

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

53. aastakäik

6. mai 2010

<u>Teatis nr</u>	Sisukord	Lehekülg
	I Resolutsioonid, soovitused ja arvamused	
	RESOLUTSIOONID	
	Euroopa Parlament	
	2008–2009 ISTUNGJÄRK	
	24.–26. märts 2009 istung	
	Istungjärgu protokoll on avaldatud ELT C 236 E, 1.10.2009.	
	VASTUVÕETUD TEKSTID	
	Teisipäev, 24. märts 2009	
2010/C 117 E/01	ELi prioriteetid ÜRO Peaassamblee 64. istungjärguks Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule ELi prioriteetide kohta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 64. istungjärguks (2009/2000(INI))	1
2010/C 117 E/02	Üks aasta pärast Lissaboni tippkohtumist: Aafrika ja ELi partnerluse raames tehtud töö Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon teemal „Üks aasta pärast Lissaboni tippkohtumist: Aafrika ja ELi partnerluse raames tehtud töö” (2008/2318(INI))	7
2010/C 117 E/03	Aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete kohta (2008/2128(INI))	15
2010/C 117 E/04	Kunstiõpe Euroopa Liidus Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon kunstiõppe kohta Euroopa Liidus (2008/2226(INI))	23
2010/C 117 E/05	Aktiivne dialoog kodanikega Euroopa teemal Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon aktiivse dialoogi kohta kodanikega Euroopa teemal (2008/2224(INI))	27

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekül
2010/C 117 E/06	AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töö 2008. aastal Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töö kohta 2008. aastal (2008/2303(INI))	33
2010/C 117 E/07	Parimad tavad regionaalpoliitikas ja takistused struktuurifondide kasutamisel Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon parimate tavade kohta regionaalpoliitikas ja takistuste kohta struktuurifondide kasutamisel (2008/2061(INI))	38
2010/C 117 E/08	Ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu meetmete vastastikune täiendavus ja kooskõlastamine Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu meetmete vastastikune täiendavuse ja kooskõlastamise kohta (2008/2100(INI))	46
2010/C 117 E/09	Naiste suguelundite moonutamise vastane võitlus ELis Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon naiste suguelundite moonutamise vastase võitluse kohta Euroopa Liidus (2008/2071(INI))	52
2010/C 117 E/10	Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon mitmekeelsuse kui Euroopa rikkuse ja ühise kohustuse kohta (2008/2225(INI))	59
2010/C 117 E/11	Territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev roheline raamat ja ühtekuuluvuspoliitika tulevase reformi üle toimuva mõttevahetuse hetkeseis Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva roheline raamatu ja ühtekuuluvuspoliitika tulevase reformi üle toimuva mõttevahetuse hetkeseisu kohta (2008/2174(INI))	65
2010/C 117 E/12	Ühtekuuluvuspoliitika linnadimensioon uuel programmiperioodil Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika linnadimensiooni kohta uuel programmiperioodil (2008/2130(INI))	73
2010/C 117 E/13	Struktuurifondide määruse rakendamine aastatel 2007-2013 Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon struktuurifondide määruse rakendamise kohta 2007-2013 ning riiklike ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja rakenduskavu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta (2008/2183(INI))	79
2010/C 117 E/14	Euroopa mikrorediidi algatuse väljatöötamiseks, et toetada majanduskasvu ja tööhõivet Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon soovist komisjonile Euroopa mikrorediidi algatuse väljatöötamise kohta, et toetada majanduskasvu ja tööhõivet (2008/2122(INI))	85
	LISA	89
Kolmapäev, 25. märts 2009		
2010/C 117 E/15	Juhtimisvahend eelarvevahendite eraldamiseks Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon tegevuspõhise eelarvestamise ja tegevuspõhise juhtimise meetodi kui juhtimisvahendi kohta eelarvevahendite eraldamiseks (2008/2053(INI))	91
2010/C 117 E/16	2007.-2013. aasta finantsraamistiku vahekokkuvõte Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2007.-2013. aasta finantsraamistiku vahekokkuvõtte kohta (2008/2055(INI))	95

Teisipäev, 24. märts 2009

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

ELi prioriteetidid ÜRO Peaassamblee 64. istungjärguks

P6_TA(2009)0150

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule ELi prioriteetide kohta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 64. istungjärguks (2009/2000(INI))

(2010/C 117 E/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Alexander Graf Lambsdorffi poolt ALDE fraktsiooni nimel tehtud ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule Euroopa Liidu prioriteetide kohta ÜRO Peaassamblee 64. istungjärguks (B6–0034/2009);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 9. juuli 2008. aasta soovitus nõukogule ELi prioriteetide kohta ÜRO Peaassamblee 63. istungjärguks ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu poolt 16. juunil 2008 vastu võetud ELi prioriteete Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 63. istungjärguks (9978/2008);
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 63. istungjärku, eelkõige peaassamblee resolutsioone „ÜRO ja Parlamentidevahelise Liidu koostöö” ⁽²⁾, „Tuumarelvade kasutamise keelustamise konventsioon” ⁽³⁾, „Üldine tuumakatsetuste keelustamise leping” ⁽⁴⁾, „Bakterioloogiliste (bioloogiliste) ja toksinrelvade väljatöötamise, tootmise ja ladustamise keelustamise ning nende hävitamise konventsioon” ⁽⁵⁾, „Surmanuhtlusele moratooriumi kehtestamine” ⁽⁶⁾, „Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse terrorismivastase võitluse käigus” ⁽⁷⁾, „Inimõiguste olukord Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis” ⁽⁸⁾, „Inimõiguste olukord Iraani Islamivabariigis” ⁽⁹⁾, „Arengu rahastamist käsitlev Doha deklaratsioon: Monterrey

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0339.

⁽²⁾ A/RES/63/24.

⁽³⁾ A/RES/63/75.

⁽⁴⁾ A/RES/63/87.

⁽⁵⁾ A/RES/63/88.

⁽⁶⁾ A/RES/63/168.

⁽⁷⁾ A/RES/63/185.

⁽⁸⁾ A/RES/63/190.

⁽⁹⁾ A/RES/63/191.

Teisipäev, 24. märts 2009

konsensuse rakendamise läbivaatamiseks peetud arengu rahastamist käsitleva rahvusvahelise jätkukonverentsi lõppdokument" ⁽¹⁾, „Inimõiguste olukord Myanmaris" ⁽²⁾, „Arengetmeetmed" ⁽³⁾, „Poliitikaosakonna tugevdamine" ⁽⁴⁾, „Programmi eelarve kaheaastaseks perioodiks 2008–2009" ⁽⁵⁾ ja „Programmi kavandatud eelarve kaheaastaseks perioodiks 2010–2011" ⁽⁶⁾;

- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu arengu, sealhulgas ELi rolli kohta ⁽⁷⁾;
 - võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni rahu saavutamise ja riigi ülesehitamise arenguperspektiivide kohta konfliktijärgses olukorras ⁽⁸⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3 ja artiklit 90;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A6-0132/2009),
- A. arvestades, et pärast nelja aasta möödumist tuleks ÜRO liikmesriikidele tuletada meelde nende võetud kohustust saavutada 2005. aasta maailma tippkohtumise järel 16. septembril 2005 New Yorgis vastu võetud lõppdokumendis toodud ambitsioonikad eesmärgid;
- B. arvestades, et üksnes ülemaailmne, tõhus ja kõikehõlmav mitmepoolne süsteem võib lahendada rahvaste, ühiskondade ja kodanike ees seisvaid arvukaid omavahel seotud probleeme ja hakkama saada ohtudega, mis seonduvad rahu, stabiilsuse ja inimeste julgeolekuga, vaesuse, kliimamuutuste ja energiajulgeoleku ning ülemaailmse majandus- ja finantskriisi tagajärgedega;
- C. arvestades, et peaassamblee 63. istungjärgul tehti olulisi otsuseid mitmete reformikavaga seotud küsimuste kohta, muu hulgas otsustati parandada inimressursside haldamist ja õigusemõistmist, tugevdada osaliselt poliitikaosakonda ning alustada valitsustevahelisi läbirääkimisi julgeolekunõukogu reformi üle;
- D. arvestades, et peaassamblee on oma kolmanda komitee ettepanekul võtnud vastu mitmeid olulisi resolutsioone, mis käsitlevad mitmesuguseid inimõiguste, sotsiaal- ja humanitaarküsimusi, sealhulgas kolm konkreetset riiki käsitlevat resolutsiooni ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivprotokoll;
- E. arvestades, et tänu algatusele „Ühtne tegutsemine" ja kahe kaastoetaja tööle on mõnede ÜRO süsteemi sidususe reformide elluviimisel saavutatud pragmaatilisest küljest märgatavaid edusamme; arvestades samas, et ÜRO Peaassamblee 63. istungjärgul esiletoodud valdkondades on vaja kindlustada olemasolevaid saavutusi ja teha täiendavaid edusamme;
- F. arvestades, et selliste organite nagu ÜRO Julgeolekunõukogu ja ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu (ECOSOC) reformi ebaõnnestumise tulemusena tekiksid mitteametlikud rühmad nagu G8 või G20, millega püütaks asendada üldist institutsioonilist korda;
- G. arvestades, et Euroopa Liit peab edendama üldisi väärtusi, millesse ta kindlalt usub, tehes jõupingutusi selleks, et vältida seisukohtade vastandumist;
- H. arvestades samas, et ÜRO peasekretariaadi ja ELi institutsioonide vahel on enneolematult tihe koostöö, mis kajastab mõlema institutsiooni ühiseid väärtusi, eesmäärke ja huve;

⁽¹⁾ A/RES/63/239.

⁽²⁾ A/RES/63/245.

⁽³⁾ A/RES/63/260.

⁽⁴⁾ A/RES/63/261.

⁽⁵⁾ A/RES/63/264 A–C.

⁽⁶⁾ A/RES/63/266.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0021.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0639.

Teisipäev, 24. märts 2009

- I. arvestades, et ÜRO rahuvalve- ja julgeolekumeetmete operatiivset tegutsemisvõimet tuleb tugevdada ning ELi ja ÜRO rahuvalvealane koostöö on ülemaailmse rahu ja julgeoleku nurgakivi;
 - J. arvestades surmajuhtumite arvu suurenemist ÜRO rahuvalvajate seas ning arvestades, et tuleb võtta kõikvõimalikke meetmeid nende kaitsmiseks;
 - K. arvestades, et EL ja USA on strateegilised partnerid, kelle vastastikustes huvides on ühiselt tegeleda ühiste ohtude ja probleemidega uues ülemaailmses süsteemis, tuginedes rahvusvahelisele õigusele ja mitmepoolsetele organisatsioonidele, eelkõige ÜRO-le; arvestades, et USA uus alaline esindaja ÜRO juures Susan Rice on teinud avalduse, mis viitab uuele pühendumisele osaleda konstruktiivselt ÜRO töös;
 - L. arvestades, et Euroopa Liit märkis oma 19. septembri 2008. aasta avalduses ÜRO Inimõiguste Nõukogule, et Durbanis järelkonverentsi lõppdokumendi järgmised neli aspekti on vastuvõetamatud (nn ELi eritingimused): 1) ühe konkreetse maailma piirkonna väljavalimine; 2) 2001. aasta Durbanis deklaratiooni läbivaatamine, et lisada usu halvustamise keeld, mille eesmärk on piirata sõnavabadust ning kehtestada tsensuur vastavalt islami pühadusteotuse vastastele seadustele; 3) ohvrite tähtsusjärjekorra koostamine ja 4) arutelu politiseerimine või polariseerimine;
 - M. arvestades, et süveneva ülemaailmse majanduslanguse taustal võivad arengumaad toormehindade languse, väiksemate investeeringuvoogude, finantsilise ebastabiilsuse ja rahaülekannete vähenemise tõttu oma arengus aastakümneid maha jääda, ning arvestades, et ELi abi maht väheneb peaaegu 12 000 miljoni USA dollari võrra aastas, sest abi moodustab kindla protsendi liikmesriikide SKPst;
1. edastab nõukogule järgmised soovitusel:

EL ja ÜRO

- a) näha ennast Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni süsteemis erinevate liikmeid koondavate rühmade huvide ja väärtuste ausa vahendajana, et edendada ühesugust arusaamist ja suuremat sidusust ÜRO kolme omavahel tihedalt seotud alussamba ehk rahu ja julgeoleku, majandus- ja sotsiaalse arengu ning inimõiguste küsimuses;
- b) tagada koos komisjoniga, et mitmepoolse tegevuskavaga seotud küsimusi käsitletakse süstemaatiliselt kahepoolsetes dialoogides, mida EL ja ELi liikmesriigid peavad teiste riikide ja piirkondlike rühmadega;
- c) uurida koos USA uue valitsusega hoolikalt võimalusi mõlema partneri koostöö tugevdamiseks, et toetada ühiseid prioriteete Ühinenud Rahvaste Organisatsioonis;

Rahu ja julgeolek

- d) edendada peasekretäri Ban Ki-moon'i algatatud arutelu kaitsmise kohustuse põhimõtte rakendamise üle, et jõuda selle ÜRO doktriini nurgakivi suhtes suuremale konsensusele ja saavutada paremini toimiv lähenemisviis, andmata seejuures järele katsetele selle kohaldamisala kitsendamata;
- e) tagada, et eespool nimetatud arutelu käigus rõhutatakse piisavalt kaitsmise kohustuse põhimõtte ennetuslikku olemust ning et piisavat tähelepanu pööratakse haavatavatele ja ebastabiilsetele riikidele, et aidata neil arendada sellise vastutuse kandmiseks vajalikku suutlikkust, keskendudes eraldi piirkondlikele osalistele, kes on ebastabiilsetes olukordades kõige tõhusamad partnerid;

Teisipäev, 24. märts 2009

- f) tagada, et kaitsmise kohustuse põhimõtet rakendatakse kriisiolukordades, kus asjaomane riik ei suuda kaitsta oma rahvast genotsiidi, sõjakuritegude, etnilise puhastuse ja inimsusevastaste kuritegude eest;
- g) ergutada Aafrika Liitu arendama oma kriisiohjamissuutlikkust, samuti kutsuda nii ELi kui ka ÜROD üles neid jõupingutusi toetama ning süvendama koostööd Aafrika Liiduga rahu ja julgeoleku tagamisel Aafrikas;
- h) nõuda, et ELi liikmesriigid teeksid vajalikke jõupingutusi rahvusvahelist terrorismi käsitleva üldise lepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste lõpetamiseks;

Inimõigused

- i) toetada kõigis ÜRO Peaassamblees arutusel olevates ja vastu võetavates resolutsioonides selgelt rahvusvahelise humanitaarõiguse põhimõtteid ning mõista sõnaselgelt hukka nende mis tahes rikkumine, pidades eriti silmas ÜRO ja teiste humanitaartõetajate ohutust ja julgeolekut;
- j) pöörduda teiste piirkondlike rühmade poole, et suurendada teadlikkust ja parandada arusaamist ELi toetatud avalduses seksuaalse sätumuse ja soolise identiteedi kohta sisalduvatest põhimõtetest, mille on heaks kiitnud 66 ÜRO liikmesriiki;
- k) kutsuda ÜRO peasekretäri üles esitama ÜRO Peaassamblee 65. istungjärgul aruande selle kohta, kuidas liikmesriigid järgivad alaealiste surmanuhtluse keeldu, ja lisama aruandesse teabe praeguse seisuga surma mõistetud alaealiste arvu ning viimase viie aasta jooksul hukatute arvu kohta;
- l) algatada ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2011. aasta aruande eel mõttevahetus, millega rõhutatakse, et kolmas komitee kui ÜRO Peaassamblee valitsustevaheline organ, millel on ülemaailmne liikmeskond, ja ÜRO Inimõiguste Nõukogu, millel on piiratud koosseis ja operatiivsemad volitused, täiendavad teineteist;
- m) kutsub liikmesriike mõtlema veel, kas osaleda 2009. aasta aprillis Genfis toimival Durbanis järelkonverentsil, kui konverentsile eelnevatel läbirääkimistel leiab kinnitust, et kõik neli ELi eritingimust seoses 20. veebruari 2009. aasta lõppdokumendi eelnõuga on täitmata;
- n) edendada ja toetada jõupingutusi, mille eesmärk on tagada, et ÜRO kehtestatud terrorismivastaste sanktsioonide puhul rakendatakse läbipaistvat ja õiglast menetlust, võttes selleks eelkõige kasutusele tõhusa teatamiskorra ja kehtestades sõltumatu kohtuliku kontrolli, mis on kooskõlas Euroopa Ühenduste Kohtu praktikaga;
- o) ergutada julgeolekunõukogu ja selle terrorismivastase võitluse komiteed tegema koostööd ÜRO asjaomaste inimõiguste kaitse organitega, et jälgida jätkuvalt rahvusvahelistest inimõigustest ning rahvusvahelisest pagulas- ja humanitaarõigusest tulenevate kohustuste täitmist;
- p) nõuda, et kõik ÜRO liikmesriigid, alustades julgeolekunõukogu liikmetest, ratifitseeriks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi, ning 2009. aastal toimuvat Rahvusvahelist Kriminaalkohtut käsitlevat konverentsi silmas pidades toetada aktiivselt jõupingutusi, et saavutada kokkulepe agressioonikuriteo mõiste osas, mis seni puudub, samuti kohtu jurisdiktsiooni rakendamise tingimuste osas, nagu on sätestatud Rooma statuudi artikli 5 lõikes 2;

ÜRO reform

- q) suunata käimasolevat protsessi eesmärgiga viia omavahel kooskõlla reformi „Ühtne tegutsemine” rakendamisel riikide tasandil saavutatud edusammud ning ÜRO allasutuste peakorterites ja programmides rakendatavad erinevad tegutsemistavad, mis siimaani on takistanud tihedamat koostööd ja kooskõlastamist kohapeal;

Teisipäev, 24. märts 2009

- r) arendada ELi kooskõlastavat tegevust, sealhulgas abiandmise kooskõlastamisel, suhetes ÜRO allasutustega ja seoses ÜRO fondide ja programmidega nii peakorterites kui ka riigi tasandil, sealhulgas osaledes ÜRO juhitud mitme rahastajaga fondis, ning laiendada ÜRO sekretariaadiga juba hästi toimivat dialoogi ka ÜRO allasutustele ja programmidele;

Keskkond

- s) edendada mõttevahetust 2009. aasta detsembris toimuva ÜRO kliimamuutuste Kopenhaageni konverentsi (COP15) üle, et saavutada konsensus ja lisada hoogu uue rahvusvahelise kliimamuutuste lepingu vastuvõtmiseks 2012. aastale järgnevas ajavahemikuks; koguda sellega seoses toetust arengumaadele mõeldud finants- ja tehnoloogilisele pakstile, mille eesmärk on muuta nende jaoks uue siduva lepingu heakskiitmine lihtsamaks;
- t) toetada seda, et järgmisel ÜRO Peaassamblee istungjärgul võetaks ÜRO keskkonnaprogrammi nõukogu ja ülemaailmse ministrite keskkonnafoorumi soovitatud kujul vastu ülemaailmse keskkonnakorralduse sidusam struktuur –, keskkonnajuhtimine, mis suudaks lahendada eesiseivaid ulatuslikke probleeme;

Ülemaailmne juhtimine

- u) võtta juhtroll käimasolevas mõttevahetuses ülemaailmse juhtimise üle, sealhulgas majanduse ja rahanduse juhtimise üle, et tugevdada Rahvusvahelise Valuutafondi ja Maailmapanga volitusi ja parandada nende tegevust, elavdades samal ajal ECOSOCi tegevust;
- v) kasutada ära peatselt algavaid peaassamblee kodukorral põhinevaid valitsustevahelisi läbirääkimisi ÜRO julgeolekunõukogu reformi üle selleks, et keskenduda kokkupuutepunktile ja saavutada konkreetseid edusamme järgmistes küsimustes: ÜRO julgeolekunõukogu pädevuste selgitamine seoses teiste ÜRO organitega, uute alaliste liikmete ja mittekoosseisuliste liikmete (võimaluse korral ajutine) lisamine julgeolekunõukogu esindatuse ja õiguspärasuse parandamiseks ning julgeolekunõukogu töömeetodite läbivaatamine;
- w) rõhutada, et Euroopa Liidu pikaajaline eesmärk on endiselt ELi koht julgeolekunõukogus;

Massihävitusrelvade leviku tõkestamine ja desarmeerimine

- x) luua tingimused 2010. aastal toimuva tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu osaliste jätkukonverentsi edukuseks, eelkõige kiites heaks tuumarelvade leviku tõkestamise näidislepingu; saavutada konsensus kavandatava lõhustava materjali kõrvaldamise lepingu suhtes; teha jõupingutusi selleks, et desarmeerimiskonverents võtaks vastu sisulise töökava, mis tagaks nimetatud organi tegutsemisvalmiduse; võtta ÜRO liikmesriikidega mitmepoolselt ja kahepoolselt kohustusi üldise tuumakatsetuste keelustamise lepingu ratifitseerimisele uue hoo andmiseks ning ergutada täiendavaid jõupingutusi läbirääkimiste alustamiseks relvakaubanduslepingu sõlmimise üle;

Haldussüsteemi reform

- y) kasutada oma finantseerimisest tulenevat mõju ÜROs täiel määral tagamaks, et 2010.–2011. aasta eelarves pööratakse suuremat tähelepanu ÜRO tungivatele operatiivsetele vajadustele, ning anda ÜRO peasekretärile suurem vabadus eraldada inimressursse vastavalt nimetatud vajadustele ja pidades silmas ÜRO asjaomaste organite, eelkõige julgeolekunõukogu ja peaassamblee tehtud korralduslikke otsuseid;
- z) siduda ÜRO kulude jaotuse hindamiskaalade läbivaatamise üle toimuvate arutelude raames esindatuse määr mitmesugustes ÜRO organites finantskoormuse õiglasema jaotusega;

Teisipäev, 24. märts 2009

- aa) töötada välja tihedamalt kooskõlastatud ELi personalipoliitika ÜROs, et töölevõtmise kord muutuks läbipaistvamaks ja tõhusamaks, ning tagada, et töölevõtmise tingimused jääksid ELi kodanike jaoks piisavalt atraktiivseks;

Aastatuhande arengueesmärgid:

- ab) võtta ülemaailmne juhtroll, et algatada rahvusvahelisi meetmeid aastatuhande arengueesmärkide täitmiseks olukorras, kus üha enam on tõestusmaterjali selle kohta, et maailm ei suuda täita aastatuhande arengueesmärkide lubadusi;
- ac) toetada aastatuhande arengueesmärkide rakkerühma algatust (MDG gap task force), et jälgida abi, kaubanduse, võlakoorma kergendamise ja esmasele arstiabile ning tehnoloogiale juurdepääsuga seotud ülemaailmseid kohustusi;
- ad) nõuda, et seoses maailmas valitseva finants- ja majanduskriisi ning selle kriisi arengule avalduva mõju teemal korraldataks kõrgetasemeline ÜRO konverents, nagu lepiti kokku 2008. aastal toimunud arengu rahastamise Doha konverentsil;
- ae) jätkata arutelu algatuse üle, millega ettevõtjaid kutsutakse üles tegutsema (Business Call to Action initiative), ja kohustuse üle rahastada ning toetada aastatuhande arengueesmärkide saavutamise nimel tehtavaid jõupingutusi, sealhulgas selle üle, kuidas äriühingute vastutus suureneks sellega paralleelselt;
- af) toetada koos nende algatustega abi tulemuslikkust käsitlevate Pariisi põhimõtete ja Accra tegevuskava järgimist, et parandada abi kvaliteeti ja osutamist;
- ag) kasutada ÜRO Peaassamblee 64. istungjärku, et anda aru edusammudest, mida on tehtud aastatuhande arengueesmärke käsitlevas ELi tegevuskavas sätestatud eesmärkide saavutamisel;
- ah) kutsuda komisjoni üles andma aru edusammudest, mida on tehtud aastatuhande arengueesmärkide lepingute rakendamisel, ja ergutama teisi rahastajaid andma suurema osa oma abist pikaajaliselt ning prognoositavalt eelarvetoetuse vormis;

Viimased soovitusel

- ai) nõuda ELi liikmesriikidelt, et nad järgiksid oma kohustust toetada tõhusat mitmepoolsust, tagades kõigi ÜRO konventsioonide ja lepingute süstemaatilise ja kiire ratifitseerimise;
- aj) toetada ÜRO Peaassamblee resolutsioonis „ÜRO ja Parlamentidevahelise Liidu koostöö” tehtud otsust näha ÜRO peaassamblee 65. istungjärku esialgses päevakorras ette eraldi punkt, mis käsitleb koostööd Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, riikide parlamentide ja Parlamentidevahelise Liidu vahel, eeldades, et punkti pealkiri sisaldab ka viidet „piirkondlikele parlamentaarsetele assambleedele”, ning edendada arutelu teemal, kuidas parlamendiliikmed, riikide parlamendid ja piirkondlikud parlamentaarsed assambleed saaksid aktiivsemalt täita oma rolli ÜROs;

*

* *

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ning teavitamise eesmärgil komisjonile.

Teisipäev, 24. märts 2009

Üks aasta pärast Lissaboni tippkohtumist: Aafrika ja ELi partnerluse raames tehtud töö

P6_TA(2009)0151

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon teemal „Üks aasta pärast Lissaboni tippkohtumist: Aafrika ja ELi partnerluse raames tehtud töö” (2008/2318(INI))

(2010/C 117 E/02)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Aafrika–ELi ühisstrateegiat („ühisstrateegia”) ning Aafrika ja ELi strateegilise partnerluse rakendamise esimest tegevuskava (2008–2010), mille ELi ning Aafrika riigi- ja valitsusjuhid võtsid vastu 8. ja 9. detsembril 2007. aastal Lissabonis toimunud tippkohtumisel;
- võttes arvesse komisjoni teatist „Üks aasta pärast Lissaboni tippkohtumist: Aafrika ja ELi partnerluse raames tehtud töö” (KOM(2008)0617);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 10. novembri 2008. aasta järeldusi teemal „Üks aasta pärast Lissaboni tippkohtumist: Aafrika ja ELi partnerluse raames tehtud töö”;
- võttes arvesse ühist eduaruannet Aafrika–ELi ühisstrateegia ning selle esimese tegevuskava (2008–2010) rakendamise kohta, mille Aafrika–ELi ministritaseme kolmik võttis vastu 21. novembril 2008. aastal Etioopias Addis Abebas;
- võttes arvesse Üleaaafrikalise Parlamendi Euroopa Parlamendiga suhtlemise ajutise komisjoni ja Euroopa Parlamendi Üleaaafrikalise Parlamendiga suhtlemise ajutise delegatsiooni 17. detsembri 2008. aasta teadet Aafrika Liidu ja ELi eesistujariikidele ning Euroopa Komisjonile ja Aafrika Liidu komisjonile Üleaaafrikalise Parlamendi ja Euroopa Parlamendi rolli kohta ühisstrateegia rakendamisel ja järelevalves;
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni ELi ja Aafrika vaheliste suhete olukorra kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 17. novembri 2005. aasta resolutsiooni Aafrika arengustrateegia kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse Cotonous 23. juunil 2000. aastal alla kirjutatud koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma (AKV) ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel ⁽³⁾, mida on muudetud 25. juunil 2005. aastal Luxembourgis allkirjastatud lepinguga, millega muudetakse koostöölepingut ⁽⁴⁾ (Cotonou leping);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 177 kuni 181;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse arengukomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust (A6-0079/2009),

⁽¹⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 633.

⁽²⁾ ELT C 280 E, 18.11.2006, lk 475.

⁽³⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽⁴⁾ ELT L 209, 11.8.2005, lk 27.

⁽⁵⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

Teisipäev, 24. märts 2009

- A. arvestades, et vaesuse väljajuurimise eesmärk peab jääma olulisena ühisstrateegia keskmesse;
- B. arvestades, et pool Aafrika elanikkonnast elab ikka veel vaesuses ja arvestades, et Aafrika on ainus kontinent, mis ei liigu aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas, eelkõige selles osas, mis puudutab vaesuse vähendamist, laste suremust, emadustervist ja võitlust HIV/AIDSi ning malaaria vastu;
- C. arvestades, et ühisstrateegia eesmärk on minna „kaugemale arenguküsimustest, Aafrikast ja institutsioonidest”, et hõlmata võrreldes varasemaga laiemat Aafrika ja ülemaailmsete teemade ringi, nagu energia, kliimamuutus ja julgeolek, ning kaasata rohkem erinevaid institutsioonideväliseid osalisi;
- D. arvestades, et viimase aasta jooksul on vastu võetud suurem osa ühisstrateegia institutsioonilisest korraldusest ja uuenduslikest töömeetoditest, kuid kohalikul tasandil on suudetud saavutada vähe tegelikku edu;
- E. arvestades, et kuigi ühisstrateegias tunnustatakse selgesõnaliselt Üleaafrikalise Parlamendi ja Euroopa Parlamendi olulist rolli „tehtud edusammude läbivaatamisel ning partnerlusele poliitiliste suuniste andmisel”, tuleb nad siiski kaasata struktuurselt ja mõjusalt viisil ühisstrateegia väljatöötamisse, kohandamisse ja jälgimisse;
- F. arvestades, et kodanikuühiskonna ja kohalike asutuste, eelkõige Aafrika kodanikuühiskonna ja kohalike asutuste osalus ühisstrateegia rakendamises on olnud minimaalne;
- G. arvestades, et ühisstrateegia rakendamiseks on eraldatud väga vähe uusi rahalisi vahendeid ja vastavad rahastamisvahendid olid tõepoolest juba enne ühisstrateegia vastuvõtmist täielikult ära planeeritud;
- H. arvestades, et Euroopa Arengufondi toomine ELi eelarvesse, nagu Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud, võimaldaks poliitika suuremat sidusust ja Euroopa Parlamendi suuremat järelevalvet arengukulutuste üle;
- I. arvestades, et Aafrika osakaal maailmakaubanduses väheneb ja Aafrika ei saa kasutada üleilmastumise pakutavaid võimalusi;
- J. arvestades, et kapitali väljavool, eelkõige ebaseaduslik kapitali väljavool põhjustab selle, et Aafrika majandustest voolab igal aastal välja miljardeid eurosid, kusjuures ajude väljavool röövib mandrilt suurema osa intellektuaalsest võimekusest, mis on hädavajalik tema arengu jaoks tulevikus;
- K. arvestades, et toidu tootmine ja toiduainetega kindlustatus on Aafrikas poliitiliste prioriteetidena tähtsust kaotanud ja nende küsimuste lahendamisele on viimasel aastakümnel vähe investeeritud, millele võivad olla katastroofilised tagajärjed, nagu näitas hiljutine toiduainete hinnakriis;
- L. arvestades, et Aafrika on alaesindatud rahvusvahelistes organisatsioonides ja mitmepoolsetel foorumitel, kes otsustavad paljude mandri tulevikku mõjutavate küsimuste üle;
- M. arvestades, et ELi–Aafrika pikaajalised suhted saavad uue tähenduse koos ebatraditsiooniliste rahastajate esilekerkimisega, kelle kavad ja prioriteedid seoses Aafrikaga kujutavad endast uusi riske ja väljakutseid;
- N. arvestades, et on oluline leida sünergiaid ja vältida kattuvusi ühisstrateegia ning juba kehtivate koostöövormide institutsioonide vahel, nagu Cotonou leping, Euroopa – Vahemere piirkonna strateegia ja Lõuna-Aafrika – ELi strateegiline partnerlus;
- O. arvestades, et Cotonou lepingu 2009. aasta läbivaatamisega püütakse selgitada AKV riikide edaspidiseid suhteid Aafrika Liiduga (AL);
- P. arvestades, et teadlikkus ühisstrateegia eesmärkidest ja tegevustest on ärevusttekitavalt väike ning arvestades, et peamiselt Aafrikas on üldine teadlikkus Aafrika ja ELi strateegilisest partnerlusest ning selle toetamine otseselt seotud võimega saavutada ühisstrateegia abil koheseid ja käegakatsutavaid tulemusi, millega on võimalik parandada Aafrika elanikkonna elatustaset;

Teisipäev, 24. märts 2009

Q. arvestades, et partnerluse puhul tuleks võtta arvesse asjaolu, et kuigi partnerlus võrdsete partnerite vahel tähendab seda, et EL ja AL on võrdsed aruteludes ja poliitika kujundamisel osalemise mõttes, tuleks partnerluse puhul tegelda ka karmi tegelikkusega, et mõlemad mandrid ja nende institutsioonid on ikka veel kaugel võrdsusest institutsioonilise arengu, otsustusvõimekuse ja ressursside mõttes,

ELi–Aafrika institutsioonilise raamistiku loomine

1. tunneb heameelt asjaolu üle, et aasta pärast ühisstrateegia vastuvõtmist on selle rakendamise institutsioonilise raamistiku põhilised osad lõpuks paigas ning on hakanud taotletavaid tulemusi ja ajakavasid sisaldava tegevuskava toel toimima, ning et ühisstrateegia ja selle temaatiliste partnerluste rakendamisel on tehtud mõningaid edusamme; väljendab siiski kahetsust selle üle, et rakendamise esimese aasta lõpuks on mõni partnerlus ikka veel töömeetodite määramise etapis ega ole veel kindlaks määratud taotletavaid tulemusi, ajakavasid ja eelarveeraldise;

2. väljendab heameelt asjaolu üle, et EL ja AL ei ole kunagi varem kohtunud nii sageli kui esimesel aastal pärast ühisstrateegia allkirjastamist;

3. kutsub ELi ja ALi komisjone ja liikmesriike üles viima esmajärjekorras lõpule selle institutsioonilise raamistiku loomist, töötades välja raamistiku parlamentaarsed, kodanikuühiskonna ja kohalike asutustega seonduvad komponendid, mis peaksid protsessile läbipaistvuse, omavastutuse ja demokraatliku legitiimsuse andmise abil seda kiirendama ning toetama;

4. tervitab huvitatud liikmesriikide osalusega ELi rakendusrühmade loomist mitte ainult sellepärast, et ühisstrateegia rahastamine sõltub suurel määral liikmesriikide osamaksetest, vaid ka sellepärast, et liikmesriikide vahetu osalus aitab kaasa teadlikkuse tõstmisele tegevuskavas ettenähtud meetmetest, nende jätkuvusele ja jätkusuutlikkusele;

5. nõuab tungival, et ühisstrateegiaga seotud institutsioonid keskenduksid täielikult vajalikele taotletavatele tulemustele eeldusel, et esimene tegevuskava kehtib vähem kui kolm aastat (2008–2010);

Parlamentide roll

6. kordab oma palvet ELi ja ALi komisjonidele astuda aktiivseid samme, et kaasata Euroopa Parlament ja Üleaafrikaline Parlament vastavalt nende staatusele institutsioonilise raamistiku olulise osana ühisstrateegia rakendamisse, jälgimisse ning ühisstrateegia jaoks poliitiliste suuniste andmisse;

7. rõhutab Euroopa Parlamendi ja Aafrika parlamentide vaheliste organite – nagu AKV–ELi parlamentaarne ühisassamblee ja Euromedi parlamentaarne assamblee – rolli rahu ja turvalisuse, hea valitsemistava ja demokraatia edendamisel ning tõhusa platvormina koostöö valdkonnas ja ühist huvi pakkuvate küsimustega tegelemisel;

8. võtab teadmiseks asjaolu, et Aafrika–ELi ministritaseme kolmiku 11. kohtumisel kinnitati esimene igaaastane eduaruanne ühisstrateegia ja selle esimese tegevuskava rakendamise kohta, millesse antavat ELi panust käsitleb eespool nimetatud komisjoni teatis;

9. peab siiski kahetsusväärseks, et see aruanne on koostatud ilma Euroopa Parlamendi või Üleaafrikalise Parlamendiga konsulteerimata ning ilma nende ametliku panuseta;

10. teeb ettepaneku, et Üleaafrikalise Parlamendi ja Euroopa Parlamendi presidendid osaleksid regulaarselt ELi–Aafrika tippkohtumistel ning esineksid nendel, esitades kõnealuste parlamentide järeldused tegevuskava rakendamise kohta ja soovitusi ühisstrateegia tulevaste suunitluste kohta;

Teisipäev, 24. märts 2009

11. palub, et vahetult enne ministritaseme kolmiku kevadist kohtumist korraldaksid ministritaseme kolmiku liikmed arvamuste vahetuse Üleaaafrikalise Parlamendi ja Euroopa Parlamendi pädevate organite esindajatega, mille käigus parlamendid saavad esitada oma ettepanekuid ja soovitusi viimase ühise iga-aastase eduaruande kohta; teeb ettepaneku, et parlamentide ettepanekute ja soovitude arutamine võetaks nimetatud ministritaseme kolmiku kohtumise päevakorda; loodab, et järgmises ühises iga-aastases aruandes – mis võetakse vastu ministritaseme kolmiku järgmise, sügise kohtumise käigus – näidatakse ära, kuidas neid ettepanekuid ja soovitusi on arvesse võetud; palub, et parlamentide esindajad kohtuksid kolmiku ministritega ka kolmiku sügise kohtumise kontekstis;

12. on seisukohal, et Üleaaafrikaline Parlament ja Euroopa Parlament peaksid osalema asjakohasel tasandil nii ühistes eksperdirühmades kui ka ALi – ELi tööriühmas;

13. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Komisjon on loonud üheksandas Euroopa Arengufondis toetusprogrammi, mille kogusumma on 55 miljonit eurot, et suurendada ALi institutsioonide suutlikkust; toonitab veel kord, et osa sellest eelarvest tuleb kasutada Üleaaafrikalise Parlamendi haldussuutlikkuse ja toimevõime tugevdamiseks, ning kutsub komisjoni üles koostama tegevuskavasid kõnealuste eelarvete kasutamiseks, konsulteerides tihedalt Üleaaafrikalise Parlamendiga ning tehes koostööd Euroopa Parlamendiga;

14. soovib, et osa Üleaaafrikalise Parlamendi jaoks eraldatud eelarvest haldaks Üleaaafrikaline Parlament otse, niipea kui ta on saavutanud selleks vajaliku haldussuutlikkuse ja on täitnud EÜ finantsmääruses⁽¹⁾ (eelkõige selle artiklis 56) sisalduvad nõuded, et võimaldada komisjonil täita eelarvet kaudselt ja tsentraliseeritud korras;

15. kutsub ELi ja ALi komisjone üles lihtsustama menetluskorda, et tagada vahetu ja tulemuslik dialoog parlamentidega, et vältida põhjendamatuid viivitusi, võttes asjakohaselt arvesse parlamentide otsustuskorra eripärasid;

16. nõuab uuesti Euroopa Arengufondi eelarvesse lisamist ja palub komisjonil vahepeal hoida Euroopa Parlamenti ja Üleaaafrikalist Parlamenti kursis eelarveprotsessi kõigi etappidega;

Kodanikuühiskond ja valitsusvälised osalejad

17. on veendunud, et kui ühisstrateegia peab olema tõeliselt „laiapõhjaline ja ulatuslik inimkeskne partnerlus”, peab see tulemuslikult kaasama kodanikuühiskonda ja kohalikke asutusi ning soodustama nende efektiivset osalemist selle rakendusorganite töös;

18. avaldab kahetsust selle üle, et kuigi tegevuskavas osutatakse, et iga Aafrika–ELi partnerlus on avatud väga mitmekesistele meetmetele, pannakse pearõhk siiski riiklikele meetmetele; rõhutab, et parlamentide ja valitsusväliste osalejate, nagu kodanikuühiskonna organisatsioonid, kohalikud asutused ja teised valitsusvälised osalejad, panust ja osalemist protsessis tuleb süvendada ja veelgi selgitada;

19. tunneb heameelt Aafrika majandus-, sotsiaal- ja kultuurinõukogu (ECOSOCC) kui vahendi üle, mis aitab luua partnerluse Aafrika riikide valitsuste ja kodanikuühiskonna vahel; väljendab siiski muret seoses Aafrika kodanikuühiskonna vähese kaasatusega ühisstrateegia rakendamisse ja nõuab koheste jõupingutuste tegemist, eelkõige Aafrika poolt, et luua tihedas koostöös huvitatud sidusrühmadega menetluskord Aafrikat esindavate valitsusväliste osalejate identifitseerimiseks, kaardistamiseks ning tõhusaks kaasamiseks;

20. kutsub Euroopa Komisjoni üles arendama Aafrika kodanikuühiskonna organisatsioonide jaoks asjakohaseid võimekuse suurendamise vahendeid, mille eesmärk on eriti tõhustada nende võimekust osaleda ühisstrateegia rakendamisel;

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1).

Teisipäev, 24. märts 2009

Partnerlused

21. märgib, et ühisstrateegias peaks samuti käsitlema teemasid, mis kuuluvad küll ametlikult teise institutsioonilisse raamistikku, kuid mõjutavad tugevalt Aafrika tulevikku ja kujundavad kahe kontinendi vahelisi suhteid, näiteks majanduspartnerluslepingud ning suhted majanduspartnerluslepingute piirkondlike rühmituste ja muude Aafrikas eksisteerivate piirkondlike rühmituste vahel (sh piirkondlikud majandusühendused), Cotonou lepingu teine läbivaatamine, Euroopa – Vahemere piirkonna strateegia, ELi ja Lõuna-Aafrika strateegiline partnerlus ning Aafrika suhted uute ülemaailmsete osalejatega, nagu Hiina ja Brasiilia;

22. usub, et jätkusuutlik majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnaalne areng saab toimuda vaid riikides, kes pakuvad rahu-, demokraatia- ja inimõigustealaseid tagatiseid;

23. palub Euroopa Komisjonil, nõukogul ja Aafrika poolel tagada sidusus ühisstrateegia ning teiste poliitikavaldkondade – eriti kaubandus-, keskkonna-, rände- ja põllumajanduspoliitika – vahel, mis võivad avaldada ebasoodsat mõju ELi ja Aafrika vahelise uue strateegilise partnerluse edendamisele; rõhutab, et poliitiline dialoog ELi ja Aafrika vahel peaks sisaldama kõnealuseid küsimusi;

24. rõhutab, et vaesusega tulemuslikuks võitlemiseks, mis peab jääma ühisstrateegia keskseks teemaks, peab ELi–Aafrika strateegiline partnerlus aitama soodustada jätkusuutlikku majanduslikku ja sotsiaalset arengut, meelitada ligi välisinvesteeringuid, edendada õiglast rahvusvahelist kaubandust ja luua tingimusi, mis võimaldavad Aafrika riikidel järk-järgult leida oma koht ülemaailmses majanduses;

Rahu ja julgeolek

25. väljendab heameelt rahu- ja julgeolekupartnerluse osas tehtud edusammude üle; võtab teadmiseks ALi–ELi poliitilise dialoogi kriisilukordade kohta Aafrikas ning laiemalt; rõhutab, et selle dialoogi raames tuleb käsitleda kõiki rahu ja julgeolekuga seonduvaid teemasid alates konflikti ennetamisest ja konflikti lahendamisest kuni konfliktijärgse ülesehitustöö ja rahu tagamiseni, kaasa arvatud põhjalik dialoog kaitsmise kohustuse põhimõtte rakendamise teemal;

26. nõuab, et Aafrika rahu- ja julgeolekustruktuuri rakendamisele omistataks kohane tähtsus; rõhutab veel kord, et Euroopa Arengufond ei ole piisav rahastamisallikas Aafrika rahutagamisvahendi täiendamiseks tulevikus; on seisukohal, et Euroopa Arengufondi vahendid peaksid vastama Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni arenguabikomitee (OECD/DAC) ametliku arenguabi kriteeriumitele; kordab oma nõudmist lahendada lõplikult Aafrika rahutagamisvahendi rahastamise küsimusi;

27. väljendab heameelt selle üle, et 2008. aasta septembris asutas ÜRO peasekretär Ban Ki-moon välja-paistvatest isikutest koosneva ALi–ÜRO eksperdirühma, et määrata kindlaks, mil viisil saab rahvusvaheline üldsus toetada ALi rahuvalveoperatsioone, mis on loodud ÜRO mandaadi all;

Valitsemistava ja inimõigused

28. juhib tähelepanu, et valitsemiskontseptsioon peaks olema avaliku korra, inimõiguste austamise ning nende aktiivse edendamise, korrupsioonivastase võitluse, jõukuse loomise ning jõukuse läbipaistva ja õiglase jaotamise ning põhiliste tervishoiu- ja sotsiaalteenuste kaudu ühiskonna hea toimimise mõõdupuuks; rõhutab, et välised osalejad ei tohi valitsemist hinnata üksnes väljastpoolt kindlaksmääratud kriteeriumite alusel, vaid vastastikku kokkulepitud ja ühiste väärtuste ning normide alusel;

29. rõhutab jätkusuutliku demokraatia, sealhulgas hea valitsemistava ja demokraatlike valimiste tähtsust, mis peab hõlmama parlamentaarse võimekuse suurendamise toetamist ning kodanikuühiskonna ja kohalike asutuste kaasamist poliitilisse dialoogi;

30. rõhutab, et valitsemist tuleb parandada mõlemal poolel: see ei ole prioriteet mitte üksnes Aafrikas, vaid ka Euroopa poolel, kes peab parandama valitsemist ja aruandluskohustust seoses abiga seotud kohustustega ja rahastajate parema koordineerimisega, et võtta rohkem arvesse arenguabi osas nn vaeslapse ossa jäetuid; rõhutab, et riikide ja mandrite parlamentidel, valitsusvälistel osalejatel ja kohalikel asutustel on kõnealuses valdkonnas oluline roll;

Teisipäev, 24. märts 2009

31. nõuab suuremat toetust olemasolevatele Aafrika algatustele, nagu Aafrika vastastikune järelevalvemehhanism (APRM), mis on Aafrika riikide seni kõige tõsisem jõupingutus valitsemise parandamiseks Aafrika mandril, ning mitmesuguste ALi kehtestatud instrumentidele, mis suurendavad Aafrika omavastutust kõnealuses protsessis;

32. väljendab tõsist muret selle üle, et komisjoni poolt igale AKV riigile välja töötatud nn valitsemisprofiilid, millest juhendatakse arenguabi programmide koostamisel seoses 2,7 miljardi euro suuruste täiendavate rahaliste vahenditega 10. Euroopa Arengufondi raames, on ette valmistatud ilma igasuguse osaluselemendita; märgib, et abi saavate riikide abikõlblikkus täiendavate rahaliste vahendite saamiseks on otsustatud vastavalt kriteeriumite kogumile, millest ainult üks on otseselt seotud aastatuhande arengueesmärkidega; on jahmunud seoses ohuga, et Euroopa Komisjoni „profiilid” õõnestavad Aafrika vastastikuse järelevalvemehhanismi toimimist; palub Euroopa Komisjonil konsulteerida ja teavitada Euroopa Parlamenti ja nõukogu seoses järelemeetmete ja kõnealuste vahendite kasutamise, tagamaks, et need eraldatakse valitsemisalgatustele ALi valitsemiskava ja Aafrika vastastikuse järelevalveprotsessi toetamiseks;

33. nõuab, et valitsemistava ja inimõiguste valdkonna partnerluse raames toimuv dialoog käsitleks karistamatust inimõiguste rikkumise eest, vaadeldes siseriiklikus ja rahvusvahelises õiguses sisalduvaid parimaid tavasid, sealhulgas Sierra Leones ning Rwandas loodud rahvusvaheliste kriminaalkohtute tööd;

Kaubandus, majandusareng ja piirkondlik integratsioon

34. on kaubanduse ja piirkondliku integratsiooni alase partnerluse suhtes seisukohal, et õigete tingimuste korral on kaubanduse suurendamine majanduskasvu peamine edasiviiv jõud, tingimusel, et kaubanduspoliitika ühtib arengueesmärkidega; tervitab seepärast kõnealuse partnerluse eesmärke toetada Aafrika piirkondlikku integratsiooni ja tugevdada Aafrika mandri kaubanduslikku võimekust;

35. ootab Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) Doha arenguvoorude kiiret lõpptulemust, kuid toonitab, et see peab jääma peajasjalikult arenguvooruks, soodustades Aafrika riikide integreerimist maailmamajandusse, vähendades tulemuslikult kaubandust moonutavaid põllumajandustoetusi ja kaotades põllumajanduse ekspordisubsiidiumid;

36. usub, et EL peaks aitama Aafrika riikidel tagada, et nende põllumajandus on isemajandav, ja edendada olulisi teenuseid ja ohustatud kodumaiseid tööstusharusid;

37. toonitab, et Aafrika riikidega allkirjastatud lõplikud majanduspartnerluslepingud peavad olema eeskätt arengule kaasa aitavad vahendid, mis arvestavad erinevate abisaajate erineva suutlikkuse ning arengutase-mega;

38. rõhutab asjaolu, et majanduspartnerluslepingud peavad edendama Aafrika piirkondlikku integratsiooni, mitte seda õõnestama; toetab ALi püüdlusi tugevdada piirkondlikke majandusühendusi kui kontinendi piirkondliku integratsiooni olulist eeldust;

39. nõuab, et Euroopa Komisjon ja liikmesriigid peaksid kinni oma kohustusest kulutada alates 2010. aastast nn tõelisele kaubandusabile vähemalt 2 miljardit eurot aastas, millest suurima osa peab saama Aafrika; nõuab kaubandusabi vahendite osa õigeaegset kindlaksmääramist ja nendega varustamist; rõhutab, et kõnealused rahalised vahendid peaksid olema täiendavad vahendid ning ei tohiks kujutada endast pelgalt Euroopa Arengufondi rahaliste vahendite ümberpaigutamist;

40. palub, et partnerluse raames tegeletaks kaubandusabi laiema tegevuskavaga, mis hõlmab infrastruktuuride arendamist, ettevõtluse arendamist ja paremat reguleerimist, kuhu kuuluvad ka lihtsamad ja kasutajasõbralikud päritolueeskirjad;

41. palub, et partnerluse raames tegeletaks ka majanduslike aspektidega, mis ei ole küll otseselt kaubandusega seotud, kuid millel on Aafrika majanduse jaoks olulised tagajärjed, näiteks vajadusega võtta meetmeid kapitali ebaseadusliku väljavoolu tõkestamiseks ja maksuparadiiside rahvusvahelise reguleerimise edendamiseks;

42. palub tunnustada ja toetada ühisstrateegia puhul rolli, mida ümberasujad ja diasporaad mängivad oma koduriikide arengu heaks, hõlbustades nende investeerimist kõnealustesse riikidesse ja vähendades ülekandekulusid;

Teisipäev, 24. märts 2009

Peamised arenguküsimused

43. on aastatuhande arengueesmärke käsitleva partnerluse suhtes seisukohal, et nende eesmärkide saavutamise on isegi suurema ja tõhusama abi korral raske, ning nõuab seetõttu tungival, et ELi liikmesriigid täidaksid antava abi mahuga, poliitika sidususega, omavastutusega ja läbipaistvusega ning rahastajate vahelise tööjaotusega seotud kohustusi, mida nad kinnitasid hiljuti arengu rahastamise Doha konverentsil ja Accra abi tõhususe kõrgetasemelisel foorumil;

44. märgib, et esmatasandi tervishoid ning alg- ja keskharidus on aastatuhande arengueesmärkide saavutamise peamised katalüsaatorid; ergutab seega Aafrika riike muutma neid valdkondi oma vaesuse vähendamise strateegiate peamiseks prioriteetideks; kutsub partnerluse puhul üles sellist arengut edendama, arvestades Euroopa Komisjoni kohustust kulutada vähemalt 20 % ühenduse abi eelarvest kõnealustes valdkondades; kutsub komisjoni üles laiendama nimetatud kohustust Euroopa Arengufondile; tuletab meelde, et kõik sellega seotud jõupingutused peaksid hõlmama puuetega inimesi; tervitab selles kontekstis esimese ühise eksperdirühma koostamise tulemust ja kutsub kaasatud sidusrühmi üles tagama, et eeloleval aastal tehakse edusamme;

45. kutsub Euroopa Komisjoni üles võtma kiirelt meetmeid, et täita oma kohustused tervishoiu valdkonnas seoses Euroopa Kontrollikoja 2009. aasta jaanuari aruande „EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Sahara-taguses Aafrikas” järelduste ja soovitusetega; rõhutab, kui oluline on suurendada Euroopa Komisjoni abi tervishoiusektorile Sahara-taguses Aafrikas 10. Euroopa Arengufondi vahetähtsuse tegemise ajal, et toetada oma kohustust tervishoiualaste aastatuhande arengueesmärkide osas;

46. julgustab ALI ja ELi liikmesriike pöörama suuremat tähtsust Aafrika toiduainetega kindlustatusele ja toiduga isevarustamisele ning toetama meetmeid Aafrika põllumajanduse tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamiseks, eelkõige toiduainete tootmist kohalikele turgudele ja linnade ümber asuvate roheliste vööndide edendamist;

47. kutsub liikmesriike üles lisama oma aruteludesse ühisstrateegia raames ja sellest väljaspool küsimust loodusvarade kasutamisest tuleneva jõukuse õiglasest jaotamisest; toonitab, et loodusvaradest saadavad riiklikud tulud tuleks esmajärjekorras õiglasemalt jaotada, et rahuldada oma elanikkondade põhivajadusi, eelkõige tervishoiu, hariduse, loodusvarade säilitamise ja keskkonnakaitse valdkonnas, aidates nõnda kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;

48. väljendab muret selle pärast, et Aafrika viimase rekordilise kasvu faasi pöörab vastupidisesse suunda ülemaailmne majanduse aeglustumine, ja rõhutab, et see kontinent võib tarbekaupade hindade languse, väiksemate investeringuvoogude, rahandusliku ebastabiilsuse ja rahaülekannete vähenemise tagajärjel jääda arengus mitme aastakümne võrra maha;

Strateegia teised aspektid

49. tuletab seoses kliimamuutusega meelde, et selle peamised põhjustajad on arenenud riigid, kuid kliimamuutuse mõju all kannatavad kõige rohkem arengumaad; toonitab seetõttu, et kui tahetakse vältida olukorda, et Aafrika riigid peavad maksma kliimamuutusega kohanemise ja selle mõjude leevendamise eest ebaproportsionaalset hinda, tuleb selleks eraldada uusi rahalisi vahendeid; toetab lisaks sellele ELi ja Aafrika ühisdeklaratsiooni kliimamuutuste kohta, mida tutvustati ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni käsitleval Poznańi konverentsil 2008. aasta detsembris;

50. nõuab rände- ja tööhõivepartnerluse raames õiglast ja toimivat lahendust „ajude äravoolu” probleemile, mis põhjustab massilist oskustööjõu lahkumist paljudest Aafrika riikidest, seda eriti tervishoiu valdkonnas;

51. nõuab uut ELi sinise kaardi süsteemi, et vältida oskustöölise „ammutamist” arengumaadest sektorites, kus need riigid kannatavad tööjõupuuduse all, eelkõige tervishoiu- ja haridusvaldkonnas;

52. kutsub Euroopa Komisjoni üles kasutama ELi–Aafrika partnerlust, et aidata Aafrika riikidel kohaldada paindlikkust, mis on sätestatud Doha deklaratsioonis intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide (TRIPS) lepingu ja tervisekaitse kohta, et hõlbustada juurdepääsu taskukohastele hädavajalikele ravimitele Aafrikas;

Teisipäev, 24. märts 2009

53. julgustab mõlemaid pooli seoses teaduse ja tehnoloogia alase partnerlusega püüdma ületada digitaalset lõhet, kiirendades tehnoloogia arengu ja tehnosiirde alast koostööd, eelkõige seoses telefoni ja internetiga;
54. loodab, et ühisstrateegias astutakse konkreetseid samme selleks, et parandada naiste, laste ja puuetega inimeste võimalusi Aafrikas, kuna arengumaades seisavad need rühmad eriti tõsiste raskuste ees;
55. rõhutab, et kui ühisstrateegia eesmärk on minna „kaugemale Aafrikast” ja teha rahvusvahelistes organites ning mitmepoolsete läbirääkimiste käigus rohkem koostööd ELi ja Aafrika vahel sellistes küsimustes nagu kaubandus, inimõigused ning kliimamuutus, peaksid EL ja Aafrika töötama selle nimel, et muuta rahvusvahelised institutsioonid, nagu Maailmapank, Rahvusvaheline Valuutafond ja WTO demokraatlikumaks ja representatiivsemaks, ning tagada, et Aafrika saab lõpuks oma suurusele ning staatusele vastava mõju;
56. kutsub ELi institutsioone veel kord üles looma ühisstrateegia rakendamiseks eri rahastamisvahendit, millega tsentraliseeritaks selgel, ettearvataval ja kavandataval viisil kõik olemasolevad rahastamisallikad; peab küsitavaks, millises ulatuses suudab ühisstrateegia viia ellu oma kõrgelembiambitsioone või pakkuda tegelikku lisandväärtust ilma mis tahes uute rahaliste vahenditeta või isegi olemasolevat rahastamist ümber kavandamata;
57. kutsub ELi ja Aafrika valitsusi üles teavitama oma rahvast tulemuslikumalt ja süstemaatilisemalt ühisstrateegia meetmetest ja saavutustest ning püüdma laiendada meediakajastust;

Tulevikuväljavaated

58. ootab pärast ELi–Aafrika 8.–9. detsembri 2007. aasta Lissaboni tippkohtumise kogemust Euroopa Parlamendi ja Üleaafrikalise Parlamendi ning kodanikuühiskonna organisatsioonide ja kohalike asutuste mõtestatud kaasamist 2010. aastal toimuva Aafrika–ELi kolmanda tippkohtumise ettevalmistamisse ja nende aktiivset osalemist sellel tippkohtumisel;
59. kutsub ELi ja ALi komisjone ja eesistujariike üles nõustuma eelpool toodud ettepanekutega, mille eesmärk on suurendada parlamentaarset osalust ühisstrateegia rakendamisel ja järelevalves;
60. kavatses luua Euroopa Parlamendi organite vahel vajaliku kooskõlastamise ja sünergia, et toetada ühisstrateegia rakendamist ning järelevalvet; kordab sellega seoses oma kavatsust muuta oma Üleaafrikalise Parlamendiga suhtlemise ajutine delegatsioon täieõiguslikuks parlamentidevaheliseks delegatsiooniks;
- *
- * *
61. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Aafrika Liidu majandus-, sotsiaal- ja kultuurinõukogule, Aafrika Liidu komisjonile, Aafrika Liidu täitevnõukogule, Üleaafrikalise Parlamendile, AKV ministrite nõukogule ja AKV–ELi parlamentaarsele ühisassambleele.
-

Teisipäev, 24. märts 2009

Aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped

P6_TA(2009)0152

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete kohta (2008/2128(INI))

(2010/C 117 E/03)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 18. septembri 2000. aasta ÜRO aastatuhande deklaratsiooni, millega rahvusvaheline ühendus võttis endale kohustuse saavutada aastatuhande arengueesmärgid maailma vaesuse vähendamiseks poole võrra 2015. aastaks, ning mida on kinnitatud mitmetel ÜRO konverentsidel, eriti Monterreys toimunud arengu rahastamist käsitleval konverentsil;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona kohtumisel võetud liikmesriikide kohustusi;
- võttes arvesse oma 20. juuni 2007. aasta resolutsiooni „Aastatuhande arengueesmärgid – vahekokkuvõte“⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni 20. detsembril 2005 allkirjastatud ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses „Euroopa konsensus“⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 2005. aasta aastatuhande arengueesmäärke;
- võttes arvesse komisjoni teatist „Millenniumi arengueesmärkide saavutamise kiirendamine – arengu rahastamine ja abi tulemuslikkus“ (KOM(2005)0133);
- võttes arvesse komisjoni aastaaruannet „Kuidas Euroopa täidab lubadusi rahastada arengut“ (KOM(2007)0164);
- võttes arvesse komisjoni teatist „ELi abi: rohkem, paremini ja kiiremini“ (KOM(2006)0087);
- võttes arvesse oma 23. septembri 2008. aasta resolutsioon 2002. aastal Monterreys toimunud arengu rahastamise konverentsi järeelmeetmete kohta⁽³⁾;
- võttes arvesse rahvusvahelise arengu rahastamise konverentsi tulemusi ja lõppdokumenti järeelmeetmete kohta, et vaadata läbi Monterrey konsensuse rakendamine (Doha, Katar, 29. november – 2. detsember 2008)⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 22. mai 2008. aasta resolutsiooni abi tõhusust käsitleva 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni järeelmeetmete kohta⁽⁵⁾;
- võttes arvesse komisjoni 19. juuni 2007. aasta dokumenti „Aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped: pikaajalisema ja prognoositavama eelarvetoetuse lähenemisviis“;
- võttes arvesse Aafrika ja ELi uut strateegilist partnerlust;

⁽¹⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 232.

⁽²⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0420.

⁽⁴⁾ A/Conf.212/L.1/Rev1, 9. detsember 2008.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0237.

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2007. aasta resolutsioon Eli ja Aafrika vaheliste suhete olukorra kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse 2. märtsi 2005. aasta abi tõhusust käsitlevat Pariisi deklaratsiooni ja 2.–4. septembrini 2008 toimunud Accra kõrgetasemelise foorumi järeldusi nimetatud deklaratsiooni järeelmeetmete kohta;
- võttes arvesse oma 6. aprilli 2006. aasta resolutsiooni abi tõhususe ja korrupsiooni kohta arengumaades ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni emade suremuse teema kohta 25. septembril 2008 toimuva aastatuhande arengueesmärke käsitleva ÜRO kõrgetasemelise kohtumise eel ⁽³⁾;
- võttes arvesse dokumenti „The Aid Delivery Methods. Guidelines of the Programming, Design & Management of General Budget Support” ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse 2005. aastal läbi vaadatud 23. juuni 2000. aasta Cotonou lepingut ja eriti selle artiklit 58, milles loetletakse rahastamiskõlblikud institutsioonid;
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni nõuandeid eelarvetoetuse hea tava kohta, mis on toodud dokumendis „Toetuste ühtlustamine tõhususe parandamise eesmärgil” ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse kontrollikoja eriaruannet nr 2/2005 AKV riikidele antava EAFi eelarvetoetuse kohta: riigi rahanduse reformi komisjonipoolne juhtimine ning sellele lisatud komisjoni vastuseid ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 10/2008 „EÜ arenguabi tervishoiuteenustele Saharataguses Aafrikas” ning sellele lisatud komisjoni vastuseid;
- võttes arvesse üldise eelarvetoetuse hindamise koondaruannet ⁽⁷⁾, mis avaldati 2006. aasta mais;
- võttes arvesse oma 16. veebruari 2006. aasta resolutsiooni aastatuhande eesmärkidega seotud arengu uute rahastamisvahendite kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse 13. detsembri 2006. aasta ÜRO puudega inimeste õiguste konventsiooni, mille on allkirjastanud Euroopa Ühendus ja selle liikmesriigid;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A6-0085/2009),

⁽¹⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 633.

⁽²⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 316.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0406.

⁽⁴⁾ Komisjon avaldas selle inglise keeles 2007. aasta jaanuaris, AIDCO - DEV - RELEX.

⁽⁵⁾ Arenguabikomitee viitedokument, 2. köide, 2006.

⁽⁶⁾ ELT C 249, 7.10.2005, lk 1.

⁽⁷⁾ IDD and Associates, mai 2006.

⁽⁸⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 396.

Teisipäev, 24. märts 2009

- A arvestades, et 2000. aasta aastatuhande arengueesmärkide deklaratsiooniga ühinedes võttis Euroopa Liit koos rahvusvahelise üldsusega endale kohustuse vähendada äärmist vaesust maailmas poole võrra 2015. aastaks, keskendades oma jõupingutused kaheksale aastatuhande arengueesmärgile;
- B. arvestades, et uute hinnangute kohaselt elab maailmas endiselt 1,4 miljardit inimest allpool vaesuspiiri (ehk 1,25 USA dollarit päevas), mis moodustab üle ühe neljandiku arenguriikide elanikkonnast;
- C. arvestades komisjoni ja Euroopa Liidu liikmesriikide poolt 2007. aastal võetud uute kohustuste eesmärki aidata märkimisväärselt kaasa nimetatud eesmärkide täitmisel tekkinud viivituse kõrvaldamisele;
- D. arvestades, et juurdepääsu puudumine tervishoiuteenustele ja muudele esmavajadusi rahuldavatele teenustele põhjustab miljonite inimeste surma ja vaesuse tsükli jätkumist, samas kui nimetatud teenustele ja alusharidusele juurdepääs on inimõigus, mille austamise ja rakendamise peavad tagama valitsused;
- E. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped võivad olla üheks vahendiks, et lahendada probleeme, mida ülemaailmne toidukriis eriti arengumaade põllumajandussektoris põhjustab;
- F. arvestades, et hoolimata paljudest senistest pingutustest puuduvad enamikul arengumaadel vajalikud ressursid nende ees seisvate tervist ja haridust puudutavate takistuste ületamiseks ning arvestades seetõttu välisabi hädavajalikkust;
- G. arvestades, et Euroopa Parlamendi ülesanne on teha Euroopa Arengufondi eelarve täitmise kinnitamise otsus;
- H. arvestades komisjoni kavatsust suurendada märkimisväärselt eelarvetoetuse kasutamist kümnenda Euroopa Arengufondi raames, et parandada abi tõhusust ja saavutada seatud eesmärgid;
- I. arvestades, et arengumaade haridus- ja tervishoiutöötajad töötavad praegu kohutavates tingimustes ning et aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks oleks vaja ligi kahte miljonit haridustöötajat ja üle nelja miljoni tervishoiutöötaja, ning arvestades, et piisav abi aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe raames antava eelarvetoetuse näol võib aidata nimetatud töötajaid värvata ja koolitada;
- J. arvestades, et pidevat tervishoiu- ja haridustöötajate puudust süvendab ajude äravool jõukatesse riikidesse;
- K. arvestades Euroopa Liidu kavatsust jätkata kulutuste suurendamist eelarvetoetuse valdkonnas, eelkõige suurendades märkimisväärselt sektoripõhist eelarvetoetust tervishoiule ja haridusele, eriti Aafrika riikides;
- L. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepetes määratakse kindlaks konkreetsed tulemused, mis soovitakse saavutada tervishoidu ja alusharidust puudutavate aastatuhande arengueesmärkide puhul, kuid et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepetes võidakse sätestada ka muid prioriteetseid sektoreid;
- M. arvestades, et ametliku arenguabi käsitleva seisukoha järgi, mida Euroopa Parlament väljendas oma eespool nimetatud 16. veebruari 2006. aasta resolutsiooni (aastatuhande eesmärkidega seotud arengu uute rahastamisvahendite kohta) lõikes 6, „[...] peab abi suuruse kasv [...] käima käsikäes kvaliteedi kasvuga, mis tähendab, et abi tõhusust tuleb tõsta koordineerimise, vastastikuse täiendavuse ja ühtsuse abil, aga ka vähendades abi tehingukulusid, suurendades abimehhanismide läbipaistvust ja jätkusuutlikkust, tõstes abi andmise kiirust, suurendades mitteseotud abi osakaalu, otsides lahendusi ebapiisivate võlakoormate jaoks, edendades head valitsemistava, võideldes korruptsiooni vastu ning suurendades abisaajate võimet abi vastu võtta“;
- N. arvestades, et kavandatav ja pikaajaline abi võib otseselt ja tõhusalt aidata kaasa aastatuhande arengueesmärkides sätestatud vaesuse kaotamise strateegiate rakendamisele;

Teisipäev, 24. märts 2009

- O. arvestades, et hoolimata Monterreys (2002), Gleneagles'is (2005), Pariisis (2005) või Accras (2008) võetud kohustustest parandada arenguabi kogust ja kvaliteeti, ei anna paljud ELi liikmesriigid endiselt kogu abi, mille suhtes kohustused võeti, ning arvestades, et abi kättetoimetamisel ilmneb, et osa abist ei ole asjakohane;
- P. arvestades, et komisjoni antava eelarvetoetuse väljamaksmine hilineb 30 % juhtudest komisjoni liiga pikkade haldusmenetluste tõttu;
- Q. arvestades, et eelarvetoetuse halb prognoositavus on tingitud sellest, et enamik abi andmise tingimusi on seatud üheks aastaks, ning arvestades, et halb prognoositavus sunnib abisaavaid riike mõnikord abi ära kulutama enne, kui see on tegelikult kätte toimetatud, ning kindlusega, et abi ühel päeval tuleb;
- R. arvestades, et Euroopa arenguabi halb prognoositavus mõjutab ka abisaavaid riike, kus on olemas teatav õiguskindlus ja stabiilne õiguskeskkond;
- S. arvestades, et komisjon on suurim mitmepoolse arenguabi andja ning et komisjon on üks suurimaid eelarvetoetuse andjaid, samuti arvestades, et komisjon kasutab eelarvetoetust kui abiliiki üha sagedamini, mis moodustab ühe viiendiku viimaste aastate jooksul antud abist;
- T. arvestades, et kuigi eelarvetoetus on vahend, mis on võimaldanud ELi abi parandada, tuleks kasuks, kui eelarvetoetus oleks paremini prognoositav ja kui seda antaks pikemaks ajaks;
- U. arvestades, et praegune eelarvetoetus komisjonilt kavandatakse peamiselt kolmeks aastaks või mõnede ametite puhul üheks aastaks;
- V. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe ettepanek ei mõjuta eelarvet, ja arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepe ei ole uus vahend, vaid olemasolevate vahendite rakendamise viis;
- W. arvestades, et oma praegusel kujul on komisjoni dokumendi ja aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete suhe ebaselge;
- X. arvestades, et komisjon on arvamusel, et on õige aeg rakendada kontseptsiooni, mille puhul kokkulepe on seotud aastatuhande arengueesmärke puudutavate konkreetsete tulemustega iga doonori tavapärastele eeltingimustele vastamise iga-aastase kontrollimise asemel;
- Y. arvestades, et mõiste „kokkulepe” toob endaga kaasa finantskohustuse, millega tagatakse doonorriigile suurem prognoositavus ja abisaaja riigi rangem kohustustest kinnipidamine konkreetsete tulemuste saavutamisel;
- Z. arvestades, et komisjon on kavandanud aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete esimese ringi sõlmida kuueks aastaks ehk kümnenda Euroopa Arengufondi toimimisaaja lõpuni;
- AA. arvestades, et komisjoni ettepanek sõlmida kokkulepped kuueks aastaks läheb kaugemale kui muude rahvusvaheliste rahastajate ettepanekud;
- AB. arvestades, et komisjon kutsus liikmesriike kaasrahastama aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppeid vabatahtlike täiendavate sissemaksete teel Euroopa Arengufondi;
- AC. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped, mis kuuluvad Cotonou lepingus sätestatud kriteeriumide alusel välja töötatud üldise eelarvetoetuse abivahendi alla, ei nõua mingite muudatuste tegemist juba käivitatud programme käsitlevatesse otsustesse ja üldise eelarvetoetuse andmise korraldusse; arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped ei nõua uue finantsinstrumendi loomist ning põhinevad seega Cotonou lepingus sisalduvatel eelarvetoetust käsitlevatel sätetel, arvestades samuti, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped peaksid järgima hiljuti valminud sise-suuniseid üldise eelarvetoetuste valdkonnas;

Teisipäev, 24. märts 2009

- AD. arvestades, et aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe sõlmimise tingimuste hulka kuulub Cotonou lepingu inimõigusi, demokraatia põhimõtteid ja õigusriiki käsitleva artikli 9 austamine;
- AE. arvestades, et tõhus eelarvetoetus peaks võimaldama toetuse saajatel rahastada oma väga spetsiifilisi strateegiaid ja programme hästitoimivatele avalikele teenustele juurdepääsu parandamiseks tervishoiu- ja haridussektoris;
- AF. arvestades, et komisjon ei ole täitnud oma kohustust kaasata parlamendiliikmed ja kodanikuühiskonna organisatsioonide esindajad süsteemselt oma dialoogidesse arenguriikide valitsustega, ning arvestades muu hulgas, et hetkel on suuresti soovitatav, et tõhususe eesmärgil tegeleks arenguga täielikult arenguriikide valitsused, parlamendid ja kodanikuühiskonna organisatsioonid;
- AG. arvestades, et komisjoni määratluse kohaselt on riigid abikõlblikud, kui nad on registreerinud eelarvetoetuse rakendamises rahuldavad tulemused makromajanduslikul tasemel ja eelarvejuhtimises, ning arvestades, et sellega eristub komisjon muudest eelarvetoetuse pakkujatest, näiteks Rahvusvaheline Valuutafond ja Maailmapank, kes seovad oma toetusega rohked tingimused, mis on vastuolus riikide omavastutuse põhimõttega;
- AH. arvestades, et paljud riigid, kellel on kiiresti vaja suuremat ja tõhusamat toetust oma edusammude kiirendamiseks aastatuhande arengueesmärkide poole püüdlemisel, ei vasta praegustele komisjoni kriteeriumidele aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe sõlmimiseks;
- AI. arvestades, et oma praegusel kujul on aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped suunatud üksnes AKV riikidele;
- AJ. arvestades, et komisjoni eelarvetoetust saadab tõsine läbipaistmatuse ning vaeste riikide heakskiidu puudumise probleem ning arvestades, et rahastamislepinguid avalikustatakse harva;
- AK. arvestades, et arenguabi põhimõte on anda abi nendele, kellel on seda kõige rohkem vaja, ja sinna, kus seda saab kõige tõhusamalt kasutada;
- AL. arvestades, et näiteks Burkina Faso puhul ei olnud mitte keegi koha peal teadlik Burkina Faso ja komisjoni vahel toimuvatest aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe sõlmimise alastest läbirääkimistest, ning arvestades, et Burkina Fasos asuva Euroopa Komisjoni delegatsiooni kodulehelt ei leia kõnealusel teemal praegu mitte mingisugust teavet;
- AM. arvestades, et Euroopa arengukonsensus on EL võtnud endale ülesandeks võtta vastu tulemustel ja tulemuslikkuse näitajate kasutamisel põhineva lähenemise;
- AN. arvestades komisjoni vajadust jätkata oma eelarvetoetuse sidumist abisaajate riikide registreeritud tulemustega naiste ja meeste vahelise võrdsuse ja naiste õiguste edendamise valdkonnas;
- AO. arvestades, et eelarvetoetuste valdkonnas on komisjon sõlminud lepingud juba Burkina Faso (2005–2008), Etioopia (2003–2006), Ghana (2007–2009), Kenya (2004–2006), Madagaskari (2005–2007), Malawi (2006–2008), Mali (2003–2007), Mosambiigi (2006–2008), Tansaania (2006–2008), Uganda (2005–2007) ja Sambiaga (2007–2008);
- AP. arvestades, et maailmas on ligi 650 miljonit puudega inimest ning et 80 % neist elab arengumaades ning nende hulgas iga viies allpool äärmise vaesuse piiri; arvestades, et nad moodustavad ühe suurema tõrjutute ja vaeste rühma, kellele saab osaks mitmesugune diskrimineerimine ning kellel on harva juurdepääs tervishoiuteenustele ja haridusele,

Teisipäev, 24. märts 2009

- AQ. arvestades, et ÜRO puudega inimeste õiguste konventsiooni üldiste kohustuste ja eriti artikli 32 kohaselt on allakirjutanud kohustatud puudega isikuid oma arengualases koostöös arvesse võtma,
- AR. arvestades, et aastatuhande arengueesmärgi 2015. aastaks ei saavutata, kui puudega inimeste kaasamisele ja osalusele ei pöörata asjakohast tähelepanu,
- AS. arvestades 22. novembri 2008. aasta raportit Aafrika ja ELi partnerluse rakendamise kohta, eriti selle lõiget 37, milles rõhutatakse puudega inimeste suhtes võetud meetmete ilmset vähesust aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks tehtavate jõupingutuste hulgas,

Aastatuhande arengueesmärgid – arengukoostöö

1. kordab, et arenguabi peaks lähtuma vajadustest ja tulemuslikkusest, ja et arenguabipoliitika peaks olema kujundatud partnerluses abisaajate riikidega;
2. kordab, et aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks peavad doonorriigid austama kõiki oma kohustusi ja parandama pakutava toetuse kvaliteeti;
3. rõhutab vajadust arendada uusi mehhanisme prognoositavama ja püsivama toetuse andmiseks;
4. tuletab meelde Abuja deklaratsiooni eesmärki, mille kohaselt tuleb 15 % riigieelarvest eraldada tervishoiusektorile, ja haridusele pühendatud ülemaailmse kampaania eesmärki, mille kohaselt tuleb 20 % riigieelarvest eraldada haridussektorile;

Prioriteetsed sektorid

5. nõuab, et komisjon jätkaks oma toetuse sidumist tervishoiu- ja haridussektoris, eriti esmatasandi tervishoiu ja hariduses registreeritud tulemustega; nõuab samuti, et komisjon täpsustaks nimetatud sektorites registreeritud saavutustele omistatavat tähtsust võrreldes täielikumate näitajatega, ning et komisjon täpsustaks, kuidas ta kavatses hinnata nimetatud valdkondades saavutatud edusamme;

Abi tõhusus – stabiilsus ja prognoositavus

6. nõuab, et komisjon parandaks eelarvetoetuse prognoositavust aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete rakendamise abil ja nimetatud kokkulepetest tulenevate põhimõtete laiendamise abil suuremale hulgale riikidele ning sektoripõhisele eelarvetoetusele;
7. tuletab komisjonile meelde vajadust vähendada märkimisväärselt ebavajalikke tähtaegu, mida põhjustavad komisjoni üleliigsed haldusmenetlused;
8. palub arengumaade valitsustel suurendada tervishoiukulutusi 15 %-ni riigieelarvest vastavalt Abuja deklaratsiooni soovitudele ja hariduskulutusi 20 %-ni riigieelarvest, nagu nõutakse ülemaailmses haridusele pühendatud kampaanias;

Eelarvetoetus

9. nõuab, et komisjon tagaks kulutuste kõrge taseme eelarvetoetuse kujul, nähes eelkõige ette eelarvetoetuse märkimisväärse suurendamise AKV riikide sotsiaalsektoris, ning nõuab samuti sektoripõhise eelarvetoetuse suurendamist muudes piirkondades;

Teisipäev, 24. märts 2009

Aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped

10. märgib huviga, et komisjoni ettepanek aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete kohta tagab abikõlblikele riikidele toetuse minimaalse garanteeritud taseme (70 % kogu kohustusest);
11. väljendab sellegipoolest pettumust, et aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppeid käsitlevas dokumendis ei täpsustata nimetatud kokkulepete rakendamise ajakava, kusjuures nimetatud kokkulepped sõlmiti peamiselt kümnenda Euroopa Arengufondi toimimisajal kuueks aastaks, ning nõuab seetõttu komisjonilt täpset ajakava;
12. märgib, et aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe põhieesmärk on aidata parandada abi tõhusust ja kiirendada aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas tehtavaid edusamme seda kõige enam vajavates riikides;
13. nõuab, et komisjon võtaks vastu teatise, mis sõnastaks aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppe algatus, ja laiendaks seda algatust AKV riikide hulka mitte kuuluvatele riikidele, kes vastavad abikõlblikkustingimustele;

Parlamendid ja kodanikuühiskond – omavastutus – läbipaistvus

14. palub, et komisjon ja abisaajad riigid tagaksid oma parlamentide ja kodanikuühiskonna, sealhulgas puudega inimeste organisatsioonide kaasamise eelarvetoetuse üle peetava dialoogi kõikidesse etappidesse, sealhulgas aastatuhande arengueesmärkide kokkulepetes kehtestatud programmi väljatöötamise, rakendamise ja hindamise;
15. rõhutab, et doonorid peaksid abisaajatele ühepoolsete tingimuste kehtestamise asemel püüdma edendada abisaajates riikides head valitsemistava, demokraatiat ja stabiilsust läbipaistvate kriteeriumide abil, mis on kehtestatud partnerluses kõnealuste riikidega;
16. on arvamusel, et läbipaistvuse edenemise huvides peaksid toetuse muutuvkomponendi väljamaksmise tingimused põhinema tulemustel, et see julgustaks doonoreid ja abisaajaid analüüsima kulutatud raha tõelist mõju ning suurendaks avalike vahendite kasutamise läbipaistvust;
17. kutsub komisjoni üles teostama nimetatud programmide tulemuste korrapäraselt järelevalvet ja jagama saadud tulemusi parlamendiga;
18. soovib komisjonil töötada doonorite ja abisaajate vahelise dialoogi tõhustamise nimel, eriti selleks, et määratleda tõelised vajadused ja valdkonnad, milles toetus osutub vajalikuks;
19. nõuab, et AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee mängiks aktiivsemat rolli prioriteetide määratlemisel, aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete teemalistes läbirääkimistes ja kõikides muudes asjaomastes etappides;

Valikukriteeriumid – loovus ja paindlikkus

20. nõuab, et Euroopa Komisjon seaks oma eelarvetoetuse andmise tingimuseks hea valitsemistava ja läbipaistvuse, samuti inimõiguste austamise ja kaitse valdkonnas saavutatud tulemused, eriti kõige vaesemate ja tõrjutumate puhul nagu puudega inimesed, vähemused, naised ja lapsed, ning et komisjon tagaks, et eelarvetoetust ei kulutata muudele sektoritele kui nendele, mis on kindlaks määratud aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppes;
21. kinnitab, et riikide näidisprogrammid tuleb kehtestada koostöös asjaomaste riikide parlamentidega, parlamentaarset ühisassambleega ja kodanikuühiskonnaga;
22. täheldab, et aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete ettepanekus ei märgita, mis riike peetakse silmas aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete esimeses ringis; märgib samuti, et oma praegusel kujul on aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped suunatud üksnes AKV riikidele;

Teisipäev, 24. märts 2009

23. avaldab kahetsust, et arenguriikidele suunatud ELi eelarvetoetuse poliitika suhtes kehtestatakse ELi arenguabi saamiseks üha enam Rahvusvahelise Valuutafondi kehtestatud tingimusi; on muu hulgas seisukohal, et nimetatud tingimuste esitamine on vastuolus abisaaja riigi omavastutuse põhimõttega;
24. rõhutab vajadust arendada muid eelarvetoetuse lähenemisviise riikidele, kes ei vasta aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete tingimustele, ja eelkõige haavatavatele riikidele; rõhutab samuti, et on iseeneestmõistetav, et kõige haavatavamad riigid ei suuda täita praegu kehtivaid abikõlblikkuskriteeriume;
25. soovib aastatuhande arengueesmärkide kokkulepete kättesaadavaks tegemist arengukoostöö rahastamisvahendiga kaetud riikidele;
26. nõuab, et komisjon selgitaks selgesõnaliselt, kuidas suhestuvad pakutud aastatuhande arengueesmärkide kokkulepped ja muud abiandmisviisid;
27. hoiatab ohu eest kasutada aastatuhande arengueesmärkide kokkuleppeid valimatult ja liialdatult, suhtudes nendesse kui ainsasse tõeliselt tõhusasse abiandmise viisi, ning nõuab seetõttu tungivalt, et komisjon valiks abiandmismehhanisme, mis on kõige paremini kohandatud iga üksiku olukorraga;
28. nõuab, et komisjon tugevdaks abisaajate riikide parlamentide suutlikkust osaleda eelarveprotsessis ning kodanikuühiskonna ja parlamentide suutlikkust osaleda riikliku poliitika väljatöötamises, tagades rohkem rahalist toetust, rõhutades osalemist poliitilistes dialoogides abisaajate riikidega ning keskendudes avalike vahendite haldamise näitajatele, mille eesmärk on parandada valitsuste vastutust oma kodanike ees;

Hindamine – tulemusnäitajad

29. palub, et komisjon lisaks koostöös partnerriikidega igale aastatuhande arengueesmärkide kokkulepetele rea tulemusnäitajaid, mis võimaldavad hinnata nimetatud kokkulepete rakendamisel saavutatud edusamme, kusjuures tulemusnäitajate abil tuleb hinnata nii puudega täiskasvanute kui ka laste kaasatust;

Sooline mõõde

30. juhib komisjoni tähelepanu sellele, et viimane peaks tingimata jätkama oma eelarvetoetuse sidumist abisaajates riikides registreeritud tulemustega naiste ja meeste vahelise võrdsuse ja naiste õiguste edendamise valdkonnas, ning palub tulemusnäitajate vastavat täiendamist aastatuhande arengueesmärkide kokkulepetes ning laiendamist valdkondadele, nagu naiste õigused ja puudega isikute õigused; palub komisjonil eelarvetoetusega seotud soolise mõõde tulemusnäitajate täiendamist, laiendades neid valdkondadesse nagu puudega isikute ja naiste õigused, edendades eelkõige kõigi naiste juurdepääsu teabele ning seksuaal- ja reproduktiivtervishoiu teenustele, pereplaneerimismeetodite propageerimine ja neile juurdepääsu parendamine, hariduse ja naiste emantsipatsiooni jätkuv edendamine, võitlus diskrimineerimise vastu ja soolise võrdõiguslikkuse nimel;

*

* *

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, AKV nõukogule ning liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 24. märts 2009

Kunstiõpe Euroopa Liidus

P6_TA(2009)0153

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon kunstiõppe kohta Euroopa Liidus (2008/2226(INI))

(2010/C 117 E/04)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 149 ja 151;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus 2006/962/EÜ võtmepädevuste kohta elukestvas õppes ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsust nr 1350/2008/EÜ Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta (2009) kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse nõukogu 24. ja 25. mai 2007. aasta järeldusi kultuuri- ja loomesektorite panuse kohta Lissaboni eesmärkide saavutamise ning 21. ja 22. mai 2008. aasta järeldusi;
 - võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 2008. aasta ühist eduaruannet töökava „Haridus ja koolitus 2010” rakendamise kohta – „Elukestva õppimise panus teadmiste, loovuse ja innovatsiooni heaks” ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 7. juuni 2007. aasta resolutsiooni kunstnike sotsiaalse staatuse kohta ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava kohta üleilmastavas maailmas ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni kultuuritööstuse kohta Euroopas ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise 20. oktoobri 2005. aasta konventsiooni soovitusi;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A6-0093/2009),
- A. arvestades, et lähtudes oma juhtlausest „Ühinenud mitmekesisuses”, peaks Euroopa Liit tunnustama oma ühist ajalugu, ning et ta saab seda teha toetudes Euroopa kunstiajaloole, arvestades selle universaalset olemust;
- B. arvestades, et koolid peaksid uuesti muutuma peamiseks kultuurile juurdepääsu demokratiseerimise kohaks;
- C. arvestades, et kunsti- ja kultuuriõpetus, mille alla kujutava kunsti õpetus kuulub, on liikmesriikide haridussüsteemi põhiline komponent;

⁽¹⁾ ELT L 394 30.12.2006, lk 10.

⁽²⁾ EÜT L 348, 24.12.2008, lk 115.

⁽³⁾ ELT C 86, 5.4.2008, lk 1.

⁽⁴⁾ ELT C 125 E, 22.5.2008, lk 223.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0124.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0123.

Teisipäev, 24. märts 2009

- D. arvestades, et kunsti- ja kultuuriõpetus on laste ja noorte hariduse oluline osa, kuna see aitab kaasa vaba tahte, tundlikkuse ja võõrale avatuse arendamisele; arvestades, et see on võrdsete võimaluste võtmetegur ning kultuurile juurdepääsu tõelise demokratiseerimise eeltingimus;
- E. arvestades, et kultuurile juurdepääsu demokratiseerimiseks on vaja edendada kunstialast teadlikkust kõigil tasanditel ja igas vanuses inimeste hulgas, tunnustada rühmade ja amatööride loometegevust ning toetada juurdepääsu kunstiõpetusele;
- F. arvestades, et kahjuks tunnevad liikmesriigid majanduslike vajaduste tõttu liialt tihti kiusatust kärpida kunstile antud kohta üldises hariduspoliitikas;
- G. arvestades, et kunstiõpetus on kunstide valdkonnas kutseõppe alus ja et see soodustab loovust, samuti füüsilist ja intellektuaalset arengut selles valdkonnas ning aitab kaasa tihedamate ja viljakamate suhete tekkele hariduse, kultuuri ja kunsti vahel;
- H. arvestades, et kunsti- ja disainiharidust andvad koolid ja keskused aitavad kujundada filosoofiaid, luua uusi kunstistiile ja -voole ning avada teistsuguseid kultuurimaailmu, tugevdades sellega Euroopa Liidu kuvandit maailmas;
- I. arvestades, et erialase edu saavutamiseks kunsti- ja loometegevuse sektoris on koolitus väga oluline;
- J. arvestades, et kunstiõppe, milles keskendutakse lisaks ande arendamisele ka kraadiõppe ja elukutse arendamisele, nõuab õpilaskonnalt tugevat kultuurilist aluspõhja, mida saab anda üksnes multidistsiplinaarne ja süsteemne haridus; ning arvestades, et selline haridus annab suuremaid võimalusi valdkondlikule tööturule sisenemiseks, kuivõrd see pakub üldisi kultuuriteadmisi, uurimismeetodeid, ettevõtlusalaseid võimeid ning äriteadmisi, ning ühtlasi kutseoskusi erinevates tänapäeva kunstiga seotud tegevusvaldkondades;
- K. arvestades, et majanduslik ja tööhõivealane potentsiaal, mis loome-, kultuuri- ja kunstiettevõtetele ja -tööstusele Euroopa Liidus on, mõjutab tugevalt kunstisektori arengut;
- L. arvestades, et tehnoloogiline revolutsioon on põhjustanud riigisisese ja riikidevahelise konkurentsi kasvu, ja et selle tagajärjel on intellektuaalsel võimekusel ja loovusel Lissaboni strateegia raames esmatähtis roll;
- M. arvestades, et meie ühiskonnas aset leidvad kiired ja pidevad muutused nõuavad inimestelt suuremat tööalast kohanemisvõimet, paindlikkust, loovust, uuenduslikkust ja teabevahetust, ning et nimetatud omadusi tuleb arendada liikmesriikide haridus- ja koolitussüsteemide kaudu, samuti kooskõlas eelnimetatud kava „Haridus ja koolitus 2010” eesmärkidega;
- N. arvestades, et tuleks silmas pidada asjaolu, et erinevates liikmesriikides on kunstiõpetuse mudelite osas suuri erinevusi;
- O. arvestades vajadust võtta arvesse, et globaliseerumise ja kodanike suurema liikuvuse ning Euroopa Liidu järjestikuste laienemiste tulemusena on kultuuri- ja selle mitmekesisuse alane haridus oluline tegur identiteedi säilitamisel ning kultuuride- ja religioonidevahelise mõistmise edendamisel, ning et Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta raames kultuuri teadvustamise ja edendamise eesmärk peab jätkuma ka pärast 2008. aastat,
1. on seisukohal, et kunstiõpetus peaks kultuurile juurdepääsu demokratiseerimise edendamiseks olema õppekava kohustuslik osa kõikides õppeastmetes;

Teisipäev, 24. märts 2009

2. rõhutab igas eas loovuse edendamiseks ja arendamiseks mõeldud püsikursuste tähtsust elukestva õppe osana nii koolide õppekavas kui ka kutseõppes ja elukestva õppe kavades;
3. tuletab meelde, et üks kunsti- ja kultuuriõpetuse eesmärgi on anda panus kodanikuõpetusse ning et üks selle rolle on parandada meie mõtlemisvõimekust ja aidata kaasa isiksuse arengule intellektuaalses, emotsionaalses ja füüsilises plaanis;
4. tunnistab Euroopa loovuse ja innovatsiooni aasta (2009) raames kunsti rolli, mis annab olulise panuse innovatsioonile ühiskonnas ja majanduses;
5. juhib nõukogu ja liikmesriikide tähelepanu Euroopa kultuuri ja selle mitmekesisuse rollile integreeriva tegurina ning kunsti- ja kultuuriõpetuse tähtsusele Euroopa tasandil, kaasa arvatud traditsiooniliste kultuuriväärtuste kaitsmine eri piirkondades;
6. märgib, et järjest enam kunstiõppureid on huvitatud õpingutest mõnes muus liikmesriigis kui nende endi oma, ning julgustab liikmesriike seetõttu kooskõlastama oma kunstiõppepoliitikat Euroopa Liidu tasandil, vahetama parimaid tavasid ja suurendama selles sektoris nii õppurite kui õpetajate liikuvust;
7. teeb ettepaneku parandada professionaalide liikuvust kunstisektoris, pöörates suuremat tähelepanu kvalifikatsioonide tunnustamise teemale; seda tuleks teha, innustades kooolitusasutusi ja tööandjaid looma sidemed Euroopa kvalifikatsiooniraamistikuga, nii et pädevust ja kvalifikatsiooni kõnealuses sektoris saaks võrrelda Euroopa tasandil;
8. nõuab sellega seoses tungival, et komisjon looks koostöös liikmesriikidega liikuvuse raamistiku eurooplastele, kes tegelevad kunsti- ja loometööga, pöörates erilist tähelepanu noorkunstnike ja kunstiõppurite liikuvusele;
9. tunnistades, et see on liikmesriikide valdkond, on seisukohal, et kunstihariduspoliitikat peaks kooskõlastama Euroopa Liidu tasandil, eriti selles, mis puudutab:
 - eri sihtrühmadele suunatud kunstiõpetuse laadi, sisu ja kestuse kirjeldamist,
 - kunstiõpetuse, loovuse ja innovatsiooni vahelist seost,
 - kunstihariduspoliitika tõhusust selle sotsiaalmajanduslikust mõjust lähtudes,
 - tasakaalu saavutamist teoreetilise õppe ja praktilise algatuse vahel, mille eesmärk on tagada, et kunstiõpe ei oleks abstraktne,
 - kunstiõppe meetodite ja strateegia kohaldamist ja arendamist vastavalt infoühiskonna nõuetele,
 - spetsialiseerunud pedagoogide koolitamist ja uue meedia n-ö kunstikorraldajate koolitamist traditsiooniliste spetsialiseerunud pedagoogide kõrval;
10. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles:
 - tunnustama vastavalt Lissaboni strateegiale kunstiõpetuse ja loovuse edendamise tähtsust teadmispõhise majanduse tingimustes,

Teisipäev, 24. märts 2009

- määratlema kunstõpetuse rolli keskse pedagoogilise vahendina kultuuri väärtustamisel globaliseerunud ja paljukultuurilises maailmas,
 - looma ühisstrateegiaid, eesmärgiga edendada kunstihariduspoliitikat ja spetsialiseerunud pedagoogide koolitamist,
 - tunnustama kunstnike tähtsat rolli ühiskonnas ja vajadust määrata kindlaks kunstipedagoogikaks vajalikud erialaoskused,
 - innustama kultuurile suunatud avatud koordineerimise raames hiljuti loodud hariduse ja kultuuri töörühma liikmesriikide esindajaid arutlema kunsti rolli üle mitmesuguses haridusalases kontekstis (formaalne, eraviisiline, mitteformaalne) ning kõigil haridustasanditel (kõrgkõrghariduses alates koolieelsest kuni kutsehariduseni ja edasi), samuti professionaalsetele õpetajatele vajaliku koolituse üle,
 - innustama avatud koordineerimise raames kultuuri töörühmade liikmesriikide esindajaid tegeleva keskse teemana kunstnike, juhtide, pedagoogide, vahendajate ja muude kultuurisektori professionaalide kutseõppe ja jätkuva kutsealase arenguga,
 - kutsuma seoses avatud koordineerimise raames aset leidva protsessiga kodanikuühiskonna vastavaid sidusrühmi jagama oma teadmisi ja kogemusi selles valdkonnas,
 - parandama kutseõppe võimalusi kunstisektoris, tunnustades kõrgemat kunstiharidust kõigil kolmel astmel, nagu on määratletud Bologna deklaratsiooni protsessis (bakalaureuseõpe, magistriõpe, doktorantuur), parandades sellega kunstnike liikuvust ELis,
 - kehtestama erikorra kunstihariduse edendamiseks mitmeaastase kultuuriprogrammi kontekstis,
 - tunnustama rühmade ja amatööride loometegevust;
11. nõuab kindlalt, et kunstiajaloo õpetamine peab hõlmama ka kohtumisi kunstnikega ja kultuuriobjektide külastamist, mille eesmärk on äratada õpilastes huvi ja innustada neid mõtlema;
12. rõhutab veelkord uute info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate ning interneti pakutavate võimaluste kui nüüdisaegse ja ajakohase õppe kanalite kasutamise tähtsust kunstivaldkonna kaasamisel koolide õppekavadesse;
13. rõhutab sellega seoses niisuguste ettevõtmiste nagu Euroopa digitaalse raamatukogu Europeana olulist panust;
14. soovib asutada ühiselt kunsti- ja kultuuriõpetuse Euroopa portaali ning kaasata kunstõpetus liikmesriikide õppekavadesse, et tagada eriti rahvusvaheliselt hinnatud Euroopa kultuurimudeli areng ja levik;
15. palub nõukogul, komisjonil ja liikmesriikidel jälgida, kuidas edeneb kunstõpetuse kaasamine koolide õppekavadesse; teeb eelkõige komisjonile ettepaneku edendada vajalikke uuringuid, et oleks olemas usaldusväärne teave kunstõpetuse mõjust õpilaste haridustasemele ja pädevusele Euroopa Liidus;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Teisipäev, 24. märts 2009

Aktiivne dialoog kodanikega Euroopa teemal

P6_TA(2009)0154

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon aktiivse dialoogi kohta kodanikega Euroopa teemal (2008/2224(INI))

(2010/C 117 E/05)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 22. oktoobril 2008. aastal allkirjastatud ühisdeklaratsiooni „Partnerlus Euroopa asjadest teavitamisel” ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 2. aprilli 2008. aasta teatist „Debate Europe – demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava kogemuste rakendamine” (KOM(2008)0158);
- võttes arvesse komisjoni 24. aprilli 2008. aasta teatist „Euroopa asjadest teavitamine audiovisuaalmeedia abil” (SEK(2008)0506);
- võttes arvesse komisjoni 21. detsembri 2007. aasta teatist „Euroopa asjadest teavitamine interneti kaudu – kodanike kaasamine” (SEK(2007)1742);
- võttes arvesse komisjoni 3. oktoobri 2007. aasta töödokumenti „Ettepanek: institutsioonidevaheline kokkulepe partnerluse kohta Euroopa asjadest teavitamisel” (KOM(2007)0569);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta otsust nr 1904/2006/EÜ, millega luuakse ajavahemikuks 2007–2013 programm „Kodanike Euroopa”, et edendada Euroopa kodanikuaktiivsust ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 1. veebruari 2006. aasta teatist „Valge raamat Euroopa teabevahetuspoliitika kohta” (KOM(2006)0035);
- võttes arvesse komisjoni 13. oktoobri 2005. aasta teatist „Komisjoni panus järelemõtlemisperioodiks ja kauemakski: demokraatia, dialoogi ja diskussiooni D-kava” (KOM(2005)0494);
- võttes arvesse oma 16. novembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa teabevahetuspoliitikat käsitleva valge raamatu kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu teabe- ja kommunikatsioonistrateegia rakendamise kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning põhiseaduskomisjoni, väliskomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, regionaalarengukomisjoni, naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni ning petitsioonikomisjoni arvamusi (A6-0107/2009),

⁽¹⁾ ELT C 13, 20.1.2009, lk 3.

⁽²⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 32.

⁽³⁾ ELT C 314 E, 21.12.2006, lk 369.

⁽⁴⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 403.

Teisipäev, 24. märts 2009

- A. arvestades, et demokraatliku ja läbipaistva Euroopa Liidu eeldus on laiaulatuslik dialoog kodanike ja Euroopa institutsioonide, sealhulgas Euroopa Parlamendi vahel, aga ka pidev arutelu Euroopa teemal nii Euroopa, liikmesriikide kui ka kohalikul tasandil;
- B. arvestades, et pärast Euroopa põhiseaduse lepingu eelnõu tagasilükkamist Prantsusmaal ja Hollandis hääletas 53,4 % Iirimaa kodanikest referendumil Lissaboni lepingu ratifitseerimise vastu ja arvestades, et inimesed, kes ei mõista täielikult Euroopa Liidu poliitikat või aluslepinguid, on tõenäolisemalt nende vastu;
- C. arvestades, et Eurobaromeetri uuring nr 69 näitas, et 52 % liidu kodanikest usub, et nende riigi kuulumine ELi on hea, vastupidist arvab vaid 14 % kodanikest;
- D. arvestades, et teadlikkus Euroopa Liidust, tema poliitikavaldkondadest ja toimimisest, aga ka aluslepingutega tagatavatest õigustest on aluseks Euroopa institutsioonide usaldusväärse taastamisele kodanike silmis;
- E. arvestades, et 2004. aastal nimetati esimest korda ametisse eraldi teabevahetusstrateegia volinik, kuigi teabevahetuspoliitikat kui sellist ei ole veel vastu võetud, kuna aluslepingutes puudub selle jaoks nõuetekohane õiguslik alus,

Avalik arvamus

1. tuletab meelde uuringutest selgunud tõsiasja, et mida vähem haritud ja vähem jõukas on ELi kodanik, seda tõenäolisemalt on ta Euroopa edasise integratsiooni vastu, mis näitab, et kõigist varasematest pingutustest hoolimata jõuab Euroopa idee peamiselt Euroopa ühiskonna hea haridusega ja jõuka osani; peab Euroopa Liidu ja tema kodanike vahelist aktiivset dialoogi ELi projekti põhimõtete ja väärtuste elluviimise seisukohalt väga oluliseks, kuid tunnistab, et teabevahetus ei ole siiani olnud kuigi edukas;
2. peab kahetsusväärseks asjaolu, et vaatamata komisjoni pingutustele ja headele ideedele on Euroopa kodanike teadmiste ja huvitatuse taseme tõstmise edukus Euroopa teemade osas jäänud piiratuks, mida kahjaks tõendas Iirimaa rahvahääletus;
3. rõhutab, et eriti oluline on luua ELi ja eritunnustega piirkondade vahel ning ELi ja teatavate sotsiaalsete rühmade vahel sidusad eesmärgipärased kommunikatsioonihendused;
4. märgib, et viimaste küsitluste kohaselt pooldab suur enamik eurooplasi seda, et Euroopa räägiks välispoliitika küsimustes ühel häälel; rõhutab tõsiasja, et sellekohane avaldus lülitati ELi kodanike taotlusel avalikku kirja / soovitusesse, mille esitasid 9. detsembril 2007. aastal D-kava kuue kodanike projekti lõppkonverentsil osalejad; rõhutab, et selles avalikus kirjas toodud 27 soovitusel seas on ka üleskutse ELile võtta tulemuslikumaid sotsiaalpoliitilisi ja sotsiaalse ühtekuuluvusega seotud meetmeid, eriti palgaerinevuste vähendamiseks ja soolise võrdsuse tugevdamiseks, ning üldse pöörata erilist tähelepanu võrdsuse küsimustele, mis tihti unarusse jäetakse; rõhutab, et seetõttu on ka oluline jälgida, milline sõnum edastatakse tegudega, ning võrrelda, kuidas see erineb sõnumist, mida EL oma kodanikeni viia soovib;
5. tuletab meelde, et viimastel Euroopa Liidu teemalistel rahvahääletustel andsid naised valdavalt eitavaid hääli: Prantsusmaal 56 % (Eurobaromeetri kiiruuring nr 171), Hollandis 63 % (Eurobaromeetri kiiruuring nr 172) ja Iirimaa 56 % (Eurobaromeetri kiiruuring nr 245); on seisukohal, et negatiivne hääletustulemus tuleneb muu hulgas Euroopa institutsioonide vähesest osalemisest poliitikavaldkondades, mis puudutavad otseselt naisi ja mis põhjustavad meeste ja naiste jätkuvat ebavõrdsust, nagu töö- ja pereelu ühitamise ja ülalpeetavate toetamise poliitika;

Teisipäev, 24. märts 2009

Põhiseaduslikud ja institutsioonidevahelised küsimused

6. rõhutab vajadust viia lõpule Lissaboni lepingu ratifitseerimisprotsess, sest see suurendab veelgi ELi läbipaistvust ning kodanike kaasatust otsustusprotsessidesse; sellega seoses tuleb meelde Lissaboni lepingust tulenevaid uusi osalusdemokraatia, eriti kodanikualgatuse võimalusi;

7. rõhutab, et kõigil ELi institutsioonidel ja liikmesriikidel on vaja kooskõlastatud jõupingutusi ning ühistegevust, et ELi kodanikega Euroopa teemadel suhelda; kiidab heaks ja võtab teadmiseks ülalnimetatud 22. oktoobri 2008. aasta ühisdeklaratsiooni, milles seatakse selged eesmärgid ELi teavitamise parandamiseks Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ning liikmesriikide poolt; on seisukohal, et see võiks olla ambitsioonikam, kuna parlament tegi ettepaneku sõlmida kõigi institutsioonide vaheline teabevahetuspoliitika alane kokkulepe;

8. arvab, et ELi institutsioonid peaksid algatama uusi Euroopa-teemalisi arutelusid ning viivitamata ellu viima kontseptsioonid, mis esitati ülalnimetatud ühisdeklaratsioonis, komisjoni 1. veebruari 2006. aasta teatises ning komisjoni 3. oktoobri 2007. aasta töödokumentis;

9. jagab komisjoni arvamust, et osalusdemokraatia võib esindusdemokraatiat oluliselt täiendada; rõhutab siiski, et osalusdemokraatia ei tähenda mitte üksnes kodanike ärakuulamist, vaid ka neile Euroopa poliitika mõjutamiseks reaalse võimaluste andmist; juhib tähelepanu sellele, et nende eesmärkide saavutamiseks peavad institutsioonid muutuma palju avatumaks ning võtma kasutusele lähenemisviisid, mis on vajalikud, et võimaldada kodanikel ja nende organisatsioonidel tulemuslikult osaleda ELi küsimuste arutelu igal tasandil; märgib samuti, et institutsioonide koostatud dokumentide üldsusele kättesaadavus tuleb tagada võimalikult laialt alusel, mis on üks mõju avaldamise vältimatu tingimus;

10. rõhutab konsulteerimisprotsessi tähtsust ja väärtust, kuna see on tõhus vahend kodanike kaasamiseks ja võimaldab neil anda otsese panuse poliitikaprotsessi ELi tasandil; kutsub komisjoni võtma täiendavaid meetmeid teabe õigeaegseks levitamiseks tulevase ELi tasandi konsultatsioonide kohta meedias ja muudel sobivatel foorumitel liikmesriikide, piirkondade ja kohalikul tasandil, laiendama sidusrühmade seisukohtade ärakuulamist EÜ õigusaktide küsimustes peetavatel aruteludel, ning laiemalt propageerima internetiarutelusid ELi poliitika ja algatuste üle, tagamaks kõigi sidusrühmade, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) ja valitsusväliste organisatsioonide (VVO) arutellusse kaasamist; rõhutab kodanikuühiskonna esindajate, näiteks kutsetöötajate ja tarbijate võrgustike olulisust kõigil tasanditel rahvusvahelisest kuni kohaliku tasandini välja, kuna see loob aluse teadlikuks arvamustevahetuseks ELi poliitikavaldkondade kohta ning aitab sellega parandada EÜ õigusaktide kvaliteeti; tunnistab probleeme õigusaktide rakendamisel ja jõustamisel ning julgustab tarbijaid ja ettevõtjaid kasutama oma õigusi ja teavitama olemasolevatest probleemidest ELi institutsioone;

11. on veendunud, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid peaksid oma teavitamispiüdlusi kooskõlastama ning looma kodanikuühiskonnaga partnerlussidemed, et võimalikku sünergiat ära kasutada; rõhutab institutsioonidevahelise kooskõlastamise vajadust ning komisjoni ja parlamendi telekanalite vahel sidemete loomise soovivatust; kutsub komisjoni üles parandama koostööd ja kooskõlastamist oma liikmesriikides asuvate esinduste ja Euroopa Parlamendi infobüroode vahel; kutsub komisjoni ja Euroopa Parlamendi esindusi liikmesriikides üles parandama koostööd kodanikega konsulteerimise ning ELi käsitleva teabe, teadmiste ja ideede nendega jagamise osas ning võimaldama valijatel kohtuda erinevatest riikidest valitud Euroopa Parlamendi liikmete ja institutsioonide ametnikega;

12. tervitab asjaolu, et komisjon toetab Euroopa Parlamendi ja Euroopa tasandi erakondade rolli ning tõdeb vajadust ületada lõhe riikliku ja Euroopa tasandi poliitika vahel, eriti Euroopa Parlamendi valimiskampaania ajal;

13. palub kolmel tähtsamal institutsioonil kaaluda avalike ühisarutelude korraldamist, mis täiendaksid avalikke parlamendarutelusid ja millel käsitletak tarbijate ja nende igapäevaeluga seotud küsimusi, et suurendada tarbijate usaldust siseturu ja tarbijakaitse vastu; juhib tähelepanu sellele, et parlamendi fraktsioonidevahelised ühendused täidavad täielikult oma vahendajarolli tõeliste ühenduslülidena poliitika ja kodanikuühiskonna vahel;

Teisipäev, 24. märts 2009

14. märgib rahuloluga, et komisjon on arvestanud paljude Euroopa Parlamendi varem esitatud ideedega, nagu näiteks üleeuroopalised ja liikmesriigi tasandi kodanikefoorumid, kodanikuühenduste tähtsustamine ja uue meedia uuenduslik kasutamine;

Kohalik tasand

15. palub komisjonil laiendada dialoogi kõigile tasanditele, kohandades oma sõnumit erinevatele sihtrühmadele vastavalt nende sotsiaalsele taustale; seetõttu teeb ettepaneku, et Euroopa Liidu ja selle kodanike dialoogi tuleks tihendada, selleks tuleks anda kõikidele sama teavet, mis on konkreetsetele sihtrühmadele kohandatud, ning edendada arutelu teavitatud kodanikega ja nende vahel; on seisukohal, et ELi institutsioonid peaksid võtma oma poliitikas arvesse D-kava raames korraldatud kohalike arutelude järeldusi ja uute õigusaktide üle otsuste tegemisel arvestama kodanike ootustega ELi suhtes;

16. palub liikmesriikidel käivitada tulemuslikud ELi teavituskampaaniad kõigil tasanditel: riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil; kutsub komisjoni üles levitama selliste kampaaniate käigus ilmnunud parimaid tavasid ning teeb ettepaneku luua ELi institutsioonide ja kodanike vahel alaline interaktiivne kommunikatsioonisüsteem, mille raames korraldaks EL regulaarselt oma sisult kohalikke ja piirkondlikke kampaaniaid ning mida toetaksid piirkondlikud meediakanalid ja milles aktiivselt osaleksid kodanikuühiskond, VVOD, kaubanduskojad, ametiühingud ja kutseorganisatsioonid;

17. rõhutab, et ELi ühtekuuluvuspoliitika on Euroopa integratsiooni ja sotsiaalse solidaarsuse alustala; seetõttu arvab, et kodanikke tuleks teavitada ELi poliitika püüdlustest ja konkreetsest mõjust nende igapäevaelule, selgitades ELi panust ja ühistest üleeuroopalistest projektidest saadavat kasu; sellega seoses soovib, et kohalikud võimud täidaksid paremini kohustust anda teavet saadud Euroopa Liidu abist; rõhutab seejuures, et teavituse ja koolituse edendamisel on oluline kohaliku ja piirkondliku tasandi valitud rahvaesindajate vabatahtlik panus; tervitab sellega seoses programmi Erasmus loomist kohaliku ja piirkondliku tasandi rahvaesindajate jaoks;

18. rõhutab, et struktuurifondide üldmääruse (2007–2013) artikli 11 kohaselt aitab partnerite kaasamine rakenduskavade ettevalmistamisse ja rakendamisse ELi ühtekuuluvuspoliitikat olulisel määral edendada ja kodanikele lähemale tuua; rõhutab, et partneritel on erakordne võimalus vahetult välja selgitada, mille pärast kodanikud tegelikult muret tunnevad; seepärast palub komisjonil tagada partnerluse põhimõtte korrektne järgimine nii riiklikul, piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil; rõhutab, kui oluline on, et riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused kasutaksid olemasolevaid Euroopa Sotsiaalfondi rahalisi võimalusi partnerite oskuste parandamiseks, eelkõige koolituse valdkonnas; märgib struktuurifondide olulist rolli piiriülese koostöö tugevdamisel ühenduse projektide ja programmide kaudu, mis on soodustanud kodanikuaktiivsust ja osalusdemokraatiat; palub komisjonil ka edaspidi selliseid programme ja projekte toetada ning toimida nende partnerina;

19. rõhutab seoses tulevaste Euroopa Parlamendi valimistega, et kodanikel, eriti noortel ja eelkõige nendel, kes esimest korda valima lähevad, on vaja teavet kohalikul ja piirkondlikul tasandil; üldisemast seisukohast lähtudes rõhutab, kui oluline on Euroopa Parlamendi liikmete osalemine koostöös kohalike ja piirkondlike valitud esindajatega vastava piirkonna kodanikega toimuvates aruteludes, kuna parlamendiliikmed esindavad neid ELis; toetab Regioonide Komitee püüdlusi tugevdada konsultatsioone piirkondlikul tasandil ning kaasata sellesse protsessi piirkondlikud võrgustikud ja peamised kohaliku ja piirkondliku tasandi osalejad, et toetada võimalikult kodanikulähedast arutelu, milles arvestatakse kodanike seisukohtade ja huvidega;

20. rõhutab vajadust kaasata Euroopa Parlamendi liikmed tihedamalt teabevahetusse ELi kodanikega ning teha muutusi parlamendi töökorralduses, et võimaldada parlamendiliikmetel osaleda dialoogis kodanikega võimalikult kohalikul tasandil; loodab, et erakondade kampaaniatega samaaegselt kaasatakse parlamendiliikmed olulisel määral kohapeal Euroopa Parlamendi valimise kampaaniasse;

Teisipäev, 24. märts 2009

21. kutsub komisjoni üles algatama kohalikke väiksemaid teavituskampaaniaid, mis kaasavad kohalikke osapooli, ning edendama meetmeid, mis võimaldavad anda kodanikele paremat teavet sisserändajate päritoluriikide kohta ja samuti teavitama sisserändajaid paremini ELi kodakondsusega seotud õigustest ja kohustustest, sest see oleks kõige tulemuslikum ja sisukam viis teabevahetuseesmärkide saavutamiseks, ning ühtlasi jätkama Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aastast 2008 lähtunud jõupingutusi;

Haridus, meedia ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, aktiivsed kodanikud

22. rõhutab, kui oluline on viia Euroopa väärtuste tugevdamise eesmärgil kõigi liikmesriikide koolide õppekavadesse sisse Euroopa poliitika ja ajaloo õpetamine ning luua ülikoolide õppeprogrammide raames Euroopa õpingute osakonnad; kutsub komisjoni üles tagama rahalist toetust nende projektide edendamisele; kutsub liikmesriike üles edendama koolikursust Euroopa integratsiooni ajaloo ja ELi toimimise teemal, et moodustada Euroopa teemaliste ühiste teadmiste baasi;

23. rõhutab ühiskonnaõpetuse kui esmatähtsa kodanikuaktiivsust soodustava teguri erilist rolli; võtab teadmiseks vajaduse toetada ühiskonnaõpetuse aktiivset mudelit, mis annab noortele võimaluse osaleda vahetult avalikus elus, suhelda oma poliitiliste esindajatega riiklikul, kohalikul ja Euroopa tasandil, suhelda VVOde esindajatega ning osaleda kodanikualgatustes; soovib komisjonil toetada sellist ühiskonnaõpetuse mudelit edendavaid katseprojekte liikmesriikides;

24. soovib selliseid programme nagu Erasmus, Leonardo da Vinci, Grundtvig ja Comenius laialdase teabevahetuse teel tulemuslikumalt reklaamida ja korraldada nii, et julgustada võimalikult paljude inimeste osalemist, suurendada vähemkindlustatud kodanike osalemist ja lihtsustada nende liikuvust ELi piires; juhib tähelepanu just nende programmide suurele populaarsusele noorte seas ja nende olulisele panusele Euroopa integratsiooni edusse;

25. tervitab komisjoni ülalnimetatud 21. detsembri 2007. aasta teatist, kus seatakse selged eesmärgid veebisaidi Euroopa muutmiseks teenustele orienteeritud web 2.0 saidiks; nõuab komisjonilt tungivalt uue saidi loomise lõpetamist juba 2009. aastal ning arvab, et uus veebisait peaks olema kodanikele foorumiks, kus jagada oma seisukohti ja osaleda e-küsitlustel, ning kus kõik VVOd, avalikud asutused ja üksikisikud saavad jagada oma ELi teabevahetusprojektide alaseid kogemusi; palub komisjonil koguda ja avaldada sellel veebisaidil D-kava raames rahastatavate ürituste jaoks toetust saanute kogemusi;

26. tervitab veebisaidi EUtube ideed, kuna 1,7 miljoni külastajaga on see ainulaadne vahend ELi poliitika tutvustamiseks noortele internetikasutajatele; ühtlasi kutsub komisjoni koostama suuniseid tõhusate interetikampaaniate korraldamiseks ja jagama neid teiste ELi institutsioonidega;

27. kutsub komisjoni laiema publikuni jõudmiseks paremini kasutama televisioonitalituse Europe by Satellite audiovisuaalmaterjale, luues ühendusi kohalike telekanalitega ning kohalike massiteabevahenditega, kes on huvitatud niisuguse materjali edastamisest;

28. peab võrgustikku Europe Direct tähtsaks vahendiks, mille abil vastata kodanike päringutele, mida saab kõikjal ELis esitada elektronposti teel või tasuta telefoniliinide kaudu, ja leiab, et seda vahendit tuleks laiemalt propageerida;

29. peab tarbijakaitse ja siseturu poliitikavaldkondi äärmiselt oluliseks tarbijate ja ettevõtjate teavitamisel Euroopa teemadest; kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi ühtse turu kasulikkusest teavitamisel riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama ja parandama interaktiivset suhtlemist ning teavitamist, et jõuda tulemusliku dialoogini tarbijate, ettevõtjate ja institutsioonide vahel, kasutades uusimat tehnoloogial põhinevaid elektroonilisi vahendeid, samuti aitama kaasa e-kaubanduse arengule;

Teisipäev, 24. märts 2009

30. palub komisjonil tugevdada kooskõlastamispingutusi tarbijate harimisel ja teavitamisel nende õigustest ja kohustustest, suurendades vastavaid rahalisi vahendeid ja inimressursse; palub liikmesriikidel järsult suurendada Euroopa tarbijakaitsekeskustele eraldatavaid rahalisi ja inimressursse, et tõsta teadlikkust ELi tarbijate õigustest ja tagada nende kohaldamine, ning ülemaailmset finantskriisi ja tarbijate võlakoorma kasvu silmas pidades nõuab tungivalt, et liikmesriigid püüaksid parandada tarbijate teadmisi finantskriisimustes, eriti seoses nende õiguste ja kohustustega ning säästude ja laenudega seotud hüvitamisabinõudega;

31. kutsub liikmesriike üles suurendama SOLVITI võrgustikule – mis võimaldab tasuta lahendada ühenduse õigusaktide puuduliku kohaldamise või kohaldamata jätmisega seotud probleeme – eraldatavaid inimressursse ja rahalisi vahendeid; palub komisjonil kiirendada erinevate ühtse turu alaste teabe- ja nõuandeteenuste ühtlustamist; avaldab seepärast toetust komisjoni 20. novembri 2007. aasta teatises „21. sajandi Euroopa ühtne turg“ (KOM(2007)0724) sisalduvale integreeritud lähenemisviisi kontseptsioonile osutada ühtse turu alase abi teenuseid üheainsa juurdepääsuga veebilehe loomise kaudu; võtab teadmiseks komisjoni algatuseid halduskoormuse vähendamiseks ja paremaks õiguslikuks reguleerimiseks; nõuab, et eelkõige toetataks väikese ja keskmise suurusega ettevõtjaid, kes moodustavad Euroopas olulise tööhõiveallika;

32. märgib, et Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta annab ELi institutsioonidele ideaalse võimaluse kodanikega kontakti loomiseks; juhib tähelepanu sellele, et ELis on üle 100 miljoni vabatahtliku ja kutsub komisjoni üles tegema ettevalmistusi, et kuulutada 2011. aasta Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaks, esitades võimalikult kiiresti vastavasisulise õigusakti ettepaneku;

33. rõhutab, kui oluline on arvestada kodanike arvamusega Euroopast kui ülemaailmsel areenil tegutsejast, võttes eelkõige arvesse Euroopa Parlamendi üha tähtsamat rolli selles küsimuses; seepärast soovib D-kava raames toimuvatesse komisjoni liikmete visiitidesse kaasata parlamendiliikmeid ja nõukogu liikmeid, sest neil on oluline roll kontaktide loomisel liikmesriikide parlamentide, kodanikuühiskonna, ettevõtete ja ametiühingute juhtide ning piirkondlike ja kohalike asutustega;

34. tunneb heameelt, et maailm on üldiselt Euroopa projektist üha enam huvitatud ning et EL ja tema kodanikud saavad üha enam teadlikuks eelistest, mida annab oma riigiüleste kogemuste jagamine teiste riikide ja piirkondade, eelkõige ELi naabritega; kutsub seepärast komisjoni üles töötama oma kolmandates riikides asuvate delegatsioonide abil välja võimalusi, kuidas jõuda nende riikide kodanikeni ja teavitada neid Euroopa Liidus eksisteerivatest võimalustest, tehes seda näiteks meedia ning muude kultuurivormide, hariduse, keeleõppe ja liikuvuse või selliste vahetusprogrammide nagu Erasmus Mundus kaudu;

35. märgib, et eeskätt kolmandate riikide kodanike arvu suurenemist ELis ja osaliselt tänu nendele kodanikele kujunenud multikultuursete ühiskondade teket silmas pidades tuleks teha suuremaid jõupingutusi sisserändajate ELi integreerimiseks, tehes neile kättesaadavaks konkreetse teabe selle kohta, mida tähendab ELi kodakondsus, tugevdades selleks näiteks partnerlust eri valitsustasandite (kohalik, piirkondlik ja riiklik) ning valitsusväliste osapoolte (nt tööandjad, kodanikuühiskond, sisserändajate ühendused, meedia ja sisserändajaid toetavad VVOd) vahel; on seisukohal, et edukas integratsioon toetab sallivusel, dialoogil ja võrdsusel põhineva multikultuurse Euroopa eneseteadvuse edasist väljakujunemist;

36. kutsub komisjoni üles edendama programme ja kampaaniaid (näiteks „Maailm naiste silmade läbi“), mis ergutavad naiste sotsiaalset, poliitilist ja kultuurilist aktiivsust, arvestades naiste rolli põlvkondadevahelises dialoogis ning ühiskonna jätkusuutlikkuse ja jõukuse tagamisel; nõuab seetõttu naiste ja tütarlaste paremat teavitamist ELi kodakondsuse mõistest ja sellega seotud õigustest, eelkõige sotsiaalselt ja geograafiliselt eraldatud piirkondades; rõhutab, et selliste teavituskampaaniate eesmärk peaks olema suurendada naiste osalemist poliitikaelus ja otsustusprotsessides; rõhutab vajadust edendada meetmeid sugupooltevahelise digitaalse lõhe ületamiseks, et anda naistele vahendid võrdsel tingimustel Euroopa-teemalises dialoogis

Teisipäev, 24. märts 2009

osalemiseks; õnnitleb komisjoni valitud projektide eest, mida komisjoni esindused D-kava alusel hakkavad kaasfinantseerima ning mille seas on palju naisorganisatsioonide projekte ja naisi puudutavaid projekte; rõhutab vajadust toetada kodanike osalemist selliste küsimuste lahendamisel nagu soopõhine vägivald või inimkaubandus, sest nende probleemide lahendamisel edu saavutamiseks on ühiskonna kaasamine hädavajalik; tunnustab naiste oskust lahendada probleeme ja konflikte ning nõuab tungivald, et komisjon kaasaks rohkem naisi rakkerühmadesse ja töörühmadesse, kus käsitletakse pereelu, lastehoiu, hariduse jms küsimusi;

*

* *

37. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, komisjonile, nõukogule, Euroopa Ühenduste Kohtule, Kontrollikojale, Regioonide Komiteele, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee töö 2008. aastal

P6_TA(2009)0155

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee töö kohta 2008. aastal (2008/2303(INI))

(2010/C 117 E/06)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma (AKV) ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel ⁽¹⁾, millele on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);
- võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee töökorda, mis võeti vastu 3. aprillil 2003 ⁽²⁾ ja mida on viimati muudetud Port Moresbys (Paapua Uus-Guinea) 28. novembril 2008 ⁽³⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1905/2006, millega luuakse arengukoostöö rahastamisvahend ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta Kigali (Rwanda) deklaratsiooni arengusõbralike majanduspartnerluselepingute kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 28. novembri 2008. aasta Port Moresby deklaratsiooni ülemaailmse toidu- ja finantskriisi kohta ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse järgmisi AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee poolt 2008. aastal vastu võetud resolutsioone:
 - resolutsioon struktuurilise kohandamise programmide sotsiaalsete ja keskkondlike tagajärgede kohta ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽²⁾ ELT C 231, 26.9.2003, lk 68.

⁽³⁾ AKV-EL/100.291/08/lõplik.

⁽⁴⁾ ELT L 378, 27.12.2006, lk 41.

⁽⁵⁾ ELT C 58, 1.3.2008, lk 44.

⁽⁶⁾ ELT C 61, 16.3.2009, lk 42.

⁽⁷⁾ ELT C 271, 25.10.2008, lk 20.

Teisipäev, 24. märts 2009

- resolutsioon AKV riikide jaoks oluliste Euroopa piirkondliku integratsiooni protsessi kogemuste kohta ⁽¹⁾;
 - resolutsioon AKV riikide toiduainetega kindlustatuse küsimuse kohta AKV riikides ja AKV-ELi koostöö rolli kohta ⁽²⁾;
 - resolutsioon olukorra kohta Kenyas ⁽³⁾;
 - resolutsioon tsiviiliskute kaitsmise kohta ÜRO ja piirkondlike organisatsioonide rahuvalveoperatsioonide ajal ⁽⁴⁾;
 - resolutsioon abi tõhususe ja ametliku arenguabi määratlemise kohta ⁽⁵⁾;
 - resolutsioon laste töö sotsiaalsete tagajärgede ja laste töö vastu võitlemise strateegiate kohta ⁽⁶⁾;
 - resolutsioon olukorra kohta Mauritaanias ⁽⁷⁾;
 - resolutsioon olukorra kohta Zimbabwes ⁽⁸⁾;
 - võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 29. aprilli 2008. aasta Windhoeki (Namiibia) kommünikeed ⁽⁹⁾;
 - võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 1. detsembri 2008. aasta Port Vila (Vanuatu) kommünikeed ⁽¹⁰⁾;
 - võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee juhatus 25. novembri 2008. aasta deklaratsiooni Prantsusmaa ELi eesistumisperioodi kohta ⁽¹¹⁾;
 - võttes arvesse 18. detsembril 2007 allkirjastatud Euroopa konsensust humanitaarabi valdkonnas ⁽¹²⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse arengukomisjoni raportit (A6-0081/2009),
- A. arvestades majanduspartnerluslepingute allkirjastamist teatavate AKV riikide või piirkondadega 2008. aasta jooksul ning 2008. aasta märtsis Ljubljanas (Sloveenia) ja 2008. aasta novembris Port Moresbys AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee raames toimunud arutelusid majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste edenemise teemal;
- B. arvestades eespool nimetatud määruse (EÜ) nr 1905/2006 vastuvõtmist, millega nähakse ette ka AKV riikide suhtes kohaldatavad temaatilised programmid ja kaasnevate meetmete programm suhkruprotokolliga ühinenud AKV riikidele;
- C. arvestades 2007. aasta juunis Wiesbadenis toimunud AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee istungil arengu ja humanitaarabi voliniku võetud kohustust edastada AKV riikide riigi ja piirkondliku tasandi strateegiadokumendid (2008–2013) parlamentidele demokraatliku kontrolli teostamiseks ning tervitades asjaolu, et see kohustus on täidetud;

⁽¹⁾ ELT C 271, 25.10.2008, lk 27.

⁽²⁾ ELT C 271, 25.10.2008, lk 32.

⁽³⁾ ELT C 271, 25.10.2008, lk 37.

⁽⁴⁾ ELT C 61, 16.3.2009, lk 19.

⁽⁵⁾ ELT C 61, 16.3.2009, lk 26.

⁽⁶⁾ ELT C 61, 16.3.2009, lk 31.

⁽⁷⁾ ELT C 61, 16.3.2009, lk 37.

⁽⁸⁾ ELT C 61, 16.3.2009, lk 40.

⁽⁹⁾ APP 100.288.

⁽¹⁰⁾ APP 100.452.

⁽¹¹⁾ APP 100.448.

⁽¹²⁾ Nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni ühisavaldus pealkirjaga „Euroopa konsensus humanitaarabi valdkonnas” (ELT C 25, 30.1.2008, lk 1).

Teisipäev, 24. märts 2009

- D. arvestades, et Cotonou lepingu järgmine läbivaatamine, mis on kavandatud aastaks 2010, annab hea võimaluse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee piirkondliku mõõtme laiendamiseks ja parlamentide demokraatliku kontrolli arendamiseks AKV piirkondades, aga ka AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee enda kui institutsiooni rolli ja tegevuse tugevdamiseks;
- E. arvestades 2008. aastal Namiibias ja Vanuatul toimunud AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kahe piirkondliku kohtumise märkimisväärset edu, mille tulemusena võeti vastu eespool nimetatud Windhoeki ja Port Vila kommünikeed;
- F. arvestades olukorda Zimbabwes, mis on 2008. aastal veelgi halvenenud, vaatamata 2008. aasta juulis toimunud valimistele, kuid tundes siiski heameelt saavutatud kokkuleppe üle võtta vastu resolutsioon Zimbabwe kohta AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 16. istungil Port Moresbys;
- G. arvestades Kongo Demokraatlikus Vabariigis toimuva konflikti jätkumist ning sealseid tõsiseid ja korduvaid inimõiguste rikkumisi ja tuletades meelde tõhusa humanitaarabi ja rahvusvahelise kogukonna suurema pühendumise vajadust;
- H. arvestades Üleaafrikalise Parlamendi tegevust, ametlike suhete kehtestamist Euroopa Parlamendi ja Üleaafrikalise Parlamendi vahel ning Euroopa Parlamendi presidendi poolt 28. oktoobril 2008 Üleaafrikalise Parlamendi kümnendal istungil peetud kõnes väljendatud kavatsust luua järgmiseks ametiajaks parlamentidevaheline delegatsioon;
- I. arvestades, et AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 16. istung Port Moresbys toimus peaaegu samaaegselt arenguabi rahastamise rahvusvahelise konverentsiga Dohas, mistõttu olid paljud Euroopa Parlamendi liikmed sunnitud tegema raske valiku;
- J. arvestades Sloveenia ELi eesistumisperioodi (jaanuar - juuni 2008) ja Paapua Uus-Guinea valitsuse suurepäraselt panust AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee eespool nimetatud istungitel Ljubljanas ja Port Moresbys;
- K. arvestades AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee juhatuse uurimislähetusi 2008. aastal:
- Seišellidele ning
 - Surinamele, Saint Vincenti ja Saint Luciasse,
1. väljendab heameelt selle üle, et AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee toimis 2008. aastal majanduspartnerluslepingute läbirääkimistel ELi ja AKV riikide vahel jätkuvalt avatud, demokraatliku ja süvendatud dialoogi raamistikuna;
 2. rõhutab, et AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee on väljendanud muret läbirääkimiste mitme vormilise ja sisulise aspekti pärast; tuletab meelde, et arutelu jätkub pärast majanduspartnerluslepingute sõlmimist Cariforumi (Kariibi mere riikide foorum) riikidega ja vahelepingute sõlmimist teatavate teiste piirkondade riikidega;
 3. tunneb heameelt uue kaubandusvoliniku positiivse vastuse üle mitme AKV riigi ja piirkonna taotlusele arutada uuesti vaidlusi tekitanud küsimusi kooskõlas komisjoni presidendi avaldustega;
 4. rõhutab tiheda parlamentaarse kontrolli vajadust nii majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste kui ka rakendamise käigus; väljendab kahetsust, et AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee roll võib saada uue organi - parlamendikomisjoni - loomise tõttu majanduspartnerluslepingute raames kahjustatud, ilma et selle organi ja AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee vaheline suhe oleks selge; kutsub parlamendikomisjoni üles tööle AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee raames, et vältida kulude suurenemist ja kohtumiste korraldamisega seotud probleeme, kasutades ära AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee piirkondlike koosolekute süsteemi, ning saada kasu AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee kogemustest ja edendada sünergiaid kõigi majanduspartnerluslepingutega hõlmatud piirkondade vahel; peab soovitatavaks, et kõnealuse komisjoni töö oleks paindlik ning et selle raames kogutaks eriteadmisi nii kaubandus- kui ka arenguküsimuste kohta Euroopa Parlamendi vastavate komisjonide töös osalevatelt liikmetelt, kes tegelevad majanduspartnerluslepingute läbivaatamisega;

Teisipäev, 24. märts 2009

5. rõhutab ennekõike AKV riikide parlamentide, valitsusväliste organisatsioonide ja kohalike omavalitsuste keskset rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamises ning palub komisjonil tagada nimetatud organite kaasamine käimasolevatesse läbirääkimistesse, mis eeldab selget edasist läbirääkimiskava, mille kinnitavad ühiselt AKV riigid ja Euroopa Liit ning mis rajaneb kaasaval lähenemisviisil;
6. rõhutab AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee muret praeguse finantskriisi tagajärgede pärast ning tervitab AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee poolt vastu võetud eespool nimetatud Port Moresby deklaratsiooni ülemaailmse finants- ja toidukriisi kohta; kutsub AKV-ELI parlamentaarset ühisassambleed üles korraldama korrapäraselt selleteemalisi arutelusid;
7. tervitab arengu ja humanitaarabi voliniku poolt AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee eespool nimetatud Kigali istungil võetud kohustust edastada AKV riikide riigi ja piirkondliku tasandi strateegiadokumendid (2008–2013) parlamentidele demokraatliku kontrolli teostamiseks ja tunneb heameelt töö üle, mida teatavate AKV riikide parlamendid on dokumentide analüüsimisel juba teinud;
8. tuletab seejuures meelde vajadust kaasata parlamendid tihedalt demokraatlikku protsessi ja riikide arengustrateegiatesse; rõhutab parlamentide esmatähtsat rolli arengupoliitika väljatöötamisel, elluviimisel ja järelevalves;
9. kutsub AKV riikide parlamente üles nõudma oma valitsustelt ja komisjonilt enda kaasamist Euroopa Liidu ja oma riigi vahelist koostööd puudutavate riiklike ja piirkondlike strateegiadokumentide (aastateks 2008–2013) ettevalmistamisse ja rakendamisse;
10. kutsub komisjoni üles edastama AKV riikide parlamentidele kogu olemasolevat teavet ning aitama neil teostada demokraatlikku kontrolli, eelkõige toetades nende suutlikkust;
11. pooldab Euroopa Arengufondi (EAF) lülitamist ELi eelarvesse, et suurendada arengukoostöö poliitika ühtsust, läbipaistvust ja tõhusust ning tagada selle demokraatlik järelevalve; rõhutab, et EAFi lülitamine ELi eelarvesse on ka sobiv vastus järjestikuste EAFide täitmis- ja ratifitseerimisprobleemidele;
12. kutsub parlamente üles teostama tihedat parlamentaarset kontrolli EAFi üle; rõhutab AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee eelisseisundit selles arutelus ning kutsub AKV-ELI parlamentaarset ühisassambleed ja AKV riikide parlamente üles selles aktiivselt osalema, eelkõige seoses 2010. aastaks kavandatud Cotonou lepingu läbivaatamisega; nõuab, et AKV-ELI parlamentaarne ühisassamblee oleks kõnealuse läbivaatamise läbirääkimisprotsessi kaasatud;
13. tervitab AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee järjest parlamentaarsemat ja seega poliitilisemat iseloomu ning selle liikmete järjest suuremat pühendumust ja arutelude kvaliteeti, mis aitab otsustavalt kaasa AKV-ELi partnerlusele;
14. on seisukohal, et AKV-ELI parlamentaarse ühisassamblee eespool nimetatud resolutsioonid olukorra kohta Kenyas ja Zimbabwes on kõnealuse tõhustatud dialoogi märkimisväärsed näited;
15. kutsub AKV-ELI parlamentaarset ühisassambleed üles jätkama Sudaani ja eriti Därfüri olukorra käsitlemist, täpsemalt andma hinnangut ELi ja AKV riikide seisukohale seoses rahvusvahelise kriminaalkohtu vahistamismäärustega;
16. kutsub AKV-ELI parlamentaarset ühisassambleed üles jätkama arutelu Somaalia olukorra üle, mis ohustab somaallaste elusid ja piirkonna julgeolekut ning mis tekitab kasvava seadusetuse, äärmusluse ja piraatluse tõttu üldist ebastabiilsust;
17. kutsub AKV-ELI parlamentaarset ühisassambleed üles jätkama arutelusid murettekitava olukorra üle Zimbabwes, kus 2008. aasta juulis toimunud valimised ei toonud kaasa demokraatia taastamist ja kus majanduslik olukord ohustab tõsiselt miljonite kodanike tervist ja elu ning piirkonna stabiilsust;

Teisipäev, 24. märts 2009

18. kutsub AKV-ELi parlamentaarset ühisassambleed üles aitama jätkuvalt kaasa rahvusvahelise üldsuse teadlikkuse tõstmisele seoses Kongo Demokraatliku Vabariigi idapiirkonnas toimuvate konfliktidega, edendama kriisile läbirääkimiste teel poliitilise lahenduse leidmist ning toetama igasugust tegevust, mida võidakse läbirääkimistel lahendusena välja pakkuda;
19. kutsub AKV-ELi parlamentaarset ühisassambleed üles jätkama ja süvendama dialoogi Üleaaafrikalise Parlamendi ja piirkondlike organisatsioonide parlamentidega, arvestades piirkondliku integratsiooni tähtsust AKV riikides rahu ja arengu saavutamiseks;
20. avaldab kahetsust, et ELi–Aafrika ühisstrateegia koostamisel ei konsulteeritud piisavalt AKV-ELi parlamentaarse ühisassambleega, ja loodab, et AKV-ELi parlamentaarne ühisassamblee kaasatakse aktiivselt selle strateegia elluviimisse;
21. tunneb heameelt selle üle, et alates 2008. aastast on toimunud Cotonou lepingus ja AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töökorras ette nähtud piirkondlikud kohtumised; on seisukohal, et need kohtumised võimaldavad tõelist seisukohtade vahetust piirkondlike küsimuste, sealhulgas konfliktide ennetamise ja lahendamise kohta, ning et Euroopa poliitika aitab kaasa piirkondliku ühtekuuluvuse tugevdamisele; rõhutab, et need kohtumised on eriti ajakohased, pidades silmas majanduspartnerluslepingute läbirääkimisi ning nende sõlmimist ja rakendamist, mis peab olema esmatähtis; õnnitleb Namiibias ja Vanuatul toimunud kahe väga hästi õnnestunud kohtumise korraldajaid ja toetab järgmiste kohtumiste korraldamist Kariibi mere ja Lääne-Aafrika piirkondades 2009. aastal;
22. julgustab AKV-ELi parlamentaarset ühisassambleed tugevdama oma poliitikakomisjoni rolli, et teha sellest AKV-ELi partnerluse raames tõeline konfliktide ennetamise ja lahendamise foorum, ning muutma seoses sellega arutelusid riikide eriolukordade üle üldisemaks; tunneb heameelt rahuvälisoperatsioonide raames tsiviilisikute kaitse alal tehtud töö üle ja kavatsuse üle tegeleda AKV riikide valitsemistavaga;
23. tervitab seepärast 2008. aasta märtsis Ljubljanas vastu võetud AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee poliitikakomisjoni raportit AKV riikide jaoks oluliste Euroopa piirkondliku integratsiooni protsessi kogemuste kohta, milles tuuakse välja integratsiooni suurimad kasutegurid, nagu rahu ja julgeolek, konfliktiohu korral relvastatud konflikti puhkemise ärahoidmine, õitseng ja heaolu, demokraatia ja inimõiguste austamine;
24. tunneb rahulolu AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee majandusarengu-, rahandus- ja kaubanduskomisjoni soovi üle viia läbi AKV piirkondade piirkondlike strateegiadokumentide analüüs;
25. rõhutab AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee sotsiaal- ja keskkonnakomisjoni rolli laste töö valdkonnas ja kõnealuse komisjoni soovi jätkata AKV riikide noorte sotsiaalse olukorra analüüsimist;
26. tervitab seepärast Ljubljanas vastu võetud sotsiaal- ja keskkonnakomisjoni raportit struktuurilise kohandamise programmide sotsiaalsete ja keskkondlike tagajärgede kohta, milles kinnitatakse seisukohta, et senisel praktilisel kehtestada Maailmapanga ja Rahvusvahelise Valuutafondi laenude suhtes majanduspoliitilisi tingimusi on olnud AKV riikidele katastroofilised sotsiaalsed ja keskkonnavalased tagajärjed, ning et see tuleb asendada riigipõhise laenupoliitikaga, milles keskendutakse vaesuse vähendamisele;
27. palub AKV-ELi parlamentaarsel ühisassambleel nõuda enda tihedat kaasamist 2009. aastal algavasse Cotonou lepingu läbivaatamise protsessi, et tagada edaspidi AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee rolli ja tegevuse tõhustamine;
28. tunneb heameelt valitsusväliste osalejate suureneva osavõtu üle AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee istungitest, mida näitasid ülemaailmset finants- ja toidukriisi käsitleva eespool nimetatud Port Moresby deklaratsiooni vastuvõtmiseni (2008. aasta novembris) viinud arutelu ning majandus- ja sotsiaalpartnerite raport majanduspartnerluslepingute kohta, mis esitati AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee istungil Ljubljanas 2008. aasta märtsis;
29. soovib, et lisaks AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee iga-aastasele tegevusaruandele koostaksid AKV riikide sekretariaat ja Euroopa Parlament ühise aruteludokumendi AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee töökorra, sealhulgas eelkõige eraldi hääletamise, parlamendisaidikute võrdse kohtlemise ning ühiste teabekogumis- ja valimisvaatlusmissioonide kohta;
30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, AKV nõukogule, AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee juhatusele ning Sloveenia ja Paapua Uus-Guinea valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 24. märts 2009

Parimad tavad regionaalpoliitikas ja takistused struktuurifondide kasutamisel

P6_TA(2009)0156

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon parimate tavade kohta regionaalpoliitikas ja takistuste kohta struktuurifondide kasutamisel (2008/2061(INI))

(2010/C 117 E/07)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse algatuse URBAN raames ellu viidavat koostööprogrammi URBACT, millega hõlbustatakse ja arendatakse häid tavasid ja kogemuste vahetamist ning mis hõlmab rohkem kui 200 Euroopa Liidu linna;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 21. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni valitsemise ja partnerluse kohta riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning lähtepunktina regionaalpoliitika projektides ⁽¹⁾;
- võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ⁽³⁾;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 158 ja 159;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu Lissaboni kohtumise (23.–24. märts 2000) eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 19. juuni 2008. aasta teatist „Majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust käsitlev viies eduaruanne: Piirkondade majanduskasv aitab kaasa Euroopa majanduse kasvule” (KOM(2008)0371);
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2008. aasta teatist „Roheline raamat territoriaalse ühtekuuluvuse kohta. Territoriaalse mitmekesisuse muutmine Euroopa tugevaks küljeks” (KOM(2008)0616);
- võttes arvesse komisjoni 8. novembri 2006. aasta teatist „Piirkonnad majandusmuutustes” (KOM(2006)0675);
- võttes arvesse oma struktuuri- ja ühtekuuluvuspoliitika osakonna uurimust „Head tavad regionaalpoliitikas ja takistused struktuurifondide kasutamisel”;
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni 17. juulil 2008. aastal korraldatud avalikku kuulamist;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ja eelarvekomisjoni arvamust (A6-0095/2009),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0492.

⁽²⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

⁽³⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 1.

Teisipäev, 24. märts 2009

- A. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika on ELi üks olulisemaid poliitikavaldkondi ja seda mitte ainult rahastamise mahult, vaid ennekõike seetõttu, et tegemist on Euroopa integratsiooniprotsessi olulise sambaga, samuti ühtekuuluvuspoliitika tähtsuse tõttu Euroopa Liidu sotsiaalsele, majanduslikule ja territoriaalsele ühtekuuluvusele ning ühtekokku 268 regiooni arengule, kuna see vähendab arengu puudujääke ja ebavõrdsust ning muudab elu paremaks kõikide ELi kodanike jaoks;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu piirkondade ees seisavad paljuski sarnased probleemid, ehkki nende mõju piirkondadele on vägagi erinev, arvestades piirkondade erinevusi sõltuvalt nende omapärasest (näiteks saared või mägipiirkonnad) ja rahvastikust: üleilmastumine ja sellega kaasnevad kiired majanduslikud ümberkorraldused, kaubandussuhete avamine, tehnoloogilise revolutsiooni tagajärjed, kliimamuutus, teadmistepõhise majanduse areng, demograafilised muutused ja sisserände kasv;
- C. arvestades, et parimad tulemused, mis tugevdavad teadmiste baasi ja parandavad konkurentsi, saavutatakse projektide puhul sageli avaliku sektori, ettevõtete, haridussektori ja kohalike sidusrühmade koostöö abil;
- D. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika ei suuda kasutada kogu oma potentsiaali nende probleemidega toimetulekuks, sest võimalikud taotlejad pörkuvad Euroopa Liidu struktuurivahendite kasutamisel kokku selliste suurte takistustega nagu
- bürokraatlikud tõkked,
 - liiga palju keerulisi eeskirju, mis teatud juhtudel on kättesaadavad ainult veebis, nii et nende fondide paljud potentsiaalsed abisaajad ei pääse neile ressurssidele ligi,
 - kõlblikkuskriteeriumide ja nõutavate dokumentide loetelu sagedane muutmine teatud liikmesriikides,
 - otsustamisprotsessi ja kaasrahastamise korra ebapiisav läbipaistvus ning maksete hilinemine,
 - liikmesriikide aeglased ja kohmakad tsentraalselt juhitud valitsusasutused ning eeskirjade kohaldamine nii, et see suurendab bürokraatiat ja põhjustab puudulikku teabe esitamist,
 - ebapiisav detsentraliseeritud haldussuutlikkus ja erinevad piirkondliku korralduse mudelid liikmesriikides, mis takistavad võrreldavate andmete olemasolu ja parimate tavade vahetust,
 - väljaarendamata võimalused piirkondadevaheliseks kooskõlastamiseks,
 - riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahelise toimiva koostöömehhanismi puudumine;
- E. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika mitmed praegused vead tulenevad neist olemasolevatest takistustest;
- F. arvestades, et viivitused struktuuripoliitika rakendamisel tekivad menetluste äärmise jäikuse tõttu ning et seepärast tuleks kaaluda kõnealuste menetluste lihtsustamist ning vastutuse ja pädevuse selget jagamist ELi, liikmesriikide ja piirkondlike ning kohalike omavalitsuste vahel,
1. rõhutab, et ehkki heade tavade levitamisest laiemas üldsuses peaks tulenevat lisandväärtust parema kommunikatsiooni ja kulutasuvuse aspektist tuleb arvesse võtta, peaksid nende tavade ELi regionaalpoliitikasse juurutamise püüded olema suunatud peamiselt haldusasutustele; viimaseid tuleks juhendada eeskirjade väljatöötamisel, millega reguleeritakse juurdepääsu struktuurivahenditele, nii et teabe ja kogemuste vahetus aitaks oluliselt parandada projektide kvaliteeti lahenduste pakkumise ning tõhusamate ja sihipärasemate sekkumiste valimise abil;

Teisipäev, 24. märts 2009

2. rõhutab vajadust lihtsustada struktuurifondi projektide ja programmide haldamise eeskirju, eriti juhtimis- ja kontrollisüsteemide puhul; tunneb seepärast heameelt struktuurifondide paketi regulatiivse läbi vaatamise üle käesolevale finantskriisile reageerimiseks; ootab huviga komisjoni edasisi ettepanekuid selles valdkonnas, mis tehakse teatavateks lähikuudel;

Takistuste kõrvaldamine

3. kutsub komisjoni üles nimetatud takistuste kõrvaldamiseks muu hulgas

- Euroopa Liidu struktuurivahenditest kaasrahastatavate projektide hindamiskriteeriume pikemaajaliselt paika panema,
- uuenduslike projektide puhul mitte kasutama muudele projektidele kohaldatavaid hindamiskriteeriume, vaid töötama välja spetsiifilised, st uuenduslikele projektidele kohandatud hindamiskriteeriumid, mis lubavad sisuliselt suuremat veamäära,
- lühendada komisjoni teostatava kontrolli eesmärgil projekti dokumentide säilitamise maksimaalset tähtaega praeguselt kümnele aastalt kolmele aastale,
- töötama välja spetsiaalsed poliitikameetmed ja uued kvalitatiivsed näitajad eriliste geograafiliste omadustega piirkondade jaoks, nagu mägipiirkonnad, hõredalt asustatud alad, äärepoolseimad piirkonnad, piirialad ja saared, ning vastavalt kohandada poliitilise sekkumise territoriaalset skaalat, selleks et edendada Euroopa Liidu territoriaalset ühtekuuluvust,
- lihtsustama kontrollisüsteemi ja seadma eesmärgiks ühtse kontrollisüsteemi kasutuselevõtmine,
- kohandama avalike lepingute suhtes kohaldatavaid nõudeid lihtsustamise ja ühtlustamise eesmärgil,
- kooskõlastama liikmesriikidega kulude kõlblikkust käsitlevaid eeskirju,
- tagama ettemaksete tegemine abisaajatele suuremas ulatuses,
- täiustama meetmete koordineerimist, mida rakendatakse ja kaasrahastatakse ühtsuspoliitika ja ühtse põllumajanduspoliitika II samba raames (maapiirkondade areng),
- muutma tehnilise abi programme paindlikumaks,
- juurutama mehhanisme võrgustike koostöö edendamiseks ja rühmaprojektide juhtimise hõlbustamiseks,
- vähendada projektide tekitatavat halduskoormust ning hoidma seda projekti suurusega proportsioonis,
- lihtsustama, täpsustama ja kiirendama projektitegevust ning muutma see enam tulemustepõhiseks,
- julgustama aktiivselt liikmesriike looma tõhusat koostöö ja vastutuse jagamise mehhanismi riiklike, piirkondlike ja kohalike tasandite vahel,
- tihedamas koostöös liikmesriikide valitsustega lühendada menetlusaega, et hõlbustada fondidele juurdepääsu,
- koostama ajakava meetmete kiireks kasutuselevõtmiseks fondidele juurdepääsu takistuste kõrvaldamiseks ning kättesaadavuse hõlbustamiseks;

4. lisaks sellele soovib komisjonil välja töötada kooskõlastatud, üldiselt kättesaadava lähenemisviisi parimate tavade piirkondadevaheliseks vahetuseks, et ühtekuuluvuspoliitikas osalejad saaksid toetuda teiste kogemustele;

Teisipäev, 24. märts 2009

5. juhib tähelepanu sellele, et parimate tavade väljaselgitamine ei tohi kaasa tuua taotlejate ning projekti elluviijate halduskoormuse suurenemist;
6. nõuab, et struktuurifondide kasutamisel oleks bürokraatia minimaalne ning et seda ei suurendataks tarbetult liikmesriikide esitatavate individuaalsete tingimustega;
7. kinnitab taas, et toetab parimat tava, mille kohaselt iga liikmesriik koostab igal aastal riikliku kinnitava avalduse ühiselt hallatavate ühenduse vahendite kohta, ja nõuab, et see saaks üldiseks tavaks;

Üldised ja temaatilised kriteeriumid parimate tavade väljaselgitamiseks

8. tunnustab algatuse „Piirkonnad majandusmuutustes” raames ette nähtud kava selgitada iga-aastase auhinna „REGIO STARS” andmisega välja parimad tavad ja neid avalikkusele tutvustada ning luua parimate tavade veebileht; juhib tähelepanu asjaolule, et veebileht üksi pole piisavalt tõhus;
9. kritiseerib asjaolu, et komisjoni objektiivsed põhialused parimate tavade väljaselgitamiseks ei ole läbi-paistvad;
10. kutsub komisjoni üles, pidades silmas mõiste „parimad tavad” (best practices) erinevat kasutust, nagu ka sageli paralleelselt kasutatavaid mõisteid „head tavad” (good practices) või „edulood” (success stories), koostama ühtekuuluvuspoliitikale sobivat ja selget kriteeriumide loendit, mille abil saaks parimad tavad teistest projektidest eristada;
11. soovib komisjonil parimate tavade väljaselgitamisel toetuda järgmistele punktidele:
 - projekti kvaliteet,
 - partnerluspõhimõtte järgimine,
 - asjaomase meetme säästvus,
 - positiivne mõju võrdsetele võimalustele ja soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisele,
 - projekti uuenduslikkus,
 - ELi valdkondlike poliitikasuundade ja territoriaalpoliitika omavaheline integreerimine,
 - vahendite kasutamise tõhusus,
 - projekti kestus kuni selle rakendamiseni,
 - projekti õigeaegne ja plaanipärane rakendamine,
 - oluline tõukejõud piirkonnale või ELile tervikuna,
 - mõju tööhõivele,
 - võimalused väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKE),
 - regioonidevahelise võrgustike ja territoriaalse koostöö edendamine,
 - projekti ülekantavus, st teostatavus Euroopa Liidu teistes piirkondades,
 - tegevuste lisandväärtus Euroopa Liidu poliitikate raames,
 - projekti positiivne mõju kodanikele, piirkondadele ja liikmesriikidele ning ühiskonnale tervikuna;

Teisipäev, 24. märts 2009

12. rõhutab, et kõik heade tavade esiletõstmise kriteeriumid peavad olema selgelt mõõdetavad ja usaldusväärsed, et vältida vastuolusid, soovimatuid mõjusid, subjektiivseid otsuseid ja hinnanguid, mis võivad kahjustada projekti kogu liigitamismenetlust, mis põhineb nendel kriteeriumidel; palub seetõttu komisjonil selgelt kirjeldada nii kriteeriumide sisu kui ka rakendamist;

13. soovib ELi paljudes piirkondades läbi viidud arvukate projektide analüüsi alusel välja töötada lisategurid parimate tavade määramiseks ühtekuuluvuspoliitika nendes valdkondades, mis on olulised nii üksikute piirkondade kui ka kogu ELi edasiarendamiseks ning mida iseloomustab rakendamise mitmekesisus;

14. soovib teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:

- kvalitatiivselt oluline investeerimine teadus- ja uurimistöösse,
- sidemed tööstuse, akadeemiliste ringkondade ja uurimisinstituutide vahel, erilise rõhuga VKEde tugevdamisele, muu hulgas territoriaalse arengu hoogustamiseks,
- sidemed teadus- ja uurimisasutuste vahel,
- tulevikku suunatud tehnoloogiate edasiarendamine ja/või väljatöötamine ja/või praktikas rakendamine,
- uute tehnoloogiate kasutamine traditsiooniliste sektorite tugevdamiseks,
- pöördumine ärimaailma poole,
- lahendused ELi peamistes valdkondades – näiteks keskkond, energia jne;

15. soovib keskkonnakaitse, kliimakaitse ja säästva energiapoliitika valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:

- eriti ohustatud alade kaitsemeetmed, mis on antud ala jaoks spetsiaalselt välja töötatud (tundlikkus), eeskätt vetes,
- nappivate ressursside kaitse ja tõhus kasutamine,
- vastutustundlik lähenemine ressursside kasutamisele,
- meetmed energiapuudusega toimetulekuks,
- energiatõhususe oluline suurendamine,
- energiatarbimise oluline vähendamine,
- taastuenergia osakaalu suurendamine,
- süsinikdioksiidi heitkoguseid vähendavad meetmed,
- meetodid ja/või viisid, kuidas säästvalt ümber käia nappivate või ohustatud ressurssidega;

Teisipäev, 24. märts 2009

16. soovitab kvaliteetsete töökohtade loomise valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:
- töötingimuste parandamine,
 - kvaliteetsete töökohtade arvu suurendamine,
 - tulevikku suunatud jätkusuutlike töökohtade loomine,
 - mõlema soo esindajatele võrdse juurdepääsu tagamine tööturule,
 - tootlikkuse tõstmine,
 - konkurentsivõime suurendamine,
 - asukohast sõltumatute töökohtade loomine, näiteks e-ettevõtlus,
 - meetmed tööjõu suurema spetsialiseerumise saavutamiseks,
 - kaasaegsete info- ja sidevahendite kasutamine,
 - pere- ja tööelu ühitamine,
 - meetmed kõige nõrgemate elanikkonnarühmade jaoks (näiteks noored, naised, puuetega inimesed, sisse-rändajad, kauaaegsed töötud, üle 45 aasta vanused töötud, ametliku hariduseta inimesed),
 - transpordi-, telekommunikatsiooni-, haridus- ja tervishoiuteenuste juurdepääsu ja nende kättesaadavuse parandamine;
17. soovitab elukestva õppe valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:
- koolitusstandardite kvaliteedi parandamine ja koolituspakkumiste arvu suurendamine, pidades eelkõige silmas võimalusi ebasoodsamas olukorras olevatele või ohustatud elanikerühmadele (väiteks noored, naised, puuetega inimesed, sisse-rändajad, kauaaegsed töötud, üle 45 aasta vanused töötud, väljaõppeta inimesed),
 - tihe seos hariduse, koolituse ja tööelu vahel,
 - nii kvaliteedi kui ka kvantiteedi osas konkreetselt vajadustele vastavad koolitusprojektid,
 - kaasaegsete tehnoloogiate ja meetodite juurutamine ja kasutamine,
 - koolitusvalmiduse loomise ja säilitamise meetmed,
 - suurem valmidus kasutada koolitusvõimalusi,
 - elukestev keeleõpe;

Teisipäev, 24. märts 2009

18. soovib integreeritud linnaarenduse valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:
- pikaajaline integreeritud poliitika ühistranspordi, jalakäijate, jalgratturite ja autoliikluse valdkonnas, eesmärgiga integreerida tõhusalt mitmesugused ühis- ja eratranspordiliigid,
 - tõhus liikluskorraldus,
 - linnade majandusliku arengu edendamine,
 - rohkem investeringuid ettevõtlusesse, tööhõive soodustamine ja säilitamine – rõhuasetusega noorte tööhõivele ja ettevõtlusele – ning sotsiaalse elu parandamine,
 - taandarenevate naabruskondade ja deindustrialiseeritud piirkondade taaselustamine ja integreerimine,
 - elukvaliteedi parandamine linnapiirkondades, näiteks juurdepääs avalikele teenustele ja nende kättesaadavus,
 - haljasalade ja puhkepiirkondade loomine, suurem vee- ja energiatõhusus, eriti elamumajandussektoris,
 - rajatised puuetega isikutele,
 - meetmete edendamine, mille eesmärk on siduda elanikud, eriti noored, oma kodulinnaga,
 - linna, eeslinna ja linnalähedaste maapiirkondade elukeskkonna arvessevõtmine,
 - ülemäärase maakasutuse vähendamine jäätmaade palju suurema taaselustamise teel ja valglinnastumise vältimine,
 - liikumispuudega isikute juurdepääsu parandamine linnarajatistele ja transpordile,
 - linnade ja maapiirkondade vastastikuse toime suurendamine,
 - integreeritud lähenemisviisi kasutuselevõtmine;
19. soovib demograafilise arengu valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:
- teenuste üldine kättesaadavus,
 - tõhusamad meetmed oskustööjõu ligimeelitamiseks,
 - tõhusamad meetmed kõige haavatavamate elanikerühmade kaasamiseks parema hariduse ja koolituse abil,
 - paindliku tööaja meetmed,
 - meetmed töötavate lapsevanemate elu lihtsustamiseks, et võimaldada töö- ja pereelu ühitamist,
 - meetmed rändajate tõrgeteta integreerimiseks,
 - puuetega inimeste ja eakate kodanike erivajadustega arvestamine,
 - elanike arvu säilitamine (piirkondades, mida ohustab rahvaarvu vähenemine);

Teisipäev, 24. märts 2009

20. soovib piiriülese koostöö valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:
- piiriüleste sidemete suurendamine (kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt),
 - püsivate võrgustike või pikaajalise koostöö rajamine,
 - erinevate süsteemide ja meetodite ühtlustamine,
 - uute partnerite kaasamine,
 - finantsilise sõltumatuse loomine,
 - püsiv piiriülene teadmiste edasiandmine ja vahetamine,
 - partnerpiirkondade potentsiaalide ühine arendamine,
 - infrastruktuuriline ühendus partnerpiirkondade vahel;
21. soovib avaliku ja erasektori partnerluse valdkonnas arvesse võtta järgmisi tegureid:
- projekti rakendamise kvaliteedi parandamine tulemuslikkuse ja kasumlikkuse osas,
 - projekti rakendamise kiirendamine,
 - läbipaistev riskihajutamismehhanism,
 - parem projektijuhtimine,
 - kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja osalejate suurem osalemine avaliku ja erasektori partnerlustes,
 - selged ja läbipaistvad tegevusjuhendid avaliku sektori asutuste ja ettevõtete tegevuse jaoks;
22. palub komisjonil võtta arvesse vajadust edendada rahastamiskorda puudutavaid parimaid tavasid, eelkõige juhul, kui tegemist on avaliku ja erasektori partnerluse või Euroopa Investeeringispangalt ja Euroopa Investeeringisfondilt saadava toetuse rahastamiskorraga;
23. on teadlik asjaolust, et projektil on kumulatiivselt äärmiselt raske täita kõiki eespool loetletud kriteeriume; palub seetõttu komisjonil enne nende kriteeriumide kohaldamist seada need tähtsuse järjekorda ja määratleda kõrgema prioriteediga kriteeriumid, et oleks lihtsam välja valida tähtsusejärjekorda projekte, mida võib pidada parimateks tavadeks; rõhutab vajadust kasutada ühiselt kokkulepitud parima tava kriteeriumeid avatult ja läbipaistvalt, mis võimaldab parimate tavade paremat juhtimist, tunnistamist ja võrreldavust ning aitab vältida segadust teiste sarnaste terminitega;
24. kutsub komisjoni üles, pidades silmas mõistete „parimad tavad“, „head tavad“ ja „edulood“ tulevast kasutust, töötama nende tegurite alusel välja selge ja läbipaistva alajaotuse või astmestiku projektide kvalifitseerumiseks vastavalt nimetatud tähistustele;

Teisipäev, 24. märts 2009

Parimate tavade vahetus

25. palub komisjonil korraldada ja koordineerida parimate tavade vahetust piirkondade võrgustiku kaudu ning koostada selleks avalik veebileht, mis sisaldaks olulisimat teavet projektide kohta kõikides ühenduse keeltes;

26. soovib komisjonil luua selleks olemasoleva halduse raames regionaalpoliitika peadirektoraadis vastav ametikoht, mille täitja(d) – seades eesmärgiks parimate tavade pikaajalise, pideva, usaldusväärse ja eduka vahetuse ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas – korraldab(või korraldavad) koostöös piirkondadevahelise võrgustikuga parimate tavade hindamist, kogumist ja vahetust ning on alaline kontaktisik nii pakkumise kui ka nõudluse poole jaoks; kutsub komisjoni üles levitama kõnealust heade tavade kultuuri kõigis oma talitustes;

27. teeb selles raamistikus ettepaneku, et hindamismehhanismi puhul tuleks uurida ja arvesse võtta järeleproovitud ja usaldusväärseid meetodeid, mis on juba rakendatud; on veendunud, et eriline rõhk tuleb asetada koostööle piirkondlike omavalitsuste võrgustikuga ja spetsialiseeritud asutustega, mis on hindamiseks sobivate parimate tavade valiku puhul algmaterjali peamised allikad;

28. juhib tähelepanu, et ehkki Euroopa Liit tagab rahastamise ja head tavad, peavad riiklike, piirkondlike ja kohalike asutuste vastutavad isikud need tulemuslikult ära kasutama; kiidab sellega seoses heaks Erasmuse programmi loomise kohalikul ja piirkondlikul tasandil valitud esindajate jaoks;

29. soovib komisjonil kasutada Regioonide Komitee kättesaadavaid vahendeid, eelkõige Lissaboni strateegia järelevalveplatvormi ja subsidiaarsuse järelevalve võrgustikku heade tavade vahetamiseks piirkondade ja liikmesriikide vahel, selleks et välja selgitada ja ühiselt kindlaks määrata eesmärgid, seejärel kavandada tegevused ja lõpuks viia läbi ühtekuuluvuspoliitika tulemuste võrdlev hindamine;

*

* *

30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu meetmete vastastikune täiendavus ja kooskõlastamine

P6_TA(2009)0157

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu meetmete vastastikune täiendavuse ja kooskõlastamise kohta (2008/2100(INI))

(2010/C 117 E/08)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 158 ja 159;

— võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ⁽¹⁾, ja eelkõige selle artiklit 9;

⁽¹⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse nõukogu 20. veebruari 2006. aasta otsust 2006/144/EÜ ühenduse maaelu arengu strateegiasuuniste kohta (programmiperiood 2007–2013) ⁽³⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja territoriaalset tegevuskava ning territoriaalse tegevuskava esimest rakenduskaava;
 - võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2008. aasta rohelist raamatut territoriaalse ühtekuuluvuse kohta - Territoriaalse mitmekesisuse muutmine Euroopa tugevaks küljeks (KOM(2008)0616);
 - võttes arvesse Euroopa ruumilise planeerimise vaatlusvõrgustiku (ESPON) uuringut „Ruumilise arengu tulevikukontseptsioon – Euroopa territoriaalse arengu mudelid“;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ja põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamust (A6-0042/2009),
- A. arvestades, et maapiirkonna mõiste on määratlenud Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, kelle määratlus hõlmab näitajaid nagu väiksem asustustihedus ning teenustele juurdepääsu puudumine, ning arvestades, et seda määratlust kasutab komisjon nende piirkondade arengueesmärkide määramiseks ja kavandamiseks;
- B. arvestades, et maapiirkonnad erinevad liikmesriigiti märkimisväärselt, ning arvestades, et kuigi mõnes piirkonnas ja liikmesriigis on maapiirkondades toimunud demograafiline ja majanduslik kasv, lahkuvad paljude kõnealuste piirkondade elanikud linnapiirkondadesse või püüavad ümber õppida, mis tekitab maapiirkondadele tohutuid probleeme;
- C. arvestades, et maapiirkonnad hõlmavad ELi territooriumist kuni 80 %;
- D. arvestades, et selliste piirkondade vajadused, millest olulise osa moodustab maapiirkond ja millel on neid ümbritsevate linnapiirkondadega sarnane majandusstruktuur, erinevad selliste piirkondade vajadustest, mis oma olemuselt on enamjaolt maapiirkonnad, äärealad või eraldatud alad;
- E. arvestades, et liidu üks eesmärk on majandusliku ja sotsiaalse arengu ning tööhõive kõrge taseme edendamine ning tasakaalustatud ning jätkusuutliku arengu saavutamine;
- F. arvestades, et ELi majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust võib suurendada majanduse arengu, töövõimaluste edendamise kaudu maa- ja linnapiirkondades ning võrdse juurdepääsu tagamisega avalikele teenustele;
- G. arvestades, et 2007.–2013. aasta struktuuripoliitika reformi raames muudeti fondide struktuuri ning nende kaudu antavate toetuste jagamise põhimõtteid ning loodi uus Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond, mis on seotud ühise põllumajanduspoliitikaga ning on lahutatud ühtekuuluvuspoliitikast;
- H. arvestades, et LEADERi programmid on varem juba näidanud, kuidas maaelu arengut saab regionaalpoliitika vahenditega edukalt edendada;

⁽¹⁾ ELT L 277, 21.10.2005, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 291, 21.10.2006, lk 11.

⁽³⁾ ELT L 55, 25.2.2006, lk 20.

Teisipäev, 24. märts 2009

- I. arvestades, et Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi edukaks toimimiseks on vaja tagada Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist ja struktuurifondidest kaasrahastatavate meetmete vastastikune täiendavus, ja seega tuleb asjakohaselt kooskõlastada erinevatest fondidest, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondist, Ühtekuuluvusfondist ja Euroopa Sotsiaalfondist eraldatavat abi ning tagada fondide vastastikune täiendavus;
- J. arvestades, et Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi loomine, maaelu arengu rahastamisvahendite lahutamine ühtekuuluvuspoliitika kohaldamisalast ja laiem regionaalarengu perspektiiv ei tohi tekitada ohtu, et mõnda eesmärki (näiteks keskkonnakaitse, transport ja haridus) kas rahastatakse kahekordselt või ei rahastata üldse;
- K. arvestades, et vahendite alaline ümberpaigutamine Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondi (EAGF) ja Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi (EAFRD) vahel põhjustab ebakindlust planeerimisel nii põllumajandustootjate kui maaelu arenguprojektide edendajate jaoks;
- L. arvestades, et eelarvepiirangute tõttu on olemas oht, et Euroopa Regionaalarengu Fondi raames eraldatavaid vahendeid kasutatakse suures osas majandusliku konkurentsivõime tõstmiseks tähtsamates linnakeskustes või kõige kiiremini arenevates piirkondades ning Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi vahendeid kasutatakse peamiselt põllumajanduse konkurentsivõime tõstmiseks, mis on endiselt maapiirkondade arengu mootor, ja suunatakse ka maapiirkondade mittepõllumajandusliku tegevuse ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) arengu toetamiseks, mistõttu on vajalik tihedam kooskõlastamine, et tagada kõigi valdkondade kaetus;
- M. arvestades, et VKEdel ja eriti mikroettevõtetel ning käsitöoettevõtjatel on peamine roll maapiirkondades sotsiaalse ja majandusliku tegevuse säilitamisel ning nende stabiilsuse tagamisel;
- N. arvestades, et maaelu arengu poliitika eesmärgid ei peaks olema vastuolus Lissaboni strateegia eesmärkidega, eeldusel, et maaelu areng põhineb suhtelise konkurentsivõime mehhanismi rakendamisel (parem kulutasuvus), eelkõige kohaliku toidu töötlemisel ning seoses VKEde ning infrastruktuuri ja teenuste, nagu turismi, hariduse ja keskkonnakaitse arendamisega;
- O. arvestades, et tuleks tunnustada põllumajanduspoliitika ja maaelu arengupoliitika vahelist loomulikku seost ning nende vastastikust täiendavust,
1. on seisukohal, et tavapärased kriteeriumid, mida kasutatakse maapiirkondade eristamiseks linnapiirkondadest (madalam rahvastikutihedus ja linnastumise tase), ei pruugi alati anda olukorrast täielikku ülevaadet; on seetõttu seisukohal, et tuleks uurida võimalust täiendavate kriteeriumide lisamiseks ning kutsub komisjoni üles analüüsima kõnealust valdkonda ja esitama selle kohta konkreetseid ettepanekuid;
 2. on veendunud, et kuna Euroopa Liidu maapiirkondade vahel, mis esindavad ligikaudu kuni 80 % selle territooriumist, on liikmesriigiti märkimisväärsed erinevusi, tuleb nende piirkondade jätkusuutliku arengu soodustamiseks võtta vastu ja rakendada kohandatud ja integreeritud lähenemisviisi, mis on suunatud praeguse ebavõrdsuse kaotamisele ja millega edendatakse majanduse dünaamilisust linna- ja maapiirkondades; rõhutab vajadust jaotada vastavatele meetmetele piisavalt vahendeid;
 3. tuletab sellega seoses meelde, et kõigil ühenduse kui terviku piirkondadel, sealhulgas maa- ja äärepiirkondadel, peavad põhimõtteliselt olema samad arenemisvõimalused, et vältida kõige ebasoodsamas olukorras olevate piirkondade suuremat piirkondlikku tõrjutust;
 4. rõhutab, et seoses raskustega avalike teenuste kättesaadavuses, töökohtade puuduse ja vanusepüramiidiga on arenguvõimalused, eriti noorte ja naiste arenguvõimalused paljudes maapiirkondades piiratud;
 5. märgib, et mõnedes piirkondades puuduvad alternatiivid teatavatele põllumajandustootmise vormidele, mida tuleb paljudel juhtudel keskkonna- ja regionaalpoliitilistel põhjustel iga hinna eest säilitada, eeskätt kaugetes ja kõrgustikel asuvates kõrbestumise all kannatavates põllumajanduspiirkondades;

Teisipäev, 24. märts 2009

6. tuletab meelde, et Göteborgis 15. ja 16. juunil 2001. aastal toimunud Euroopa Ülemkogul laiendati Lissaboni eesmärke jätkusuutlikkusele ja ühtekuuluvusele ning maaelu arengu poliitika on eelkõige suunatud säästvale põllumajandusele, mittepõllumajanduslike tegevuste säilitamisele maal, kohaliku arengupotentsiaali väärtustamisele, keskkonnakaitsele, tasakaalustatud regionaalplaneerimisele ja VKEde arendamisele;
7. on veendunud, et maaelu arengu poliitika edukaks rakendamiseks, pidades silmas maapiirkondade pikaajalist jätkusuutlikku arengut, on vaja arvestada iga piirkonna loodusressursside ja iseärasustega, sealhulgas maapiirkondade kultuuripärandi kaitse, edendamine ja haldamine, ning arendada sidemeid ja koostoimet linnapiirkondadega;
8. rõhutab ühtlasi, et oluline on hinnata alternatiivse majandustegevuse valdkondi ja neist valdkondadest tulenevaid elanike tööalase tegevuse mitmekesistamise võimalusi;
9. on veendunud, et tulevikus maapiirkondade ees seisvad probleemid nõuavad tasakaalustatud poliitikat, mis hõlmab kõiki sotsiaal- ja majanduselus osalejaid, sealhulgas tootmis- ja teenindussektori väike- ja mikroettevõtjaid, arvestades nende rolli terviklikus kohalikus arengus;
10. on arvamusel, et uute liikmesriikide puhul peab maaelu arengu poliitika olema suunatud põllumajanduse tõhususe parandamisele ning linna ja maa vahelise majandusarengu lõhe vähendamisele, muu hulgas põllumajandusvälise tegevuse toetamise teel, kusjuures seda eesmärki on võimalik saavutada ka struktuuri-fondide kasutamisega;
11. väljendab rahulolu seoses 2003. aastal Salzburgis toimunud maaeluarengu konverentsil püstitatud kõrgete eesmärkidega, kuid avaldab kahetsust, et viimases finantsperspektiivis vähendati oluliselt ühise põllumajanduspoliitika teise samba rahastamist, mis võib suurendada ebaefektiivsust ning põllumajandusettevõtjate ja maaelanikkonna üksteisest kaugenemise ohtu;
12. märgib, et on vaja välja töötada järjekindel ja pikaajaline maaelu arengu strateegia, et soodustada olemasolevate rahastamisvahendite kõige tõhusamat ja tulemuslikumat kasutamist;
13. kutsub liikmesriike ja piirkondlikke ametiasutusi üles koostöös komisjoni ning kõikide pädevate asutuste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega töötama välja läbipaistvat, pikaajalist ja jätkusuutlikku maaelu arengu strateegiat riiklikul ja piirkondlikul tasandil, et püstitada maaelu arengu jaoks selged eesmärgid ja prioriteedid ning tagada erinevatest allikatest saadava abi kohandamine, koordineerimine ja vastastikune täiendavus;
14. kutsub komisjoni ja liikmesriike ning piirkondlikke ametiasutusi üles tagama VKEde, mikroettevõtete ja käsitöoettevõtjate esindusorganisatsioonide otsene osalemine, et määrata prioriteedid nende ettevõtete vajaduste ja ootuste parimaks täitmiseks;
15. tunnistab, et maaelu arengu poliitikal on äärmiselt tähtis roll maapiirkondade eriprobleemide tuvastamisel ja lahendamisel ning usub, et Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja ühise põllumajanduspoliitika teise samba loomine näitab soovi luua paindlik, strateegiline, temaatiline ja integreeritud lähenemisviis, reageerimaks ELi maapiirkondades esinevatele erinevatele olukordadele ning ulatuslikele probleemidele, ja lihtsustada rahastamismenetlust ning tagada rahaliste vahendite suunamine nendesse piirkondadesse;
16. tuletab meelde, et liikmesriike on kutsutud üles valmistama praeguseks programmiperioodiks ette kaks strateegilist dokumenti: maaelu arengu riiklik strateegiakava (EAFRD) ning riikide regionaalpoliitika strateegiline raamistik (struktuurifondid); tuletab meelde, et liikmesriikidel paluti kasutada koostoimet ning looma eri fondide vahel koordinatsioonimehhanisme; tunneb siiski kahetsust, et selles protsessis pandi rõhk peamiselt pigem eri fondide ja programmide eristamisele kui nende koostoime tekitamisele;

Teisipäev, 24. märts 2009

17. on seisukohal, et maaelu arengu poliitika on tõhus ainult siis, kui Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja piirkondliku arengu poliitika raames võetud meetmed on kooskõlastatud ja täiendavad üksteist, et vältida topeltrahastamist ja rahastamisest ilma jäämist; märgib murega, et liikmesriikides on praegusel programmitöö perioodil kõnealuste meetmete kooskõlastamine ebapiisav; kutsub seetõttu komisjoni üles tegema reformiettepanekuid, et tagada ühtekuuluvuspoliitika ja ühise põllumajanduspoliitika raames kaasrahastatavate meetmete kavandamise ja rakendamise parem kooskõlastamine; tunnistab, et ühise põllumajanduspoliitika ja ELi struktuurifondide 2013. aasta järgne reform annab võimaluse hinnata uuesti suhet maapiirkondade arengu ning põllumajanduspoliitika ning ühtekuuluvuspoliitika vahel;
18. tunnistab, et maaelu arengu poliitika esmaülesanne on elanikkonna jätkuv hoidmine maapiirkonnas ja neile korraliku elatustaseme tagamine;
19. on seisukohal, et maaelu arengu ühtekuuluvuspoliitikast eraldamise lähenemisviisi ning Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi loomist tuleb jälgida väga tähelepanelikult, et hinnata selle tegelikku mõju maapiirkondade arengule; märgib, et uus süsteem juurutati 2007. aastal ning et seetõttu on liiga vara selle ühenduse poliitika tuleviku kohta järeldusi teha;
20. rõhutab, et üks maaelu arengu poliitika prioriteete on esitada ettepanekuid meetmete võtmiseks, mis ei too kaasa maaelanikkonna sunnitud lahkumist põllumajandusest ja mis aitavad muu hulgas ka edendada konkurentsivõimelisi majandeid, mahepõllunduslike toodete ning näiteks traditsiooniliste kõrge kvaliteediga toiduainete ja jookide tootmist;
21. märgib huviga, et ÜPP (maaelu arengu poliitika) teise samba 3. ja 4. telg (LEADER), mis hõlmavad 15 % Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi kogukuludest, on seotud mittepõllumajandusliku tegevusega, mis keskendub peamiselt maapiirkondade majanduse mitmekesistamisele; usub, et kui võtta arvesse nende telgede kaudu rahastatud sekkumiste olemust, mis sarnaneb mõnele struktuurifondidest rahastatud meetmele, tekib oht, et poliitikavaldkonnad kattuvad;
22. rõhutab siiski vajadust võtta eelkõige arvesse põllumajanduses töötavate elanike (kes peaksid olema maaelu arengu poliitika tugimeetmete peamine sihtrühm) väljavaateid;
23. rõhutab, kui oluline on toetada noori põllumajandustootjaid, et nad ei lahkuks maalt, isegi kui nad ei tegele ainult põllumajandusliku tootmisega, pakkudes neile stiimuleid arenguks ja muuks tegevuseks, nagu maaturism ja VKEdede tugevdamine maapiirkondades;
24. on seisukohal, et maaelu arengu poliitika peamiste eesmärkide saavutamine on võimalik ainult siis, kui kõnealusele poliitikale eraldatakse piisavalt vahendeid, mida kasutatakse kooskõlas maapiirkondade jaoks seotud prioriteetidega, ning et ümbersuunamiste kaudu suurendatud vahendid tuleks alati jaotada uuesti aktiivsetele põllumajanduskogukondadele;
25. on seisukohal, et struktuuripoliitika ja maaelu arengu meetmete kooskõlastamine võimaldab teostada suurema Euroopa lisandväärtusega projekte; näeb selles võimalust maapiirkondade pikaajaliseks edendamiseks, näiteks infrastruktuuri meetmete või keskkonnakaitse meetmete kaudu;
26. palub komisjonil esitada täpsed andmed ja prognoosid Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja struktuurifondide kasutamise kohta maapiirkondades ning kontrollida Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja struktuurifondide poolt loodavat koostoimet maapiirkondade edendamiseks eraldatavate vahendite kasutamisel;
27. kutsub komisjoni üles andma oma hinnangut sellele, kas regionaalarengu programmid võivad pakkuda põllumajandustootjatele kindlat sissetulekut, näiteks keskkonnakaitse, looduskaitse ja maastikuhoolituse seotud tegevuse teostamise kaudu;
28. rõhutab, et suurimad probleemid ühtekuuluvuspoliitikas on seotud jätkusuutliku arengu, sissetulekuga ühe elaniku kohta, kättesaadavuse, juurdepääsuga avalikele hüvedele ja teenustele ning elanike lahkumisega maapiirkondadest ning kõige tõhusamalt saab neid leevendada teiste meetmete seas majandustegevuse toetamisega maapiirkondades;

Teisipäev, 24. märts 2009

29. palub komisjonil ja liikmesriikidel võtta maapiirkondi ELi poliitikas süstemaatiliselt arvesse ning toetada sobival viisil inimkapitali arendamise projekte, pöörates eelkõige tähelepanu maapiirkondade põllumajandus- ja mittepõllumajandusettevõtjate koolitusvõimalustele, keskendudes eelkõige noortele naistele, et edendada tööhõivet ja töökohtade loomist;
30. rõhutab, et maapiirkondade arendamine vajab suuremat tähelepanu ning loodus- ja põllumajandusmaastiku säilitamise, ökoturismi, taastuvenergia tootmise ja kasutamise ning kohalike algatuste, nagu kohalikud kvaliteetsete toiduainete hankekavad ja kohalike põllumajandustootjate turud, toetamist;
31. rõhutab VKEde rolli maaelu arengus ning nende positiivset mõju piirkondliku ja kohaliku ühtekuuluvuse suurendamisel; kutsub komisjoni, liikmesriike ning piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi üles rõhutama konkurentsivõime tugevdamist ka muid tootmisvaldkondi abistades ning edendama maapiirkondades ettevõtlust, eelkõige haldus-, juriidiliste ja planeerimistakistuste kõrvaldamise teel, looma asjakohase IT-infrastruktuuri ning tugevdama stiimuleid uue ettevõtlusetegevusega alustamiseks, ning samuti pakkuma suuremat toetust mittepõllumajanduslikule tegevusele, edendades nendes piirkondades majanduslikku mitmekesisust;
32. juhib veel kord nõukogu, komisjoni, liikmesriikide ja kohalike ametiasutuste tähelepanu mitme miljoni maapiirkonna väikeettevõtte ennustatavast kadumisest tingitud tohutule probleemile, millel on suur mõju tööhõivele ja seega maapiirkondade stabiilsusele; nõuab kõikidel tasanditel kõikide vajalike meetmete võtmist tihedas koostöös majandus- ja sotsiaalpartneritega;
33. nendib, et maaelu arengu poliitika rakendamisel esinevad raskused tulenevad sektoripõhise poliitika ja territoriaalse ühtekuuluvuse poliitika ning nende majandus- ja sotsiaalmõõtme lahknevusest, samuti liikmesriikides pädevuse jagamise ning kasutatud poliitika koordineerimise süsteemide rohkusest, seoses sellega rõhutab veel korra vajadust leida koostoime Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide vahel ning kutsub komisjoni üles aitama riiklikel, piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel täiel määral aru saada nendest võimalustest, mida kõnealused rahastamisvahendid pakuvad; kutsub liikmesriike üles tagama dialoogi korraldusasutuste vahel, et luua koostoime erinevate fondide sekkumiste vahel ning suurendada nende efektiivsust;
34. on seisukohal, et komisjon peaks enne maaelu arengu rahastamise reformi korraldama põhjalikud uuringud kõikide sektoripõhiste poliitikavaldkondade kohta, mis mõjutavad maapiirkondi ning eriti ühist põllumajanduspoliitikat ja regionaalpoliitikat seoses ühtekuuluvuspoliitikaga, ning et maaelu arengu poliitika vallas tervikuna tuleks töötada välja parimad tavad;
35. kutsub nõukogu üles kutsuma kokku põllumajanduse ja regionaalarengu eest vastutavate ministrite mitteametlikku ühisistungit, et arutada, millised on parimad vahendid ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu meetmete koordineerimiseks ning kutsuma sellele kohtumisele ELi nõuandvad asutused (Regioonide Komitee ning Majandus- ja Sotsiaalkomitee) ning piirkondlike ja kohalike asutuste esindajad;
36. nõuab, et komisjon moodustaks 2011. aastaks ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamise raames kõrgetasemelise töörühma, kes esitaks ettepanekud maapiirkondade majanduse ja kõigi maapiirkondades elavate isikute tuleviku kindlustamise kohta pärast 2013. aastat;
37. kutsub komisjoni üles juurutama või tugevdama tõelise juhtimise või partnerluse meetmeid kõikidel tasanditel, hõlmates otseselt kõiki osalejaid, sealhulgas VKEsid ja mikroettevõtteid, samuti majandus- ja sotsiaalpartnereid, eesmärgiga määratleda tegevusprioriteedid, mis vastaksid kõige paremini maapiirkondade arenguvajadustele;
38. märgib, et maaelu arendamine tuleb sobitada eeslinnapiirkondade huvidega ja see peab toimuma tihedas kooskõlas linna arengu edendamisega, ning rõhutab, et maa- ja linnapiirkondade arengupoliitika vaheline koostoime ei ole piisav ega tulemuslik;

Teisipäev, 24. märts 2009

39. tunnistab maapiirkondade potentsiaali aidata kaasa keskkonna kaitsmisele keskkonnasõbraliku tegevuse ning alternatiivsete energiaallikate, nagu biokütused, arendamisega, pidades eriti silmas läbivaatamise käigus maaelu arengu poliitikas välja toodud nelja uut väljakutset, nagu bioloogiline mitmekesisus ja taastuvenergia;

40. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Naiste suguelundite moonutamise vastane võitlus ELis

P6_TA(2009)0161

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon naiste suguelundite moonutamise vastase võitluse kohta Euroopa Liidus (2008/2071(INI))

(2010/C 117 E/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 1948. aastal vastu võetud inimõiguste ülddeklaratsiooni artikleid 2, 3 ja 5;
- võttes arvesse 1966. aastal vastu võetud ÜRO kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikleid 2, 3 ja 26;
- võttes eriti arvesse 1979. aasta naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni artikli 5 punkti a;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee poolt 20. novembril 1989. aastal vastu võetud lapse õiguste konventsiooni artikli 2 lõiget 1, artikli 19 lõiget 1, artikli 24 lõiget 3 ning artikleid 34 ja 39;
- võttes arvesse 1989. aasta piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväärikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastast ÜRO konventsiooni;
- võttes arvesse lapse õiguste ja heaolu Aafrika hartat (1990);
- võttes arvesse ÜRO naiste diskrimineerimise likvideerimise komisjoni 1992. aastal vastu võetud soovitus nr 19 artiklit 1, artikli 2 punkti f, artiklit 5, artikli 10 punkti c ning artikleid 12 ja 16;
- võttes arvesse 1993. aasta juunis toimunud inimõiguste ülemaailmsel konverentsil vastu võetud Viini deklaratsiooni ja tegevuskava;
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 1993. aasta detsembris vastu võetud deklaratsiooni naistevastase vägivalda likvideerimise kohta, esimest rahvusvahelist inimõigustealast dokumenti, mis käsitleb ainult naiste vastu suunatud vägivalda;
- võttes arvesse Kairos 13. septembril 1994. aastal vastu võetud ÜRO rahvastiku ja arengu konverentsi deklaratsiooni ja tegevuskava;

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse Pekingis 15. septembril 1995. aastal vastu võetud naiste maailmakonverentsi deklaratsiooni ja tegevuskava;
- võttes arvesse oma 15. juuni 1995. aasta resolutsiooni ÜRO neljanda naiste maailmakonverentsi kohta: võitlus soolise võrdõiguslikkuse, arengu ja rahu eest ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 13. märtsi 1997. aasta resolutsiooni naiste õiguste rikkumise kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse 12. märtsil 1999. aastal ÜRO naiste olukorra komisjoni poolt vastu võetud naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitleva konventsiooni fakultatiivprotokoll;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naiste ja meeste võrdsete võimaluste komisjoni 12. aprilli 1999. aasta resolutsiooni naiste suguelundite moonutamise kohta;
- võttes arvesse oma 16. aprilli 1999. aasta seisukohta, milles käsitletakse muudetud ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega võetakse vastu ühenduse tegevusprogramm (DAPHNE programm) laste, noorte ja naiste vastu suunatud vägivalda ennetamiseks ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 18. mai 2000. aasta resolutsiooni Pekingi tegevusprogrammi järelmeetmete kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 15. juuni 2000. aasta resolutsiooni 5.–9. juunini 2000 toimunud ÜRO Peaassamblee eristungi „Naised 2000: sooline võrdõiguslikkus, areng ja rahu XXI sajandiks“ tulemuste kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse 23. juunil 2000. aastal allkirjastatud AKV-ELi partnerluslepingut (Cotonou leping) ja selle finantsprotokoll;
- võttes arvesse põhiõiguste harta väljakuulutamist Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 7. detsembril 2000. aastal Euroopa Ülemkogu Nice'i kohtumisel;
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2000. aasta otsust lisada naiste suguelundite moonutamise küsimus DAPHNE programmi 2001. aasta eelarve artiklisse B5-802;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 22. mai 2001. aasta resolutsiooni 1247(2001) naiste suguelundite moonutamise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee 3. mail 2001. aastal vastu võetud raportit naiste suguelundite moonutamise kohta;
- võttes arvesse oma 20. septembri 2001. aasta resolutsiooni naiste suguelundite moonutamise kohta ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste komisjoni 22. aprilli 2003. aasta resolutsiooni 2003/28, milles 6. veebruar kuulutati rahvusvaheliseks naiste suguelundite moonutamise vastaseks päevaks;
- võttes arvesse 2003. aastal vastu võetud ja 25. novembril 2005. aastal jõustunud Aafrika inimõiguste ja rahvaste õiguste harta lisaprotokoll (Maputo protokoll) artikleid 2, 5, 6 ja 19;

⁽¹⁾ EÜT C 166, 3.7.1995, lk 92.

⁽²⁾ EÜT C 115, 14.4.1997, lk 172.

⁽³⁾ EÜT C 219, 30.7.1999, lk 497.

⁽⁴⁾ EÜT C 59, 23.2.2001, lk 258.

⁽⁵⁾ EÜT C 67, 1.3.2001, lk 289.

⁽⁶⁾ EÜT C 77 E, 28.3.2002, lk 126.

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse petitsiooni 298/2007, mille esitas Euroopa Parlamendi liige Cristiana Muscardini 27. märtsil 2007;
 - võttes arvesse oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse ELi lepingu artikleid 6 ja 7 inimõiguste austamise kohta (üldpõhimõtted) ja EÜ asutamislepingu artikleid 12 ja 13 mittediskrimineerimise kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni raportit (A6-0054/2009),
- A. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) poolt kogutud andmetel on suguelundeid moonutatud 100 kuni 140 miljonil naisel ja tütarlapsel maailmas ning et WHO ja ÜRO Rahvastikufondi andmetel ähvardab igal aastal umbes kahte kuni kolme miljonit naist oht langeda selle raskelt invaliidistava tava ohvriks;
- B. arvestades, et igal aastal moonutatakse umbes 180 tuhandel Euroopasse emigreerunud naisel suguelundeid või nad kuuluvad riskirühma;
- C. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel on see tava levinud vähemalt 28 Aafrika riigis ning mõnedes Aasia ja Lähis-Ida riikides;
- D. arvestades, et naistevastane vägivald, kaasa arvatud naiste suguelundite moonutamine, tuleneb sotsiaalsetest struktuuridest, mis põhinevad soolisel ebavõrdsusel ning tasakaalustamata võimu-, valitsemis- ja kontrollisuhetel, mille puhul inimese põhiõiguse, nimelt isikupuutumatus rikkumise üheks põhjuseks on sotsiaalne ja perekondlik surve;
- E. arvestades, et sunniviisiliselt läbiviidavad tütarlaste suguelundite moonutamised tuleb kõige karmimalt hukka mõista ning et need kujutavad endast lapsi ja nende õigusi kaitsvate rahvusvaheliste ja siseriiklike õigusaktide ilmselget rikkumist;
- F. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsioon on tuvastanud naiste suguorganite moonutamise neli tüüpi, alates kliitori osalisest või täielikust eemaldamisest (clitorydectomy) ning kliitori ja väikeste häbememokkade eemaldamisest (excision), millest viimane moodustab 85 % naiste suguorganite moonutamise juhtudest, kuni kõige äärmuslikumate vormide infibulatsiooni (eemaldatakse kõik välissuguelundid, tupeava õmmeldakse kokku ning jäetakse vaid väike pilu) ja sisselõigete tegemiseni kliitorisse ja häbememokkadesse (introcision);
- G. arvestades, et naiste suguelundite mis tahes moonutamise näol – mis tahes ulatuses – on tegemist vägivaldaga naiste vastu, mis kujutab endast nende põhiõiguste, konkreetsemalt isiku- ja kehalise puutumatus ning vaimse tervise õiguse, samuti seksuaal- ja soojätkamistervise rikkumist, ja et sellist rikkumist ei saa mingil juhul õigustada eri kultuuriliste traditsioonide austamise või initsiatsioonitseremoniatega;
- H. arvestades, et Euroopas on suguelundeid moonutatud umbes 500 000 naisel ning eelkõige siserändajate ja pagulaste perekondades on selline ümberlõikamine tavaline ja selleks saadetakse tütarlapsi isegi kodumaale tagasi;
- I. arvestades, et naiste suguelundite moonutamine kahjustab selle üle elanud naiste ja tütarlaste füüsilist ja vaimset tervist väga tõsiselt ja pöördumatult lühemas ja pikemas perspektiivis ning on raske kallalekippumine nende isikule ja isikupuutumatus; ja see võib mõnedel juhtudel lõppeda surmaga; arvestades, et primitiivsete vahendite kasutamisel ja antiseptiliste ettevaatusabinõude puudumisel on kahjulikud kõrvalmõjud, nii et suguline vahekord ja sünnitus võivad olla valulised, elundeid kahjustatakse pöördumatult ning võib täheldada tüsistusi (nagu verejooks, šokiseisund, nakkused, AIDSi-viiruse ülekandmine, teetanus, healoomulised kasvajad) ning raskeid tüsistusi raseduse ja sünnituse ajal;

⁽¹⁾ ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 24.

Teisipäev, 24. märts 2009

- J. arvestades, et naiste suguelundite moonutamine, mis kujutab endast mitmetes rahvusvahelistes lepingutes sätestatud naiste ja tütarlaste õiguste rikkumist, on liikmesriikide kriminaalõiguses keelatud ja rikub Euroopa Liidu põhiõiguste harta põhimõtteid;
- K. arvestades, et oma 16. jaanuari 2008. aasta resolutsioonis nõuab Euroopa Parlament samuti tungival, et liikmesriigid võtaksid vastu erinormid naiste suguelundite moonutamise kohta, mille alusel saaks algatada kriminaalmenetluse selliseid protseduure laste peal läbi viinud isikute vastu;
- L. arvestades, et naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimist käsitlevas konventsioonis nõutakse osavõtvatelt riikidelt sobivate meetmete rakendamist, et ära muuta või tühistada kehtivad seadused, määrused, tavad ja praktika, mis kujutavad endast naiste diskrimineerimist, ning kõigi vastavate abinõude rakendamist, et muuta meeste ja naiste käitumise sotsiaalseid ja kultuurilisi mudeleid, et välja juurida eelarvamused ning kaotada tavad ja kogu muu praktika, mis rajanevad ideel, et üks sugu on mittetäisväärtuslik või teisest üle, või ideel, et mehed ja naised peavad täitma stereotüüpseid rolle;
- M. arvestades, et 1989. aastal vastu võetud lapse õiguste konventsioonis sätestatakse, et osalejariigid tunnustavad konventsioonis esitatud õigusi ja tagavad need igale nende jurisdiktsiooni jäävale lapsele ilma igasuguse diskrimineerimiseta sõltumata lapse soost, ning rakendavad kõiki tõhusaid ja vajalikke abinõusid kaotamiseks pärimuslikud tavad, mis ohustavad laste tervist;
- N. arvestades, et lapse õiguste ja heaolu Aafrika harta soovitab allakirjutanud riikidel kõrvaldada sotsiaalsed ja kultuuritavad, mis kahjustavad lapse heaolu, väarikust, normaalset kasvamist ja arengut;
- O. arvestades, et 1993. aasta juunis vastu võetud Viini deklaratsiooni ja tegevuskava punktis 18 sätestatakse, et naiste ja tütarlaste inimõigused on üldiste inimõiguste lahutamatu, oluline ja jagamatu osa;
- P. arvestades, et ÜRO 1993. aasta naistevastase vägivalla lõpetamise deklaratsiooni artiklis 2 viidatakse sõnaselgelt naiste suguorganite moonutamise praktikale ja teistele naisi kahjustavatele tavadele;
- Q. arvestades, et nimetatud deklaratsiooni artiklis 4 nähakse ette, et riigid on kohustatud mõistma hukka naistevastase vägivalla ja mitte tooma ettekäändeks kombeid, tavasid või religioosseid kaalutlusi vägivalla likvideerimise vältimiseks;
- R. arvestades, et 1994. aastal Kairos toimunud rahvusvahelise rahvastiku- ja arengukonverentsi tegevusprogramm näeb ette, et valitsused likvideeriks naiste suguelundite moonutamise praktika kõikjal ning toetaksid valitsusväliseid ja usuorganisatsioone, mis võitlevad selle tava vastu;
- S. arvestades, et Pekingis toimunud neljandal naiste maailmakonverentsil heaks kiidetud tegevusprogrammis kutsutakse valitsusi üles tugevdama õigusakte, reformima institutsioone, edendama norme ja tavasid, mille eesmärgiks on naistevastase diskrimineerimise, sealhulgas naiste suguelundite moonutamise likvideerimine;
- T. arvestades, et AKV-ELi partnerlusleping (Cotonou leping) rajaneb neil üldtunnustatud põhimõtetel ja sisaldab naiste suguelundite moonutamise vastaseid sätteid (artikkel 9 lepingu oluliste osade kohta, sealhulgas isikuõiguste austamine ning artiklid 25 ja 31 vastavalt sotsiaalse arengu ja soolise võrdsuslikkuse kohta);
- U. arvestades, et 3. mail 2001. aastal Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee poolt vastu võetud aruandes nõutakse naiste suguorganite moonutamise praktika keelustamist ja peetakse seda Euroopa inimõiguste konventsiooni artikli 3 alusel ebainimlikuks kohtlemiseks; tuletab meelde, et kultuuride ning kommete ja tavade kaitsmine ei ole olulisem kui põhiõiguste austamine ja piinamisena klassifitseeritavate tavade seadusega keelustamine;

Teisipäev, 24. märts 2009

- V. arvestades, et nõukogu ja komisjon tunnistavad ELi ühtse rände- ja varjupaigapoliitika raames, et naiste suguelundite moonutamine on isikuõiguste rikkumine; arvestades, vanemate poolt esitatavate varjupaigataotleste suurenev arv on põhjendatud ohuga, mis neid ähvardab nende kodumaal, sest nad on keeldunud andmast nõusolekut oma tütre suguelundite moonutamiseks;
- W. arvestades, et kahjuks ei taga vanematele varjupaigataotleja staatuse andmine, et laps pääseb naiste suguelundite moonutamise ohust, mis mõnel juhul viiakse läbi pärast perekonna elama asumist vastuvõtvast ELi riigis;
- X. arvestades, et ELi volinike Ferrero-Waldneri ja Micheli 5. veebruari 2008. aasta deklaratsioonis mõistetakse sellised vastuvõetamatud tavad nii ELis kui ka kolmandates riikides selgelt hukka ja rõhutatakse, et naiste õiguste rikkumist ei või mingi põhjusel õigustada kultuurilise relativismi või kommete ja tavadega;
- Y. arvestades, et riikide noorte- ja perekeskused ja -asutused võivad pakkuda peredele õigeaegselt abi, et oleks võimalik preventiivselt tegutseda naiste suguelundite moonutamise vastu,
1. mõistab karmilt hukka naiste suguelundite moonutamise praktika kui isiku põhiõiguste rikkumise ning samuti kui naiste ja tütarlaste isikupuutumatus ja isiksuse toore rikkumise ning peab seda raskeks kuriteoks ühiskonna silmis;
 2. palub komisjonil ja liikmesriikidel töötada välja terviklik strateegia ning tegevuskavad, et kaotada naiste suguelundite moonutamine Euroopa Liidus ning võimaldada tegelikel ja võimalikel ohvritel saada vajalikku kaitset, kasutades selleks õigus- ja haldusnorme, ennetavaid, haridusalaseid ning sotsiaalseid meetmeid, eelkõige laialdast teabelevi haavatavatele rühmadele kättesaadavate olemasolevate kaitsemehhanismide kohta;
 3. nõuab, et eraldi tuleb läbi vaadata iga varjupaigataotlus, mille vanemad on teinud põhjendusel, et nad on oma kodumaal ohus, kuna nad on keeldunud andmast nõusolekut oma tütre suguelundite moonutamiseks, ning tagada, et selliseid taotlusi toetab põhjalik tõendusmaterjal, milles on arvesse võetud taotluse kvaliteeti, varjupaigataotleja isikut ja usaldusvärsust ning seda, kas taotluse esitamise motiiv on ehtne;
 4. nõuab, et naise ja tütarlapse, kellele antakse naiste suguelundite moonutamise ohu tõttu ELis varjupaik, kontrolliks ennetava meetmena korrapäraselt tervishoiuasutused ja/või arstid, et kaitsta neid ohu eest, et suguelundite moonutamine viiakse hiljem läbi ELis; on seisukohal, et see meede ei ole nende naiste ja tütarlaste suhtes diskrimineeriv, vaid on üks viis tagada naiste suguelundite moonutamise keelu järgimine ELis;
 5. nõuab, et selle tervikliku strateegiaga kaasneksid haridusprogrammid ning riigisiseste ja rahvusvaheliste teadlikkuse tõstmise kampaaniate korraldamine;
 6. toetab Europoli algatust korraldada ELi politseijõudude kokkusaamine eesmärgiga tugevdada naiste suguelundite moonutamise vastast võitlust, käsitleda probleeme, nagu vähene avalduste arv, raskused tunnistajate ja tõendite leidmisel, ning astuda tõhusaid samme, et algatada kuriteo toimepannud isikute suhtes kriminaalmenetlus; sel eesmärgil kutsub liikmesriike üles kaaluma võimalikke lisameetmeid ohvrite kaitseks pärast seda, kui nad on endast teatanud;
 7. juhhib tähelepanu sellele, et ülalmainitud Maputo protokollis nimetatud meetmed selliste kahjustavate tavade nagu suguelundite moonutamise likvideerimiseks hõlmavad järgmist: avalikkuse teadlikkuse tõstmine teabe, ametliku ja vabahariduse ning kampaaniate abil, naiste suguelundite moonutamise kõikide vormide, kaasa arvatud operatsiooni meditsiinipersonali poolt läbiviimise seadusega keelustamine ja karistuste sätestamine, ohvrite toetamine, pakkudes neile tervishoiuteenuseid, õigusabi ja psühholoogilist nõustamist, ning kahjustavate tavade või vägivalda, väärkohtlemise ja sallimatuse muude vormide potentsiaalseteks ohvriteks olevate naiste koolitamine ja kaitse;

Teisipäev, 24. märts 2009

8. palub liikmesriikidel välja selgitada naiste suguelundite moonutamise tegelike ja võimalike ohvrite arv igas riigis eraldi, võttes arvesse asjaolu, et paljudes riikides pole andmed kättesaadavad ning puuduvad ka ühtlustatud süsteemid andmete kogumiseks;
9. nõuab naiste suguelundite moonutamise jälgimiseks ja vastava andmepanga loomiseks Euroopa tervishoiuprotokolli loomist, mis võiks tulla kasuks statistika kogumisel ja teabekampaaniate korraldamisel sisse-rändajate probleemsetes kogukondades;
10. kutsub liikmesriike üles koguma teaduslikke andmeid, mis toetaksid Maailma Terviseorganisatsiooni tema töös naiste suguelundite moonutamise vastu võitlemisel Euroopa territooriumil ja kõigil teistel mandritel;
11. kutsub komisjoni üles lisama asjaomaste riikidega peetavatesse koostööalastesse läbirääkimistesse ja sõlmitavatesse lepingutesse klausli naiste suguelundite moonutamise likvideerimise kohta;
12. nõuab eri tasanditel kasutatavate heade tavade kogumist, nende mõjude analüüsi (võimaluse korral DAPHNE III rahastatud projektide ja nende projektide raames saadud tulemuste abil) ning kõnealuste andmete laialdast levitamist ning seejuures ekspertide praktilistele ja teoreetilistele kogemustele tuginemist;
13. juhیب tähelepanu asjaolule, et riikide keskused ja institutsioonid täidavad olulist rolli ohvrite kindlakstegemisel ja naiste suguelundite moonutamise tava vastaste ettevaatusabinõude võtmisel;
14. palub tegevdada olemasolevaid Euroopa võrgustikke, mille eesmärk on ära hoida kahjulikke kombeid ja tavasid näiteks koolituskursuste korraldamisega sektoris tegutsevatele valitsusväliste organisatsioonidele, kohalikele mittetulundusorganisatsioonidele ja sektori töötajatele, ning edendada selliste võrgustike loomist;
15. tunnustab paljude rahvusvaheliste ja riigisiseste valitsusväliste organisatsioonide, teadusasutuste, Euroopas aset leidva naiste suguelundite moonutamise tõkestamise Euroopa võrgu ning selle teemaga tegelevate inimeste olulist panust, kes tänu muu hulgas ÜRO ametite ja programmi DAPHNE kaudu toimuvale rahastamisele arendavad mitmesuguseid projekte, et tõsta teadlikkust, tõkestada naiste suguelundite moonutamist ja see kaotada; on seisukohal, et valitsusväliste organisatsioonide ja eri kogukondadel põhinevate organisatsioonide vaheliste võrkude ülesehitamine riiklikul, piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil on kahtlemata põhjaneva tähtsusega edu jaoks naiste suguelundite moonutamise likvideerimisel ning teabe ja kogemuste vahetamisel;
16. juhیب tähelepanu asjaolule, et nõukogu direktiivi 2004/83/EÜ⁽¹⁾ (miinimumnõuete kohta, mida kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad täitma, et saada pagulase või muul põhjusel rahvusvahelist kaitset vajava isiku staatus) artiklis 10 täpsustatakse, et soolisi aspekte võib võtta arvesse, ilma et need iseenesest looksid eelduse artikli 10 kohaldamiseks;
17. nõuab, et nii Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet kui ka Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut asuksid oma mitmeaastaste ja/või aastaste töökavade raames juhtima naiste suguelundite moonutamise vastast võitlust; on arvamisel, et nimetatud asutused võivad tegeleda prioriteetsete teadusuuringutega ja/või teadlikkuse tõstmisega, mis võiks kaasa aidata naiste suguelundite moonutamise nähtuse tundmise parandamisele Euroopa tasandil;
18. peab hädavajalikuks korraldada asjaomastes riikides arutelufoorumeid, reformida traditsioonilisi õigusnorme, käsitleda naiste suguelundite moonutamise teemat koolitundides ning edendada koostööd ümberlõikamata naistega;
19. nõuab tungival, et Euroopa Liit ja liikmesriigid teeksid koostööd olemasolevate õigusaktide ühtlustamiseks ja – juhul kui olemasolevad õigusaktid osutuvad sobimatuteks – uue asjakohase õigusakti kavandamiseks, et kaitsta inimõigusi, isikupuutumatus, südametunnistusevabadust ja õigust tervisele;

(1) ELT L 304, 30.9.2004, lk 12.

Teisipäev, 24. märts 2009

20. palub liikmesriikidel tagada naiste suguelundite moonutamist käsitlevate kehtivate õigusaktide järgimine või lisada õigusaktidesse karistused sellisel viisil tekitatud ülraskete kehavigastuste eest, kui sellist praktikat rakendatakse Euroopa Liidu piires, ning aidata kaasa naiste suguelundite moonutamise ennetamisele ja sellevastasele võitlusele, tõstes kaasatud professionaalide (sotsiaaltöötajad, õpetajad, politseijõud, tervishoiutöötajad) teadlikkust, võimaldades neil juhtumid eos ära tunda, ning teha kõik selleks, et saavutada 27 liikmesriigi kehtivate õigusaktide võimalikult suur ühtlustamine;
21. kutsub liikmesriike üles kohustama üldarste, arste ja haigla personali teatama naiste suguelundite moonutamisest tervishoiuasutustele ja/või politseile;
22. kutsub liikmesriike üles vastu võtma naiste suguelundite moonutamist käsitlevaid eriõigusakte või alustama kehtivate õigusaktide alusel kriminaalmenetluse kõigi isikute suhtes, kes teostavad suguelundite moonutamist;
23. kutsub Euroopa Liitu ja liikmesriike üles tuvastama, hukka mõistma ja karistama kõnealust praktikat, kohaldades terviklikku strateegiat, mis arvestab sisserändajate rühma normatiivset, tervishoiualast, sotsiaalset ja integratsioonialast mõõdet; nõuab eelkõige määratleda sisserännet käsitlevates asjakohastes direktiivides suguelundite moonutamine kui õigusrikkumine ja kehtestada asjakohased sanktsioonid nimetatud kuriteos süüdi olevate isikute vastu, kui sellist praktikat on rakendatud Euroopa Liidu piires;
24. nõuab alalist tehnilist ühtlustamist ja kontaktpunktide loomist liikmesriikide ühendamiseks ning sideme tagamiseks liikmesriikide ja Aafrika institutsioonide vahel; on arvamisel, et nimetatud punktides peaksid töötama naiste suguelundite moonutamise valdkonna spetsialistid ning tähtsamate Euroopa ja Aafrika naisteorganisatsioonide esindajad;
25. nõuab tungivalt kindlameelset vastuseisu kliitorisse sisselõigete tegemisele ja teistele meditsiinilistele meetoditele, mida on pakutud kompromisslahenduseks kliitori ümberlõikamisele ja identiteeti määravate pärimuslike traditsioonide austamisele, sest see tähendaks üksnes naiste suguelundite moonutamise tavade õigustamist ja aktsepteerimist liidu territooriumil; kordab uuesti naiste suguelundite moonutamise täielikku ja jõulist hukkamõistu, kuna sellel puuduvad sotsiaalsed, majanduslikud, etnilised, terviseiga seonduvad või muud põhjendused;
26. nõuab naiste suguelundite moonutamise praktika likvideerimist naistele ja naiste suguelundite moonutamise tava edasikandvatele peredele suunatud tugi- ja integratsioonipoliitika abil selliselt, et õigusaktide range kohaldamise ning isiku põhiõiguste ja seksuaalse enesemääramisõiguse austamise abil kaitsta naisi väärkohtlemise ja vägivalda kõikide vormide eest;
27. kinnitab, et paljude kogukondade poolt naiste ja tütarlaste tervist kahjustavate juurdunud tavade säilitamise kaitseks esitatud põhjendused on sisutud;
28. Kutsub liikmesriike üles:
- käsitlema igasugust naiste suguelundite moonutamist kuriteona sõltumata sellest, kas asjaomane naine oli selleks andnud nõusoleku või mitte, ning karistama isikut, kes kedagi aitab, õhutab, nõustab või abi muretseb, et viimane naise või tütarlapse keha kallal sellise teo ette võtaks;
 - tuvastama elanikud, kes on naiste suguelundite moonutamise kuriteo toime pannud, isegi kui kuritegu pandi toime väljaspool selle riigi piire (kuriteo eksterritoriaalsus) ning algatama nende suhtes kriminaalmenetluse ning karistama neid;
 - võtma vastu õiguslikke meetmeid, mis annavad kohtunikele või prokuröridele võimaluse rakendada tõkendeid ja ennetusmeetmeid, kui nad saavad teada juhtudest, kus naiste või tütarlaste puhul valitseb suguelundite moonutamise oht;

Teisipäev, 24. märts 2009

29. kutsub liikmesriike üles rakendama preventiivset sotsiaalmeetmete strateegiat alaealiste kaitseks riiklike programmide ja sotsiaalteenuste abil, mis ei häbimärgista sisserändajate kogukondi, mis hoiaksid sellised tavad ära ohustatud kogukondade hariduse, koolituse ja teadlikkuse taseme tõstmise abil ning pakutakse sellise tava ohvritele psühholoogilist ja meditsiinilist tuge, sealhulgas võimaluse korral tasuta taastusravi; kutsub neid samuti üles järele mõtlema, kas suguelundite moonutamise oht või risk alaealise puhul ei ole põhjuseks, mis õigustab riikide ametivõimude sekkumist, nagu seda nõuavad lastekaitse normid;

30. kutsub liikmesriike üles koostama tervishoiutöötajate, kasvatajate ja sotsiaaltöötajate jaoks suunised, eesmärgiga teavitada lapsevanemaid austaval viisil ning vajaduse korral tõlkide abil naiste suguelundite moonutamisega kaasnevatest tohutustest ohtudest ning selgitada neile tõsiasja, et liikmesriikides käsitatakse selliseid tavasid kuriteona; kutsub neid samuti üles tegema koostööd ning rahastama selliste võrgustike ja valitsusväliste organisatsioonide tööd, kes teevad naiste suguelundite moonutamise alast haridus-, teadlikkuse tõstmise ja vahendustööd tihedas kontaktis perede ja kogukondadega;

31. kutsub liikmesriike üles andma kirjaoskamatule elanikkonnale mõistetavat ja täpset teavet, eelkõige liikmesriikide konsulaatide kaudu viisade väljastamisel; on seisukohal, et immigratsiooniametid peavad ka vastuvõtjariiki saabumisel jagama teavet seadusandliku keelu põhjuste kohta, et pered mõistaksid, et traditsioonilise toiminguga keeld ei ole mingil juhul mõeldud kultuurilise rünnakuna, vaid et see kujutab endast naiste ja tütarlaste õiguslikku kaitset; on seisukohal, et peredele tuleb selgitada kriminaalõiguslikke tagajärgi, mis võivad hõlmata vanglakaristust, kui moonutamist on võimalik tõendada;

32. nõuab naiste ja tütarlaste õigusliku seisundi parandamist riikides, kus naiste suguelundite moonutamist praktiseeritakse, et tugevdada naiste enesekindlust, sõltumatut algatusvõimet ja vastutustunnet;

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus

P6_TA(2009)0162

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon mitmekeelsuse kui Euroopa rikkuse ja ühise kohustuse kohta (2008/2225(INI))

(2010/C 117 E/10)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 149 ja 151;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikleid 21 ja 22;
- võttes arvesse UNESCO 2003. aasta vaimse kultuuripärandi kaitse konventsiooni;
- võttes arvesse komisjoni 18. septembri 2008. aasta teatist „Mitmekeelsus: Euroopa rikkus ja ühine kohustus” (KOM(2008)0566) ning teatisele lisatud komisjoni talituste töödokumente (SEK(2008)2443, SEK(2008)2444 ja SEK(2008)2445);
- võttes arvesse komisjoni 13. aprilli 2007. aasta teatist „Euroopa keeleoskuse uuringu raamistik” (KOM(2007)0184);

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 15. novembri 2007. aasta töödokumenti „Aruanne keeleõppe ja keelelise mitmekesisuse edendamise tegevuskava elluviimise kohta” (KOM(2007)0554) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)1222);
 - võttes arvesse oma 10. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Euroopa kultuurivaldkonna tegevuskava kohta üleilmastavas maailmas ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2006. aasta resolutsiooni uue mitmekeelsuse raamstrateegia kohta ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 27. aprilli 2006. aasta resolutsiooni meetmete kohta mitmekeelsuse ja keeleõppe edendamiseks Euroopa Liidus; Euroopa keeleoskuse näitaja ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 4. septembri 2003. aasta resolutsiooni koos soovitustega komisjonile Euroopa piirkondlike ja vähemkasutatavate keelte – ELi vähemuskeelte – kohta, lähtudes laienemisest ja kultuurilisest mitmekesisusest ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuli 2000. aasta otsust nr 1934/2000/EÜ Euroopa keelteasta 2001 kohta ⁽⁵⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 15. ja 16. märtsi 2002. aasta Barcelona kohtumise eesistujariigi järeldusi;
 - võttes arvesse nõukogu (haridus, noored ja kultuur) 21. ja 22. mai 2008. aasta järeldusi, eelkõige järeldusi mitmekeelsuse kohta;
 - võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate 20. novembril 2008. aastal tehtud järeldusi kultuurilise mitmekesisuse ja kultuuridevahelise dialoogi edendamise kohta Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide välissuhetes ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 18.–19. juuni 2008. aasta arvamust mitmekeelsuse kohta ⁽⁷⁾ ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 18. septembri 2008. aasta arvamust mitmekeelsuse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A6-0092/2009),
- A. arvestades, et meedia pealetungi, suurenenud liikuvuse ja rände ning üleilmastumise tulemusel mõjutavad keeleline ja kultuuriline mitmekesisus märkimisväärselt Euroopa Liidu kodanike igapäevast elu;
- B. arvestades, et eri keelte omandamist peetakse kõikide ELi kodanike jaoks kõige tähtsamaks, sest see võimaldab neil täielikult nautida liidu piires vaba liikumisega ja ELi suhetes kolmandate riikidega kaasnevaid majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi hüvesid;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0124.

⁽²⁾ ELT C 314 E, 21.12.06, lk 207.

⁽³⁾ ELT C 296 E, 6.12.2006, lk 271.

⁽⁴⁾ ELT C 76 E, 25.3.2004, lk 374.

⁽⁵⁾ EÜT L 232, 14.9.2000, lk 1.

⁽⁶⁾ ELT C 320, 16.12.2008, lk 10.

⁽⁷⁾ ELT C 257, 9.10.2008, lk 30.

Teisipäev, 24. märts 2009

- C. arvestades, et mitmekeelsus muutub järjest tähtsamaks mitte üksnes liikmesriikidevaheliste suhete, vaid ka meie mitmekultuurilises ühiskonnas kõrvuti elamise ja liidu ühiste poliitikate kontekstis;
- D. arvestades, et mitmekeelsuse hindamiseks tuleb kasutada tunnustatud vahendeid, nagu Euroopa keeleõppe raamdokument ja teised;
- E. arvestades, et mõned Euroopa keeled on oluliseks sillaks suhetes kolmandate riikidega ja samuti maailma kõige erinevamate piirkondade rahvaste ja riikide vahel,
- F. arvestades, et keelelist mitmekesisust peetakse põhiõiguste harta artiklites 21 ja 22 kodanikuõiguseks ning mitmekeelsuse eesmärk peaks ühtlasi olema mitmekesisuse austamise ja sallivuse ergutamine, et vältida võimalike, ükskõik kas aktiivsete või passiivsete konfliktide teket erinevate keeleliste kogukondade vahel liikmesriikides,
1. väljendab heameelt mitmekeelsust käsitleva komisjoni teatise esitamise üle ja tähelepanu üle, mida see nõukogult pälvib;
 2. kordab oma aja jooksul väljakujunenud seisukohti mitmekeelsuse ja kultuurilise mitmekesisuse suhtes;
 3. rõhutab vajadust tunnustada ELi ametlike keelte võrdõiguslikkust avalike tegevuste kõigis valdkondades;
 4. on seisukohal, et Euroopa keeleline mitmekesisus on tähtis kultuuriväärtus ja oleks vale, kui Euroopa Liit piirduks üheainsa põhikeelega;
 5. peab ELi institutsioonide rolli keelelise võrdõiguslikkuse põhimõtte järgimisel esmatahtsaks nii liikmesriikidevahelistes suhetes ja ELi institutsioonides kui ka ELi kodanike suhetes riiklike haldusasutustega ja ühenduse ning rahvusvaheliste institutsioonide ja organisatsioonidega;
 6. tuletab meelde, et mitmekeelsuse tähtsus ei piirdu majanduslike ja sotsiaalsete aspektidega, ning et tuleb arvestada ka kultuuri- ja teadusloome ja -ülekandega ning nii ilukirjanduse kui ka tehnilise tõlke tähtsusega kodanike elus ja ELi pidevas arengus, ning kõige lõpuks, kuid mitte vähem tähtsana, keelte rolliga identiteedi kujundamisel ja tugevdamisel;
 7. rõhutab, et mitmekeelsus on mitmetahuline küsimus, mis mõjutab oluliselt Euroopa kodanike elu; samuti palub seetõttu liikmesriikidel võtta mitmekeelsuse küsimusi peale hariduse arvesse ka muude poliitikavaldkondade puhul, nagu elukestev õpe, sotsiaalne kaasatus, tööhõive, teabevahendid ja teadusuuringud;
 8. peab väga tähtsaks spetsiaalsete tõlkimise tugiprogrammide ja mitmekeelsete terminoloogia andmebaaside võrgustiku loomist;
 9. tuletab meelde, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutamise eesmärk on mitmekeelsuse edendamine ning rõhutab seetõttu, et Euroopa Liidu ja liikmesriikide haldussüsteemides ja meedias on oluline rakendada asjakohast rahvusvahelist standardit (ISO 10646), mis lubab kasutada kõikide keelte tähestikke;
 10. teeb ettepaneku hakata tähistama Euroopa tõlkijate ja tõlkide päeva või tunnustada ja tõsta tõlkija- ja tõlgikutse mainet Euroopa keelte päeval, mida tähistatakse iga aasta 26. septembril;
 11. kinnitab, et on väga oluline kaitsta mitmekeelsust riikides või piirkondades, kus eksisteerivad koos üks või mitu ametlikku keelt;

Teisipäev, 24. märts 2009

12. rõhutab, et mitme ametliku keelega liikmesriikides on tähtis tagada täielik keeltevaheline arusaadavus, eelkõige vanureid puudutavates valdkondades ning õigus-, tervishoiu-, haldus- ja tööhõivesektorites;
13. innustab neid ametnikke, kes puutuvad oma töös kokku teiste liikmesriikide kodanikega, õppima mõnda teist Euroopa Liidu keelt;
14. usub, et isikliku ja kutsealase arengu soodustamiseks tuleb kutseõppe ja elukestva õppe kavade abil luua ka täiskasvanueas võõrkeelte õppimise võimalus;
15. rõhutab olulist vajadust pöörata koolis erilist tähelepanu nende õpilastele, kellele ei saa anda haridust nende emakeeles, ja toetada neid eriliselt, ning tervitab soojalt komisjoni ettepanekut edendada hariduses põhimõtet „emakeel pluss kaks võõrkeelt“;
16. avaldab kahetsust, et komisjon ei ole seni loonud keelise mitmekesisuse ja keeleõppe mitmeaastast kava ega Euroopa keelise mitmekesisuse ja keeleõppe ametit, nagu parlament nõudis oma eespool nimetatud resolutsioonis, mis võeti suure hääleteenamusega vastu 4. septembril 2003. aastal;
17. rõhutab ka vastuvõtva riigi ametliku keele korrektse valdamise tähtsust ümberasujate ja nende perekondade täielikuks integreerimiseks ning rõhutab, et riikide valitsused peavad tõhusalt pakkuma keelte erikursusi, eelkõige naistele ja eakatele; kutsub liikmesriike käituma sisserändajatega vastutustundlikult, andma neile vajalikud vahendid vastuvõtva riigi keele ja kultuuri õppimiseks, võimaldades neil samas säilitada oma keelt ja ergutades neid selles;
18. tuletab meelde, et seetõttu on esmatähtis tagada õpetuse kvaliteet, mis hõlmab ka asjakohast õpetajate koolitust;
19. peab vajalikuks keelte ning eelkõige selle riigi keele, kus lapsed koolis käivad, õppimise väärtustamist koolieelses hariduses;
20. on seisukohal, et lapsed peaksid enda huvides olema suutelised kõnelema elukohariigi keelt, tagamaks, et neid ei diskrimineerita hariduse omandamisel ega hilisema koolituse jooksul ning et nad on suutelised kõigest tegevustest teistega võrdsel tasemel osa võtma;
21. teeb liikmesriikidele ettepaneku kaaluda pedagoogide vahetuse võimalust eri haridusastmetel, eesmärgiga õpetada eri õppeaineid eri keeltes, ning usub, et seda võimalust tuleks kasutada eelkõige piirialadel, parandades sellega töötajate liikuvust ja kodanike keelteoskust;
22. peab hädavajalikuks keeleõpetajate ja -õppurite liikuvuse soodustamist; rõhutab, et keeleõpetajate liikumine Euroopa Liidus võimaldab tagada võimalikult paljude erialaspetsialistide tegeliku kontakti õpetatava keele keskkonnaga;
23. nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid edendaksid õpetajate kutsealast liikuvust ning koolide ja eri riikide vahelist koostööd, eesmärgiga viia ellu tehnoloogiliselt ja kultuuriliselt uuenduslikke pedagoogilisi projekte;
24. ergutab ja toetab vähemuskeelte, kohalike ja võõrkeelte lisamist mittekohustuslikus korras koolide õppekavasse ja/või kogukonnale avatud õppetööväliste tegevuste hulka;
25. kutsub nõukogu üles koostama liikmesriikides mitmekeelsuse valdkonnas formaalsetes ja informaalsetes haridussüsteemides, kutseõppes ja täiskasvanukoolituses aasta jooksul tehtud edusammude aruannet, pöörates tähelepanu suhetele riigi-, piirkondlike ja vähemuskeelte esinemise ning rände vahel;

Teisipäev, 24. märts 2009

26. kordab pikaajalist pühendumist keeleõppe, mitmekeelsuse ja keelelise mitmekesisuse edendamisele Euroopa Liidus, mis hõlmab piirkondlikke ja vähemuskeeli, sest need kujutavad endast kultuuriväärtusi, mida tuleb kaitsta ja mille eest tuleb hoolt kanda; on seisukohal, et mitmekeelsus on vajalik tõhusa suhtlemise tagamiseks ning see kujutab endast vahendit, mis hõlbustab inimestevahelist mõistmist ning seeläbi ka erinevuste ja vähemuste aktsepteerimist;
27. soovib, et liikmesriikide kooliõppekava sisaldaks alates keskkoolist kolmanda võõrkeele valimise võimalust;
28. rõhutab naaberriikide keelte õppimise tähtsust, sest see hõlbustab suhtlemist, suurendab üksteismõistmist ja tugevdab Euroopa Liitu;
29. soovib eelkõige piirialadel toetada naaberriikide ja -piirkondade keelte õppimist;
30. kordab, et oluline on keeleõppe uuenduslike õpetamismeetodite ja lähenemisviiside väljatöötamise propageerimine ja toetamine, et ergutada keeleoskuse omandamist ning tõsta kodanike teadlikkust ja motivatsiooni;
31. teeb ettepaneku tagada, et igal haridusastmel ning geograafilistest tingimustest olenemata oleks kvalifitseeritud võõrkeeleõpetajaid;
32. soovib kasutatavate programmide ja meetodite osas konsulteerida Euroopa nüüdiskeelte õpetajate liitude ja ühingutega;
33. rõhutab, et nende eesmärkide saavutamiseks tuleb stimuleerida lugemist ja innustada inimesi kirjandusloomele;
34. tervitab komisjoni kava algatada teabe- ja teadlikkuse tõstmise kampaaniaid seoses massimeedia ja uute tehnoloogiate kaudu toimuva keeleõppe eelistega; nõuab tungivalt, et komisjon teeks järeltõstmise ümberasujate laste keeleõppe ning vastuvõtvast liikmesriigis päritoluriigi keele ja kultuuri õpetamise osas peetud konsultatsioonidest;
35. soovib ja ergutab keeleõpetuses hädavajaliku töövahendina info- ja kommunikatsioonitehnoloogiate kasutuselevõtmist;
36. kordab, et tema poliitiline prioriteet keeleoskuse omandamisel on teiste ELi keelte õppimine, millest üks peaks olema naaberriigi keel ja teine rahvusvaheline ühine keel; on seisukohal, et see annaks kodanikele oskused ja teadmised demokraatlikus ühiskonnas osalemiseks aktiivse kodaniku staatuse, tööalase konkurentsivõime ja teiste kultuuride tundmise abil;
37. soovib samuti tagada mitmekeelsuse piisava taseme teabevahendites ja Internetis ning eelkõige Euroopa ja muude Euroopa Liiduga seotud veebisaitide ja portaalide keelepoliitikas, milles tuleb Euroopa mitmekeelsust täielikult austada vähemalt 23 Euroopa Liidu ametliku keele osas;
38. märgib, et subtiitrite kasutamine televisioonisaadetes hõlbustab ELi keelte õppimist ja kasutamist ning aitab paremini mõista audiovisuaalsete toodete kultuurilist tausta;
39. innustab ELi kasutama ära Euroopa keelte eelseid oma välissuhetes ning nõuab selle eelse kasutamist ülejäänud maailmaga kultuuri-, majandus- ja sotsiaaldialoogi pidamisel, et sel viisil toetada ja parandada ELi positsiooni rahvusvahelisel areenil ning tuua ELi edendatava arengupoliitika vaimus kasu kolmandatele riikidele;

Teisipäev, 24. märts 2009

40. teeb nõukogule ettepaneku organiseerida koos kodanikuühiskonnaga esimene keelise mitmekesisuse Euroopa konverents, et arutada põhjalikult seda teemat seoses ÜRO põliskeelte rahvusvahelise eksperdirühma soovitusel, mis võeti vastu põlisrahvastega seotud küsimuste ÜRO alalise foorumi 2008. aasta mail toimunud seitsmenda istungjärgu aruandes (seitsmenda istungjärgu aruanne (E/2008/43));
41. on veendunud, et sotsiaalse kaasatuse, tööhõive ja heaolu suurendamiseks tuleb elukestva õppe raames kõikidele kodanikele pakkuda sõltumata nende vanusest keeleoskuse pideval arendamisel ja parandamisel piisavat tuge, tehes neile kättesaadavaks sobiva keeleõppe või muud suhtlemist lihtsustavad vahendid, sh keeleõppe varases eas;
42. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles edendama meetmeid ebasoodsas olukorras olevate isikute, rahvusvähemuste hulka kuuluvate isikute ja ümberasujate keeleõppe hõlbustamiseks, et need isikud saaksid õppida vastuvõtva riigi ja/või piirkonna keelt (keeli), et saavutada sotsiaalne kaasatus ja võidelda sotsiaalse tõrjutuse vastu; rõhutab, et ümberasujate jaoks on oluline kasutada keeleoskuse arendamisel oma põhikeelt; kutsub seepärast liikmesriike üles ergutama põhikeele kasutamist samapalju kui riigikeele (-keelte) õppimist;
43. on seisukohal, et tuleb tugevdada toetust Euroopa keelte kui Euroopa projekti rikkuse rahvusvahelise levikule, sest need keeled on esmatähtsad ELi ja kolmandate riikide keele-, ajaloo- ja kultuurisidemete ning nendes riikides demokraatlike väärtuste edendamise seisukohast;
44. on seisukohal, et Euroopa Liidu ettevõtetele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele tuleb võimaldada tõhusat toetust keeleõpetusele ja -kasutusele, toetades sel viisil nende pääsu maailmaturgudele ja eelkõige uutele turgudele;
45. rõhutab tarbijate õigust saada teavet nende elukohariigi turul müüdavate toodete kohta selle riigi ametlikus keeles või keeltes;
46. juhib erilist tähelepanu võimalikele ohtudele seoses kommunikatsioonilõhega eri kultuuritaustaga isikute vahel ning sotsiaalse lõhega mitmekeelsete ja ükskeelsete isikute vahel; juhib tähelepanu asjaolule, et kesine keeleoskus takistab endiselt olulisel määral võõrtöölise integreerumist ühiskonda ja tööturule paljudes liikmesriikides; nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid seetõttu meetmeid erinevuste vähendamiseks Euroopa Liidus paremaid võimalusi omavate mitmekeelsete inimeste ja selliseid võimalusi mitteomavate ükskeelsete inimeste vahel;
47. usub, et kolmandate riikide keelte õppimist tuleks toetada, kaasa arvatud ELis;
48. nõuab, et keeleoskuse indikaatorid hakkaksid võimalikult kiiresti hõlmama kõiki ELi ametlikke keeli, kuid seejuures ei tohi piirata indikaatorite laiendamist teistele Euroopa Liidus kõneldavatele keeltele;
49. juhib tähelepanu sellele, et keeleoskuse kohta andmete kogumisel tuleb testida nelja järgmist oskust: loetu mõistmist, kuuldu mõistmist, kirjutamist ja väljendusoskust;
50. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama avatud koordineerimismeetodil jõupingutusi liikmesriikidevahelise koostöö tugevdamises, et hõlbustada mitmekeelsuse vallas kogemuste ja heade tavade vahetamist, võttes arvesse ka positiivset majanduslikku mõju, näiteks mitmekeelsuse põhimõttel töötavates ettevõtetes;
51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Teisipäev, 24. märts 2009

Territoriaalset ühtekuuluvust käsitlev roheline raamat ja ühtekuuluvuspoliitika tulevase reformi üle toimuva mõttevahetuse hetkeseis

P6_TA(2009)0163

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva roheline raamatu ja ühtekuuluvuspoliitika tulevase reformi üle toimuva mõttevahetuse hetkeseisu kohta (2008/2174(INI))

(2010/C 117 E/11)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 19. juuni 2008. aasta viiendat eduaruannet majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta „Piirkondade majanduskasv aitab kaasa Euroopa majanduse kasvule” (KOM(2008)0371) (viies eduaruanne);
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2008. aasta rohelist raamatut territoriaalse ühtekuuluvuse kohta „Territoriaalse mitmekesisuse muutmine Euroopa tugevaks küljeks” (KOM(2008)0616) (roheline raamat);
- võttes arvesse komisjoni 14. novembri 2008. aasta talituste töödokumenti „Piirkonnad 2020 – ELi piirkondade tulevaste väljakutsete analüüs” (SEK(2008)2868) (komisjoni aruanne piirkondadest 2020);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 158 ja 159 ning artikli 299 lõiget 2;
- võttes arvesse komisjoni 30. mai 2007. aasta neljandat aruannet majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta (KOM(2007)0273);
- võttes arvesse Euroopa Liidu territoriaalset tegevuskava - konkurentsivõimelisema ja jätkusuutlikuma mitmekesisestest piirkondadest koosneva Euroopa suunas (territoriaalne tegevuskava) ja Euroopa linnade säästvat arengut käsitlevat Leipzigi hartat (Leipzigi harta) ning territoriaalse tegevuskava rakendamise esimest tegevusprogrammi;
- võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust käsitleva neljanda aruande kohta ⁽¹⁾ (neljandat eduaruannet käsitlev resolutsioon), 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni territoriaalse tegevuskava ja Leipzigi harta järeelmeetmete kohta – Euroopa ruumilise arengu ja territoriaalse ühtekuuluvuse tegevusprogramm ⁽²⁾ ning 21. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni valitsemistavade ja partnerlussuhete kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse Euroopa ruumilise planeerimise vaatlusvõrgustiku (ESPON) aruannet „Ruumilise arengu tulevikukontseptsioon – Euroopa territoriaalse arengu mudelid” (ESPONi aruanne) ning Euroopa Parlamendi aruannet „Piirkondlikud erinevused ja ühtekuuluvus: millised on tulevikustrateegiad?”;
- võttes arvesse 30.–31. oktoobril 2008. aastal Pariisis korraldatud territoriaalse ühtekuuluvuse ja ühtekuuluvuspoliitika tuleviku teemal peetud konverentsi järeldusi;
- võttes arvesse oma 28. septembri 2005. aasta resolutsiooni territoriaalse ühtekuuluvuse rolli kohta regionaalarengus ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0083/2009),

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0068.⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0069.⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0492.⁽⁴⁾ ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 509.

Teisipäev, 24. märts 2009

- A. arvestades, et Lissaboni lepingut, milles territoriaalne ühtekuuluvus on koos majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvusega sätestatud Euroopa Liidu ühe põhilise eesmärgina, ei ole veel kõik liikmesriigid ratifitseerinud;
- B. arvestades, et territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtte on algusest peale olnud osa ühtekuuluvuspoliitikast ning selle arengu keskmes; arvestades, et Lissaboni leping ja roheline raamat on muutnud selle põhimõtte nähtavamaks ja konkreetsemaks;
- C. arvestades, et ELi ühtekuuluvuspoliitika on jätkuvalt Euroopa integratsiooni üks alussambaid ja üks kõige edukamaid ELi poliitikavaldkondi, sest ühtekuuluvuspoliitika abil edendatakse üha erinevamate piirkondade vastastikust lähenemist ning soodustatakse majanduskasvu ja tööhõivet; arvestades, et ELi ühtekuuluvuspoliitika on Euroopa solidaarsuse ja õigluse kõige nähtavam, käegakatsutavam ja mõõdetavam väljendus, ning arvestades, et territoriaalne ühtekuuluvus ELi ühtekuuluvuspoliitika lahutamatu osana rajaneb samadel põhimõtetel;
- D. arvestades, et vaatamata olulistele edusammudele, mida Euroopa Liidus on tehtud lähenemise vallas, rõhutatakse viimastes ühtekuuluvuse aruannetes ELi piirkondade vaheliste territoriaalsete erinevuste süvenemise suundumust, näiteks mis puudutab juurdepääsetavust eelkõige struktuuriliselt ebasoodsatele ELi piirkondadele, kuid seda suundumust on märgata ka piirkonnasisesel tasandil ja ELi territooriumide sisesel, mis võib kaasa tuua territoriaalse eraldatuse ning süvendada ELi piirkondade erinevusi heaolutasemes;
- E. arvestades, et ELi ühtekuuluvuspoliitikas on juba edu saavutatud olulise sünergia loomisel ELi teiste poliitikavaldkondadega eesmärgiga suurendada nende kohapealset mõju ja teenida liidu kodanike hüvangut, ning arvestades, et näiteks sünergia ühtekuuluvuspoliitika ning teadusuuringute ja innovatsiooni või Lissaboni strateegia vahel ning sünergia piiriüleisel tasandil on andnud reaalseid positiivseid tulemusi, mida tuleb kinnistada ja laiendada;

ELi ühtekuuluvuspoliitika tulevikku käsitleva mõttevahetuse seis

1. toetab ELi ühtekuuluvuspoliitika tuleviku üle toimunud avaliku arutelu peamisi järeldusi, mis on esitatud viiendas eduaruandes; väljendab rahulolu suure huvi üle, mida regionaalpoliitika valdkonna erinevad sidusrühmad, eriti kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, on juba kõnealuse arutelu osas üles näidanud;
2. väljendab heameelt asjaolu üle, et nimetatud järeldused vastavad väga suurel määral sellele seisukohale, mida on väljendatud Euroopa Parlamendi resolutsioonis neljanda aruande kohta; tuletab meelde, et see resolutsioon oli esimene panus avalikku arutellu;
3. täheldab, et neljandat eduaruannet käsitlevas resolutsioonis väljendatud seisukoht sisaldab järgmisi soovitusi: esiteks tuleks tagasi lükata kõik renatsionaliseerimise katsed ning pühenduda tuleks ühtsele paindlikule ELi poliitikale, mis suudab kohaneda kõige asjakohasema sekkumise ulatusega ja mis peaks olema suuteline tegelema ka selliste ühiste probleemidega nagu üleilmastumine, kliimamuutus, demograafilised muutused (sealhulgas vananemine, ränne ja rahvaarvu vähenemine), vaesus ja energiavarustus; teiseks ollakse kindlalt veendunud, et ELi ühtekuuluvuspoliitika peaks hõlmama kõiki ELi piirkondi, sealhulgas geograafiliste eritunnustega piirkondi, ning andma kõigile lisandväärtust; kolmandaks on vaja määrata ELi struktuuripoliitika ja meetmete kulude prioriteetidid ning reservatsioonidega toetada vahendite sihtotstarbelist eraldamist; ning neljandaks on vaja sünergiaid ja integreeritud lähenemisviisi erinevate valdkondade poliitika vahel, et saavutada kohapeal optimaalsed tulemused majanduskasvuks ja arenguks;
4. on veendunud, et territoriaalne ühtekuuluvus, mis tugevdab majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust, on ELi ühtekuuluvuspoliitika eesmärkide saavutamise üks alussambaid; rõhutab, et territoriaalne ühtekuuluvus aitab tõhusalt tasandada arenguerinevusi nii liikmesriikide ja piirkondade vahel kui ka nende sees; on seetõttu seisukohal, et ELi regionaalpoliitika tulevane reform peaks sisaldama roheline raamatu arutelu järeldusi;

Teisipäev, 24. märts 2009

Territoriaalset ühtekuuluvust käsitleva rohelise raamatu hindamine

5. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on vastuseks parlamendi kauaaegsele nõudmisele rohelise raamatu vastu võtnud; kiidab täielikult heaks otsuse jätkata territoriaalse ühtekuuluvuse analüüsi, see on olnud juba pikka aega regionaalpoliitika teemaliste arutelude keskpunktis, hoolimata asjaolust, et Lissaboni lepingut ei ole veel ratifitseeritud;

6. on siiski seisukohal, et rohelisel raamatul jääb puudu ambitsioonikusest selles mõttes, et ei ole suudetud teha ettepanekut territoriaalse ühtekuuluvuse selge määratluse ja eesmärgi kohta ega oluliselt parandada selle uue põhimõtte mõistmist, nii et sellega saaks tõhusalt aidata kahandada erinevusi piirkondade vahel; ühtlasi peab kahetsusväärseks seda, et rohelises raamatus ei selgitata, kuidas territoriaalne ühtekuuluvus lõimitakse ühtekuuluvuspoliitika kehtivasse raamistikku või milliste meetodiliste vahendite või abinõudega muudetakse see põhimõtete raamistikust toimetehhanismideks, mida rakendada kohapeal järgmise programmi perioodi jooksul;

7. väljendab heameelt rohelises raamatus sisalduva analüüsi üle, milles määratletakse kolm põhimõistet, mis peaksid olema territoriaalse ühtekuuluvuse arendamisel keskse tähtsusega: kontsentratsioon, ühendamine ja koostöö; on seisukohal, et need mõisted saavad aidata lahendada mõningaid põhiprobleeme, mis takistavad Euroopa Liidu harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut, näiteks majandustegevuse kontsenteerumisega eelkõige riikide ja piirkondade pealinnadesse seotud negatiivne mõju, ebavõrdne juurdepääs turgudele ja teenustele tulenevalt kaugusest, kontsentratsioonist või infrastruktuuri puudumisest ning eraldumine nii liikmesriikide kui ka piirkondade vaheliste piiride tõttu;

8. on seisukohal, et rohelises raamatus ei võeta nõuetekohaselt arvesse territoriaalse tegevuskava ja Leipzigi hartaga võetud kohustusi, mis annavad territoriaalsele ühtekuuluvusele strateegilise ja operatiivse perspektiivi, eriti mis puudutab polütsentrismi põhimõtet või uut linna- ja maapiirkondade vahelist partnerlust; on arvamusel, et need eesmärgid peavad olema territoriaalse ühtekuuluvuse arutelu keskmes;

9. väljendab heameelt, et algatatakse avalik arutelu territoriaalse ühtekuuluvuse üle, nagu on nõutud rohelises raamatus; on seisukohal, et igasuguse avaliku arutelu edu oleneb otseselt erinevate sidusrühmade ja kodanikuühiskonna võimalikult suurest kaasatusest arutellu; kutsub pädevaid riiklikke, piirkondlikke ja kohalikke ametiasutusi üles viivitamata jagama asjakohast teavet, et suurendada teadlikkust selle uue põhimõtte olulisusest;

10. on seisukohal, et kõikide tugeva territoriaalse mõjuga ELi valdkondlike poliitikameetmete kooskõlastamine peab olema kesksel kohal territoriaalse ühtekuuluvuse arendamisel ning majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisel; peab seetõttu kahetsusväärseks, et asjaomane analüüs rohelises raamatus piirdub ainult ELi poliitikameetmete loeteluga, ilma et pakutaks välja viise nendevahelise sünergia parandamiseks või meetodeid, mille abil mõõta nende meetmete tegelikku territoriaalset mõju;

11. nõustub lähenemisviisiga, mille kohaselt rohelises raamatus või avalikus arutelus ei viidata territoriaalse ühtekuuluvuse võimalikele eelarvelistele või rahanduslikele mõjudele; on seisukohal, et selline analüüs oleks ennatlik, enne kui põhimõtte ise on selgelt määratletud ja seda mõistavad kõik sidusrühmad; on siiski seisukohal, et selle küsimuse arutelu on lahutamatu seotud ELi tulevast ühtekuuluvuspoliitikat käsitleva läbirääkimis- ja kavandamisprotsessiga; nõuab, et selle arutelu tulemus oleks aluseks järgmisele finantsraamistikule;

12. on seisukohal, et tugeva ja hästi rahastatud ELi regionaalpoliitika olemasolu on järjestikuste laiendamistega toimetuleku ning sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamise vältimatu tingimus laienenud Euroopa Liidus;

Teisipäev, 24. märts 2009

Territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtte analüüs

13. nõustub rohelises raamatus esitatud seisukohaga, et võrdsete võimaluste põhimõttel rajanev territoriaalne ühtekuuluvus tähendab nii Euroopa Liidu kui terviku polütsentrilise arengu tagamist kui ka erinevate omaduste ja eripäradega territooriumide tasakaalustatud ja säästvat arengut koos nende mitmekesisuse säilitamisega; ühtlasi nõustub arvamusega, et territoriaalse ühtekuuluvusega tuleks tagada, et kodanikud saaksid oma piirkondade eeliseid ja võimalusi täiel määral kasutada ja arendada; rõhutab asjaolu, et territoriaalne ühtekuuluvus on horisontaalne põhimõte, millel rajaneb Euroopa Liidu areng; on kindlalt veendunud, et territoriaalne ühtekuuluvus peaks tõhusalt toetama Euroopa Liidu piirkondade vaheliste ja siseste erinevuste kaotamist ja sellega ära hoidma ebaühtlase arengu; kinnitab, et territoriaalsel ühtekuuluvusel on nii maismaaline kui ka mereline mõõde;

14. on veendunud, et territoriaalne ühtekuuluvus on eraldiseisev põhimõte, mis annab reaalselt lisandväärtust majanduslikule ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele ning lahenduse ELi piirkondade kasvavatele probleemidele; rõhutab, et ühtekuuluvuse kolm komponenti (majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne) peaksid üksteist täiendama ja tugevdama, kuid säilitama siiski oma eraldi ülesanded ühtses integreeritud lähenemises; on seetõttu aramusel, et nende komponentide vahel ei tohi olla hierarhiat või vastuolu; rõhutab, et territoriaalne ühtekuuluvus tuleks lülitada olemasolevasse raamistikku nii, et see ei tooks kaasa ELi ühtekuuluvuspoliitika killustumist sektorite vahel;

15. väljendab heameelt ESPONi aruande järelduste üle Euroopa territooriumi tulevaste arengustenaariumite kohta kuni aastani 2030, mis sisaldab konkreetseid andmeid, millele toetuda poliitilises arutelus ELi ja riikide poliitika vormi üle, et luua õiged vahendid lahendamaks uusi probleeme, millel on suur mõju kohalikul või piirkondlikul tasandil, nagu näiteks demograafilised muutused, linnastumine, ränne ja kliimamuutused, ning luua optimaalsed tingimused kodanike heaks elukvaliteediks;

16. rõhutab, et territoriaalse ühtekuuluvuse üks peamisi eesmärke on tagada, et ühes kindlas paigas saavutatud edu ja kasv oleksid kasulikud kogu piirkonnale ja kogu ELi territooriumile; on sellega seoses aramusel, et teadustegevuse ja innovatsiooni tippkeskused ja klastrid võivad olla üheks mooduseks, kuidas tagada majandusedu, teadusavastused, tehnoloogiline innovatsioon, töökohad ja piirkondlik areng, ning nõuab, et tõhustataks koostööd ja teadmiste edasiandmist selliste keskuste, ülikoolide, majandusorganisatsioonide ja ettevõtete, sealhulgas ka väikeettevõtete vahel; kutsub komisjoni üles esitama mõjuhindangu, milles analüüsitakse klastrite ja tippkeskuste mõju ümbritsevatele aladele;

17. rõhutab, et territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtte hõlmab ka ühtekuuluvust territooriumide piires, ning teeb ettepaneku eelistada sellist poliitikat, mis soodustab territooriumide tõeliselt polütsentrilist arengut, et leevendada survet pealinnadele ja soodustada teiste keskuste teket; märgib, et see oleks ühtlasi üks moodus, kuidas vähendada kontsentratsiooni negatiivset mõju linnadele (nt ummikud, saastumine, sotsiaalne tõrjutus ja vaesus) või sellele järgnevat kontrollimatut linnastumist, mis avaldab mõju linnakodanike elukvaliteedile; on seisukohal, et seejuures ei tohi kahe silma vahele jääda toetus maapiirkondadele ega maapiirkondades asuvate väike- ja keskmise suurusega linnade tähtis roll;

18. rõhutab siseturu olulist panust majanduslikku, sotsiaalsesse ja territoriaalsesse ühtekuuluvusse; rõhutab, kui tähtsad on avalikud teenused säästva majandusliku ja sotsiaalse arengu jaoks, ning et vaja on sotsiaalselt ja piirkondlikult õiglast juurdepääsu üldhuviteenustele, eriti haridusele ja tervishoiuteenustele; rõhutab sellega seoses, et õiglase juurdepääsu tagamine ei ole seotud üksnes geograafilise kaugusega, vaid ka nende teenuste kättesaadavuse ja juurdepääsetavusega, ning subsidiaarsuse põhimõtet ja EÜ konkurentsioigust silmas pidades on aramusel, et vastutus üldhuviteenuste määratlemise, korraldamise, rahastamise ja järelevalve eest peaks jääma riiklikele, piirkondlikele ja kohalikele ametiasutustele; on siiski seisukohal, et territoriaalse ühtekuuluvuse üle peetavas arutelus tuleks käsitleda ka kodanike õiglast juurdepääsu teenustele;

Teisipäev, 24. märts 2009

19. märgib, et rohelises raamatus tunnistatakse suuri arenguraskusi, millega seisavad silmitsi geograafilise eripäraga kolme liiki piirkonnad: mägipiirkonnad, saared ja hõredalt asustatud piirkonnad; vähendamata seda olulist rolli, mis territoriaalsel ühtekuuluvusel võib olla nende piirkondade probleemide lahendamisel, väljendab arvamust, et territoriaalne ühtekuuluvus ei peaks olema selline poliitika, mis on suunatud üksnes ebasoodsate geograafiliste tingimustega piirkondadele; kuid arvab, et tuleks pöörata erilist tähelepanu sellele, kuidas korvata nende piirkondade puudusi ja võimaldada neil muuta oma piirkondlik potentsiaal eelisteks ja reaalsed võimalusteks ning ergutada arengut, mis on äärmiselt oluline Euroopa Liidule tervikuna;

20. märgib samuti, et muud piirkonnad on silmitsi eriomaste poliitiliste raskustega seoses majandus- ja sotsiaalarengu, juurdepääsu ja konkurentsivõimega; need raskused puudutavad EÜ asutamislepingu artikli 299 lõikes 2 sätestatud äärepoolsemaid piirkondi, aga ka äärealasid, rannikualasid ja väheneva rahvastikuga piirkondi; on seisukohal, et kauguse eripära tuleks tunnistada geograafiliseks eripäraks, mis nõuab nende piirkondade puhul poliitilisi erikaalutusi; nendib eriraskusi, millega oma arengus pörkuvad kokku ka väikesaartest liikmesriigid Küpros ja Malta;

21. on veendunud, et territoriaalne ühtekuuluvus ei tohiks piirduda ELi regionaalpoliitika mõjuga Euroopa Liidu territooriumile, vaid peaks keskenduma suurt territoriaalset mõju omavate ELi muude valdkondade poliitikameetmete territoriaalsele mõõtmele; rõhutab seoses territoriaalse ühtekuuluvusega, kui tähtis on ELi erinevate poliitikameetmete vahelise koostoime parandamine, et kooskõlastada ja suurendada nende territoriaalset mõju kohapeal; kuid märgib siiski, et ELi kõik poliitikameetmed jäävad alati iseseisvateks ning see protsess ei tähenda ühe poliitika allutamist teisele;

Soovitused territoriaalse ühtekuuluvuse tuleviku osas

22. loodab, et avaliku arutelu tulemuseks on territoriaalse ühtekuuluvuse mõiste selge ja piisavalt paindlik määratlus, millega peaksid nõustuma, seda jagama ja sellest ühtmoodi aru saama kõik valdkonna sidusrühmad ning mis teeks territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtte selgemaks ja läbipaistvamaks; võtab sellega seoses teadmiseks nõukogu eesistujariigi Prantsusmaa esitatud määratluse ettepaneku; on seisukohal, et territoriaalse ühtekuuluvuse suhtes tuleb kõikides valdkondades kohaldada subsidiaarsuse põhimõtet; ühtlasi usub, et paremini määratleda ja mõista territoriaalset ühtekuuluvust, tuleks kehtestada ka selliste mõistete nagu „territoorium”, „maapiirkond” ja „mägipiirkond” ühised määratlused;

23. on seisukohal, et territoriaalse ühtekuuluvuse tulevase määratluse jaoks peaksid olema keskse tähtsusega mitu elementi, sealhulgas arusaam, et territoriaalne ühtekuuluvus on laiem kui majanduslik ja sotsiaalne ühtekuuluvus ning et selle horisontaalne olemus ja integreeritud lähenemisviis soodustavad territooriumi- ja piiriüleseid tegevusi; on veendunud, et territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärk on vähendada erinevusi liikmesriikide ja piirkondade vahel ning ta peaks tagama erinevate omaduste ja eripäradega geograafiliste piirkondade harmoonilise ja säästva arengu seeläbi, et hinnatakse mooduseid, kuidas ELi ühtekuuluvuspoliitikat ja muude valdkondade poliitikat kõige paremini kohandada nende piirkondade olukorraga; rõhutab, et tulevane määratlus peaks samuti andma selgelt mõista, et territoriaalne ühtekuuluvus peaks rangelt keskenduma heale valitsemistavale, seda ka avaliku sektori, erasektori ja kodanikuühiskonna osaliste partnerlust silmas pidades ning andma liidu kodanikele õiglased võimalused elutingimuste ja elukvaliteedi osas;

24. nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks pärast konsulteerimisprotsessi lõppu valge raamatu territoriaalse ühtekuuluvuse kohta; on veendunud, et valgest raamatust oleks kasu, et selgelt määratleda ja konsolideerida territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtte ja selle lisandväärtus ühtekuuluvuspoliitika jaoks, ning et valges raamatus saaks teha ettepanekuid konkreetsete sätete ja poliitikameetmete kohta, mis aitaksid lahendada ELi piirkondade ees seisvaid kasvavaid probleeme ja mis hiljem tuleks liituda 2013. aastale järgneva perioodi struktuurifondide õigusaktide paketi ja vastavasse finantsraamistikku; arvab, et selles valges raamatus peaks olema ka esialgne aruanne territoriaalse ühtekuuluvuse võimalike eelarvelistele või rahanduslikele mõjude kohta;

25. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on avaldanud aruande piirkondadest 2020; kutsub komisjoni üles kasutama territoriaalse ühtekuuluvuse valges raamatus selle töödokumendi järeldusi ja analüüsi, eelkõige seoses majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse kirjeldusega;

Teisipäev, 24. märts 2009

26. on seisukohal, et kontsentratsiooni, ühendamise ja koostöö kolme põhimõtet, mis on rohelise raamatu territoriaalse ühtekuuluvuse analüüsi aluseks, tuleks edasi arendada ja kanda need põhimõtted üle konkreetsetesse poliitikavaliutesse; nõuab komisjonilt selgitust, kuidas need põhimõtted integreeritakse 2013. aastale järgnevasse õiguslikku raamistikku;

27. nõuab, et järgmiseks programmiperioodiks tugedataks märkimisväärselt Euroopa territoriaalse koostöö eesmärki; on veendunud, et nimetatud eesmärgil on ELi jaoks lisandväärtus, seda muu hulgas seepärast, et piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused kaasatakse otseselt piiriülese, riikidevahelise ja piirkondadevahelise koostöö asjakohaste programmide kavandamise ja rakendamisse; on siiski seisukohal, et seda ei tohiks teha kahe teise eesmärgi arvel; sel eesmärgil rõhutab, kui tähtsad on ka merepiirkondade integreeritud arendamine ja piiriülene mõõde, samuti Euroopa naabruspoliitika asjaomased tegevusprogrammid, mis on eriti olulised ELi tulevase laienemise silmas pidades;

28. on arvamusel, et territoriaalset ühtekuuluvust tuleks arendada horisontaalse põhimõttena ja see peaks olema ELi kõikide poliitikavaldkondade ja meetmete alus; usub, et säästva arengu ja keskkonnakaitse põhimõtete edasiarendamine peaks olema eeskujuks, kuidas integreerida territoriaalset ühtekuuluvust ELi kõikide asjakohaste poliitikavaldkondade tulevasesse arendamisesse, kuna see peab sisalduma kõigis ühtekuuluvusega seotud poliitikavaldkondades; on siiski seisukohal, et territoriaalse ühtekuuluvuse horisontaalne mõõde ei peaks piirduma üldise ja abstraktse väärtuste raamistikuga; kutsus Euroopa Liitu üles tegema kõiki vajalikke algatusi, et territoriaalne ühtekuuluvus üle kanda õigusaktide ja poliitikameetmete ettepanekutesse;

29. tuletab meelde, kui tähtis on soolise aspekti, võrdsete võimaluste ning puuetega inimeste ja eakate erivajaduste süvalaiendamise ELi ühtekuuluvuspoliitika elluviimise ja hindamise igas etapis;

30. rõhutab vajadust territoriaalse ühtekuuluvuse raames välja töötada täiendavad kvaliteedinäitajad, mille eesmärk on paremini kujundada ja rakendada vastavaid poliitikameetmeid kohapeal, võttes arvesse territoriaalseid eripärasid; palub komisjonil seega viivitamata algatada vajalikud uuringud ning leida võimalus määratleda uued, usaldusväärsed näitajad ja moodus, kuidas need lõimida piirkondade erinevuste hindamise süsteemi;

31. märgib, et SKP on olnud ainus kriteerium piirkondade abikõlblikkuse kindlaksmääramiseks eesmärgi 1 raames (lähenemine), samas kui teisi näitajaid saaks juba kasutada piirkondade konkurentsivõime ja tööhõive eesmärgi raames; väljendab muret seoses asjaoluga, et vaieldamatu edasimineku riikidevahelises lähenemises varjab sageli üha kasvavaid piirkondadevahelisi ja piirkonnasiseseid erinevusi, ning seetõttu nõuab, et põhjalikult kaalutaks SKP kui struktuurifondide abikõlblikkuse peamise kriteeriumi sobivust;

32. on seisukohal, et piirkonnasiseste erinevuste probleemi NUTS II tasandi piirkondade seas on parem jälgida NUTS III tasandil; kutsus seetõttu komisjoni üles uurima, millisel määral on tulevikus võimalik lahendada sisemiste erinevuste probleemi NUTS II tasandi piirkondade seas, kui abi saavad piirkonnad määratletakse ka NUTS III tasandil; rõhutab seoses territoriaalse ühtekuuluvusega, et struktuurifondide programmide kavandamisel ja rakendamisel on liikmesriikide jaoks oluline kindlaks määrata, milline territoriaaljaotus vastab asjakohasele sekkumisele tasandile; sel eesmärgil soovib kogu ELi territooriumi ruumilist analüüsi iga programmiperioodi alguses;

33. usub, et ELi valdkondlike poliitikate territoriaalse mõju paremaks kooskõlastamiseks tuleks seda mõju paremini mõista ja mõõta; nõuab seepärast, et komisjon jätkaks valdkondlike poliitikate territoriaalse mõju hindamist ning laiendaks olemasolevaid mõjuhinnangu mehhanisme (nt strateegilise keskkonnamõju hindamine) territoriaalsetele aspektidele; palub komisjonil esitada ka konkreetseid mooduseid, kuidas luua sünergia nende territoriaalsete ja valdkondlike poliitikate vahel, ning jätkuvalt hinnata Lissaboni ja Göteborgi strateegiate panust territoriaalsesse ühtekuuluvusse;

Teisipäev, 24. märts 2009

34. kordab oma ammu esitatud nõuet töötada geograafilise eripäraga piirkondadele välja kõikehõlmav ELi strateegia, mis võimaldaks neil paremini toime tulla nende ees seisvate probleemide ja raskustega; usub, et ELi strateegia peaks rõhutama ühtekuuluvuspoliitika territoriaalset mõõdet ja käsitlema ELi poliitikameetmete kohandamist nende territooriumide erivajadustele ja eelistele; rõhutab, et sellise strateegia rakendamine on nende territooriumide majandusliku ja sotsiaalse arengu väga oluline eeldus; on veendunud, et uute näitajate väljatöötamine eesmärgiga paremini kirjeldada olukorda ja probleeme kohapeal on väga oluline ELi strateegia edukaks rakendamiseks selles valdkonnas;

35. rõhutab siiski, et lisanäitajate väljatöötamine ja territoriaalsete hinnangute korraldamine ei tohiks kaasa tuua bürokraatia suurenemist või territoriaalset ühtekuuluvust toetatavate uute poliitikameetmete ja tegevuste rakendamise edasilükkamist; rõhutab vajadust otseste tulemuste järele, mida saavutatakse territoriaalse ühtekuuluvuse lülitamisega struktuurifondide järgmistesse programmidesse;

36. tuletab meelde, et väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (VKE'd), aga ka mikroettevõtetal ja käsitööstusettevõtetal on tähtis osa majanduslikus, sotsiaalses ja territoriaalses ühtekuuluvuses, ning juhib tähelepanu nende olulisusele konkurentsivõime ja tööhõive edendamisel piirkondades; palub seepärast komisjonil korraldada erianalüüsi, mis käsitleks struktuurifondide ja nende ELi poliitikameetmete mõju ja tõhusust, mis on suunatud VKEde arendamiseks piirkondades, aga ka VKEde haldus- ja finantsraskusi;

37. kutsub komisjoni, liikmesriike ja piirkondi üles teostama aktiivset poliitikat, mis toetab ettevõtete innovatsiooni ja konkurentsivõimet ning võimaldab koostööd ettevõtete, avaliku sektori, koolide ja ülikoolide vahel, ning tagama VKEde esindusorganisatsioonidele võimaluse otse osaleda territoriaalpoliitika kujundamises;

38. nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid oma pingutusi, et saavutada Euroopa Liidu territoriaalse tegevuskava rakendamise esimese tegevusprogrammi 4. rubriigi eesmärgid, kogudes teadmisi territoriaalse ühtekuuluvuse ja säästva ruumiplaneerimise kohta, luues perspektiive ja analüüsides mõjusid, ning tunnistab ESPONi kesksel rollil selles protsessis;

39. sedastab, et kliimamuutused mõjutavad oluliselt territoriaalset ühtekuuluvust; nõuab, et komisjon teeks analüüsi kliimamuutuste negatiivsete mõjude kohta eri piirkondades, arvestades eeldatavalt erinevat mõju Euroopa Liidu piires; on seisukohal, et territoriaalse ühtekuuluvuse puhul tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta kliimakaitselise eesmärgi ning soodustada säästva arengu mudeleid ELi territooriumidel; tõdeb siiski, et kliimamuutuste vastase võitlusega tuleks laialdaselt tegeleda ka ELi teistes poliitikavaldkondades;

40. märgib suure huviga, et viiendas eduaruandes tuuakse esimest korda eraldi välja üleminekupiirkonnad, mis paigutuvad lähenemispiirkondade ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive piirkondade vahele; tunnistab vajadust käsitleda eraldi neid piirkondi, mis praegu on „phasing in” ja „phasing out” piirkondadena jagunenud kahe eesmärgi vahel; kutsub komisjoni üles seoses territoriaalse ühtekuuluvusega kehtestama järkjärgulise üleminekuabi üldisemat süsteemi piirkondadele, mille SKP ületab peagi 75 % künnise, et pakkuda neile piirkondadele selgemat staatust ja suuremat arengukindlust; on seisukohal, et üleminekusüsteem tuleks kehtestada ka liikmesriikide jaoks, kes langevad välja Ühtekuuluvusfondist;

41. on seisukohal, et integreeritud lähenemisviisiga on rohkem eduvõimalusi, kui iga territooriumi arengustrateegia väljatöötamise ja rakendamise kaasatakse juba algusest peale vastavalt nõukogu 11. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1083/2006 (millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta) ⁽¹⁾ artiklile 11 piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, samuti sidusrühmad, sealhulgas majandus- ja sotsiaalpartnerid ning muud partnerid, kes teavad ja mõistavad vastava territooriumi vajadusi ja eripärasid; kutsub komisjoni üles koostama suunised, mis aitavad liikmesriikidel ning piirkondlikel ja kohalikel asutustel integreeritud lähenemisviisi kõige tõhusamal moel rakendada ning luua toimivaid partnerlusi kõnealuste territooriumide tulevaste strateegiate väljatöötamiseks;

⁽¹⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

Teisipäev, 24. märts 2009

42. tõdeb, et territoriaalne ühtekuuluvus peaks kaasa aitama ühtekuuluvuspoliitika paremale juhtimisele; nõustub arvamusega, et erinevad probleemid vajavad erinevaid territoriaalseid mastaape ning seetõttu on territoriaalse ühtekuuluvuse kujundamise eeltingimuseks tõelise partnerluse loomine kõigi poolte vahel, kes osalevad piirkondlikus ja kohalikus arengus ELi, riigi, piirkonna ja kohalikul tasandil, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema kõik endast sõltuva, et luua selline mitmetasandiline territoriaalne juhtimine; on seisukohal, et territoriaalse ühtekuuluvuse raames tuleks määratleda asjakohane territoriaalne tasand iga poliitika või meetmega tegelemiseks kodanikule võimalikult lähedasel viisil;

43. rõhutab, et ELi poliitikavaldkonnad ja eelkõige ELi ühtekuuluvuspoliitika on ümber kujundanud juhtimise: enamasti tsentraliseeritud süsteemilt on üle mindud üha integreeritumale, mitmetasandilisele süsteemile; kutsub sidusrühmi, riigiasutusi ja kodanikke üles looma territoriaalse juhtimise ametlikku süsteemi, mis põhineb mitut sektorit hõlmaval, territoriaalsel ja alt üles suunatud integreeritud lähenemiseviisil, et ühtsel ja tõhusal moel tegeleda kodanike või kasutajate ühesuguste vajadustega vastaval alal; tuletab sellega seoses meelde edukaid kogemusi, mis on saadud linnapiirkondades ELi algatuste URBAN I ja URBAN II raames ning maapiirkondades algatuse LEADER raames;

44. tuletab meelde, et probleemid struktuuripoliitika rakendamisel on osaliselt tingitud menetluste liigsest jäikusest ja keerukusest ning seetõttu tuleks kaaluda nende menetluste lihtsustamist ning vastutuse ja pädevuse selget jagamist Euroopa Liidu, liikmesriikide ning piirkondlike ja kohalike omavalitsuste vahel; on seisukohal, et territoriaalne juhtimine sõltub suurel määral selliste selgete eeskirjade kehtestamisest; kordab oma palvet komisjonile esitada viivitamata sellekohased konkreetsete ettepanekud;

45. soovib, pidades silmas territoriaalse ühtekuuluvuse kasvavat tähtsust mitte ainult regionaalpoliitika, vaid ka ELi muude valdkondade poliitika kontekstis, asendada mitteametlikud struktuurid, mille abil territoriaalset ühtekuuluvust ja ruumilist planeerimist on nõukogus kaua aega korraldatud, ministrite ametlike kohtumistega, millel peaksid osalema ELi regionaalpoliitika eest vastutavad ministrid; on veendunud, et selline institutsiooniline areng nõukogus tagaks parema teabevahetuse ning territoriaalse ühtekuuluvuspoliitika kiirema arengu;

46. nõuab liikmesriikidelt tungivalt, et nad hakkaksid kohe järele mõtlema selle üle, kuidas paremini konsolideerida ja rakendada territoriaalse ühtekuuluvuse põhimõtet oma riiklikes programmides ja poliitikameetmetes; on eelnevat arvestades seisukohal, et polütsentrilise arengu ning linna- ja maapiirkondade vahelise partnerluse põhimõtted, nagu ka Natura 2000 täielik rakendamine peaksid juba olema kaasatud regionaalplaneerimisse;

*

* *

47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Teisipäev, 24. märts 2009

Ühtekuuluvuspoliitika linnadimensioon uuel programmiperioodil

P6_TA(2009)0164

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühtekuuluvuspoliitika linnadimensiooni kohta uuel programmiperioodil (2008/2130(INI))

(2010/C 117 E/12)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 158 ja 159;
- võttes arvesse Euroopa Liidu territoriaalse tegevuskava rakendamise esimest tegevusprogrammi, mis võeti vastu ruumilise planeerimise ja arengu eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel Ponta Delgadas (Assoorid) 23.–24. novembril 2007 („esimene tegevuskava”);
- võttes arvesse ELi territoriaalset tegevuskava - konkurentsivõimelisema ja jätkusuutlikuma mitmekesisest piirkondadest koosneva Euroopa suunas („territoriaalne tegevuskava”) ja jätkusuutlike Euroopa linnade Leipzigi hartat („Leipzigi harta”), mis mõlemad võeti vastu ruumilise planeerimise ja linnaarengu eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel Leipzgis 24.–25. mail 2007;
- võttes arvesse Bristolis kokkulepet, mis võeti vastu 6.–7. detsembril 2005 Bristolis jätkusuutlike kogukondade teemal toimunud ministrite nõukogu mitteametlikul kohtumisel;
- võttes arvesse „Urban *acquis*’d”, mis võeti vastu territoriaalse ühtekuuluvuse eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel Rotterdams 29. novembril 2004;
- võttes arvesse 20. novembril 2003. aastal Euroopa linnaplaneerijate nõukogu poolt vastu võetud 2003. aasta uut Ateena hartat ning selles sisalduvat nägemust Euroopa linnade tuleviku kohta;
- võttes arvesse Lille’i tegevuskava, mis võeti vastu linnaküsimuste eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel Lille’is 3. novembril 2000;
- võttes arvesse Euroopa ruumi arenguplaani (ESDP), mis võeti vastu ruumilise planeerimise eest vastutavate ministrite mitteametlikul kohtumisel Potsdamis 11. mail 1999;
- võttes arvesse Euroopa linnade ja muude omavalitsusüksuste säästva arengutee valiku hartat, mis võeti vastu Euroopa säästliku arengu linnade ja muude omavalitsusüksuste konverentsil Ålborgis, Taanis 27. mail 1994. aastal;
- võttes arvesse komisjoni 6. oktoobri 2008. aasta teatist „Roheline raamat territoriaalse ühtekuuluvuse kohta. Territoriaalse mitmekesisuse muutmine Euroopa tugevaks küljeks” (KOM(2008)0616);
- võttes arvesse komisjoni 19. juuni 2008. aasta teatist „Majanduslikku ja sotsiaalset ühtekuuluvust käsitlev kuues eduaruanne. Piirkondade majanduskasv aitab kaasa Euroopa majanduse kasvule” (KOM(2008)0371);
- võttes arvesse komisjoni 14. mai 2008. aasta teatist „Programmiperioodiks 2007–2013 kavandatud ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja programme käsitlevate läbirääkimiste tulemused” (KOM(2008)0301);
- võttes arvesse komisjoni 30. mai 2007. aasta teatist „Neljas aruanne majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta” (KOM(2007)0273);

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni juhendit ühenduse poliitika linnamõõtme kohta aastateks 2007–2013, mis võeti vastu 24. mail 2007;
 - võttes arvesse komisjoni 2007. aasta mai töödokumenti „Territoriaal- ja linnamõõde riiklikes strateegia- raamistikutes ja rakenduskavades (2007–2013): esimene hinnang”;
 - võttes arvesse komisjoni 13. juuli 2006. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika ja linnad: linnade ja linnas- tute panus piirkondade majanduskasvu ja tööhõivesse” (KOM(2006)0385);
 - võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 5. juuli 2005. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika toetus majanduskasvule ja töökohtade loomisele: ühenduse strateegilised suunised, 2007–2013” (KOM(2005)0299);
 - võttes arvesse komisjoni 14. juuni 2002. aasta teatist „2000.–2006. aasta struktuurifondide programm: linnaalgatuste esialgne hindamine” (KOM(2002)0308);
 - võttes arvesse komisjoni 6. mai 1997. aasta teatist „Linnade arendamisest Euroopa Liidus” (KOM(1997)0197);
 - võttes arvesse Euroopa ruumilise planeerimise vaatlusõrgustiku (ESPON) 2006. aasta programmi tule- musi ja vastuvõetud 2013. aasta ESPONi programmi;
 - võttes arvesse linnaarengu katseprojektide (1989–1999), ühenduse algatuste URBAN I (1994–1999) ja URBAN II (2000–2006) tulemusi;
 - võttes arvesse linnaauditi andmebaasist, milles pakutakse 330 näitajaga statistikat 358 Euroopa linna kohta, saadud teavet;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni territoriaalse tegevuskava ja Leipzigi harta järeelmeetmete kohta - Euroopa ruumilise arengu ja territoriaalse ühtekuuluvuse tegevus- programm ⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 10. mai 2007. aasta resolutsioon eluasemete ja regionaalpoliitika kohta ⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 13. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni linnadimensiooni kohta laienemise kontekstis ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A6-0031/2009),
- A. arvestades, et kuigi tunnistatakse, et linnaküsimuste eest vastutavad riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused, on linnapiirkondadel Lissaboni ja Göteborgi strateegia rakendamisel oluline roll ning neil on seetõttu otsustav koht ühtekuuluvuspoliitikas, mille eest vastutatavad ELi institutsioonid;

⁽¹⁾ ELT L 291, 21.10.2006, lk 11.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0069.

⁽³⁾ ELT C 76 E, 27.3.2008, lk 124.

⁽⁴⁾ ELT C 233 E, 28.9.2006, lk 127.

Teisipäev, 24. märts 2009

- B. arvestades, et Leipzigi hartas sätestatud ELi eesmärkideks on tagada integreeritud lähenemisviis linnade arengupoliitika rakendamisel, et luua kvaliteetseid linnaruume, moderniseerida transpordi-, energia- ja teabevõrke ja toetada elukestvat õpet, haridust ja innovatsiooni eelkõige puudust kannatavates linnakeskustes ja -piirkondades;
- C. arvestades, et eri olukordade kohta teabe andmiseks ja sellest tulenevaks konkreetsetest eesmärkidest lähtuvate algatuste elluviimiseks võib osutada äärmiselt vajalikuks koostada ühelt poolt Leipzigi harta rakendamiseks paindlik, kohandatav ja dünaamiline ülesannete loetelu, mis on Euroopa linnade äärmiselt erinevate vajaduste rahuldamise eelduseks ja millega on eesistujariigi Prantsusmaa ajal juba tegelema hakatud, ning teiselt poolt peab iga liikmesriik hiljem töötama välja integreeritud linnaplaneerimise arengukavad;
- D. arvestades, et tuleb vahet teha linnade ja linnapiirkondade vahel;
- E. arvestades, et kuigi 80 protsenti 492 miljonist ELi elanikest elab linnades ning et Euroopa Liidu eripära on polütsentriline areng, on liikmesriikide vahel siiski märkimisväärseid erinevusi seoses elanikkonna jagunemisega linna-, linnalähi- ja maapiirkondade vahel ning samuti esineb probleeme seoses linnarahvastiku huvide üsna väikese esindatusega ja struktuurifondide tegevusprogrammide puhul esinevate vajadustega;
- F. arvestades, et linnapiirkonnad toodavad 70– 80 % ELi SKPs ja linnu peetakse innovatsioonikeskusteks ning piirkondliku, riikliku ja ELi arengu mootoriteks;
- G. arvestades siiski, et linnade arvele langeb enam kui 75 % ülemaailmsest energiatarbimisest ning et neis tekib seoses energiatootmise, liikluse, tööstusettevõtete ja küttemajandusega 80 % kasvuhoonegaasidest;
- H. arvestades, et linnastumisprotsessi võimendab veelgi pealinnade ja teiste suurlinnade suunas toimuv siseränne ning arvestades, et sellest tulenev rahvaarvu kasv linnades on suurenevate linnade jaoks ränk koorem, kuna hakkama on vaja saada järjest suuremate jäätmekäitlus-, eluaseme-, haridus- ja tööhõivevajadustega ning arvestades, et see järjest süvenev linnastumisprotsess avaldab märkimisväärset mõju maapiirkondadele, kus inimkapitali, töötajate, tarbijate ja õppurite lahkumine tekitab märkimisväärseid probleeme;
- I. arvestades, et hiljutise ELi enneolematu laienemisega on kaasnenud tavatu kasv piirkondlike erinevuste vahel ning suure hulga selliste linnade lisandumine, mis kannatavad linnaruumi allakäigu tõttu;
- J. arvestades, et hoolimata asjaolust, et liikmesriikides on erinev poliitiline, institutsiooniline ja põhiseaduslik kord, seisavad ELi linnapiirkonnad silmitsi ühiste probleemidega ning neil on samuti võimalus ühiselt neid lahendada, mis rõhutab vajadust üksikasjalike statistiliste andmete järele ning vastastikuse koostöö ja heade tavade vahetamise järele, et Euroopa linnad saaksid seista vastu ülemaailmsele konkurentsivõimelisele;
- K. arvestades, et ELi ruumiline areng seisab silmitsi probleemidega, mis on seotud majandusliku ümberkorralduse, tööturu suurte kõikumiste, kättesaamatu ja ülekoormatud ühistranspordi, valglinnastumisega kaasneva piiratud kasutatava territooriumi, kahaneva ja vananeva elanikkonna, elanikkonna ümberasumisega maapiirkondadest ja väikelinnadest suurtesse linnastutesse, sotsiaalse tõrjutuse, kõrge ja tõusva kuritegevuse taseme, teatud linnaosade getostumise, leibkondade madala sissetulekuga, elukvaliteedi langusega puudust kannatavates piirkondades, parkide ja puhkealade vähesuse, keskkonnareostuse, vee- ja jäätmehoolduse ning tootmisjäätmete käitluse kontrolliga ja vajadusega kindlustada energiaga varustamine ja energia tõhus kasutamine;
- L. arvestades, et kaasaegsete elektrooniliste vahendite abil toimuv valitsemine ja eelkõige e-valitsemine, mis on kooskõlastatud kõikide asjaomaste sidusrühmade vahel, võib suures osas vähendada olemasolevaid probleeme ja võib kaasa tuua selle, et linnapiirkonna laienemisega tegeletakse integreeritult ja koostöös, võttes arvesse linnalähipiirkondi, mis piirnevad maapiirkondadega, ning lähtutakse ajakohastest linnaplaneerimise meetoditest, nagu arukas kasv, uus territooriumi planeerimine ja intelligentne urbanism;

Teisipäev, 24. märts 2009

- M. arvestades, et linna arendustegevus soosib eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osalemist eeskätt teenusesektoris ning ühtekuuluvuspoliitika on järjest enam suunatud linnade konkurentsieeliste toetamisele;
- N. arvestades, et VKEd, eeskätt väikesed ja mikroettevõtted ning käsitöö- ja kaubandusettevõtted on määravaks teguriks majandustegevuse säilitamiseks linnastutes ning on ühtlasi linnakvartalite tasakaalu allikaks ning et transpordi, kaubandustegevuse, kinnisvaratehingute ja eluasemete kallinemisega seotud linnastumisstrateegiad, või vastupidi, tasakaalustatud strateegiatega puudumine nendes valdkondades on tihti peale toonud kaasa majandustegevuse kadumise ja isikutele pakutavate teenuste vähenemise;
- O. arvestades, et tuleks jätkuvalt tugevdada partnerlussidemeid linna- ja maapiirkondade vahel, kuivõrd linnapiirkondadel on juhtiv roll ka oma ümbruskonna harmoonilises ja terviklikus arengus, pidades silmas territoriaalset ühtekuuluvust ja tasakaalustatud regionaalset arengut,
1. rõhutab linnade säästva arengu ja linnapiirkondade panuse tähtsust piirkondlikus arengus ja kutsub komisjoni üles regulaarselt hindama, mõõtma, võrdlema ja arutama ELi poliitika mõju linnapiirkondade majanduslikule ja sotsiaalsele olukorrale, eeskätt seoses haridus- ja kultuuriküsimustega, ning tervishoiuga seotud aspektidele ja transpordi-, keskkonna- ja julgeolekuolukorrale;
 2. tunneb kahetsust, et liikmesriike on kutsutud, kuid mitte kohustatud edendama säästvat linnaarengut strateegilise prioriteedina; väljendab seetõttu muret seoses sellega, et osad liikmesriigid ei võta linnamõõdet ühtekuuluvuspoliitika elluviimise käigus piisavalt arvesse ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema koostööd piirkondlike ja kohalike ametiasutustega, et analüüsida ja hinnata URBAN-algatuse süvalaiendamise mõju, ning jälgima ja kontrollima regulaarselt ELi vahendite kasutamise tulemuslikkust linnapiirkondades;
 3. juhib tähelepanu ühenduse algatuse URBAN positiivsetele kogemustele partnerlussidemete, integreeritud tegevuse ja nn alt-üles lähenemisviisi valdkonnas, kuivõrd need kogemused on ulatuslikult edendanud toetatud projektide tõhusust ja asjakohasust; nõuab, et neid kogemusi võetaks arvesse struktuurifondide linnamõõtmega seotud abi puhul ning et samalaadsed mehhanismid võetaks kasutusele ka säästva linnaarengu süvalaiendaval rahastamisel, et võimaldada neist kasu saada suuremal arvul linnadel;
 4. väljendab arvamust, et oleks kohatu ja isegi problemaatiline võtta vastu ühine „linnapiirkondade” ja üldisemalt „linna” määratlus, sest oleks keeruline hõlmata ühe korraga liikmesriikide ja piirkondade erinevaid olukordi ning asub seega seisukohale, et kõik kohustuslikud linnapiirkondade määratlused ja määramised tuleks jätta liikmesriikide otsustada, lähtudes subsidiaarsuspõhimõttest, tuginedes Euroopa ühistele näitajatele;
 5. kutsub liikmesriike võtma kõiki vajalikke meetmeid selleks, et toetada oma pealinnu ja teisi suurlinnu seoses nende linnade tehtavate pingutustega linnastumisest ja elanikkonna suurenemisest tingitud uute väljakutsetega hakkama saamiseks eeskätt jäätmekäitluse, eluaseme, tööhõive ja hariduse valdkonnas; üldisemalt on seisukohal, et demograafilised kõikumised põhjustavad probleeme nii linna- kui maapiirkondadele seoses tööturu ja haridusega ning töö kaotanud endiste töötajate ümberõppega ning samuti seoses maapiirkondade rahvaarvu vähenemisega;
 6. leiab, et selles kontekstis ja võttes arvesse asjaolu, et liikmesriikide eri põhiseaduslikud mehhanismid ei ole ilmselgelt oma loomult kooskõlas ühtlustatud metoodikaga, ja vaatamata eri haldustasemete tõhususele peaksid liikmesriigid vajaduse korral avaliku konsulteerimise teel kindlaks määrama kavandatava linnaarengu mõõtme ulatuse, et tõhustada riigisisest ühtlustamist ja edendada suhtlemist komisjoniga;

Teisipäev, 24. märts 2009

7. rõhutab, et liikmesriikidel on võimalus säästva linnaarenduse elluviimiseks võetavatele meetmetele antava struktuurifondide abi haldamist linnadele delegeerida; on seisukohal, et edasivolitusel on kahekordne lisandväärtus: ühelt poolt oleks piirkondlikul ja Euroopa tasandil kasvu tagamiseks palju tõhusam see, et linnad võtaksid endale vastutuse võetud meetmete kavandamisest kuni nende rakendamiseni, reageerides otsustavalt kohalike probleemidele, ning teisalt oleks see oluline vahend kohaliku tasandi juhtorganite haldussuutlikkuse tõstmisel; kahetseb siiski asjaolu, et siiani ei ole täielikult ära kasutatud edasivolituste võimalusi, näiteks kasutades võimaluse korral ERFi finantseeritud rakenduskavade raames üldisi toetusi omavalitsusüksustele, ning on veendunud, et linnapiirkondadele tuleks anda seoses järgmise programmiperioodi mitmetasandilise haldamise meetodiga selge vahendaja roll ja neid selles julgustada, ning on arvamusel, et regionaalpoliitika linnamõõde ja edasivolitused peaksid olema kohustuslikud; seejuures tuleb tagada, et pädevuse jagamine ei tooks enesega kaasa regionaalpoliitika tükeldamist, mistõttu peab pädevuse jagamise tingimused hoolikalt kindlaks määrama;

8. rõhutab linnade planeerimisel integreeritud lähenemisviisi tähtsust; teeb ettepaneku, et igasugune avalik toetus linnade arengule peaks põhinema linnade integreeritud arengukavadel; nõuab, et integreeritud lähenemine tuleks võimalikult kiiresti, ent hiljemalt järgmisel programmiperioodil muuta siduvaks kohustuseks struktuurifondide vahendite ja Euroopa Investeeringuspanga laenude eraldamisel ja kasutamisel; kutsub komisjoni üles koostama juhendeid, mis koosnevad linnade integreeritud arengukavadega seotud heade tavade soovitudest ja näidetest ning soodustama samuti heade tavade vahetamist riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste vahel;

9. kutsub liikmesriike üles muutma oma strateegilistes võrdlusraamistikutes ja riiklikes tegevuskavades prioriteetseks selliste projektide rahastamist, mis viivad ellu säästva linnaarengu kavasad;

10. soovib, et säästva linnaplaneerimise halduskavad hõlmaksid vähemalt mõnda järgmist elementi: jäätmeäitluskava, mürakaarte ja vastavaid tegevuskavasid, kohalike atmosfäärisaaste ja keskkonnakaitse programme, rahvastiku juurdekasvu prognoose, uute linnapiirkondade rajamise kavasid, kasutamata maalalade ja hõivamata hoonete kasutuselevõtmist, taandarenevate linnaosade ja mahajäetud tööstuspiirkondade taaselustamist, avalike teenuste juurdepääsu võimaldamise ja kättesaadavuse tagamise kavasid, samuti kavasid linna struktuuri ja roheliste alade proportsiooni, puuetega isikutele mõeldud teenuste, kultuuri-, ajaloo- ja looduspärandi väärtustamise kohta, hinnanguid joogivee ja energia tarbimise kohta ja nende tõhusa kasutamise kavasid ning kavasid linnatranspordi kättesaadavuse ja tõhusa haldamise, ohustatud elanikkonnakategooriate (sisserännanud, vähemused, madala kvalifikatsiooniga isikud, naised jne) lõimimist, kättesaadava hinnaga elamisväärsede eluasemete võimaldamist ja kuritegevusega võitlemist;

11. arvab, et ainult siis, kui säästvale linnaarengule antakse piisavalt ressursse, oleks see tõhus vahend linnade integreeritud arengukavade koostamisel ning seega soovib, et olemasolevad ressursid koondatakse konkreetsetele meetmetele; teeb ettepaneku kehtestada teatav struktuurifondi kulu miinimumtase linnapiirkonna elaniku kohta programmiperioodi jooksul, tagades, et selle eraldamine ei kujuta endast piirkonna jaoks ebareaalset koormust;

12. tunnistab, et linnade vertikaalsel ja horisontaalsel haldamisel on vaja kiiresti suurendada linnade haldussuutlikkust ja juhib liikmesriikide tähelepanu pakilisele vajadusele võtta vastu integreeritud lähenemisviis linnade arengupoliitika rakendamisel (mis hõlmab põhiliselt linnakodanike igapäevaeluga seotud küsimusi, nagu transport, avalikud teenused, elukvaliteet, töökohad, kohalik majandustegevus, turvalisus jne), kaasates sellesse riikide valitsused koos piirkondlike ja kohalike ametiasutustega ning kõik teised asjaomased riiklikud ja eraõiguslikud sidusrühmad, võttes aluseks partnerluspõhimõtte;

13. tunnistab, et linna ametiasutustel on raske majandus- ja sotsiaalarengu suunas püüeldes sobitada kokku Euroopa Sotsiaalfondi valdkondi ja Euroopa Regionaalarengu Fondi, planeerides tegelikke infrastruktuuriinvesteeringuid; on arvamusel, et põhimõte „üks programm – üks fond” tuleks läbi vaadata ning et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid kasutama paremini ära regionaalarengu fondi ja sotsiaalfondi abidega seotud sünergiaid ja tõhustama integreeritud rahastamist; kutsub pikas perspektiivis komisjoni üles uurima kahe fondi ühendamise võimalust, kui see võimaldab tagada menetluste lihtsustamist;

Teisipäev, 24. märts 2009

14. toetab JESSICA käibefondide põhimõtet ja selle potentsiaali majanduskasvu seisukohast linnapiirkondades ning on arvamusel, et järgmisel programmiperioodil peaks regionaalpoliitika suuremal määral kasutama finantskorraldusvahendid nagu käibefondid, mis pakuvad krediiti, mitte üksnes toetusi nagu praegu;
15. märgib ära erasektori potentsiaali linnaarendusel ja on arvamusel, et innovaatiliste rahastamisskeemide ja projektide loomiseks tuleks avaliku ja erasektori partnerlust süsteemselt kavandada ja toetada, eeskätt infrastruktuuride ja eluasemete ehitamisel, mille eesmärk on võidelda linnapiirkondade suurte majandus- ja sotsiaalprobleemidega; rõhutab, et see vajab selget ja läbipaistvat toimimisujuhendit, eelkõige ametiasutuste tegevuse kohta, mis peavad vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele tegema strateegilisi otsuseid teenuste osutamise meetodite valiku, hankedokumentide ülesehituse ja nõutava kontrollitaseme säilitamise kohta;
16. rõhutab linnamõõtmelise rakendamise ja haldusega seotud aspekte ning nõuab uusi jõupingutusi, et lihtsustada ühtekuuluvuspoliitika rakendusekirju ja vähendada üleüldiselt juhtimise, vahendite kontrolli ja üksikute projektidega seotud liigset bürokraatiat;
17. märgib, et lisaks ühtekuuluvuspoliitikale on olemas ka teisi ühenduse poliitikaid, mis pakuvad linnapiirkondadele rahalist toetust ja kutsuvad seega komisjoni üles arendama ja tegema ettepanekut selliste asjaomaste poliitikameetmete parema kooskõlastamise suhtes, mis koondaksid kõik linnapiirkondadele jaotatavad ELi ressursid, et tagada tegelikkuses integreeritud lähenemisviisi rakendamine, võttes samas alati arvesse ühtekuuluvuspoliitikat;
18. leiab, et liikmesriikides rakendatavad haldusstruktuurid ei ole piisavalt kohased horisontaalse koostöö soodustamiseks ning kutsuvad komisjoni aktiivselt üles toetama sektoritevahelise halduse struktuuri põhimõtte elluviimist;
19. nõuab olemasolevate finants-, inim- ja organisatsiooniliste ressursside tõhusamat kasutamist, et luua ja tugevdada linnade võrgustikke säästva linnaarengu valdkonnas, sest need mängivad territoriaalses koostöös olulist rolli; rõhutab selles kontekstis vajadust infrastruktuuride järele, mis oleksid suutelised toetama eripära säilimist (näiteks ajaloolisi ressursse), kaasajastamist (näiteks innovatsioonikeskused), majanduskasvu (näiteks VKEd) ja hooajalisi tegevusi ning kutsuvad komisjoni üles tugevdama linnapiirkondade positsiooni algatusega „Piirkonnad majandusmuutustes“;
20. märgib, et regionaalarengupoliitika nõuetekohane rakendamine ja jätkusuutlik piirkondlik arengustrateegia nõuab linnapiirkondadele, linnalähipiirkondadele ja maapiirkondadele suunatud tasakaalustatud meetmeid, ning et need mõjutavad seetõttu tegelikku piirkondlikku ühtekuuluvust, samuti kordab asjaolu, et maaelu arengu poliitikal on märkimisväärne ruumiline mõju, ning et linna- ja maaelu arengu poliitikaid ei integreerita piisavalt; rõhutab vajadust tõelise sünergia järele nimetatud poliitikate vahel, mis tipneks tõelise arengupotentsiaalina ning piirkondade atraktiivsuse ja konkurentsivõime edendamiseks; kutsuvad liikmesriike ja piirkondi rakendama linna- ja maapiirkondade partnerlusinstrumenti, et jõuda eesmärgiks seatud tasakaalustatud territoriaalse arenguni;
21. kutsuvad komisjoni üles täiustama ja korrapäraselt uuendama linnaauditit ning pakkuma samal ajal kõikidele liikmesriikidele teavet linna- ja maapiirkondade vahelise lõhe kohta, et saada olukorrast selge ülevaade ning tuvastada tasakaalustatud linna- ja maaelu arengu konkreetsed vajadused;
22. soovib, et komisjon ja liikmesriigid moodustaksid kõrgetasemelise Euroopa Liidu linnaarengu töörühma ja kohaldaksid avatud koordineerimise meetodit linnaarengupoliitika suhtes Euroopa Liidu tasandil;
23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 24. märts 2009

Struktuurifondide määruse rakendamine aastatel 2007-2013

P6_TA(2009)0165

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon struktuurifondide määruse rakendamise kohta 2007– 2013 ning riiklike ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja rakenduskavu käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta (2008/2183(INI))

(2010/C 117 E/13)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingut, ja eelkõige selle artiklit 2 ja artikli 3 lõiget 2;
- võttes arvesse komisjoni 14. mai 2008. aasta teatist programmiperioodiks 2007–2013 kavandatud ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja programme käsitlevate läbirääkimiste tulemuste kohta (KOM(2008)0301);
- võttes arvesse nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ⁽¹⁾ (Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldmäärus);
- võttes arvesse nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta otsust 2006/702/EÜ ühenduse ühtekuuluvuspoliitika strateegiliste suuniste kohta ⁽²⁾ (ühtekuuluvuspoliitika strateegilised suunised);
- võttes arvesse ühtekuuluvuspoliitika strateegiaid ja programme käsitlevate läbirääkimiste tulemusi (2007–2013) – liikmesriikide teabelehed;
- võttes arvesse neljandat aruannet majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta (KOM(2007)0273) („neljas ühtekuuluvuse aruanne”);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1083/2006 Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta teatavate finantsjuhtimist käsitlevate sätete osas (KOM(2008)0803);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1080/2006, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi, seoses eluasemete energiatõhususe ja taastuenergia alaste investeeringute abikõlblikkusega (KOM(2008)0838);
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1081/2006, milles käsitletakse Euroopa Sotsiaalfondi, et lisada teatavad Euroopa Sotsiaalfondi toetuse saamiseks abikõlblikud kululiigid (KOM(2008)0813);
- võttes arvesse oma 21. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni valitsemistavade ja partnerlussuhete kohta riiklikul ja piirkondlikul tasandil ning regionaalpoliitika projektide lähtepunktide kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
- võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit ja tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamusi (A6-0108/2009),

⁽¹⁾ ELT L 210, 31.7.2006, lk 25.

⁽²⁾ ELT L 291, 21.10.2006, lk 11.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0492.

Teisipäev, 24. märts 2009

- A. arvestades, et komisjon on avaldanud liikmesriikidega riiklike strateegiliste raamistike ja rakenduskavade üle peetud läbirääkimiste tulemuste põhjal eelmainitud teatise;
- B. arvestades, et asutamislepingu artikli 158 kohaselt taotleb ühendus majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamiseks eri regioonide arengutaseme ühtlustamist ning mahajäämuse vähendamist kõige ebasoodsamates piirkondades ja saartel, kaasa arvatud maapiirkonnad;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu kaks viimast laienemist suurendasid ühenduses märkimisväärselt piirkondlike erinevusi, millega tuleb asjakohaselt tegeleda, et edendada harmoonilist, tasakaalustatud ja säästvat arengut;
- D. arvestades, et hiljutistes ühtekuuluvuse aruannetes tõstetakse esile suundumus, mille kohaselt territoriaalsed erinevused ELi piirkondade vahel ja allpiirkondlikul tasandil suurenevad ning erinevusi iseloomustavad sellised nähtused nagu ruumiline eraldamine, mille tulemusel on tekkinud teatav getostumine, ning mõnede kõrvaliste ja peamiselt põllumajanduslike piirkondade jätkuv allakäik;
- E. arvestades, et nõukogu võttis 2006. aasta oktoobris vastu eespool nimetatud ühtekuuluvuspoliitika strateegilised suunised kui soovitusliku raamistiku liikmesriikidele riiklike strateegiliste raamistike ja rakenduskavade ettevalmistamiseks perioodiks 2007–2013;
- F. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika strateegilistes suunistes sätestatud kolmes prioriteedis osutatakse sellele, et Euroopa ja selle piirkonnad tuleb muuta atraktiivsemaks kohana, kuhu investeerida ja kus töötada, ning parandada selleks teadmisi ja stimuleerida uuendusi majanduskasvuks ning rohkem ja paremate töökohtade loomiseks;
- G. arvestades, et nende prioriteetide muutmine rakenduskavadeks peaks võimaldama piirkondadel tegeleda üleilmastumise, struktuursete ja demograafiliste muutuste ning kliimamuutuse ülesannetega ning tugevdada säästvat arengut;
- H. arvestades, et liikmesriikide vahel esinevad märkimisväärsed erinevused selles, kuidas nad on eespool nimetatud prioriteete oma rakenduskavades rakendanud, olenevalt sellest, milline piirkondliku arengu, lähenemise või konkurentsivõime ja tööhõive seotud eesmärk konkreetse piirkonna puhul kehtib;
- I. arvestades, et liikmesriikidelt, kes ühinesid liiduga enne 1. mail 2004, nõuti Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldmääruses, et nad eraldaksid lähenemiseesmärgi kogukuludest 60 % ja piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive kuludest 75 % Lissaboni strateegiaga seotud prioriteetide täitmiseks, ning arvestades, et liikmesriikidel, kes ühinesid liiduga 1. mail 2004 või hiljem, soovitati võtta omaks sama lähenemisviis;
- J. arvestades, et jätkusuutlikkus, igasuguse diskrimineerimise vältimine, hea valitsemistava ja partnerluspõhimõtte rakendamine koos tugeva institutsioonilise ja haldussuutlikkusega on ühtekuuluvuspoliitika eduka rakendamise seisukohalt olulise tähtsusega;
- K. arvestades, et ühtekuuluvuspoliitika peab olema piisavalt tugev ja paindlik, et ta suudaks täita tähtsat rolli liidu jõupingutustes praeguse ülemaailmse majanduskriisi mõju tõrjumisel,
1. tunnustab kõikide liikmesriikide tehtud jõupingutusi Lissaboni eesmärkidele vastava ühtekuuluvuspoliitika strateegilistes suunistes sätestatud kolme prioriteedi lisamises oma rakenduskavadesse;
 2. võtab teadmiseks uue programmiperioodi üsna aeglase alguse paljudes liikmesriikides ja märgib, et see võib ohustada rahaliste vahendite tõhusat kasutamist; väljendab sellele vaatamata usku, et rakenduskavade läbirääkimiste ja heakskiitmise käigus võetud kohustusi järgitakse piirkondade ja terve liidu hüvanguks;

Teisipäev, 24. märts 2009

Piirkondlike erinevuste vähendamine

3. võtab teadmiseks liikmesriikide otsustavuse tegeleda konkreetsete territooriumide vajadustega, mis on tingitud nende geograafilisest asukohast ning majanduslikust ja institutsioonilisest arengust, piirkonnasisese ja piirkondadevahelise tasakaalustamatuse vähendamiseks strateegiate koostamise teel; tuletab sellega seoses meelde liikmesriikide pakutud meetmeid toimetulekuks eriliste arenguülesannetega, mis seisavad geograafiliste eritingimustega piirkondade ees, näiteks mägipiirkonnad, saared, äärepoolseimad piirkonnad, kõrvalised piirilinnad, rahvaarvu vähenemise all kannatavad piirkonnad ja piiriäärsed alad; kordab tõsiasi, et majanduslik ja keskkonnasäästlik areng ning piirkondlike erinevuste vähendamine jäävad ELi regionaalpoliitika peaesmärkideks;

4. peab kahetsusväärseks, et jätkusuutlikkuse, võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise ning partnerluse põhimõtteid on mõnedes riiklikes strateegilistes raamistikes ja rakenduskavades kohaldatud ja dokumenteeritud puudulikult; kritiseerib asjaolu, et komisjon on nimetatud puudustega rakenduskavu sellest hoolimata heaks kiitnud ja ei ole nõudnud liikmesriikidelt või piirkondadelt parandusi;

5. rõhutab, et senised kogemused on näidanud, et riikide lähenemine üksteisele võib varjata piirkondade vahel ja nende sees laieneva lõhe; märgib lisaks, et neid piirkondlikke ja kohalikke erinevusi võib täheldada mitmes valdkonnas, näiteks tööhõive, tootlikkus, sissetulek, hariduse tase ning uuendusvõime; rõhutab, kui tähtis on nende probleemide ületamisel ühtekuuluvuse territoriaalne mõõde;

Ühtekuuluvuspoliitika Lissaboni tegevuskava teenistuses

6. tunnustab siseriiklike asutuste tehtud jõupingutusi selle tagamisel, et Lissaboni tegevuskava täitmiseks eraldatakse lähenemipiirkondades olemasolevatest vahenditest keskmiselt 65 % ning piirkondliku konkurentsivõime ja tööhõive piirkondades 82 %, mis on tegelikult rohkem kui algselt nõutud;

7. on veendunud, et nimetatud valdkonnas on vaja palju rohkem investeeringuid; on seisukohal, et struktuurifondide rakendamise vahekokkuvõtet silmas pidades tuleb nimetatud eesmärkide jaoks kehtestada jõulisemad ELi suunised ning neile tuleb eraldada rohkem rahalisi vahendeid ning tuleks nõuda, et vähemalt 5 % struktuurifondidest eraldatavast toetusest kasutataks olemasolevate eluasemete energiatõhususe parandamiseks; kutsub komisjoni sellega seoses üles järgima energiatõhusust käsitlevaid 9. ja 10. oktoobril 2008 kohtunud konkurentsivõime nõukogu järeldusi; rõhutab taastuvenergia olulist rolli ja arengupotentsiaali ELi piirkondades nii töökohtade loomisel kui ka kohaliku säästva arengu edendamisel;

8. ergutab piirkondi nende jõupingutustes saavutada Lissaboni eesmärgid rakenduskavade põhjaliku ja tulemusliku rakendamise teel; palub ka komisjonil hoolikalt jälgida nende rakendamist, et tagada eesmärkide täitmine tegelikkuses ja teavitada parlamenti tekkinud probleemidest;

9. peab üleeuroopalistele energiavõrkudele eraldatud rahalisi vahendeid ebapiisavaks, kuna need võrgud on olulised energia siseturu väljakujundamise seisukohalt;

10. osutab tähtsale rollile, mis on väikefirmadel ja mikroettevõtetel, eriti käsitööstusettevõtetel, majanduslikus, sotsiaalses ja territoriaalses ühtekuuluvuses tänu nende olulisele panusele kasvu ja tööhõivesse; nõuab seetõttu aktiivset poliitikat, et toetada kõiki uuenduse vorme nendes ettevõtetes, ning nõuab tungival, et komisjon looks võimalusi vastastikuseks koostööks ettevõtete, avaliku sektori, koolide ja ülikoolide vahel, et luua piirkondlikke innovatsiooniklastreid Lissaboni strateegia vaimus;

Reageerimine üleilmastumisele ja struktuurimuutustele

11. kiidab heaks asjaolu, et kõik liikmesriigid on eraldanud olulise osa oma kõikidest rahaeraldustest uurimis- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga seotud investeeringuteks, teadmispõhise teenustemajanduse arendamiseks, ettevõtluse ja ettevõtete tugiteenuste edendamiseks ning ettevõtete ja töötajate abistamiseks uute tingimustega kohanemisel; märgib, et enamiku liidu lähenemipiirkondade jaoks on juurdepääsetavuse tagamine ikka veel oluline probleem, sest transpordi infrastruktuur on puudulik;

Teisipäev, 24. märts 2009

12. on arvamusel, et tööstuspoliitikat tuleb toetada struktuurifondide kaudu, et tugevdada liikmesriikide ja liidu konkurentsivõimet; toetab seetõttu ühtekuuluvuspoliitika prioriteeti kasutada ära eelkõige VKEd eettevõtluspotsentiaali;

Demograafilised muutused ja kaasavam tööturg

13. tunneb heameelt liikmesriikide jõupingutuste üle pidada esmatähtsaks investeeeringuid, mille eesmärk on suurendada tööturul osalemist, tagada võrdsed võimalused ja toetada seega Euroopa Sotsiaalfondi ja programmi PROGRESS (2007–2013) kaudu edendatavaid meetmeid, mille eesmärk on aidata kaotada diskrimineerimist ja parandada naiste olukorda tööturul; tunnustab liikmesriikide meetmeid, mille eesmärk on parandada oskusi, võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu, nende Euroopa Sotsiaalfondist rahastatavates programmides; rõhutab, et on tähtis ja vajalik jätkata jõupingutusi eesmärgiga toetada tööhõivet süveneva majanduskriisi tingimustes ning võtta seejuures erilisel arvesse puudega inimeste ja eakate erivajadusi ühtekuuluvuspoliitika rakendamise ja hindamise igal etapil;

14. toetab nn partnerluspõhimõtet, mida komisjon ühtekuuluvuspoliitikas rakendab, ning kutsub komisjoni üles kaasama läbirääkimistesse ja rakendamisse kohalikke ja üleriigilisi naisorganisatsioone;

Reageerimine jätkusuutliku arengu, kliimamuutuse ja energiaga seotud probleemidele

15. on seisukohal, et keskkonnakaitse, kliimamuutusega võitlemise ja energiatõhususe edendamise meetmed tuleks lisada kõikidesse rakenduskavadesse, ning kiidab heaks liikmesriikide võetud kohustused need küsimused lahendada sel teel, et nendele probleemidele eraldatakse umbes üks kolmandik ühtekuuluvuse kogueelarvest; on siiski arvamusel, et kliimamuutusega võitlemiseks ja energiatõhususe edendamiseks mõeldud konkreetsetest eraldistest ei piisa tegelike vajaduste rahuldamiseks;

16. on arvamusel, et struktuurifondide abil konkurentsivõimekeskuste välja arendamine on oluline, kuna need pakuvad arvestatavat võimalust hästiasustatud töökohtade loomiseks ja kasvu tekitamiseks, kuid ka suurtele linnastutele avalduva surve vähendamiseks; tunneb sellega seoses heameelt programmi URBAN jätkamise üle ja on seisukohal, et linnapiirkondi tuleb taaselustada ja vananevat linnainfrastruktuuri taastada;

17. rõhutab, et struktuurifondide määrustes märgitakse, et liikmesriigid ja komisjon tagavad fondide rakendamise eri etappides naiste ja meeste võrdõiguslikkuse ning soolise aspekti integreerimise edendamise;

18. kutsub liikmesriike üles andma kodanikele, kohalikele ametiasutustele ning valitsusvälistele ja naisorganisatsioonidele põhjalikku teavet rahastamisvõimaluste kohta, eelkõige eriprogrammide, struktuurifondide poolse kaasrahastamise võimaluse, kaasrahastamise ja hüvitamise eeskirjade kohta ning selle kohta, kust leida konkursikutseid programmiperioodi 2007–2013 raames;

19. kutsub liikmesriike üles tagama, et liigsed administratiivsed takistused ei heidutaks valitsusväliseid organisatsioone projektide rahastamist taotlemast, eriti neid, mis toetavad majanduslikult ebasoodsates tingimustes naisi, sisserändajatest ja rahvusvähemusse kuuluvaid naisi, puudega naisi, naisi, kellel on ülalpeetavaid, ning vägivalda või piinamise ohvriks sattunud naisi;

20. märgib, et selles, kuidas EU-15 ja EU-12 liikmesriiki keskkonnakaitse valdkonnas vahendeid eraldasid, on märkimisväärne erinevus, ning tõdeb uute liikmesriikide vajadust eraldada tunduvalt rohkem vahendeid liidu keskkonna-, kliima- ja bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamiseks, nagu on sätestatud ühenduse õigustikus;

Teisipäev, 24. märts 2009

21. rõhutab, et oluline on suurendada koostöövõimet ja olemasolevate rahaliste vahendite tõhusat kasutamist kõikvõimalikel viisidel, sealhulgas parimate tavade vahetamine, teabekampaaniad, ühismeetmed, uue tehnoloogia vahetamine ning partnerluste arendamine, kuna see võimaldab teoksil olevaid koostööprogramme tõhusalt rakendada ja eelkõige suurendada uute liikmesriikide toetuste kasutamise suutlikkust;

22. on seisukohal, et majanduskriisi ajal peaksid liikmesriigid kasutama ära keskkonnakaitse ja töökohade loomise vahelist sünergia, mis on sätestatud ühtekuuluvuspoliitika strateegilistes suunistes, ning eraldama rohkem vahendeid projektidele, mis edendavad nn rohelist majandust, rohelist töökohti ja rohelist uuendust;

Mitmetasandilise valitsemise ja partnerluse tugevdamine

23. on seisukohal, et mitmetasandilise valitsemise ja partnerluse põhimõtted on rakenduskavade õiguspärasuse, läbipaistvuse ja tulemuslikkuse põhielemendid kogu programmitöö etapi ja eriti rakendusprotsessi jooksul; väljendab seetõttu heameelt kõigi liikmesriikide poolt vastavalt nende institutsioonilisele raamistikule ja traditsioonidele tehtud jõupingutuste üle tugevdada partnerluspõhimõtet oma praeguse programmi-perioodi rakenduskavades vastavalt Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi üldmääruse artiklile 11; soovib eelkõige uutel liikmesriikidel, kellel on vähe kogemusi tulemusliku partnerluse loomisel, partnerluse ja läbipaistvuse põhimõtet rakenduskavade rakendamisel pidevalt tugevdada;

24. kutsub liikmesriike üles vältima liigseid viivitusi lõpuleviidud projektide kulude hüvitamisel, märkides, et sellisest tegevusest tingitud maksejõuetus takistab sageli hüvitise saajatel – enamasti kohalikel asutustel ja mittetulundusühingutel – oma tegevusvaldkonnale vastava uue tegevuse alustamist;

25. juhib tähelepanu sellele, et viivitused struktuuripoliitika rakendamisel on osaliselt tingitud menetluste liigsest jäikusest ja seetõttu tuleks muuta need menetlused sujuvamaks ning võtta kasutusele selge kohustuste ja pädevuste jaotus ELi, liikmesriikide ning piirkondlike ja kohalike asutuste vahel;

26. kutsub liikmesriike üles tegema tihedat koostööd piirkondlike ja kohalike asutustega juba riiklike strateegiliste raamistike kavandamisetapil, et tagada riiklike strateegiate optimaalne rakendamine ja saavutada täielikult mitmetasandilise valitsemise eesmärgid;

27. rõhutab vajadust edendada koostööd era- ja avaliku sektori vahel avaliku ja erasektori partnerluse vormis, et oleks võimalik viia läbi palju tähtsaid projekte investeringute mõju võimendamiseks;

28. märgib, et tuleb hinnata struktuurifondide programmide ja maaelu arengu programmide kooskõlastamist ja täiendavust; märgib, et kohapealsed kogemused näitavad, et kahe programmi sünergia ei kasutata piisavalt ära;

Institutsioonilise suutlikkuse loomine

29. tunnustab suurenenud teadlikkust sellest, kui tähtis on institutsioonilise ja haldussuutlikkuse tugevdamine riigi poliitika tulemusliku rakendamise ja ELi vahendite haldamise seisukohalt; nõuab, et kõikides lähenemipiirkondades tehtaks olulisi jõupingutusi institutsioonilise suutlikkuse tugevdamiseks ja riigiasutuste asjatundlikkuse suurendamiseks;

Teisipäev, 24. märts 2009

30. rõhutab vajadust suunata ühtekuuluvuspoliitika ka maapiirkondadele, kuna territoriaalset ühtekuuluvust saab saavutada ainult tasakaalu loomisega linna- ja maapiirkonna vahel;

Eduka poliitika süvalaiendamine, teadmiste edendamine ja heade tavade levitamine

31. hindab eriti seda, et uued liikmesriigid on lisanud ühenduse algatuste URBANi ja EQUALi tulemused oma rakenduskavadesse perioodiks 2007–2013; kiidab heaks liikmesriikide jõupingutused kehtestada jätkusuutliku linnaarengu integreeritud kavad, sest linnades asub tööstus, mis tagab majanduskasvu ja töökohtade loomise; on ka seisukohal, et tuleks ära kasutada Euroopa territoriaalse koostöö programme ning algatuste JESSICA, JASPERS, JEREMIE ja JASMINE kogu potentsiaal, et kiirendada arengut ja saavutada suurem kasvumäär;

32. kutsub liikmesriike üles võtma arvesse naistele avalduvat mõju ja soolist mõõdet seoses kõikide struktuurifondide projektidega;

Järeldused

33. on seisukohal, et ei saa hinnata viisi, kuidas liikmesriigid on otsustanud ühtekuuluvuspoliitika strateegilistes suunistes sätestatud raamistikku oma riiklike strateegiliste raamistike ja rakenduskavade väljatöötamisel rakendada; tunnustab, et kõik liikmesriigid on teinud kõikidel etappidel oma konkreetsete vajaduste ja piirangute kontekstis märkimisväärsed jõupingutusi ühtekuuluvuspoliitika prioriteetide saavutamiseks;

34. on arvamusel, et läbipaistvus rahaliste vahendite eraldamisel ja haldusprotsessi hõlbustamine, tänu millele pääsevad võimalikud struktuurifondidest toetuse saajad lihtsamini teabele ligi, on ühtekuuluvuspoliitika üldiste eesmärkide saavutamise peamised eeltingimused;

35. kutsub liikmesriike üles tugevdama korda, mille nad on kehtestanud, et tagada täielikult toimiva integreeritud lähenemisviisi rakendamine ühtekuuluvuspoliitika elluviimisel, ja tagama seejuures, et kõiki konkreetse rakenduskava aspekte võetakse nõuetekohaselt arvesse;

36. julgustab komisjoni tema püüdlustes tagada, et liikmesriigid kasutaksid tõhusaid kontrollisüsteeme, et rakendada ühenduse kulude usaldusväärset finantsjuhtimist;

37. märgib, et praegune ülemaailme majanduskriis on loonud kõikides liikmesriikides uue olukorra, mis nõuab investeerimisprioriteetide ümberhindamist ja võimalikku kohandamist; pooldab komisjoni eespool nimetatud ettepanekuid määruste muutmiseks, et katta liidu vajadused selles erakordses olukorras, ning kordab oma arvamust, et ühtekuuluvuspoliitika on majanduse taastamise seisukohast keskse tähtsusega kogu liidu territooriumil; lükkab seetõttu tagasi kõik katsed seda poliitikat renatsionaliseerida;

*

* *

38. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 24. märts 2009

Euroopa mikrokreedi algatuse väljatöötamiseks, et toetada majanduskasvu ja tööhõivet

P6_TA(2009)0166

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile Euroopa mikrokreedi algatuse väljatöötamise kohta, et toetada majanduskasvu ja tööhõivet (2008/2122(INI))

(2010/C 117 E/14)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2007. aasta teatist „Euroopa algatus mikrokreedi arendamiseks, et toetada majanduskasvu ja tööhõivet” (KOM(2007)0708);
- võttes arvesse oma 11. juuli 2007. aasta resolutsiooni valge raamatu: finantsteenuste poliitika (2005–2010) kohta ⁽¹⁾, eriti selle lõiget 35;
- võttes arvesse komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitust 2003/361/EÜ mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlemise kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 20. juuli 2005. aasta teatist „Ühismeetmed majanduskasvu kiirendamiseks ja tööhõive tõstmiseks: ühenduse Lissaboni kava” (KOM(2005)0330);
- võttes arvesse komisjoni 5. juuli 2005. aasta teatist „Ühtekuuluvuspoliitika toetus majanduskasvule ja töökohtade loomisele: ühenduse strateegilised suunised, 2007–2013” (KOM(2005)0299);
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2007. aasta teatist „Majanduskasvu ning tööhõivet käsitleva Lissaboni strateegia rakendamine liikmesriikides ja piirkondades ELi ühtekuuluvuspoliitika kaudu ajavahemikus 2007–2013” (KOM(2007)0798);
- võttes arvesse komisjoni 11. detsembri 2007. aasta teatist „Ettepanek ühenduse Lissaboni programmi kohta aastateks 2008–2010” (KOM(2007)0804);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsust nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013) ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 25. juuni 2008. aasta teatist „„Kõigepealt mõtle väikestele”–Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act”” (KOM(2008)0394);
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ krediidiastutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuesti sõnastamine) ⁽⁴⁾ ning komisjoni 1. oktoobri 2008. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ seoses keskastutustega seotud pankade, teatavate omavahendite kirjete, suure riskide kontsentreerumise, järelevalvesüsteemide ja kriisijuhtimisega (KOM(2008)0602);

⁽¹⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk. 392.⁽²⁾ ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.⁽³⁾ ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.⁽⁴⁾ ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

Teisipäev, 24. märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiivi 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 20. detsembri 2007. aasta määrust (EÜ) nr 1535/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete tootmise sektoris ⁽³⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/17/EÜ, millega kooskõlastatakse vee-, energeetika-, transpordi- ja postiteenuste sektoris tegutsevate ostjate hankemenetlused ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiivi 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 8. mai 2008. aasta deklaratsiooni mikrokrediidi kohta ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 192 teist lõiku;
- võttes arvesse kodukorra artikleid 39 ja 45;
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning eelarvekomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, õiguskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdsuse komisjoni arvamusi (A6-0041/2009),
 - A. arvestades, et komisjoni praeguse määratluse kohaselt on mikrokrediit kuni 25 000 euro suurune laen ja soovitus 2003/361/EÜ sätestatakse, et mikroettevõtte on ettevõtte, mis annab tööd kuni 10 inimesele ning mille aastakäive või aastane bilansimaht ei ületa 2 000 000 eurot; arvestades, et need määratlused ei näi olevat asjakohased kõikide liikmesriikide turgude puhul ega võimalda teha selget vahet mikroettevõtetele antava mikrokrediidi ja mikrolaenu, pankade poolt laenukõlbmatuteks peetavatele laenuvõtjatele antava mikrokrediidi ja pangale vastuvõetavatele mikroettevõtetele antava mikrokrediidi vahel;
 - B. arvestades, et asjakohaste rahastamisvormide raskes kättesaadavuses nähakse tihti väga olulist takistust ettevõttele ning Euroopa Liidus on märkimisväärne potentsiaalne nõudlus mikrokrediidi järele, mis ei ole praegu rahuldatud;
 - C. arvestades, et komisjon ei ole täitnud Euroopa Parlamendi 11. juuli 2007. aasta resolutsioonis esitatud nõuet koostada väikerahastamise tegevuskava, koordineerida erinevaid poliitilisi meetmeid ning kasutada optimaalselt ära parimaid tavasid nii Euroopa Liidus kui ka kolmandates riikides;
 - D. arvestades, et 2008. aastal kiitis Euroopa Parlament teist aastat järjest heaks assigneeringud katseprojekti „Mikrokrediidi jaoks soodsama keskkonna edendamine Euroopas” rahastamiseks, ning arvestades, et kuigi komisjoni eespool nimetatud 20. detsembri 2007. aasta teatistes nendele assigneeringutele ei viidata, võidakse neid eraldada sihtotstarbeliselt niisuguse omakapitali moodustamiseks, mida võidakse käsitleda algkapitalina;

⁽¹⁾ ELT L 309, 25.11.2005, lk 15.

⁽²⁾ ELT L 379, 28.12.2006, lk 5.

⁽³⁾ ELT L 337, 21.12.2007, lk 35.

⁽⁴⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 134, 30.4.2004, lk 114.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0199.

Teisipäev, 24. märts 2009

- E. arvestades, et mitu tunnust eristab mikrokrediiti tavalisest laenust, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele antavast laenust; arvestades, et tavapärasest laenu taotlemaid äriühinguid teenindavad üldiselt eri tüüpi finantseerimisasutused, ning arvestades, kui oluline on lõppeesmärk kaasata kõik kodanikud ametlikku finantssüsteemi;
- F. arvestades, et mikrokrediidiga kaasnevad suuremad tegevuskulud, kuna laenusumma on väike, puuduvad (piisavad) tagatised ning käitlemiskulud on suured;
- G. arvestades, et mikrokrediidi andmises on uuenduslikke ja subjektiivseid elemente, nagu alternatiivsed või puuduvad tagatisnõuded ning tavapärasest erinev krediitivõime hindamine, ning sageli antakse mikrokrediiti mitte ainult kasumi saamiseks, vaid ka ühtekuuluvuse eesmärgil, püüdes integreerida ebasoodsas olukorras olevaid inimesi (uuesti) ühiskonda;
- H. arvestades, et mikrokrediit on määratluse järgi väike, kuid võimalus seda laenu üldisel juhul lühikese tähtaja tõttu „uuesti ringlusse lasta” (andes pärast laenu tagasimaksmist uut laenu) mitmekordistab mikrokrediidi mõju; arvestades, et silmas tuleks pidada selle saajate traditsioonilisse pangandussüsteemi taasintegreerimise eesmärki;
- I. arvestades, et mikrokrediiti võivad pakkuda või juurdepääsu rahastamisele võivad aidata luua eri teenusepakkujad, nagu mitteametlikud finantsteenuste pakkujad (lubatud eraisikute vahelised laenud), liikmetele kuuluvad organisatsioonid (näiteks krediitühistud), valitsusvälised organisatsioonid, vastastikuse abistamise ühingud ja vastastikuse abistamise seltsid, kogukonna arendamise finantsasutused, garantiipangad ja -fondid ning hoiu-, ühistu- ja kommertspangad, ning arvestades, et koostöö nende erinevate teenusepakkujate vahel võiks olla kasulik;
- J. arvestades, et on vaja tunnustada niisuguste kogu Euroopa Liidus tegutsevate finantsteenuste pakkujate nagu krediitühistud ainulaadset struktuuri, sest need on pangandusvälised finantseerimisasutused, mis koondavad liikmete hoiuseid mikrolaenude andmiseks, ning et ainuüksi kõnealuste ainulaadsete struktuuride tõttu ei tohiks neid välja jätta asjaomastest mikrokrediidi rahastamise programmidest;
- K. arvestades, et praegune finantskriis ja selle võimalikud tagajärjed majandusele tervikuna näitavad keerukate finantstoodete puudusi ja vajadust kaaluda võimalusi tõhususe suurendamiseks ning võimalike kanalite loomist rahastamise võimaldamiseks olukorras, kus äriühingute juurdepääs rahastamisele on likviidsuskriisi tõttu piiratud, eelkõige majanduslikult ja sotsiaalselt ebasoodsates piirkondades, samas rõhutades nende asutuste tähtsust, kes keskenduvad oma tegevuses kohalikule arengule ning kellel on tugevad kohalikud sidemed ja kes pakuvad universaalpanganduse teenuseid kõigile majandussubjektidele;
- L. arvestades, et ettevõtlust tuleks edendada;
- M. arvestades vajadust teha ülimaid jõupingutusi, et vähendada mikroettevõtete halduskoormust range miinimumini, ja komisjonil palutakse vastavalt tegutseda;
- N. arvestades, et intressi ülemäär võib takistada laenuandjaid mikrokrediiti pakkumast, juhul kui nad ei saa piirangute tõttu katta laenuandmiskulusid;
- O. arvestades, et mikrokrediidi toetamine peaks olema muudetud Lissaboni strateegias olulisel kohal;
- P. arvestades, et üsna märkimisväärsel arvul juhtudel võivad neil, kes soovivad ELi ühtekuuluvuspoliitika raames juurdepääsu rahalistele vahenditele väikeste pereettevõtete loomiseks, tekkida raskused nõutava kaasrahastamise tagamisel;
- Q. arvestades, et mikrokrediiti käsitleva ELi algatusega tuleks keskenduda ebasoodsas olukorras olevatele inimestele, nagu (pikaajaliselt) töötud, sotsiaalabi saajad, sisserändajad, rahvusvähemused (nt romid), varimajanduses tegutsevad või vaestes maapiirkondades elavad inimesed ning naised, kes tahavad asutada mikroettevõtet;

Teisipäev, 24. märts 2009

- R. arvestades, et kuigi vastavalt võimalustele tuleks kindlustada erasektori osalemine, on riiklik sekkumine mikrokrediidi pakkumisse vajalik;
- S. arvestades seda, et on olemas mitu mikrokrediiti toetavate elementidega ELi algatust ja neid ühtseks süsteemiks ühendav lihtsustatud ja sihipärasem lähenemine oleks kasulik;
- T. arvestades, et ettevõtlustoetus (nt koostöö, juhendamine ja suutlikkuse tõstmine) on mikroettevõtete asutajatele hädavajalik ning koostöö tuleks muuta mikrokrediidi võtjatele kohustuslikuks, ning arvestades, et tarbijate finantsalane harimine ja vastutustundeline laenuandmine peaksid moodustama kõikide väikerahastamisasutuste poliitika olulise osa;
- U. arvestades, et potentsiaalsetel mikrokrediidi saajatel peaks olema nõuetekohase õigusabi võimalus seoses laenulepingu sõlmimise, ettevõtte loomise, võlgade sissenõudmise, intellektuaal- ja tööstusomandi õiguste omandamise ja kasutamisega, eriti kui asjaomane mikroettevõtte kavatses või kui tal on võimalik teha äri teistes Euroopa Liidu liikmesriikides;
- V. arvestades, et tulevaste laenuvõtjate krediidiinfo kättesaadavus lihtsustaks mikrokrediidi andmist;
- W. arvestades, et mikrokrediidi valdkonnas tuleks soodustada parimate tavade uurimist ja jagamist, näiteks mikrokrediidi andmise, tagamise ja riski vähendamise seotud uuenduslike meetodite seisukohast, et näha, mis ulatuses ja missugustes sihtrühmades sellised lähenemisviisid ELi kontekstis toimivad;
- X. arvestades, et tuleks uurida vahendajate rolli kuritarvitamiste ärahoidmisel ning kaaluda alternatiivseid võimalusi usaldusväärse tagamiseks laenuvõtjate seas (näiteks vastastikuse toetamise rühmade kaudu);
- Y. arvestades, et tuleks luua ELi väikerahastamisega tegelevate pangandusväliste asutuste raamistik ning et komisjon peaks töötama välja niisuguse mehhanismi mikrokrediidi toetamiseks, mis jääb kõnealuste mikrokrediidi pakujate osas erapooletuks;
- Z. arvestades, et isikuid, kellel puudub alalise elu- või asukoha aadress või isikut tõendavad dokumendid, ei tohiks jätta rahapesu- ja terrorismivastaste õigusaktide alusel ilma võimalusest saada mikrokrediiti;
- AA. arvestades, et EÜ konkurentsinoorme tuleks kohandada eesmärgiga vähendada tõkkeid mikrokrediidi andmisel;
- AB. arvestades, et mikrokrediidi võtjaid tuleks toetada avalikke hankeid käsitlevate EÜ õigusnormidega,
 1. palub komisjonil vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 44, artikli 47 lõikele 2 või artiklile 95 esitada Euroopa Parlamendile õigusakti ettepaneku või ettepanekud lisas toodud üksikasjalikes soovitudes käsitletud küsimuste kohta;
 2. märgib, et nimetatud soovitud on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõtte ja kodanike põhiõigustega;
 3. on seisukohal, et taotletava ettepaneku või ettepanekute finantsmõju tuleb katta ELi eelarveassigneeringutest, kui see on asjakohane;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja lisas toodud üksikasjalikud soovitud komisjonile ja nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Teisipäev, 24. märts 2009

LISA

RESOLUTSIOONI LISA: ÜSIKASJALIKUD SOOVITUSED TAOTLETAVA ETTEPANEKU SISU KOHTA**1. Soovitus 1 teadlikkuse tõstmise kohta mikrokreedi osas**

Euroopa Parlament on seisukohal, et vastuvõetava õigusakti eesmärk peaks olema reguleerida järgmist:

- a) Komisjon peaks võtma mikrokreedi mõiste kasutusele asjakohases statistikas ja finantseerimisasutusi käsitlevates õigusaktides. Mikrokreedit käsitlevas statistikas tuleks võtta arvesse liikmesriikide SKT-d inimese kohta ning eristada füüsilisest isikust ettevõtjaid või pereettevõtteid nendest ettevõtetest, mille töötajad on pärit väljastpoolt perekonda, et võimaldada esimestele positiivset erikohtlemist.
- b) Komisjon peaks kutsuma liikmesriike üles mikrokreedi statistika esitamist standardima, sealhulgas koguma ja analüüsima andmeid, mis on liigendatud soo, vanuse ja etnilise päritolu põhjal.
- c) Komisjon peaks töötama välja kommunikatsioonistrateegia, et soodustada füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemist kui alternatiivi palga teenimisele, ent eelkõige kui töötusest pääsemise võimalust ebasoodsas olukorras olevatele sihtrühmadele.
- d) Komisjon peaks kutsuma liikmesriike üles rakendama maksusoodustusi erasektori osalemiseks mikrokreedi pakkumises.
- e) Komisjon peaks kutsuma liikmesriike üles kitsendama intressi ülemmäära kohaldamist tarbijalaenudele; liikmesriikidel peaks siiski olema võimalik kohaldada mehhanismi, mille abil on võimalik välistada erakordselt kõrged intressimäärad.
- f) Komisjon peaks viimast kõrge riskitasemega hüpoteeklaenudest tingitud kriisi silmas pidades analüüsima otseste mikrokreedivormide eelseid ja puudusi väärtpaberistatud laenudega võrreldes.
- g) Komisjon peaks liikmesriikidelt nõudma, et nad analüüsiks konkreetset mikrokreediga seotud pingutusi ja tulemusi ning esitaksid need riiklike reformikavade aastaaruannetes seoses muudetud Lissaboni strateegia majanduskasvu ja tööhõivet käsitlevate koostsuunistega. Komisjon peaks oma iga-aastases arenguaruandes mikrokreedit üksikasjalikult käsitlema.

2. Soovitus 2 ELi-poolse rahastamise kohta

Euroopa Parlament on seisukohal, et vastuvõetava õigusakti eesmärk peaks olema reguleerida järgmist:

- a) Komisjon peaks kaasrahastama järgmiseid projekte, kui sellise rahastamise sihtotstarve on mikrokreedi kättesaadavuse soodustamine kõikidele isikutele ja ettevõtjatele, kellel puudub otsene juurdepääs krediidile ja kelle liikmesriigid on oma jurisdiktsiooni raames tavaliselt määratlenud ebasoodsas olukorras olevate sihtrühmadena (nagu näiteks romid, sisserändajad, vaestes maapiirkondades elavad inimesed, ebakindlate töösuhetega inimesed ning naised):
 - i) riigiseste või ELi fondide poolt tagatiste andmine mikrokreedi pakkujatele;
 - ii) ettevõtlust toetavate selliste teenuste pakkumine lisateenustena mikrokreedi võtjatele kas mikrokreedi pakkujate või kolmandate isikute poolt, mis hõlmaksid mikrokreedi võtjate kohustuslikku sihtkoolitust, millega kaasneb korrapärane hindamine, nähes ette võimaluse rahastada kõnealust koolitust struktuurifondide raames;
 - iii) tegevusvaldkonna selliste parimate tavade uurimine ja jagamine, mis on seotud näiteks tagatisnõuetega, tavapärasest erinevate krediidivõime hindamismeetoditega, laenu riskitaseme hindamise süsteemidega ja vahendajate osatähtsusega;
 - iv) niisuguse veebisaidi loomine, kus võimalikel mikrokreeditide saajatel on võimalik esitleda oma projekte neile, kes tahavad raha laenata nende toetamiseks, ja
 - v) kogu ELi hõlmava andmebaasi loomine, mis sisaldab nii positiivseid kui negatiivseid krediidiandmeid mikrokreedi võtjate kohta.

Teisipäev, 24. märts 2009

- b) Kattuvuse ärahoidmiseks peaks komisjon:
- i) määrama ühtse koordineerimisüksuse, mis ühendaks kogu ELi mikrokreidialase finantstegevuse, ning
 - ii) (kaas)rahastama projekte eeldusel, et neid on võimalik ühendada sotsiaalkindlustusõiguste, nt töötushüvitise ja sissetulekutoetuse säilitamisega ettevõtlaste pakkuja analüüsimise alusel, kusjuures arvesse tuleks võtta ettevõtte saavutusi ja miinimumelustaset riigis.

3. Soovitus 3 väikerahastamisega tegelevate pangandus- ja mittepangandusasutuste ühtlustatud ELi raamistiku kohta

Euroopa Parlament on seisukohal, et vastuvõetava õigusakti eesmärk peaks olema reguleerida järgmist:

Komisjon peaks esitama õigusakti ettepaneku, millega luuakse väikerahastamisega tegelevate pangandus- ja pangandusväliste asutuste ELi raamistik. Väikerahastamisega tegelevate pangandusväliste asutuste raamistik peaks koosnema järgmisest:

- a) mikrokreididi pakkujate selge määratlus, mille kohaselt nad ei võta vastu hoivuseid ning ei ole seega finantsasutused vastavalt direktiivile 2006/48/EÜ;
- b) võime tegeleda vaid laenuhingutega;
- c) võime tegeleda edasilaenamisega ning
- d) ühtlustatud riskipõhised normid, mis käsitleksid volitamist, registreerimist, aruandlust ja usaldatavusnormatiive.

4. Soovitus 4 direktiivi 2005/60/EÜ kohta

Euroopa Parlament on seisukohal, et vastuvõetava õigusakti eesmärk peaks olema reguleerida järgmist:

Komisjon peaks direktiivi 2005/60/EÜ läbi vaadates tagama, et nimetatud direktiivi sätted ei ole takistuseks, millega tokestatakse juurdepääs mikrokreididile isikutele, kelle puudub alaline elu- või asukoha aadress või isikut tõendavad dokumendid, võimaldades erilise erandi tegemist kliendikontrolli käsitlevates sätetes.

5. Soovitus 5 EÜ konkurentsireeglite kohta

Euroopa Parlament on seisukohal, et vastuvõetava õigusakti eesmärk peaks olema reguleerida järgmist:

- a) Komisjon peaks vähese tähtsusega abi käsitlevaid õigusnorme läbi vaadates sätestama:
 - i) vähese tähtsusega abi piirmäärade eristamise liikmesriigiti rahalise toetuse andmisel mikrokreididi pakkujatele;
 - ii) vahetegemise kaotamise põllumajandussektoris tegutsevale ettevõtjale vähese tähtsusega abi eraldamisel, juhul kui abi antakse seoses mikrokreididiga, ning
 - iii) halduskoormuse vähendamise, kui abi antakse seoses mikrokreididiga.
- b) Komisjon peaks kindlaks määrama, et mikrokreididi pakkujate osatähtsus ning vajaduse korral avalik abi, mida sellised asutused saavad, on kooskõlas ELi konkurentsireeglitega.
- c) Komisjon peaks rakendama õigusnorme, millega võimaldatakse mikrokreididi võtjate poolt pakutavate kaupade ja teenuste eelistamist avalikes hangetes.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Juhtimisvahend eelarvevahendite eraldamiseks

P6_TA(2009)0173

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon tegevuspõhise eelarvestamise ja tegevuspõhise juhtimise meetodi kui juhtimisvahendi kohta eelarvevahendite eraldamiseks (2008/2053(INI))

(2010/C 117 E/15)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0104/2009),
- A. arvestades, et ELi institutsioonid kiitsid tegevuspõhise juhtimise, tegevuspõhise eelarvestamise ning strateegilise planeerimise ja programmitöö tsükli heaks haldusreformi käsitleva 2000. aasta valge raamatu (nn Kinnocki reformid) järgselt osana uuest kampaaniast, mille eesmärk on muuta komisjoni ja laiema ELi programmide haldamine rohkem tulemuslikkusele suunatuks;
- B. arvestades, et kõnealused mõisted võeti tegelikult kasutusele Prodi komisjoni tegevuse ajal ja need sisaldasid selle viieaastastes strateegilistes eesmärkides aastateks 2000–2005, mis hõlmasid nii iga-aastast strateegilise planeerimise ja programmitöö tsükli kui ka vastavat tegevuspõhise juhtimise ja tegevuspõhise eelarvestamise tsükli vahendite osas;
- C. arvestades, et selle kõige lõppeesmärk oli kahtlemata tagada, et maksumaksjatelt kogutavaid piiratud ressursse kasutatakse võimalikult tõhusalt kokkulepitud poliitiliste prioriteetide saavutamiseks tänu poliitikalvaldkondade ja vahendite eraldamise protsessi paremale seostamisele, mis tähendas seda, et ELi institutsioonid peaksid kehtestama korra selle saavutamiseks tõhusalt ja bürokraatiavabalt;
- D. arvestades ühtlasi, et reformi eesmärk oli tõhusam haldus ja rakendamine, suurem tegutsemisvabadus ning isikliku aruandekohustuse ja vastutuse selgem määratlemine;
- E. arvestades, et eelarvepädev institutsioon pööras loomulikult suurimat tähelepanu nappide ressursside parimale kasutamisele ja arvab nüüd, et on tulnud aeg senist arengut hinnata ja anda uus tõuge edasisteks täiustusteks, et kindlustada ELi institutsioonid kõrget kvaliteeti tagavate tulemuslikkusele suunatud süsteemidega;
- F. arvestades, et juba on toimunud olulised positiivsed muutused üldises käsitluses ja hoiakus nende küsimuste suhtes, kuid olemasolevate vahendite haldamisel on veel palju arenguruumi,

Üldseisukohad

1. on seisukohal, et tegevuspõhise juhtimise ja tegevuspõhise eelarvestamise rakendamine on olnud edukas ja põhjustanud komisjonis olulise töökultuuri muutuse, aidates samas kaasa isikliku vastutuse ja aruandekohustuse selgitamisele ning teinud haldamise tõhusamaks, tulemustele suunatuks ja läbipaistvaks;
2. juhib tähelepanu endiselt reaalse komisjoni bürokratiseerumise ohule kiiresti lisanduvate koormavate normide ja kohmakate menetluste tõttu; nõuab seetõttu menetluste ja halduse edasiarendamist komisjoni kõigil tasanditel;
3. on seisukohal, et komisjoni viie aasta strateegilised eesmärgid, mis lõppkokkuvõttes moodustavad tema üldise programmitöö poliitilise aluse, ja nende iga-aastane ülevõtmine iga-aastasessse poliitilisse strateegiasse peaks olema palju paremini seostatud mitmeaastaste finantsraamistikega, et tõhustada nende ajastust ja vastuvõtmist ühe sidusa strateegiana koos vastavate vahenditega, ning arvab seetõttu, et mitmeaastane finantsraamistik ise peaks olema viie aasta pikkune;

Kolmapäev, 25. märts 2009

4. on arvamusel, et ELi programme jälgitakse praegu ulatuslikult kontrolli ja õiguspärasuse seisukohalt, aga kahjuks ei pöörata samavõrra tähelepanu kokkulepitud ajavahemikus saavutatud tegelike tulemustele; on seisukohal, et saavutatud tulemustele tuleks pöörata palju rohkem tähelepanu komisjoni kogu aastase tegevuse hindamisel, sealhulgas eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus;

Vastutus

5. rõhutab, et tulemuste saavutamiseks ELi poliitikas ja eelarveassigneeringute parima tulemuslikkuse saavutamiseks on oluline vastutuse selge määratlemine ja jagamine; rõhutab, et poliitiline vastutus on komisjoni volinikel; rõhutab ühtlasi, et Euroopa Parlamendi ees on nad ka täielikult vastutavad usaldusväärse ja tõhusa juhtimise rakendamise eest asjaomastes valdkondades ja komisjonis tervikuna; rõhutab, et institutsioonidevahelised head suhted vastastikuse usalduse ja avatuse vaimus on edu saavutamiseks üliolulised;

6. peab äärmiselt oluliseks, et rakendamise eest vastutajana on komisjonil piisavalt vahendeid ja tegutsemisruumi, kuid ta peaks esitama väga selged aruanded saavutatud eesmärkide ning eraldatud rahaliste vahendite ja inimressursside kasutamise kohta; peab eelarvepädeva institutsioonina vähemtähtsaks seda, kuidas need eesmärgid täpselt saavutati ning milline oli komisjoni sisemine töökorraldus; pooldab seetõttu selles osas suuremat vabadust; kutsub komisjoni üles analüüsima praegust tegevuspõhise eelarvestamise ning strateegilise planeerimise ja programmitöö tsüklit, et see oleks selles osas järjepidev, ning esitama kõik asjakohased muudatusettepanekud;

7. on seisukohal, et komisjon peaks kehtestama selged kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed näitajad poliitiliste ja haldusalaste eesmärkide täitmise mõõtmiseks ning tegema need ajalisel plaanis võrreldavaks;

8. tuletab meelde, et juhtimis- ja haldusalane vastutus, mis on sõnastatud asjakohastes personalieeskirjade sätetes ja mis on osa finantsmääruses sätestatud usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttest, lasub ka komisjoni peadirektoraatide peadirektoritel (volitatud eelarvevahendite käsutajatel) programmide ja poliitikate tõhusa, tulemusliku ja loomulikult ka õiguslikult nõuetekohase rakendamise osas;

9. on seisukohal, et enamikus valdkondades võivad vajakajäämised selges vastutusahelas, milles ei ole liiga palju tasandeid ja mis ei ole ka liiga bürokraatlik, siiski olla konkreetsetes küsimustes komisjoni omavastutuse puudumise põhjuseks, mistõttu Euroopa Parlament sooviks siinkohal näha selgeid suuniseid, mis on seotud programmide ja eelarve täitmise ning tegevuspõhise juhtimise ja tegevuspõhise eelarvestamise möjuga käesolevale küsimusele;

10. tervitab sellega seoses edasist tegevust konkreetsete isikute vastutuse kindlaksmääramiseks ja organisatsioonisisese vastutustunde tugevdamiseks; arvab sellega seoses ühtlasi, et tegevuspõhise juhtimise ja tegevuspõhise eelarvestamise tõhus kasutamine ja integreerimine pigem „edu võtme” kui halduskoormusena võib olla väga oluline tähtsusega; kutsub komisjoni üles seda protsessi jätkama ning esitama asjakohaseid ettepanekuid selle edendamiseks;

Tagasiside

11. on seisukohal, et iga-aastastes tegevusaruannetes sisalduv tulemuste ja eraldatud vahendite kasutamise tegelik esitlemine ja kokkuvõte on endiselt maha jäänud, võrreldes ajaga, mis ettevalmistavates etappides kulutatakse eesmärkide ja taotletavate vahendite esitamisega seotud haldusülesannete täitmisele, s.t iga-aastase poliitilise strateegia, iga-aastaste juhtimiskavade ja tegevusavalduste koostamisele; leiab sellega seoses, et edasine areng on vajalik, selleks et komisjoni ühised talitused võtaksid selle protsessi eest omavastutuse positiivses mõttes;

12. rõhutab, et Euroopa Parlamendil on tõepoolest vaja saada paremaid ja kasutajasõbralikke tulemusi kajastavaid aruandeid, et ta saaks täita oma eelarve-, õigusloome- ja auditeerimisalaseid ülesandeid; on seisukohal, et Euroopa Parlamendile ja nõukogule tuleks iga-aastase eelarvemenetluse käigus edastada asjakohase iga-aastase tegevusaruande ja selle koondaruande lühem versioon, mis sisaldab tulemusi ja kulusid;

Kolmapäev, 25. märts 2009

13. peab tõsiseks puuduseks, et iga-aastane poliitiline strateegia ja esialgse eelarveprojekti koostamiseks kasutatav paralleelne eelarvealane teave on siiani sisaldanud uusi prioriteete ilma nn negatiivseid prioriteete kindlaks määramata, mistõttu prioriteete üha lisandub kogu tsükli vältel, ilma et tehtaks ühtegi poliitilist otsust küsimuste suhtes, mille mahtu on maksumaksjalt kogutavate ressursside piiratuse tõttu vaja vähendada, et teha ruumi kõige olulisematele prioriteetidele; rõhutab, et see on selgelt vastuolus reformi kesksete põhimõtetega; märgib murelikult, et mitmeaastasele finantsraamistikule seatud ranged piirangud jätavad väga vähe manööverdamisruumi;

14. võtab teadmiseks ettepanekud iga-aastaste juhtimiskavade ja esialgse eelarveprojektiga avaldatavate tegevusavalduste sidususe parandamiseks, et vähendada halduskoormust strateegilise planeerimise ja programmitöö protsessis, säilitades samas eesmärkide ja mõõdetavate „väljundite“ vahelise seose; arwab, et iga-aastast juhtimiskava tuleb reformida, ja palub komisjonil kiiresti tegutseda;

15. ei ole seetõttu ikka veel veendunud, et strateegilise planeerimise ja programmitöö ning tegevuspõhise juhtimise protsessis võetakse piisavalt arvesse varasemaid kogemusi ja tulemusi ning seda, kuidas nende põhjal süsteemi järgnevatel aastatel arendada; märgib, et see seondub ka küsimusega, kuidas võetakse arvesse komisjoni teostatud arvukaid uuringuid ja hindamisi ning kuidas need mõjutavad – nagu nad õigustatult peaksid – vahendite eraldamist; teeb seetõttu ettepaneku nõuda hindamiseeesmärkide seadmisel senisest selgemat seost programmide läbivaatamise ja eelarveprotsessiga; teeb ühtlasi ettepaneku lisada iga-aastasessse tegevusaruandesse saadud kogemusi kajastav peatükk;

16. on seisukohal, et strateegilise planeerimise ja programmitöö ning tegevuspõhise juhtimise tsüklisse tuleks lisada ka vaadeldavas poliitikavaldkonnas tulemuste saavutamiseiga seotud riskide analüüs;

17. peab praktilise ettepanekuna ELi programmide tulemuslikkuse parandamiseks vajalikuks uue eelarve koostamisel käimasolevate haldus- ja eelarvetsüklite arvestamist; tehnilises mõttes tähendab see seda, et praeguse (2010. aasta eelarve) menetluse käigus peavad iga-aastased tegevusaruanded ja nende 2008. aasta koondaruanne (milles näidatakse, kas eesmärgid täideti või mitte) olema õigeaegselt kättesaadavad ja neid tuleks ulatuslikumalt kasutada kõigi komisjoni poolt 2009. aasta jooksul tehtud ettepanekute raames; rõhutab, et varasemate prioriteetide ja eesmärkide saavutamisel peaksid olema „süsteemaatilised tagajärjed“; kritiseerib asjaolu, et aastast aastasse pööratakse liialt vähe tähelepanu sellele, mida nende küsimuste osas on ära tehtud ja kuidas see peaks kajastuma järgmistel aastatel;

18. väljendab heameelt koos esialgse eelarveprojektiga ressursside taotlemise põhjendamiseks esitatavate tegevusavalduste mõningase paranemise üle; taunib siiski asjaolu, et teabe kvaliteet ei ole alati piisav näiteks assigneeringute suurendamise põhjendamiseks, ja kahetseb ka seda, et eelarvepädevad institutsioonid ei ole seni pidanud vajalikuks premeerida heade tulemustega üksusi ja mitte suurendada või koguni vähendada assigneeringuid üksustes, mille tulemused on ebapiisavad;

Komisjonisisesed küsimused

19. on seisukohal, et pikaajalisi eesmarke ja kavasid, nt mitmeaastast finantsraamistikku ja viie aasta strateegilisi eesmarke, samuti iga-aastast poliitilist strateegiat tuleb ka paremini põhjendada ja seostada konkreetsete peadirektooraatide ja talituste tööga, kuna see on oluline tegur, mille abil motiveerida töötajaid ja panna neid tundma end kogu organisatsiooni peamiste eesmärkide osana ja nende saavutamisele kaasa aitajana; seetõttu palub komisjonil seostada oma iga-aastastes juhtimiskavades ja iga-aastastes tegevusaruannetes sisalduvad positiivsed ja negatiivsed prioriteedid senisest selgemini komisjoni kui terviku mitmeaastaste ja strateegiliste eesmärkidega;

20. on ühtlasi seisukohal, et üldjoontes ei püüta kahjuks reaalselt hinnata nende strateegiliste eesmärkide osas saavutatut; usub, et näiteks strateegiliste eesmärkide saavutamise kohta võiks teha vahekokkuvõtte ja iga peadirektooraat võiks selles protsessis osaleda, tuues välja, milliseid meetmeid on võetud, milliseid vahendeid on kasutatud ja kuidas see on aidanud üldeesmarke täita; rõhutab, et selle eesmärgi praktikas saavutamiseks tuleks tulemuslikkuse mõõtmise aluseks olevad eesmärgid ja näitajad selles strateegilises raamistikus võimalikult ulatuslikult kindlaks määrata;

21. rõhutab, et selline osalemine on lõppkokkuvõttes väga oluline ka ressursside vastutustundliku haldamise seisukohalt rakendustasanditel ja ühtlasi oluline tegur, et näiteks motiveerida üksusi otsima tõhusaid töömeetodeid ja leidma võimalusi kokkuhoiuks, tegema koostööd teiste osakondadega jne;

Kolmapäev, 25. märts 2009

22. arwab, et tegevuspõhist eelarvestamist ja tegevuspõhist juhtimist tuleb arendada nii, et oleks võimalik parandada komisjoni vastutuse tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud ülesannete vahel jagunemise läbipaistvust ja selle selgitamist, ning eelkõige anda selgeid suuniseid haldustoe ja tegevuse kooskõlastamisega (sealhulgas tegevuspõhise eelarvestamise ja tegevuspõhise juhtimise tsükli enesega) tegelevate töötajate arvu ja kasutatavate vahendite suuruse ja sellega seonduvate kulude kohta, et seeläbi aidata leida õiget tasakaalu tsentraliseeritud ja detsentraliseeritud lähenemisviisi vahel;

Kokkuvõtteks

23. palub komisjonil parandada ja muuta sujuvamaks strateegilise planeerimise ja programmitöö ning tegevuspõhise juhtimise tsükli integreerimist ja täiustamist, et poliitika ja meetmete rakendamise tegelikke tulemusi oleks rahaliste ja inimressursside eraldamisel võimalik nõuetekohaselt arvesse võtta; rõhutab, et see peaks viima ka võimalike nn negatiivsete prioriteetide väljaselgitamiseni;

24. arwab, et tuleks pöörata enam tähelepanu iga-aastase poliitilise strateegia muutmisele tegevuseks, mille käigus võetakse süstemaatiliselt arvesse varasemate aastate tulemusi, mis aitab ka vähendada komisjoni halduskoormust;

25. rõhutab, et strateegilise planeerimise ja programmitöö ning tegevuspõhise juhtimise seisukohalt oluliste dokumentide, näiteks komisjoni iga-aastaste tegevus- ja kokkuvõtlike aruannete sisu ja esitust tuleks samuti lihtsustada ja parandada, et need vastaksid paremini eelarvepädevate institutsioonide ja eelarve täitmisele heakskiitu andvate asutuste vajadustele;

26. rõhutab, et see ei tohiks suurendada haldusalast töökoormust; palub seetõttu komisjonil põhjalikult analüüsida strateegilise planeerimise ja programmitöö ning tegevuspõhise juhtimise tsükli halduskulusid, et eelkõige kavandamist ja eelarvestamist puudutavate toimingute juures välja selgitada võimalusi haldustöö lihtsustamiseks ja hoolikalt kontrollida inimressursside eraldamise asjakohasust;

27. palub komisjonil oma järgmises sõeluuringu aruandes teavitada Euroopa Parlamenti selliste analüüside tulemustest, samuti enne 2010. aasta eelarve esimest lugemist teda teavitada käesolevas resolutsioonis esitatud nõudmiste osas võetud meetmetest ja edusammudest;

28. usub, et suuremat rõhku tuleks panna kvaliteedikriteeriumide kehtestamisele ja neid tuleks tulemuslikkust käsitleva teabe puhul järgida;

29. palub ühtlasi hoida komisjonil Euroopa Parlamenti kursis meetmetega, mida on võetud organisatsiooni tõhususe ja tulemuslikkuse hindamiseks ja parandamiseks, eelkõige haldustoe ja kooskõlastamise ülesannete komisjonisisel jaotamisel tsentraliseeritud ja tegevustasandite vahel;

30. rõhutab, et iga-aastaste tegevusaruannete, iga-aastase poliitilise strateegia ja komisjoni esialgse eelarveprojekti vahel peaks olema senisest selgem seos ning programmitöö ja eelarvestamise kooskõlastamist tuleks edendada mitmeaastases perspektiivis, mitmeaastase finantsraamistiku, komisjoni strateegiakava ja iga-aastase poliitilise strateegia parema seostamise teel;

31. on seisukohal, et need parandused muudaksid tegevuspõhise eelarvestamise ja tegevuspõhise juhtimise tõhusaks vahendiks tulemuspõhise eelarve koostamisel ning komisjonisisese vastutustundlikkust ja aruandekohustust soosiva töökultuuri tugevdamisel;

32. usub, et Euroopa Parlament peaks selgitama, kuidas ta kasutab strateegilise planeerimise ja programmitöö ning tegevuspõhise juhtimise dokumentides sisalduvat tulemuslikkust kajastavat teavet komisjoniga peetava dialoogi tugevdamiseks;

*

* *

33. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Kolmapäev, 25. märts 2009

2007.-2013. aasta finantsraamistiku vahekokkuvõte

P6_TA(2009)0174

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon 2007.–2013. aasta finantsraamistiku vahekokkuvõtte kohta (2008/2055(INI))

(2010/C 117 E/16)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingut, eriti selle artikleid 268 ja 280;
- võttes arvesse Lissaboni lepingu jätkuvat ratifitseerimisprotsessi;
- võttes arvesse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 8. juuni 2005. aasta resolutsiooni laienuvad liidu poliitiliste väljakutsete ja eelarvevahendite kohta (2007–2013) ⁽²⁾;
- võttes arvesse komisjoni 3. novembri 2008. aasta töödokumenti „Muutuv Euroopa vajab eelarvereformi“ (SEK(2008)2739);
- võttes arvesse komisjoni poolt 12. novembril 2008. aastal korraldatud konverentsi „Muutuv Euroopa vajab eelarvereformi“ tulemusi;
- võttes arvesse oma 13. detsembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu 2008. aasta üldeelarve projekti kohta (kõik jaod) ⁽³⁾ ja oma 18. detsembri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu 2009. aasta üldeelarve projekti kohta (kõik jaod) ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 29. märtsi 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu omavahendite tuleviku kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni muudetud ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega muudetakse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta seoses mitmeaastase finantsraamistikuga ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 4. detsembri 2008. aasta seisukohta ettepaneku suhtes võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse rahastamisvahend kiireks reageerimiseks toiduainete hinnatõusule arengumaades ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni majanduslikku ja sotsiaalsel ühtekuuluvust käsitleva neljanda aruande kohta ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.⁽²⁾ ELT C 124 E, 25.5.2006, lk 373.⁽³⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 454.⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0622.⁽⁵⁾ ELT C 27 E, 31.1.2008, lk 214.⁽⁶⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 263.⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0576.⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0068.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse oma 12. märtsi 2008. aasta resolutsiooni ühise põllumajanduspoliitika „tervisekontrolli” kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 15.–16. detsembri 2005. aasta, 21.–22. juuni 2007. aasta ning 11.–12. detsembri 2008. aasta kohtumiste järeldusi;
 - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja vastust komisjoni teatisele „Reformides eelarvet ja muutes Euroopat” (SEK(2007)1188);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ja väliskomisjoni, arengukomisjoni, eelarvekontrollikomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, regionaalarengukomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A6-0110/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon sõlmisid 17. mail 2006 institutsioonidevahelise kokkuleppe eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta („17. mail 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe”) pärast pingelisi läbirääkimisi, mis põhinesid Euroopa Parlamendi 8. juuni 2005. aasta läbirääkimiste positsioonil – mis omakorda põhines vajaduste süvaanalüüsil, et määrata kindlaks poliitilised prioriteedid – ning 2005. aastal liikmesriikide vahel saavutatud kokkuleppele;
- B. arvestades, et 17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe sätestab, et komisjon annab 2009. aasta lõpuks kokkuleppe toimimise kohta aru, ning kutsub komisjoni üles viima läbi kõiki ELi kulutusi (sh ühist põllumajanduspoliitikat) ja vahendeid (sh Ühendkuningriigi tagasimakset) hõlmavat täielikku ja laiaulatuslikku läbivaatamist ning esitama selle kohta 2008.–2009. aastal aruande;
- C. arvestades, et komisjon käivitas 2007. aasta septembris ulatusliku avaliku arutelu, mille raames laekus rohkem kui 300 arvamust, ning korraldas 12. novembril 2008. aastal konverentsi „Muutuv Euroopa vajab eelarvereformi”, mis tähistas läbivaatamisprotsessi esimest sammu;
- D. arvestades, et komisjon kavatseb esitada hiljemalt 2009. aasta sügisel teatise, mis visandab järgmise finantsraamistiku põhisuundumusi, ning peaks esitama aruande 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe toimimise kohta (protsessi teine samm), kuid ettepanekud järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ja institutsioonidevahelise kokkuleppe kohta (kolmas samm) esitab järgmine komisjon 2010. aasta jooksul;
- E. arvestades, et Lissaboni lepingu ratifitseerimisprotsess ei ole veel lõppenud;
- F. arvestades, et Lissaboni lepingu finantssätestes on sätestatud, et mitmeaastane finantsraamistik on Euroopa Liidu toimimise lepingu alusel õiguslikult siduv ning selle kestus on vähemalt viis aastat;
- G. arvestades, et Lissaboni lepingus on sätestatud Euroopa Liidu pädevuse laiendamine, mis võib kajastuda mitmes uues poliitikavaldkonnas, mille jaoks võib olla vaja sobivat õiguslikku alust ja rahastamist;
- H. arvestades, et institutsioonid peaksid tagama, et järgmise finantsraamistiku ajakava võimaldab nii palju kui võimalik demokraatlikku legitiimsust ning komisjoni ja Euroopa Parlamendi volituste ühitamist, kaaludes praeguse mitmeaastase finantsraamistiku võimalikku pikendamist ja kohandamist kuni 2015.–2016. aastani;
- I. arvestades, et uue komisjoni ametissenimetamine ja seoses sellega toimuvad avalikud arutelud peaksid andma äsjavalitud Euroopa Parlamendile võimaluse küsitleda ja hinnata uusi volinikke nende poliitiliste prioriteetide ja selleks vajaliku eelarve teemal;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0093.

Kolmapäev, 25. märts 2009

J. arvestades, et pooleliolevate õigusloomekavade vahehindamine 2010.–2011. aastal peaks andma olulise baasi pooleliolevate kavade ja tulevaste prioriteetide edaspidiseks hindamiseks ning seda tuleks nõuete kohaselt arvesse võtta praeguse finantsraamistiku võimaliku pikendamisel ja kohandamisel kuni 2015.–2016. aasta lõpuni;

1. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on jõuliselt kaasa aidanud 2007.–2013. aasta mitmeaastase finantsraamistiku loomisele ja 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe valmimisele, võimaldades samal ajal ühenduse õigusloome järjepidevust suure hulga mitmeaastaste kavade käivitamise kaudu; arvab, et enamik parlamendi raporti soovistest on endiselt asjakohased, sest need põhinevad alt-üleslähenedemisviisil, mis seob ülesanded ja lubadused vajalike eelarvevahenditega; on seoses sellega seisukohal, et mõned varasematel kogemustel põhinevad üldpõhimõtted ja suundumused tuleks anda edasi parlamendi järgmisele koosseisule;

Kolmeastmeline lähenemisviis

2. väljendab heameelt, et komisjon haaras initsiatiivi ulatusliku avaliku arutelu korraldamisel, eesmärgiga leida uusi ideid ja tuvastada tärkavaid suundumusi; tuletab siiski meelde, et institutsiooniliste õiguste raames on Euroopa Parlamendil õigus otsida muid lahendusi ja ideid konsultatsioonide ja avalike arutelude põhjal, mis ta ise on kavandanud;

3. on seisukohal, et viimase kahe aasta jooksul pärast praeguse mitmeaastase finantsraamistiku (2007–2013) ja 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe jõustumist on tehtud mõningaid edusamme Euroopa Parlamendi 17. mai 2006. aasta resolutsioonis institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise kohta ⁽¹⁾ esitatud kolme samba osas: ühitada poliitilisi prioriteete ja rahalisi vajadusi, ajakohastada eelarve struktuuri ja parandada ELi eelarve täitmise kvaliteeti; märgib siiski, et arenguruumi veel on, nt tookord kokkulepitud kinnitava avalduse („*déclaration d'assurance*”) täitmise, õigusnormide lihtsustamise ning ettenähtud, kuid väga alakasutatud vahendite kasutamise osas;

4. tuletab meelde oma teadlikkust asjaolust, et lõplikus kokkuleppes jäi rida puudujääke lahendamata – näiteks piirkondlike ja riikide haldusdeklaratsioonide kasutuselevõtmine; rõhutab, et esile kerkis vajadus ELi poliitiliste prioriteetide lisarahastamise järele – eelkõige puudutab see Galileod, Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituuti ning toiduainete rahastamisvahendit – ning lahendus leiti 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe olemasolevate vahendite kasutamisega; märgib, et nõukogu ise ei ole suutnud ellu viia Euroopa Ülemkogu kokkulepet eraldada ELi eelarvest 5 000 000 000 eurot majanduse taastamise ja toetamise kava jaoks; usub, et praeguses mitmeaastases finantsraamistikus ja institutsioonidevahelises kokkuleppes on vaja täiendavaid kohandusi, mis põhinevad piisaval ja ambitsioonikal kokkuvõtete tegemisel;

5. juhib tähelepanu asjaolule, et vahet tuleks teha praeguses mitmeaastases finantsraamistikus teatavate programmide läbivaatamisel, mis põhineb õigusaktide vahehindamisel, mis toimub aastatel 2010–2011, rubriikide 4 ja 1a ebapiisavast rahastamisest tingitud probleemidel, uutel väljakutsetel, nagu energeetika ja kliimamuutused, kodakondsus, vabadus, turvalisus ja õigus, võitlus organiseeritud piiriülese kuritegevusega, ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP), ning teistel poliitikavaldkondadel, mis on seotud Lissaboni lepinguga lisanduvate pädevuse liikidega, ning uue mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamisel; rõhutab, et praeguse mitmeaastase finantsraamistiku pikendamine muudab ambitsioonika vahekokkuvõtte veelgi olulisemaks eelduseks;

6. rõhutab, et praegune olukord ja Lissaboni lepingu ratifitseerimisega seondud ebakindlus ühest küljest ning teisest küljest Euroopa Parlamendi ametiaja lõpp, Euroopa Parlamendi valimiste tulemused ja uue komisjoni moodustamine praeguses majandusolukorras ei võimalda võtta kindlaid positsioone eesmärgiga teha lähikuudel tõsiseid kokkuvõtteid; rõhutab siiski, et tõsiste kokkuvõtete tegemine peaks olema uue parlamendi ja komisjoni väga oluline prioriteet;

⁽¹⁾ ELT C 297 E, 7.12.2006, lk 182.

Kolmapäev, 25. märts 2009

7. on seetõttu seisukohal, et realistlik vahekokkuvõtte peaks koosnema kolmest sammust:
- a) i) puudu- ja ülejääkide lahendamine iga-aastaste eelarvemenetluste käigus, võimaluse korral suurema paindlikkuse abil ning vajaduse korral omavahendite ülemmäära suhtes jäänud varu kasutamise abil;
 - ii) vahekokkuvõtte hindamine;
 - b) i) valmistada ette praeguse mitmeaastase finantsraamistiku võimalik kohandamine ja pikendamine kuni 2015.–2016. aastani, et võimaldada sujuvat üleminekut viieaastasele finantsraamistikule, mis paneb Euroopa Parlamendi ja komisjoni igale koosseisule tema ametiaja jooksul poliitilise vastutuse asjaomase mitmeaastase finantsraamistiku eest;
 - ii) võimalikud kohandused ja praeguste programmide pikendamine vastavalt õigusaktidele (2010–2011) kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku võimaliku pikendamisega, nagu Euroopa Parlament on juba korduvalt nõudnud;
 - c) 2016./2017. aastal algava järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamine; see on 2014. aastal valitava parlamendikoosseisu kohustus;

Üldpõhimõtted

8. tuletab meelde, et omavahendite ülemmäär on 1,31 % ELi kogurahvatulust kulukohustustena ja 1,24 % ELi kogurahvatulust maksetena; tuletab samuti meelde, et igal aastal jäävad finantsraamistiku kehtestatud ülemmääraga võrreldes olulised varud, eelkõige maksete puhul (2007. aastal 8 300 000 000 eurot, 2008. aastal 13 000 000 000 eurot, 2009. aastal 7 800 000 000 eurot); tuletab lisaks sellele meelde, et väga suur varu on ka mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäära ja ELi omavahendite ülemmäära vahel⁽¹⁾ (2010. aastal 36 600 000 000 eurot, 2011. aastal 44 200 000 000 eurot, 2012. aastal 45 000 000 000 eurot ja 2013. aastal 50 600 000 000 eurot)⁽²⁾;

9. kinnitab oma eespool nimetatud 29. märtsi 2007. aasta resolutsioonis väljendatud seisukohta, milles ta rõhutab, et „poliitiline seos tulude reformimise ja kulude läbivaatamise vahel on möödapääsmatu ja täiesti põhjendatud”; usub, et need kaks protsessi peaksid toimuma paralleelselt eesmärgiga teostada ELi rahastamise ja kulutuste süsteemi üldine ja terviklik reform hiljemalt 2016.–2017. aastal algava mitmeaastase finantsraamistiku ajaks, mis tähendab, et ettevalmistustööd, sh ratifitseerimine, on selleks ajaks tehtud; nõuab, et kaalutaks sellist süsteemi, mille puhul liikmesriikide eelised ja koormus oleksid üldiselt sobival tasemel;

10. on seisukohal, et praegune majanduskriis ei tohi mõjutada ELi vahendite üldist mahtu, isegi kui liikmesriikide kogurahvatulu ei jätku pidevat tõusu; on seepärast veendunud, et ELi kulutused peaksid olema suunatud poliitikavaldkondadele, kus luuakse ühemõtteliselt Euroopa lisandväärtust, lähtudes täielikult subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja solidaarsuse põhimõtetest; tuletab meelde, et kriisi ajal mõõdetakse seda lisandväärtust eelkõige Euroopa rahvaste solidaarsuse keskse põhimõtte seisukohast;

11. rõhutab, et tulevaste aastate prioriteediks peaks jääma usaldusväärne finantsjuhtimine ja parem liikmesriikide ja komisjoni poolne haldus ning poliitiliste prioriteetide ja rahaliste vajaduste ühitamine; rõhutab, et selle eesmärgi poole tuleks püüelda positiivsete ja negatiivsete prioriteetide eelneva selgitamise, mitte enesele kehtestatavate ülemmäärade abil, on seepärast veendunud, et mitmeaastane finantsraamistik peaks olema paindlikum; rõhutab, et ELi ees seisvad probleemid (toidu-, energeetika- ja finantssektori kriis) on oma raskusastmelt sellised, mida ajaloos on harva nähtud; on seisukohal, et tõeliselt euroopalik reaktsioon neile kriisidele nõuab rahvusvahelisi õiguslikke ja eelarvelisi meetmeid;

⁽¹⁾ 1,24 % omavahendite ülemmäär vs mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäär EL-27 2009. aasta hinnangulise kogurahvatulu põhjal.

⁽²⁾ Nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsus 2000/597/EÜ, Euratom Euroopa ühenduste omavahendite süsteemi kohta (EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42).

Kolmapäev, 25. märts 2009

12. usub, et kuna liidu poliitilised prioriteedid arenevad pidevalt üleilmastumise, demograafiliste muutuste, tehnoloogia arengu ning kindlate, mitmesuguste energiavarustuse allikate tagamise vajaduse ja kliimamuutuste tõttu, on ELi kulutuste ümberhindamine ja optimeerimine ELi tegevuse parima lisandväärtuse ja tulemuslikkuse saavutamiseks ülioluline;

13. on veendunud, et ELi toimimiseks on vaja tingimata suurendada paindlikkust rubriikide sees ja nende vahel, mitte ainult selleks, et EL saaks vastu võtta uusi väljakutseid, vaid ka selleks, et hõlbustada otsustusprotsessi institutsioonides; ootab, et komisjon haaraks oma tulevastes ettepanekutes, mis põhinevad 17. mai 2006. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe deklaratsioonil nr 1, selles küsimuses initsiatiivi;

14. tuletab meelde, et institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 21 on sätestatud, et finantsraamistikku võidakse „ettenägemata asjaoludel muuta komisjoni ettepaneku põhjal, pidades seejuures kinni omavahendite ülemmäärast“; kritiseerib taas kord sellisele muutmisele korduvalt vastu seisnud nõukogu ebaratsionaalset käitumist;

15. kordab oma soovi näha ELi poliitika ja eelkõige ühtekuuluvuspoliitika rakendamises liikmesriikide ja komisjoni poolt konkreetseid ja kiireid edusamme; eeldab, et komisjoni ja nõukogu poolt liikmesriikide nimel 2008. aasta novembris võetud ühine kohustus lihtsustab menetlusi (eelkõige halduskontrollisüsteeme), et kiirendada makseid, ning avaldab positiivset mõju tulevastele eelarvetele; on valmis võtma poliitilisi ja haldusmeetmeid, kui olukord peaks jääma muutumatuks; arvab, et menetluste lihtsustamine peab olema prioriteet ka teistes valdkondades, nagu teadus- ja uuendustegevus ning VKEde poliitika;

16. märgib, et erilist tähelepanu tuleks pöörata ELi kulude tõhusale haldamisele; märgib lisaks, et eriti oluline on vahendite jaotamine objektiivsete kriteeriumide ning nende tulemuslikkuse pideva hindamise alusel; leiab, et seoses sellega tuleks edendada tugevat ja tõhusat avaliku ja erasektori partnerlust;

17. peab kahetsusväärseks, et arutelu ELi eelarve rahastamise korra reformimise üle on edenenud visalt, sest majanduskriisi tõttu on reformivajadus senisest veel pakilisem; peab eriti kahetsusväärseks, et ei kasutatud võimalust luua kasvuhoonegaaside heitkoguste õiguste enampakkumise süsteemi, et alustada põhjalikku poliitilist arutelu ELi otsustega eraldatavate uute avalike vahendite jagamise üle; nõuab tungivalt selle arutelu alustamist praeguse finantsraamistiku järgmise vahekokkuvõtte raames;

18. märgib, et liikmesriigid on oma eelarvetes suurt osa liidu eesmärke arvesse võtnud; rõhutab, et iga liikmesriik peaks nii kasutatud assigneeringud dokumenteerima ja avaldama, et oleks lihtsam mõõta iga liikmesriigi jõupingutusi ning hinnata summasid, mis tuleb eraldada ELi eelarvest valdkondades, kus liikmesriikide pingutusi on vaja ergutada või täiendada;

Konkreetsed tähelepanekud

19. kavatseb leida sobiva rahastamise uutele või täiendavatele poliitikavaldkondadele, mis võivad kaasneda Lissaboni lepingu võimaliku jõustumisega (nt energia- ja kosmosepoliitika ja teadusuuringud rubriigis 1a, õiguskooostöö rubriigis 3a, noored, sport, teabe- ja kommunikatsioonipoliitika, rahvatervis rubriigis 3b, humanitaarabi ja Euroopa Liidu välisteenistus rubriigis 4);

20. tuletab meelde, et rubriigid 1a, 3 ja 4 on juba praeguses mitmeaastases finantsraamistikus alarahastatud; rõhutab, et täiendavad poliitikavaldkonnad ei tohiks muuta praeguse mitmeaastase finantsraamistiku põhikategooriate vahelist tasakaalu ega seada ohtu praegusi prioriteete; rõhutab samuti, et kui mõned liikmesriigid nõuavad jätkuvalt „1 % lähenemisviisi“, ei ole uute prioriteetide rahastamiseks eelarvelisi võimalusi; mis on nõukogule tõenäoliselt vastuvõetamatu ja parlamendile absoluutselt vastuvõetamatu;

Kolmapäev, 25. märts 2009

21. on seisukohal, et lähiajal tehtavate kokkuvõtete tegemise käigus tuleks ELile anda vahendid tema poliitiliste ambitsioonide täitmiseks energiavarustuse kindluse ja kliimamuutuste vastu võitlemise valdkonnas, sõltumatult Lissaboni lepingu jõustumisest; on valmis uurima võimalust luua sel eesmärgil erifond; rõhutab, et see peab olema ka järgmise mitmeaastase finantsraamistiku põhiprioriteet, eelistatavalt kliimamuutuste vastase poliitika rahastamist käsitleva üldise kokkuleppe kaudu; kaalub pikas perspektiivis uue rubriigi loomist, mis hõlmaks kõiki eelarve seisukohast olulisi meetmeid kliimamuutuste vastu võitlemise valdkonnas;
22. rõhutab sellega seoses vajadust poliitika sidususe järele ning osutab vajadusele hinnata kliimamuutuste seisukohast kõiki olulisemaid programme, sh põllumajanduse, ühtekuuluvuse, transpordi- ja energia- võrkude ning arenguprogramme;
23. kordab, et on valmis alustama nõukoguga läbirääkimisi komisjoni ettepanekute üle rahastada energeetika- ja võrguprojekte (lairibaihindus) ELi taastamiskava raames;
24. rõhutab, et praegust majandussurutist ei tohiks kasutada viivitamise ettekäändena, vaid vastupidi, selles tuleks näha võimalust suurendada investeeringuid rohelistesse tehnoloogiatesse;
25. rõhutab, et on vaja püüelda eesmärgi poole suurendada teadusuuringute ja uuendustegevuse kulutusi 2010. aastaks 3 %ni ELi kogurahvatulust; rõhutab, et teadusuuringud, teadusuuringute infrastruktuur, tehnoloogia areng ja uuendustegevus on Lissaboni strateegias kesksel kohal ning võtmetähtsusega majanduskasvu, töökohtade loomise, säästva arengu ja ELi konkurentsivõime seisukohast;
26. rõhutab hariduse, kultuuri ja noorteprogrammide potentsiaali tuua Euroopa kodanikele lähemale ning edendada kultuurilist mitmekesisust ja vastastikust mõistmist, samuti rolli, mida haridus mängib Lissaboni eesmärkide saavutamises ning oskuste sobitamises uute väljakutsete ja võimalustega, mida finants- ja majanduskriis ning kliimamuutus tekitavad;
27. tuletab meelde, et rubriik 4 „EL kui ülemaailmne partner” on krooniliselt alarahastatud; palub komisjonil teha ettepanekud pikaajalise rahastamise kohta aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks, rahvusvahelisest kliimamuutuste lepingust tulenevate kohustuste jaoks sõltumatult arenguabist, konfliktide vältimiseks ning inimõiguste ja põhivabaduste edendamiseks, usaldusväärse naabuspoliitika jaoks ning ÜVJP/EJKP jaoks (kui kehtib asjakohane täitmisele heakskiidu andmise menetlus), et vältida korduvaid ja lõputuid arutelusid nõukogus iga-aastase eelarvemenetluse käigus; rõhutab, et uusi vajadusi tuleks rahastada lisavahenditega;
28. tuletab meelde liikmesriikide poolt 2005. aastal võetud kohustust, et ametlik arenguabi moodustaks 2015. aastaks 0,7 % ELi kogurahvatulust; usub, et ELi eelarveline toetus võib motiveerida liikmesriike seda eesmärki täitma; kordab oma soovi integreerida Euroopa Arengufond üldeelarvesse, et suurendada läbipaistvust selle otsustusmenetlustega, mida parlament jälgib ja kontrollib;
29. palub 2009. aastal valitud parlamendi koosseisul läbipaistvuse huvides viia praegu eelarveväliselt tegutsevad fondid eelarve struktuuri;

*

* *

30. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.
-

Kolmapäev, 25. märts 2009

EÜ-Cariforumi riikide vaheline majanduspartnerlusleping

P6_TA(2009)0175

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Cariforumi riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel

(2010/C 117 E/17)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu 1. augusti 2004. aasta otsuse järel ⁽²⁾, 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni Hongkongis toimuva Maailma Kaubandusorganisatsiooni kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾, 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute mõju kohta arengule ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾, 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni TRIPS-lepingu ja ravimite kättesaadavuse kohta ⁽⁹⁾, 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽¹⁰⁾ ning 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹¹⁾;
- võttes arvesse oma 26. septembri 2002. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi soovitusel komisjonile, mis käsitleb majanduspartnerluslepingute läbirääkimisi Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide (AKV) ja piirkondadega ⁽¹²⁾;
- võttes arvesse oma 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute mõju kohta arengule ⁽¹³⁾;
- võttes arvesse majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Cariforumi riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel;
- võttes arvesse ühisdeklaratsiooni majanduspartnerluslepingu allakirjutamise kohta;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprillis, 2006. aasta oktoobris, 2007. aasta mais, 2007. aasta oktoobris, 2007. aasta novembris ning 2008. aasta mais tehtud järeldusi;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 397.⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.⁽⁹⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 591.⁽¹⁰⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.⁽¹²⁾ ELT C 273 E, 14.11.2003, lk 305.⁽¹³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2009)0051.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
 - võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
 - võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungiärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
 - võttes arvesse 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis WTO ministrite konverentsi kuuendal istungiärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
 - võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO peanõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna raportit ja soovitusi;
 - võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kaotamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
 - võttes arvesse 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikeed;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et alates 1. jaanuarist 2008 ei ole varasemad ELi ja AKV riikide vahelised kaubandussuhted, mis andsid neile riikidele mittevastastikusel alusel soodustada juurdepääsu ELi turgudele, enam kooskõlas WTO eeskirjadega;
- B. arvestades, et majanduspartnerluslepingud on WTO eeskirjadega kooskõlas olevad lepingud, mille eesmärk on toetada piirkondlikku integratsiooni ja soodustada AKV riikide majanduse järkjärgulist integreerumist maailmamajandusse, et edendada seeläbi nende riikide jätkusuutlikku sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning anda panus AKV riikides vaesuse kaotamiseks tehtavatesse üldistesse jõupingutustesse;
- C. arvestades, et majanduspartnerluslepinguid tuleks kasutada pikaajaliste suhete ülesehitamiseks, mille puhul kaubandus toetab arengut;
- D. arvestades, et kaubanduspoliitika muutub praegusest finants- ja majanduskriisist tulenevalt arenguriikide jaoks tähtsamaks kui kunagi varem;
- E. arvestades, et lepingutes sisalduvate komplekssete ja laiaulatuslike kohustuste riiklik ja piirkondlik mõju võib kujuneda väga märkimisväärseks;
- F. arvestades, et majanduspartnerlusleping seab paratamatult tingimused Cariforumi ja muude kaubanduspartnerite vaheliste tulevaste lepingute ulatusele ja sisule ning selle piirkonna seisukohtadele läbirääkimistel;
- G. arvestades, et igal Cariforumi riigil on erinev, teatava riikidevahelise kattuvuse tasemega liberaliseerimise ajakava, mis aja jooksul ühtlustub, kujunedes piirkondlikuks ajakavaks; arvestades, et Kariibi Ühenduse (Caricom) eesmärk on rajada aastaks 2015 ühtne turg;
- H. arvestades, et majanduspartnerluslepingu kaubanduseeskirjade lõplik mõju võib olla palju suurem kui tollimaksude kaotamine;
- I. arvestades, et täiustatud kaubanduseeskirjadega peab kaasnema kaubandusega seotud abi suurem toetamine;

Kolmapäev, 25. märts 2009

- J. arvestades, et ELi kaubandusabi strateegia eesmärk on toetada arenguriikide suutlikkust kasutada ära uusi kaubandusvõimalusi;
- K. arvestades, et vastavalt lepingu artikli 139 lõike 2 viimasele lausele „Ühtki käesoleva lepingu sätet ei tõlgendata selliselt, et see vähendaks lepinguosaliste ja allakirjutanud Cariforumi riikide võimalusi soodustada ravimite kättesaadavust.”;
- L. arvestades, et majanduspartnerlusleping sisaldab arengukoostöö deklaratsiooni, kuid ei sisalda õiguslikult siduvaid rahastamiskohustusi,
1. rõhutab, et kõnealuseid lepinguid saab pidada rahuldavaks, kui nendega saavutatakse järgmised eesmärgid: anda AKV riikidele abi säästlikuks arenguks, toetada kõnealuste riikide osalemist maailmakaubanduses, tugevdada regionaliseerimise protsessi, taaselvdada kaubavahetust Euroopa Liidu ja AKV riikide vahel ning edendada AKV riikide majanduse mitmekesistamist;
 2. tuletab meelde, et mitte üksnes majanduspartnerluslepingu struktuur ja sisu, vaid ka selle rakendamise viis ja vaim peavad toetama Cariforumi riikide arengueesmärke, -poliitikat ja -prioriteete;
 3. juhib tähelepanu asjaolule, et majanduspartnerlusleping peaks aitama saavutada aastatuhande arengueesmärke;
 4. kutsub komisjoni üles selgitama oma seisukohta seoses ELi eesmärgiga tõkestada olemasolevaid maksuparadiise; tuletab sellega seoses meelde, et OECD loeb 8 riiki 14st CARIFORUMi lepingu sõlminud riigist maksuparadiisiks, ning et CARIFORUMi riikide majanduspartnerlusleping näeb ette kõikidele elanikele arvelduskontode liberaliseerimise (artikkel 122), investoritele finantskontode liberaliseerimise (artikkel 123) ning peaaegu piiramatult piiriülese finantsteenuste alase tegevuse, sealhulgas „usaldusteenused” ja tuletisinstrumentide „vabavahendusturunduse” (artikkel 103, B-6);
 5. rõhutab, et EÜ-Cariforumi majanduspartnerluslepingu peamine eesmärk on aidata arengueesmärkide, vaesuse vähendamise ja põhiliste inimõiguste järgimisega kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;
 6. kutsub komisjoni üles tegema kõik endast oleneva selleks, et alustada taas läbirääkimisi Doha arengukava üle ja tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepingutega edendataks jätkuvalt arengut vaestes riikides;
 7. on veendunud, et kõikehõlmavad majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava lepingut ja mitte olema AKV riikidele alternatiiviks;
 8. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust tihedamate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada jätkusuutlik areng piirkonnas; tõstab esile koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel;
 9. väljendab muret asjaolu pärast, et vaatamata komisjonile antud majanduspartnerluslepingu läbirääkimiste pidamise volitustele, mille nõukogu kiitis 17. juunil 2002 heaks ja mille kohaselt võetakse läbirääkimiste käigus arvesse ühenduse äärepoolseimate piirkondade erihuve, mistõttu majanduspartnerluslepinguga võiks eelkõige näha ette erimeetmed kõnesolevate piirkondade toodete toetamiseks, et lühemas perspektiivis lülitada need vastavalt WTO sätetele piirkondadevahelisse kaubandusse, ei ole piirkondlike nõukogude poolt komisjonile edastatud teabe kohaselt äärepoolseimate piirkondade huve paljudel juhtudel piisavalt arvesse võetud ning seepärast on lühemas perspektiivis äärepoolseimate alade kaasamine piirkondadevahelisse kaubandusse jäänud tähelepanuta;
 10. ergutab veelgi langetama arenguriikide ja piirkondlike rühmituste vahelisi tollimakse, mis praegu moodustavad 15 kuni 25 % kaubavahetuse väärtusest, et veelgi edendada lõuna-lõuna suunalise kaubanduse, majanduskasvu ja piirkondliku integratsiooni edendamist;

Kolmapäev, 25. märts 2009

11. tuletab meelde, et tõeline piirkondlik turg on majanduspartnerluslepingu eduka rakendamise äärmiselt oluline alus ning et piirkondlik integratsioon ja koostöö on Cariforumi riikide sotsiaalse ja majandusliku arengu seisukohast väga olulised;
12. rõhutab, et lepingu rakendamisel tuleb pöörata nõuetekohast tähelepanu Cariforumi integratsiooni-protsessidele, sealhulgas Chaguaramase muudetud lepingus ettenähtud Caricomi ühtse turu ja majandusruumi (CSME) eesmärkidele;
13. tõdeb, et Cariforumi riigid, kes on Kariibi Ühenduse (Caricomi) liikmed, on võtnud kohustusi valdkondades, mida ei ole veel CSME alusel lahendatud või täielikult rakendatud, sh finantsteenused, muud teenused, investeerimine, konkurents, riigihanked, e-kaubandus, intellektuaalomand, kaupade vaba liikumine ja keskkonnaküsimused; nõuab, et nimetatud valdkondi käsitlevate sätete rakendamisel võetaks nõuetekohaselt arvesse CSME-d vastavalt EÜ-Cariforumi riikide majanduspartnerluslepingu artikli 4 lõikele 3;
14. nõuab tungivalt, et asjaomased riigid annaksid selget ja läbipaistvat teavet majandusliku ja poliitilise olukorra ning arengu kohta nendes riikides, et parandada koostööd Euroopa Ühendusega;
15. palub komisjonil selgitada vahendite tegelikku jaotust kogu AKV piirkonnas seoses lubatud prioriteetsete kulutustega suurenenud kaubandusabi eelarvetele;
16. nõuab, et vastavalt abi tulemuslikkust käsitlevatele Pariisi põhimõtetele peab abi lähtuma muu hulgas nõudlusest ja palub AKV riikidel seetõttu teatada, milliseid majanduspartnerluslepinguga seotud rahalisi lisavahendeid nad vajavad, eelkõige seoses reguleerivate raamistike, kaitsemeetmete, kaubanduse hõlbustamise, rahvusvaheliste sanitaar- ja fütosanitaar- ning intellektuaalomandi standarditele vastamise toetamise ja majanduspartnerluslepingu järelevalvesüsteemi koosseisuga;
17. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti 2010. aastaks suurendama ELi kaubandusega seotud ühise abi kogusummat kahe miljardi euronni aastas (üks miljard eurot ühenduse poolt ja üks miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab kindlalt, et Cariforumi riigid saaksid sellest asjakohase ja õiglase osa;
18. palub komisjonil selgitada, kuidas rahalisi vahendeid kogu piirkonnas jagatakse, ning kutsub ELi liikmesriike kavandama lisaks 2008.–2013. aasta eelarvekohustustele täiendavat rahastamist;
19. kutsub üles varakult kindlaks määrama ja eraldama õiglast osa kaubandusabi ressursidest; rõhutab, et komisjon ja ELi liikmesriigid peaksid tagama, et kõnealused vahendid moodustavad täiendavad ressursid ega ole üksnes Euroopa Arengufondi (EAF) rahade ümberpaigutused, et need vastavad CARIFORUMi prioriteetidele ning et nende väljamaksmine toimub võimalikult suure ulatuses Regionaalarengu Fondi kaudu ja on õigeaegne, prognoositav ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste arengukavade täideviimise ajakavade; soovib komisjonil ja CARIFORUMi riikidel kasutada neid vahendeid tõhusalt, et aidata kompenseerida tollitulude võimalikku kadumist ning vastata konkurentsivõime ja arengu edendamise vajadustele;
20. palub komisjonil selgitada, millised vahendid täiendavad kümnenda Euroopa Arengufondi rahastamist; palub komisjonil tagada, et kõik arengukoostööd käsitlevad sätted, sh nende rahastamine, võetaks kasutusele viivitamatult, asjakohaselt ja tulemuslikult;
21. märgib, et Bahama, Antigua ja Barbadosse jaoks on põhiküsimus kaubanduse liberaliseerimisest tulenev tollitulude kaotus; tõdeb, et teiste Cariforumi riikide puhul on märkimisväärne osa ELi ekspordist kas juba niigi kaubandustõketest vaba või toimub suurem liberaliseerimine 10–15 aasta pärast alates rakendamise ajakavast;
22. rõhutab, et tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu algatust tuleks vajaduse korral täiendada päritolureeglite põhjaliku muutmisega, et suurendada märkimisväärselt kaupade ekspordi; tervitab seoses sellega komisjoni hiljutisi avaldusi selle kohta, et päritolureegleid võiks ajakohastada artikli 10 kohaselt, kooskõlas kumuleerumispõhimõttega;

Kolmapäev, 25. märts 2009

23. kutsub komisjoni üles esitama parlamendile korrapäraselt aruandeid patendikoostöölepingust tulenevate patenditaotluste ja kohtuvaidluste arvu kohta; kutsub komisjoni üles esitama korrapäraselt aruandeid lepingujärgsete tehnosiirdekohustuste rakendamise kohta; nõuab tungivalt, et komisjon ei püüaks ühtlustada intellektuaalomandi õiguste standardeid rohkem, kui on CARIFORUMi riikide arengutaset arvestades asjakohane; rõhutab CARIFORUMi riikide abistamise tähtsust konkurentsivastase käitumise seirel farmaatsiasektoris;
24. nõuab tungivalt, et mis tahes täiemahulise majanduspartnerluslepingu üle läbirääkimiste pidajad võtaksid täielikult arvesse loodusvarade läbipaistvat haldamist ja tooksid välja parimad tavad, mis on vajalikud selleks, et AKV riigid saaksid sellistest varadest maksimaalset kasu;
25. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks, et intellektuaalomandi õiguste jõustamist käsitlevaid sätteid ei kasutataks selleks, et tõkestada geneeriliste ravimite tarnijate poolset seaduslikku konkurentsi ja/või takistada riiklike tellijaid geneeriliste ravimite varumisel;
26. tunnustab, et kahepoolseid kaitsemeetmeid sisaldav kaubanduskaitse peatükk on vajalik; kutsub mõlemaid pooli üles vältima kõnealuste kaitsemeetmete tarbetut kasutamist;
27. tunnustab asjaolu, et kõikehõlmavasse majanduspartnerluslepingusse lisatakse arengukoostööd käsitlev peatükk, mis hõlmab kaubavahetust, pakkumisepoolset konkurentsi, ettevõtlust edendavat infrastruktuuri, teenustega kauplemist, kaubandusega seotud küsimusi, institutsioonide suutlikkuse tõstmist ja maksukohandusi; kutsub mõlemaid pooli üles pidama kinni kokkulepitud kohustusest viia lõpule läbirääkimised konkurentsi ja riigihangete üle alles siis, kui on loodud piisav suutlikkus;
28. rõhutab, et majanduspartnerluslepingus tuleks võtta arvesse mõlema lepinguosalise väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate erihuve;
29. kutsub Euroopa Liitu üles kohaldama enamsoodustusrežiimi põhimõtet kõikide AKV riikide allpiirkondlike rühmade suhtes;
30. kiidab heaks Cariforumi riikide ja muude allpiirkondlike rühmade poolt enamsoodustusrežiimi valikulise kohaldamise Euroopa Liidu suhtes;
31. leiab, et võttes arvesse majanduspartnerluslepingu artikli 5 eri- ja diferentseeritud kohtlemist käsitlevaid sätteid ning pidades silmas vaesuse vähendamise eesmärgi saavutamist, peaksid sobivad majanduspartnerluslepingu arengunäitajad teenima kolme peamist eesmärki: toetada majanduspartnerluslepingust tulenevate kohustuste täitmist Cariforumi riikides või lubada nende suhtes erandeid, jälgida majanduspartnerluslepingu rakendamise mõju säästvale arengule ja vaesuse vähendamisele ning kontrollida EÜ kohustuste täitmist, eeskätt lubatud rahalise ja tehnilise abi eraldamist ja tegelikku osutamist;
32. rõhutab vajadust arengunäitajate järele, et mõõta majanduspartnerluslepingu rakendamisest oodatavaid majanduslikke ja sotsiaalseid tulemusi (nagu vaesuse vähendamine, paremad elustandardid ja majanduse avamine);
33. märgib, et põllumajandustoetustele ning finants- ja tehnilisele abile tehtavates avaliku sektori kulu- tustes esineb suuri erinevusi;
34. märgib, et see seab AKV riikide põllumajandustootjad nii sise- kui väliturul ebasoodsasse olukorda, sest nende tooted on võrreldes ELi ja USA subsideeritud põllumajandustoodetega tegelikkuses kallimad;
35. toetab seetõttu kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõnesid töödeldud põllumajandustooteid, tingimusel et need tulenevad peamiselt vajadusest kaitsta varases arenguetapis olevaid tööstusharusid või tundlikke tooteid nendes riikides;

Kolmapäev, 25. märts 2009

36. nõuab asjakohaseid ja läbipaistvaid selge rolli ja mõjuga järelevalvemehhanisme, et jälgida majanduspartnerluslepingute mõju koos AKV riikide suurenenud omavastutuse ja laialdase sidusrühmadega konsulteerimisega;
37. palub komisjonil toetada sõltumatu järelevalvemehhanismi loomist Cariforumi riikides, mille käsu- tuses oleksid kõik vajalikud ressursid, et viia läbi analüüs, mis on vajalik, et teha kindlaks, millisel määral täidab majanduspartnerlusleping oma eesmärgi;
38. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineerib asjakohane parlamendikomisjon ja millesse kaasatakse rahvusvahelise kaubanduse komis- joni ja arengukomisjoni liikmed, et tagada piisav tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; on arvamusel, et see parlamendi- komisjon peaks töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV–ELi parlamentaarse ühisassambleega;
39. rõhutab Cariforumi riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate üliolulist rolli majanduspartnerlus- lepingu järelevalves ja haldamisel; märgib, et nende tõhus osalemine nõuab selget ja igakülget tegevuskava ELi ja Cariforumi riikide vahel;
40. palub Euroopa Ülemkogul konsulteerida enne Cariforumi riikide ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu ratifitseerimist Kariibi mere piirkonnas asuvate Euroopa Liidu äärepool- seimate piirkondade (Martinique, Guadeloupe ja Prantsuse Guajaana) piirkondlike nõukogudega;
41. tervitab eespool nimetatud ühisdeklaratsiooni vastuvõtmist ning asjaolu, et lepingu kohustuslik laiau- latuslik läbivaatamine viiakse läbi hiljemalt viie aasta möödumisel allakirjutamise kuupäevast ning seejärel iga viie aasta järel, et teha kindlaks lepingu mõju, sealhulgas selle rakendamise maksumus ja tagajärjed; juhib tähelepanu asjaolule, et lepingu osapooled kohustusid vastavalt vajadusele muutma lepingu sätteid ja kohan- dama nende kohaldamist; nõuab, et majanduspartnerluslepingu läbivaatamise korral oleksid Euroopa Parla- ment ja Cariforumi riikide parlamendid sellesse kaasatud;
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ning AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

EÜ ja Côte d'Ivoire'i vaheline vahepealne majanduspartnerlusleping

P6_TA(2009)0176

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel

(2010/C 117 E/18)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kõrvaldamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
- võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu 1. augusti 2004. aasta otsuse järel ⁽²⁾;
- võttes arvesse 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikeed;
- võttes arvesse oma 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni Hongkongis toimuva Maailma Kaubandusorganisatsiooni kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis WTO ministrite konverentsi kuuendal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
- võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute (EPA) mõju kohta arengule ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO peanõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna aruannet ja soovitusi;
- võttes arvesse oma 23. mai 2007. aasta ⁽⁸⁾ ja 12. detsembri 2007. aasta ⁽⁹⁾ resolutsioone majanduspartnerluslepingute kohta;
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprillis, 2006. aasta oktoobris, 2007. aasta mais, 2007. aasta oktoobris, 2007. aasta novembris ning 2008. aasta mais ja juunis tehtud järeldusi;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse oma 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse vahepealset majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et kuni 31. detsembrini 2007 kehtinud varasemad Euroopa Liidu ja AKV riikide vahelised kaubandussuhted – millega anti neile riikidele mittevastastikusel alusel soodustatud juurdepääs ELi turgudele – olid erand WTO üldeeskirjadest;
- B. arvestades, et WTO tingimustele vastavate majanduspartnerluslepingute eesmärk on toetada piirkondlikku integratsiooni ja edendada AKV riikide majanduse järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse, ühtlasi edendada nende riikide säästvat sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning aidata kaasa üldistele jõupingutustele AKV riikides vaesuse kaotamiseks ja heaolu loomiseks;
- C. arvestades, et vahepealsed majanduspartnerluslepingud on oma olemuselt WTO tingimustele vastavad kaubavahetuse lepingud, mis sisaldavad olulisi kohustusi ja mille eesmärk on vältida häireid AKV riikide kaubanduses Euroopa Liiduga, tuleks neid lepinguid pidada ajutiseks lahenduseks, kuni läbirääkimised kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks Lääne-Aafrika piirkonnaga kestavad;
- D. arvestades, et vahepealses majanduspartnerluslepingus sisalduvate kaubanduseeskirjadega peaks kaasnema suurem toetus kaubandusega seotud abile, nagu haldussuutlikkuse suurendamisele ja hea valitsemistava edendamise meetmetele;
- E. arvestades, et Transparency Internationali 2008. aasta korrupsiooni tajumise indeksi alusel on Côte d'Ivoire 163 riigi arvestuses 151. kohal;
- F. arvestades, et ELi kaubandusabi strateegia eesmärk on toetada arengumaade suutlikkust kasutada ära uusi kaubandusvõimalusi;
- G. arvestades, et mõned AKV riigid on majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste raames taotlenud enamsoodustusrežiimi klauslit, millega kaupade impordile kehtestatakse normaalne mittediskrimineeriv toll eesmärgiga tagada, et kõiki eksportijaid koheldakse sama hästi kui kaubanduspartnerit, kelle suhtes kohaldatakse enamsoodustusrežiimi;
- H. arvestades, et konkurents ELi ja AKV riikide majanduste vahel on vähene, sest valdav enamus ELi ekspordist koosneb kaupadest, mida AKV riigid ei tooda, kuid vajavad kas otseseks tarbimiseks või sisendina kodumaises tööstuses; arvestades, et see ei ole nii põllumajandustoodetega kauplemisel, kus ELi eksporditoetused on AKV tootjatele põllumajandus-, loomakasvatus- ja piimasektoris tõsiseks takistuseks, lõhkudes ja sageli hävitades nii kohalikud kui piirkondlikud turud, ning seetõttu peaks EL kaotama viivitamatult ja järkjärgult igasugused eksporditoetused;
- I. arvestades, et Euroopa Ühenduse ja AKV riigid on pidanud läbirääkimisi uute, täiustatud ja paindlikumate päritolureeglite üle, mis võiksid nõuetekohase rakendamise korral ja AKV riikide piiratud suutlikkuse asjakohase arvestamise korral anda neile märkimisväärsed eelised,
1. rõhutab, et majanduspartnerluslepinguid on rahuldavad, kui nendega saavutatakse kolm eesmärki: anda AKV riikidele toetust jätkusuutlikuks arenguks, soodustada nende osalemist maailmakaubanduses ja tugevdada regionaliseerimisprotsessi;
 2. rõhutab, et selle lepingu põhieesmärk on kaubavahetuse ja arengu, vaesuse vähendamise ja põhiliste inimõiguste kaudu kaasa aidata aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

3. tuletab meelde, et kuigi vahepealne leping vastab WTO tingimustele ning seda võib pidada protsessi esimeseks etapiks, ei pruugi see automaatselt viia täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseni;
4. soovib täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimise üle käimasolevatel läbirääkimistel paindlikku ja pragmaatilist lähenemisviisi; kutsub sellega seoses komisjoni üles võtma eelkõige arvesse Côte d'Ivoire'i nõudmisi, mis käsitlevad lepingu arenguaspekte; väljendab sellega seoses heameelt üldasjade ja välissuhete nõukogu 2008. aasta mai järelduste üle;
5. palub komisjonil kaaluda Côte d'Ivoire'i mis tahes taotlusi uuesti läbi rääkida vaidlusaluseid küsimusi puudutavad sätted, mida see riik soovib muuta või tühistada;
6. kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult lepinguga seotud majandusarenguid; toetab seepärast komisjoni kavatsust vaadata täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks peetavate läbirääkimiste käigus üle kõik lepingu aspektid; rõhutab, et täiemahuline majanduspartnerlusleping peaks sisaldama läbivaatamisklauslit ja mõju hindamise läbiviimise nõuet, kusjuures mõju hindamine tuleks läbi viia kolm kuni viis aastat pärast lepingu allkirjastamist, et määrata kindlaks lepingu sotsiaalmajanduslik mõju, sealhulgas selle rakendamise maksumus ja tagajärjed; nõuab lepingu muutmise korral Euroopa Parlamendi kaasamist;
7. tuletab meelde, et majanduspartnerluslepingud peaksid vastama WTO eeskirjadele, mis ei nõua ega keela liberaliseerimiskohustusi või regulatiivseid kohustusi teenuste, intellektuaalomandi õiguste kaitse ega nn Singapuri küsimuste valdkonnas;
8. nõuab teenuseid käsitleva reguleeriva raamistiku loomist ajutiselt majanduspartnerluslepingult täiemahulisele lepingule ülemineku ajal; kutsub üles võimaluse korral tagama üldhuviteenuseid, sealhulgas olulisi avalikke teenuseid sätestavate eeskirjade olemasolu; kinnitab sellega seoses taas neid seisukohti, mis on esitatud Euroopa Parlamendi 4. septembri 2008. aasta resolutsioonis teenuskaubanduse kohta ⁽¹⁾;
9. on seisukohal, et täiemahuline majanduspartnerlusleping peaks sisaldama peatükki poliitilise dialoogi ja inimõiguste kaitse kohta;
10. väljendab lootust, et Côte d'Ivoire saab võimalikult kiiresti vastutustundliku ja demokraatlikult valitud valitsuse; seetõttu tervitab kõiki sõltumatu valimiskomisjoni tehtud ettevalmistusi, kuid nõuab sellelt komisjonilt tungivalt uue ja realistliku valimiste ajakava avalikustamist esimesel võimalusel; on veendunud, et ELi ja Côte d'Ivoire'i vahelise täiemahulise majanduspartnerluslepingu toetamisel peaks Euroopa Parlament arvesse võtma seda, kas valimised on toimunud ja kas võimul on demokraatlikult valitud valitsus; palub, et Euroopa Parlamendiga konsulteeritaks võimalikult ruttu;
11. avaldab lepingule allkirjutanutele tunnustust tollireformide soodustamise eest Lääne-Aafrika piirkonnas, pidades eriti silmas Côte d'Ivoire'i positsiooni, mis tal on Lääne-Aafrika piirkonna kõige arenenuma ja jõukama majandusena ning kaubandus- ja majandusarengu eestvedajana;
12. tunneb heameelt tolliliidu arendamise üle Lääne-Aafrika piirkonna riikide vahel, eelkõige kasu üle, mida Côte d'Ivoire saaks Lääne-Aafrika piirkonna sünkroniseerimisest, mis looks suurema turu ning suurendaks kaubavahetust ja võimalusi saavutada mastaabisäästu;
13. tuletab meelde, et piirkonnasisene kaubandus moodustab vaid väikese osa Côte d'Ivoire'i kaubandusest, ning rõhutab vajadust luua rohkem piirkondlikke kaubandussidemeid, et tagada selles piirkonnas püsiv majanduskasv; kutsub seepärast komisjoni üles võtma nõuetekohaselt arvesse Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) poliitikat;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0407.

Kolmapäev, 25. märts 2009

14. rõhutab, et võimalik Lääne-Aafrika riikidega tulevikus sõlmitav piirkondlik majanduspartnerlusleping ei tohi mitte mingil juhul ohustada kõnealuste riikide ühtekuuluvust ega nõrgendada piirkondlikku integratsiooni;

15. on seisukohal, et täiemahuline majanduspartnerlusleping peaks soodustama töödeldud kaupade eksporti lihtsamate ja täiustatud päritolureeglite abil, eeskätt sellistes olulistes sektorites nagu tekstiilitööstus, kalandus ja põllumajandus;

16. kutsub Euroopa Liitu üles andma Côte d'Ivoire'ile, sealhulgas riigi erasektorile ja kodanikühiskonnale, suuremat asjakohast tehnilist ja haldusabi, et hõlbustada Côte d'Ivoire'i majanduse kohanemist pärast vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjastamist;

17. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti suurendama 2010. aastaks kaubandusega seotud ELi kollektiivset abi 2 miljardi euronni aastas (1 miljard eurot ühenduse poolt ja 1 miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab, et Côte d'Ivoire saaks sellest asjakohase ja õiglase osa; nõuab kaubandusabi vahendite varakult määramist ja eraldamist; rõhutab, et kõnealused vahendid peaksid olema lisavahendid ja mitte tulenema üksnes Euroopa Arengufondi (EAF) vahendite ümberjagamisest, need peaksid vastama Côte d'Ivoire'i prioriteetidele ning nende väljamaksmine peaks olema õigeaegne, prognoositav ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste ja arengukavade täitmise ajakavadega; on vastu majanduspartnerluslepingu ratifitseerimisega seotud mis tahes tingimuste seadmisele Euroopa abi andmise osas ning kutsub komisjoni üles tagama, et juurdepääs 10. EAFi rahalistele vahenditele ei oleks seotud läbirääkimiste tulemuste ja tempoga;

18. rõhutab loodusvarade läbipaistva haldamise tähtsust, kuna loodusvarad on arengu jaoks määrava tähtsusega; nõuab lõpliku majanduspartnerluslepingu läbirääkijatel, et nad annaksid sellise mehhanismi kohta täiel määral aru ning soovitaksid häid tavaid, et Côte d'Ivoire sellistest varadest maksimaalset kasu saaks; kinnitab sellega seoses veel kord oma seisukohti, mis on esitatud 13. märtsi 2007. aasta resolutsioonis ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta - uus partnerlus⁽¹⁾ ja palub komisjonil tagada, et ELis asuvad rahvusvahelised ettevõtted, millel on tootmisrajatised Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikides, peaksid kinni ILO põhistandarditest, sotsiaalsetest ja keskkonnanalastest paktidest ning rahvusvahelistest lepingutest, et saavutada kogu maailmas tasakaal majanduskasvu ning kõrgemate sotsiaalsete ja keskkonnastandardite vahel;

19. kutsub Côte d'Ivoire'i ametivõime üles vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjastamist silmas pidades toetama ja kaitsma väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEsid); väljendab heameelt selle üle, et vahepealse majanduspartnerluslepinguga antakse VKEdele 15 aastat aega muutustega kohanemiseks;

20. on veendunud, et piirkonna inimressursside arendamine on ajakohastatud kaubandussüsteemist tuleneva kasu kindlustamiseks ülioluline, ning soovib ergutavate abinõude väljatöötamist, mis aitaksid hoida ja leida haritud ja kvalifitseeritud töötajaid Côte d'Ivoire'i tööturu jaoks;

21. väljendab oma jätkuvat toetust täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimisele Euroopa Ühenduse ja Côte d'Ivoire'i vahel; on seisukohal, et läbirääkimisi tuleb pidada järgmiste võtmeküsimuste üle:

- i) eeskirjad oluliste uute kohalike tööstusharude kaitseks nende arendamise eesmärgil;
- ii) intellektuaalomandi õiguste alased läbirääkimised kui üks oluline valdkond, mis ei hõlma üksnes lääne tehnoloogilisi tooteid, vaid ka bioloogilist mitmekesisust ja traditsioonilisi teadmisi; lisaks ei tohi intellektuaalomandi alastel läbirääkimistel ületada WTO eeskirjade piire ega nõuda Kesk-Aafrikas asuvatelt WTO liikmesriikidelt ja sealsetelt WTOsse mittekuuluvatelt riikidelt TRIPS+ kohustuste täitmist;

iii) inimõiguste klausel;

⁽¹⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 45.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- iv) eraldi peatükk bioloogilise mitmekesisuse ja Guinea lahe äärses metsas kaitse kohta, millega kindlustatakse metsaõiguskorralduse täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubanduse (FLEGT) mehhanismi;
 - v) põhjendatud juhtudel maksude lubamine arengu vajadusteks;
 - vi) riigihangete läbipaistvus ja nende avamine ELi töövõtjatele Côte d'Ivoire'ile sobival ajal;
 - vii) tööviisid, mis tuleb Côte d'Ivoire'i kodanikele väljastada vähemalt 24-kuuliseks perioodiks, et nad saaksid töötada hooldajatena ja sarnastes ametites;
22. peab kahetsusväärseks, et paljud tooted, sealhulgas tsement, bensiin ja autod, mille madalamad impordikulud võivad kohalikele ettevõtjatele ja uutele tööstusharudele väärtusahelas üles liikumisel väga olulised olla, on liberaliseerimisest välja jäetud;
23. nõuab, et täiemahuline majanduspartnerlusleping sisaldaks sätteid hea valitsemistava, läbipaistvuse ja inimõiguste austamise põhinormide kohta;
24. on veendunud, et täiemahulise majanduspartnerluslepingu kasu laieneb täies ulatuses Côte d'Ivoire'i kodanikele, kui kõnealuses riigis on vastutustundlik ja demokraatlikult valitud valitsus; väljendab lootust, et aja jooksul saab Côte d'Ivoire endale sellise valitsuse;
25. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineeriks asjakohane parlamendikomisjon, mis koosneb rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmetest, et tagada kohane tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; arwab, et kõnealune parlamendikomisjon peaks töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV-ELi parlamentaarse ühisassambleega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga vahepealse majanduspartnerluslepingu vastuvõtmist;
26. palub nõukogul ja komisjonil üleminekuläbirääkimiste vältel õigeaegselt teavitada Euroopa Parlamenti;
27. kutsub komisjoni üles pakkuma toimivaid alternatiive, millega tagatakse turulepääs nendele riikidele, kes ei soovi end siduda täiemahulise majanduspartnerluslepinguga;
28. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osaliste väga olulist rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamisel ning palub, et komisjon toetaks nende jõudude kaasamist käimasolevatesse läbirääkimistesse; rõhutab, et see nõuab AKV riikide ja ELi vahelist selget tegevuskava, mis põhineks kaasaval lähenemisel;
29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ja AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele.
-

Kolmapäev, 25. märts 2009

Vahepealne majanduspartnerlusleping EÜ ja Ghana vahel

P6_TA(2009)0177

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel

(2010/C 117 E/19)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta WTO peanõukogu 1. augusti 2004. aasta otsuse järel ⁽²⁾, 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni Hongkongis toimuva WTO kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾, 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute mõju kohta arengule ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta; kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾, 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽⁹⁾ ning oma 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹⁰⁾;
- võttes arvesse vahepealset majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide vahel;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprillis, 2006. aasta oktoobris, 2007. aasta mais, 2007. aasta oktoobris, 2007. aasta novembris, 2008. aasta mais ja 2008. aasta novembris tehtud järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
- võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
- võttes arvesse 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis WTO ministrite konverentsi kuuendal istungjärgul vastu võetud deklaratsiooni;
- võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO üldnõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna raportit ja soovitusi;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kaotamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
 - võttes arvesse 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikeed;
 - võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liidu kuni 31. detsembrini 2007 kehtinud kaubandussuhted AKV riikidega – mis andsid viimastele ühepoolselt eelisjuurdepääsu ELi turgudele – ei vastanud WTO üldeeskirjadele;
- B. arvestades, et majanduspartnerluslepingud on WTO eeskirjadega kooskõlas olevad lepingud, mille eesmärk on toetada piirkondlikku integratsiooni ja soodustada AKV riikide majanduse järkjärgulist integreerumist maailmamajandusse, et edendada seeläbi nende riikide jätkusuutlikku sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning anda oma panus AKV riikides vaesuse kaotamiseks tehtavatesse üldistesse jõupingutustesse;
- C. arvestades, et WTO eeskirjad ei nõua, et majanduspartnerluslepingu sõlminud riigid liberaliseeriks teenuste, investeeringute, riigihangete, intellektuaalomandi õiguste, konkurentsi, kaubanduse hõlbustamise, andmekaitse, kapitali liikumise või maksuhalduse valdkondi, ning arvestades, et neid küsimusi käsitlevad läbirääkimised peaksid toimuma ainult mõlema osapoole soovil; arvestades, et majanduspartnerluslepingutes väljakuulutatud eesmärgid – arengu soodustamine ja vaesuse vähendamine – tuleb saavutada progressiivse ja asjakohaselt väljatöötatud kaubanduse liberaliseerimisega, mis põhineb arenguga seotud võrdlusel, mis võivad mängida rolli turu mitmekesisuse, majanduskasvu ja -arengu edendamisel;
- D. arvestades, et üldasjade ja välissuhete nõukogu 26.-27. mai 2008. aasta järeldustes rõhutati paindliku lähenemise vajadust samas asjakohaselt edasimineku tagades ning kutsuti komisjoni üles kasutama kõiki WTO nõuetele vastavaid paindlikkuse ja asümmeetria vahendeid, et võtta arvesse AKV riikide ja piirkondade erinevaid vajadusi ning arengutaset;
- E. arvestades, et endised kaubandussoodustussüsteemid ei suutnud kaasa aidata majandusliku olukorra olulisele parandamisele nendes riikides;
- F. arvestades, et vahepealsed majanduspartnerluslepingud on kaubavahetuslepingud, mille eesmärk on ära hoida katkestusi AKV riikide kaubanduses Euroopa Liiduga, ning et see pidi olema ajutine lahendus seni, kuni kestavad läbirääkimised täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks Lääne-Aafrika piirkonnaga;
- G. arvestades, et majanduspartnerluslepingu kaubanduseeskirjade üldine mõju võib olla palju suurem kui tollimaksude kaotamine;
- H. arvestades, et Cotonou lepingu artikli 37 lõike 6 kohaselt on AKV riikidel õigus uurida majanduspartnerluslepingute alternatiive;
- I. arvestades, et vahepealsed majanduspartnerluslepingud on vaheaste täiemahuliste majanduspartnerluslepingute suunas;
- J. arvestades, et EL pakub AKV riikidele 100-protsendiliselt kvoodivaba ja tollimaksuvaba juurdepääsu ELi turgudele koos üleminekuperioodidega riisi (kuni 2010) ja suhkru (kuni 2015) puhul;
- K. arvestades, et erinevate AKV riikide ja AKV riikide ning Euroopa Liidu suutlikkuse tase erineb oluliselt;

Kolmapäev, 25. märts 2009

- L. arvestades, et ELi ja AKV riikide majanduste vaheline konkurents on piiratud, kuna enamik ELi ekspordist sisaldab kaupu, mida AKV riigid ei tooda, kuid vajavad otsesetarbimiseks või omamaise tööstuse sisen-diks,
- M. arvestades, et praegune finants- ja majanduskriis tähendab, et kaubanduspoliitika on arengumaailma jaoks olulisem kui kunagi varem, et nad saaksid täielikult ära kasutada rahvusvahelise kaubanduse võimalused;
- N. arvestades, et majanduspartnerluslepingutes on sätestatud enamsoodustusrežiimi klausel, millega kehtes-tatakse kaupade impordile tavaline, mittediskrimineeriv tollimaks, eesmärgiga tagada, et kõiki eksportijaid koheldaks samadel alustel kui enamsoodustusrežiimi alusel eksportijat;
- O. arvestades, et Euroopa Ühenduse ja AKV riikide vahel on kokku lepitud uued täiustatud päritolueeskirjad, mis võiksid nõuetekohase rakendamise ja nende vähendatud suutlikkuse taseme asjakohase arvestamise korral anda AKV riikidele märkimisväärsed eelised;
- P. arvestades, et ELi kaubandusabi strateegia eesmärk on toetada arenguriikide suutlikkust kasutada ära uusi kaubandusvõimalusi;
- Q. arvestades, et täiemahulistes majanduspartnerluslepingutes sätestatakse kindlasti tingimused AKV riikide ja teiste kaubanduspartnerite vahel tulevikus sõlmitavate lepingute kohaldamisala ja sisu ning selle piirkonna vaatepunktide kohta läbirääkimistes;
- R. arvestades, et ELi ja Lääne-Aafrika riikide majandusühenduse (ECOWAS) vaheline kaubandusbilanss on piirkondadevahelise kaubanduse mõttes samaväärne;
- S. arvestades, et Ghana kuulub ECOWASi, mille moodustavad 15 riiki; arvestades, et piirkonnas asuvad riigid erinevad oluliselt nii pindala kui SKP suuruse poolest;
- T. arvestades, et 12 riiki ECOWASi 15st liikmesriigist määratletakse vähimarenenud riikidena;
- U. arvestades, et Ghana, Côte d'Ivoire ja Nigeeria ei ole määratletud vähimarenenud riikidena; arvestades, et kuna enamik ECOWASi liikmesriikidest on määratletud vähimarenenud riikidena, võib selle ühenduse piirkondlike rühmituste valitsemissektorite vahendite ja suutlikkuse ebavõrdsus tekitada probleeme,
1. kinnitab veel kord oma seisukohta, et asjakohaselt väljatöötatuna aitavad majanduspartnerluslepingud taaselustada AKV-ELi kaubandussuhteid, edendada AKV riikide majanduslikku mitmekesisust ja piirkond-likku integratsiooni ning vähendada vaesust AKV riikides;
 2. tunnistab kasu, mida vahepealse majanduspartnerluslepingu sõlmimine ühelt poolt Euroopa Ühenduse ning teiselt poolt AKV riikide vahel on toonud eksportijatele, suurendades võimalusi Euroopa Liitu ekspor-timiseks pärast Cotonou lepingus sätestatud tariifsete soodustuste kehtivuse lõppemist 31. detsembril 2007. aastal ning seeläbi säilitades ja oluliselt laiendades Ghana ekspordivõimalusi ELi nii täieliku turulepääsu kui ka päritolueeskirjade parandamise abil;
 3. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Ühendus pakub AKV riikidele täielikult tollimaksu- ja kvoo-divaba juurdepääsu Euroopa Liidule enamiku toodete puhul, et toetada AKV riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse liberaliseerimist;
 4. rõhutab, et majanduspartnerlusleping Ghanaga ei tohi mingil juhul ohustada ECOWASi ühtekuuluvust ega nõrgendada piirkondlikku integratsiooni;
 5. tuletab meelde, et kuigi vahepealne leping vastab WTO tingimustele ning seda võib pidada protsessi esimeseks etapiks, ei pruugi sellele automaatselt järgneda täiemahuline majanduspartnerlusleping;

Kolmapäev, 25. märts 2009

6. juhib tähelepanu, et WTO eeskirjad ei nõua ega keela lepinguid teenuste ega nn Singapuri küsimuste valdkonnas;
7. märgib ülemineku perioodide kehtestamist vahepealsetes majanduspartnerluslepingutes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks, et võimaldada neil kohaneda lepinguga sätestatud muutustega, ning nõuab tungivalt, et asjaomaste riikide ametivõimud jätkaksid täiemahuliste majanduspartnerluslepingute üle peetavate läbirääkimiste käigus VKEde huvide toetamist;
8. nõuab tungivalt, et AKV riigid soodustaksid liberaliseerimisprotsessi, ning ergutab selliste reformide laiendamist muudele valdkondadele peale kaubavahetuse, et suurendada ka teenuskaubanduse liberaliseerimist;
9. nõuab komisjonilt tungivalt, et ta ei avaldaks Ghanale asjatut survet võtta avalike teenuste valdkonnas liberaliseerimiskohustusi ja kiita heaks nn Singapuri küsimused;
10. nõuab, et Euroopa Liit tagaks nii AKV riikide ametivõimudele kui ka erasektorile suurema asjakohase abi, et hõlbustada majanduse üleminekut pärast vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjastamist;
11. palub komisjonil ja liikmesriikidel selgitada vahendite tegelikku jaotust AKV piirkonnas seoses lubatud prioriteetsete kulutustega suurenenud kaubandusabi eelarvemaal;
12. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti suurendama 2010. aastaks ELi kaubandusega seotud kollektiivset abi 2 miljardi euroni aastas (1 miljard eurot ühenduse poolt ja 1 miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab, et Lääne-Aafrika piirkond saaks sellest asjakohase ja õiglase osa;
13. nõuab kaubandusabi vahendite osa varajast kindlaksmääramist ja eraldamist; rõhutab, et need vahendid peaksid olema täiendavad ja mitte üksnes kujutama endast Euroopa arengufondi vahendite ümberjagamist, et need vastaksid Ghana prioriteetidele ja et nende väljamaksed oleksid õigeaegsed, prognoositavad ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste arengukavade täitmise ajakavaga; on vastu majanduspartnerluslepingutega seotud mis tahes tingimuste seadmisele Euroopa abi andmise osas ning kutsub komisjoni üles tagama, et juurdepääs 10. EAFi rahalistele vahenditele ei oleks seotud läbirääkimiste tulemuste ja tempoga;
14. nõuab tungivalt, et asjaomased riigid annaksid selget ja läbipaistvat teavet majandusliku ja poliitilise olukorra ning arengu kohta nendes riikides, et parandada koostööd Euroopa Liiduga;
15. rõhutab loodusvarade läbipaistva haldamise tähtsust, kuna need on arengu võtmeks; nõuab täiemahulise majanduspartnerluslepingu läbirääkijatel, et sellisest mehhanismist tuleb täielikult aru anda ning välja tuua parimad tavad, et Ghana saaks loodusvarade kasutamisest maksimaalset kasu; kinnitab veel kord sellega seoses oma 13. märtsi 2007. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse kohta: uus partnerlus⁽¹⁾ ning palub komisjonil tagada, et ELis paiknevate riigiüleste ettevõtete AKV riikides asuvad tootmisrajatised peaksid kinni põhilistest ILO standarditest, sotsiaalsetest ja keskkonnavalastest paktidest ning rahvusvahelistest lepingutest, et saavutada ülemaailmne tasakaal majanduskasvu ning kõrgemate sotsiaalsete ja keskkonnastandardite vahel;
16. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust rohkemate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada jätkusuutlik areng piirkonnas; toonitab koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel;
17. ergutab veelgi langetama arenguriikide ja piirkondlike rühmituste vahelisi tollimakse, mis praegu moodustavad 15 kuni 25 % kaubavahetuse väärtusest, et jätkata arenguriikide vahelise kaubanduse, lõuna–lõuna suunalise kaubanduse, majanduskasvu ja piirkondliku integratsiooni edendamist;

(1) ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 45.

Kolmapäev, 25. märts 2009

18. tervitab tolliliidu arendamist Lääne-Aafrika piirkonna riikide vahel ja püüdlusi rahaliidu loomise suunas, eelkõige arvestades seda, et äriühingud saaks kasu Lääne-Aafrika piirkonna sünkroniseerimisest, mis tooks kaasa suurema turu, kasvava kaubanduse ning paremad võimalused mastaabisäästu loomiseks;
19. nõuab asjakohaseid ja läbipaistvaid järelevalvemehhanisme, millel oleks selge roll ning mõju, et jälgida suurenenud AKV riikide omavastutuse ja laiaulatusliku sidusrühmadega konsulteerimise abil majanduspartnerluslepingute mõju; rõhutab, et vahepealse majanduspartnerluslepingu põhjalik läbivaatamine toimub hiljemalt viis aastat pärast lepingu sõlmimise kuupäeva, ja et selles hinnatakse lepingu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas lepingu rakendamise maksumust ja tagajärgi, ning tehakse lepingu sätete kohta muudatusettepanekud ja kohandatakse sätete rakendamist;
20. nõuab, et vastavalt abi tulemuslikkust käsitlevatele Pariisi põhimõtetele peab abi lähtuma muu hulgas nõudlusest ja palub AKV riikidel seetõttu täpsustada, millistel eesmärkidel vajavad nad majanduspartnerluslepingutega seotud lisavahendeid, pidades eeskätt silmas reguleerivaid raamistikke, kaitsemeetmeid, kaubanduse hõlbustamist, toetust sanitaar- ja fütosanitaar- ning intellektuaalomandi standarditele vastamiseks ja majanduspartnerluslepingute järelevalvesüsteemi koosseisu;
21. kutsub komisjoni üles andma oma parimat, et taaslustada läbirääkimisi Doha arengukava üle ning tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepetega jätkatakse vaeste riikide arengu edendamist;
22. on veendunud, et täiemahulised majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava lepingut ja mitte olema AKV riikidele selle alternatiiviks;
23. tunnustab, et kahepoolseid kaitsemeetmeid sisaldav kaubanduskaitse peatükk on vajalik; kutsub mõlemaid pooli üles vältima kõnealuste kaitsemeetmete tarbetut kasutamist; kutsub komisjoni üles aktsepteerima kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu sõlmimise jätkuvate läbirääkimiste raames vahepeelses majanduspartnerluslepingus sisalduvate kaitsemeetmete läbivaatamist, et tagada nende asjakohane, läbipaistev ja kiire kasutamine juhul, kui nende kohaldamise kriteeriumid on täidetud;
24. märgib, et põllumajandustoetustele ning abile tehtavates avaliku sektori kulutustes esineb suuri erinevusi; kui EL kulutab põllumajandustoetustele aastas 55 miljardit eurot ja USA 55 miljardit USA dollarit, siis ei ole Ghana oma põllumajandustootjatele alates 1980. aastatest mingeid toetusi maksnud;
25. on veendunud, et kuigi Ghana põllumajandustoodetel on sooduspääs ELi turule, ei saa majanduspartnerlusleping tuua kaasa Ghana põllumajandusliku tootmise arengut, kui tootmisvõimsust ei suurendata ja tootmist ei moderniseerita tehniliste ja finantsinvesteeringute abil;
26. märgib, et see seab AKV riikide põllumajandustootjad nende konkurentsivõime vähendamise tõttu nii sise- kui ka väliturul ebasoodsasse olukorda, sest nende tooted on võrreldes ELi ja USA subsideeritud põllumajandustoodetega tegelikkuses kallimad;
27. toetab seetõttu kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõnesid töödeldud põllumajandustooteid, tingimusel et need põhinevad peamiselt vajadusel kaitsta varases arenguetapis olevaid tööstusi või tundlikke tooteid nendes riikides;
28. märgib, et Ghana on saanud tollimaksuerandid kana- ja muu liha, tomatite, sibulate, suhkru, tubaka ning õlle jaoks;
29. rõhutab, et täiemahuline majanduspartnerlusleping peaks lihtsamate ja täiustatud päritolueeskirjadega soodustama töödeldud toodete eksporti, eriti sellistes võtmesektorites nagu põllumajandus;

Kolmapäev, 25. märts 2009

30. tunnustab seda, et vahepealse majanduspartnerluslepingus juba sisaldub arengukoostööd käsitlev peatükk (2. jaotis), mis hõlmab arengukoostööd, maksukohandusi, pakkumispoole konkurentsivõimet ja ettevõtluse edendamise infrastruktuuri, mida tuleb täielikult rakendada; rõhutab, et täiemahuliste piirkondlike lepingute raames tuleb viivitamatult kokku leppida teenuseid, investeerimist ja kaubanduseeskirju käsitlevates peatükkides; kutsub mõlemaid pooli üles pidama kinni oma kohustusest lõpetada läbirääkimised konkurentsi ja riigihangete üle alles siis, kui on loodud piisav suutlikkus;
31. rõhutab, et igas täiemahulises majanduspartnerluslepingus peavad olema ka sätted hea valitsemistava, poliitiliste ametikohtade läbipaistvuse ja inimõiguste kohta;
32. juhib tähelepanu, et majanduspartnerluslepingud peaks aitama kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;
33. kutsub läbirääkivaid pooli üles lisama siduvaid kokkuleppeid investeringute, konkurentsi ja riigihangete kohta, mis võiksid tõsta huvi ettevõtluse ja investeringute vastu Ghanas, ning rõhutab, et nende eeskirjade üldise kohaldamise korral oleks neist kasu nii tarbijatele kui ka kohalikele omavalitsustele;
34. märgib, kui oluline on ECOWASi piirkonnast pärinevate valitsusväliste organisatsioonide ja teiste asjaomaste sidusrühmade panus ning majanduspartnerluslepingute mõju analüüs, mis aitab luua majanduspartnerluslepingute järelevalveks vajaliku tõelise partnerluse;
35. nõuab kiiret ratifitseerimismenetlust, et partnerriigid saaksid vahepealsest majanduspartnerluslepingust kohest kasu;
36. soovib täiemahulise majanduspartnerluslepingu üle käimasolevatel läbirääkimistel paindlikku, spetsiaalset ja pragmaatilist lähenemisviisi; kutsub sellega seoses komisjoni üles võtma eelkõige arvesse Ghana taotlusi, mis käsitlevad lepingu arenguaspekte; väljendab sellega seoses heameelt üldasjade ja välissuhete nõukogu 2008. aasta mai järelduste üle;
37. ergutab läbirääkimiste pooli lõpetama läbirääkimised kava kohaselt 2009. aasta jooksul; ergutab pooli võtma kõiki meetmeid selleks, et oleks võimalik vormistada täiemahuline majanduspartnerlusleping AKV riikide ja Euroopa Liidu vahel lõplikult enne 2009. aasta lõppu, nagu on kavandatud;
38. rõhutab, et täiemahulises majanduspartnerluslepingus tuleks sätestada läbivaatamisklausel ja üldise mõju hindamine, mis tuleks läbi viia kolm kuni viis aastat pärast lepingu sõlmimist; nõuab, et Euroopa Parlament ja Ghana parlament oleks kaasatud lepingu igasse läbivaatamisse;
39. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate väga olulist rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamisel ning nõuab komisjonilt nende kaasamise tagamist käimasolevasse läbirääkimiste protsessi; on seisukohal, et selleks peavad EL ja AKV riigid kokku leppima selge päevakorra ning see peab põhinema laia kandepinnaga lähenemisel;
40. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineeriks asjakohane parlamendikomisjon, mis koosneb rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmetest, et tagada kohane tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; on arvamusel, et see parlamendikomisjon peaks töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV-ELi parlamentaarse ühisassambleega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga vahepealse majanduspartnerluslepingu vastuvõtmist;
41. rõhutab, et Euroopa Parlamenti tuleb läbirääkimiste vältel täies ulatuses teavitada ja ta läbirääkimisprotsessi kaasata;
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ning AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

Kolmapäev, 25. märts 2009

EÜ ja Vaikse ookeani piirkonna riikide majanduspartnerluse vaheleping

P6_TA(2009)0178

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon Vaikse ookeani piirkonna riikide ja Euroopa Ühenduse vahelise majanduspartnerluse vahelepingu kohta

(2010/C 117 E/20)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooju hindamise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu 1. augusti 2004. aasta otsuse järel ⁽²⁾, 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni WTO Hongkongis toimuva kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾, 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute mõju kohta arengule ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooju hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾, 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽⁹⁾ ning oma 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹⁰⁾;
- võttes arvesse Vaikse ookeani piirkonna riikide ja Euroopa Ühenduse vahelist majanduspartnerluse vahelepingut;
- võttes arvesse ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel sõlmitud koostöölepingut, mis allkirjastati 23. juunil 2000. aastal Cotonous (Cotonou leping);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprillis, 2006. aasta oktoobris, 2007. aasta mais, 2007. aasta oktoobris, 2007. aasta novembris ning 2008. aasta mais tehtud järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
- võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
- võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungiärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
- võttes arvesse 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis WTO ministrite konverentsi kuuendal istungiärgul vastu võetud deklaratsiooni;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO peanõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna raportit ja soovitusi;
 - võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kõrvaldamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
 - võttes arvesse 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikeed;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et alates 1. jaanuarist 2008 ei ole Euroopa Liidu varasemad kaubandussuhted AKV riikidega, mis võimaldasid neile riikidele mittevastastikusel alusel soodustatud juurdepääsu ELi turgudele, enam kooskõlas WTO eeskirjadega;
- B. arvestades, et majanduspartnerluslepingud on lepingud, mis on WTO eeskirjadega kooskõlas ja mille eesmärk on toetada piirkondlikku integratsiooni ning soodustada AKV riikide majanduse järkjärgulist integreerumist maailmamajandusse, et edendada seeläbi nende riikide jätkusuutlikku sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning anda panus AKV riikides vaesuse kaotamiseks tehtavatesse üldistesse jõupingutustesse;
- C. arvestades, et majanduspartnerluslepinguid tuleks kasutada pikaajaliste suhete loomiseks, mille puhul kaubandus toetab arengut;
- D. arvestades, et majanduspartnerluse vahelepingud on kaubavahetust käsitlevad lepingud, mille eesmärk on vältida AKV riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse katkemist;
- E. arvestades, et kaubanduspoliitika muutub praegusest finants- ja majanduskriisist tulenevalt arenguriikide jaoks tähtsamaks kui kunagi varem;
- F. arvestades, et majanduspartnerluse vaheleping keskendub kaubavahetusele ja kooskõla saavutamisele WTO eeskirjadega;
- G. arvestades, et WTO eeskirjades ei nõuta majanduspartnerluslepingu sõlminud riikidelt, et nad täidaksid teenuste valdkonnas liberaliseerimiskohustusi, samuti ei keelata neil seda teha;
- H. arvestades, et lepingutes sisalduvate kohustuste riiklik ja piirkondlik mõju võib kujuneda väga oluliseks;
- I. arvestades, et praegu on AKV Vaikse ookeani piirkonna 14+1 (Ida-Timor) riigist majanduspartnerluse vahelepingu parafeerinud üksnes Paapia Uus-Guinea ja Fidži Saarte Vabariik;
- J. arvestades, et majanduspartnerluse vaheleping mõjutab tõenäoliselt Paapia Uus-Guinea ja Fidži Saarte Vabariigi ning teiste kaubanduspartnerite vaheliste tulevaste lepingute reguleerimisala ja sisu ning piirkonna seisukohti läbirääkimistel;
- K. arvestades, et Euroopa Liidu ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vaheline konkurents on piiratud, kuna suur osa ELi ekspordist koosneb peamiselt kaupadest, mida Vaikse ookeani piirkonna riigid ei tooda, kuid vajavad sageli otseseks tarbimiseks või riigi tööstuse sisendina;
- L. arvestades praegust poliitilist olukorda, kus Fidžit juhib sõjaväeline valitsus, peaksid kõik terviklikud majanduspartnerluslepingud sõltuma kokkulepitud demokraatlike valimiste korraldamise tegevuskavast, mille suhtes on kokku leppinud kõik olulisemad poliitilised rühmitused Fidžis;
- M. arvestades nõukogu nõudmist, et viivitamatult ja täielikult taastataks demokraatia ning tagastataks võimalikult kiiresti võim tsiviilvalitsusele;

Kolmapäev, 25. märts 2009

- N. arvestades, et AKV riikide Vaikse ookeani piirkonna riikide rühm koosneb 14 laialt hajutatud saareriigist ja Ida-Timorist, kus elab kokku vähem kui 8 miljonit inimest; arvestades, et rohkem kui mis tahes muus piirkonnas erinevad Vaikse ookeani piirkonna riigid üksteisest suurel määral suuruse ja iseloomulikke omaduste poolest, kusjuures suurim riik Paapua Uus-Guinea on kolm tuhat korda suurem kõige väiksemast riigist Niuest;
- O. arvestades, et tulevikus on ekspordi kasvuks suurim potentsiaal kalandusel ning kalandusega seotud tegevusel ja tootmisharudel;
- P. arvestades, et uute kaubanduseeskirjadega peab kaasnema kaubandusabi suurem toetamine;
- Q. arvestades, et ELi kaubandusabi strateegia eesmärk on toetada arenguriikide suutlikkust kasutada ära uusi kaubandusvõimalusi;
- R. arvestades, et Euroopa Liit ja AKV riigid on pidanud läbirääkimisi uute, täiustatud ja paindlikumate päritolureeglite üle, mis võiksid nõuetekohase rakendamise korral ja AKV riikide piiratud suutlikkuse asjakohase arvestamise korral anda neile märkimisväärsed eeliseid;
- S. arvestades, et ELi ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel käimasolevate läbirääkimiste, mille eesmärk on sõlmida vahepealse majanduspartnerluslepingu asemel terviklik majanduspartnerlusleping, kava kohaselt lähtutakse sellest, et leping sõlmitakse 2009. aasta lõpuks,
1. rõhutab, et kõnealuseid lepinguid saab pidada rahuldavaks, kui need täidavad kolm eesmärki: toetada AKV riikide säästvat arengut, soodustada nende osalemist maailmakaubanduses ja tugevdada piirkondadeks jaotamise protsessi;
 2. rõhutab, et selle lepingu põhieesmärk on aidata arengueesmärkide, vaesuse vähendamise ja inimeste põhiõiguste austamise kaudu kaasa aastatuhande arengueesmärkide täitmisele ja saavutada järgmised eesmärgid: osutada AKV riikidele abi säästvaks arenguks, toetada kõnealuste riikide osalemist maailmakaubanduses, tugevdada piirkondadesse jaotamise protsessi, taaselvdada kaubavahetust Euroopa Liidu ja AKV riikide vahel ning edendada AKV riikide majanduse mitmekesistamist;
 3. rõhutab, et Euroopa Liit peab toetama Vaikse ookeani piirkonna riikide majanduste avamise võimalike negatiivsete tagajärgede eest kaitsmist, et kaubandussoodustustest oleks võimalik tõelist kasu saada ning edendada majanduslikku ja sotsiaalset arengut;
 4. on arvamusel, et majanduspartnerlusleping peab toetama ja mõjutama positiivselt kaubanduse mahtu, majanduskasvu, piirkondlikku integratsiooni ja vaesuse vähendamist;
 5. ergutab läbirääkimiste pooli lõpetama läbirääkimised kava kohaselt 2009. aasta jooksul; ergutab pooli võtma kõiki meetmeid, et sõlmida terviklik majanduspartnerlusleping AKV riikide ja Euroopa Liidu vahel veel enne 2009. aasta lõppu, nagu on kavandatud;
 6. tunnustab Euroopa Liidu ja AKV riikide vaheliste WTO nõuetele vastavate lepingute sõlmimise olulisust ja kasulikkust, sest niisuguste lepingute puudumisel kaubandussuhted ja nende areng katkeks; seda tõendab asjaolu, et eksporditjad on endiselt saanud kasu Euroopa Liitu suunatud kaubanduse mahu kasvust pärast Cotonou lepingu kohase enamsoodustusrežiimi kehtivuse lõppemist 31. detsembril 2007;
 7. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liit pakub AKV riikidele täielikult tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu Euroopa Liidu turule enamiku toodete puhul, et toetada AKV riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse liberaliseerimist;

Kolmapäev, 25. märts 2009

8. rõhutab, et majanduspartnerluse vahelepingu sõlmimine on vajalik samm jätkusuutliku majanduskasvu suunas selles piirkonnas tervikuna, ning toonitab, kui tähtis on läbirääkimisi jätkata tervikliku lepingu sõlmimiseks, et toetada kaubavahetuse ja investeringute mahu suurendamist ning piirkondlikku integratsiooni;
9. võtab teadmiseks üleminekuperioodide kehtestamise majanduspartnerluse vahelepingutes väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEde), et neil oleks võimalik lepingus sätestatud muutustega kohaneda; nõuab tungivalt, et Vaikse ookeani piirkonna riikide ametivõimud jätkaksid terviklike majanduspartnerluslepingute üle peetavate läbirääkimiste käigus VKEde huvide toetamist;
10. nõuab tungivalt, et komisjon ei avaldaks Vaikse ookeani piirkonna riikidele survet võtta endale teenuste valdkonnas liberaliseerimiskohustusi ja kiita heaks nn Singapuri küsimusi;
11. nõuab tungivalt, et AKV riigid toetaksid liberaliseerimisprotsessi, laiendaksid asjakohaseid reforme muudele valdkondadele peale kaubavahetuse ja soodustaksid teenuskaubanduse liberaliseerimist;
12. nõuab tugeva reguleeriva raamistiku kehtestamist teenuseid käsitlevate läbirääkimiste korral, et tagada universaalseenuste osutamine ning oluliste avalike teenuste väljajätmine läbirääkimiste raamistikust;
13. nõuab, et Euroopa Liit osutaks nii AKV riikide ametivõimudele kui ka erasektorile rohkem ja asjakohasemat abi, et hõlbustada nende riikide majanduste ümberkujundamist pärast vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjastamist;
14. nõuab tungivalt, et asjaomased riigid annaksid selget ja läbipaistvat teavet majandusliku ja poliitilise olukorra ning arengu kohta nendes riikides, et parandada koostööd komisjoniga;
15. nõuab tungivalt, et tervikliku majanduspartnerluslepingu läbirääkimistel osalejad võtaksid täiel määral arvesse loodusvarade läbipaistvat haldamist ja visandaksid selleks vajalikud parimad tavad, et asjassepuutuvad riigid saaksid nendest varadest maksimaalset kasu;
16. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust tugevamate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada piirkonna jätkusuutlik areng; tõstab esile koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel;
17. ergutab arengumaade ja piirkondlike rühmade vaheliste tollimaksude, mis praegu moodustavad 15 kuni 25 % kaubanduslikust väärtusest, edasist langetamist, et jätkata lõuna-lõuna-suunalise kaubanduse, majanduskasvu ja piirkondliku integratsiooni edendamist;
18. kutsub komisjoni üles tegema kõik endast oleneva, et taasalustada läbirääkimisi Doha arengukava üle ja tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepingute kaudu toetataks jätkuvalt vaeste riikide arengut;
19. on arvamusel, et kõikehõlmavad majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava lepingut ja ei peaks endast kujutama alternatiivi AKV riikide jaoks;
20. tunnistab, et kahepoolseid kaitsemeetmeid sisaldav kaubanduskaitse peatükk on vajalik; kutsub mõlemaid pooli üles vältima kõnealuste kaitsemeetmete tarbetut kasutamist; kutsub komisjoni üles aktsepteerima kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu sõlmimise jätkuvate läbirääkimiste raames vahepealse majanduspartnerluslepingu sisalduvate kaitsemeetmete läbivaatamist, et tagada nende asjakohane, läbipaistev ja kiire kasutamine juhul, kui nende kohaldamise kriteeriumid on täidetud;
21. toetab kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõningaid töödeldud põllumajandustooteid, tingimusel et need põhinevad peamiselt vajadusel kaitsta varases arenguetapis olevat tööstust või tundlikke tooteid nendes riikides;

Kolmapäev, 25. märts 2009

22. nõuab kiiret ratifitseerimismenetlust, et partnerriigid saaksid majanduspartnerluse vahelepingust tulevaid eelseid asjatu viivitusega kasutada;
23. tuletab meelde, et kuigi vahelepingut võib pidada protsessi esimeseks sammuks, on see õiguslikus mõttes täielikult sõltumatu rahvusvaheline leping, millega ei pruugi automaatselt kaasneda terviklik majanduspartnerlusleping või tervikliku majanduspartnerluslepingu allkirjastamine majanduspartnerluse vahelepingu kõikide algsete allkirjastajate poolt;
24. palub komisjonil võimaldada käimasolevatel läbirääkimistel maksimaalsel määral paindlikkust, nagu on osutatud nõukogu 2008. aasta mai ja 2008. aasta novembri selleteemalistes järeldustes;
25. palub komisjonil võtta arvesse Vaikse ookeani piirkonna riikide esitatud taotlusi arutada täiemahulise majanduspartnerluslepingu läbirääkimistel uuesti vahepealses majanduspartnerluslepingus sisalduvaid teatud vaidlusttekitavaid küsimusi, mida need riigid soovivad muuta või tagasi võtta;
26. juhib tähelepanu asjaolule, et Paapua Uus-Guinea ja Fidži Saarte Vabariik on seni ainukesed Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma liikmed, kes on kõnealuse lepinguga liitunud, samas kui Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma teised liikmed on otsustanud sellele mitte alla kirjutada, kuna nende ja Euroopa Liidu vahelise kaubavahetuse maht on väiksem;
27. tuletab meelde, et tõeline piirkondlik turg on majanduspartnerluslepingu eduka rakendamise äärmiselt oluline eeldus ning piirkondlik integratsioon ja koostöö on Vaikse ookeani piirkonna riikide sotsiaalse ja majandusliku arengu seisukohalt väga olulised;
28. rõhutab, et tuleb tagada, et majanduspartnerluse vaheleping ei vähendaks Vaikse ookeani piirkonnas majanduslikku integratsiooni puudutavaid poliitilisi huvisid ega avalikkuse heakskiitu;
29. rõhutab, et majanduspartnerluse vahelepingu rakendamisel ning tervikliku majanduspartnerluslepingu läbirääkimistel tuleb pöörata piisavat tähelepanu Vaikse ookeani piirkonna integratsiooniprotsessidele;
30. soovib tervikliku majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks järgida käimasolevatel läbirääkimistel paindlikku, asümmeetrilist ja pragmaatilist lähenemisviisi; kutsub sellega seoses komisjoni üles võtma eelkõige arvesse Vaikse ookeani piirkonna riikide soove, mis käsitlevad lepingu edasise arengu aspekte; väljendab sellega seoses heameelt üldasjade ja välissuhete nõukogu 2008. aasta mai järelduste üle;
31. juhib tähelepanu asjaolule, et leping võib mõjutada ka suhteid Vaikse ookeani piirkonna ning selle lähimate ja suurimate kaubanduspartnerite, Austraalia ja Uus-Meremaa, vahel ning tuleb tagada, et praeguse lepingu sätted ei oleks takistuseks tulevastele kaubanduslepingute sõlmimisele nende riikidega;
32. peab õigeks, et terviklikku majanduspartnerluslepingusse lisatakse arengukoostööd käsitlev peatükk, mis hõlmab kaubavahetust, pakkumispoolset konkurentsi, ettevõtluse edendamise infrastruktuuri, teenustega kauplemist, kaubandusega seotud küsimusi, institutsioonilise suutlikkuse tõstmist ja maksukohandusi; kutsub mõlemaid pooli üles pidama kinni kokkulepitud kohustusest lõpetada läbirääkimised konkurentsi ja riigihangete üle alles siis, kui selleks vajalik suutlikkus on saavutanud piisava taseme;
33. tuletab meelde, et Vaikse ookeani piirkonna riikide arengueesmärke, -poliitikat ja -prioriteete ei tule mitte üksnes majanduspartnerluslepingu struktuuri ja sisu abil toetada, vaid ka selle kaudu, mil viisil ja missuguses vaimus lepingut rakendatakse;
34. juhib tähelepanu sellele, et majanduspartnerlusleping peaks aitama saavutada aastatuhande arengueesmärke;
35. peab õigeks, et Euroopa Liit järgib valikuliselt enamsoodustusrežiimi põhimõtet kõikide AKV riikide piirkondlike alarühmade puhul;

Kolmapäev, 25. märts 2009

36. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti suurendama 2010. aastaks ELi kaubandusega seotud kollektiivset abi 2 miljardi euroni aastas (1 miljard eurot ühenduse poolt ja 1 miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab tungivald, et Vaikse ookeani piirkond saaks sellest asjakohase ja õiglase osa;
37. nõuab kaubandusabi vahendite osa varajast kindlaksmääramist ja eraldamist; rõhutab, et kõnealused rahalised vahendid peaksid olema lisavahendid ja mitte üksnes Euroopa Arengufondi ümberpaigutatud vahendid, need peaksid vastama Paapua Uus-Guinea ja Fidži Saarte Vabariigi prioriteetidele ning nende väljamaksmine peaks olema õigeaegne, ennustatav ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste arengukavadega täitmise ajakavadega; tuletab meelde, et Ida-Aafrika Ühenduse riikide arengueesmärke, -poliitikat ja -prioriteete ei tule mitte üksnes majanduspartnerluslepingu struktuuri ja sisu abil toetada, vaid ka selle kaudu, mil viisil ja missuguses vaimus lepingut rakendatakse;
38. kutsub 2007. aasta septembris nõukogu poolt vastu võetud intellektuaalomandi õiguste kaubanduslepingut (TRIPS-leping) ja ravimite kättesaadavust käsitlevaid kohustusi silmas pidades komisjoni üles mitte pidama tervikliku majanduspartnerluslepingu raames läbirääkimisi ravimitega seotud ning rahvatervist ja ravimite kättesaadavust mõjutavate TRIPS-pluss sätete üle, hoiduma patendikoostöölepingu ja patendiõiguse lepingu täitmise või nendes sätestatud kohustuste tunnustamise nõudmisest, hoiduma tervikliku majanduspartnerluslepingusse direktiivi 2004/48/EÜ⁽¹⁾ tingimuste lisamisest ning mitte laiendada lepingut uutele valdkondadele nagu mitteoriginaalandmebaasi kaitse;
39. toetab jätkuvalt tervikliku majanduspartnerluslepingu sõlmimist Euroopa Ühenduse ja Vaikse ookeani piirkonna riikide vahel, sealhulgas ühe olulise teemana intellektuaalomandi õiguste alaseid läbirääkimisi, mis ei hõlma üksnes lääne tehnoloogilisi tooteid, vaid ka bioloogilist mitmekesisust ja traditsiooniliste teadmiste kaitset;
40. nõuab selge rolli ja mõjuga sobivate ja läbipaistvate seiremehhanismide väljatöötamist, et jälgida majanduspartnerluslepingute mõju koos AKV riikide suurenenud omavastutuse ja laialdase sidusrühmadega konsulteerimisega;
41. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineeriks asjakohane parlamendikomisjon, mille töösse on kaasatud rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmed, et tagada piisav tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni jätkuva juhtrolli ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; see parlamendikomisjon peab töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV ja ELi parlamentaarse ühisassambleega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga majanduspartnerluse vahelepingu vastuvõtmist;
42. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate otsustavat rolli ja osalemist majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamisel ning palub, et komisjon toetaks nende kaasamist käimasolevasse läbirääkimiste protsessi; selleks peavad AKV riigid ja EL leppima kokku konkreetse tegevuskava suhtes ning selle aluseks peab olema laiaulatuslik osalemisel põhinev lähenemine;
43. rõhutab, et terviklik majanduspartnerlusleping peaks sisaldama läbivaatamisklauslit ja üldise mõju hindamise läbiviimise nõuet, kusjuures mõju hindamine tuleks läbi viia kolm kuni viis aastat pärast lepingu allkirjastamist, et määrata kindlaks lepingu sotsiaalmajanduslik mõju, sh selle rakendamise kulud ja tagajärjed; nõuab, et Euroopa Parlament ja Vaikse ookeani piirkonna riikide parlamentid kaasataks iga lepingu läbivaatamisse;
44. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV ja ELi ministrite nõukogule ning AKV ja ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT L 157, 30.4.2004, lk 45).

Kolmapäev, 25. märts 2009

Vahepealne majanduspartnerlusleping EÜ ja Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (SADC) majanduspartnerluslepingu riikide vahel

P6_TA(2009)0179

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADCi majanduspartnerluslepinguga liitunud riikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta

(2010/C 117 E/21)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni neljanda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu 1. augusti 2004. aasta otsuse järel ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni Hongkongis toimuva Maailma Kaubandusorganisatsiooni kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute (EPA) mõju kohta arengule ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse oma 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽⁹⁾;
- võttes arvesse oma 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹⁰⁾;
- võttes arvesse vahepealset majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Lõuna-Aafrika Arenguühenduse (SADC) majanduspartnerluslepinguga liitunud riikide vahel;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20. 4.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprillis, 2006. aasta oktoobris, 2007. aasta mais, 2007. aasta oktoobris, 2007. aasta novembris ning 2008. aasta mais tehtud järeldusi;
 - võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
 - võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
 - võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungi järgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et alates 1. jaanuarist 2008 ei ole Euroopa Liidu varasemad kaubandussuhted AKV riikidega – tänu millele oli neil riikidel mittevastastikusel alusel soodustatud juurdepääs ELi turgudele – enam kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) eeskirjadega;
- B. arvestades, et majanduspartnerluslepingud on WTO eeskirjadega kooskõlas olevad lepingud, mille eesmärk on toetada piirkondlikku integratsiooni ja soodustada AKV riikide majanduse järkjärgulist integreerumist maailmamajandusse, et edendada seeläbi nende jätkusuutlikku sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning anda panus AKV riikides vaesuse kaotamiseks tehtavatesse üldistes jõupingutustes;
- C. arvestades, et kaubanduspoliitika muutub praegusest finants- ja majanduskriisist tulenevalt arenguriikide jaoks tähtsamaks kui kunagi varem;
- D. arvestades, et eelmised kaubandussoodustussüsteemid ei suutnud märkimisväärselt parandada nende riikide majanduslikku olukorda;
- E. arvestades, et majanduspartnerluse vahelepingud on lepingud kaupadega kauplemise kohta, mille eesmärk on ennetada AKV riikide kaubanduse katkemist Euroopa Ühendusega; arvestades, et need lepingud sisaldavad mitmeid vaieldavaid sätteid;
- F. arvestades, et Euroopa Liit pakub AKV riikidele 100-protsendiliselt kvoodi- ja tollimaksuvaba pääsu ELi turgudele koos üleminekuperioodidega riisi (kuni 2010) ja suhkru (kuni 2015) jaoks;
- G. arvestades, et asjakohaselt kavandatud kaubanduse liberaliseerimine võib edendada turu mitmekesisust, majanduskasvu ja -arengut;
- H. arvestades, et majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste käigus on mõned AKV riigid, eesmärgiga, et tagataks kõigi eksportijate kohtlemine võrdsetel eelistatavatel kaubanduspartneritega, taotlenud enamsoodustusrežiimi klauslit, millega kehtestatakse kaupade impordile tavalised mittediskrimineerivad tariifid;
- I. arvestades, et ELi ja AKV riikide majanduste vaheline konkurents on piiratud, kuna enamik ELi ekspordist sisaldab kaupu, mida AKV riigid ei tooda, kuid vajavad otseseks tarbimiseks või omamaise tööstuse sisendiks, arvestades, et see ei ole nii põllumajandustoodetega kauplemisega, mille puhul ELi eksporditoetused kujutavad endast AKV põllumajandus-, loomakasvatuse- ja piimasektori tootjatele tõsisest takistusest ning häirivad nii kohaliku kui ka piirkondliku turu toimimist ja sageli hävitavad selle, ning et seetõttu peaks EL viivitamata igasugused eksporditoetused järkjärgult kaotama;
- J. arvestades, et Euroopa Ühendus ja SADCi riikide vahel on lõpule viidud läbirääkimised uute täiustatud päritolueeskirjade üle, eelkõige tekstiiltoodete, rõivaste, kalanduse ja teatud põllumajandustoodete osas, ning et need eeskirjad võiksid nõuetekohase rakendamise ja SADCi riikide vähese suutlikkuse taseme asjakohase arvestamise korral anda neile riikidele märkimisväärsed eelised, ning arvestades, et tuleks rõhutada, et kui majanduspartnerluslepingute eesmärgiks on hoogustada piirkondlikku kumulatsiooni ja edendada investeeeringuid, siis on vaja lihtsamaid ja täiustatud päritolureegleid, et AKV riikide ettevõtjad saaksid arendada töödeldud toodete ekspordi ja ära kasutada majanduspartnerluslepingute raames avanevate uute turuvõimaluste eeliseid,

Kolmapäev, 25. märts 2009

1. kinnitab taas oma seisukohta, et majanduspartnerluslepingutes tuleks lähtuda AKV riikide vajadustest ning need tuleks koostada nii, et nad elustaksid AKV-ELi kaubandussuhteid, edendaksid AKV riikide arengut ja majanduse mitmekesistamist, kuid ka piirkondlikku integratsiooni, vaesuse vähendamist, põhiliste inimõiguste austamist ning seega üldiselt aastatuhande arengueesmärkide saavutamist;
2. rõhutab, et tagamaks kaitset SADCi piirkonna riikide majandustele nende avamisega kaasnevate võimalike negatiivsete mõjude eest, tuleb Euroopa Liidul neid toetada, et pakkuda kaubandussoodustuste kaudu tõelisi eeliseid ja tagada majanduslik ning sotsiaalne areng;
3. tunnustab kasu, mida vahepealse majanduspartnerluslepingu algatamine on toonud eksportijatele, säilitades nende jaoks endise ekspordirežiimi Euroopa Liitu pärast Cotonou lepingus sätestatud tariifsete soodustuste kehtivuse lõppemist 31. detsembril 2007. aastal, ning seeläbi vältides kahju, mis AKV riikide eksportijatel oleks võinud tekkida, kui nad oleksid pidanud hakkama tegutsema vähem soodsa kaubandusrežiimi alusel;
4. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Ühendus pakub AKV riikide toodetele täielikult tollimaksu- ja kvoodivaba pääsu Euroopa Liidu turule, et toetada AKV riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse liberaliseerimist;
5. tervitab üldasjade ja välissuhete nõukogu 2008. aasta mai, juuni ja novembri järeldusi, milles rõhutatakse vajadust toetada olemasolevaid piirkondlikke integratsiooniprotsesse ja edendada arengut, ning nõuab, et komisjon austaks läbirääkimiste ajal seda mandaati; sellega seoses rõhutab vajadust vältida Lõuna-Aafrika tolliliidu (SACU) lagunemist;
6. rõhutab vahepealse majanduspartnerluslepingu sõlmimist kui vajalikku sammu jätkusuutliku kasvu suunas piirkondades ja nendes piirkondades tervikuna, ning toonitab, kui tähtis on jätkata läbirääkimisi, et saavutada kõikehõlmav kokkulepe, mis soodustab kaubavahetuse suurenemist, investeringuid ja piirkondlikku integratsiooni;
7. nõuab, et Euroopa Liit tagaks nii AKV riikide ametivõimudele kui ka erasektorile suurema asjakohase abi, et hõlbustada majanduse üleminekut pärast vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjastamist;
8. on seisukohal, et kehtiv vahepealne leping ei jäta eraldi ruumi ega osuta tähelepanu toiduga varustamise sõltumatusele ega õigusele toidule ja ei eelista põllumajanduse ja kaubanduspoliitika instrumente, mis võimaldavad turu reguleerimist ja jätkusuutlike peretalude kaitsmist; rõhutab, et need teemad tuleb asetada läbirääkimistel keskele kohale, tagamaks, et kaubanduspoliitika ja kõik ELi poliitikavaldkonnad oleksid kooskõlas toiduainetega varustamise sõltumatuse põhimõttega ja õigusega toidule;
9. palub komisjonil ja liikmesriikidel selgitada vahendite tegelikku jaotust AKV piirkonnas seoses lubatud prioriteetsete kulutustega suurenenud kaubandusabi eelarvereal; tuletab meelde 2007. aasta oktoobris heaks kiidetud ELi kaubandusabi strateegiat, millega võeti kohustus suurendada ELi kaubandusega seotud abi kogusummat aastaks 2010 kahe miljardi euroni aastas (üks miljard eurot ühenduselt ja üks miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab, et SADCi piirkond saaks sellest asjakohase ja võrdväärse osa;
10. nõuab kaubandusabi vahendite osa varajast kindlaksmääramist ja eraldamist; rõhutab, et need vahendid peaksid olema täiendavad ja mitte üksnes kujutama endast Euroopa arengufondi vahendite ümberjagamist, et need peaksid vastama SADCi riikide prioriteetidele ja et nende väljamaksed peaksid olema õigeaegsed, prognoositavad ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste arengukavade täitmise ajakavaga; on vastu majanduspartnerluslepingutega seotud mis tahes tingimuste seadmisele Euroopa abi andmise osas ning kutsub komisjoni üles tagama, et juurdepääs 10. EAFi rahalistele vahenditele ei oleks seotud läbirääkimiste tulemuste ja tempoga;

Kolmapäev, 25. märts 2009

11. nõuab tungivalt, et mis tahes täiemahulise majanduspartnerluslepingu üle läbirääkijad võtaksid täielikult arvesse loodusvarade läbipaistvat haldamist ja näeksid ette parimad tavad, et asjaomased riigid saaksid sellistest varadest maksimaalset kasu;
12. palub komisjonil tagada, et ELis paiknevate riigiüleste ettevõtete AKV riikides asuvad tootmisrajatised peaksid kinni põhilistest ILO standarditest, sotsiaalsetest ja keskkonnavalastest paktidest ning rahvusvahelistest lepingutest, et saavutada ülemaailmne tasakaal majanduskasvu ning kõrgemate sotsiaalsete ja keskkonnastandardite vahel;
13. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust tihedamate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada jätkusuutlik areng piirkonnas; toonitab koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel; palub komisjonil mitte kahjustada piirkondlikku mõõdet;
14. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineeriks asjakohane parlamendikomisjon, mis koosneb rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmetest, et tagada kohane tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; see parlamendikomisjon töötab paindlikult ja teeb aktiivset koostööd AKV-ELi parlamentaarse ühisassambleega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga vahepealse majanduspartnerluslepingu vastuvõtmist;
15. kutsub komisjoni üles andma oma parimat, et taasalustada läbirääkimisi Doha arengukava üle ning tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepetega jätkatakse vaeste riikide arengu edendamist;
16. on veendunud, et täiemahulised majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava läbirääkimistega seotud kokkulepet ja neid ei tohiks pidada selle alternatiiviks;
17. tunnustab kahepoolse kaubanduskaitse peatüki vajadust ja tähtsust; kutsub mõlemaid pooli üles hoiduma nende kaitsemeetmete kuritarvitamisest; kutsub komisjoni üles, et ta aktsepteeriks vajadust vaadata kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu sõlmimise jätkuvate läbirääkimiste raames läbi vahepealses majanduspartnerluslepingus sisalduvad kaitsemeetmed, et tagada nende asjakohane, läbipaistev ja kiire kasutamine juhul, kui nende kohaldamise kriteeriumid on täidetud;
18. toetab kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõningaid töödeldud põllumajandustooteid, tingimusel et need põhinevad peamiselt vajadusel kaitsta varases arenguetapis olevat tööstust või tundlikke tooteid nendes riikides;
19. nõuab, et komisjon ilmutaks paindlikkust, kui ta tegeleb Angola, Namiibia ja Lõuna-Aafrika peamiste mureküsimustega, nagu näiteks enamsoodustusrežiimi klausel, samuti ekspordimaksud ja tärkava tööstuse kaitse;
20. julgustab läbirääkimiste osapooli käimasolevatel kõnelustel mõlemaid pooli rahuldava piirkondliku majanduspartnerluslepingu saavutamiseks kasutama paindlikku, asümmeetrilist ja pragmaatilist lähenemiseviisi, seadmata ebarealistlikke tähtaegu ja võimaldades SADCi riikidel uuesti läbi arutada kõik sätted vaidlusaluste küsimuste kohta, mida nad soovivad muuta või tühistada;
21. märgib heakskiitvalt, et 2009. aasta märtsis Namiibias Swakopmundis peetud tehnilistel läbirääkimistel saavutati edu, ning on rahul, et komisjon tunnustab vajadust tegeleda vaidlusaluste küsimustega enne vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjastamist; nõuab, et lahendamata küsimused, nagu enamsoodustusrežiimi klausel, osapoolte õiguslik määratlus ja juurdepääs põllumajandustoodete turule lahendataks nii, et kõikidel SADCi majanduspartnerluslepingu liikmetel oleks võimalik vahepealsele majanduspartnerluslepingule alla kirjutada;

Kolmapäev, 25. märts 2009

22. tunnustab seda, et EL-SADCI riikide vahepealsesse majanduspartnerluslepingusse on lisatud arengu-koostööd käsitlev peatükk, mis hõlmab koostööd kaubavahetuse, pakkumispoolse konkurentsivõime, ettevõtluse edendamise infrastruktuuri, teenuskaubanduse, kaubandusalaste küsimuste, institutsioonilise suutlikkuse tõstmise ja maksukohanduste alal; kutsub mõlemaid pooli üles pidama kinni oma kokkulepitud kohustusest viia lõpule läbirääkimised konkurentsi ja riigihangete üle alles siis, kui on loodud piisav suutlikkus; kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd SADCI riikidega, et täita selles arengukoostöö peatükis sätestatud eesmärgid;
23. rõhutab, et iga täiemahuline majanduspartnerlusleping peab vastavalt Cotonou lepingu artiklitele 11b, 96 ja 97 sisaldama ka sätteid üldiselt tunnustatud hea valitsemistava määratluse, poliitiliste ametikohtade läbipaistvuse ning inimõiguste kohta, kuid ka erisätteid kõige haavatavamate rühmade, nagu kohalike põllumajandusettevõtjate ja naiste kohta;
24. märgib, et ELi ja SADCI riikide vahel peetavatel läbirääkimistel, mille eesmärk on sõlmida vahepealse majanduspartnerluslepingu asemel lõplik majanduspartnerlusleping, lähtutakse ajakava osas sellest, et leping sõlmitakse 2009. aasta lõpuks; palub tungivalt komisjonil mitte avaldada SADCI riikidele alusetut survet liberaliseerimiskohustuste ja teenustega seotud õigusloomekohustuste ning nn Singapuri teemadega seotud kohustuste võtmiseks;
25. nõuab jõulise reguleeriva raamistiku kehtestamist teenuseid käsitlevate läbirääkimiste korral, et tagada üldhuviteenuste osutamine;
26. toetab mõlema poole jõupingutusi, mille eesmärk on tagada Lõuna-Aafrika aktiivne osalemine kogu läbirääkimiste protsessis; tunnistab, et Lõuna-Aafrika kaasamine on võtmetähtsusega majandusliku ühtsuse ja piirkondliku integratsiooni edendamisel ning kaubandus- ja investeerimissuhete edasiarendamisel piirkonna ja Euroopa Liidu vahel; kutsub komisjoni üles säilitama ja arendama seda sidet läbirääkimistel täiemahulise ja kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu üle;
27. võtab teadmiseks SADCI piirkonna kavatsuse osaleda uue vabakaubanduspiirkonna loomisel Ida-Aafrika Ühenduse ning Ida- ja Lõuna-Aafrika ühisturuga (COMESA); kutsub komisjoni üles jälgima arenguid, et tagada kokkusobivus täiemahulise majanduspartnerluslepinguga;
28. tunneb heameelt selle üle, et EL-SADCI vahepealsesse majanduspartnerluslepingusse on lisatud läbivaatamisklausel, milles kinnitatakse, et lepingu laiaulatuslik läbivaatamine, mis hõlmab kaubanduskohustuste rakendamise maksumuse ja tagajärgede analüüsi, viiakse läbi hiljemalt viie aasta möödumisel allakirjutamisest ning seejärel iga viie aasta järel; vajaduse korral muudetakse lepingu sätteid ja nende kohaldamist, võttes arvesse ja järgides WTO nõudeid ja korda;
29. ergutab läbirääkimiste osapooli viima läbirääkimised täiemahulise majanduspartnerluslepingu üle lõpule 2009. aasta jooksul, nagu kavandatud;
30. nõuab kindlalt Euroopa Parlamendi täielikku teavitamist ja kaasamist üleminekulisse läbirääkimisprotsessi; soovib, et see toimuks aktiivses mitteametlikus triloogis nõukogu ja komisjoniga; nõuab, et nõukogu edastaks küsimuse parlamendile nii kiiresti kui võimalik;
31. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate väga olulist rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamisel ning nõuab komisjonilt nende kaasamise tagamist käimasolevasse läbirääkimiste protsessi; selleks peavad AKV riigid ja EL kokku leppima selge päevakorra ning see peab põhinema osaleval lähenemisel;
32. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ja AKV-ELi parlamentaarsetele ühissambleele.
-

Kolmapäev, 25. märts 2009

EÜ ning Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide vaheline majanduspartnerlusleping

P6_TA(2009)0180

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahelepingu kohta, millega kehtestatakse raamistik ühelt poolt Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks

(2010/C 117 E/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast WTO üldnõukogu 1. augusti 2004. aasta otsust ⁽²⁾, 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni WTO Hongkongis toimuva kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾, 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute mõju kohta arengule ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾, 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽⁹⁾ ning 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹⁰⁾;
- võttes arvesse majanduspartnerluse vahelepingut ühelt poolt Komooride, Madagaskari, Mauritiuse, Seišellide, Zimbabwe ja Sambia ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse vahel;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprilli, 2006. aasta oktoobri, 2007. aasta mai, 2007. aasta oktoobri, 2007. aasta novembri ja 2008. aasta mai järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
- võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
- võttes arvesse WTO ministrite konverentsi neljanda istungjärgu ministrite deklaratsiooni, mis võeti vastu 14. novembril 2001. aastal Dohas;
- võttes arvesse WTO ministrite konverentsi kuuenda istungjärgu ministrite deklaratsiooni, mis võeti vastu 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO üldnõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna raportit ja soovitusi;
 - võttes arvesse 8. septembri 2000. aasta Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kõrvaldamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
 - võttes arvesse 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikeed;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liidu kuni 31. detsembrini 2007 kehtinud kaubandussuhted AKV riikidega – mis andsid viimastele ühepoolselt eelisjuurdepääsu ELi turgudele – ei olnud WTO eeskirjadega kooskõlas;
- B. arvestades, et majanduspartnerluslepingud on WTO eeskirjadega kooskõlas olevad lepingud, mille eesmärk on piirkondliku integratsiooni toetamine ja AKV riikide majanduse järkjärgulise maailmakaubandussüsteemi integreerumise soodustamine, edendades nii nende jätkusuutlikku sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning aidades kaasa AKV riikides vaesuse ja haiguste kaotamiseks tehtavatele üldistele jõupingutustele;
- C. arvestades, et praegune finants- ja majanduskriis tähendab, et õiglane ja arengusõbralik kaubanduspoliitika muutub arengumaadele tähtsamaks kui kunagi varem;
- D. arvestades, et endised kaubandussoodustussüsteemid ei suutnud kaasa aidata majandusliku olukorra olulisele parandamisele nendes riikides;
- E. arvestades, et majanduspartnerluse nn vahelepingud on kaubavahetust käsitlevad lepingud, mille eesmärk on vältida AKV riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse katkemist;
- F. arvestades, et vahelepingud on täiesti sõltumatud, WTO eeskirjadega kooskõlas olevad rahvusvahelised lepingud ja neid võib pidada esimeseks sammuks täiemahuliste majanduspartnerluslepingute suunas;
- G. arvestades, et Euroopa Liit pakub AKV riikidele 100-protsendiliselt kvoodivaba ja tollimaksuvaba juurdepääsu ELi turgudele koos ülemineku perioodidega riisi (kuni 2010) ja suhkru (kuni 2015) jaoks;
- H. arvestades, et AKV maade ja Euroopa Liidu suutlikkuse tase erineb oluliselt;
- I. arvestades, et ELi ja AKV riikide vahel on piiratud konkurents, sest suur enamus ELi ekspordist hõlmab peamiselt kaupu, mida AKV riigid ei tooda, kuid vajavad kas otseseks tarbimiseks või sisendina kodumaises tööstuses;
- J. arvestades, et asjakohaselt kavandatud kaubanduse liberaliseerimine võib edendada turu mitmekesisust, majanduskasvu ja -arengut;
- K. arvestades, et mõned AKV maad on majanduspartnerluslepingute läbirääkimistel soovinud enamsoodustusrežiimi klauslit, millega kehtestatakse kaupade impordile tavaline, mittediskrimineeriv tollimaks, eesmärgiga tagada, et kõiki eksportijaid koheldaks sama hästi kui enamsoodustusrežiimi alusel eksportijat;
- L. arvestades, et AKV riikidega on peetud läbirääkimisi uute täiustatud pärituolueeskirjade üle, mis võivad tuua AKV riikidele sobiva rakenduse korral ja nende vähenenud suutlikkuse taset arvestades olulist kasu;

Kolmapäev, 25. märts 2009

- M. arvestades, et täiustatud kaubanduseeskirjadele peab lisanduma kaubandusega seotud abi tõhusam toetus;
- N. arvestades, et ELi kaubandusabi strateegia eesmärk on toetada arenguriikide suutlikkust kasutada ära uusi kaubandusvõimalusi;
- O. arvestades, et täiemahulistes majanduspartnerluslepingutes sätestatakse kindlasti tingimused AKV riikide ja teiste kaubanduspartnerite vahel tulevikus sõlmitavate lepingute kohaldamisala ja sisu ning selle piirkonna vaatepunktide kohta läbirääkimistes;
- P. arvestades, et AKV riikide Ida- ja Lõuna-Aafrika (ESA) rühm koosneb riikidest, mille suurus ja SKT erineb piirkonna lõikes märkimisväärselt;
- Q. arvestades, et ESA Ida- ja Lõuna-Aafrika rühm koosneb viiest erineva suuruse ja iseloomulike omadustega riigist, mille elanikkond kokku on 33,5 miljonit ning mille suurima riigi Madagaskari elanikkond on 250 korda suurem väikseima riigi Seišellide elanikkonnast;
- R. arvestades, et Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkond, mis jaguneb Ida-Aafrika Ühenduse rühmaks ning Ida- ja Lõuna-Aafrika rühmaks, võiks ühineda niipea, kui need rühmad seda soovivad,
1. kinnitab veel kord oma seisukohta, et asjakohaselt kavandatuna ja koos tõhusa arengule suunatud poliitikaga aitavad majanduspartnerluslepingud elustada AKV–ELi kaubandussuhteid, edendada AKV riikide majanduslikku arengut ja mitmekesistumist ja piirkondlikku integratsiooni ning vähendada vaesust AKV riikides;
 2. rõhutab, et majanduspartnerluslepinguid saab pidada rahuldavaks, kui nende abil saavutatakse kolm eesmärki: anda AKV riikidele abi säästvaks arenguks, soodustada nende osalemist maailmakaubanduses ja tugevdada regionaliseerimisprotsessi;
 3. rõhutab, et lepingu üks peaesemärke on arengueesmärkide, vaesuse vähendamise ja põhiliste inimõiguste austamise kaudu aidata kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;
 4. teadvustab, millist kasu on andnud majanduspartnerluse vahelepingute sõlmimine Euroopa Liidu ja asjaomaste riikide vahel eksporditajatele, säilitades nende jaoks endise ekspordirežiimi Euroopa Liitu pärast Cotonou lepingu kohase enamsoodustusrežiimi lõppemist 31. detsembril 2007 ning seeläbi säilitades ja oluliselt laiendades Ida- ja Lõuna-Aafrika maade ELi ekspordimise võimalusi, nii täieliku turule juurdepääsu kui ka täiustatud päritolueeskirjade abil;
 5. tunnustab liidu ja AKV riikide vahel WTO eeskirjadele vastavate lepingute sõlmimise olulisust, sest vastasel korral oleksid nendevahelised kaubandussuhted ja AKV riikide areng oluliselt häiritud;
 6. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Ühendus pakub Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide toodetele täielikult tollimaksu- ja kvoodivaba pääsu Euroopa Liidu turule, et toetada Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse liberaliseerimist;
 7. rõhutab majanduspartnerluse vahelepingute sõlmimist kui vajalikku sammu jätkusuutliku majanduskasvu suunas selles piirkonnas ning nendes piirkondades üldiselt, ning toonitab, kui tähtis on läbirääkimisi jätkata, et saavutada täiemahuline kokkulepe suurenenud kaubavahetuse, investeeringute ja piirkondliku integratsiooni osas;

Kolmapäev, 25. märts 2009

8. palub komisjonil tagada, et Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonnal on võimalus soovi korral uuesti läbi rääkida vaidlustekitavate sätete üle, mida ta soovib muuta või tühistada;
9. tervitab üleminekuperioodide kehtestamist majanduspartnerluse vahelepingutes väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele), et võimaldada neil kohaneda lepinguga sätestatud muutustega, ning nõuab tungivalt, et asjaomaste riikide ametivõimud jätkaksid läbirääkimistes täiemahuliste majanduspartnerluslepingute üle VKEde huvide toetamist;
10. juhib tähelepanu asjaolule, et ELi ning Ida- ja Lõuna-Aafrika maade majanduste vahel on tohutu lõhe, mida ei saa ainult vabakaubanduspoliitika abil kunagi kaotada;
11. nõuab tungivalt, et AKV riigid soodustaksid liberaliseerimisprotsessi, ning ergutab selliste reformide laiendamist muudele valdkondadele peale kaubavahetuse, et suurendada ka teenuskaubanduse liberaliseerimist;
12. nõuab, et liit annaks rohkem asjakohast abi nii AKV riikide ametiasutustele kui ka erasektorile, et edendada nende riikide majanduse üleminekut pärast majanduspartnerluse vahelepingute sõlmimist ning tagada meetmete võtmine haavatavate rühmade (eakad, puuetega inimesed, üksikemad) kaitseks majandusliku ülemineku perioodil;
13. palub komisjonil ja liikmesriikidel selgitada vahendite tegelikku jaotust AKV piirkonnas seoses lubatud prioriteetsete kulutustega suurenenud kaubandusabi eelarveraal;
14. nõuab kaubandusabi vahendite osa varajast kindlaksmääramist ja eraldamist;
15. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti 2010. aastaks suurendama ELi kaubandusega seotud ühise abi kogusummat kahe miljardi euronii aastas (üks miljard eurot ühenduse poolt ja üks miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab, et Lääne-Aafrika piirkond saaks sellest asjakohase ja õiglase osa;
16. nõuab tungivalt, et asjaomased riigid annaksid selget ja läbipaistvat teavet majandusliku ja poliitilise olukorra ja arengu kohta nendes riikides, et parandada koostööd liiduga;
17. nõuab tungivalt, et mis tahes täiemahulise majanduspartnerluslepingu üle läbirääkimiste pidajad võtaksid täielikult arvesse loodusvarade läbipaistvat haldamist ja tooksid välja parimad tavad, mis on vajalikud selleks, et AKV riigid saaksid sellistest varadest maksimaalset kasu, muu hulgas võimaliku rahapesu vastu võideldes;
18. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust rohkemate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada jätkusuutlik areng piirkonnas; tõstab esile koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel; nõuab, et mis tahes lepingud liidu ning Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonna riikide vahel ei oleks üksteisega vastuolus ega takistaks piirkondlikku integratsiooni kõnealuses laiemas piirkonnas;
19. nõuab sobivaid ja läbipaistvaid järelevalvemehhanisme, millel on selge roll ja mõju, et jälgida majanduspartnerluslepingute mõju, suurendades ühtlasi AKV riikide peremehetunnet ja tagades laialdase konsulteerimise sidusrühmadega, sealhulgas kodanikuühiskonnaga; rõhutab, et Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonna riikidega sõlmitud majanduspartnerluse vahelepingu põhjalik läbivaatamine peab toimuma hiljemalt viis aastat pärast lepingu sõlmimise kuupäeva; hinnatakse lepingu sotsiaal-majanduslikku mõju, sealhulgas lepingu rakendamise maksumust ja tagajärgi, ning tehakse vajaduse korral lepingu sätete kohta muudatuste panekud ja kohandatakse sätete rakendamist;

Kolmapäev, 25. märts 2009

20. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesteem, mida koordineeriks vastav parlamendikomisjon, mis koosneb rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmetest, et tagada piisav tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; on arvamusel, et see parlamendikomisjon peaks töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee tegevusega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga majanduspartnerluse vahelepingu sõlmimist;
21. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate väga olulist rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ning palub komisjonil toetada nende kaasamist käimasolevasse läbirääkimiste protsessi, mis eeldab edasisteks läbirääkimisteks ELi ja AKV riikide vahel kaasaval lähenemisel põhinevat selget ajakava;
22. nõuab, et kooskõlas abi tulemuslikkust käsitlevate Pariisi põhimõtetega peab abi muu hulgas lähtuma nõudlusest, ning palub AKV riikidel seega esitada, vajadusel asjakohase ELi abiga, üksikasjalikud, kuluarvestusega ettepanekud, kuidas ja mille jaoks vajavad nad majanduskoostöölepingutega seotud lisavahendeid, pidades eeskätt silmas reguleerivaid raamistikke, kaitsemeetmeid, kaubanduse hõlbustamist, toetust sanitaar- ja fütosanitaar- ning intellektuaalomandi standarditele vastamiseks, ja majanduskoostöölepingute järelevalvesteemi koosseisu;
23. väljendab jätkuvat toetust terviklikule majanduspartnerluslepingule Euroopa Ühenduse ning Ida- ja Lõuna-Aafrika maade vahel, sealhulgas läbirääkimistele intellektuaalomandi õiguste valdkonnas, mis ei hõlma mitte ainult lääneriikide tehnoloogiat, vaid ka bioloogilist mitmekesisust ja traditsioonilist oskusteavet;
24. kutsub komisjoni üles andma oma parimat, et uuesti alustada Doha arengukava läbirääkimisi ning tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepetega jätkatakse vaeste riikide arengu edendamist;
25. on veendunud, et täiemahulised majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava läbirääkimistega seotud kokkulepet, mitte olema selle alternatiiviks;
26. tunnustab kahepoolse kaubanduskaitse peatüki vajalikkust ja tähtsust; kutsub mõlemaid pooli üles hoiduma nende kaitsemeetmete tarbetust kuritarvitamisest; kutsub komisjoni üles aktsepteerima käimasolevate läbirääkimiste raames täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks vahepealses majanduspartnerluslepingus sisalduvate kaitsemeetmete läbivaatamist, et tagada nende asjakohane, läbipaistev ja kiire kasutamine juhul, kui nende kohaldamise kriteeriumid on täidetud;
27. on seisukohal, et täiemahuline majanduspartnerlus peaks soodustama töödeldud kaupade ekspordi lihtsamate ja täiustatud päritolueeskirjade abil, eeskätt sellistes olulistest sektorites nagu tekstiilitööstus ja põllumajandus;
28. toetab kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõningaid töödeldud põllumajandustooteid, sest need põhinevad peamiselt vajadusel kaitsta varases arenguetapis olevat tööstust või tundlikke tooteid nendes riikides, ja tuletab meelde ELi poolt Doha arenguvoores võetud kohustust kaotada järk-järgult põllumajandustoodete eksporditoetused;
29. märgib, et liidu ning Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonna vahel peetavate vahelepingult lõplikule majanduspartnerluslepingule üleminekut käsitlevate läbirääkimiste ajakava kehtib eeldusel, et kokkulepe sõlmitakse 2009. aasta lõpuks; nõuab tungivalt, et komisjon ei avaldaks Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonnale liigset survet liberaliseerimisega nõustumiseks ning võtaks sellega seoses arvesse Ida- ja Lõuna-Aafrika parlamendi seisukohti;
30. usub, et äri- ja avalike teenuste vahel tuleks vahet teha; rõhutab vajadust säilitada avalikud teenused, mis on seotud inimeste põhivajadustega või mängivad olulist rolli kultuurilise mitmekesisuse säilitamisel, ning arvata need läbirääkimiste teemade hulgast välja;

Kolmapäev, 25. märts 2009

31. märgib, et lõplikku majanduspartnerluslepingusse lisatakse arengukoostööd käsitlev peatükk, mis hõlmab kaubavahetust, pakkumisepoolset konkurentsi, ettevõtlusvahenduse infrastruktuuri, teenustega kauplemist, kaubandusega seotud küsimusi, institutsioonilise suutlikkuse tõstmist ja maksukohandusi; kutsub mõlemaid pooli pidama kinni oma kohustusest viia lõpule läbirääkimised konkurentsi ja riigihangete üle, võttes arvesse Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide suutlikkust;
32. rõhutab, et iga täiemahuline majanduspartnerlusleping peab kooskõlas Cotonou lepingu artiklitega 11b, 96 ja 97 sisaldama ka sätteid hea valitsemistava, poliitiliste ametikohtade läbipaistvuse ja inimõiguste kohta;
33. ergutab komisjoni täiemahulise piirkondliku majanduspartnerluslepingu sõlmimise alaste läbirääkimiste kontekstis käsitlema nn vaidlusküsimusi – näiteks kaubandusvaldkondade hõlmatus, enamsoodustusrežiimi klausel, ekspordimaksud, kaitsemeetmed ja päritolueeskirjad – sellisel viisil, mis oleks ELi ja tema kodanike huvides ning toetaks ELi ja AKV riikide jätkusuutlikku arengut;
34. toonitab, kui tähtis on see, et täiemahuline majanduspartnerlusleping toetab piirkondadevahelisi suhteid AKV riikide ja Euroopa Ühenduse vaheliste kaubanduslepingute ühtlustamise kaudu;
35. väljendab sügavat muret, et praegune inimõiguste- ja demokraatiaalane ning majanduslik olukord Zimbabwe kujutab endast suurt ohtu Zimbabwe kodanikele ja rasket koormat liidu ja Zimbabwe vahelisele praegusele ja tulevasele koostööle;
36. tervitab tolliliidu arendamist Ida- ja Lõuna-Aafrika rühmas ja rahaliidu loomiseks tehtud pingutusi, arvestades eelkõige kasu, mida saavad ettevõtted Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonnas kehtivate eeskirjade ühtlustamisest, mis viib suurema turu tekkele, suurenenud kaubavahetusele ning annab rohkem võimalusi mastaabisäästu loomiseks;
37. kutsub läbirääkivaid pooli üles lisama siduvaid kokkuleppeid riigihangete, investeringute ja konkurentsi kohta, mis võiksid tõsta huvi ettevõtluse ja investeerimise vastu Ida- ja Lõuna-Aafrika riikides, sest nendest eeskirjadest saavad kasu nii tarbijad kui ka kohalikud valitsused, tingimusel et eeskirjad kehtivad kõigile ja aitavad seetõttu ettevõtjaid ja investeringuid ligi tõmmata;
38. nõuab kiiret ratifitseerimismenetlust, et partnerriigid saaksid majanduspartnerluse vahelepingutest kohe kasu;
39. ergutab pooli läbirääkimisi lõpule viima, et viimistleda täiemahuline majanduspartnerlusleping Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ja Euroopa Ühenduse vahel, tingimusel et mõlemad pooled tunnistavad kindlalt sellise lepingu vastastikust kasu;
40. rõhutab, et Euroopa Parlamenti tuleb läbirääkimiste ajal täiel määral kursis hoida ning sellesse protsessi kaasata; soovib, et see toimuks aktiivses mitteametlikus triloogis nõukogu ja komisjoniga; palub, et nõukogu konsulteeriks parlamendiga nii kiiresti kui võimalik;
41. tunnistab Chagose saartelt pärit inimeste rasket olukorda, keda sunniti oma kodusaaletelt lahkuma ja kes praegu elavad vaesuses Mauritiuse saarel ja Seišellidel, ning on seisukohal, et liit peaks püüdma leida Chagose saarte endiste elanike jaoks võimaluse oma õiguspärastele kodusaaletele tagasi pöörduda;
42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ning AKV-ELi parlamentaarsetele ühisassambleele.

Kolmapäev, 25. märts 2009

EÜ ja Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide vaheline majanduspartnerlusleping

P6_TA(2009)0181

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon raamlepingu kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide vahelise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks

(2010/C 117 E/23)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogu 1. augusti 2004. aasta otsuse järel ⁽²⁾, 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni Hongkongis toimuva Maailma Kaubandusorganisatsiooni kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾, 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute mõju kohta arengule ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peitamise kohta ⁽⁷⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾, 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni TRIPS-lepingu ja ravimite kättesaadavuse kohta ⁽⁹⁾, 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽¹⁰⁾ ning oma 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹¹⁾;
- võttes arvesse majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide vahel;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati Cotonous 23. juunil 2000 (Cotonou leping);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprillis, 2006. aasta oktoobris, 2007. aasta mais, 2007. aasta oktoobris, 2007. aasta novembris ning 2008. aasta mais tehtud järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
- võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
- võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
- võttes arvesse 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis WTO ministrite konverentsi kuuendal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.3.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.4.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 591.

⁽¹⁰⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

⁽¹¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO peanõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna aruannet ja soovitusi;
 - võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kaotamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
 - võttes arvesse 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikeed;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et majanduspartnerluslepingud peaksid olema WTO nõuetega kooskõlas olevad lepingud, mille eesmärk on toetada piirkondlikku integratsiooni ja edendada AKV riikide majanduse järkjärgulist integreerimist maailmamajandusse, soodustades seeläbi nende jätkusuutlikku sotsiaalset ja majanduslikku arengut ning aidates kaasa üldistele jõupingutustele vaesuse kaotamiseks AKV riikides;
- B. arvestades, et WTO eeskirjadega ei nõuta majanduspartnerluslepinguga liitunud riikidelt liberaliseerimise kohustuste võtmist teenuste valdkonnas;
- C. arvestades, et majanduspartnerluslepinguid tuleks kasutada pikaajaliste suhete loomiseks, nii et kaubandus toetab arengut;
- D. arvestades, et praegune finants- ja majanduskriis tähendab seda, et suhted õiglase kaubanduse poliitika alusel on arengumaailma jaoks olulisemad kui kunagi varem;
- E. arvestades, et majanduspartnerluse vahelepingus keskendutakse kaubavahetusele ja kooskõlale WTO nõuetega;
- F. arvestades, et vahepealne majanduspartnerlusleping avaldab põhjalikku mõju Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide ning nende Ida- ja Lõuna-Aafrikas asuvate kaubanduspartnerite majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnavalase arengu tulevastele suundadele ning nende valdkondadega seotud poliitikale;
- G. arvestades, et Ida-Aafrika Ühenduse partnerriigid asutasid 2005. aastal tolliliidu ja töötavad selle nimel, et luua ühisturg aastaks 2010, rahaliit aastaks 2012 ning Ida-Aafrika riikide poliitiline föderatsioon;
- H. arvestades, et vahepealne majanduspartnerlusleping võib tõenäoliselt avaldada mõju Ida-Aafrika Ühenduse riikide ja teiste kaubanduspartnerite vahel tulevikus sõlmitavate lepingute kohaldamisalale ja sisule ning selle piirkonna positsioonile läbirääkimistel;
- I. arvestades, et konkurents Euroopa Liidu ja AKV riikide vahel on vähene, sest valdav enamus ELi ekspordist koosneb kaupadest, mida AKV riigid ei tooda, kuid vajavad sageli kas otseks tarbimiseks või sisendina kodumaises tööstuses; arvestades, et see ei ole nii põllumajandustoodetega kauplemisel, kus ELi eksporditoetused on AKV tootjatele põllumajandus-, loomakasvatuse- ja piimasektoris tõsiseks takistuseks, lõhkudes ja sageli hävitades nii kohalikud kui piirkondlikud turud, ning seetõttu peaks EL kaotama viivitamatult ja järkjärgult igasugused eksporditoetused;
- J. arvestades, et Ida-Aafrika Ühenduse partnerriigid on andnud märku, et nad soovivad pidada uusi läbirääkimisi mitme majanduspartnerluse vahelepingus sisalduva küsimuse üle;
- K. arvestades, et mitte ühegi liberaliseerimiskavaga ei nõuta nendelt riikidelt ühegi positiivse tollitariifi kaotamist enne 2015. aastat; arvestades, et Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikidel on 24 aastat aega v majanduspartnerluse vahelepingus ette nähtud liberaliseerimisprotsessi lõpule viimiseks;
- L. arvestades, et kaubanduskohustustega peab kaasnema kaubandusega seotud abi suurendamine;

Kolmapäev, 25. märts 2009

- M. arvestades, et ELi kaubandusabi strateegia eesmärk on toetada arengumaade suutlikkust kasutada ära uusi kaubandusvõimalusi ning kompenseerida neile kohandamiskulud ja kaubanduse liberaliseerimise võimalik negatiivne mõju;
- N. arvestades, et võimaliku täiemahulise majanduspartnerluslepinguga ei tohiks mingil viisil kahjustada Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide suutlikkust edendada ravimite kättesaadavust,
1. on seisukohal, et vahepealne majanduspartnerlusleping peab aitama kaasa kaubavahetuse taaselavdamisele AKV riikide ja Euroopa Liidu vahel, majanduskasvu suurendamisele, piirkondlikule integratsioonile, majanduse mitmekesistamisele ning vaesuse vähendamisele ja aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele; nõuab seetõttu tungivalt selle paindlikku rakendamist, võttes täiel määral arvesse Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide piiratud suutlikkust;
 2. rõhutab, et kõnealuseid lepinguid saab pidada rahuldavaks, kui nende abil saavutatakse kolm eesmärki: anda AKV riikidele toetust jätkusuutlikuks arenguks, soodustada nende osalemist maailmakaubanduses ja tugevdada regionaliseerimisprotsessi; rõhutab, et Euroopa Liit peab andma tuge kaitseks Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide majanduse avamise negatiivsete tagajärgede vastu, et oleks võimalik saada tõelist kasu kaubandussoodustustest ning edendada majanduslikku ja sotsiaalset arengut;
 3. kinnitab veel kord oma seisukohta, et asjakohaselt kavandatuna annavad majanduspartnerluslepingud võimaluse AKV-ELi kaubandussuhete taaselavdamiseks, AKV riikide majanduse mitmekesistamise ja piirkondliku integratsiooni edendamiseks ning vaesuse vähendamiseks AKV riikides;
 4. ergutab läbirääkimiste osapooli lõpetama läbirääkimised kavandatult 2009. aasta jooksul; ergutab pooli võtma kõiki meetmeid, et vormistada kõikehõlmav majanduspartnerlusleping AKV riikide ja Euroopa Liidu vahel lõplikult enne 2009. aasta lõppu, nagu on kavandatud;
 5. tunnistab kasu, mida majanduspartnerluse vahepeingu alla kirjutamine on toonud eksportijatele, kuna see avardab Euroopa Liitu eksportimise võimalusi pärast Cotonou lepingu kohase enamsoodustusrežiimi lõppemist 31. detsembril 2007. aastal, hoides seeläbi ära võimaliku kahju AKV riikide eksportijatele, mis oleks tulenenud sellest, kui nad oleksid pidanud toimima vähem soodsa kaubandusrežiimi alusel;
 6. väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liit pakub AKV riikidele enamiku toodete osas täielikult tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu Euroopa Liidu turule;
 7. rõhutab, et vahepealne majanduspartnerlusleping on kaubavahetusleping, mille eesmärk on säilitada ja oluliselt laiendada Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide ekspordivõimalusi Euroopa Liidus nii täieliku turule juurdepääsu kui ka päritoluriiki käsitlevate täiustatud eeskirjade kaudu;
 8. rõhutab, et majanduspartnerluse vahepeingu sõlmimine on vajalik samm jätkusuutliku majanduskasvu suunas selles piirkonnas tervikuna, ning toonitab, kui tähtis on läbirääkimisi jätkata, et saavutada laiahaardeline kokkulepe ulatuslikuma kaubavahetuse, investeringute ja piirkondliku integratsiooni soodustamiseks;
 9. tuletab meelde, et majanduspartnerluslepingud peaksid vastama WTO eeskirjadele, mis ei nõua ega keela liberaliseerimiskohustusi või regulatiivseid kohustusi teenuste, intellektuaalomandi õiguste kaitse ega nn Singapuri küsimuste valdkonnas;
 10. nõuab teenuste reguleeriva raamistiku kehtestamist vahepealsest täiemahulise majanduspartnerluslepingule ülemineku perioodil; nõuab meetmete võtmist, et tagada võimaluse korral universaalteenuste, sealhulgas oluliste avalike teenuste sätete kohaldamine; kinnitab veel kord sellega seoses seisukohti, mida ta esitas oma 4. septembri 2008. aasta resolutsioonis teenuskaubanduse kohta ⁽¹⁾;

(1) Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0407.

Kolmapäev, 25. märts 2009

11. tuletab meelde, et majanduspartnerluse vahelepingu eduka rakendamise väga oluline alus on tõeline piirkondlik turg ning piirkondlik integratsioon ja koostöö on Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide sotsiaalse ja majandusliku arengu seisukohalt väga tähtsad;
12. nõuab, et ükski Euroopa Liidu ning Ida- ja Lõuna-Aafrika piirkonna riikide vahel sõlmitud leping ei tohi olla teistega vastuolus ega takistada piirkondlikku integratsiooni kõnealuses laiemas piirkonnas;
13. tunnustab majanduspartnerluse vahelepingutes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) jaoks üleminekuperioodide kehtestamist, et võimaldada neil kohaneda lepinguga sätestatud muutustega, ning nõuab tungivalt, et Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide ametiasutused jätkaksid täiemahuliste majanduspartnerluslepingute üle peetavate läbirääkimiste käigus VKEde huvide toetamist;
14. nõuab, et Euroopa Liit tagaks nii AKV riikide ametiasutustele kui erasektorile suurema ja asjakohase abi, et hõlbustada nende riikide majanduse üleminekut pärast majanduspartnerluse vahelepingule alla kirjastamist;
15. toetab seetõttu kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõnesid töödeldud põllumajandustooteid, tingimusel et need tulenevad peamiselt vajadusest kaitsta varases arenguetapis olevaid tööstusi või tundlikke tooteid nendes riikides;
16. palub komisjonil selgitada rahaliste vahendite tegelikku jaotust kogu AKV piirkonnas seoses lubatud prioriteetsete kulutustega kaubandusabi suurenenud eelarvereval;
17. nõuab tungivalt, et asjaomased riigid annaksid selget ja läbipaistvat teavet majandusliku ja poliitilise olukorra ning arengu kohta nendes riikides, et parandada koostööd komisjoniga;
18. tunnustab asjaolu, et kõikehõlmavasse majanduspartnerluslepingusse lisatakse arengukoostööd käsitlev peatükk, mis hõlmab kaubavahetust, pakkumisepoolset konkurentsivõimet, äritegevust edendavat infrastruktuuri, teenustega kauplemist, kaubandusega seotud küsimusi, institutsioonilise suutlikkuse tõstmist ja maksukohandusi; kutsub mõlemaid pooli üles pidama kinni kokkulepitud kohustusest viia lõpule läbirääkimised konkurentsiga ja riigihangete üle alles siis, kui on loodud piisav suutlikkus;
19. tuletab meelde, et mitte ainult majanduspartnerluslepingu struktuur ja sisu, vaid ka selle rakendamise viis ja vaim peavad toetama Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide arenguga seotud eesmärgi, poliitikat ja prioriteete;
20. tuletab meelde, et 2007. aasta oktoobris võeti vastu ELi kaubandusabi strateegia, millega kohustuti suurendama 2010. aastaks kaubandusega seotud ELi kollektiivset abi 2 miljardi euroni aastas (1 miljard eurot ühenduse poolt ja 1 miljard eurot liikmesriikidelt); nõuab kindlalt, et Ida-Aafrika Ühenduse partnerriigid saaksid sellest asjakohase ja õiglase osa;
21. nõuab, et kaubandusabi vahendid määrataks kindlaks ja eraldataks varakult; rõhutab, et kõnealused vahendid peaksid moodustama täiendavad ressursid ja need ei tohiks olla üksnes EAFi rahade ümberpaigutused, kõnealused vahendid peaksid vastama Ida-Aafrika Ühenduse prioriteetidele ja nende väljamaksmine peaks olema õigeaegne, prognoositav ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste arengukavade täitmise ajakavade; on vastu majanduspartnerluslepingutega seotud mis tahes tingimuste seadmisele Euroopa abi andmise osas ning kutsub komisjoni üles tagama, et juurdepääs 10. EAFi rahalistele vahenditele ei oleks seotud läbirääkimiste tulemuste ja tempoga;
22. kutsub komisjoni üles selgitama, kuidas rahalisi vahendeid kogu piirkonnas jagatakse, ning kutsub liikmesriike kavandama täiendavat rahastamist pärast ajavahemiku 2008–2013 eelarvekohustuste täitmist;

Kolmapäev, 25. märts 2009

23. kutsub komisjoni üles – pidades silmas 2007. aasta septembris nõukogu võetud kohustusi seoses intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektidega (TRIPS-leping) ja ravimite kättesaadavusega – mitte pidama täiemahulise majanduspartnerluslepingu raames läbirääkimisi farmaatsiaga seotud TRIPS+ sätete üle, mis mõjutavad rahvatervist ja ravimite kättesaadavust, hoiduma patendikoostöölepingu ja patendiõiguse lepingu kohustuste järgimise või heakskiitmise nõudmisest, hoiduma täiemahulise majanduspartnerluslepingusse direktiivi 2004/48/EÜ (intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta) tingimuste inkorporeerimisest ning mitte lisama sinna niisugust korda nagu mitteoriginaalandmebaasi kaitse;
24. nõuab tungivalt, et mis tahes täiemahulise majanduspartnerluslepingu üle läbirääkimiste pidajad võtaksid täielikult arvesse loodusvarade läbipaistvat haldamist ja tooksid välja parimad tavad, mis on vajalikud selleks, et AKV riigid saaksid sellistest varadest maksimaalset kasu;
25. rõhutab, et iga kõikehõlmav majanduspartnerlusleping peab sisaldama ka sätteid hea valitsemistava, poliitiliste ametikohtade läbipaistvuse ja inimõiguste kohta;
26. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust tihedamate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada jätkusuutlik areng piirkonnas; toonitab koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel;
27. ergutab arengumaade ja piirkondlike rühmituste vaheliste tollimaksude – mis praegu moodustavad 15 kuni 25 % kaubavahetuse rahalisest mahust – edasist langetamist, et jätkata lõuna-lõuna-suunalise kaubanduse, majanduskasvu ja piirkondliku integratsiooni edendamist;
28. kutsub komisjoni üles tegema kõik endast oleneva selleks, et alustada taas läbirääkimisi Doha arengukava üle ja tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepingutega edendatakse jätkuvalt arengut vaestes riikides;
29. on veendunud, et kõikehõlmavad majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava lepingut ja mitte olema AKV riikidele alternatiiviks;
30. arvestab, et kahepoolseid kaitsemeetmeid sisaldav kaubanduskaitse peatükk on vajalik; kutsub mõlemaid pooli üles vältima kõnealuste kaitsemeetmete tarbetut kasutamist; kutsub komisjoni üles aktsepteerima kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu sõlmimise eesmärgil jätkuvate läbirääkimiste raames vahepeelses majanduspartnerluslepingus sisalduvate kaitsemeetmete läbivaatamist, et tagada nende asjakohane, läbipaistev ja kiire kasutamine juhul, kui nende kohaldamise kriteeriumid on täidetud;
31. nõuab kiiret ratifitseerimismenetlust, et partnerriigid saaksid majanduspartnerluse vahepingutest kasu asjatu viivitusega;
32. tuletab meelde, et kuigi majanduspartnerluse vahelepingut võib pidada protsessi esimeseks etapiks, on see õiguslikus mõttes täiesti iseseisev rahvusvaheline leping, mis ei pruugi viia täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseni;
33. rõhutab, et Euroopa Parlamendi võimalik nõusolek majanduspartnerluse vahelepinguga ei määra ära parlamendi seisukohta võimaliku täiemahulise majanduspartnerluslepingu suhtes, kuna sõlmimise menetlus on seotud kahe erineva rahvusvahelise lepinguga;
34. tuletab meelde, et Ida-Aafrika Ühendus on ainuke piirkond, mille kõik liikmed on liitunud majanduspartnerluse vahelepinguga ja pakkunud välja ühesugused liberaliseerimise ajakavad; juhib tähelepanu, et kõnealuseid ajakavasid tuleb regulaarselt hinnata ja läbi vaadata, kui need osutuvad rakendamise seisukohalt liiga koormavaks;
35. juhib tähelepanu sellele, et vahepealne majanduspartnerlusleping mõjutab arvatavasti suhteid asjaomase piirkonna ja selle lähimate kaubanduspartnerite vahel, ja tuleb tagada, et praeguse lepingu sätted aitavad lihtsustada tulevaste kaubanduslepingute sõlmimist;
36. kutsub komisjoni üles kaaluma Ida-Aafrika Ühenduse esitatud taotlusi pidada täiemahulise majanduspartnerluslepingu kõnelustel uuesti läbirääkimisi vahepeelses majanduspartnerluslepingus sisalduvate teatud vaidlustekitavate küsimuste üle, mida ühendus soovib muuta või tagasi võtta;

Kolmapäev, 25. märts 2009

37. nõuab tungivalt, et AKV riigid edendaksid liberaliseerimisprotsessi, ning ergutab selliste reformide laiendamist muudele valdkondadele kui kaubavahetus, et suurendada ka teenuskaubanduse liberaliseerimist;
38. juhib tähelepanu, et majanduspartnerlusleping peaks aitama kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele;
39. märgib, et mõned AKV riigid on taotlenud majanduspartnerluslepingu läbirääkimiste raames enamsoodustusrežiimi klauslit, millega kaupade impordile kehtestatakse normaalne mittediskrimineeriv toll eesmärgiga tagada see, et kõiki eksportijaid koheldakse sama hästi kui kaubanduspartnerit, kelle suhtes kohaldatakse enamsoodustusrežiimi;
40. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liit ja AKV riigid on pidanud läbirääkimisi uute, täiustatud ja paindlikumate päritolureeglite üle, mis võiksid nõuetekohase rakendamise ja AKV riikide piiratud suutlikkuse asjakohase arvestamise korral anda neile riikidele märkimisväärsed eelised;
41. rõhutab, et kaevandustoodete ja puidu eksport ei tohi kahjustada õrna ökosüsteemi, millel on kogu Aafrika mandri jaoks otsustav tähtsus, ning et majanduspartnerluslepingutes tuleb ette näha mehhanismid Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide osutatud keskkonnateenuste hüvitamiseks;
42. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisel loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineeriks asjakohane parlamendikomisjon, mis koosneb rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmetest, et tagada kohane tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; see parlamendikomisjon peaks töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV-ELi parlamentaarse ühisassambleega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga majanduspartnerluse vahelepingu sõlmimist;
43. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate väga olulist rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamisel ning palub, et komisjon tagaks nende kaasamise jätkuvasse läbirääkimiste protsessi; selleks peavad AKV riigid ja EL leppima kokku selge päevakorra ning see peab põhinema laia kandepinnaga lähenemisel;
44. nõuab asjakohaseid ja läbipaistvaid selge rolli ja mõjuga järelevalvemehhanisme, et jälgida majanduspartnerluslepingute mõju koos AKV riikide suurenenud omavastutuse ja laialdase sidusrühmadega konsulteerimisega;
45. väljendab heameelt selle üle, et majanduspartnerluse vahepingusse on lisatud läbivaatamisklausel, milles kinnitatakse, et lepingu igakülgne läbivaatamine, mis hõlmab kaubanduskohustuste rakendamise maksumuse ja tagajärgede analüüsi, toimub hiljemalt viie aasta möödumisel pärast lepingule alla kirjutamist ning seejärel iga viie aasta järel; vajaduse korral tuleb muuta lepingu sätteid ja nende kohaldamist, võttes arvesse ja järgides WTO nõudeid ja menetlusi;
46. kutsub komisjoni üles konsulteerima parlamendiga enne otsuse vastuvõtmist rahvusvaheliste lepingute ajutise kohaldamise kohta – nagu seda tehakse majanduspartnerluslepingute puhul –, kui nõusolekumenetlus osutub vajalikuks, arvestades võimalusega, et parlament võib edaspidi rahvusvahelise lepingu tagasi lükata, mille tulemusena tuleb lõpetada selle ajutine kohaldamine;
47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ja AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

Kolmapäev, 25. märts 2009

EÜ ja Kesk-Aafrika vaheline vahepealne majanduspartnerlusleping

P6_TA(2009)0182

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Aafrika vahel

(2010/C 117 E/24)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 25. septembri 2003. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) viienda ministrite konverentsi kohta Cancúnis ⁽¹⁾, 12. mai 2005. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast WTO üldnõukogu 1. augusti 2004. aasta otsust ⁽²⁾, 1. detsembri 2005. aasta resolutsiooni WTO Hongkongis toimuva kuuenda ministrite konverentsi ettevalmistamise kohta ⁽³⁾, 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni majanduskoostöö lepingute mõju kohta arengule ⁽⁴⁾, 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽⁵⁾, 1. juuni 2006. aasta resolutsiooni kaubanduse ja vaesuse kohta: kaubanduspoliitika kavandamine eesmärgiga suurendada kaubanduse panust vaesuse leevendamisse ⁽⁶⁾, 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Doha arengukava läbirääkimiste peatamise kohta ⁽⁷⁾, 23. mai 2007. aasta resolutsiooni majanduskoostöölepingute kohta ⁽⁸⁾, 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni majanduspartnerluslepingute kohta ⁽⁹⁾ ning oma 5. juuni 2008. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97, (EÜ) nr 1933/2006 ja komisjoni määrusi (EÜ) nr 964/2007 ja (EÜ) nr 1100/2006 ⁽¹⁰⁾;
- võttes arvesse vahepealset majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Aafrika vahel;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, mis allkirjastati 23. juunil 2000. aastal Cotonous (Cotonou leping);
- võttes arvesse üldasjade ja välissuhete nõukogu 2006. aasta aprilli, 2006. aasta oktoobri, 2007. aasta mai, 2007. aasta oktoobri, 2007. aasta novembri ja 2008. aasta mai järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 23. oktoobri 2007. aasta teatist majanduspartnerluslepingute kohta (KOM(2007)0635);
- võttes arvesse üldist tolli- ja kaubanduskokkulepet (GATT), eelkõige selle XXIV artiklit;
- võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas WTO ministrite konverentsi neljandal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni ja 18. detsembril 2005. aastal Hongkongis WTO ministrite konverentsi kuuendal istungjärgul vastu võetud ministrite deklaratsiooni;
- võttes arvesse ühist kaubandusabi strateegiat, mille Euroopa Liidu Nõukogu võttis vastu 15. oktoobril 2007;

⁽¹⁾ ELT C 77 E, 26.03.2004, lk 393.

⁽²⁾ ELT C 92 E, 20.04.2006, lk 397.

⁽³⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 126.

⁽⁴⁾ ELT C 292 E, 1.12.2006, lk 121.

⁽⁵⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽⁶⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 261.

⁽⁷⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 244.

⁽⁸⁾ ELT C 102 E, 24.04.2008, lk 301.

⁽⁹⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 361.

⁽¹⁰⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0252.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse 10. oktoobril 2006. aastal WTO üldnõukogus vastu võetud kaubandusabi töökonna raportit ja soovitusi;
 - võttes arvesse ÜRO 8. septembri 2000. aasta aastatuhande deklaratsiooni, milles sätestatakse aastatuhande arengueesmärgid kui rahvusvahelise üldsuse poolt vaesuse kõrvaldamiseks ühiselt kehtestatud kriteeriumid;
 - võttes arvesse ühenduse kohustusi ametliku arenguabi valdkonnas, mis on välja toodud 22. märtsil 2002. aastal ÜRO poolt rahvusvahelisel arengu rahastamise konverentsil vastu võetud Monterrey konsensus, 8. juulil 2005. aastal G8 poolt vastu võetud Gleneaglesi kommünikees, 27. mail 2008. aastal Addis Abebas vastu võetud nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldustes majanduspartnerluslepingute kohta ning 2. detsembril 2008. aastal ÜRO poolt rahvusvahelisel arengu rahastamise konverentsil Monterrey konsensus rakendamise läbivaatamiseks vastu võetud arengu rahastamise Doha deklaratsioonis;
 - võttes arvesse Accra tegevuskava, mille võtsid 4. septembril 2008 vastu kolmandal kõrgetasemelisel abi tohusust käsitleval foorumil osalenud riigid;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5 koostoimes artikli 103 lõikega 2,
- A. arvestades, et olukorras, kus ei olnud võimalik sõlmida piirkondlikku lepingut kõigi Kesk-Aafrika riikidega enne 2007. aasta lõppu, parafeerisid Euroopa Ühendus ja Kamerun 17. detsembril 2007. aastal vahepealse majanduspartnerluslepingu; arvestades, et nimetatud leping allkirjastati Yaoundés 15. jaanuaril 2009;
- B. arvestades, et kõnealuse lepingu, nagu kõigi majanduspartnerluslepingute peamised eesmärgid peavad olema säästev majanduslik ja sotsiaalne areng ja vaesuse kaotamine ning piirkondliku integratsiooni toetamine ja AKV riikide suurema osalemise edendamine maailmamajanduses;
- C. arvestades, et komisjon jätkab samal ajal läbirääkimisi lepingu sõlmimiseks kõigi Kesk-Aafrika riikidega;
- D. arvestades, et arvesse tuleks võtta kaheksa Kesk-Aafrika riigi majandusliku ja sotsiaalse profiili erinevusi ja seda, et kuus neist on sisemaariigid ja viis on vähimarenenud maad, millel on algatuse „Kõik peale relvade” kohaselt vaba juurdepääs Euroopa turule;
- E. arvestades, et nende riikide avamisega Euroopa ekspordile peab kaasnema arenguabi ja oluline tehniline abi;
- F. arvestades, et nii komisjon kui ka liikmesriigid võtsid 2007. aasta oktoobris kohustuse eraldada igal aastal kaubandusabi algatuse raames täiendavalt 1 000 000 000 (üks miljard) eurot arengumaade kaubandussuutlikkuse suurendamiseks olenemata sellest, kas nad on majanduspartnerluslepingud sõlminud või mitte, ja arvestades, et Kesk-Aafrika piirkonnale tuleks eraldada õiglane ja võrdne osa sellest summast;
- G. arvestades, et ELi riigid ja Kamerun pakuvad üksteisele siiani üksnes piiratud määral konkurentsi, kuna suurem osa ELi ekspordist koosneb kaupadest, mida Kamerun ei tooda, kuid vajab kas otsetarbimiseks või omamaise tööstuse sisendiks; arvestades, et see ei ole nii põllumajandustoodetega kauplemisega, mille puhul ELi eksporditoetused kujutavad endast AKV tootjatele tõsist takistust põllumajanduses, loomakasvatuses ja piimasektoris ning hävitavad sageli nii kohaliku kui ka piirkondliku turu, ning et seetõttu peaks EL viivitamata alustama igasuguste eksporditoetuste kaotamist; arvestades, et vahepealse majanduspartnerluslepingu järgne ELi ekspordi suurenemine Kameruni ei tohiks takistada kohalikku tootmist ja tärkavat tööstust, sest majanduspartnerluslepingud peaksid aitama kaasa aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele,

Kolmapäev, 25. märts 2009

1. rõhutab, et kõnealuseid lepinguid ei saa pidada rahuldavaks, kui nendega ei saavutata järgmisi eesmärke: anda AKV riikidele abi säästvaks arenguks; soodustada nende osalemist maailmakaubanduses; tugevdada piirkondadeks jaotamise protsessi; taaselustada Euroopa Liidu ja AKV riikide vahelist kaubavahetust; edendada AKV riikide majanduslikku mitmekesisust;
2. rõhutab eriti nende lepingute ellukutsumise esialgseid põhjusi, milleks on areng, vaesuse vähendamine ja aastatuhande arengueesmärkide täitmisele kaasaaitamine;
3. on veendunud, et nende eesmärkide täitmiseks tuleb AKV riike sihipäraselt kaitsta majanduse avamise teatavate majanduspartnerluslepingute rakendamisest tulenevate võimalike negatiivsete mõjude eest, andes toetust, mis võimaldab neil saada tõelist kasu kaubandussoodustustest, ning edendades nende riikide majanduslikku ja sotsiaalset arengut; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pakkuma suuremat ja asjakohast abi, et hõlbustada majanduslikku üleminekut pärast vahepealsete majanduspartnerluslepingute paraferimist;
4. ergutab läbirääkimiste pooli lõpetama läbirääkimised kava kohaselt 2009. aasta jooksul; ergutab pooli võtma kõikvõimalikke meetmeid selleks, et oleks võimalik vormistada kõikehõlmav majanduspartnerlusleping AKV riikide ja Euroopa Liidu vahel lõplikult enne 2009. aasta lõppu, nagu on kavandatud;
5. tunnistab, et WTO eeskirjade kohaselt oleks leping pidanud olema sõlmitud 31. detsembriks 2007; märgib siiski, et komisjon ärgitas sõlmima täiemahulisi majanduspartnerluslepinguid enne nimetatud tähtaega, kuigi lepingu piirdumine üksnes kaupadega oleks võimaldanud täita Euroopa Ühenduse kohustusi WTO ees;
6. on seisukohal, et nõue liberaliseerida 80 % kaubandusest on GATTi XXIV artikli tõlgendus, mis ei arvesta piisavalt asjaolu, et EL peab läbirääkimisi maailma vaesimate riikidega, kes on erineval arengutasemel ja kellel on erinevad tundlikud sektorid;
7. tunnistab kasu, mida vahepealse majanduspartnerluslepingu allkirjutamine on toonud eksportijatele, kuna see avardab Euroopa Liitu eksportimise võimalusi pärast Cotonou lepingu kohase enamsoodustusrežiimi lõppemist 31. detsembril 2007. aastal, hoides seeläbi ära võimaliku kahju AKV riikide eksportijatele, mis oleks tulenenud sellest, kui nad oleksid pidanud hakkama tegutsema vähem soodsa kaubandusrežiimi alusel;
8. tunneb heameelt asjaolu üle, et Euroopa Liit pakub AKV riikidele täielikult tollimaksu- ja kvoodivaba juurdepääsu Euroopa Liidu turule enamiku toodete puhul, et toetada AKV riikide ja Euroopa Liidu vahelise kaubanduse liberaliseerimist;
9. juhib tähelepanu asjaolule, et lepingu kinnitamisel tuleks teha suuri jõupingutusi Kameruni majanduse taseme tõstmiseks ja EL peaks andma olulist abi ja tehnilist abi;
10. on veendunud, et kuigi Kameruni põllumajandustoodetel on sooduspääs Euroopa turule, ei saa majanduspartnerlusleping põhjustada Kameruni põllumajandusliku tootmise arengut, kui tootmisvõimsust ei suurendata ja tootmist ei moderniseerita tehniliste ja finantsinvesteeringute abil;
11. märgib, et suur erinevus põllumajandustoetustele tehtavate avaliku sektori kulutuste vahel ELis ja AKV riikides seab AKV riikide põllumajandustootjad nende konkurentsivõime vähendamise tõttu nii sise- kui ka välis turul ebasoodsasse olukorda, sest nende tooted on tegelikkuses kallimad;
12. toetab seetõttu kokkulepitud tollimaksuerandeid, mis puudutavad põllumajandustooteid ja mõnesid töödeldud põllumajandustooteid, tingimusel et need põhinevad peamiselt vajadusel kaitsta varases arenguetapis olevaid tööstusi või tundlikke tooteid nendes riikides;

Kolmapäev, 25. märts 2009

13. on seisukohal, et Kameruni ja kogu piirkonna toiduainetega kindlustatuse tagamiseks tuleb kehtestada kohaliku põllumajanduse pikaajalise toetamise poliitika, kaasa arvatud kaubanduspoliitika vahendid, mis võimaldavad reguleerida turgu ja kaitsta jätkusuutlikku perepõhist põllumajandust; on seisukohal, et riigi sekkumise võimalust ei tohiks selles valdkonnas piirata; rõhutab, et need teemad tuleb asetada läbirääkimistel keskele kohale, et tagada kaubanduspoliitika ja kõigi ELi poliitikavaldkondade sidusus seoses toiduainetega varustamise sõltumatuse ja õigusega toidule;
14. nõuab tungivalt, et mis tahes kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu üle läbirääkijad selgitaksid täielikult loodusvarade läbipaistvat haldamist ja visandaksid selleks vajalikud parimad tavad, et asjaomased riigid saaksid nendest varadest maksimaalset kasu;
15. kutsub komisjoni üles selgitama suurendatud kaubandusabi eelarves sätestatud esmatähtsate kulukohustuste seisukohast rahaliste vahendite jaotumist kogu AKV piirkonnas;
16. nõuab, et kaubandusabi vahendid määrataks kindlaks ja eraldataks varakult; rõhutab, et kõnealused vahendid peaksid olema täiendavad ressursid ning ei tohiks olla üksnes Euroopa Arengufondi rahade ümberpaigutused, kõnealused vahendid peaksid vastama Kesk-Aafrika piirkonna prioriteetidele ja nende väljamaksmine peaks olema õigeaegne, prognoositav ning kooskõlas riiklike ja piirkondlike strateegiliste arengukavade täitmise ajakavadega; on vastu majanduspartnerluslepingute allkirjastamisega seotud mis tahes tingimuste seadmisele ELi abi andmise osas ning kutsub komisjoni üles tagama, et juurdepääs 10. EAFi rahalistele vahenditele ei oleks seotud läbirääkimiste tulemuste ja tempoga;
17. on arvamusel, et Euroopa rahaliste kohustuste ja väljamaksete ajakavast tuleb kinni pidada, nagu selles on kokku lepitud piirkondlikus ja riiklikes näidisprogrammides, sest need rahalised vahendid on olulised AKV riikide teel liberaliseerimise suunas;
18. tuletab meelde, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud EAFi kaasamist ELi eelarvesse; kritiseerib EAFi kasutamist majanduspartnerluslepingute piirkondlike fondide peamise rahastamisallikana, kui oli oodata täiendavat rahastamist; juhib tähelepanu asjaolule, et Kameruni riikliku näidisprogrammi ja piirkondliku näidisprogrammi alusel eraldatud summad ei ole piisavad Kameruni majanduse taseme tõstmiseks, mis peaks kaasnema majanduspartnerluslepingu sõlmimisega;
19. rõhutab, et ELi rahalised vahendid peavad aitama nii tõsta AKV riikide majanduse taset kui ka kompenseerida tollitulu kaotust; palub komisjonil esitada võimalikult kiiresti majanduspartnerluslepingute finantsmõju netosumma arvutamise meetodid;
20. nõuab, et vastavalt Pariisi deklaratsioonis sätestatud abi tulemuslikkust käsitlevatele põhimõtetele peab abi lähtuma muu hulgas nõudlusest ja palub AKV riikidel seetõttu anda teada, milliseid majanduspartnerluslepingutega seotud lisavahendeid nad vajavad, pidades eeskätt silmas reguleerivaid raamistikke, kaitsemeetmeid, kaubanduse hõlbustamist, toetust sanitaar- ja fütosanitaar- ning intellektuaalomandi standarditele vastamiseks ja majanduskoostöölepingute järelevalvesüsteemi koosseisu;
21. nõuab tungivalt, et asjaomased riigid annaksid selget ja läbipaistvat teavet majandusliku ja poliitilise olukorra ning arengu kohta nendes riikides, et parandada koostööd komisjoniga;
22. rõhutab piirkonnasisese kaubanduse tähtsust ja vajadust rohkemate piirkondlike kaubandussuhete järele, et tagada jätkusuutlik areng piirkonnas; toonitab koostöö ja ühilduvuse tähtsust eri piirkondlike üksuste vahel;
23. ergutab arengumaade ja piirkondlike rühmituste vaheliste tollimaksude – mis praegu moodustavad kaubanduslikust väärtusest 15 kuni 25 % – edasist langetamist, et jätkata lõuna-lõuna-suunalise kaubanduse, majanduskasvu ja piirkondliku integratsiooni edendamist;

Kolmapäev, 25. märts 2009

24. rõhutab, et tulevane majanduspartnerlusleping Kesk-Aafrikaga ei tohi mingil juhul ohustada nende riikide ühtekuuluvust ega nõrgendada piirkondlikku integratsiooni;
25. kutsub komisjoni üles tegema kõik endast oleneva selleks, et alustada taas läbirääkimisi Doha arengukava üle ja tagada, et kaubanduse liberaliseerimise lepingutega edendataks jätkuvalt arengut vaestes riikides;
26. on veendunud, et kõikehõlmavad majanduspartnerluslepingud peaksid täiendama Doha arengukava lepingut ja mitte olema AKV riikidele alternatiiviks;
27. on seisukohal, et ebakindluse tõttu, mis on seotud Doha vooru tulemuste ja banaanivaidluse lahendamisega WTOs, tuleb Euroopa Liidul pöörata sellele valdkonnale erilist tähelepanu ning võtta esmatähtsaid meetmeid banaanisektori tuleviku tagamiseks Kamerunis ja Kesk-Aafrika piirkonnas;
28. tunneb heameelt lepingus ettenähtud kaitsemeetmete üle, aga rõhutab, et nende kasutuselevõtuks pakutavad vahendid on keerulised, mis võib nende meetmete elluviimise võimalusi vähendada; kutsub mõlemaid pooli üles hoiduma nende kaitsemeetmete tarbetust kuritarvitamisest; kutsub komisjoni üles aktsepteerima kõikehõlmava majanduspartnerluslepingu sõlmimise jätkuvate läbirääkimiste raames vahepealse majanduspartnerluslepingus sisalduvate kaitsemeetmete läbivaatamist, et tagada nende asjakohane, läbipaistev ja kiire kasutamine juhul, kui nende kohaldamise kriteeriumid on täidetud;
29. rõhutab, et pärast majanduspartnerluslepingu sõlmimist ja edaspidi peaksid riikide parlamendid, Euroopa Parlament ja kodanikuühiskond hindama lepingu üldist mõju; nõuab võimalust vaadata vajaduse korral läbi liberaliseerimise ajakava;
30. nõuab suurema lisandväärtusega töödeldud toodete tootmise ja ekspordi toetamist, eelkõige muutes lihtsamaks ja paindlikumaks päritolureegleid, mis peavad võtma arvesse nii AKV riikide ja ELi kui ka AKV riikide omavahelisi tööstuse arengu erinevusi;
31. märgib üleminekuperioodide kehtestamist vahepealsetes majanduspartnerluslepingutes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) jaoks, et võimaldada neil kohaneda lepinguga sätestatud muutustega, ning nõuab tungivalt, et asjaomaste riikide ametivõimud jätkaksid kõikehõlmavate majanduspartnerluslepingute üle peetavate läbirääkimiste käigus VKEde huvide toetamist;
32. nõuab, et Euroopa Liit tagaks nii AKV riikide ametiasutustele kui erasektorile suurema asjakohase abi, et hõlbustada nende riikide majanduslikku üleminekut pärast vahepealsele majanduspartnerluslepingule alla kirjutamist;
33. rõhutab, et piirkondlik majanduspartnerlusleping ei tohiks olla lihtsalt Kameruniga sõlmitud vahepealse majanduspartnerluslepingu ülevõetud versioon; tuletab meelde, et Kamerun ei esinda piirkonna kaheksa riigi eripärasid ning et nende riikide prioriteetidid ja vajadused liberaliseerimise ajakava, üleminekuperioodide ja tundlike toodete loetelude osas on erinevad; nõuab, et piirkondlik majanduspartnerlusleping oleks nende erisuste arvestamiseks piisavalt paindlik;
34. on seisukohal, et Kesk-Aafrika piirkonna praegune pakkumine liberaliseerida 71 % kaubandusest 20 aasta jooksul 5-aastase ettevalmistusperioodiga ei vasta WTO nõuetele, mis näevad ette 80 % liberaliseerimise 15 aasta jooksul;
35. soovib paindlikku, asümmeetrilist ja pragmaatilist lähenemisviisi käimasolevatel läbirääkimistel täiemahulise majanduspartnerluslepingu sõlmimise üle; kutsub sellega seoses komisjoni üles võtma eelkõige arvesse Kesk-Aafrika piirkonna taotlusi, mis käsitlevad lepingu arenguaspekte; väljendab sellega seoses heameelt üldasjade ja välissuhete nõukogu 2008. aasta mai järelduste üle;

Kolmapäev, 25. märts 2009

36. kutsub komisjoni üles reageerima tingimusteta ja paindlikult AKV riikide nõudmistele vaadata läbi vahepealses majanduspartnerluslepingus sisalduvad vaidlusalused küsimused, sealhulgas mõiste „kogu kaubavahetus”, enamsoodustusrežiimi klausel, kohustus kaotada ekspordimaksud, kavatsatud meetmete rakendamiskeeld ning kahepoolsed ja erikaitsemeetmed;
37. nõuab, et juhul kui vähimarenenud riikide hulka mittekuuluvad Kesk-Aafrika riigid ei soovi majanduspartnerluslepingut sõlmida, kaaluks komisjon kõiki alternatiivseid võimalusi, et pakkuda neile riikidele uut kaubandusraamistikku, mis vastab WTO eeskirjadele;
38. tuletab meelde, et majanduspartnerluslepingud peavad vastama WTO eeskirjadele, mis ei nõua ega keela liberaliseerimiskohustusi teenuste ega nn Singapuri küsimuste valdkonnas;
39. palub komisjonil mitte lisada majanduspartnerluslepingutesse intellektuaalomandit käsitlevaid sätteid, mis võiksid piirata põhiravimite kättesaadavust; kutsub Euroopa Liitu üles kasutama majanduspartnerluslepingute raamistikku, et aidata AKV riikidel rakendada paindlikkust, mis on ette nähtud Doha deklaratsioonis intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS) ja tervisekaitse kohta;
40. rõhutab, et majanduspartnerluslepingud peavad sisaldama täiendatud peatükke arengu kohta, et täita aastatuhande arengueesmärgid ning edendada ja tugevdada peamisi sotsiaalseid ja inimõigusi;
41. rõhutab, et iga kõikehõlmav majanduspartnerlusleping peab sisaldama ka sätteid hea valitsemistava, poliitiliste ametikohtade läbipaistvuse ja inimõiguste kohta;
42. rõhutab, et parlamenti tuleks korrapäraselt teavitada ja kaasata aktiivselt majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste protsessi; juhib sellega seoses tähelepanu parlamendi rollile järelevalvaja ja hoiatajana ning parlamendiliikmete soovile käivitada põhjalikum dialoog Euroopa institutsioonide ning AKV riikide esindajate ja kodanikuühiskonna vahel;
43. soovib, et teatavat paindlikkust säilitades tuleks Euroopa Parlamendi ajakavas enne nõusoleku andmist võtta arvesse AKV riikide parlamentide arvamusi majanduspartnerluslepingute läbirääkimiste tulemuste kohta;
44. nõuab asjakohaseid ja läbipaistvaid järelevalvemehhanisme, millel oleks selge roll ning mõju, et jälgida suurenenud AKV riikide omavastutuse ja laialtulatliku sidusrühmadega konsulteerimise abil majanduspartnerluslepingute mõju;
45. rõhutab eelkõige AKV riikide parlamentide ja valitsusväliste osalejate väga olulist rolli majanduspartnerluslepingute järelevalves ja haldamisel ning nõuab komisjonilt nende kaasamise tagamist käimasolevasse läbirääkimiste protsessi; on seisukohal, et see eeldab edasisteks läbirääkimisteks AKV riikide ja Euroopa Liidu vahel kokku lepivat ja kaasaval lähenemisel põhinevat selget ajakava;
46. peab oluliseks, et majanduspartnerluslepingute rakendamisega loodaks asjakohane järelevalvesüsteem, mida koordineeriks asjakohane parlamendikomisjon, mille töösse kaasataks rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ja arengukomisjoni liikmed, et tagada kohane tasakaal rahvusvahelise kaubanduse komisjoni juhtrolli säilitamise ning kaubandus- ja arengupoliitika üldise järjepidevuse vahel; on seisukohal, et kõnealune parlamendikomisjon peaks töötama paindlikult ja kooskõlastama aktiivselt oma tegevust AKV-ELi parlamentaarse ühisassambleega; on seisukohal, et järelevalve peaks algama pärast iga vahepealse majanduspartnerluslepingu vastuvõtmist;
47. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide ja AKV riikide valitsustele ja parlamentidele, AKV-ELi ministrite nõukogule ja AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Euroopa Investeerimispanka ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga 2007. aasta aruanded

P6_TA(2009)0185

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa Investeerimispanka ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga 2007. aasta aastaaruannete kohta (2008/2155(INI))

(2010/C 117 E/25)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Investeerimispanka (EIP) 2007. aasta aastaaruannet;
- võttes arvesse Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) 2007. aasta aastaaruannet;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 9, 266 ja 267 ning protokoll nr 11 EIP põhikirja kohta;
- võttes arvesse 29. mail 1990 sõlmitud EBRD asutamislepingut;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 230 ja 232 Euroopa Kohtu ülesannete kohta;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 248 kontrollikoja ülesannete kohta;
- võttes arvesse nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsust 2006/1016/EÜ, millega Euroopa Investeerimispankale antakse ühenduse tagatis ühenduseväliste projektidele antavatest laenudest ja laenu tagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 6. novembri 2008. aasta otsust nõukogu otsuse 2006/1016/EÜ õigusliku aluse kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse nõukogu 4. novembri 2008. aasta otsust 2008/847/EÜ, milles sätestatakse, et Kesk-Aasia riigid vastavad nõukogu otsusega 2006/1016/EÜ (millega Euroopa Investeerimispankale antakse ühenduse tagatis ühenduseväliste projektidele antavatest laenudest ja laenu tagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks) kehtestatud tingimustele ⁽³⁾;
- võttes arvesse nõukogu 17. veebruari 1997. aasta otsust 97/135/EÜ, millega nähakse ette, et Euroopa Ühendus peab Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga aktsiakapitali kahekordistamise otsuse tõttu märkima täiendavaid aktsiaid ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse EBRD teist kapitalivarude ülevaadet 2006. aastal, mis hõlmab aastad 2006–2010;
- võttes arvesse komisjoni aruannet Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa Ühenduste laenutegevuse kohta 2007. aastal (KOM(2008)0590);
- võttes arvesse oma 22. aprill 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Investeerimispanka 2006. aasta aastaaruande kohta ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ ELT L 414, 30.12.2006, lk 95.

⁽²⁾ Kohtuasi C-155/07: Euroopa Parlament vs. Euroopa Liidu Nõukogu (Euroopa Kohtu lahendites avaldamata).

⁽³⁾ ELT L 301, 12.11.2008, lk 13.

⁽⁴⁾ EÜT L 52, 22.2.1997, lk 15.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0132.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse oma 15. veebruari 2007. aasta resolutsiooni Euroopa Investeerimispanka 2005. aasta aastaaruande kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2003. aasta resolutsiooni Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga (EBRD) tegevuse kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu Parlamentaarsele Assamblee 24. juuni 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga kui keskse partneri kohta muutuste edendamisel üleminekuriikides;
- võttes arvesse koostöölepingut ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel, millele on alla kirjutatud Cotonous 23. juunil 2000 ⁽³⁾ (Cotonou leping);
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate, Euroopa Parlamendi ja komisjoni ühisavaldust Euroopa Liidu arengupoliitika küsimuses: „Euroopa konsensus” ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse nõukogu 14. mai 2008. aasta järeltule Lääne-Balkani investeerimiskeskonna kohta: piirkonna olemasolevate rahastamisvahendite sidususe suurendamine, et toetada kasvu ja stabiilsust;
- võttes arvesse komisjoni 21. mai 2008. aasta ettepanekut võtta vastu määrus, millega muudetakse 24. oktoobri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1638/2006, millega kehtestatakse üldsätted Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrumendi loomise kohta (KOM(2008)0308);
- võttes arvesse Euroopa Kohtu 10. juuli 2003. aasta otsust Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) uurimistegevuse volituste kohta seoses EIP-ga ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse kontrollikoja, EIP ja komisjoni vahel vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 248 lõikele 3 sõlmitud ja juulis 2007 pikendatud kolmepoolset kokkulepet kontrollikoja teostatava kontrolli laadi kohta;
- võttes arvesse 15. detsembri 2006. aasta vastastikuse mõistmise memorandumit komisjoni, EIP ja EBRD vahel koostöö kohta Ida-Euroopas, Lõuna-Kaukaasias, Venemaal ja Kesk-Aasias;
- võttes arvesse 27. mail 2008 Euroopa Komisjoni ja EIP vahel alla kirjutatud vastastikuse mõistmise memorandumit Euroopa Liidu välislaenu poliitika tihedamaks kooskõlastamiseks;
- võttes arvesse 16. septembril 2008 alla kirjutatud memorandumit EIP, komisjoni ja riikide pädevate asutuste vahel Euroopa avaliku ja erasektori partnerluse ekspertkeskuses osalemise kohta;
- võttes arvesse EIP tegevuskava aastateks 2008–2010, mille direktorite nõukogu 20. novembril 2007 heaks kiitis;
- võttes arvesse EIP avalikke arutelusid oma keskkonna- ja sotsiaalseid põhimõtteid ning norme puudutava avalduse teemal 2008. aastal;

⁽¹⁾ ELT C 287 E, 29.11.2007, lk 544.

⁽²⁾ ELT C 38 E, 12.2.2004, lk 313.

⁽³⁾ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3.

⁽⁴⁾ ELT C 46, 24.2.2006, lk 1.

⁽⁵⁾ Kohtuasi C-15/00: Euroopa Ühenduste Komisjon vs Euroopa Investeerimispank (EKL 2003, lk I-7281).

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse EBRD keskkonna- ja sotsiaalpoliitikat, mille direktorite nõukogu 12. mail 2008 heaks kiitis;
 - võttes arvesse EBRD energeetikavaldkonna poliitikat, mille direktorite nõukogu 11. juulil 2006 heaks kiitis;
 - võttes arvesse EIP energiaülevaadet, mille direktorite nõukogu 31. jaanuaril 2006 heaks kiitis;
 - võttes arvesse EIP 5. juuni 2007. aasta märgukirja EIP tugevdatud panuse kohta ELi energiapoliitikasse, mille juhatajate nõukogu 2007. aasta juunis kinnitas;
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 11. ja 12. detsembri 2008. aasta Brüsseli kohtumise eesistujariigi järeldusi majandus- ja finantskriisimustes;
 - võttes arvesse EIP aruannet pealkirjaga „VKEde arutelu (2007/2008) – tulemusi ja järeldusi” 2008. aasta maikuu ning sellele järgnenud EIP-grupi poolse ELi VKEde toetamise kaasajastamist ja tugevdamist;
 - võttes arvesse EIP 18. märtsi 2008. aasta avaldust keskkonna- ja sotsiaalsete põhimõtete ning normide kohta;
 - võttes arvesse majandus- ja rahandusministrite nõukogu 7. oktoobri 2008. aasta ja 2. detsembri 2008. aasta kohtumise järeldusi EIP rolli kohta VKEde toetamisel;
 - võttes arvesse komisjoni 29. oktoobri 2008. aasta teatist „Finantskriisist taastumine: Euroopa tegevusraamistik” (KOM(2008)0706);
 - võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist pealkirjaga „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ja eelarvekontrollikomisjoni arvamust (A6-0135/2009),
- A. arvestades, et EIP asutati 1957. aastal Rooma lepinguga, ja arvestades, et EIP liikmetest liikmesriikide märgitud kapital on 165 miljardit eurot;
- B. arvestades, et EIP on olnud alates 1963. aastast tegev väljaspool ühendust selle välispoliitikat toetades;
- C. arvestades, et EBRD asutati 1991. aastal, ja arvestades, et selle aktsionärideks on 61 ühendusse mittekuuluvat riiki, Euroopa Ühendus ja EIP, kelle märgitud kapital kokku on 20 miljardit eurot;
- D. arvestades, et EL-i liikmesriikidel, Euroopa Ühendusel ja EIP-l on kokku 63 % EBRD aktsiatest;
- E. arvestades, et EIP põhikirjajärgne eesmärk on kapitalituru vahenditega ja omavahendeid kasutades kaasa aidata siseturu tasakaalustatud ja kindlale arengule ühenduse huvides;

Kolmapäev, 25. märts 2009

- F. arvestades, et praeguses ebastabiilses finantsolukorras, kus ettevõtetel on tohtu likviidsuse ja krediidi puudus, peaks EIP täitma olulist rolli Euroopa ja liikmesriikide majanduse taastamise tegevuskavade puhul;
- G. arvestades, et EBRD põhikirjajärgne eesmärk on aidata kaasa majanduslikule arengule ja ülesehitusele ning soodustada üleminekut avatud turumajandusele ning edendada era- ja ettevõtlusalgatust Kesk- ja Ida-Euroopa riikides, kes on võtnud kohustuse järgida mitmeparteilise demokraatia, pluralismi ja turumajanduse põhimõtteid;
- H. arvestades, et tuleks rõhutada ja tugevdada EIP rolli rahvusvahelistele kapitaliturgudele kõrge krediidi-reitinguga (AAA) võlakirjade väljastajana;
- I. arvestades, et EBRD asutamislepingu artikli 11 kohaselt on EBRD kohustatud suunama vähemalt 60 % oma investeeringutest erasektorisse;
- J. arvestades, et EBRD asutamisleping näeb ette, et panga nõukogu vaatab EBRD aktsiakapitali üle vähemalt iga viie aasta tagant, ning et järgmine ülevaatamine on kavandatud 2010. aastasse;
- K. arvestades, et 1. oktoobril 2008 loodi nn üheksast targast koosnev korralduskomitee EIP välislaenude andmise volituse vahehindamise teostamiseks ja kontrollimiseks vastavalt otsusele 2006/1016/EÜ;
- L. arvestades, et vastavalt otsusele 2006/1016/EÜ tuleb see vahehindamine teostada Euroopa Parlamendiga tihedalt konsulteerides;
- M. arvestades, et otsus 2006/1016/EÜ EIP välislaenude andmise volituste kohta näeb perioodil 2007–2013 ette 25,8 miljardi euro ulatuses laenude väljastamise järgmiselt: ühinemiseks valmistuvad riigid, sealhulgas Horvaatia ja Türgi – 8,7 miljardit eurot; Vahemere äärsed riigid – 8,7 miljardit eurot; Ida-Euroopa, Lõuna-Kaukaasia ja Venemaa Föderatsioon – 3,7 miljardit eurot; Ladina-Ameerika – 2,8 miljardit eurot; Aasia – 1 miljard eurot; ning Lõuna-Aafrika Vabariik – 0,9 miljardit eurot;
- N. arvestades, et EIP andis 2007. aastal EL-i poliitiliste eesmärkide toetamiseks laene kokku 47,8 miljardit eurot, sellest 41,4 miljardit eurot Euroopa Liidu ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) ning 6,4 miljardit eurot partner- ja ühinevates riikides;
- O. arvestades, et EIP laenuaktiivsus väljaspool EL-i oli 2007. aastal geograafiliste piirkondade lõikes järgmine: Aasia ja Ladina-Ameerika: 925 miljonit eurot; Ida-Euroopa, Lõuna-Kaukaasia ja Venemaa: 230 miljonit eurot; Vahemere piirkonna partnerriigid: 1 438 miljardit eurot; ühinemiseks valmistuvad riigid: 2,87 miljardit eurot; AKV riigid: 756 miljonit eurot; ja Lõuna-Aafrika: 113 miljonit eurot;
- P. arvestades, et EBRD äritegevuse maht ulatus 2007. aastal 5,6 miljardi euroni, hõlmates 353 projekti 29 riigis Kesk-Euroopas ja Balti riikides ⁽¹⁾, Kagu-Euroopas ⁽²⁾, läänepoolsetes SRÜ riikides ja Kaukaasias ⁽³⁾, Venemaal ning Kesk-Aasias ⁽⁴⁾;
- Q. arvestades, et EBRD investeeringud kasvasid Venemaal 2007. aastal 2,3 miljardi euroni (kogu investeerimisportfell ulatus Venemaal 5,7 miljardi euroni), mis hõlmas 83 projekti ja moodustas 42 protsenti EBRD aastakohustustest (võrreldes 38 protsendiga 2006. aastal);
- R. arvestades, et EBRD omakapitali investeeringud kasvasid 1 miljardilt eurolt 2006. aastal 1,7 miljardi euroni 2007. aastal ning omakapitali osakaal EBRD aastastest tehingute kogumahust suurenes 20 protsendilt 2006. aastal 30 protsendini 2007. aastal;

⁽¹⁾ Horvaatia, Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Poola, Slovaki Vabariik ja Sloveenia.

⁽²⁾ Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Bulgaaria, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Montenegro, Rumeenia ja Serbia.

⁽³⁾ Armeenia, Aserbaidžaan, Valgevene, Gruusia, Moldova ja Ukraina.

⁽⁴⁾ Kasahstan, Kirgiisi Vabariik, Mongoolia, Tadžikistan, Türkmenistan ja Usbekistan.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- S. arvestades, et EBRD nõukogu otsustas 28. oktoobril 2008 arvata Türgi EBRD investeeringute saajate hulka, ja arvestades, et EBRD näeb ette 450 miljoni euro investeerimise enne 2010. aasta lõppu;
- T. arvestades, et EIP on rahastanud projekte Türgis alates 1965. aastast ning on investeerinud ligikaudu 10 miljardit eurot kõigisse Türgi majanduse tähtsamatesse sektoritesse;
- U. arvestades, et Cotonou lepingu kohaselt rahastab EIP tegevust AKV riikides lisaks omavahenditele ka riskiga seotud investeerimisvahendiga, milleks eraldab rahalised vahendid Euroopa Arengufond;
- V. arvestades, et EIP rahastamisstrateegia peaks toetama demokraatia ja õigusriigi põhimõtete arendamise ja tugevdamise üldist eesmärki ning nende rahvusvaheliste keskkonnalepingute järgimist, milles ühendus või tema liikmesriigid on osalised;
- W. arvestades, et komisjon, liikmesriigid, Euroopa naabruspoliitika partnerriigid, rahvusvahelised finantsinstitutsioonid ja Euroopa piirkondlikud ning kahepoolsed finantsinstitutsioonid teevad praegu koostööd naabruskonna investeerimisvahendi raames infrastruktuuriprojektide täiendavaks rahastamiseks, peamiselt energia, transpordi ja keskkonna valdkonnas kogu Euroopa naabruspoliitika piirkonnas;
- X. arvestades, et EIP-grupp jätkab VKEdes aktiivset toetamist laenudega, samuti riskikapitali ja laenu tagatis-
tega, millest kahte viimast toetatakse Euroopa Investeerimisfondi kaudu;

EIP eesmärgid ja tegevus

1. väljendab rahulolu EIP 2007. aasta aastaaruande üle, eelkõige panga rahastamistegevuse üle Euroopa Liidu siseselt, milles on keskendutud kuuele poliitilisele prioriteedile (majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse tagamine; Innovatsioon 2010 algatuse rakendamine; üleeuroopaliste transpordi- ja juurdepääsuvõrkude väljaarendamine; väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete toetamine; keskkonnakaitse ja -areng; ning säästev, konkurentsivõimeline ja turvaline energeetika), ning samuti EIP välislaenude andmise volituste rakendamise üle kolmandates riikides;
2. tervitab EIP eesmärki tegeleda Euroopa Liidu siseselt toimuva rahastamise raames muu hulgas kliimamuutuse probleemiga; tuletab sellega seoses meelde, et on vaja arendada keskkonnasõbralikke rahastamiskriteeriumeid kooskõlas Euroopa Liidu strateegiliste eesmärkidega kasvuhooenergia vähendamisel; nõuab tungival, et EIP keskenduks energeetikaga seotud laenude puhul energiatõhususele, taastuvenergiale ning nende valdkondade teadus- ja arendustegevusele; lisaks sellele palub EIP-l kehtestada ja avalikustada metoodika rahastatud projektide kliimamõju hindamiseks, mis oleks osa hindamiskriteeriumidest, mis võimaldavad EIP-l keelduda projektide rahastamisest nende negatiivse kliimamõju tõttu;
3. märgib, et EIP on ainus EÜ asutamislepinguga loodud rahandusasutus ja et enamik selle tehinguid on koondunud liikmesriikide projektidesse, samas kui tal on etendada üha suurenev roll ka kolmandates riikides, nagu on ette nähtud otsuses 2006/1016/EÜ;
4. märgib, et kolmandates riikides on EIP senini täitnud nõukogu seatud poliitilisi eesmärgi; on veendunud, et EIP laenugevus peab tema pädevuse valdkondades olema riikide vahel kooskõlas; lähenemisviisi lihtne ELi eri tasandi osapoolte ja vahendite vahel; paindlik nii, et Euroopa Liit suudaks arvesse võtta väga erinevaid asjaolusid eri riikides; kooskõlas aastatuhande eesmärkide saavutamiseks; ning aruandekohustusele alluv nii avalikkuse kui ka Euroopa Parlamendi ees ELi poolsete rahaliste vahendite kasutamise ja tõhususe osas;
5. kinnitab taas oma veendumust, et investeeringud ühistransporti on Euroopa majanduse taastamise kava oluline osa; kinnitab sellega seoses oma veendumust, et EIP roll Euroopa transpordi keskkonnasõbralikuks muutumises võib olla võtmetähtsusega; nõuab seepärast tungival, et EIP suurendaks oluliselt toetust raudteetranspordile, linnade ühistranspordile, integreeritud transpordile ja transpordijuhtimisele;

Kolmapäev, 25. märts 2009

6. on seisukohal, et EIP tegevus peaks kajastama ka ELi eesmärke ja kohustusi ÜRO raames (nt Kyoto protokoll); kutsub seepärast EIPd üles teavitama igal aastal Euroopa Parlamenti ELi ja ÜRO eesmärkide täitmisest arengumaades tehtavate tehingute puhul;
7. märgib rahuloluga, et EIP on viimastel aastatel võtnud süsteemselt jätkumeetmeid seoses Euroopa Parlamendi soovitustega; soovib need jätkumeetmed EIP aastaaruandes avalikustada;
8. nõuab tungivalt, et EIP teostaks tõhusamat järelevalvet VKEde toetamiseks mõeldud üldiste laenude olemuse ja lõppsihtkoha üle ning muudaks need läbipaistvamaks;
9. Seoses EIP üle teostatava järelevalvega:
- a) tuletab meelde, et EIPl, kelle eesmärgid on poliitiliselt kindlaks määratud, ei kohaldata tavapäraselt usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet; on seisukohal, et järelevalve EIP töömeetodite üle on siiski vajalik;
- b) teeb ettepaneku tugevdada EIP auditikomiteed selliselt, et komitee kolme liiget ja kolme vaatlejat täiendaks kaks riiklike järelevalveasutuste liiget;
- c) tervitab EIP ja Luksemburgi riikliku järelevalveasutuse vahelist tehnilist koostööd, kuid soovib, et seda koostööd tihendataks;
- d) palub komisjonil ja liikmesriikidel uurida võimalusi EIP finantstegevuse järelevalve korra põhjalikumaks läbivaatamiseks, mis võiks toimuda kavandatava Euroopa usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalve süsteemi raames, et saada ülevaade EIP finantsolukorra kvaliteedist ning tagada raamatupidamistulemuste täpne hindamine ja kutsealastest käitumisreeglitest kinnipidamine;
- 10 tervitab EIP energeetika-, transpordi- ja veesektori tegevuspoliitika kavade väljatöötamist ja avalikustamist 2007. aastal ning peab seda oluliseks sammuks EIP laenu tehingute läbipaistvuse suurendamiseks;
- 11 väljendab heameelt EIP avalikustamispoliitika läbivaatamise üle, et võtta arvesse nn Århusi määrase asjaomaseid sätteid⁽¹⁾; väljendab heameelt EIP 2007. aasta tegevuse hindamise ülevaatliku aruande avaldamise üle ja ergutab EIPd jätkama oma tegevuse hindamise osakonna tegevuse arendamist;
12. väljendab heameelt EIP keskkonna- ja sotsiaalseid põhimõtteid ning norme käsitleva avalduse läbivaatamise üle; on seisukohal, et EIP peaks eraldama piisavalt vahendeid muudetud avalduse rakendamiseks ja koostama aruande selle toimimisest;
13. rõhutab, et EIP pettustevastaseks ja korrupsioonipoliitikaks peaks olema nulltaluvus, ning väljendab sellega seoses heameelt panga pettustevastase ja korrupsioonipoliitika, rahapesu- ning terrorismi rahastamise vastase võitluse poliitika läbivaatamise üle; on siiski mures, et need poliitikad tunduvad endiselt olevat suuresti passiivsed; kordab üleskutset EIP-le võtta kõnealuste poliitikate järgimisel meetmeid, mille eesmärk on:
- a) luua haldusliku välistamise mehhanism nende äriühingute tarvis, mis on EIP ja muude mitmepoolsete arengupankade hinnangul süüdi korrupsioonis;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamise üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).

Kolmapäev, 25. märts 2009

- b) toetada siseinformaatorite kaitsmise poliitikat ning
- c) tugevdada EIP uurimistegevust ning tõhustada selle funktsiooni rolli ennetustöös ja asjaolude väljaselgitamisel;
14. väljendab heameelt ajutise eetikakomitee (mis tegeleb peamiselt töösuhte lõppemise järgsete küsimustega) ja sõltumatu järelevalveametniku olemasolu üle; palub siiski teavet kõnealuse järelevalveametniku tegeliku staatuse ja töö kohta;
15. õnnitleb EIPd, et ta kirjutas 2007. aasta oktoobris Washingtonis alla tekkivatel turgudel äriühingute üldjuhtimist käsitlevale põhimõttelisele avaldusele, märgib, et nimetatud avalduse allkirjastasid ka arenguabi rahastamise asutused, millega nad tõstsid äriühingu üldjuhtimise oma tekkivate turgudega seotud jätkusuutliku arengu tegevuskavas esiplaanile;
16. väljendab rahulolu, et EIP halduskomitee kiitis heaks EIP kaebuste mehhanismi poliitika; kordab siiski oma üleskutset EIP-le vaadata läbi oma sisemine kaebuste mehhanism ja anda välja uued kaebuste esitamise korda käsitlevad suunised, mida laiendatakse kogu EIP rahastatavale tegevusele;
17. võtab teadmiseks välisauditis antud positiivse arvamuse ja auditikomisjoni järeldused aastaaruande kohta; kordab praeguse finants- ja majanduskriisi kontekstis oma nõuet EIP-le järgida krediidiasutustega samu usaldatavusnormatiive ja alluda tegelikule usaldusnormatiivide täitmise järelevalvele;

EBRD eesmärgid ja tegevus

18. väljendab rahulolu EBRD 2007. aasta aastaaruande üle, eelkõige seoses asjaoluga, et EBRD rahastamistegevus keskendus varases või keskmises üleminekuetapis olevatele riikidele, ning väljendab heameelt edusammude üle säästva energiakasutuse algatuse projektide rahastamisel, kus eelistus tuleks anda ELi huvidele vastavatele energeetikaprojektidele;
19. märgib, et EBRD tegutseb peamiselt kolmandates riikides, kuid et mõned tehingud on jätkuvalt olulised ka ELi liikmesriikides;
20. märgib lisaks, et EBRD tegevuse rahvusvaheline ja piirkondlik taust on praegu väga erinev sellest, milline see oli 1991. aastal, ning et EBRD volitusi tuleb kohaldada selles uues keskkonnas, kuna EBRD reageerib turutingimustele ning tema tegevus nihkub rohkem lõunasse ja itta;
21. tunnistab ühtlasi, et panga tegevuskeskkond on muutumas raskest ärikliimast tingituna järjest keerulisemaks, kuna kohalike lepingupartnerite kogemused järk-järgult kahanevad ning eetilisusega seotud mured sagenevad;
22. on seisukohal, et EBRD peab tugevdama oma tehnilise abi ja nõustamise meetmeid, et edendada hea valitsemistava standardeid ning tagada projektide asjakohane kohalikul tasandil juhtimine ELi naaberriikides;
23. tervitab EBRD poolt 2008. aastal soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise juurutamisel tehtud edusamme; nõuab, et mõlemad pangad tugevdaksid soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamist oma institutsioonilistes struktuurides ja välispoliitikas;

Koostöö EIP ja EBRD ning muude rahvusvaheliste, piirkondlike ja riikide finantsinstitutsioonide vahel

24. märgib, et EIP ja EBRD rahastavad järjest sagedamini projekte samades geograafilistes piirkondades väljaspool Euroopa Liitu, nt Ida-Euroopas, Lõuna-Kaukaasias, Venemaal, Lääne-Balkanil ja lähitulevikus ka Türgis;

Kolmapäev, 25. märts 2009

25. juhib tähelepanu, et riikides, kus mõlemad pangad on tegevad, esineb EIP ja EBRD vahel praegu kolme eri liiki koostööd: Ida-Euroopa jaoks on vastastikuse mõistmise memorandum, mis annab EBRD-le juhtiva rolli ja näeb üldreeglina ette ühisinvesteeringuid; Lääne-Balkanil liigutakse konkureerimiselt või paralleeltegevuselt koostöövormidele, mis väljenduvad rahaliste vahendite ühendamises; ning koostöö korraldamisel Türgis lähtutakse hiljuti sõlmitud lepingust, mis tugineb eripädevuse ja ühiste pädevusvaldkondade kindlaks määramisele, mille puhul juhtiv pank otsustatakse iga juhtumi puhul eraldi;

26. märgib, et kahe panga eesmärgid, asjatundlikkus ja töömeetodid on erinevad ning ei saa lihtsalt tõmmata piiri avalikule ja erasektorile laenamise vahele; rõhutab, et järjest rohkem on ühiseid valdkondi, kus mõlemad pangad arendavad välja oskusi, nt VKEde rahastamine, energia ja kliimamuutused ning avaliku ja erasektori vahelise partnerluse projektid; rõhutab sellega seoses vajadust tugevdatud koostöö järele;

27. on seisukohal, et riikides, kus mõlemad pangad on tegevad, ei peaks EIP ja EBRD tegevus olema konkureeriv, vaid pigem teineteist täiendav, tuginedes kummagi panga konkurentsieelistele ning vältides tegevuse dubleerimisest kliendile tulenevaid kulusid;

28. soovib seetõttu paremini struktureeritud koostöö saavutamiseks EIP ja EBRD vahel riikides, kus mõlemad pangad on tegevad:

- a) mõlemal pangal parandada talitluslikku tööjagamist suurema spetsialiseerumise suunas liikudes, et keskenduda oma oskustele ja tugevatele külgedele;
- b) EIP-l spetsialiseeruda ulatuslikumate era- ja avaliku sektori infrastruktuuride ning projektide rahastamisele, sh avaliku ja erasektori vahelise partnerluse projektidesse investeerimisele ja EL-i ettevõtjate välismaistele otseinvesteeringutele, ja EBRD-l spetsialiseeruda rohkem väiksemamahulistele investeeringutele, institutsioonide arendamisele, erastamisele, kaubavahetuse hõlbustamisele, finantsturgudele ja otsestele omakapitaliinvesteeringutele, et edendada äriühingute üldjuhtimise häid tavasid;
- c) määrata kindlaks sellised projektitüübid, valdkonnad ja tooted, mis võivad pakkuda huvi mõlemale pangale, kus nad saaksid ühendada teadmised ja rahalised vahendid, nagu VKE-de rahastamine ning investeeringute suurendamine kliimamuutustega võitlemiseks, nt taastuvate energiaallikate edendamise ja kasvuhoonegaaside vähendamise valdkonnas; võtta kasutusele pragmaatiline ja juhtumipõhine lähenemisviis nimetatud ühist huvi pakkuvates valdkondades, nii et iga kaasrahastatava projekti puhul oleks üks institutsioon juhtiv, eesmärgiga vältida tegevuse dubleerimist ning menetluste vastastikuse tunnustamise eelduse alusel; arvestada sellega seoses, et rahastatavad projektid järgiksid ELi nõudeid, näiteks kliimamuutustega võitlemisel või sotsiaalõiguste tagamisel, sõltumata sellest, kas juhtivaks institutsiooniks on EIP või EBRD;
- d) mõlemas institutsioonis rakendada selgeid koostöömehhanisme nii ülalt alla kui kohalikul tasandil;
- e) mõlemal pangal esitada aktsionäride, sidusrühmade ja laenu võtvate riikide huvides konkreetne ettepanek järjepidevama koostöö kohta, mis hõlmab ka ühiste nõuete kaalumist;
- f) mõlemal pangal esitada komisjonile korrapäraselt aruanded omavahelise koostöö kohta;
- g) komisjonil esitada igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruanne EIP ja EBRD rahastamistegevuse mõju ning tulemuslikkuse hindamise kohta, samuti nende suhtelise panuse kohta Euroopa Liidu välispoliitika eesmärkide täitmisse ning nendevahelise koostöö ja koostöö kohta muude finantsinstitutsioonidega; ning
- h) Euroopa Parlamendil korraldada igal aastal mõlema panga presidendi ja majandus- ja rahaküsimuste voliniku kuulamised;

Kolmapäev, 25. märts 2009

29. soovib pikemas perspektiivis, et EIP liikmed kaaluksid EIP osaluse suurendamist EBRDs, näiteks seoses kapitali suurendamisega või, kui mõni EBRD aktsionär kaalub oma osaluse pangast väljaviimist, panga osaluse suurendamisega; on seisukohal, et see võib pikas perspektiivis toetada kahe panga poliitika-suundumuste ja spetsialiseerumise paremat sidusust nii funktsionaalsest kui ka geograafilisest vaatenurgast;

30. on arvamusel, et Euroopa Liidu välisabivahendite ükskõik millist kattumist tuleks vältida; kutsub üles tihedamale koostööle Euroopa Liidu piirkondlike ja riiklike arenguasutustega, et tagada piisav rahastamine, vältimaks tegevuse kattumist ja dubleerimist ning tagada ühtne lähenemisviis ja ELi mõju parem nähtavus; toetab sellega seoses menetluste vastastikuse delegerimise ja tunnustamise võimalust;

31. tuletab meelde, kui tähtis on „Euroopa konsensus“ toodud kokkulepe, mille kohaselt tuleks tugevdada EIP ja muude finantsinstitutsioonide toetatavate programmide ning ühenduse toetatavate programmide vahelist sünergiat, et tagada maksimaalne mõju toetusi saavatele riikidele; rõhutab vajadust võtta seejuures eriti arvesse toetuste saajate huvisid;

32. tunnistab, et EIP ja EBRD peavad tegema koostööd teiste rahvusvaheliste või piirkondlike finantsinstitutsioonidega, nagu Maailmapank, Aasia Arengupank ja Aafrika Arengupank, et avaldada suuremat mõju Euroopa Liidust kaugemal asuvates piirkondades ja vältida rahastamisel ebasoovitavaid kattumisi ja dubleerimisi; on siiski seisukohal, et EIP-l peaks olema ülekaalukas roll Euroopa Liidu keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja arengueesmärkide propageerimisel rahvusvaheliste arengupankade ja institutsioonide hulgas;

33. märgib, et rahvusvahelistel arengupankadel ja institutsioonidel on arengumaailmale positiivne mõju; peab vajalikuks seda mõju täiendavalt analüüsida ja kaaluda täiendavaid meetmeid Euroopa Arengufondi eesmärkide ja tegevuse osas; arvab, et maaomandi rahastamine võiks keskkonnaalaste ja sotsiaalsete eesmärkidega seotud tingimustel olla EIP volituste kohaselt abikõlblik investeerimiskulu, kuna see on sisetekkelise arengu võti, eelkõige Aafrika riikides;

Finantsturgude praegune ebastabiilsus ja selle mõju EIP-le ning EBRD-le

34. rõhutab olulist rolli, mille Euroopa majanduse taastamise kava on omistanud EIP-le, eriti seoses VKEde rahastamise suurendamise, taastuenergia ja keskkonناسäästliku transpordiga; tervitab otsust suurendada EIP antavate laenude kogumahtu 30 % võrra (15 miljardit eurot) 2009. ja 2010. aastal ning otsust suurendada EIP märgitud kapitali 67 miljardi euro võrra 232 miljardi euronni kooskõlas Lissaboni strateegiaga; nõuab siiski tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid täiendavalt EIP kapitali tagamaks, et EIP laenu andmise võime vastab tööstussektorite ja ettevõtete keskpika perspektiivi rahastamisvajadustele, et vajadusel toetada rohelisi ja säästvaid töökohti; rõhutab, et nende täiendavate rahaliste vahendite kasutamisel peab olema pikaajaline mõju; on seisukohal, et vastutusvaldkondade laiendamine toob kaasa vajaduse nii täiendava personali ja rahaliste vahendite kui ka EIP tegevuse suurema läbipaistvuse ja aruandekohustuse järele;

35. julgustab kommertsbankade ja EIP-grupi vaheliste riskijagamise meetmete tugevdamist VKEdele toetuste andmisel; nõuab siiski valvsust seoses EIP laenude kasutamisega kommertsbankade poolt ning nõuab sellega seoses kommertsbankade ja EIP vahelist tegevusjuhendit; märgib ühtlasi ära, et EIP vahendusbankade nimekirja vajab ajakohastamist;

36. on seisukohal, et EIP ja komisjon peaksid kiirendama projektide teostamist kriisis kõige enam kannatanud liikmesriikides ja valdkondades; peab sellega seoses oluliseks kasutada struktuuriabi jagamise kiirendamiseks selliste tehnilise abi programmide kompetentsi nagu Jaspers, Jeremie, Jessica ja Jasmine;

Kolmapäev, 25. märts 2009

37. märgib, et Euroopa Liit palus EIP-l vastuseks finantskriisile kiirendada avaliku ja erasektori partnerluse projektide toetamist; nõuab, et EIP ja EBRD teostaksid vaid tasuvaid ja reaalselt kasu toovaid projekte; on sellega seoses seisukohal, et on vaja parandada teabe avalikustamist, kulutõhusust ning tasuvushindamise tavasid;

38. kutsub liikmesriike üles kasutama täiel määral ära EIP programmide ja rahastamisvahendite pakutavat riskikapitali, üldisi laene ja mikrokrediidi võimalust;

39. märgib, et EIP laenutegevus nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool on progresseeruvalt kasvanud ning see on praegu ELi tasandi laenutegevuse peamine vahend; märgib lisaks, et EIP poolt väljastatud võlakirjade järgi on nõudlus, sh Aasiast, olnud suur; kutsub seetõttu EIPd ja selle juhte võimalikult palju suurendama oma laenupotentsiaali, jätkates eelkõige eurovõlakirjade väljastamist ülemaailmsel turul, et toetada pikaajalisi eesmärke ning leevendada majanduslangust nii Euroopa Liidus kui ka selle naaberriikides avaliku sektori poliitikal põhineva pangana;

40. kutsub komisjoni ja EIPd tungivalt üles ühiselt analüüsima, kuidas saaks reaalmajanduse laenukriisi ületada uute uuenduslike rahastamisvahenditega;

41. tervitab EBRD otsust suurendada oma aastast äritegevuse mahtu 2009. aastal ca 20 % võrra umbes 7 miljardi euroni, et leevendada praegust finants- ja majanduskriisi, ning märgib, et pool 2009. aasta ühe miljardi euro suurusest lisakulutusest on ette nähtud Kesk- ja Ida-Euroopale;

42. rõhutab, et praegusel karmistunud laenuitingimuste ajajärgul paistab mõlema panga roll selgelt silma nii Euroopa Liidus kui mujal; kutsub mõlemat panka üles säilitama oma kohustusi kolmandate riikide ees ka majandusele rasketel aegadel;

43. teeb ettepaneku, et pärast finantskriisi mõjude hoolikat hindamist reaalmajandusele, võiks EIPd ärgitada suurendama toetust uutele liikmesriikidele; rõhutab lisaks erasektori kaasamise tähtsust nende riikide majanduse uuesti stabiliseerimisel; tervitab EBRD tõhustatud tegevust uutes liikmesriikides ja hiljutist rahvusvaheliste rahandusametuste ühist tegevuskava pangandussüsteemide toetuseks ning Kesk- ja Ida-Euroopa reaalmajandusele laenuandmiseks, mille algatasid EBRD, EIP, Euroopa Investeerimisfond ja Maailmapanga grupp, et toetada pangandussüsteemi ja reaalmajandust Kesk- ja Ida-Euroopas; soovib siiski vaadata läbi üleminekuriikide määratlus ja anda õigeaegselt hinnang EBRD tegevuse kokkutõmbamisele kogu Euroopa Liidu ulatuses;

44. märgib rahuloluga, et finantsturgude ebastabiilsuse mõju EIP-le ja EBRD-le on suhteliselt piiratud, kuigi EBRD sai 2008. aastal aktsiaturgude langusest tingituna käesoleva aastakümne esimese kahjumi;

EIP välislaenu andmise volitusi käsitleva Euroopa Kohtu otsuse mõju

45. väljendab rahulolu Euroopa Kohtu 6. novembri 2008. aasta otsuse üle nõukogu otsuse 2006/1016/EÜ õigusliku aluse kohta;

46. soovib tulenevalt nimetatud kohtuotsusest sõlmida kiiresti Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vaheline kokkulepe, eesmärgiga tagada ühelt poolt Euroopa Parlamendi õiguste täielik austamine ja teiselt poolt EIP välislaenu andmise järjepidevus; rõhutab seetõttu, et nimetatud kiire kokkulepe kujutab endast ajutist lahendust, mille kehtivusel on konkreetne lõppkuupäev – 2010. aasta vahearuanne;

Kolmapäev, 25. märts 2009

47. on seisukohal, et on oluline vastu võtta otsus, mis asendaks vastavalt Euroopa Kohtu otsusele otsust 2006/1016/EÜ, ja tunnistab, et praegu toimuv EIP välislaenu andmise ja koostöökokkulepete vahekokkuvõtte tegemine, mis tuleb lõpule viia 2010. aastal, peab võimaldama tõelist laiaulatuslikku arutelu Euroopa Liidu eesmärkide ja EIP käsutusse antavate ressursside üle, kus Euroopa Parlament peab kaasendusandjana olema täieõiguslik osaleja; kutsub komisjoni üles võtma täielikult arvesse selles resolutsioonis esitatud soovitusi, koostades pärast vahekokkuvõtet uut otsuse ettepanekut EIP välislaenu andmise volituste kohta;

48. soovib, et korralduskomitee lõpetaks oma töö 2010. aasta algul ja palub komitee esimeest esitada peatselt pärast seda järelduste kohta aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule; jääb ootama korralduskomitee järeldusi ja palub komiteel arvestada käesolevas resolutsioonis ja Euroopa Parlamendi varasemates resolutsioonides antud soovitustega; palub, et korralduskomitee teavitaks regulaarselt Euroopa Parlamenti oma edusammudest;

*

* *

49. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsiooni nõukogule, komisjonile, Euroopa Investeerimis pangale, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangale ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Autotööstuse tulevik

P6_TA(2009)0186

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon autotööstuse tuleviku kohta

(2010/C 117 E/26)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 23.–24. märtsil 2000. aastal Lissabonis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse president Barroso 2. veebruari 2005. aasta teatist „Koostöö majanduskasvu ja töökohtade nimel. Lissaboni strateegia uus algus” (KOM(2005)0024);
- võttes arvesse CARS 21 kõrgetasemelise töörühma 12. detsembri 2005. aasta lõpparuannet ning CARS 21 vahekokkuvõtte kõrgetasemelise konverentsi 29. oktoobri 2008. aasta järeldusi;
- võttes arvesse oma 15. jaanuari 2008. aasta resolutsiooni „CARS 21: konkurentsivõimelise mootorsõidukitööstuse reguleeriv raamistik”⁽¹⁾;
- võttes arvesse 15.–16. oktoobril 2008. aastal kokku tulnud Euroopa Ülemkogu eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse komisjoni 29. oktoobri 2008. aasta teatist „Finantskriisist taastumine: Euroopa tegevusraamistik” (KOM(2008)0706);

(1) ELT C 41 E, 19.2.2009, lk 1.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- võttes arvesse komisjoni 26. novembri 2008. aasta teatist „Euroopa majanduse taastamise kava” (KOM(2008)0800);
 - võttes arvesse oma 17. detsembril 2008. aastal esimesel lugemisel vastu võetud seisukohta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega kehtestatakse uute sõiduautode heitenormid väikesõidukite süsinikdioksiidiheite vähendamist käsitleva ühenduse tervikliku lähenemisviisi raames) vastuvõtmise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse nõukogu ja komisjoni 4. veebruari 2009. aasta avaldusi finantskriisi mõju kohta autotööstusele;
 - võttes arvesse konkurentsivõime nõukogu 5. ja 6. märtsi 2009. aasta järeldusi autotööstuse kohta;
 - võttes arvesse komisjoni 25. veebruari 2009. aasta teatist „Reageerimine kriisile Euroopa autotööstuses” (KOM(2009)0104);
 - võttes arvesse 16. jaanuaril 2009. aastal Brüsselis komisjoni aseesimehe Günter Verheugeni osavõtul toimunud Euroopa tööstusministrite autotööstuse olukorra teemalise koosoleku järeldusi;
 - võttes arvesse 29. jaanuaril 2009. aastal avaldatud Euroopa autotootjate liidu statistikat 2008. aastal müüdud autode kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. arvestades, et Euroopa seisab silmitsi erakordselt sügava finants- ja majanduskriisiga ning kõrge töötuse määraga, sest kõikides asjaomastes tööstussektorites kaob tuhandeid töökohti;
- B. arvestades, et Euroopa finantsturg ja eriti laenuandmine praegu nõuetekohaselt ei toimi;
- C. arvestades, et Euroopa autotööstusele ja selle tarneahelale mõjub praegune kriis eriti raskelt ning et see on Euroopa keskne majandussektor, mis annab panuse kogu majanduse tööhõivesse, uuendustegevusse ja konkurentsivõimesse;
- D. arvestades, et Euroopa Liidu autotööstusel on struktuuriline ülevõimsus, ning arvestades, et 2009. aastal oodatakse, et sõidukite nõudlus langeb veelgi oluliselt ja sellele järgneb toodangu langus, mis paratamatult põhjustab survet Euroopa Liidu tööhõive ja investeeringute tasemele;
- E. arvestades, et Euroopa autotööstus on suurim uurimis- ja arendustegevusse investeerija Euroopa Liidu erasektoris ning Euroopa sõidu- ja veoautotootjad peavad turu ja reguleerijate nõudeid arvestades säilitama kõrge investeeringute taseme, eriti vähesaastavatele sõidukitele üleminekut silmas pidades;
- F. arvestades, et 2008. aasta detsembris vastu võetud taastuvate energialiikide ja kliimamuutuse õigusloomepaketil on tulevikus oluline roll nn roheliste investeeringute ergutamisel, mille eesmärgiks on energia kokkuvõtte autotööstuses;
- G. arvestades, et Euroopa autotööstus annab otseselt ja kaudselt tööd 12 miljonile töötajale ehk 6 protsendile Euroopa Liidu töötavast elanikkonnast, ning et nüüd on miljonid neist töökohtadest ohus, sh paljud kõrge kvalifikatsiooni nõudvad töökohad, mida ei tohiks kaotada;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0614.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- H. arvestades, et autotööstuses on oluline töökohtade loomise potentsiaal keskkonnasäästlikumate tehnoloogiate kaudu;
- I. arvestades, et Euroopa autotööstusel on keskne tähtsus ELi majandusele selle kordistava mõju tõttu teistele sektoritele ja valdkondadele ning eelkõige sadade tuhandete väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) püsimisele;
- J. arvestades, et mõned liikmesriigid on hakanud võtma riiklikke meetmeid autotööstuse toetamiseks;
- K. arvestades, et esmane kohustus kriisiga tegeleda lasub tööstusel;
- L. arvestades, et Doha vooru raames ja seoses Lõuna-Koreaga sõlmitava vabakaubanduslepinguga peab komisjon praegu läbirääkimisi kaubanduse edasiseks liberaliseerimiseks,
1. tunnistab, et praegune finants- ja majanduskriis on seadnud autotööstuse tugeva surve alla, mis avaldub eriti mootorsõidukite nõudluse järsus languses, samuti üleliigsetes tootmisvõimsustes, raskustes laenu saamisel ning juba kriisile eelnenud struktuuriprobleemides;
 2. rõhutab, et kriis on Euroopa tasandil; juhib tähelepanu sellele, kui olulised on liikmesriikide sidusad ja kooskõlastatud algatused seoses Euroopa autotööstusega, ning nõuab tõelist Euroopa tegevusraamistikku, milles nähakse ette konkreetseid sammu vajalike otsustavate meetmete võtmiseks nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil;
 3. märgib kasvava murega, et mõned liikmesriikide tasandil võetud lühiajalised meetmed võivad pikaajalist konkurentsivõimet kahjustades moonutada konkurentsi ühtsel turul, ning palub seetõttu liikmesriikidel tagada edasiste meetmete sidusus, tõhusus ja kooskõlastatus;
 4. tervitab sellega seoses Euroopa majanduse taastamise kava osana loodud riigiabi hindamise ajutist raamistikku;
 5. kiidab heaks komisjoni püüded anda tõhus poliitiline vastus General Motors Europe'i ja selle tarnijate raskustele, kooskõlastades asjaomaste liikmesriikide jõupingutusi, kaasa arvatud 13. märtsi 2009. aasta ministrite kohtumise korraldamine ning õiglase lahenduse otsimine intellektuaalomandi õiguste probleemile;
 6. palub nõukogul ja komisjonil kiirendada, lihtsustada ja suurendada finantsabi andmist autotööstusele, eriti Euroopa Investeeringuspanga (EIP) kaudu, ning madala intressiga laenule riiklike garantiide andmisega; nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon nõuaksid laenu taotlemise haldusmenetluse lihtsustamist; arwab, et eriti laenu kaudu antav finantsabi peaks aitama ergutada uute autode nõudlust, mis soodustaks majanduskasvu ning parandaks keskkonda ja liiklusohutust;
 7. nõuab, et EIP pööraks piisavalt tähelepanu autotööstussektoriga seotud VKEdele, et säilitada nende juurdepääs krediidile, ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid suurendaksid sellega seoses EIP laenu andmise võimet, et see vastaks autotööstuse keskpika perspektiivi finantsvajadustele;
 8. nõuab, et kõik finants- ja fiskaalmeetmed, sh autolammutuskavad, peavad toetama ning kiirendama sektori vajalikku tehnoloogilist ümberkorraldamist, eelkõige mootorite energiatõhususe ja heitgaaside vähendamise valdkonnas, täielikus kooskõlas hiljuti vastuvõetud õigusaktidega;

Kolmapäev, 25. märts 2009

9. kinnitab veel kord, et nii ELi kui ka liikmesriikide tasandi poliitika peaks aitama toime tulla restruktureerimise ja varasema olukorra taastamisega, mis väga konkurentsitiheda ärikeskkonna tõttu ootab ees autotööstust ja selle tarneahelat, ning seetõttu palub tööstusel arendada välja sidus äristrateegia ning teha kohandusi sotsiaalse vastutustundega ja tihedas koostöös ametiühingutega;
10. rõhutab vajadust kaasata ametiühingud täielikult käimasolevatesse aruteludesse ning palub komisjonil toetada tõelist Euroopa sotsiaalset dialoogi selle tööstuse jaoks, eriti praeguse kriisi tingimustes;
11. palub komisjonil tagada olemasolevate Euroopa Liidu fondide (nagu Ühtekuuluvusfond, struktuuri-fondid, sotsiaalfond ja Globaliseerumisega Kohanemise Fond) parim kasutamine töökohtade toetuseks, rakendades tasakaalustatult kõiki „Lissaboni prioriteete”, ning hõlbustada, parandada ja kiirendada juurdepääsu fondidele; on seisukohal, et nimetatud fondidest tuleks anda panus töötajate varajase koolituse ja ümberõppe kavade toetuseks juba siis, kui kohaldatakse tööaja piiramist;
12. kinnitab veel kord, et jätkusuutliku konkurentsivõimelise raamistiku saavutamiseks vajab autotööstus pidevalt investeerimist uurimis- ja arendustegevuse programmidesse, mis annavad kvaliteedi, ohutuse ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse seisukohalt parimaid võimalikke lahendusi, ning sellega seoses palub komisjonil hõlbustada, parandada ja kiirendada juurdepääsu ELi uurimis-, arendus- ja uuendustegevuse toetamise vahenditele, näiteks uurimistegevuse ja tehnoloogia arenduse seitsmendale raamprogrammile;
13. palub komisjonil koostada suunised ja soovitused autopargi uuendamist kooskõlastatult toetavate meetmete jaoks, nagu autolammutuskavad ja muud turustiimulid, mis kiirelt ja positiivselt mõjutavad tarbijate nõudlust uute autode järele ning aitavad sõidukite liisinguturгу taaselavdada; palub, et komisjon jälgiks liikmesriikides juba rakendatud vastavaid meetmeid, et vältida siseturu moonutusi;
14. kinnitab vajadust süvendada kolmandate riikide ja ELi peamiste kaubanduspartneritega dialoogi ja käimasolevaid arutelusid autotööstuse tuleviku üle ning palub seetõttu komisjonil teraselt jälgida arenguid kolmandates riikides, eriti Ameerika Ühendriikides ja Aasias, et tagada rahvusvahelisel tasandil võrdsed konkurentsitingimused, hoidudes ülemaailmsel autoturul protektsionismist ja diskrimineerivatest meetmetest;
15. palub komisjonil tagada enne Euroopa Liidu ja Lõuna-Korea vahelise vabakaubanduslepingu sõlmimist tasakaalustatud ja õiglase kokkuleppe;
16. tervitab CARS 21 protsessi, millega käivitatakse pikaajaline Euroopa tasandi tööstuspoliitika; kutsub komisjoni üles seda pikaajalist strateegiakava pidevalt rakendama, jälgima ja läbi vaatama, et tagada tulevikus Euroopa autotööstuse konkurentsivõime ja jätkusuutlik tööhõive;
17. palub, et komisjon täiel määral kohaldaks parema õigusliku reguleerimise põhimõtteid ning seetõttu põhjalikult hindaks uute ühenduse õigusaktide mõju mootorsõidukitele vastavalt CARS 21 soovitudele, mis tagaks autotööstusele õigusliku kindluse ja prognoositavuse;
18. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 26. märts 2009

Valge raamat EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise kohta

P6_TA(2009)0187

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon valge raamatu „EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamise kohta” teemal (2008/2154(INI))

(2010/C 117 E/27)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 2. aprilli 2008. aasta valget raamatut „EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamise kohta” (KOM(2008)0165);
 - võttes arvesse oma 25. aprilli 2007. aasta resolutsiooni rohelise raamatu kohta, mis käsitleb EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamist ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 13. märtsi 2007. aasta teatist „EÜ tarbijapoliitika strateegia 2007–2013. Tarbijate mõjukuse suurendamine, heaolu edendamine ja tõhus kaitse” (KOM(2007)0099);
 - võttes arvesse nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta ⁽²⁾, komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 kohaste menetluste teostamist komisjonis ⁽³⁾, ja nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse komisjoni teatist, mis käsitleb kaitset trahvide eest ja trahvide vähendamist kartellide puhul ⁽⁵⁾ ning komisjoni 30. juuni 2008. aasta määrust (EÜ) nr 622/2008 seoses kokkuleppemenetluste teostamisega kartellide puhul ⁽⁶⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ja õiguskomisjoni arvamusi (A6-0123/2009),
- A. arvestades, et konkurentsipoliitika tõstab Euroopa Liidu majanduse suutlikkust ja aitab olulisel määral kaasa Lissaboni strateegia eesmärkide saavutamisele;
- B. arvestades, et Euroopa Ühenduste Kohus on otsustanud, et üksikisikud ja äriühingud võivad EÜ asutamislepingu artikli 81 täieliku toime tagamiseks esitada EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise hagi;
- C. arvestades, et kahju hüvitamise hagi on vaid üks osa tõhusast eraõigusel põhinevast konkurentsinoüete rakendamise süsteemist, ja arvestades, et vaidluste kohtuväline lahendamine on sobivatel asjaoludel tõhus alternatiiv ühishagide esitamisele, pakub õiglast ja kiiret kohtuvälist kokkulepet ning selle kasutamist tuleks propageerida;

⁽¹⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 653.

⁽²⁾ EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 123, 27.4.2004, lk 18.

⁽⁴⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT C 298, 8.12.2006, lk 17.

⁽⁶⁾ ELT L 171, 1.7.2008, lk 3.

Neljapäev, 26. märts 2009

- D. arvestades, et valges raamatus käsitletud teemad puudutavad kõiki kannatanute kategooriaid, kõiki EÜ asutamislepingu artiklite 81 ja 82 rikkumiste liike ja kõiki majandusharusid;
- E. arvestades, et iga ettepanek ühishagide kasutamiseks ühenduse konkurentsieeskirjade rikkumiste korral peaks täiendama ja mitte asendama mõnes liikmesriigis juba olemasolevaid alternatiivseid kaitsevorme (näiteks esindushagid ja nn katsejuhtumid);
- F. arvestades, et kahju hüvitamise hagi eesmärk peab olema kannatanule tekitatud kahju täielik hüvitamine, ja arvestades, et järgida tuleb lepinguvälise vastutuse põhimõtteid, mis keelavad alusetu rikastumise ja mitmekordse hüvitamise ning väldivad karistusliku iseloomuga kahjutasusid;
- G. arvestades, et konkurentsioiguse rakendamine komisjoni ja liikmesriikide konkurentsiasutuste poolt kuulub avaliku õiguse valdkonda, ning arvestades, et eraisikud on liikmesriikide kohtutele esitanud suhteliselt vähe hagiid, kuigi mitmed liikmesriigid on võtnud või kavatsavad võtta meetmeid, et lihtsustada eraisikutele EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise hagi esitamist;
- H. arvestades, et eraisikute esitatavad kahju hüvitamise hagi peaksid täiendama ja toetama ametiasutuste tegevust konkurentsioiguse täitmise tagamisel, kuid mitte seda asendama, ning arvestades, et konkurentsiasutuste isikkoosseisu ja rahastamist peab suurendama, et konkurentsieeskirjade rikkumisi tõhusamalt käsitleda;
- I. arvestades, et olenemata vaidluse lahendamise viisist on oluline panna paika menetluskord ja kaitsemeetmed, et tagada kõigi poolte õiglane kohtlemine ning samal ajal ka kindlustada, et süsteemi ei kasutata ära, nagu seda on juhtunud teistes õigussüsteemides ja eelkõige Ameerika Ühendriikides;
- J. arvestades, et komisjon peab iga ettepaneku puhul, mis ei kuulu ühenduse ainupädevusse, järgima subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet,
1. väljendab heameelt valge raamatu üle ja rõhutab, et EÜ konkurentsieeskirjades ja eelkõige nende tulemuslikuks rakendamiseks nõutakse, et EÜ konkurentsioiguse rikkumise tõttu kahju kannatanul peab olema võimalus nõuda temale tekitatud kahju hüvitamist;
 2. märgib, et komisjon ei ole seniajani selgitanud, milline on tema kavandatavate meetmete õiguslik alus, mistõttu tuleb jätkuvalt kaaluda, milline on õiguslik alus komisjoni kavandatavaks sekkumiseks lepinguväliseid kahjusid käsitlevasse liikmesriigi kohtumenetlusse ja protsessioigusesse;
 3. on seisukohal, et mitmed takistused kannatanutele kahju tõhusaks hüvitamiseks EÜ konkurentsioiguse rikkumiste korral, näiteks laus- ja hajakahjud, informatsiooni asümmeetria ning muud kahju hüvitamise hagi esitamisel ilmnevad probleemid, ei avaldu mitte ainult EÜ konkurentsioiguse asjade menetlemisel, vaid ka sellistes valdkondades nagu tootevastutus ja muud tarbijakaitse asjad;
 4. tuletab meelde, et jaetarbijad, aga ka väikeettevõtted, eelkõige need, kes on saanud hajutatud ja suhteliselt väikest kahju, pigem ei algata üksiku kahjujuhtumi puhul menetlust, sest sellega kaasneb rahakulu, ajakulu, ebakindlus, risk ja lisatöö; rõhutab sellega seoses, et ühishagide esitamine, mis võimaldab EÜ konkurentsioiguse rikkumise tõttu kahju kannatanud inimeste üksikute kahjunõuete koondamist ja parandab kannatanute jaoks kohtusse pöördumise võimalusi, on oluline hoiatusvahend; tervitab sellega seoses komisjoni ettepanekuid kehtestada mehhanismid ühishagide esitamise lihtsustamiseks, vältides samal ajal ülemääraseid kohtuvaidlusi;

Neljapäev, 26. märts 2009

5. juhib tähelepanu, et 2008. aasta lõpus avaldas komisjoni tervishoiu- ja tarbijakaitse peadirektoraat kahe uuringu tulemused, milles vaadeldi ühishagide mehhanisme liikmesriikides ning võimalikke siseturul ilmnevaid tõkkeid, mis tulenevad liikmesriikide õigusaktide erinevusest; juhib samuti tähelepanu sellele, et komisjon avaldas rohelise raamatu ühenduse võimalike meetmete kohta tarbijakaitseõiguse valdkonnas ja on andnud teada teise poliitikadokumendi avaldamisest 2009. aastal; rõhutab, et ühenduse tasandil võetavad meetmed ei tohi põhjustada liikmesriikide protsessiõiguse meelevaldset ja mittevajalikku killustamist ning et seetõttu tuleks hoolikalt kaaluda, kas ja kui suures ulatuses tuleks valida asjade kohtuvälise lahendamise ja kahju hüvitamise hagide käsitlemise hõlbustamiseks horisontaalne või integreeritud lähenemisviis; palub seetõttu, et komisjon uuriks võimalikke õiguslikke aluseid ja seda, kuidas jätkata horisontaalselt või integreeritult, kuigi mitte tingimata ühe horisontaalse vahendiga, ning hoiduks samal ajal pakkumast mis tahes ühishagi mehhanisme EÜ konkurentsioiguse rikkumiste tõttu kahju kannatanud isikutele, kui Euroopa Parlament ei saa osaleda selliste mehhanismide vastuvõtmisel kaasotsustamismenetluse kaudu;

6. märgib, et EÜ konkurentsioiguse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise hagnosis tuleks võimaluse korral käsitleda kooskõlas teiste lepinguväliste nõuetega, on arvamisel, et horisontaalne või integreeritud lähenemisviis võiks hõlmata menetlusnorme, mis on ühesugused eri õigusvaldkondades esitatavate ühishagide jaoks, ning rõhutab, et selline lähenemisviis ei tohi pidurdada ega takistada EÜ konkurentsioiguse täielikuks rakendamiseks vajalike ettepanekute ja meetmete väljatöötamist; märgib lisaks, et konkurentsioiguse eraõiguslikke hüvitisi on uuritud rohkem ja et konkurentisasuste võrgustik, k.a Euroopa konkurentsivõrgustik, on hästi arenenud, ning et vähemalt mõne küsimuse osas õigustab see kiiret edasiliikumist, võttes arvesse, et mõningaid kavandatavaid meetmeid võiks laiendada valdkondadesse väljaspool konkurentsioigust; on seisukohal, et selliste valdkondlike õigusnormide osas võiks juba teha ettepanekuid, eriti mis puutub teatavatesse keerukustesse ja raskustesse, mida konkurentsioiguse rikkumiste ohvrid on kogenud;

7. märgib, et kostjad soovivad saavutada lõplikku lahendust, et vähendada ebakindlust ja ülemäärast majanduslikku mõju, mis võib avaldada mõju töötajatele, tarnijatele, alltöövõtjatele ja teistele süütutele osapooltele; nõuab massnõuete puhul sellisele kohtuvälisele kokkuleppe menetlusele hinnangu andmist ja selle võimalikku kasutuselevõtmist, mille saaksid algatada kas pooled enne kohtusse pöördumist või mida saaks nõuda hagi menetlev kohus, et lahendada vaidlus kohtuväliselt, kuigi kohus kinnitaks kohtuvälise kokkuleppe, mis oleks seejärel õiguslikult siduv kõigi kannatanute jaoks, kes selle menetlusega on ühinenud; rõhutab, et selline menetlus ei tohi põhjustada menetluse põhjendamatut pikenemist ega soodustada kahjunõuete ebaõiglast lahendamist; nõuab, et komisjon otsiks võimalusi suurema õiguskindluse saavutamiseks, sh hinnates, kas ka võimalikud hilisemad nõuete esitajad peaksid tavaolukorras rahulduma kohtuvälise kokkuleppe tulemusega;

8. on seisukohal, et nii otsesel kui ka kaudsel ostjal peab eraldi nõude või jätkunõude esitamiseks olema võimalus kasutada individuaalse hagi, esindushagi või ühishagi vormi, mida võib esitada ka „näidiskohtuasja” vormis, kuid selleks, et vältida ühe ja sama isiku poolt sama hagialuse puhul mitme menetluse algatamist, peaks ühe hagiliigi kasuks otsustamine välistama isiku samaaegse või hilisema osalemise mõnes teises hagimenetluses samas asjas; on seisukohal, et kui eri isikud algatavad samas asjas eraldi hagimenetluse, tuleb püüda need asjad ühendada või järjestikku menetleda;

9. on seisukohal, et vältimaks kohtuvaidluste kuritarvitamist, peaksid liikmesriigid esindushagi esitamise pädevuse andma riiklikele institutsioonidele, nagu ombudsman, või pädevatele organisatsioonidele, nagu tarbijate ühingud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 1998. aasta direktiivi 98/27/EÜ (tarbijate huve kaitsvate ettekirjutuste kohta)⁽¹⁾ artiklile 3, ja et *ad hoc* volitus tuleb kõne alla eelkõige nende kutseühingute puhul, kes tegelevad äriühingute kahju hüvitamise hagide esitamisega;

(1) EÜT L 166, 11.6.1998, lk 51.

Neljapäev, 26. märts 2009

10. nõuab, et ühishagis lubataks osaleda vaid selgelt piiritletud isikute ringil ja selle ringi isikute tuvastamine osalemisvõimalusega (*opt-in*) ühishagi puhul ja tuvastamine eelnevalt määratud või selleks puhuks volitatud pädeva isiku esitatud esindushagide puhul peab toimuma kindla tähtaja jooksul ilma tarbetu viivitusega, austades samal ajal kehtivaid õigusakte, mis sätestavad hilisema tähtaja; rõhutab, et hüvitada tuleks vaid tegelikult kannatatud kahju; nõuab, et eduka hagi korral tuleb välja mõistetud kahjuhüvitis välja maksta tuvastatud isikute ringile või nende esindajale ja et pädevale isikule tohib hüvitada vaid hagi kaasnevad kulutused ning ta ei tohi otseselt ega kaudselt olla kahjuhüvitise saaja;

11. rõhutab, et eduka üksikhagi puhul ei ole välistatud sellele järgnev EÜ konkurentsieskirjade rikkumise ametlik (avalik-õiguslik) uurimine; kordab samuti, et julgustamiseks ettevõtjaid heastama kannatanutele oma ebaseaduslik käitumine nii kiiresti ja tõhusalt kui võimalik, palutakse konkurentsiasutustel makstud või makstavat kahjuhüvitist ettevõtjale trahvi määramisel arvestada, märgib, et see ei tohiks siiski mõjutada kannatanu õigust tekitatud kahju täielikule hüvitamisele ega vajadust säilitada trahvide hoiatav mõju, ning ei tohiks ettevõtjate jaoks tähendada pikaajalist teadmatust kahjuhüvitise lõplikkuse kohta; kutsub komisjoni ja nõukogu üles lisama need trahvimise põhimõtted selgesõnaliselt määrusesse (EÜ) nr 1/2003 ning parandama ja täpsustama neid veelgi, et saavutada kooskõla õiguse üldpõhimõtetega;

12. märgib, et kõigepealt peab ühishagi kasulikkuse kohta olema *prima facie* hinnang, ning rõhutab, et ühishagi esitajaid ei tohi üksikhagi esitajaga võrreldes seada paremasse või halvemasse olukorda; nõuab, et kollektiivsete õiguskaitsevahendite rakendamisel peab kehtima põhimõte, et see osapool, kes esitab hagi, peab oma nõuet tõendama, välja arvatud kui liikmesriigi õigus näeb ette tõendamiskohustuse kergendamise või lihtsustab kostja valduses olevale teabele ja tõenditele juurdepääsu;

13. nõuab, et pärast ametlikku uurimist peab komisjon konkurentsieskirjade rikkumise tõttu kahju kannatanud isikutele võimaldama juurdepääsu teabele, mis on vajalik kahju hüvitamise hagi esitamiseks, ja rõhutab, et EÜ asutamislepingu artikkel 255 ja määrus (EÜ) nr 1049/2001 näevad ette dokumentidele juurdepääsu õiguse institutsioonides, kes võivad keelduda juurdepääsust üksnes selles määruses, eriti selle artiklis 4, sätestatud põhjustel; on seetõttu seisukohal, et komisjon peab määrust (EÜ) nr 1049/2001 vastavalt tõlgendama või tegema ettepaneku selle muutmise kohta; rõhutab, et kui asutused annavad juurdepääsu dokumentidele, tuleb pöörata erilist tähelepanu kostja või kolmandate isikute ärisaladuse hoidmisele, ja märgib, et leebema kohtlemise taotluste käsitlemise kohta on vaja juhiseid;

14. on seisukohal, et konkreetse riigi kohtule ei tohiks teise liikmesriigi konkurentsiasutuse otsus olla siduva iseloomuga, ilma et see piiraks eeskirju, mis näevad ette siduva iseloomu otsuste puhul, mille vastuvõtja on Euroopa konkurentsivõrgustiku liige, kes kohaldab asutamislepingu artikleid 81 ja 82 seoses samade asjaoludega; märgib, et koolitus ja vahetusprogrammid peaksid viima otsuste lähendamiseni, nii et liikmesriikide konkurentsiasutuste otsuste vastastikune tunnustamine muutuks normiks;

15. rõhutab, et kahju hüvitamise nõude eelduseks peab olema alati süüline tegu ja seega peab konkurentsieskirjade rikkumine olema toimunud vähemalt hooletuse tõttu, välja arvatud juhul, kui siseriiklikus õiguses eeldatakse EÜ konkurentsioiguse rikkumise korral süü olemasolu, kui isik ei tõenda vastupidist, tagades nii konkurentsioiguse ühtse ja järjepideva rakendamise;

16. väljendab rahulolu, et hüvitamine keskendub tekitatud kahju ja saamata jäänud tulu, sealhulgas ülemääraste tasude ja intresside hüvitamisele, ning nõuab, et selline kahju mõiste sätestataks kollektiivsete õiguskaitsevahendite tarbeks ühenduse tasandil;

Neljapäev, 26. märts 2009

17. väljendab rahulolu komisjoni töö üle kahjuhüvitise arvutamise soovituslike suunistega, mis võiks sisaldada juhiseid selle kohta, millist teavet on vaja kahjuhüvitise arvutamiseks ning suuniste kasutamise üle vaidluste kohtuvälise lahendamise raames, kui see on võimalik;
18. märgib, et ELi tasandil on kasulik töötada edasisuunamise kohta välja ühine lähenemisviis ja pooldab edasisuunamise lubamist kaitseargumendina, samuti et põhimõtteliselt peab vastuväidet tõendama kostja ning et kohtud võivad järgida korduvalt kohaldatud riigisisesid õigusnorme põhjusliku seose ja usaldusvääruse küsimustes, saavutamaks õiglust üksikjuhtumi käsitlemisel; soovib teha ettepanekud suuniste osas, mil määral peaks kaudne ostja ja eelkõige viimane kaudne ostja saama tugineda vaidlustatavale eeldusele, et ebaseaduslik ülemäärane ostuhind suunati temale edasi täies ulatuses;
19. pooldab seda, et konkurentsieskirjade pideva või korduva rikkumise aegumise tähtaeg algab rikkumise lõppemise päevast või päevast, millal kannatanu sai või pidi rikkumisest teadlikuks saama, olenevalt sellest, kumb on hilisem; rõhutab, et aegumist käsitlevad normid aitavad suurendada ka õiguskindlust ja seepärast peab juhul, kui ei suudeta algatada haldus- või kriminaalasja või hagimenetlust, kehtima aegumistähtaeg pikkusega viis aastat; pooldab lisaks seda, et üksikhagide puhul määratakse aegumistähtaeg konkreetse liikmesriigi õigusnormidest lähtudes, ja nõuab, et sama kehtiks jätkunõuetele; märgib, et ei tohi mõjutada liikmesriikide õigusakte, mis reguleerivad aegumise peatamist või katkemist;
20. pooldab seda, et liikmesriigid näevad kohtukulude jaotamise viisi ette ise; leiab, et see on liikmesriikide otsustada, kas on vaja tagada, et kahjunõude esitajate ja kostjate erinevad rahalised võimalused kohtumenetluses ei takistaks hästi põhjendatud kahju hüvitamise hagi esitamist, ning märgib, et samuti peab kohtusse pöördumise õigus olema tasakaalustatud tugevate meetmetega, mis välistavad kuritarvitused mh frivoolsete, tüütute või väljapressivate hagide näol;
21. juhib tähelepanu, et nn leebema kohtlemise programm soodustab olulisel määral kartellide paljastamist, tehes kahju hüvitamise hagide esitamise õieti võimalikuks, ja nõuab, et töötataks välja kriteeriumid leebema kohtlemise programmi kõitvuse säilitamiseks; rõhutab, et leebema kohtlemise programmi kohaldamise olulisusest hoolimata on koostööd teinud tunnistajate täielik solidaarvastutuse alt väljajätmine süsteemiga vastuolus ning tuleb EÜ konkurentsieskirjade rikkumisega tekitatud kahju kannatanud arvukate isikute huve riivavana kategooriliselt tagasi lükata;
22. palub komisjonil ennekõike mitte kahjustada vaid pigem hõlbustada kannatajate õigust esitada kahju hüvitamise hagnosisid, vältida kartellide ja konkurentsiga seotud kohtumenetlustest loobumist ja viima kõik olulised menetlused korralikult lõpule koos selge otsusega;
23. nõuab, et Euroopa Parlament tuleb kaasotsustamismenetluses kaasata kõikidesse ühishagnosisid käsitleva õigusloome algatustesse;
24. nõuab, et igale õigusakti ettepanekule eelneks sõltumatu kulude ja tulude analüüs;
25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning ühenduse tasandi sotsiaalpartneritele.

Neljapäev, 26. märts 2009

ELi ja India vabakaubandusleping

P6_TA(2009)0189

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon ELi ja India vahelise vabakaubanduslepingu kohta (2008/2135(INI))

(2010/C 117 E/28)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 7. septembri 2005. aasta India ja ELi strateegilise partnerluse ühist tegevuskava, eriti kaubanduse ja investeringute arendamist käsitlevat jaotist, ning selle muudetud versiooni;
- võttes arvesse 29. novembril 2003. aastal toimunud neljandal ELi-India ettevõtlusalasel tippkohtumisel vastu võetud ühisavaldust ja eriti ELi-India ühisalgatust kaubanduse ja investeringute edendamiseks;
- võttes arvesse 18.–20. septembrini 2005 Hyderabadis toimunud India-ELi ümarlaua 9. kohtumise tulemusi;
- võttes arvesse ELi-India kõrgetasemelise kaubandustöörühma 13. oktoobril 2006. aastal Helsingis toimunud ELi-India seitsmendale tippkohtumisele esitatud aruannet;
- võttes arvesse 29. septembril 2008. aastal Marseille's toimunud ELi-India üheksandal tippkohtumisel vastu võetud ühisavaldust;
- võttes arvesse 30. septembril 2008. aastal Pariisis toimunud üheksandal ELi-India ettevõtlusalasel tippkohtumisel vastu võetud ühisavaldust;
- võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) 29. novembril 2005. aastal vastu võetud otsust intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS-leping) ja rahvatervise kohta;
- võttes arvesse oma 1. detsembri 2005. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse tervishoiuprobleemidega riikidesse eksportimiseks toodetavate farmaatsiatoodete patentide sundlitsentsimist ⁽¹⁾;
- võttes arvesse 29. novembril 2006. aastal allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumit kahepoolse koostöö kohta patentide, disainilahenduste ja kaubamärkide peakontrolöri ning Euroopa Patendiameti vahel;
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele ning Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) kolmepoolset põhimõtete deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika kohta;
- võttes arvesse komisjoni 22. märtsi 2006. aasta teatist pealkirjaga „Majanduskasvu- ja tööhõivepartnerluse rakendamine, muutes Euroopa ettevõtete sotsiaalse vastutuse eeskujuks” (KOM(2006)0136);
- võttes arvesse OECD tööhõivestatistikat 2008/2007;
- võttes arvesse komisjoni 5. veebruari 2008. aasta teatist „Eriline tähelepanu lastele ELi välistegevuses” (KOM(2008)0055);

⁽¹⁾ ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 79.

Neljapäev, 26. märts 2009

- võttes arvesse 2004. aasta India ja Ameerika Ühendriikide (USA) vahelist lepingut „Järgmine samm strateegilise partnerluse suunas” ja president George W. Bushi riigivisiidil Indiasse 2. märtsil 2006. aastal arutatud tuumaenergia tsiviilotstarbel kasutamise kokkulepet;
- võttes arvesse oma 4. aprilli 2006. aasta resolutsiooni Doha vooru hindamise kohta pärast Hongkongis toimunud WTO ministrite konverentsi ⁽¹⁾;
- võttes arvesse 14. novembril 2001. aastal Dohas vastu võetud WTO ministrite konverentsi neljanda istungjärgu ministrite deklaratsiooni, eriti selle lõiget 44 eri- ja diferentseeritud kohtlemise kohta;
- võttes arvesse 6. aprillil 2006. aastal New Delhis toimunud ELi ja India vahelist energiaalast tippkohtumist;
- võttes arvesse 20. juunil 2007. aastal toimunud ELi-India energiakomisjoni kolmandat kohtumist;
- võttes arvesse oma 29. septembri 2005. aasta resolutsiooni ELi ja India suhete kohta: strateegiline partnerlus ⁽²⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni tellitud uuringut inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta ELi rahvusvahelistes lepingutes ⁽³⁾;
- võttes arvesse komisjoni 4. oktoobri 2006. aasta teatist „Globaalne Euroopa: konkurentsivõime maailmas. Panus ELi majanduskasvu ja tööhõive strateegiasse” (KOM(2006)0567);
- võttes arvesse 19. mail 2008. aastal avaldatud komisjoni raportit 2007.aastal ELi välispiiril tolliasutuste konfiskeeritud võltsitud kaupade kohta;
- võttes arvesse Sussexi piirkondliku integratsiooni analüüsi keskuse läbiviidud ELi ja India vahelise võimaliku vabakaubanduslepingu kvalitatiivset analüüsi;
- võttes arvesse 15. märtsi 2007. aasta majandusanalüüsi ELi ja India vahelise võimaliku vabakaubanduslepingu majandusliku mõju kohta, mille olid tellinud *Centre d'études prospectives et d'informations internationales* (CEPII) ja *Centre d'initiatives et de recherches européennes en Méditerranée* (CIREM);
- võttes arvesse ECORYSi läbiviidud Euroopa Liidu ja India Vabariigi vahelise vabakaubanduslepingu üldanalüüsi aruannet ning kaubanduse säästvuse mõju hinnangu vahearuande projekti;
- võttes arvesse oma 28. septembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu majandus- ja kaubandussuhete kohta Indiaga ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 12. juuli 2007. aasta resolutsiooni TRIPS-lepingu ja ravimite kättesaadavuse kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 14. veebruari 2006. aasta resolutsiooni inimõiguste- ja demokraatiaklausli kohta Euroopa Liidu kokkulepetes ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 1. veebruari 2007. aasta resolutsiooni puutumatute inimõiguste olukorra kohta Indias ⁽⁷⁾;

⁽¹⁾ ELT C 293 E, 2.12.2006, lk 155.

⁽²⁾ ELT C 227 E, 21.9.2006, lk 589.

⁽³⁾ DGExP/B/PolDep/Study/2005/06.

⁽⁴⁾ ELT C 306 E, 15.12.2006, lk 400.

⁽⁵⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 591.

⁽⁶⁾ ELT C 290 E, 29.11.2006, lk 107.

⁽⁷⁾ ELT C 250 E, 25.10.2007, lk 87.

Neljapäev, 26. märts 2009

- võttes arvesse oma 22. mai 2007. aasta resolutsiooni globaalse Euroopa kohta – konkurentsivõime välisaspекtid⁽¹⁾;
 - võttes arvesse oma 4. septembri 2008. aasta resolutsiooni teenuskaubanduse kohta⁽²⁾;
 - võttes arvesse oma 10. juuli 2008. aasta resolutsiooni väidetavate massihaudade kohta India poolt administreeritavas Kashmiris⁽³⁾;
 - võttes arvesse oma 24. septembri 2008. aasta resolutsiooni ELi ja India tippkohtumise (29. september 2008, Marseille) ettevalmistamise kohta⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse India riiklikku strateegiadokumenti (2007–2013);
 - võttes arvesse 2008. aasta novembris toimunud Euroopa Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoni liikmetest koosnenud delegatsiooni visiiti New Delhisse;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ning väliskomisjoni ja arengukomisjoni arvamusi (A6-0131/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Liit peaks jätkuvalt tähtsustama WTO raames loodud eeskirjapõhist mitmepoolset kaubandussüsteemi, mis pakub asjakohaste eeskirjade kehtestamise ja nendele vastavuse tagamisega parimaid väljavaateid ausaks ja õiglaseks rahvusvaheliseks kaubanduseks;
- B. arvestades, et eduka ja tasakaalustatud Doha arengukava sõlmimine on ülitähtis nii Euroopa Liidu kui ka India jaoks ning arvestades, et sellise kokkuleppe sõlmimine ei välista kahepoolsete WTO+ lepingute sõlmimist, mis võivad mitmepoolseid eeskirju täiendada;
- C. arvestades, et poliitilised suhted Indiaga põhinevad 2004. aasta strateegilisel partnerlusel, 2005. aasta septembris toimunud ELi-India tippkohtumisel vastu võetud ning 9. ELi-India tippkohtumisel Marseille's läbi vaadatud 2005. aasta ühise tegevuskaval ja 1994. aasta koostöölepingul; arvestades, et vabakaubanduslepingus tuleks rajada ja edasi arendada koostööd, mis on juba ette nähtud koostöölepingu artiklis 24;
- D. arvestades, et Euroopa Liit on India jaoks suurim välismaiste otseinvesteeringute allikas, olles 2007. aastal Indiasse investeerinud 10,9 miljardit eurot; arvestades, et 2007. aastal moodustasid ELi investeeringud 65 % kõikidest Indiasse tehtud välismaistest otseinvesteeringutest; arvestades, et India otseinvesteeringud ELi suurenesid 0,5 miljardilt eurolt 2006. aastal 9,5 miljardile eurolt 2007. aastal;
- E. arvestades, et India oli 2000. aastal Euroopa Liidu kaubanduspartnerite seas 17. kohal ja tõusis 2007. aastaks üheksandaks; arvestades, et ajavahemikus 2000–2006 kasvas ELi kaubavahetus Indiaga umbes 80 % võrra;
- F. arvestades, et India kaubandus- ja õiguskeskkond on endiselt üsna piiranguterohke; arvestades, et 2008. aastal asetas Maailmapank India n-ö ärisõbralikkuse poolest (178 riigi seas) 122. kohale;
- G. arvestades, et vastavalt ÜRO arenguprogrammi 2007-2008. aasta inimarengu aruandele on India inimarengu indeksi põhjal 128. kohal (177 riigi seas), et 35 % India elanikkonnast kulutab päevas inimese kohta alla ühe dollari ja 80 % vähem kui kaks dollarit; arvestades, et arengumaade vaesusindeksi kohaselt on India 108 arengumaa hulgas, mille kohta see indeks on arvatud, 62. kohal; arvestades, et Indias on laste töö kasutamise määr üks kõrgemaid;

⁽¹⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 128.

⁽²⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0407.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0366.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0455.

Neljapäev, 26. märts 2009

- H. arvestades, et India osariikide vahel valitseva majandusliku ebavõrdsuse ning sellest tuleneva jõukuse ja rahvatulu ebahürtlase jaotumise tõttu tuleb rakendada tugevaid täiendavaid majanduspoliitilisi meetmeid, sealhulgas maksude ühtlustamine ning vaesematele osariikidele suunatavad jõupingutused, tõstmaks nende võimekust rahaliste vahendite kasutamisel;
- I. arvestades, et India saab üldisest soodustuste süsteemist (GSP) kõige enam kasu; arvestades, et sooduskorra alusel Indiast Euroopa Liitu toimuva impordi maht kasvas 2007. aastal 11,3 miljardi euron, võrreldes 9,7 miljardi euroga 2006. aastal;
- J. arvestades, et mõlemad osapooled kinnitavad oma kindlat valmidust alandada tariife ning jätkata asutamiseõiguse ja teenuskaubanduse liberaliseerimist;
- K. arvestades, et turulepääsuga peavad kaasnema läbipaistvad ja asjakohased eeskirjad ning standardid, et tagada turu liberaliseerimise kasulikkus;
- L. arvestades, et turulepääsu takistavad mittetariifsed kaubandustõkked, nagu töötervishoiu- ja tööohutusnõuded, ning tehnilised tõkked, koguselised piirangud, vastavuse hindamise menetlused, kaubanduse kaitsemehhanismid, tolliprotseduurid, riigimaksud ning rahvusvaheliste normide ja standardite vastu võtmata jätmine;
- M. arvestades, et veelgi enam tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta intellektuaalomandi õiguse tunnustamise, sobiva ja tõhusa kaitse, rakendamise ja jõustamise elemente, sealhulgas patente, kauba- ja teenindusmärke, autoriõigust ja sellega seotud õigusi, geograafilisi näitajaid (kaasa arvatud päritolumärk), tööstusdisaini ja integraallülituste topograafiat;
- N. arvestades, et India on üks peamisi kohti, kust pärinevad liikmesriikide tolliasutuste konfiskeeritud võltsitud ravimid (30 % konfiskeeritud ravimite kogumahust); arvestades, et nõuetele mittevastavad ja võltsitud ravimid soodustavad ravimiresistentsust ning suurendavad haigestumust ja suremust;
- O. arvestades, et koostöölepingu artikli 1 lõikega 1 nähakse ette inimõiguste ja demokraatia põhimõtete austamine; arvestades, et see on lepingu põhiline element;
- P. arvestades, et 2008. aasta ülemaailmse näljaindeksi kohaselt on India 88 arengu- ja üleminekuriigi seas 66. kohal; arvestades, et India näljaindeksi kohaselt ei kuulu ükski India osariik „madalasse” või „mõõdukasse” kategooriasse; kaheteistkümnes osariigis on olukord „murettekitav”; ning neljas osariigis – Punjabis, Keralas, Haryanas ja Assamis – on olukord „tõsine”;
- Q. arvestades, et vabakaubandusleping peaks hõlmama sotsiaal- ja keskkonnastandardite ning säästva arenguga seotud kohustusi ning sotsiaal- ja keskkonnavaldkonnas rahvusvaheliselt kokku lepitud standardite tulemuslikku rakendamist, mis on vajalik eeltingimus, et soodustada inimväärse töö edendamist ILO peamiste tööalaste standardite tulemusliku siseriikliku rakendamise kaudu;
- R. arvestades, et India ei ole allkirjastanud tuumarelvade leviku tõkestamise lepingut; arvestades, et tuumatarneriikide grupp tühistas embargo India tuumakaubandusele ning USA Kongress kiitis heaks USA ja India vahelise tuumakoostöö kokkuleppe;
- S. arvestades, et ELi-India üheksandal tippkohtumisel Marseille's sõlmiti horisontaalne lennundusleping ning India oli ELi ja ELi mittekuuluvate riikide vahelist reisijate liikumist arvestades 11. kohal; arvestades, et EL ja India kiitsid heaks muudetud ühise tegevuskava, laiendades 2005. aasta strateegilist partnerlust uutesse valdkondadesse, ning arvestades, et Indiasse rajati Euroopa ettevõtlus- ja tehnoloogiakeskus,

Neljapäev, 26. märts 2009

Üldised küsimused

1. usub, et vabakaubandusleping peaks olema tasakaalustatud ning WTO eeskirjadele ja kohustustele vastav; on arvamisel, et edukas Doha arengukava jääb Euroopa Liidu kaubandusalaseks prioriteediks ning et läbirääkimised Indiaga vabakaubanduslepingu sõlmimiseks oleksid seega täienduseks mitmepoolsetele eeskirjadele;
2. tuletab meelde, et ELi-India strateegiline partnerlus põhineb ühistel põhimõtetel ja ühistel väärtustel, nagu neid kajastatakse EÜ-India 1994. aasta koostöölepingus ja 2005. aasta ühises tegevuskavas; usub, et uus konkurentsist lähtuv vabakaubandusleping peaks täiendama 1994. aasta koostöölepingut ning peaks olema sellega õiguslikult ja institutsionaalselt seotud;
3. tervitab ELi ja India 9. tippkohtumise tulemusi ning muudetud ühist tegevuskava; soovib läbirääkimiste osapooltel jätkata konsultatsioone peamiste sidusrühmadega; tuletab meelde Euroopa Liidu ja India lubadust kiirendada vabakaubanduslepingu üle peetavaid läbirääkimisi ning teha olulisi ja tõhusaid edusamme ambitsioonika, tasakaalustatud ja laiapõhjalise kaubandus- ja investeringute lepingu sõlmimiseks; tunneb pettumust läbirääkimiste aeglase kulgemise pärast; nõuab, et pooled sõlmiksid ulatusliku, ambitsioonika ja tasakaalustatud vabakaubanduslepingu 2010. aasta lõpuks;
4. julgustab India föderaalvalitsust ja osariikide valitsusi oma poliitikat ja tegevust vastastikku kooskõlastama, et saavutada võimalikult suurt kasu;
5. juhib ELi ja India majanduse vastastikusest täiendavusest lähtudes tähelepanu võimalusele suurendada edaspidi ELi ja India vahelist kaubandust ja investeringuid ning vabakaubanduslepingust tulenevatele äri võimalustele; peab ELi-India vabakaubanduslepingut kasulikuks mõlemale osapoolle, kuid soovib läbi viia olemasolevate sektoripõhiste probleemide hindamist; lisaks rõhutab, et vabakaubandusleping peaks tagama selle, et suurenevast kahepoolsest kaubavahetusest saaksid kasu võimalikult paljud inimesed ning et see aitaks India täita aastatuhande arengueesmärgi, muu hulgas takistada keskkonna seisundi halvenemist;
6. julgustab osapooli pöörama tähelepanu ka vabakaubanduslepingu võimalikele puudujääkidele ning sellele, kuidas turgude kiire avamine võib mõjuda ebasoodsalt inimarengule ja soolisele võrdõiglikkusele;
7. palub komisjonil lisada vabakaubanduslepingusse olulise osana ambitsioonika jätkusuutlikku arengut käsitleva peatüki, mille puhul tuleks kohaldada standardset vaidluste lahendamise mehhanismi;

Kaubavahetus

8. avaldab rahulolu paljude vabakaubanduse simulatsioonide tulemuste üle, mis näitavad, et vabakaubandusleping aitaks suurendada nii ELi kui ka India eksporti ja importi tervikuna; rõhutab, et praeguse keskmise kasvumäära juures ületab kahepoolse kaubanduse maht 2010. aastaks eeldatavalt 70,7 miljardit eurot ja 2015. aastaks 160,6 miljardit eurot;
9. võtab teadmiseks, et India keskmiselt kohaldatavaid tariife on alandatud teiste Aasia riikidega võrreldava tasemeni; India keskmine kohaldatav tariif on nüüd 14,5 %, samal ajal kui ELi keskmine on 4,1 %;
10. peab oluliseks, et vabakaubanduslepinguga kinnitatakse tehniliste kaubandustõkete lepingu ja sanitaar- ning fütosanitaarlepingu sätteid; palub komisjonil seoses sellega tegeleda lahendamata küsimustega, nagu näiteks loomade heaolu;
11. märgib, et India on mures ühtlustatud mikrobioloogiaalaste standardite puudumise pärast ELis, REACHi mõjude pärast, puuvilja ELi eksportimiseks vajalike kulukate sertifikaatide pärast ja kulukate vastavahindamise menetluste pärast EÜ vastavusmargi saamiseks ning rõhutab, et need küsimused tuleb vabakaubanduslepinguga lahendada; kutsub mõlemaid osapooli üles tagama reguleerimise ja mittetariifsete tõkete haldamist sellisel viisil, et see ei takista üldist kaubavahetust; kutsub nii ELi kui ka Indiat üles tegema mitmesugustes töörühmades tihedamat koostööd tehniliste määruste ja standardite raamistiku läbipaistvaks muutmiseks; kutsub veel komisjoni üles andma tehnilist abi India tootjatele, et toetada neid nende jõupingutustes ELi standardite täitmiseks, eriti tootmise tervishoiu-, sotsiaal- ja keskkonnanalase mõõtmepuhul, nii et sellest võidaksid mõlemad osapooled;

Neljapäev, 26. märts 2009

12. tunnistab, et India standardite süsteem on alles välja kujunemas; palub India standardibürool ja ravimistandardite kontrolli keskasutusel tõsta oma standardeid, et viia need kooskõlla rahvusvaheliste normidega, ning suurendada standardite kujundamise läbipaistvust testimis- ja sertifitseerimismenetluste täiustamise abil; tunneb muret sanitaar- ja fütosanitaarmedetete ning -normide rakendamise ja kontrollimise pärast; kutsub komisjoni üles andma asjakohast abi, et tugevdada India reguleerivate asutuste võimekust ja kvalifitseeritud inimressursse;

13. rõhutab, et vabakaubandusleping peaks sisaldama siduvat riikidevahelist vaidluste lahendamise mehhanismi, sätteid mittetariifseid tõkkeid käsitlevate tülide vahendamise, dumpinguvastaste abinõude ja tasakaalustava tollimaksu meetmete kohta ning üldise tolli- ja kaubanduskokkuleppe (GATT) XX ja XXI artiklil põhinevat üldise erandi klauslit;

Teenustekaubandus ning ettevõtete asutamine

14. tunnistab, et teenused on India majanduse kõige kiiremini kasvav sektor; märgib, et India on aktiivselt huvitatud üldise teenuskaubanduse kokkuleppe (GATS) 1. ja 4. tarneviisi liberaliseerimisest; märgib, et Euroopa Liit sooviks lõpule viia turulepääsu liberaliseerimise ja võrdse kohtlemise 3. tarneviisi enamiku teenuste puhul;

15. juhib tähelepanu asjaolule, et teenuste liberaliseerimine ei tohi kuidagi piirata teenuste, sealhulgas avalike teenuste reguleerimise õigust;

16. märgib, et India kaubandus-tööstuskodade föderatsiooni andmetel ületab kahepoolne teenuskaubanduse maht 2015. aastaks ehk teenuste vabakaubanduslepingu jõustamise ajaks eeldatavalt 246,8 miljardit eurot;

17. märgib, et ELi ja India vaheline teenuskaubandus on suhteliselt tasakaalustamata; EL ekspordib Indiassa 1,5 % oma teenustest, samal ajal kui India ekspordab ELi moodustab 9,2 % India teenuste kogueksportidist;

18. julgustab Indiat välja töötama asjakohaseid andmekaitsealaseid õigusakte, millega India saaks piisava kaitsetasemega riigi staatuse, millega muutuks võimalikuks ja lubatavaks isikuandmete edastamine EList vastavalt ELis kehtivatele õigusaktidele;

19. märgib, et India on suuruselt viies telekommunikatsiooniteenuste turg maailmas ning telekommunikatsiooniturg on viimase viie aasta jooksul kasvanud umbes 25 % aastas; tervitab telekommunikatsiooni valdkonnas välismaalaste omandile seatud piirangute lõdvendamist, kuid avaldab kahetsust selle üle, et sisepoliitilised piirangud püsivad; nõuab seetõttu teenuseosutajate litsentsimise piirangute lõdvendamist ning määramatuse kaotamist tariifide ja režiimide vastastikuse sidumise poliitikas, ning rõhutab vajadust asendada sektorit valitsevad vanad õigusaktid uute, tulevikku suunatud õigusaktidega, mis ühendaksid endas küberruumi seadused ja uue litsentsimise; on seisukohal, et telekommunikatsiooni ja infotehnoloogia sektor on India majanduse peamised edasiviijad ning India tuleb muuta telekommunikatsioonitootmise teljeks, lihtsustades telekommunikatsioonikesksete erimajandusvõondite loomist; rõhutab tootmissektoris peituvaid tohutuid võimalusi;

20. kutsub satelliitsidesektori puhul Indiat üles alustama Euroopa Liidu ettevõtetega dialoogi ja avama neile oma turu, selleks et:

- a) paremini toetada riiklikke arengueesmärke ning vastata üha kasvavale sisenõudlusele telekanalite satelliitditauneritega otsevastuvõtu ja lairibateenuste järele ning
- b) üle saada liikuvate satelliitsideteenustega seotud turvalisuse probleemidest uute tehniliste lahenduste abil, mis annaksid riigiasutustele enam kui piisava kontrolli liikuva satelliitside üle;

Neljapäev, 26. märts 2009

21. tervitab India lubadust lubada välismaistel õigusbüroodel Indias tegutseda, kuna kõnealune avanemine toob olulist kasu nii India majandusele ja õigusvaldkonna esindajatele kui ka Euroopa rahvusvahelise õiguse kogemustega advokaadibüroodele ning nende klientidele; palub komisjonil koos India asutustega uurida vabakaubanduslepingu abil õigusteenuste liberaliseerimise võimalust ja ulatust;

22. märgib, et vabakaubanduslepingu täielikku eesmärki ei saa saavutada ilma 4. tarneviisi panustamata; rõhutab, et kutsevalifikatsioonide riiklik ja kogu ELi hõlmav akrediteerimine ning lepingud, mis käsitlevad nii ELis kui ka Indias erialateenuste vastastikust tunnustamist ja litsentseerimisnõudeid, on väga kasulikud ning seda valdkonda saaks hõlpsasti vabakaubanduslepinguga reguleerida; sellele vaatamata nõuab eraldi käsitletavate liikmesriikide osas põhjalikku analüüsi;

23. ergutab Indiat oma pangandus- ja kindlustussektorit järkjärgult liberaliseerima;

24. julgustab Indiat tagama, et arutusele tulev läbivaadatud postiseaduse eelnõu ei piiraks ekspressteenuste osutajate praegusi turulepääsu võimalusi ning palub komisjonil taotleda Indialt täielikku panustamist nii ekspressteenustesse kui ka ekspressvedudega tegelevate transportiettevõtete omakäitlusesse lennujaamades, selleks et kaitsta turulepääsu võimalusi ka tulevikus;

25. taotleb Indialt avatumat lähenemist korduvat riiki sisenemist võimaldavate ja vähemalt aastase kehtivusega viisade andmisel liikmesriikide kodanikele, äritegelastele ja poliitikutele;

Investeeringud

26. kutsub komisjoni üles lisama vabakaubanduslepingusse investeeringute peatüki, millega nähtaks ette ühe ühtse teabepunktiga süsteemi loomine investoritele;

27. tervitab Euroopa ettevõtlus- ja tehnoloogiakeskuse loomist New Delhis eesmärgiga võimendada ettevõtete vahelist ja tehnoloogialast koostööd India ja liikmesriikide vahel;

28. tuletab meelde, et investeeringutest kasu saamiseks peavad nendega kaasnema hästi koostatud eeskirjad ja määrused; kinnitab veel kord sellega seoses oma 13. märtsi 2007. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse – uue partnerluse kohta⁽¹⁾; seetõttu kutsub komisjoni üles toetama riikidevaheliste ettevõtete suhtes vabakaubanduslepingus kohaldatavaid eeskirju, et tagada, et investorid austaksid ILO põhistandardeid, sotsiaalseid ja keskkonnavalaseid pakte ning rahvusvahelisi lepinguid, et saavutada tasakaal majanduskasvu ning kõrgemate sotsiaal- ja keskkonnastandardite vahel;

29. tuletab meelde, et kui vabakaubanduslepingu investeerimisalaste peatükkidega kaasnevad sageli kohustused liberaliseerida kapitali liikumine ning loobuda kapitali kontrollimehhanismidest, tuleb kõnealustesse punktidesse suhtuda äärmise ettevaatusega, arvestades eriti arengumaade puhul, kapitali kontrollimise tähtsust finantskriisi mõjude leevendamisel; nõuab tungivalt, et EL edendaks rahvusvahelistel foorumitel Indias tegutsevate välismaiste ettevõtjate hulgas ettevõtjate suuremat vastutust, ning nõuab samas tungivalt, et India valitsusega saavutataks kokkulepe Indias asuvate kodu- ja välismaiste ettevõtete töötajate õiguste tulemusliku järelevalvesüsteemi loomiseks;

30. palub komisjonil lisada vabakaubanduslepingusse investeeringute peatükk, mis on lepingu oluline osa ning võimaldab teineteise turgudele investeerimise protsessi muuta palju sujuvamaks tänu investeerimistingute edendamisele ja kaitsmisele koos samaaegse hetkevõimaluste uurimisega; teeb ettepaneku, et kõnealuse investeerimislepinguga võiks sätestada mõlema poole investoritele ühest allikast teabe jagamise korra, mis võimaldaks neil saada teavet investeerimiseeskirjade ja -tavade erinevuste ning kõigi õiguslike küsimuste kohta;

⁽¹⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 45.

Neljapäev, 26. märts 2009

Riigihanked

31. kahetseb, et India ei ole nõus lisama vabakaubanduslepingusse riigihankeid; kutsub komisjoni üles pidama läbirääkimisi tõhusa ja läbipaistva hangete süsteemi üle; kutsub Indiat üles kohaldama riigihankelepingute sõlmimisel läbipaistvaid ja ausaid menetlusi ning võimaldama Euroopa ettevõtetele juurdepääsu riigihankesüsteemidele;

Kaubavahetus ja konkurents

32. ergutab rakendama India uut konkurentsiseadust; usub, et Euroopa Liit peaks vabakaubanduslepingusse lisama asutamislepingu artiklite 81 ja 82 sisu, et kindlustada konkurentsipoliitika kohustuste järgimine;

Intellektuaalomandi õigused, tööstus- ja kaubanduspoliitika

33. tervitab India kindlat pühendumist tugevale intellektuaalomandi õiguste korrale ning TRIPSi soodustustate kasutamisele, et täita oma kohustusi rahvatervise valdkonnas, eelkõige seoses ravimite kättesaadavusega; ergutab seda rangelt rakendama ja jõustama; kutsub komisjoni ja asjaomaseid India asutusi üles oma tegevust koordineerima, et tulemuslikult asuda võitlusse võltsimise ning eriti võltsitud ravimite vastu;

34. kutsub Euroopa Liitu ja Indiat üles tagama, et sel ajal, kui India arendab oma suutlikkust minna geneeriliste ravimite tootmiselt üle uuringutepõhisele tootmisele, ei takistaks vabakaubanduslepingust tulenevad kohustused põhiravimite kättesaadavust;

35. kutsub Euroopa Liitu ja Indiat üles ühiselt rahastama ja toetama meetmeid ja algatusi, näiteks auhinnaafonde, patentide ühiskasutust ja muid alternatiivseid mehhanisme, et kindlustada ravimite kättesaadavust ning sellealast uuendustegevust, eriti tähelepanuta jäetud haiguste puhul;

Kaubandus ja säästev areng

36. tunnistab, et oluline arengut käsitlev peatükk on iga vabakaubanduslepingu tähtis osa, mille suhtes kohaldatakse standardset vaidluste lahendamise mehhanismi;

37. palub Euroopa Liidul ja Indial tagada, et kaubandust ja välismaiseid otseinvesteeringuid ei soodustataks ei keskkonnanõuete ega põhiliste töötervishoidu ja tööohutust käsitlevate õigusnormide ja standardite alandamise hinnaga, võimaldades samas selliste standardite järgimise piisavat kontrolli;

38. palub ILO põhikonventsioonide ratifitseerimist ja tõhusat kohaldamist;

39. on mures laste töö kasutamise pärast Indias, mis väga sageli toimub ohtlikes ja ebatervislikes tingimustes; palub komisjonil seda teemat arutada vabakaubanduslepingu üle peetavatel läbirääkimistel ning palub India valitsusel maksimaalselt pingutada selle nähtuse põhjuste kõrvaldamiseks, et laste tööjõu kasutamisele lõpp teha;

40. tunnistab uue laste tööjõu kasutamise seaduse vastuvõtmist 2006. aastal, millega keelatakse alla 14 aasta vanustel lastel töötada koduabilisena või toiduainete müüjana, ning kutsub ELi jätkuvalt julgustama Indiat ratifitseerima ILO konventsiooni nr 182 lapsele sobimatu töö kohta, konventsiooni nr 138, mis käsitleb vanuse alammäära töөлvetmisel ja konventsiooni nr 98 organiseerumisõiguse ja kollektiivläbirääkimiste õiguse kaitse kohta, mis tähendaks positiivset sammu laste tööjõu kasutamise kaotamise kui lõppeemärgi suunas;

Neljapäev, 26. märts 2009

41. rõhutab, et Euroopa Liit peaks avaldama India valitsusele survet, et see asuks võitlema miljoneid, peamiselt nn puutumataute (dalitid) ja adivaside (India põlisrahvaste ja -hõimude liikmed) hulka kuuluvaid India elanikke puudutava sunniviisilise töö vastu; täheldab, et arvatakse, et seda probleemi ei käsitleta piisaval määral haldusalase ja poliitilise tahte puudumise tõttu;

42. nõuab tungivalt, et EL lisaks Indiaga sõlmitavasse vabakaubanduslepingusse sätte, mis tagaks, et erimajanduspiirkondade eeliseid kasutatavatele ELi ettevõtetele ei saa teha erandeid töötajate põhiõiguste või muude õiguste järgimisel, mis põhinevad India poolt ratifitseeritud ILO konventsioonidel;

43. rõhutab, et inimõiguste ja demokraatia klausel on jätkuvalt vabakaubanduslepingu keskne element; on mures religioosete vähemuste ja inimõiguste kaitsjate jätkuva tagakiusamise pärast Indias ning praeguse inimõiguste ja julgeoleku olukorra pärast India poolt administreeritavas Kashmiris;

44. kutsub nõukogu, komisjoni ja Indiat üles tagama, et vabakaubandusleping ei kahjustaks ebasoodsas olukorras olevaid elanikkonnarühmi, näiteks puutumatauid ja adivasisid, ning et vabakaubanduslepingust tuleneda võivad hüved jõuaksid kõigi ühiskonnaliikmeteni;

45. tervitab Euroopa Liidu ja India pühendumist tsiviilistarbeline tuumauuringute alal tehtavale koostööle; märgib, et India ei ole tuumarelva leviku tõkestamise lepingule alla kirjutanud ning et tuumatarneriikide grupp andis Indiale õiguse sellest loobuda; kutsub Indiat üles tuumarelva leviku tõkestamise lepingule alla kirjutama;

Euroopa Parlamendi roll

46. ootab, et nõukogu ja komisjon esitaksid vabakaubanduslepingu EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 teise lõigu kohaselt Euroopa Parlamendile nõusoleku saamiseks;

47. palub nõukogult ja komisjonilt kinnitust India valmiduse kohta läbirääkimisteks Euroopa Liiduga vabakaubanduslepingu üle, kui pärast eelolevaid üldvalimisi astub ametisse India uus valitsus;

Muud kaalutlused

48. võtab teadmiseks inflatsiooni kiire kasvu Indias; tunnistab, et India kui Euroopa Liidu üha olulisema kaubanduspartneri konkurentsivõime säilitamise huvides on vaja märkimisväärseid investeeringuid infrastruktuuri ja elektritootmise võimsuse olulist kasvu; tervitab valitsuse kava kulutada järgmise viie aasta jooksul selles valdkonnas rohkem kui 500 miljardit USA dollarit ning kutsub era- ja avalik-õiguslikke asutusi üles selle hiigelprojekti raames täiel määral koostööd tegema;

49. tunneb heameelt asjaolu üle, et India peaminister avas Baramulla ja Qazigundi vahelise uue Srinagari raudteeliini, mis annab kohalikele inimestele tuhandeid uusi töökohti; on veendunud, et sellised majandusalgatused suurendavad Kashmiri elanike väljavaateid jõukamaks ja rahulikumaks tulevikuks;

50. tunneb heameelt India edu üle, kellest on saanud nii arenguabi andev kui ka saav riik;

51. väärtustab edusamme teadus- ja arendustegevuse alases koostöös, mis muu hulgas toimub ELi rahastatava raamprogrammi kaudu; tunneb heameelt programmi Erasmus Mundus kaudu Euroopa ülikoolides õppivate India üliõpilaste suure hulga üle;

52. juhib tähelepanu asjaolule, et kui Euroopa Liidu ja India majanduskoostöö aluseks on ELi üldiste väärtuste süsteem, võib see koostöömudel saada eeskujuks koostööle teiste Aasia riikidega;

Neljapäev, 26. märts 2009

53. tervitab ELi ja India 2007.–2009. aasta kultuurikoostöö erimeetmete käivitamist, eriti hariduse, üliõpilasvahetuse, koolituse ja kultuuridevahelise dialoogi valdkonnas;
54. väljendab muret üleilmse hinnatõusu ja selle mõju pärast kõige vaesematele rahvastikurühmadele, sealhulgas Indias, mis ohustab stabiilset majanduskasvu ja suurendab üldist ebavõrdsust; kutsub Euroopa Liitu ja Indiat üles kooskõlastama omavahel ulatuslikku strateegiat selle probleemi integreeritud käsitlemiseks;
55. tunneb heameelt, et India on saavutanud märkimisväärset edu üldise alghariduse suunal, teeb edusamme vaesuse likvideerimisel ja puhta joogivee kättesaadavuse laiendamisel; märgib samas, et India ei ole teinud vajalikke edusamme enamiku tervishoiualaste aastatuhande arengueesmärkide osas, nagu laste suremuse vähendamine, emade tervis, laste alatoitluse ja malaaria ning tuberkuloosi ja HIV/AIDSi piiramine; on mures selle pärast, et puutumatud ja adivasid kogevad kõige vähem edusamme aastatuhande arengueesmärkide saavutamisel ning neid diskrimineeritakse jätkuvalt elamispinna, hariduse, tööhõive ja arstiabi ning muude teenuste kättesaadavuse osas;
56. märgib, et jätkuval majanduskasvule vaatamata püsib endiselt suur ebavõrdsus ning üle 800 miljoni inimese peab toime tulema vähem kui kahe USA dollariga päevas; on eriti mures kõige halvemas olukorras olevate elanikkonnakihtide, eriti naiste, laste, tõrjutud rühmade ja diskrimineerimise ohvrite, näiteks puutumatud ja adivaside ning maaelanikkonna olukorra pärast; rõhutab vajadust tagada, et vabakaubandusleping ei piiraks India valitsuse pädevust vaesuse ja ebavõrdsuse probleemidega tegelemisel; kutsub nõukogu ja komisjoni üles tegema India valitsusega koostööd nimetatud elanikkonnarühmade olukorra parandamiseks ning edasise koostöö osas revideerima oma panust soolise ja kastilise diskrimineerimise lõpetamiseks, toetudes oma eelpool nimetatud resolutsioonile puutumatud inimõiguste olukorra kohta Indias;
57. rõhutab, et keskkonna järjest suurem hävitamine Indias on üha kasvav probleem, millel on kujuteldamatud majanduslikud, sotsiaalsed ja ökoloogilised tagajärjed, eeskätt suure hulga vaesuses elavate india-laste jaoks ning seetõttu rõhutab eriti ELi ja India sellealase jätkuva koostöö vajalikkust;
58. peab muljetavaldavaks majanduskasvu mõju India mõnede piirkondade arengule ja kutsub komisjoni üles toetama uuringuid, sellise mõju peamisi avaldumisvorme ning seda põhjustavaid riiklikke ja piirkondlikke meetmeid, et hõlbustada teadmiste ja parimate tavade vahetust piirkondade vahel;
59. tervitab India valmidust suurendada tervishoiu osakaalu avaliku sektori kulutustes ning toetab seda suundumust, eesmärgiga tagada, eriti maapiirkondades, tulemuslike tervishoiuteenuste küllaldane kättesaadavus;
60. on seisukohal, et Euroopa Liit peab pöörama erilist tähelepanu India väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKE) sektorile, ja soovib seetõttu kõigis ELi ja India vahelise arengukoostöö programmides tugedada VKEsid selliste meetmetega, mis aitavad rahastada kodanike algatatud kohalikke turupõhiseid projekte;
61. tervitab mikrorediidi levikut kogu Indias, mis on leidnud tunnustust tulemusliku rohujuure tasandilt juhitava arengu põhjustajana;

*

* *

62. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide ja India valitsustele ja parlamentidele.
-

Neljapäev, 26. märts 2009

Alltöövõtjate sotsiaalne vastutus tootmisahelas

P6_TA(2009)0190

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon alltöövõtjate sotsiaalse vastutuse kohta tootmisahelas (2008/2249(INI))

(2010/C 117 E/29)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 31 lõiget 1;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 39, 49, 50 ja 137;
- võttes arvesse nõukogu 22. septembri 1994. aasta direktiivi 94/45/EÜ Euroopa tööandjate asutamise või töötajate teavitamis- ja nõustamiskorra sisseseadmise kohta liikmesriigiuulestes ettevõtetes või kontsernides ⁽¹⁾;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2002. aasta direktiivi 2002/14/EÜ, millega kehtestatakse töötajate teavitamise ja nõustamise üldraamistik Euroopa Ühenduses ⁽²⁾;
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sätestatakse karistused ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tööandjatele (KOM(2007)0249);
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2006. aasta resolutsiooni töötajate lähetamist käsitleva direktiivi 96/71/EÜ kohaldamise kohta ⁽³⁾ ja 11. juuli 2007. aasta resolutsiooni töötajate lähetamise kohta seoses teenuste osutamisega ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse OECD suuniseid rahvusvahelistele ettevõtetele;
- võttes arvesse ILO kolmepoolset deklaratsiooni rahvusvaheliste ettevõtete ja sotsiaalpoliitika põhimõtete kohta;
- võttes arvesse oma 15. novembri 2005. aasta resolutsiooni globaliseerumise sotsiaalse mõõtme kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 13. märtsi 2007. aasta resolutsiooni ettevõtete sotsiaalse vastutuse ja uue partnerluse kohta ⁽⁶⁾;
- võttes arvesse oma 23. mai 2007. aasta resolutsiooni inimväärse töö tagamise kohta kõigi jaoks ⁽⁷⁾;
- võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni deklareerimata töö vastase võitluse tõhustamise kohta ⁽⁸⁾;
- võttes arvesse oma 11. juuli 2007. aasta resolutsiooni tööõiguse ajakohastamise kohta 21. sajandi sõlmküsimuste lahendamisel ⁽⁹⁾;

⁽¹⁾ EÜT L 254, 30.9.1994, lk 64.

⁽²⁾ EÜT L 80, 23.3.2002, lk 29.

⁽³⁾ ELT C 313 E, 20.12.2006, lk 452.

⁽⁴⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 411.

⁽⁵⁾ ELT C 280 E, 18.11.2006, lk 65.

⁽⁶⁾ ELT C 301 E, 13.12.2007, lk 45.

⁽⁷⁾ ELT C 102 E, 24.4.2008, lk 321.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0466.

⁽⁹⁾ ELT C 175 E, 10.7.2008, lk 401.

Neljapäev, 26. märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu 12. oktoobri 2004. aasta otsust kohtuasjas C-60/03 *Wolff & Müller* ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse uuringut „Vastutus Euroopa ehitussektori alltöövõtuprotsessides”, mille korraldas Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fond;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A6-0065/2009),
- A. arvestades, et alltöövõttu võib pidada majandustegevuse lahutamatuks osaks;
- B. arvestades, et viimase 25 aasta enneolematult aktiivne majandustegevus on oluliselt kaasa aidanud tööhõive määra tõstmisele enamikus Euroopa Liidu liikmesriikides ja arvestades, et sellest on olnud kasu nii väikestele kui suurtele ettevõtjatele ja see on ergutanud ettevõtlust;
- C. arvestades, et globaliseerumine ja selle tagajärjel suurenev konkurents toovad kaasa muutusi ettevõtjate töökorralduses, kaasa arvatud mittestrategiliste tegevuste väljastellimine, võrgustike loomine ja laienev alltöövõtu kasutamine;
- D. arvestades, et selle tulemusel raskendavad ematöötajate ja tütar-ettevõtjate ning peatöövõtjate ja nende alltöövõtjate keerulised seosed erinevate struktuuride, tegevuse ja poliitika, samuti tootmisahela erinevate osaliste vastutuse selget eristamist;
- E. arvestades, et neil muudatustel on olnud ulatuslik mõju töösuhetele ja mõnikord on raske selgelt määratleda, millised õigusaktid on tootmisahela erinevate osalejate suhete puhul kohaldatavad, ning arvestades, et selle tagajärjena ei reguleerita tööjõu tasustamist ja jaotamist enam tööstuse reguleerivas raamistikus;
- F. arvestades, et tänapäeval võtab tootmisprotsess paljudes tööstusharudes pikendatud ja laiendatud katkendliku tootmisahela vormi, mis moodustab (horisontaalse ja vertikaalse) logistilise ahela ning majandusliku ja tootva iseloomuga väärtusahela, mille puhul delegeeritakse üksikud valdkonnad või tööülesanded sageli väikeettevõtjatele või füüsilisest isikust ettevõtjatele, ning võttes arvesse, et selle tulemusena asenduvad otsesed tööjõukulud ettevõtte raamatupidamises arvetel või käsunduslepingutel põhinevate alltöövõtu, teenuste osutamise või tarnimisega seotud kuludega;
- G. arvestades, et alltöövõtjad konkureerivad sageli omavahel ja arvestades, et seetõttu satuvad nii pakku- miskutse esitaja kui alltöövõtja töötajad oma töötingimuste osas surve alla;
- H. arvestades, et Euroopa Parlament on varem rõhutanud nn valede füüsilisest isikust ettevõtjate probleemi ja arvestades, et see probleem kerkib esile ka seoses alltöövõtjatega;
- I. arvestades, et alltöövõtu ja allhangete andmine õiguslikult iseseisvatele äriühingutele ei too kaasa sõltu- matust ning tootmisahela madalamal tasemel asuvad äriühingud, välja arvatud kõrgtehnoloogiale või muule väga spetsiifilise valdkonnale spetsialiseerinud alltöövõtjad, ei ole sageli olukorras, mis võimaldaks neil tegutseda peatöövõtjatega võrdsetel alustel;
- J. arvestades, et kuigi alltöövõtul on palju positiivseid aspekte ja see on võimaldanud tootmismahtu suurendada, põhjustab see ühtlasi töötajate vahel mõningast majanduslikku ja sotsiaalset tasakaalusta- matust ja võib põhjustada töötingimuste pidevat halvendamist, mis annab põhjust muretsemiseks;

(1) Kohtuasi C-60/03: *Wolff & Müller*, EKL 2004, lk I-9553.

Neljapäev, 26. märts 2009

- K. arvestades, et alltöövõttu võivad kasutada ka näiteks puhtalt vahendajad, inimjõul põhinevad ettevõtted või ajutise töö agentuurid, mis mõnikord tegutsevad nn riulifirmadena, ja sageli antakse neile ainult üks tööleping või töötajad palgatakse ainult sellel konkreetsel eesmärgil; arvestades, et selle poolest paistab eriti silma ehitus kui kiiresti muutuv valdkond ja teised sektorid, kus töösuhted on pahatihti ebakindlad;
- L. arvestades, et piiriülese kontekstis süvenevad selle ebakindla seisundiga seotud probleemid näiteks juhul, kui töötajad lähetatakse tööle kolmandasse liikmesriiki;
- M. arvestades, et ehitusvaldkonna töösuhted on ümber kujundatud ja samal ajal on vähenenud peatöövõtja otsene sotsiaalne vastutus, kuna tööjõud on alltöövõtjate ja tööhõiveagentuuride kasutamise teel hajutatud, mis muudab odava, sageli oskusteta tööjõuga varustamise madalama taseme alltöövõtu lahutamatuks osaks;
- N. arvestades, et mõningate sektorite, eelkõige ehitusvaldkonna tihti keerukates alltöövõtuahelates esineb kuritarvitusi eriti sageli,
- O. arvestades, et tuleb tagada, et põhimõtte maksta ühes kohas ühesuguse töö eest ühesugust tasu kehtiks kõikide töötajate puhul, sõltumata nende staatusest ning töölepingu liigist, ja et seda põhimõtet täidetakse,
1. kutsub riigiasutusi ja kõiki sidusrühmi andma oma parimat, et suurendada töötajate teadlikkust oma õigustest erinevate õigusaktide raames (nt tööõigus, kollektiivlepingud, toimimisyhendid), mis reguleerivad nende töösuhet ja töötingimusi ettevõttes, mille heaks nad töötavad, samuti lepingulisi suhteid alltöövõtuahelates;
 2. kutsub komisjoni suurendama ettevõtjate teadlikkust headest tavadest, olemasolevatest suunistest ja standarditest ning sotsiaalse vastutuse tavadest, vaatamata sellele, kas tegu on pea- või alltöövõtjatega;
 3. kordab oma üleskutset, et komisjon esitaks ettepaneku inimväärse töö tagamise suuniste kohta alltöövõtjate töötajate jaoks ja eelkõige peamiste tööalaste standardite täitmise, sotsiaalsete õiguste, töötajate koolitamise ning võrdse kohtlemise kohta;
 4. rõhutab, kui oluline on, et tootmisahelas asuvad alltöövõtjaid kasutaksid nii tootmise kui töö kvaliteedi suurendamiseks uusi tehnoloogiaid;
 5. kutsub liikmesriikide ametivõime vastu võtma või edasi arendama õigussätteid, mis välistavad ettevõtjate osalemise riigihangetes, kui nad on rikkunud tööõigust, kollektiivlepinguid või toimimisyhendeid;
 6. tervitab rahvusvaheliste ettevõtete ja rahvusvaheliste ametiühinguliitudega kooskõlastatud riigiülese õigusliku raamistiku kasutuselevõtmist, mille eesmärgiks on kaitsta tööstandardeid rahvusvahelistes ettevõtetes ning nende alltöövõtjate ja tütarettevõtjate juures erinevates riikides ja mis määratleb sõltuva töötaja seisundi ning annab sotsiaalse kaitse, vaatamata sellele, missugused on konkreetsed töölevõtutingimused;
 7. võtab teadmiseks kohtuasjas *Wolff & Müller* langetatud otsuse, kus Euroopa Kohus leidis, et Saksamaa riiklik vastutuse kord ei ole ühenduse õigusega vastuolus, vaid selle eesmärgiks on välismaale tööle lähetatud töötajate kaitsmine;
 8. võtab teadmiseks komisjoni rohelise raamatu „Tööõiguse ajakohastamine 21. sajandi sõlmküsimuste lahendamisel”(KOM(2006)0708) üle toimunud avaliku arutelu tulemused; toetab sellega seoses komisjoni kavatsust astuda vajalikke samme, et selgitada tootmisahelaga seotud osaliste õigusi ja kohustusi, et vältida olukorda, kus töötajatelt võetakse võimalus oma õigusi tõhusalt kasutada;

Neljapäev, 26. märts 2009

9. tervitab asjaolu, et kaheksa liikmesriiki (Austria, Belgia, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Itaalia, Holland ja Hispaania) on püüdnud alltöövõtjatest tööandjatega seotud probleeme lahendada riikliku vastutuse korra sisseadmise teel; ergutab teisigi liikmesriike kaaluma samasuguse korra kehtestamist; rõhutab siiski asjaolu, et nende reeglite rakendamine piiriülestes alltöövõtuprotsessides on eriti raske, kui liikmesriikides kehtivad erinevad süsteemid;
10. rõhutab, et Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Fondi uuringus mainitakse piiratud vastutust, nagu piirdumine ainult ühe tootmisahela elemendiga eeskirjade ebaefektiivsuse ühe põhjusena;
11. rõhutab eelkõige väikeettevõtjatega seotud probleeme; kutsub poliitikakujundajad üles töötama välja asjakohased vahendid väikeettevõtjate seas teadlikkuse suurendamiseks;
12. tuletab kõigile sidusrühmadele meelde, et oma 26. oktoobri 2006. aasta resolutsioonis töötajate lähetamise kohta palus parlament komisjonil reguleerida üld- või peatöövõtjatena tegutsevate ettevõtete solidaarvastutust, et tegelda piiriüleste töötajate alltöövõtu ja allhangetega seotud rikkumistega ning luua kõigile ettevõtetele läbipaistev ja konkurentsivõimeline siseturg;
13. kordab oma üleskutset, et komisjon kehtestaks ühenduse õigusakti, millega võetaks ühenduse tasandil kasutusele solidaarvastutuse mõiste, austades samal ajal liikmesriikide erinevaid õigussüsteeme ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;
14. kutsub komisjoni üles algatama ahelvastutust käsitleva ühenduse õigusakti lisandväärtuse ja teostatavuse mõju hindamist, et suurendada sellega alltöövõtuprotsessi läbipaistvust ning tagada ühenduse ja liikmesriikide õigusaktide parem jõustamine; rõhutab, et selline uuring peaks olema valdkonnaülene;
15. on veendunud, et ahelvastutust käsitlevast ühenduse õigusaktist oleks kasu nii töötajatel kui liikmesriikide ametiasutustel, tööandjatel ja eriti VKEdel nende võitluses varimajanduse vastu, sest selged ning läbipaistvad ühenduse tasandi eeskirjad aitaksid kahtlased ettevõtjad turult välja tõrjuda, parandades seega siseturu toimimist;
16. märgib, et kõik meetmed, millega selgitatakse töötajatele nende õigusi ja toetatakse neid nende õiguste teostamisel, annavad olulise panuse ettevõtjate sotsiaalse vastutuse edendamisse; kutsub liikmesriike üles põhimõtte korras tagama, et töötajaid teavitatakse nende õigustest, peab eriti tööturu osapooli selle eest vastutavaks;
17. palub komisjonil suurendada jõupingutusi laiemal ja paremal koostöö ning kooskõlastamise edendamiseks riiklike haldusasutuste, inspeksioonide, riiklike õiguskaitseasutuste, sotsiaalkindlustusametite ning maksuametite vahel; kutsub ühtlasi liikmesriike kehtestama rangemaid kontrollimenetlusi ning soodustama tihedamaid sidemeid riiklike tööinspeksioonide vahel, võimaldades nende suuremat koostööd ja kooskõlastamist; kutsub komisjoni üles töötama välja kvaliteedistandardid tööinspeksioonide jaoks ja teostama teostatavusuuringut tööinspeksioonide ühenduse võrgustiku loomise võimaliku korra kohta;
18. rõhutab, et tuleb toetada ettevõtetele suunatud stiimuleid teha mõistlikult ja heauskselt kõikvõimalikke jõupingutusi tööõiguse rikkumiste kõrvaldamiseks alltöövõtjate poolt, nagu sertifitseerimissüsteemid ja toimumisjuhendid, sealhulgas teavitades ametiasutusi ning lõpetades lepingu õigusvastaselt tegutseva alltöövõtjaga, et vältida solidaarvastutusele võtmist rikkumise eest;
19. kutsub tööstuse mõlemal osapoolil üles võtma endale juhtrolli ühelt poolt koostööl põhineva alltöövõtu edendamiseks ühekordsete ülesannete puhul ja teiselt poolt alltöövõtu laienemise piiramiseks, ning tervitab raamlepingute väljatöötamist, mis määratlevad sotsiaalse vastutuse ja töövõtja vastutuse tootmisahelas täiendusena vajalikule määrulele;

Neljapäev, 26. märts 2009

20. hoiatab vastuolude, kattumise ja dubleerimise eest toimumisjuhendites ja tööõiguses, ametiasutuste poolt heakskiidetud toimumisjuhendites, standardites ning suunistes ja kehtivates kollektiivlepingutes; seetõttu rõhutab, et ettevõtjad peavad eelkõige kinni pidama riigiüleste organisatsioonide (OECD, ILO) või riigi või valdkonna tasandil koostatud toimumisjuhenditest, standarditest ja suunistest;
21. tuletab kõigile sidusrühmadele, eelkõige tööandjatele meelde nende kohustusi seoses töötajate teavitamise, nendega konsulteerimise ning nende osalusega, eriti ühenduse ja riiklikes õigusaktides sätestatud kohustusi;
22. teeb ettepaneku, et tootmisahelas asuvate alltöövõtjate töötajate pere- ja tööelu ühildamise võimalus tagataks riikliku tasandi õigusaktidega ning et ema- ja vanemapuhkuse direktiive rakendataks tõhusalt;
23. palub komisjonil tagada direktiivi 96/71/EÜ tulemuslik täitmine, sealhulgas vajaduse korral rikkumismenetluste rakendamine; lisaks palub nii komisjonil kui liikmesriikidel võtta vastu meetmed, mille eesmärgiks on muuta teave lähetatud töötajatele kättesaadavamaks, tugevdada liikmesriikide omavahelist kooskõlastamist ja halduskoostööd, kaasa arvatud liikmesriikide kontaktasutuste rolli täpsustamine, ning lahendada piiriülesed jõustamisprobleemid, mis takistavad direktiivi 96/71/EÜ tõhusat kohaldamist;
24. rõhutab, et on võimalik võtta tulemuslikumaid meetmeid alltöövõtu võimalike negatiivsete sotsiaalsete tagajärgedega võitlemiseks tõhustades sotsiaalset dialoogi tööandjate liitude ja ametiühingute vahel;
25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

Toiduainete hinnad Euroopas

P6_TA(2009)0191

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon toiduainete hindade kohta Euroopas (2008/2175(INI))

(2010/C 117 E/30)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 33;
- võttes arvesse komisjoni 9. detsembri 2008. aasta teatist „Toiduainete hinnad Euroopas” (KOM(2008)0821);
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2007. aasta uurimust pealkirjaga „Tootjahindade ja tarbijate makstud hindade erinevus”;
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2006. aasta uurimust pealkirjaga „Euroopa toiduainetetööstuse konkurentsivõime. Majanduslik ja õiguslik hinnang”;
- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2008. aasta teatist „Toimetulek toiduainete kerkivate hindade probleemiga – ELi tegevussuunad” (KOM(2008)0321);

Neljapäev, 26. märts 2009

- võttes arvesse oma 19. veebruari 2008. aasta deklaratsiooni Euroopa Liidus tegutsevate suurte selvehallide jõupositsiooni kuritarvitamise uurimise ja selle vastu võitlemise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 7. aprilli 2005. aasta arvamust pealkirjaga „Suured jaemüügiketid: suundumused ning nende mõju talunikele ja tarbijatele” ⁽²⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 22. jaanuari 1997. aasta rohelist raamatut pealkirjaga „Vertikaalpiirangud EÜ konkurentsipoliitikas”(KOM(1996)0721);
 - võttes arvesse oma 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni sööda ja toiduainete hinnatõusu kohta ⁽³⁾;
 - võttes arvesse praegu toimuvat ühise põllumajanduspoliitika läbivaatamist;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit (A6-0094/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Liitu ja kogu maailma tabas hiljuti toiduainete hindade tugev kõikumine, millega osaliselt kaasnes toiduainete hindade järsk tõus, millel on kahene mõju põllumajandussektorile, sest mõned saavad hinnatõusust kasu, samas kui teiste – peamiselt karjakasvatuse ja toiduainete töötlemise poolelt – kulud tunduvalt suurenevad;
- B. arvestades, et väetiste ja taimekaitsevahendite hindade tõusu tagajärjel on toimunud ka põllumajanduslike tootmiskulude järsk tõus; arvestades, et ehkki tootjahinnad on praegusel ajal järsult langenud, ei vähene tootmiskulud samas ulatuses ega samas tempos;
- C. arvestades, et põllumajandustoodete hindade alanemine ilma tootmiskulude vähenemiseta muudab põllumajandustootjate rahalise olukorra äärmiselt ebakindlaks, ning paljud neist loobuvad tootmisest, sest see ei tasu ennast ära;
- D. arvestades, et mitmetes liikmesriikides on ilmnenu, et suurtootjad on määranud samadele toodetele väga erinevad hinnad;
- E. arvestades, et kogu Euroopa Liidus on täheldatud olulisi erinevusi tarbija- ja tootjahindade vahel, mida teatud juhtudel ei saa seletada toodete töötlemise, turustamise ja müügiga seotud kuludega;
- F. arvestades, et hindade ja nende kujunemise analüüsimisel on vaja arvesse võtta kogu tarneahelat; arvestades, et toiduainete sektor on killustunud ja tarneahel väga keeruline, hõlmates arvukalt vahendajaid;
- G. arvestades, et teatud suured töötledajad on viimaste aastate jooksul suurendanud oma turuosa;
- H. arvestades, et viimastel aastatel on täheldatud nii toiduainete tarneahela konkurentsiskeemi olulist muutumist kui ka toiduainete tootjate ning hulgi- ja jaemüüjate koondumisastme suurenemist;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0054.

⁽²⁾ ELT C 255, 14.10.2005, lk 44.

⁽³⁾ ELT C 263 E, 16.10.2008, lk 621.

Neljapäev, 26. märts 2009

- I. arvestades, et kogu ELis saadud tõendite põhjal on alust arvata, et suured selvehallid kasutavad oma ostuvõimet, et suruda tarnijatele peale vastuvõetamatult madalaid hindu ning ebaõiglasi tingimusi; arvestades, et kogu ELis muutuvad suured jaemüüjad järjest kiiremini nn väravavalvuriteks, sest nad kontrollivad põllumajandustootjate ja teiste tarnijate juurdepääsu tarbijatele;
- J. arvestades, et tarbijahinnad ELis on keskmiselt viis korda kõrgemad kui põllumajandustootjatele makstavad hinnad; arvestades, et viiskümmend aastat tagasi said Euroopa põllumajandustootjad endale umbes pool jaehinnast, kuid praeguseks on see osa järsult langenud palju madalamale tasemele, kusjuures toiduainete töötlemise aste on oluliselt tõusnud;
- K. arvestades, et kuigi ühise põllumajanduspoliitika aastaid kestnud rahastamine on panustanud tarbijahindade alandamisele, on märkimisväärne, et hinnad, mida tarbija maksab, on siiski endiselt kõrged ega ole langenud, ehkki hinnad põllumajandussektoris on alanenud;
- L. arvestades, et ELi omavarustatuse kõrge tase on strateegilise tähtsusega; arvestades, et selles kontekstis tuleb püüda saavutada ELi esmatootjate tugev positsioon, sest nemad tagavad meie varustamise toiduainetega;
- M. arvestades, et põllumajandustootjate ning ülejäänud tarneahela läbirääkimispositsioonide ebasümmeetria avaldab põllumajandussektoris tootjamarginaalidele tugevat survet,
1. on seisukohal, et vastavalt EÜ asutamislepingule on ELi avalikes huvides säilitada tootja- ja tarbijahindade sobiv tase ning tagada õiglane konkurents, eriti selliste strateegiliste kaupade osas nagu põllumajandustooted ja toiduained;
 2. usub, et konkurentsi tingimustes on võimalik pakkuda tarbijatele toiduaineid konkurentsivõimelise hinnaga, samuti tagada põllumajandustootjatele püsiv sissetulek hindade kaudu, mis katavad tootmiskulud, ja mõistlik tasu oma töö eest ning samuti kvaliteetsete toiduainetega varustamise kindlus;
 3. on seisukohal, et hindade ülekandemehhanismi ning tootja- ja tarbijahindade erinevust mõjutab lai tegurite spekter; mainib nende tegurite seas muu hulgas tarneahelas osalejate, näiteks töötleva tööstuse, hulgi- ja jaemüüjate turukäitumist, muude kui põllumajanduslike kulude osa (näiteks energia ja tööjõud), õiguslikke ja reguleerivaid raamistikke, toodete riknevad olemust, toodete töötlemis-, turustamis- ja käitlemisastet ning tarbijate ostueelistusi;
 4. on seisukohal, et hindade ülekandemehhanismi ning tarbija- ja tootjahindu kõige rohkem mõjutavatest teguritest on kõige otsustavama tähtsusega kasvav koondumine toiduainete kogu tarneahela ulatuses, toiduainete töötlemise aste ja muude väliste kulutegurite hindade tõus ning põllumajandusliku kaubaga spekulatsioonid; kinnitab seetõttu, et turukorraldusmeetmed on olulised ning praeguses olukorras vajalikumad kui kunagi varem;
 5. nõustub komisjoni seisukohaga, et nõudluse ja pakkumisega seotud arengud ning puudused toiduainete tarneahela toimimises on tugevalt mõjutanud toiduainete hindade tõusu; rõhutab sealjuures, et ka spekulatsioonid finantsturgudel on hinnakujundusmehhanismi moonutuste tekkimisele oluliselt kaasa aidanud;
 6. kutsub komisjoni üles võimalikult kiiresti korraldama uuringut kasumimarginaali jaotumise kohta tootmis- ja turustusahelas, mis Euroopa Parlamendi põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni varasema eelarvemenetluse käigus tehtud ettepaneku alusel nähti ette 2009. aasta eelarves; peab uuringut esimeseks sammuks kõnealuse ahela läbipaistvuse edendamiseks;
 7. avaldab kahetsust järkjärgulise loobumise üle ELi sekkumismeetmetest põllumajandusturul, sest see mõjutab oluliselt hindade tugevat kõikumist; on arvamisel, et tootjatele püsivama sissetuleku ja tarbijatele taskukohasemate hindade tagamiseks on vajalik võtta kasutusele uued turukorraldusmeetmed;

Neljapäev, 26. märts 2009

8. on arvamisel, et ühise põllumajanduspoliitika turukorraldusmeetmete raames on vajalik tagada stabiilsus põllumajandussektoris ja põllumajanduslike toiduainete turul ning säilitada mõistlike hindadega ELi jätkusuutlik põllumajanduslik tootmine, et vältida lõpphindade ning tootmistegurite äkilisi muutusi;
9. on arvamisel, et kuigi ELi ja USA tootlikkuse võrdlemine on komisjoni poolt täiesti kohane, ei saa see olla absoluutne alus ELi toiduainetetööstuse (eelkõige põllumajandusliku tootmise ja töötlemise) ideaalse tootlikkuse mõõdupuuks; rõhutab, et ELi ja USA põllumajandustootmine ja toiduainetetööstus erinevad oluliselt nii hõlmatud kaupade ja valdkondade kui ka olemasolevate tingimuste ning kehtivate eeskirjade poolest;
10. on arvamisel, et esmase põllumajandussektori konkurentsivõime ja innovatsioonisuutlikkuse tugevdamist tuleb soodustada, sest see annab esmatootjatele rohkem võimalusi oma majandustegevuse mitmekesistamiseks ja vähendab sõltuvust tootmis- ja turustusahela muudest lülidest;
11. on arvamisel, et põllumajandustoodete pakkumise koondumine tootjate organisatsioonidesse, ühistutesse või samalaadsetesse ühendustesse võimaldaks uuesti määratleda nende osakaalu toiduahelas, tugevdades põllumajandustootjate läbirääkimispositsiooni, andes nende toodetele suuremat lisandväärtust ning võimaldades turustuskanaleid tarbijatele lähemale viia;

Toiduaineteturu ebatäiuslikkus

12. juhib tähelepanu asjaolule, et suur turuvõim on eriti kasumlik põllumajandustoodete ja toiduainete sektoris, arvestades ühest küljest põllumajandusliku pakkumise puuduvat hinnapaindlikkust ja teisest küljest tarbijanõudlust;
13. väljendab muret seoses mõningate kaubandustavadega, nt kaupade müümine alla omahinna, mille eesmärk on suurendada selvehallide külastuste arvu; toetab alla omahinna müümise keelamist ja toetab liikmesriike, kes on sellised meetmed juba kehtestanud; soovib, et EL tõrjuks aktiivsemalt selliseid agressiivseid hinnameetmeid ja samuti muid konkurentsivastaseid tavasid nagu toodete seostamine või muu turgu valitseva seisundi kuritarvitamine;
14. on arvamisel, et kuludest madalamaid hindu, mis iseenesest pole ühelegi ettevõtjale kasulikud, suudavad lühikese aja jooksul säilitada vaid suured (mitmekesise tootevalikuga) ettevõtjad ja ainult selleks, et sundida konkurente turult lahkuma; arvab, et pikaajaliselt ei tule sellised tavad kasuks ei tarbijatele ega turule;
15. väljendab muret ka muude juhtude pärast, kus kaubandusettevõtjad kasutavad oma turuvõimu, nt liiga pikad maksetähtajad, tootenimekirjamaks, tasu kauba hea paigutuskoha eest, ähvardused toodangu nimekirjast kustutamise kohta, tagasiulatuvad allahindlused juba müüdud kaupadele, jaemüüja reklaamikulude põhjendamatu hüvitamine ning ainuõigusliku varustamise nõue;
16. rõhutab, et mõnedes liikmesriikides on ostu- ja müügiturg sageli võrdselt koondunud, mis suurendab veelgi turgu moonutavat mõju;
17. rõhutab, et seoses ühise põllumajanduspoliitika reformi ja eelkõige toetuse lahutamisega toodangust mõjutavad põllumajandustootjate tootmisotsuseid rohkem turusignaalid, mida ei tohi moonutada liigne koondumine jaemüügisektoris; usub, et toiduainete impordi kasv ELis vähendab tõenäoliselt põllumajandustootjale makstavat hinda;
18. juhib tähelepanu asjaolule, et jaemüüjad võivad ära kasutada selliseid märgistusi nagu „õiglase kaubandus“, et suurendada oma kasumimarginaali; kutsub seetõttu üles töötama välja kogu ELi hõlmavat õiglase kaubanduse toetus- ja arengustrateegiat, et piirata nimetatud äritavasid ja kontrollida selliste märgistuste kasutamist;

Neljapäev, 26. märts 2009

19. mõonab, et turu koondumise mõju tulemusena toiduainete tarneahela eri tasanditel võivad toiduainete hinnad langeda lühikese aja jooksul, kuid keskpika ja pika aja jooksul tuleks tähelepanu pöörata sellele, kuidas vältida vaba konkurentsi kahjustamist, väiketootjate turult lahkumist ja tarbijate valikuvõimaluse piiramist;

20. juhib tähelepanu asjaolule, et paljud toiduainetesektori väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKE) on eriti ohustatud, kui nad sõltuvad suures osas ühest suurest ettevõtjast; märgib, et toiduainete tarneahela suurettevõtjad kasutavad sageli nn kõige madalama hinna võistlust paljude tarnijate vahel ja äritegevuse jätkamiseks on väikesed äriühingud sunnitud kärpima kulusid ja marginaale, mis tähendab põllumajandustootjale madalama hinna maksmist, väiksemaid turulepääsu võimalusi ja turustuskanaleid VKEde jaoks ning töötajate arvu vähendamist ja halvema kvaliteediga tooteid tarbijatele;

21. on mures toiduainetega spekulatsioonide suurenemise pärast finantsturgudel; palub komisjonil alustada selle küsimuse uurimist; ootab põllumajandusliku toiduainetetööstuse konkurentsivõimega tegeleva kõrgetasemelise töörühma järeldusi ja julgustab seda rühma tegema ettepanekuid tõhusate meetmete kohta turu tasakaalustamiseks;

22. suhtub reservatsioonidega komisjoni järeldustesse, mille kohaselt spekulatsioonid finantsturgudel pole hindade kujunemist oluliselt mõjutanud; on seisukohal, et komisjon peaks astuma samme põhilise põllumajandustoorme futuuriturule järelevalve tugevdamiseks;

23. on arvamusel, et komisjon piirdub praegu kättesaadavate andmete ühekülgse esitamisega, sest ei võta arvesse spekulatiivsete investeeringute võimalikku mõju futuuriturule, sealhulgas:

- hinnatõusu lõpptarbija (tootja ja tarbija) jaoks, mille põhjuseks on hindade kujunemisega seotud ebaõigete ootuste tekitamine,
- takistuste loomist uutele ja väikestele tootmisettevõtjatele, kes sõltuvad põllumajandustoodetest, ja nende ebakindluse suurenemist, mille tõttu võivad tekkida tõrked turgudele pääsemisel ning takistused konkurentsi tugevdamise meetmete rakendamisel teatud turgudel,
- põllumajandustoodete müügi turuülejäagi (sotsiaalselt ja geograafiliselt) ebaõiglast ümberjaotamist, mis on kahjulik põllumajandustootjatele ning kasulik vahendajatele ja spekulatsiooniturgudele;

24. rõhutab, et vastupidiselt komisjoni hinnangule on veelgi tungivam vajadus kaaluda uute eeskirjade kehtestamist futuuriturgude jaoks, sest on saadud andmeid selle kohta, et spekulatsioonid häirib juba põhitoiduainete hindade kujunemist ning seetõttu ka sellest sõltuvate turgude toimimist ja tootmisettevõtjate tegevust;

25. on seisukohal, et komisjon on viimase viie aasta jooksul järelevalvet kartellide üle tugevdanud nii paremate konkurentsialaste õigusaktide algatamise kui ka kehtivate õigusaktide rakendamise abil; on seisukohal, et sellistel meetmetel nagu leebem kohtlemine, vaidluste lahendamise menetlus ja kohtulikus uurimises kasutatav infotehnoloogia on olnud oluline osa; on siiski seisukohal, et selliste meetmete sisu ja nende rakendamist liikmesriikide poolt võiks veel parandada;

26. juhib konkurentsivoliniiku tähelepanu eespool nimetatud Euroopa Parlamendi deklaratsioonile Euroopa Liidus tegutsevate suurte selvehallide jõupositiooni kuritarvitamise uurimise ja selle vastu võitlemise kohta; väljendab pettumust selle üle, et komisjon pole deklaratsioonis esitatud ettepanekuid arvesse võtnud; nõuab sellega seoses turukoondumise ja kartellide moodustamise uurimist jaemüügiturul ning sanktsioonide kehtestamist ebaseadusliku tegevuse eest;

27. palub komisjonil esitada oma aastaaruannetes analüüsid tootja- ja tarbijahindade erinevuse, liikmesriikide vaheliste hinnaerinevuste ja eri põllumajandustoodete hinnaerinevuste kohta;

Neljapäev, 26. märts 2009

28. märgib, et suurettevõtlus tekitab selgeid ja üldtuntud majanduslikke hüvesid (mitmekülgse- ja mastaabisääst), mis tagavad kulude ja sellega seoses hindade alanemise; rõhutab siiski, et toiduainete tarneahela parendamiseks võetud meetmed peaksid soodustama ka tõhusate süsteemide (nt tootmisrühmad, võrgustikud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid) loomist, et võimaldada põllumajandussektoril neist eelistest kasu saada, eesmärgiga aidata järgmiste tasandite ettevõtjatel nende kasumimarginaali survele vastu seista;

29. väljendab sügavat muret selle üle, et komisjon jätab oma eespool nimetatud teatistes toiduainete hindade kohta Euroopas, mis annab ülevaate peamistest konkurentsi kahjustavatest tavadest toiduainete tarneahelas, nimetamata turgu valitseva seisundi kuritarvitamise, mida täheldatakse nii jaemüügi- kui teatud määral ka hulgemüügiturul; on arvamisel, et konkurentsivastane käitumine, mida suure turuosaga ettevõtjad praegu harrastavad, nagu ainuõiguslepingute sõlmimine või toodete kohustuslik seostamine, kujutab endast suurt tagasilööki õiglasele konkurentsile toiduainete tarneahelas;

Euroopa Liidu roll

Turu kõikumistele reageerimine

30. toetab komisjoni otsust luua tõhus ELi turujärelevalvesüsteem, mis oleks suuteline registreerima hinnasuundumusi ja tootmissisendite kulusid kogu tarneahelas; on veendunud, et selline süsteem peaks tagama läbipaistvuse ja võimaldama samalaadsete toodete piiriülest võrdlemist; on seisukohal, et see süsteem tuleb luua tihedas koostöös Eurostati ja riiklike statistikaametitega ning see peaks tegema koostööd Euroopa tarbijakeskuste võrgustikuga; tuleb meelde pühimõtet, et lisakulud ja -koormus tuleb hoida mõistlikes piirides;

31. kutsub komisjoni üles looma ühenduse õiguslikku raamistikku, mis hõlmaks muude meetmete hulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/35/EÜ (hilinenud maksimisega võitlemise kohta ärитеhingute puhul) ⁽¹⁾ põhjalikku läbivaatamist ja soodustaks tasakaalustatud suhete saavutamist eri osalejate vahel toidu tarneahelas, takistaks kuritarvitamist ja edendaks kasumimarginaalide õiglasemat jaotamist;

32. kutsub siseriiklike ja ELi tasandi konkurentsiameteid üles uurima ja hindama tarbijahindu kogu Euroopa Liidus, et tagada konkurentsieskirjade täitmine ning määrata väärtuste ahelat kujundavate eri osalejate vastutus; rõhutab, et hindade lühiajaline alanemine tuleks kiiresti üle kanda tarbijale, samas kui hindade tõusu peaks kiiremini üle kandma tootjatele;

33. märgib, et kulustruktuuri suuremat läbipaistvust võib saavutada kogu ELi hõlmava andmebaasi loomisega, mis oleks kodanikele kergesti ligipääsetav ja kus oleksid toodete ja tootmissisendite võrdlus hinnad, samuti teave energia, töötasu, rendi, maksude ning lõivude kulude kohta kogu ELis; palub komisjonil kavandada selline elektrooniline süsteem, mis põhineks olemasolevatel riiklikel mudelitel, näiteks Prantsusmaa hinnajälgimissüsteemil „observatoires des prix”; on lisaks seisukohal, et samuti on vajalik luua koostöös ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooniga põllumajandustoodete, tootmissisendite ja toiduainete hindade rahvusvaheline jälgimiskeskus, et neid andmeid paremini jälgida rahvusvahelisel tasandil;

34. kutsub tootmis- ja turustusahelas osalejaid üles ühiselt välja töötama häid tavasid või tulemustabeleid, et edendada hinnakujunduse läbipaistvust põllumajandustoodete puhul;

35. kutsub liikmesriikide asutusi ja komisjoni üles üksikasjalikult uurima ja analüüsima põllumajandustootja hinna ja lõpliku tarbijahinna vahelist hindade ülekannet ja marginaale, samuti analüüsima selvehallide olukorda ja arvu ning käivet, lisaks sellele logistika ja energiatarbimise erikulu; kutsub liikmesriikide asutusi ja komisjoni üles uurima, kas turgu valitseva seisundi kindlaksmääramise kriteeriumid on ikka veel asjakohased, võttes arvesse jaemüügiturul toimunud arenguid; nõuab komisjoni toiduainete tarneahelaga tegeleva töörühma taasloomist, mis teeks koostööd riiklike konkurentsiametitega;

⁽¹⁾ EÜT L 200, 8.8.2000, lk 35.

Neljapäev, 26. märts 2009

36. märgib, et oma- ja müügihinna erinevuse üks põhjusi on tasakaalu puudumine toidu tarneahelas ja et ELil puuduvad sellele vaatamata piisavad meetmed tootjaorganisatsioonide, nagu ühistute ja teiste ühenduste toetamiseks, et edendada pakkumiste koondumist; palub komisjonil töötada välja meetmed nende organisatsioonide tugevdamiseks nii ühise põllumajanduspoliitika kui ka teiste ELi poliitikavaldkondade raames, mis aitaksid turukorraldust edasi arendada ja tugevdada tootjate läbirääkimispositsioone toidu tarneahela muude osalejate suhtes;

37. teeb ettepaneku, et riiklikud konkurentsiametid, kellel on ühenduse õigusaktide kohaselt oluline roll toiduainete tarneahela kõigi tasandite konkurentsi järelevalves, tugevdaksid oma koostööd tootmiskulude ja turustamise järelevalve alal ning seda koordineeriks komisjon avatud koordineerimismeetodi abil, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine;

38. peab otstarbekaks vahetada rohkem teavet Euroopa konkurentsivõrgustiku kaudu ning võimalusel kooskõlastada liikmesriikide meetmed, mis on ette nähtud ELis tegutsevate konkurentsieskirju rikkuvate ettevõtjate käitumise uurimiseks, võttes arvesse, et jaemüügiturгу mõjutavad eelkõige riikide õiguslikud, majanduslikud, poliitilised ja kultuurilised tegurid;

39. nõuab riiklike tegevuskavade toetamist Lissaboni strateegia raames, mille eesmärk on vähendada ja kõrvaldada põhjendamatud regulatiivsed sekkumised jaemüügiturul, mis piiravad tarbija kulul konkurentsi ning toiduainete tarneahela sujuvat toimimist;

40. on arvamusel, et selleks, et asjaomased konkurentsiametid saaksid rohkem teavet konkurentsieskirjade rikkumisest toiduainete tarneahelas, tuleks leebe kohtlemise mudelit rakendada nii riiklikul kui ELi tasandil;

41. märgib, et ELi tasandil on ühenduse konkurentsieskirjade kõrval ka teised õigusaktid, mis reguleerivad jaemüüjate tegevust, sealhulgas ühenduse siseturu eeskirjad ja samuti tarbijakaitset käsitlevad õigusaktid; rõhutab, et kõik need meetmed peavad olema üksteisega kooskõlas ja neid tuleb koordineerida ELi tasandil, et saavutada tarbijahindu silmas pidades võimalikult head tulemused;

42. rõhutab asjaolu, et praegusele toiduainete kriisile tuleks reageerida ka rahvusvahelisel tasandil; nõuab rahvusvahelise võrgustiku loomist ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni raames, et tagada piisav toiduainete varu kogu maailmas;

43. palub komisjonil saavutada Maailma Kaubandusorganisatsiooni läbirääkimistel kokkulepe, mis jätkab põllumajandussektorile piisavalt tegevusruumi, et suuta konkureerida kolmandate riikidega; on seisukohal, et muud kui kaubanduse käsitlevate küsimuste kaasamine on seejuures ülioluline, et säilitada ELi tootmisnõudeid ning tagada nende täitmine;

44. nõuab, et teatud põhitoiduainete puhul nähtaks ELi tasandil – samalaadselt naftatoodetega – ette strateegiliste varude loomine ja säilitamine;

45. nõuab rahaturgudel täheldatava põllumajandusliku toorme ja sellel põhinevate finantsinstrumentidega spekulatsioonide vastu võitlemise mehhanismide kasutusele võtmist; toetab komisjoni kavatsust uurida, milliste meetmete kaudu oleks võimalik vähendada hinnakõikumisi põllumajandustoorme turgudel;

46. nõuab meetmeid väikeste põllumajandustootjate vahelise koostöö toetamiseks, et nad oleksid võimelised konkureerima suurtootjate, töötajate ja jaemüüjatega; on seisukohal, et liikmesriigid ja EL peavad tagama kaubanduse eri vormide säilimise ja vältima toiduaineteturu täielikku liberaliseerimist, mis viiks edasisele koondumisele; palub komisjonil alustada rohelise raamatu koostamist tootjaorganisatsioonide tugevdamise, kogu ahelat käsitleva tõhusa lähenemisviisi ning suurte jaemüüjate turuvõimu teemal;

Neljapäev, 26. märts 2009

47. palub komisjonil toiduainete impordi puhul rangemalt jälgida eelkõige ELi hügieeni- ja keskkonnanõuete täitmist, et importkaubad ei seaks ELi tarbijaid suuremasse ohtu;

48. peab vajalikuks soodustada põllumajanduslike pakkumiste tugevat koondumist eri juriidiliste ühinguvormide toetamise kaudu, selleks et kohandada turuvõimu jaotumist toiduainete tarneahelas, anda põllumajandustootjate toodetele rohkem lisandväärtust ning tugevdada nende läbirääkimispositsioone muude turuosaliste suhtes;

49. nõuab Euroopa toiduainetootjate konsultatsiooniteenistuse taastamist, mis nõustab põllumajandustootjaid ja tootjate organisatsioone toodete turustamise, jaemüügituru ja konkreetsete toodete tootmise võimaluste küsimustes;

50. nõuab tarbijatele ja põllumajandustootjatele vihjetelefoniliini avamist, kuhu nad saavad teatada väärkasutamise juhtudest ja kust saaks teavet võrreldavate toodete ja hindade kohta kogu ELis; on seisukohal, et see liin tuleks avada ja see peaks toimima riiklikes Euroopa tarbijakaitsekeskustes;

51. tunneb heameelt tarbijaturu tulemustabeli kasutusele võtmise üle, sest selle abil saab siseturgu paremini jälgida ja anda tarbijatele rohkem teavet;

52. tunneb muret mõju pärast, mida vahendajad avaldavad lõplikule tarbijahinnale; palub komisjonil käivitada tarneahela analüüs, et paremini mõista iga ahelas osaleja rolli hinnakujunduses;

Tootja ja tarbija lähendamine

53. nõuab selliste poliitikate kasutuselevõttu, mis toetavad laiemaid ja otsesemaid kontakte tootjate ja tarbijate vahel, näiteks hiljuti vastu võetud Euroopa koolipuuvilja programmi, sest nii saab anda tootjatele olulisema rolli turul, pakkudes samal ajal tarbijatele paremat ja laiemat tootevalikut; selliseks meetmeks oleks ka tootjatele võimaluse loomine oma tooteid otse turustada ning selle toetamine;

54. nõuab, et komisjon võtaks meetmeid tootjaorganisatsioonide (nt ühistute) ühinemise ja koostöö lihtsustamiseks ilma liigse halduskoormuse ja muude piiranguteta, eesmärgiga suurendada tootjaorganisatsioone, et nad saaksid kohaneda tarnetingimustega, mida nõuab üleilmastunud turg;

55. on seisukohal, et süsteemis usalduse loomiseks on tarbijatele antava teabe laiem ulatus ja parem kvaliteet väga suure tähtsusega ja tuleks püüda tarbijaid igal viisil harida ja õigesti teavitada ning pakkuda neile erapooletut teavet;

56. nõuab tarbijatele esitatava teabe puhul eraldi rõhutamist, kui tähtsaks peavad ELi tootjad ühenduse keskkonnakaitse, toiduohutuse ja loomade heaoluga seotud nõuete täitmist;

57. rõhutab, et tarbijakaitsepoliitika ei hõlma üksnes hindu, vaid ka toiduainete mitmekesisust ja kvaliteedi tagamist; teeb seetõttu ettepaneku, et komisjon kontrolliks, mis tingimustel täheldatakse toiduainete tarneahelas ja eelkõige jaemüügiturul toodete mitmekesisuse ja kvaliteedi langust;

58. märgib, et kohalikud jaemüügiettevõtted pakuvad lisandväärtust, mis aitab oluliselt kaasa tootjate ning tarbijate vahelise lõhe kaotamisele ning parandab ka elukvaliteeti maapiirkondades töökohtade loomise ja olemasolevate sotsiaalsete sidemete tugevdamise abil;

Neljapäev, 26. märts 2009

59. on seisukohal, et uute tehnoloogiate ja interneti kasutamist tuleks laialdaselt edendada; rõhutab, et uusi tehnoloogiaid saab kasutada täpsema teabe andmiseks eri tooteliikide tootmise kohta, hinna ja omaduste kohta; sellega saab paremini rahuldada nišitoodete nõudlust ja pakkuda tarbijatele laiemat valikut; soosib ELi maaelu arengu, konkurentsivõime ja ühtekuuluvuse jaoks ettenähtud rahastamisvahendite kasutamist selleks, et hõlbustada tootjate juurdepääsu turule kaasaegse tehnoloogia ja interneti abil;

60. nõuab meetmete kehtestamist, mis annaksid uut hoogu mõistele „kohalikud toiduained”, eriti seoses kõnealuste toodete müügi edendamise ja tarbijale esitatava teabega nende toodete eriomaduste kohta ning nendega seotud tervishoiu- ja majandusliku kasuga, samuti toetust traditsioonilistele turgudele ning traditsioonilistele kaubandusvormidele, kus tootjad kohtuvad tarbijatega vahetult;

61. nõuab, et Euroopa Liidus ja liikmesriikides toetataks rohkem mahepõllundust; nõuab ka ambitsioonikat poliitikat finantssoodustuste kehtestamiseks, mis edendaksid sedalaadi põllumajanduslikku tootmist ning võimaldaksid tarbijatele juurdepääsu kvaliteetsetele taskukohaste hindadega toodetele;

62. nõuab tungivalt tootjatevahelise koostöö tugevdamist kas traditsiooniliselt tootjaorganisatsioonide raames või võttes kasutusse uusi koostöö vorme põllumajandustootjate turundustegevuses;

63. nõuab, et põllumajandustoodete eristamist edendataks rohkem turunduskontseptsioonina, mis jätab ruumi erinevatele hindadele sõltuvalt kvaliteedist;

64. on mures asjaolu pärast, et toiduainete tootjate tugev läbirääkimispositsioon jaemüüjate suhtes, mis tuleneb tugevast kaubamärgist või eritoodete pakkumisest, omandab eespool nimetatud komisjoni teatise toiduainete hindade kohta Euroopas liiga negatiivse tähenduse, võrreldes palju kaalukamate teguritega nagu konkurentsi puudumine või oligopolide/monopolide tegevus; on arvamisel, et tugeva kaubamärgi või eritooti loomine kujutavad endast lubatud tegevust, ja et lubamatu on üksnes sellest tuleneva seisundi kuritarvitamine;

65. nõuab ELi poliitikate tugevdamist ja tõhustamist toodete päritolu- ja geograafiliste tähistega ning muude sertifikaatide kaitsmiseks, sest need toovad esile põllumajandustoodete erinevused; tunneb sellega seoses heameelt arutelu üle, mis algas 15. oktoobril 2008, kui avaldati roheline raamat põllumajandustoodete kvaliteedi kohta: tootestandardid, tootmisnõuded ja kvaliteedikavad (KOM(2008)0641);

66. on seisukohal, et kehtivatel mudelitel põhineva ELi põllumajandustoodete erimärgistuse loomise võimalust tuleks põhjalikumalt uurida; on arvamisel, et see märgistus tagaks ELi tootmisnõuete täitmise, nagu näiteks turuosaliste õiglase kohtlemise kogu tootmis- ja turustusahela kestel; on lisaks arvamisel, et selline märgistus õhutadaks tarbijaid rohkem ELi tooteid tarbima ja sel viisil ELi tootjaid toetama;

67. nõuab tungivalt, et komisjon analüüsiks kulusid, mida tootjad kannavad seoses ühenduse nõuete täitmisega, ja nõuete erinevust liikmesriikides, võttes arvesse, et need on rangemad kui importtoodete suhtes kohaldatavad nõuded;

*

* *

68. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

Neljapäev, 26. märts 2009

Hispaania ulatusliku linnaehituse mõju Euroopa kodanike õigustele, keskkonnale ja ELi õiguse kohaldamisele

P6_TA(2009)0192

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon Hispaania ulatusliku linnaehituse mõju kohta Euroopa kodanike õigustele, keskkonnale ja ELi õiguse kohaldamisele (saadud petitsioonide põhjal) (2008/2248(INI))

(2010/C 117 E/31)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse käesoleva resolutsiooni sisuga seotud petitsioone, eelkõige petitsiooni 0609/03;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklis 194 sätestatud petitsiooniõigust;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 192 lõiget 1;
 - võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A6-0082/2009),
- A. arvestades, et petitsioonimenetlus tagab Euroopa kodanikele ja elanikele vahendi kaebuste kohtuväliseks lahendamiseks, kui kaebuses sisalduvad probleemid tulenevad Euroopa Liidu tegevusvaldkonnast;
- B. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 6 lõikes 1 sätestatakse, et „liit on rajatud vabaduse, demokraatia, inimõiguste ja põhivabaduste austamise ning õigusriigi põhimõtetele, mis on ühised kõikidele liikmesriikidele“;
- C. arvestades, et ELi lepingu artikli 6 lõike 2 kohaselt võtab liit endale kohustuse austada põhiõigusi nii, nagu need on tagatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga;
- D. arvestades, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinenud riikide kõik kodanikud või elanikud, kes leiavad, et nende inimõigusi on rikutud, peavad pöörduma Strasbourgis Euroopa Inimõiguste Kohtusse, ning arvestades, et enne nõude esitamist sellesse kohtusse peavad olema ammendatud kõik siseriiklikud õiguskaitse võimalused, nagu on nähtud ette Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 35;
- E. arvestades, et ELi lepingu artiklis 7 on sätestatud kord artikli 6 lõikes 1 nimetatud põhimõtete rikkumiste käsitlemiseks ja lahenduste leidmiseks;
- F. arvestades, et ELi lepingu artikli 7 kohaselt antakse parlamendile samuti õigus teha nõukogule põhjendatud ettepanek otsustada, kas esineb ilmne oht, et mõni liikmesriik rikub oluliselt väärtusi, millel liit rajaneb;
- G. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 7 kohaselt on tagatud era- ja perekonnaelu kaitse, kaasa arvatud kodanike kodu kaitse, ning arvestades, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 8 kohaselt tagatakse needsamad õigused ja selgitatakse, et „võimud ei sekku selle õiguse kasutamisse muidu, kui kooskõlas seadusega ja kui see on demokraatlikus ühiskonnas vajalik riigi julgeoleku, ühiskondliku turvalisuse või riigi majandusliku heaolu huvides, korratuse või kuriteo ärahoidmiseks, tervise või kõlbluse või kaasinimeste õiguste ja vabaduste kaitseks“; arvestades, et parlament, nõukogu ja komisjon on võtnud kohustuse austada hartat kõigis oma tegevustes;

Neljapäev, 26. märts 2009

- H. arvestades, et õigust eraomandile tunnustatakse Euroopa kodanike põhiõigusena vastavalt põhiõiguste harta artiklile 17, milles sätestatakse, et „igal inimesel on õigus omada, kasutada, käsutada ja pärandada oma seaduslikul teel saadud omandit. Kellelki ei tohi tema omandit ära võtta muidu kui üldistes huvides ja seaduses ettenähtud juhtudel ja tingimustel ning õigeaegse ja õiglase hüvituse eest. Omandi kasutamist võib reguleerida seadusega niivõrd, kui see on vajalik üldistes huvides”;
- I. arvestades, et EÜ asutamislepingu artiklis 18 sätestatakse, et „igal liidu kodanikul on õigus vabalt liikuda ja elada liikmesriikide territooriumil, kui käesoleva lepinguga ja selle rakendamiseks võetud meetmetega kehtestatud piirangutest ja tingimustest ei tulene teisiti”;
- J. arvestades, et EÜ asutamislepingu artikli 295 kohaselt ei mõjuta asutamisleping „mingil viisil omandi õiguslikku režiimi liikmesriikides”; ning arvestades, et Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt tunnustatakse kõnealuse sätte üksnes liikmesriikide õigust määrata kindlaks omandi õiguslikku režiimi reguleerivad eeskirjad; ning arvestades, et Euroopa Kohtu kohtupraktikas on leidnud kinnitust, et alati tuleb kohaldada liikmesriikide asjaomast pädevust seoses ühenduse õiguse aluspõhimõtete, nagu kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine (vt 22. juuni 1976. aasta otsust kohtuasjas C-119/75: Terrapin v. Terranova, EKL 1976, lk 1039);
- K. arvestades siiski, et Euroopa Kohus on järjekindlalt sedastanud, et kuigi omandiõigus on osa ühenduse õiguse üldpõhimõtetest, ei ole see absoluutne õigus ja seda tuleb vaadelda kooskõlas selle ülesandega ühiskonnas, ning arvestades seega, et selle teostamist võidakse piirata, tingimusel et need piirangud vastavad tööpoolest ühenduse poolt taotletava üldise huvi eesmärkidele ega kujuta selle eesmärki arvestades ülemäärast ja lubamatut sekkumist, mis kahjustaks sel viisil tagatud õiguste olemust (10. detsembri 2002. aasta kohtuasi C-491/01: British American Tobacco (Investments) ja Imperial Tobacco, EKL 2002, lk I-11453);
- L. arvestades, et sellest kohtupraktikast hoolimata on Euroopa Kohus järjekindlalt sedastanud, et kui riiklik säte jääb ühenduse õiguse kohaldamisalast välja, puudub ühenduse kohtul pädevus hinnata selle sätte kooskõla põhiõigustega, millest kinnipidamise kindlustab Euroopa Kohus (vt näiteks 6. oktoobri 2005. aasta määrus kohtuasjas C-328/04: Vajnai, EKL 2005, lk I-8577, punktid 12 ja 13);
- M. arvestades, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni esimese lisaprotokolli artikli 1 esimeses lõigus sätestatakse, et „igal füüsilisel või juriidilisel isikul on õigus oma omandit segamatult kasutada” ja et „kellelki ei või võtta tema omandit muidu, kui üldistes huvides ja seaduses ettenähtud tingimustel ning rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid järgides”; arvestades, et selle artikli teises lõigus sätestatakse, et „eelnenud sätteid ei piira siiski mingil viisil riigi õigust vajadusel kehtestada seadusi vara üldistes huvides kasutamise kontrollimiseks või maksude, maksete või trahvide tasumise tagamiseks”; ning arvestades, et kõnealuse protokolli ratifitseerimisel väljendas Hispaania artikli 1 suhtes reservatsiooni Hispaania põhiseaduse paragrahvi 33 silmas pidades, milles sätestatakse järgmist: „Tunnustatakse õigust eraomandile ja pärandile. 2. Nende õiguste sotsiaalne funktsioon määrab kindlaks nende sisu, kooskõlas kehtivate õigusaktidega. 3. Kellelki ei tohi võtta tema omandit või õigusi, välja arvatud põhjusel, mida tunnustatakse üldistes või ühiskonna huvides oleva põhjusena, ja seda tehakse ainult seaduses sätestatud õiglase hüvitise eest.”;
- N. arvestades, et parlament on seisukohal, et kohustus loovutada õiguspäraselt omandatud eraomand nõuetekohase menetluse ja õiglase hüvitiseta ning kohustus tasuda meelevaldseid tasusid omaalgatusliku ja sageli ebavajaliku infrastruktuuri arendamise eest on Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni kohaselt ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat (vt näiteks Aka v. Türgi ⁽¹⁾) silmas pidades üksikisiku põhiõiguste rikkumine;

(1) 23. septembri 1998. aasta kohtuotsus; vt ka Euroopa Parlamendi 21. juuni 2007. aasta resolutsiooni petitsioonikomisjoni poolt Andaluusia, Valencia ja Madridi piirkonnas korraldatud uurimismissiooni tulemuste kohta (ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 340).

Neljapäev, 26. märts 2009

- O. arvestades, et Hispaania ametiasutused andsid 2008. aastal välja juhised 1988. aasta rannikuseaduse rakendamise kohta, mis oli tähelepanuta jäetud palju aastaid, mille vältel tehti suurt keskkonnakahju Hispaania rannikualadele; arvestades, et isegi praegustes juhistes ei ole ette nähtud selgeid rakendusmeetmeid, mida asjaomased kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused peaksid järgima, ning arvestades, et paljud uued saadud petitsioonid annavad tunnistust juhiste tagasiulatuvast sisust ning sellest, kuidas meelevaldselt hävitatakse või lammutatakse isikute õigusjärgselt soetatud omandit, rikutakse nende õigusi sellele omandile ja kahjustatakse nende võimet nimetatud õigusi parandamise teel edasi anda;
- P. arvestades, et piiride tegeliku kulgemise tõttu on asjaomastele isikutele jäänud mulje nende meelevaldselt kindlaksmääramisest välismaiste omanike kahjuks, näiteks Formentera saare puhul;
- Q. arvestades, et rannikuseadus mõjutab ebaproportsionaalselt üksikomanikke, kelle õigused peaksid olema täielikult tagatud, ning samal ajal ei mõjuta piisavalt tegelikke rannikut hävitavaid õiguserikkujaid, kes vastutavad paljudel juhtudel rannikualade üleasustamise eest, sealhulgas puhkekeskused, ja kes pidid olema teadlikud, et nad tegutsevad eranditult kõnealuse seaduse sätete vastaselt;
- R. arvestades, et praeguse parlamendi ametiaja jooksul on petitsioonikomisjon suurt arvu esitatud petitsioone käsitledes viinud läbi üksikasjalikke uurimisi, on kolmel korral teatanud ELi kodanike seaduslike õiguste rikkumise ulatusest seoses seaduslikult soetatud omandiga Hispaanias ning on samuti põhjalikult selgitanud oma muret seoses säästva arengu kahjustamise, keskkonnakaitse, vee kvaliteedi ja veevarustusega, linnaehitust käsitlevate riigihankelepingute menetlusega ning asjaoluga, et paljud Hispaania kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused⁽¹⁾ ei kontrolli piisavalt linnaehitusega seotud menetlusi, mille suhtes on praegu algatatud kohtumenetlusi nii Hispaanias kui ka Euroopa Ühenduste Kohtus;
- S. arvestades, et on mitmeid näiteid juhtudest, kus keskkonnale ning ühtlasi majandusele ja ühiskonnale väga ränkade tagajärgedega mittesäästva arengumudeli käivitamise eest on vastutavad kõik valitsusasutused – keskasutused, autonoomsed ja kohalikud omavalitsused;
- T. arvestades, et Euroopa Parlament on saanud eraisikutelt ja erinevatelt Euroopa kodanikke esindavalt ühendustelt palju petitsioone, milles esitatakse nõudeid linnaehituse eri aspektide kohta ning arvestades, et paljud petitsioonides linnade laiendamise suhtes tõstatatud probleemid ei kujuta endast ühenduse õiguse rikkumist (vt teatiseid liikmesriikidele) ning need tuleks lahendada asjaomase liikmesriigi õiguskaitsevahendite teel;
- U. arvestades, et on üha enam tõendeid, et Hispaania õigusasutused on hakanud käsitlema probleeme, mis on tingitud ulatuslikust linnaehitusest paljudes kohtades rannikualal, eelkõige uurides teatavaid korrumppeerunud kohalikke ametnikke, kes on oma tegevusega soodustanud linnade enneolematut ja reguleerimatut arendamist, mis kahjustab nii ELi kodanike õigusi kui ka tekitab korvamatut kahju bioloogilisele mitmekesisusele ja keskkonna terviklikkusele paljudes piirkondades Hispaanias, ning esitades neile süüdistusi; arvestades, et Euroopa Parlament on täheldanud, et vastuseks sellistele süüdistustele jätkub menetlemine siiski ennekuulmatult aeglaselt ning et paljusid kõnealustel juhtudel määratud karistusi ei ole võimalik rakendada nii, et see tagaks selliste rikkumiste ohvrite rahulolu, ning arvestades, et seetõttu on paljudele asjaomastele mittehispaanlastest ELi kodanikele jäänud mulje Hispaania õigusasutuste tegevusetusest ja/või erapoolikusest; arvestades, et on siiski märkimisväärne, et kui riiklikud õiguskaitsevahendid on ammendatud, on ka võimalus kaevata edasi Euroopa Inimõiguste Kohtusse;

⁽¹⁾ Vt eespool nimetatud 21. juuni 2007. aasta resolutsiooni ja Euroopa Parlamendi 13. detsembri 2005. aasta resolutsiooni Valencia maaseaduse või Ley reguladora de la actividad urbanística (LRAU – arendustegevuse seadus) väidetava sobimatu kohaldamise ja selle mõju kohta Euroopa kodanikele (petitsioonid 609/2003, 732/2003, 985/2002, 1112/2002, 107/2004 ja teised) (ELT C 286 E, 23.11.2006, lk 225).

Neljapäev, 26. märts 2009

- V. arvestades, et kõnealune ulatuslik tegevus, mida toetavad vastutustundetud kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused puudulike ja mõnikord põhjendamatute õigusaktide kaudu, mis on sageli vastuolus mitmesuguste Euroopa õigusnormide eesmärkidega, on kahjustanud märkimisväärselt Hispaania mainet ning selle laiemaid majanduslikke ja poliitilisi huve Euroopas, nagu on seda teinud ka Hispaania autonoomsetes piirkondades kehtivate linnaehitust ja keskkonnakaitset käsitlevate õigusaktide puudulik kohaldamine linnaplaneerimise teatavates toimingutes, samuti nendega seotud oluliste korruptsiooni-juhtude ilmnemine;
- W. arvestades, et piirkondlikud ombudsmanid tegutsevad sageli väga rasketes oludes ELi kodanike huvides seoses linnaehitust käsitlevate rikkumistega, ehkki piirkondlikud omavalitsused on mõnikord mõnes autonoomses piirkonnas võinud nende jõupingutused tähelepanuta jätta;
- X. arvestades, et Hispaania põhiseaduse artiklis 33 osutatakse üksikisikute õigusele omandile, ning arvestades, et seda artiklit tõlgendatakse erinevalt, seda eelkõige seoses omandi tagamisega sotsiaalseks kasutamiseks vastandatuna üksikisiku õigusele seaduslikult omandatud kodule ja eluasemele; arvestades, et Valencia piirkonnas ei ole tehtud ühtegi kohtuotsust maaseaduse kohaldamise kohta;
- Y. arvestades, et Hispaania põhiseaduse artiklis 47 sätestatakse, et kõigil hispaanlastel on õigus väärikale ja sobivale eluasemele, ning kohustatakse ametiasutusi edendama selle õiguse teostamiseks vajalikke tingimusi ja kehtestama asjakohaseid õigusnorme, mis reguleerivad maakasutust üldsuse huvides spekulatsioonide takistamiseks;
- Z. arvestades, et Hispaania valitsus on kohustatud kohaldama EÜ asutamislepingut ning kaitsma Euroopa õigust ja tagama selle täieliku kohaldamise oma territooriumil, olenemata Hispaania Kuningriigi põhiseaduse alusel asutatud poliitiliste ametite riigisisest ülesehitusest;
- AA. arvestades, et komisjon on EÜ asutamislepingu artikli 226 kohaselt antud volituste alusel tegutsedes algatanud Hispaania vastu menetluse Euroopa Kohtus kohtuasjas, mis hõlmab Hispaanias ilmnenu ulatuslikku linnaehitust käsitlevaid rikkumisi, mis puudutavad otseselt riigihankeid käsitleva direktiivi kohaldamist Valencia ametiasutuste poolt ⁽¹⁾;
- AB. arvestades, et komisjon on algatanud petitsioonikomisjoni taotlusel uurimise rohkem kui 250 linnehitusprojekti suhtes, mille kohta pädevad veemajandusametid ja jõgede vesikondade ametid esitasid negatiivse arvamuse ning mis võivad seetõttu seada projektid vastuollu vee raamdirektiiviga ⁽²⁾, eelkõige Andalusias, Castilla-la-Manchas, Murcia ja Valencias;
- AC. arvestades, et paljud nendest linnaehitusprojektidest on eraldatud konsolideeritud linnapiirkondadest ja nõuavad suuri kulutusi sellistesse põhiteenustesse nagu elektri-, vee- ja teeinfrastruktuur, arvestades, et kõnealustesse projektidesse investeerimine sisaldab sageli ELi rahastamise elementi;
- AD. arvestades, et paljude dokumenteeritud, linnaehitust käsitlevate probleemide puhul Hispaanias ei ole komisjonil õnnestunud tegutseda piisavalt jõuliselt, ja seda mitte üksnes keskkonnaõiguse alusel ettevaatusprintsipi jõustamisel, vaid ka tõlgendades pealiskaudselt kohalike ja piirkondlike pädevate ametiasutuste siduvat, õiguslikku mõju omavat tegevust, nagu integreeritud linnaarengukavade esialgne heakskiit kohaliku omavalitsuse poolt;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiv 2004/18/EÜ ehitustööde riigihankelepingute, asjade riigihankelepingute ja teenuste riigihankelepingute sõlmimise korra kooskõlastamise kohta (ELT L 134, 30.4.2004, lk 114).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

Neljapäev, 26. märts 2009

- AE. arvestades, et keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiivi ⁽¹⁾, mille artiklis 3 käsitletakse üksikasjalikult turismi ja linnaehitust, eesmärk on tagada keskkonnakaitse kõrge tase ning aidata integreerida keskkondlikud kaalutlused kavade ja programmide väljatöötamisse ja vastuvõtmisse eesmärgiga edendada säästvat arengut; ning arvestades, et vee raamdirektiivi kohaselt tuleb liikmesriikidel takistada veevarude olukorra halvenemist ning edendada magevee ressursside säästlikku kasutamist;
- AF. arvestades, et petitsioonikomisjoni järjestikuste teabekogumiskülastuste käigus ilmnis, et mõned kohalikud ja piirkondlikud ametiasutused (mitte ainult rannikualadel) on nähtavasti nimetatud eesmärges sageli valesti mõistnud, esitades ulatuslikke linnaehitusprogramme või nõustudes nendega; arvestades, et enamik petitsioonidega vaidlustatud linnaehituskavasid käsitlevad maapiirkonna maa-alade sihtotstarbe muutmist linnaehituseks mõeldud maa-aladeks, mis on majanduslikult äärmiselt kasulik nii ehitusettevõtjatele kui ka arendajatele; ning arvestades, et paljudel juhtudel on keskkonnakaitsealune maa-ala või maa-ala, mis peaks tundlikust bioloogilisest mitmekesisusest tingituna olema kaitse all, asjaomasest nimekirjast välja arvatud või on selle sihtotstarvet muudetud või ei ole seda asjaomasesse nimekirja kunagi kantud, et võimaldada seda kasutada just nimelt linnaehituseks;
- AG. arvestades, et sellised kaalutlused koos moodustavad rikkumise, mille all kannatavad tuhanded ELi kodanikud, kes kinnisvaraarendajate kavade tõttu ei ole kaotanud mitte ainult oma seaduslikult soetatud omandi, vaid on olnud sunnitud maksma meelevaldseid tasusid soovimatute, sageli ebavajalike ja lubamatute infrastruktuuriprojektide eest, mis puudutavad otseselt nende varalisi õigusi ning mis lõpptulemusena kujutavad endast rahalist ja emotsionaalset katastroofi paljudele perekondadele;
- AH. arvestades, et tuhanded Euroopa kodanikud on koostöös kohalike juristide, linnaplaneerijate ja arhitektidega mitmesugustel asjaoludel ostnud heauskselt kinnisvara Hispaanias ning avastanud alles hiljem, et neist on saanud kohalike hoolimatute ametiasutuste poolt toime pandud linnaehitusega seotud rikkumise ohvrid ning et selle tagajärjel ähvardatakse nende kinnisvara lammutada, sest on selgunud, et nende elamu on ehitatud ebaseaduslikult, on seega väärtusetu ning seda ei saa müüa;
- AI. arvestades, et kinnisvaraagendid liikmesriikides, näiteks Ühendkuningriigis, ja teised kinnisvaraturuga seotud teenuseosutajad Hispaanias jätkavad kinnistute turustamist uusarendustes isegi siis, kui nad on tingimata teadlikud, et on selge võimalus, et konkreetne projekt jääb lõpetamata või ehitamata;
- AJ. arvestades, et looduslike Vahemere saari ja Hispaania rannikuala on viimase kümnendi jooksul tõsiselt kahjustatud, sest piirkond on täis tsement- ja betoonehitisi, mis ei avalda mõju mitte ainult rannikuala tundlikule keskkonnale – millest suur osa on elupaikade ⁽²⁾/Natura 2000 ja linnudirektiivi ⁽³⁾ kohaselt nimeliselt kaitse all, näiteks asumid Cabo de Gatas (Almeria) ja Murcias –, vaid ka paljude piirkondade sotsiaalsele ja kultuuritegevusele, mis kujutab endast traagilist ja pöördumatut kahju nii nende kultuurilisele identiteedile ja kultuuripärandile kui ka keskkonna terviklikkusele, ja seda kõike peamiselt seetõttu, et puuduvad territoriaalüksuste planeerimine või piirkondliku planeerimise suunised, mis kehtestaksid linnade kasvule ja arengule mõistlikud piirid, mis on kindlaks määratud selgete keskkonnasäästvuse kriteeriumide põhjal, ja teatavate kohalike ning piirkondlike ametiasutuste ja ehitussektori liikmete ahnuse ja spekulatiivse tegevuse tõttu, kellel sealjuures on õnnestunud saada nimetatud tegevusest märkimisväärset kasu, millest suur osa on riigist välja viidud ⁽⁴⁾;
- AK. arvestades, et sellel kasvumudelil on negatiivsed tagajärjed ka turismisektorile, sest tegemist on kvaliteetse turismi jaoks laastava mudeliga, kuna hävitatakse kohalikud väärtused ja soodustatakse üleasustamise laienemist;
- AL. arvestades, et tegemist on kultuuriväärtusi rüüstava mudeliga, mis hävitab Hispaania kultuurilise mitmekesisuse identiteedi põhiväärtused ja eripära, hävitades arheoloogilised leiukohad, kultuuriväärtuslikud ehitised ja paigad, samuti neid ümbritseva looduse ja maastiku;

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

⁽²⁾ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

⁽³⁾ Nõukogu 2. aprilli 1979. aasta direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.4.1979, lk 1).

⁽⁴⁾ Vt Hispaania Panga ning organisatsioonide Greenpeace ja Transparency International viimaseid aruandeid.

Neljapäev, 26. märts 2009

AM. arvestades, et ehitussektor, mis sai märkimisväärselt kasu kiire majanduskasvu aastatel, on muutunud praeguse finantsturgude kokkuvarisemise peamiseks ohvriks, põhjustades seda osaliselt ise spekulatiivsete tehingutega eluasemesektoris, ning arvestades, et see ei mõjuta mitte ainult ettevõtjaid, keda ootab pankrot, vaid ka kümneid tuhandeid ehitussektoritöötajaid, keda ootab nüüd töötus mittesäästva linnaehituspoliitika tagajärjel, mida järgiti ja mille ohvriks nad nüüd on langenud,

1. kutsub Hispaania valitsust ja asjaomaste piirkondade omavalitsusi üles vaatama massilise linnaehituse tõttu põhjalikult läbi kõik õigusaktid, mis käsitlevad eraomandi omanike õigusi, ja neid muutama, et lõpetada nii EÜ asutamislepingus, põhiõiguste hartas, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning ELi asjaomastes direktiivides kui ka teistes konventsioonides, mille osaline EL on, sätestatud õiguste ja kohustuste rikkumine;

2. palub Hispaania ametiasutustel tunnistada kehtetuks kõik õigusaktid, mis soodustavad spekulatsiooni, mis on seotud kinnisvaraarendajatega;

3. on seisukohal, et pädevad piirkondlikud ametiasutused peaksid seiskama ja läbi vaatama kõik uued linnaehituskavad, milles ei järgita rangeid keskkonna säästmise ja sotsiaalse vastutuse kriteeriume ja mille raames ei tagata seaduslikult soetatud vara omandiõiguse austamist, ning peatama ja tühistama kõik kehtivad arendused, milles ei järgita või ei kohaldata ELi õiguses sätestatud kriteeriume, iseäranis neid, mis käsitlevad linnaehitusvaldkonna riigihankelepingute sõlmimist ja vastavust vee ja keskkonnaga seotud sätetele;

4. nõuab, et Hispaania ametiasutused tagaksid, et ühegi haldusakti, mis kohustab kodanikke õiguspäraselt soetatud eraomandi loovutama, õiguslikuks aluseks ei ole seadus, mis on vastu võetud pärast kõnealuse omandi ehitamise kuupäeva, kuna see oleks selgelt haldusaktide tagasiulatava jõu puudumise põhimõtte – mis on ühenduse õiguse üldpõhimõtte – rikkumine (vt Euroopa Kohtu 29. jaanuari 1985. aasta otsust 234/83 kohtuasjas: Gesamthochschule Duisburg, EKL 1985, lk 327) ja kahjustaks tagatise, mis lubaksid kodanikele õiguskindlust, usaldusväärsust ja õiguspärasust ootust olla ELi õiguse kohaselt kaitstud;

5. palub Hispaania ametiasutustel arendada läbipaistvuse tava, mille eesmärk on teavitada kodanikke maa planeerimisest ja edendada tõhusaid kodanike teavitamise ja osalemise mehhanisme;

6. nõuab tungivalt, et Hispaania valitsus viiks läbi avaliku arutelu, milles osaleksid kõik haldusasutused ja mis eeldaks Hispaania linnaarenduse ranget uurimist töörühma asutamise teel ja mis võimaldaks võtta õigusloomega seotud meetmeid spekulatsiooni ja mittesäästva arendamise vastu;

7. nõuab tungivalt, et pädevad riiklikud ja piirkondlikud ametiasutused looksid toimivad kohtu- ja haldusmehhanismid, kaasa arvatud piirkondlikud ombudsmanid, kellele antakse õigus tagada meetodid hõlbustamiseks juurdepääsu õiguskaitsele ja hüvitamisele linnaehitusega seotud rikkumiste ohvritele, kes on kannatanud kehtivate õigusaktide sätete kohaldamise tagajärjel;

8. palub pädevatel ehitus- ja linnaarendussektoris osalevatel finantsinstitutsioonidel ja äriühingutel teha poliitiliste instantsidega koostööd lahenduste otsimisel probleemidele, mis tulenevad ulatuslikust linnaehitusest, mis on mõjutanud paljusid ELi kodanikke, kes on otsustanud kasutada EÜ asutamislepingu sätteid ja seista artiklis 44 sätestatud asutamisõiguse eest liikmesriigis, mis ei ole nende päritoluriik;

9. nõuab tungivalt, et pädevad riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused tagaksid kahjukannatajatest ELi kodanike, kelle elamu ei ole puuduliku planeerimise ja kooskõlastamatuse tõttu institutsioonide ja ehitusettevõtjate vahel valmis ehitatud, algatatud paljude kohtuasjade õiglase lahendamise;

Neljapäev, 26. märts 2009

10. juhib tähelepanu sellele, et kui kahju kannatanud pooled ei saa õigust Hispaania kohtutes, peavad nad edasi kaebama Euroopa Inimõiguste Kohtusse, kuna ühe põhiõiguse – omandiõiguse – väidetavad rikkumised ei kuulu Euroopa Kohtu pädevusse;
11. kutsub ELi institutsioone üles andma nõu ja abi nõuetekohase lühikese, kuid siiski mõistliku aja jooksul, kui Hispaania ametiasutused seda paluvad, et tagada neile vahendid, mille abil tulla tõhusalt toime massilise linnaehituse hävitusliku mõjuga kodanike elule;
12. kutsub komisjoni üles tagama samal ajal ühenduse õiguse ja käesoleva resolutsiooniga hõlmatud direktiivides sätestatud eesmärkide range kohaldamine, et tagataks nende täitmine;
13. väljendab sügavat muret ja kohkumust selle üle, et Hispaania õiguskaitse- ja kohtuorganid on takerdunud raskustesse tegelemisel massilise linnaehituse mõjuga inimeste elule, nagu selgub tuhandetest parlamendile ja kõnealuse teema eest vastutavale komisjonile saadetud teadetest;
14. peab ärevust tekitavaks seda, et petitioonide esitajate hulgas näib valitsevat üldine usalduse puudumine Hispaania kohtusüsteemi kui tõhusa hüvitus- ja õiguskaitsevahendi suhtes;
15. väljendab muret selle pärast, et rahapesu käsitlevaid direktiive⁽¹⁾ ei ole nõuetekohaselt üle võetud, millega seoses on praegu algatatud asutamislepingu rikkumise menetlused, ning mis on piiranud finantskapitali, sealhulgas teatavatesse ulatuslikesse linnaehitusprojektidesse tehtud investeringute, ebaseadusliku ringluse läbipaistvust ja kohtulikku uurimist;
16. on arvamusel, et inimestel, kes on ostnud Hispaanias heauskselt omandi ning avastavad hiljem, et tehing on tunnistatud ebaseaduslikuks, peab olema õigus õiglasele hüvitisele Hispaania kohtute kaudu;
17. on seisukohal, et kui eraisikuid, kes on ostnud Hispaanias omandi, teades asjaomase tehingu võimalikust ebaseaduslikkusest, võib kohustada kandma oma võetud riskist tulenevaid kulusid, siis peab sama kehtima veelgi enam kõnealuses valdkonnas töötavate isikute kohta; on seetõttu arvamisel, et arendajatel, kes on sõlminud lepinguid, mille õigusvastasusest nad oleksid pidanud teadlikud olema, ei tohiks olla õigust hüvitisele kavade eest, mis on hüljatud seetõttu, et need ei vastanud siseriiklikele ja Euroopa õigusaktidele, ka ei tohiks neil olla automaatset sissenõudeõigust omavalitsusele juba tehtud maksete suhtes, kui need makسد tehti sõlmitud lepingu tõenäolisest ebaseaduslikkusest teadlik olles;
18. on siiski veendunud, et selguse, täpsuse ja kindluse puudumine eraomandi õiguste kohta kehtivates õigusaktides ning keskkonnaõiguse ebapiisav ja ebajärjepidev kohaldamine on paljude linnaehitusprobleemide põhjus ning see kombineerituna teatava pealiskaudsusega kohtumenetluses ei ole muutnud probleemi mitte üksnes keerulisemaks, vaid on toonud kaasa ka endemilise korrupsiooni, mille ohvrid on taas peamiselt ELi kodanikud, kuid mis on toonud suurt kahju ka Hispaania riigile;
19. toetab Valencia piirkondliku ombudsmani (*Síndica de Greuges*) – linnakodanike põhiõiguste kaitsmises tunnustatud maineka institutsiooni – järeldusi, milles ta väidab, et omanike õigusi võidi kahjustada kas sellega, et arendaja hindas nende omandi väärtust alla tegeliku väärtuse, või sellega, et omanikud pidid maksma arendaja poolt ühepoolselt kehtestatud ja vahel ülemääraseid arendustasusid;

(¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT L 309, 25.11.2005, lk 15); komisjoni 1. augusti 2006. aasta direktiiv 2006/70/EÜ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2005/60/EÜ rakendusmeetmete kehtestamise kohta seoses mõistega riikliku taustaga isik ning kliendi suhtes lihtsustatud nõuetekohaste hoolsuse menetluste ja harva või väga piiratud mahus teostatud finantstegevuse alusel tehtud erandite tehniliste kriteeriumite kohta (ELT L 214, 4.8.2006, lk 29).

Neljapäev, 26. märts 2009

20. on seisukohal, et tuleb tagada teabe kättesaadavus ja kodanike osalemine linnaehitusprotsessis algusest peale, ja et keskkonnaalast teavet tuleks anda kodanikele selgelt, lihtsalt ja arusaadavalt;

21. on samuti seisukohal, et ei linnaarendust käsitlevates kehtivates õigusaktides ega pädevate ametiasutuste poolt ei ole määratletud „üldiste huvide” mõistet, ometi on seda mõistet kasutatud keskkonda mitteesitavate projektide heakskiitmiseks ning teatud juhtudel on ignoreeritud negatiivseid keskkonnamõju hinnanguid ja asjaomaste hüdrograafia liitude aruandeid;

22. tunnustab ja toetab Hispaania ametiasutuste jõupingutusi kaitsta rannikukeskkonda ja võimaluse korral taastada see nii, et see võimaldab bioloogilist mitmekesisust ja põliste taime- ja loomaliikide taastumist; kutsub neid konkreetselt sellega seoses üles vaatama kiiremas korras läbi rannikuseaduse ja seda vajaduse korral muutma, et kaitsta õigusjärgsete majaomanike ja rannikualadel selliste väikeste kruntide omanike õigusi, mis ei kahjusta rannikukeskkonda; rõhutab, et sellist kaitset ei tohiks anda arendustele, mis on mõeldud spekulatiivseks tegevuseks ja milles ei järgita kohaldatavaid ELi keskkonnadirektiive; vaatab kõnealuse küsimuse kohta esitatud petitsioonid läbi Hispaania pädevatelt ametiasutustelt saadud vastuste seisukohast;

23. väljendab muret seoses linnaplaneerimise olukorraga Marbella omavalitsuses Andalusias, kus kümned tuhanded ebaseaduslikult ehitatud elamud, mis on tõenäoliselt vastuolus ELi keskkonnakaitsealaste, üldsuse osalemise, veemajandus- ja riigihankealaste õigusaktidega, muudetakse seaduslikuks lähiajal uue linna üldplaneeringuga, mille tulemusel puudub elamute ostjatel, kinnisvaraomanikel ja kodanikel üldiselt õiguskindlus ja kaitse;

24. avaldab kiitust nii piirkondlikele ombudsmanidele (*síndics de greuges*) ja nende töötajatele kui ka usinamatele prokuröridele (*fiscales*), kes on teinud märkimisväärset hulgal tööd, et kannatanud institutsioonid taastaksid kõnealustes küsimustes nõuetekohased menetlused, ning toetab täielikult nende tegevust;

25. avaldab samuti kiitust petitsioonide esitajatele, nende ühendustele ja kohaliku kogukonna ühendustele, mis hõlmavad kümneid tuhandeid nii Hispaania kui ka mujalt pärit kodanikke, kes on juhtinud Euroopa Parlamendi tähelepanu kõnealusele küsimusele ja kellest on olnud suur abi nende naabrite ja kõigi teiste põhiõiguste tagamisel, keda see keeruline probleem puudutab;

26. tuletab meelde, et keskkonnamõju hindamise direktiivi⁽¹⁾ ja keskkonnamõju strateegilise hindamise direktiiviga⁽²⁾ kehtestatakse kohustus konsulteerida asjaomase üldsusega kavade ettevalmistamise ja koostamise etapis, mitte siis, kui kavad on kohaliku ametiasutusega *de facto* kokku lepitud, nagu on sageli juhtunud Euroopa Parlamendile petitsioonikomisjonile esitatud juhtumite korral; tuletab samas kontekstis meelde, et kehtivate kavade mis tahes olulise muudatuse korral tuleb järgida sama korda ning kavad peavad olema ajakohased, mitte statistiliselt ebatäpsed või aegunud;

27. tuletab samuti meelde, et määruse (EÜ) nr 1083/2006⁽³⁾ artikli 91 kohaselt on komisjonil õigus struktuurifondi makse edasi lükata ja artikli 92 kohaselt peatada makse asjaomasele liikmesriigile või piirkonnale ning määrata korrektsioonid seoses rahastatavate projektidega, mis ei vasta täielikult asjaomaste ELi õigusaktide kohaldamist reguleerivatele eeskirjadele;

⁽¹⁾ Nõukogu 27. juuni 1985. aasta direktiiv 85/337/EMÜ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 175, 5.7.1985, lk 40).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2001. aasta direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta (EÜT L 197, 21.7.2001, lk 30).

⁽³⁾ Nõukogu 11. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1083/2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 25).

Neljapäev, 26. märts 2009

28. tuletab samuti meelde, et Euroopa Parlament võib eelarvepädeva institutsioonina otsustada ühtekuuluvuspoliitika jaoks määratud vahendite reservi panemise seni, kuni probleem on lahendatud, kui ta on seisukohal, et see on vajalik liikmesriigi veenmiseks lõpetada raske rikkumine seoses eeskirjade ja põhimõtetelega, mida ta on kohustatud asutamislepingu kohaselt või Euroopa Liidu õiguse kohaldamise tulemusel järgima;
29. kinnitab varasemate resolutsioonide järeldusi, seades kahtluse alla ehitusettevõtjate määramise meetodid ning sageli linnaplaneerijatele ja kinnisvaraarendajatele teatavate kohalike omavalituste antud liigsed volitused, mis kahjustavad nii kogukonda kui ka kodanikke, kelle kodu on kõnealuses piirkonnas;
30. palub veel kord kohalikelt ametiasutustelt tungivalt, et nad konsulteeriksid kodanikega ja kaasaksid nad linnaarendusprojektidesse, et edendada õiglast, läbipaistvat ja säästvat linnaarengut, kui see on vajalik, kohaliku kogukonna huvides ning mitte üksnes kinnisvaraarendajate ja maaklerite huvides või teiste mõjuvõimete äriühingute huvides;
31. palub linnaarenduse valdkonnas pädevatel ametiasutustel laiendada arendusalast konsulteerimist omanike kaasamisega nii, et omanikele saadetakse nende omandi kvalifitseerimise alaste muudatuste korral iga kord kättesaamiskinnitusega kirjalik teade, ning teha linnaelanikele ettepaneku kohtuda majandamiskavade või sihtotstarbe ümberkvalifitseerimise kavade apellatsioonimenetluste korral vahetult ja isiklikult;
32. mõistab otsustavalt hukka ebaseadusliku tegevuse, millega teatavad kinnisvaraarendajad kahjustavad varjatult ELi kodanike seaduslikku omandiõigust, mõjutades maa kinnistamist ja katastriandmeid, ning kutsub kohalikke ametiasutusi üles looma nõuetekohased õiguslikud vahendid kõnealuse tegevuse peatamiseks;
33. kinnitab veel kord, et kui omandi kaotuse eest makstakse hüvitist, tuleb seda teha piisaval määral ning vastavalt seadusele ning Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikale;
34. tuletab meelde, et ebaausaid kaubandustavasid käsitlev direktiiv⁽¹⁾ kohustab kõiki liikmesriike sätestama asjakohased õiguslikud hüvitised ja õiguskaitsevahendid tarbijate jaoks, kes on selliste tavade ohvrid, ning tagama, et sellise tegevuse suhtes on ette nähtud piisavad karistused;
35. kutsub veel kord komisjoni üles algatama teises liikmesriigis kinnisvara ostvatele ELi kodanikele suunatud teavitamiskampaania;
36. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule, Hispaania Kuningriigi valitsusele ja parlamendile ning autonoomsete piirkondade valitsustele ja parlamentidele, Hispaania riiklikule ombudsmanile ja piirkondlikele ombudsmanidele ning petitsioonide esitajatele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

Neljapäev, 26. märts 2009

Atlandi-üleste suhete olukord pärast valimisi USAs

P6_TA(2009)0193

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon Atlandi-üleste suhete olukorra kohta pärast valimisi Ameerika Ühendriikides (2008/2199(INI))

(2010/C 117 E/32)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Atlandi-üleste suhete kohta, eelkõige 1. juuni 2006. aasta resolutsioone ELi ja USA suhete parandamise kohta Atlandi-ülese partnerluslepingu raames ⁽¹⁾ ning ELi ja USA Atlandi-üleste majandussuhete kohta ⁽²⁾, 25. aprilli 2007. aasta resolutsiooni Atlandi-üleste suhete kohta ⁽³⁾ ning kõige uuemat, 5. juuni 2008. aasta resolutsiooni ELi ja USA tippkohtumise kohta ⁽⁴⁾;
 - võttes arvesse 1990. aasta Atlandi-üleste deklaratsiooni ELi ja USA suhete kohta ning 1995. aasta uut Atlandi-üleste tegevuskava;
 - võttes arvesse 10. juunil 2008. aastal Brdos toimunud ELi ja USA tippkohtumist;
 - võttes arvesse ELi üldasjade nõukogu 8. jaanuari 2009. aasta mitteametliku kohtumise järeldused Atlandi-ülese koostöö prioriteetsete valdkondade kohta Tšehhi eesistumisel (majandus- ja rahanduskoostöö, energiavarustuse kindlus, ÜRO kliimamuutuse konverentsi ettevalmistamine ja tugevdatud dialoog Lähis-Ida, Afganistani ning Iraani teemal);
 - võttes arvesse 2008. aasta mais Ljubljanas toimunud Atlandi-üleste õigusloojate dialoogi (TLD) 64. kohtumise ja 2008. aasta detsembris Miamis toimunud 65. kohtumise ühisdeklaratsiooni;
 - võttes arvesse 11. ja 12. detsembril 2008 toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumise järeldusi;
 - võttes arvesse Põhja-Atlandi Nõukogu 3. aprillil 2008. aastal Bukarestis toimunud tippkohtumise deklaratsiooni;
 - võttes arvesse oma resolutsioone ELi lähenemise kohta teiste seas Lähis-Ida, Afganistani, Iraani ja Iraagi küsimustele ning resolutsioone ÜRO ja aastatuhande arengueesmärkide ning energiavarustuse kindluse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja rahvusvahelise kaubanduse komisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamusi (A6-0114/2009),
- A. arvestades, et uue USA presidendi ametisseastumine tähistab uue ajastu algust Ameerika Ühendriikide ajaloos ning et maailmal on selles suhtes suured ootused ja see võib anda Atlandi-ülesele partnerlusele uut hoogu;
- B. arvestades, et Euroopa Liidul on maailma tasandil üha olulisem roll, ning arvestades, et kui jõustub Lissaboni leping oma välispoliitiliste vahenditega, saab EL esineda rahvusvahelisel areenil tugevama ja ühtsemana;

⁽¹⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 226.

⁽²⁾ ELT C 298 E, 8.12.2006, lk 235.

⁽³⁾ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 670.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0256.

Neljapäev, 26. märts 2009

- C. arvestades, et uuringute kohaselt toetab enamik eurooplasi ideed, et EL peaks võtma maailma tasandil juhtivama positsiooni; arvestades, et enamiku eurooplaste ja ameeriklaste arvates peaksid EL ja USA tegelema rahvusvaheliste ohtudega partneritena;
- D. arvestades, et paljud eurooplased ootavad uuel USA administratsioonilt koostöövalmidust rahvusvahelistes küsimustes ning ELi ja USA suhete tugevdamist, seades nende aluseks vastastikuse lugupidamise ning partneri piirangute ja prioriteetide vastastikuse mõistmise;
- E. arvestades, et Atlandi-ülene partnerlus peab jääma liidu välistegevuse nurgakiviks;
- F. arvestades, et Atlandi-ülese partnerluse aluseks on sellised ühised põhiväärtused nagu demokraatia, inimõigused, õigusriik ja rahvusvahelised institutsioonid, ning ühised eesmärgid nagu avatud ja integreeritud majandused ning säästev areng; arvestades, et viimaste aastate mõningatele erimeelsustele vaatamata on see alus endiselt tugev;
- G. arvestades, et ELil ja USAl on keskne roll maailma poliitikas ja majanduses ning et nad vastutavad ühiselt rahu, inimõiguste austamise ja stabiilsuse edendamise ning selliste erinevate globaalsete ohtude ja väljakutsetega tegelemise eest nagu sügav finantskriis, vaesuse kaotamine ja teiste aastatuhande arengueesmärkide täitmine, kliimamuutus, energiavarustuse kindlus, terrorism ja tuumarelva levik;
- H. arvestades, et üha enam globaliseeruv, keerulises ja muutuv maailmas on mõlema partneri, nii ELi kui ka USA huvides kujundada rahvusvahelist keskkonda koos ning astuda kooskõlastatult vastu ühistele ohtudele ja väljakutsetele, võttes aluseks rahvusvahelise õiguse ja mitmepoolsed institutsioonid, eelkõige ÜRO süsteemi, ning kutsuda teisi partnereid selle jõupingutusega ühinema;
- I. arvestades, et rahvusvahelise korra eest vastutamisse tuleb kaasata ka esilekerkivad riigid, sest nagu toonane presidendikandidaat Barack Obama 2008. aasta juulis Berliinis ütles, ei saa globaalprobleeme lahendada ükski rahvas eraldi, ükskõik kui suur või võimas ta on;
- J. arvestades, et pidades silmas ELi ja USA suhte olulisust ja nende vastutust rahvusvahelise korra eest ning mõlema partneri juures ja kogu maailmas toimuvaid muutusi, peab nende partnerlus põhinema tugeval ja kaasajastatud alusel, nagu näiteks uus partnerlusleping;
- K. arvestades, et Atlandi-ülene partnerlus ja NATO on kollektiivse julgeoleku seisukohalt hädavajalikud;
- L. arvestades, et Atlandi-ülese majandusnõukogu (Transatlantic Economic Council –TEC) tegevus peab jätkuma tõelise, integreeritud Atlandi-ülese turu loomise suunas; arvestades, et rahvusvaheliste majandusinstitutsioonide otsustavaks reformimiseks praeguses kriisiolukorras on vaja ühist juhtimist;
- M. arvestades, et ELi ja USA sisemajanduse koguprodukt moodustab enam kui poole kogu maailma SKP-st; arvestades, et partnerite kahepoolsete kaubandus- ja investeeringusuhete maht on maailma suurim ning et komisjoni andmete kohaselt sõltub ligikaudu 14 miljonit töökohta ELis ja USAs Atlandi-üleste äri- ja investeeringusidemetest,

Kahepoolsed institutsioonilised küsimused

1. õnnitleb Barack Obamat Ameerika Ühendriikide presidendiks valimise puhul; tuletab meelde Atlandi-ülese partnerluse rõhutamist 2008. aasta juulis Berliinis peetud kõnes, kus ta ütles, et Ameerikal pole paremat partnerit kui Euroopa, ja lisas, et praegu on aeg ühte hoida, et astuda vastu 21. sajandi väljakutsetele; kordab oma kutset president Obamale esineda oma esimese ametliku Euroopa-visiidi ajal Euroopa Parlamendi täiskogul;

Neljapäev, 26. märts 2009

2. kutsub nõukogu, ELi liikmesriike ja komisjoni tugedama uuele USA administratsioonile suunatud ELi poliitika ühtsust ja kooskõlastatust;
3. usub kindlalt, et ELi ja USA suhted kujutavad endast ELi kõige olulisemat strateegilist partnerlust; arvab, et rahvusvahelise kogukonna jaoks omab põhjanevat tähtsust ELi ja USA kooskõlastatud tegelemine globaalprobleemidega, mille juures järgitakse rahvusvahelist õigust ja tugedatakse mitmepoolsust; nõuab tungivalt, et nõukogu eesistujariik Tšehhi Vabariik ja komisjon töötaksid koos uue USA administratsiooniga välja ühise lühi- ja pikaajaliste eesmärkide tegevuskava nii kahepoolsete küsimuste kui ka ülemaailmsete ja piirkondlike probleemide ja konfliktide osas;
4. tervitab soojalt 5. aprillil 2009 Prahast toimuvat president Obama ja 27 ELi riigipea ja valitsusjuhi tippkohtumist, ning loodab, et kohtumine annab tugeva impulsi Atlandi-üleste suhete tugedamiseks ja ühise tegevuskava vastuvõtmiseks;
5. rõhutab, et praegust indu tuleks kasutada ka Atlandi-üleste suhete raamistiku parandamiseks ja uuendamiseks; rõhutab vajadust asendada praegune, 1995. aastast pärinev uus Atlandi-ülene tegevuskava (NTA) uue Atlandi-ülese partnerluslepinguga, mis looks suhetele kindlama ja ajakohasema aluse;
6. peab asjakohaseks alustada uue lepingu läbirääkimisi Lissaboni lepingu jõustumisel, et need saaks lõpule viia enne 2012. aastat;
7. on veendunud, et uus leping peaks hõlmama Atlandi-ülest majandusnõukogu kui organit, mis vastutab majandusintegratsiooni ja eeskirju käsitleva koostöö edendamise eest; peab kiiduväärseks, et Atlandi-ülest majandusnõukogu nõustab hulk sidusrühmi, sealhulgas äriühingute esindajad, ja palub, et võrreldav roll antaks ka ametiühinguliikumise esindajatele mõlemal pool Atlandi ookeani;
8. soovib korraldada ELi ja USA tippkohtumisi kaks korda aastas, et anda partnerlusele strateegilist suunitlust ja hoogu, ning soovib, et tippkohtumistel piisavalt kontrollitaks varem määratud eesmärkide täitmist;
9. on seisukohal, et uue lepinguga tuleks luua organ välis- ja julgeolekupoliitika süstemaatiliseks ja kõrgetasemeliseks arutamiseks ja kooskõlastamiseks; soovib, et seda organit juhiks ELi poolt kõrge esindaja/komisjoni asepresident ja USA poolt riigisekretär, ning et kohtumised toimuksid vähemalt iga kolme kuu järel, mitteametlike kontakte piiramata; teeb ettepaneku, et selle organi nimi võiks olla Atlandi-ülene poliitikanõukogu (Transatlantic Political Council – TPC);
10. kinnitab veel kord, et uue lepinguga tuleks praegune Atlandi-ülene õigusloojate dialoog ümber kujundada Atlandi-üleseks assambleeks, mis toimiks parlamentaarse dialoogi foorumina, määratleda lepingu eesmärgid ja lepingu täitmise ühiskontroll ning Euroopa Parlamendi ja USA Kongressi töö kooskõlastamine ühist huvi pakkuvates küsimustes, sealhulgas mõlema poole komisjonide ja raportöride tihe koostöö; on seisukohal, et nimetatud assamblee täiskogu istungid peaksid toimuma kaks korda aastas ja neil peaks osalema võrdne arv liikmeid Euroopa Parlamendist ja USA Kongressi mõlemast kogu; on seisukohal, et assamblee võiks moodustada töörühmi täiskogu istungite ettevalmistamiseks; kordab taas, et assamblee raames tuleks luua vastastikune õigusloomealane eelhiatussüsteem; arvab, et korraldada komitee peaks vastutama koostöö tugedamise eest Euroopa Parlamendi ja USA Kongressi õigusloomega tegelevate komisjonide ja raportöride koostöö tugedamise eest, millise koostöö sisuks on õigusaktid, mis seonduvad Atlandi-ülese turu edasise integreerimise ja eelkõige Atlandi-ülese majandusnõukogu tööga;
11. on seisukohal, et Atlandi-ülene majandusnõukogu ja Atlandi-ülene poliitikanõukogu peaksid hoidma assambleed oma tegevusega kursis ning assambleel peaks olema õigus korraldada kuulamisi nimetatud nõukogude esindajate osavõtul ja esitada ettepanekuid mõlemale nõukogule ning ELi ja USA tippkohtumistele; nõuab, et lisaks parlamendiliikmete rolli tugedamisele Atlandi-üleses majandusnõukogus tuleks assamblee mõlemad kaasuhatajad kutsuda osalema mõlema nõukogu ning ELi ja USA tippkohtumiste avaistungitel;

Neljapäev, 26. märts 2009

12. palub USA Kongressil koostöös Euroopa Parlamendiga kaaluda võimalust seada Brüsselis sisse Kongressi kontaktbüroo;
13. palub Euroopa Parlamendi peasekretäril jätkata kiireloomulise küsimusena juhatuse 11. detsembri 2006. aasta otsuse rakendamist, mis käsitleb ühe ametniku lähetamist kontaktametnikuna Washingtoni;
14. rõhutab ühise töötajate vahetuse programmi eeliseid ning palub parlamendi peasekretäril koos USA Esindajatekoja ja Senati ametnikuga uurida võimalust koostada töötajate vahetust käsitlev ühismemorandum sarnaselt memorandumiga, mille osas lepiti kokku Euroopa Parlamendi ja ÜRO sekretariaadi vahel;
15. rõhutab, et Atlandi-ülest partnerlust peab toetama mõlema poole kodanikuühiskonna sügav mõistmine ja sidemete tugevdamine nende vahel; rõhutab vajadust suurendada mõlema poole üliõpilaste, teadlaste ja muude kodanikuühiskonna liikmete vahetust, et tagada praeguste ja tulevaste põlvkondade vastastikune mõistmine ja selle partnerluse jätkuv toetamine; on arvamisel, et seda algatust tuleks toetada ELi 2010. aasta eelarvest ja USA asjaomaste institutsioonide eelarvetest, et tagada selle tulemuslik areng;
16. tunneb siirast heameelt Ameerika päritolu organisatsioonide suureneva kohalolu üle Brüsselis ning eelkõige nende pühendumuse üle Euroopa Liidule, selle institutsioonidele ja tugevdatud ELi ja USA partnerlusele; rõhutab, et Euroopa organisatsioonid peavad vastuseks samamoodi pühendumata Washingtonis tegutsemisele, et tõsta ELi ja Euroopa seisukohtade profiili Atlandi-ülestes ja ülemaailmsetes küsimustes USA poliitikute kogukonnas; on teadlik asjaolust, et Euroopa institutsioonidel puuduvad sageli vahendid, mis vastaksid nende Ameerika partnerite käsutuses olevatele vahenditele; soovib seepärast rahastada ja esmatahtsaks lugeda selliseid Euroopa organisatsioonide korraldatavaid projekte, mille eesmärk on suurendada Ameerika Ühendriikides teadlikkust Euroopa küsimustest ja väljavaadetest ning nende mõistmist;
17. kutsub ELi ja USA-d üles tugevdama koostööd kultuurivaldkonnas ning jätkama kultuurivahetusest tulenevate vastastikuste eeliste toetamist ja edendamist;
18. rõhutab tihedama koostöö tähtsust kosmoseprogrammides, eelkõige ESA (Euroopa Kosmoseagentuur) ja NASA vahel;

Globaalprobleemid

19. nõuab tungivalt, et mõlemad partnerid praktiseeriksid tulemuslikku mitmepoolsust ning kaasaksid kiirelt arenevaid riike, lähtudes ühisest vastutusest rahvusvahelise korra eest, rahvusvahelise õiguse järgimisest ja ühistest probleemidest; nõuab ELilt ja USA-lt suuremaid jõupingutusi ÜRO reformikava elluviimisel, sealhulgas ÜRO Julgeolekunõukogu ja teiste ülemaailmsesse süsteemi kuuluvate mitmepoolsete foorumite reformimisel;
20. kutsub mõlemat partnerit üles edendama oma poliitika põhielemendina inimõiguste austamist maailmas; rõhutab vajadust ennetava ja kriisidiplomaatia ning pandeemiatele ja erakorralistele humanitaarolukordadele kooskõlastatud ja tõhusal viisil reageerimise põhjaliku kooskõlastamise järele; kutsub uut USA administratsiooni üles Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuuti ratifitseerima ja sellega ühinema; kordab oma üleskutset kaotada surmanuhtlus;
21. kutsub mõlemat partnerit üles aitama otsustavalt kaasa aastatuhande arengueesmärkide täitmisele, eelkõige Aafrikas, laskmata majanduskriisil seda ohtu seada, ning uurima võimalusi kooskõlastatud tegevuseks kõnealustes valdkondades; kutsub mõlemat partnerit üles täitma võetud kohustust kulutada arengu-koostööle 0,7 % oma SKP-st;
22. kutsub mõlemat partnerit üles juhtima ühiselt 15. novembril 2008. aastal Washingtoni konverentsil algatatud mitmepoolset jõupingutusi praeguse finants- ja majanduskriisi lahendamiseks ning rahvusvahelise finantssüsteemi, Maailmapanga ja Rahvusvahelise Valuutafondi reformimiseks, kaasates kiirelt arenevaid riike, vältides samas proteksionismi ja toetades WTO Doha vooru edukat lõpuleviimist;

Neljapäev, 26. märts 2009

23. tervitab uue USA presidendi tõsist valmisolekut tegeleda kliimamuutuse küsimusega; nõuab tungivalt, et EL ja USA võtaksid endale juhtrolli ja jõuaksid 2009. aastal peetaval Kopenhaageni konverentsil 2012. aasta järgset perioodi hõlmava ambitsioonika kokkuleppeni, kaasates kõik peamised kasvuhoonegaaside heitmeid põhjustavad riigid ning kohustades neid võtma siduvaid eesmarke keskpikas ja pikas perspektiivis;

24. nõuab tihedamat koostööd ELi ja USA vahel energia valdkonnas; nõuab tungivalt, et nad peaksid esmatähtsaks oma tootjariike puudutava poliitika tõhusat kooskõlastamist ning tarnete, varude ja transpordi mitmekesistamist; toetab tihedamat teadus- ja tehnoloogiaalast koostööd energia ja energiatõhususe valdkonnas;

25. juhib tähelepanu riikliku luureteabenõukogu (NIC) aruandele „Globaalsed arengutendentsid 2025: muutunud maailm” ning, arvestades poliitikaküsimuste pikaajalise strateegilise läbimõtlemise vajadust ELi institutsioonides, nõuab tungivalt, et eesistujariigid Tšehhi Vabariik (2009. aasta jaanuarist kuni juunini) ja Rootsi (2009. aasta juulist kuni detsembrini) püüaksid luua NICi analüüsisüsteemiga sarnase süsteemi pikaajaliste arengutendentside määratlemiseks ELi seisukohalt, ning teeksid seejuures tihedat koostööd Euroopa Liidu Julgeoleku-uuringute Instituudiga; on veendunud, et see samm lihtsustaks dialoogi peamiste strateegiliste küsimuste üle, millega Atlandi-ülese partnerluse raames tuleb pikema aja jooksul kokku puutuda;

Piirkondlikud küsimused

26. rõhutab Lähis-Ida konflikti õiglase ja rahumeelse lahendamise tähtsust ja tervitab asjaolu, et see on uue USA administratsiooni üks esmaseid prioriteete; palub USA administratsioonil kooskõlastada oma tegevust põhjalikult ELiga ning osaleda suures nelikus; tunneb heameelt asjaolu üle, et varakult määrati ametisse Ameerika Ühendriikide eriesindaja Lähis-Idas endise senaatori George Mitchelli isikus; rõhutab, et mõlemad partnerid peaksid püüdma tõhustada teedekaardil ja Annapolise konverentsi saavutustel põhinevaid läbirääkimisi, mille eesmärk seisneb lahenduses, mis näeb ette kahe riigi rajamist; nõuab tungivalt, et mõlemad partnerid teeksid tihedat koostööd, et aidata muuta praegune habras relvarahu Gazas tugevaks ja püsivaks, kaasaksid piirkondlikke osapooli ning annaksid oma panuse ÜRO Julgeolekunõukogu 8. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni 1860 (S/RES/1860(2009)) selliste eesmärkide saavutamisse nagu viivitamatu humanitaarabi andmine Gaza elanikkonnale, relvade ja laskemoona salakaubaveo ärahoidmise tagamine ning Gaza blokaadi lõpetamine; kutsub Atlandi-üleseid partnereid toetama pingutusi palestiinlaste omavahel lepitamiseks ning peab oluliseks nii Jordani läänekalda kui ka Gaza sektori palestiinlaste elutingimuste parandamist ja Gaza sektori uuesti ülesehitamist;

27. nõuab tungivalt, et EL ja Ameerika Ühendriigid teeksid koostööd niisuguste strateegiate uuendamisel, millega püütakse edendada jõupingutusi inimõiguste austamise ja demokraatia tugevdamiseks Lähis-idas, ning et nad teeksid seda oma majandusliku mõjuvõimu ja pehme jõu alusel kõnealusel piirkonnas;

28. rõhutab, et Afganistanis on kaalul Atlandi-ülese kogukonna väärtused, julgeolek ja usaldusväarsus; nõuab tungivalt, et EL, USA, ÜRO ja NATO töötaksid välja uue ühise strateegilise kontseptsiooni, mis põhjalikult ühendab rahvusvahelise sekkumise erinevad aspektid, et suurendada kõigis piirkondades julgeolekut, tugevdada Afganistani valitsus- ja kohalikke institutsioone ning tihedas koostöös naaberriikidega toetada riigi ülesehitamist ja heaolu; on seisukohal, et lõppeesmärk peab olema julgeoleku ja stabiilsuse tagamise järkjärguline üleandmine Afganistani ametivõimudele; tuletab meelde ÜRO Julgeolekunõukogu 22. septembri 2008. aasta resolutsiooni 1833 (S/RES/1833(2008)), milles soovitatakse kõigil Afganistani erakondadel ja rühmitustel konstruktiivselt osaleda poliitilises dialoogis ja hoiduda vägivallast;

29. kutsub ELi ja USA-d üles töötama välja ühisstrateegiat Pakistani suhtes, mille eesmärk on tugevdada riigi demokraatlikke institutsioone, õigusriigi põhimõtteid ja suutlikkust võidelda terrorismi vastu, ergutades samas Pakistani osalema piirkonna stabiilsuse tagamisel, sealhulgas julgeoleku kindlustamisel Afganistani piiril, ning saavutama valitsuse täielikku kontrolli Pakistani piiriprovintside ja hõimupiirkondade üle; tervitab Richard Holbrooke'i määramist ainsaks eriesindajaks Pakistani ja Afganistani piirkonnas;

Neljapäev, 26. märts 2009

30. rõhutab, et Iraani tuumaprogramm ohustab tuumarelva leviku tõkestamise süsteemi ning piirkonna ja maailma stabiilsust; tervitab president Obama avaldust kavatsuse kohta kaaluda küsimust otsekontaktidest Iraani poolega ning toetab mõlema partneri ühist eesmärki leida lahendus Iraaniga läbirääkimise teel, järgides dialoogi ja sanktsioonide kahetist strateegiat, mida kooskõlastatakse teiste ÜRO Julgeolekunõukogu liikmete ja Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga; on seisukohal, et ühe partneri mis tahes algatust Iraani suhtes tuleb partnerite vahel usalduse ja läbipaistvuse vaimus põhjalikult kooskõlastada; kutsub Atlandi-üleiseid partnereid üles määratlema võimalikult kiiresti ühist lähenemisviisi Iraani suhtes, ootamata, et seda tuleks käsitleda kiireloomulise küsimusena;

31. tunneb heameelt asjaolu üle, et on ratifitseeritud USA ja Iraagi vaheline leping USA relvajõudude kohaloleku kohta Iraagis; rõhutab ELi valmisolekut jätkata abi osutamist Iraagi ülesehitamisel, keskendudes eelkõige õigusriigi põhimõtetele, inimõiguste austamisele ja riiklike institutsioonide tugevdamisele ning Iraagi majandusliku arengu ja Iraagi maailmamajandusse taastegreerimise toetamisele; kutsub partnereid üles jätkama kooskõlastatult koostööd Iraagi valitsuse ja ÜROga, et tugevdada stabiilsust, edendada rahvuslikku leppimist ning aidata tagada Iraagi ühtsust ja sõltumatust;

32. nõuab tungivalt, et mõlemad pooled kooskõlastaksid põhjalikult oma Venemaa-poliitikat; olles teadlik Venemaa kui naaberriigi olulisusest, tema ja ELi vastastikusest sõltuvusest ning tema tähtsusest piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil, rõhutab, kui võrd tähtis on seada Venemaaga sisse konstruktiivne koostöö seoses mõlemale poolele muret tegevate probleemide, ohtude ja võimalustega, mille hulka kuuluvad julgeolekuküsimused, desarmeerimine ja tuumarelva leviku tõkestamine koos demokraatia põhimõtete, inimõigustealaste nõuete ja rahvusvahelise õiguse austamisega; sellega seoses rõhutab Atlandi-üleste partnerite ja Venemaa vahelise vastastikuse usalduse ning NATO-Venemaa nõukogu raames tehtava koostöö intensiivistamise tähtsust; kutsub mõlemat Atlandi-ülest partnerit tihedalt kooskõlastama oma seisukohti Euroopa julgeolekukorralduse igasuguse reformimise osas, järgides OSCE põhimõtteid ja säilitades NATO ühtsuse; on seisukohal, et selles korralduses toimuvaid arenguid, mis hõlmavad ka rahvusvahelisi leppeid, näiteks Euroopa tavarelvastuse piiramise lepingut, tuleb käsitleda dialoogis Venemaa ja teiste, ELi-väliste OSCE liikmesriikidega;

33. tervitab USA asepresidendi Joe Bideni hiljutisi avaldusi Münchenis toimunud Euroopa julgeolekukonverentsil, millest nähtub, et USA kavatses jätkuvalt konsulteerida oma NATO-liitlaste ja Venemaaga USA raketitõrjesüsteemide küsimuses ning et uus administratsioon kavatses kaaluda selle süsteemi kulusid ja tõhusust; võtab teadmiseks mõningad Venemaalt tulnud vihjed, nagu võiks ta peatada oma kava paigutada Kaliningradi piirkonda lühikese tegevusraadiusega raketid Iskander;

34. kutsub ELi ja USA-d üles töötama välja ühisstrateegiat kuue Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud Ida-Euroopa riigi suhtes (Moldova Vabariik, Ukraina, Gruusia, Armeenia, Aserbaidžaan ja Valgevene), et saavutada olulisi ja püsivaid tulemusi uue idapartnerluse ja Musta mere sünergia rakendamisel;

35. nõuab tungivalt, et mõlemad partnerid pööraksid erilist tähelepanu Ladina-Ameerikale ja eelkõige selle piirkondlikele organisatsioonidele, kooskõlastades jõupingutusi demokraatia kindlustamise, inimõiguste austamise, hea valitsemistava, vaesuse vastu võitlemise, sotsiaalse ühtekuuluvuse, turumajanduse ja õigusriigi põhimõtete edendamisel, sealhulgas organiseeritud kuritegevuse ja narkokaubanduse vastu võitlemisel, ning toetades piirkondlikku integratsiooni ja koostööd kliimamuutuse osas;

36. soovib edendada ühist lähenemisviisi ka suhetes teiste geopoliitilistelt olulistest riikide, näiteks Hiina, India ja Jaapaniga, ning erinevate kriiside ja Sahara-taguse Aafrika probleemide lahendamisel;

Kaitsepoliitika, relvastuskontroll ja julgeolekuküsimused

37. rõhutab NATO olulisust Atlandi-ülese julgeoleku nurgakivina; tunneb heameelt Euroopa Ülemkogu 2008. aasta detsembri otsuse üle tugevdada strateegilist partnerlust ELi ja NATO vahel ning kutsub mõlemat partnerit üles kiirendama ELi ja NATO kõrgetasemelise rühma moodustamist kahe organisatsiooni vahelise koostöö tõhustamiseks; soovib korraldada arutelusid Euro-Atlandi julgeolekustrateegia väärtuse üle, mille raames oleks võimalik määratlema ühised julgeolekuprobleemid ja -huvid;

Neljapäev, 26. märts 2009

38. rõhutab Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika suurenevat tähtsust ning vajadust jätkata Euroopa tsiviilsoojustuse ja sõjalise võimekuse parandamist; tunneb heameelt asjaolu üle, et 2008. aasta aprillis toimunud NATO tippkohtumisel Bukarestis tunnistati Euroopa kaitsevõime suurendamise olulisust Atlandi-ülese julgeoleku tugevdamise seisukohalt;

39. kutsub ELi ja USA-d üles lähtuma kõigil rahvusvahelistel foorumitel ja eelkõige ÜROs ühisest massihävitusrelvade ja tavarelvastuse piiramise strateegiast; nõuab tungivalt, et uus USA administratsioon jätkaks Venemaaga dialoogi relvastuskontrolli ja desarmeerimise üle, pikendades kahe riigi kehtivaid kahepoolseid lepinguid; rõhutab tihedama koostöö vajadust edu saavutamiseks enne 2010. aastal toimuvat tuumarelvade leviku tõkestamise lepingu läbivaatamise konverentsi ning tunneb heameelt USA uue presidendi valmisoleku üle ratifitseerida üldine tuumakatsetuste keelustamise leping;

40. rõhutab Atlandi-ülese koostöö tugevdamise olulisust terrorismivastases võitluses, lähtudes rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste täielikust järgimisest ning ÜRO rolli toetamisest selle ohu vastu võitlemisel; juhib tähelepanu vajadusele teha tihedat koostööd seal, kus on ohus pantvangide elu;

41. tervitab USA presidendi Barack Obama otsust sulgeda Guantánamo vangla, ning teisi sellega seotud korraldusi, mis puudutavad ülekuulamiste seaduslikkust ja CIA kinnipidamiskeskusi, ning soovib USA administratsioonil sulgeda kõik väljaspool USA-d asuvad kinnipidamiskeskused, mis ei ole kooskõlas rahvusvahelise õigusega, ja teha sõnaselgelt lõpp kinnipeetavate erakorralistele üleviimistele; palub, et liikmesriigid USA vastava taotluse korral teeksid koostööd ja püüaksid igal üksikjuhul leida lahendust mõningate Guantánamo kinnipeetavate ELi vastuvõtmise küsimusele, järgides seejuures lojaalse koostöö kohustuse põhjal nõutavat vastastikust konsulteerimist seoses selle võimaliku mõjuga kogu ELi avalikule julgeolekule;

42. rõhutab ELi ja USA vaheliste väljaandmise ja õigusabi lepingute kiire jõustumise olulisust ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid, kes pole lepinguid veel ratifitseerinud, teeksid seda võimalikult kiiresti; rõhutab, et nimetatud lepingute tulemuslik rakendamine eeldab sügavat vastastikust usaldust, mille aluseks on inimõiguste alaste kohustuste, õiguse kaitsele ja õiglasele kohtumõistmisele ning õigusriigi ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete täielik järgimine kõigi osapoolte poolt;

43. tunnustab, et andme- ja teabevahetus on väärtuslik vahend rahvusvahelises võitluses terrorismi ja rahvusvahelise kuritegevuse vastu, kuid rõhutab, et see peab toimuma asjakohase õigusliku raamistiku alusel, tagades kodanikuvabaduste ja sealhulgas eraelu puutumatuse piisava kaitse, ning et see peaks põhinema siduval rahvusvahelisel lepingul, mille osas lepiti kokku ELi ja USA 2008. aasta tippkohtumisel;

44. tunneb heameelt viisanõudest loobumise programmi äsjase laiendamise üle veel seitsmele ELi liikmesriigile; nõuab siiski tungivalt, et USA tühistaks viisarežiimi ka ülejäänud kuue liikmesriigi suhtes ning kohtleks kõiki ELi kodanikke võrdselt ja täieliku vastastikkuse alusel; palub komisjonil arutada seda teemat uue USA administratsiooniga esmatähtsa küsimusena;

45. on seisukohal, et vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva Atlandi-ülese ala järkjärguliseks loomiseks on vajalik ka ELi ja USA tihe koostöö justiits- ja siseküsimustes;

Majandus- ja kaubandusküsimused

46. nõuab tungivalt, et partnerid kasutaksid Atlandi-ülese majandusnõukogu täit potentsiaali majandusliku integratsiooni praeguste takistuste ületamiseks ja ühtse Atlandi-ülese turu saavutamiseks aastaks 2015; nõuab, et komisjon koostaks Euroopa Parlamendi poolt tema 2007. aasta eelarve raames heaks kiidetud ja rahastatud uurimuse alusel üksikasjaliku tegevuskava praeguste takistuste kohta, mis tuleb kõnealusest tähtjast kinnipidamiseks kõrvaldada;

47. rõhutab, kui oluline on kasutada Atlandi-ülest majandusnõukogu ka partnerite vahelise makromajandusala koostöö raamistikuna, ja soovib pädevatel rahapoliitika institutsioonidel tugevdada vastastikust kooskõlastamist;

Neljapäev, 26. märts 2009

48. tunneb heameelt viimastel kuudel Atlandi-ülese majandusintegratsiooni edendamisel saavutatud edusammude üle; on seisukohal, et paranenud koostöö on juba andnud olulisi tulemusi eelkõige sellistes valdkondades nagu investeringud, raamatupidamisstandardid, reguleerimisküsimused, importtoodete ohutus ja intellektuaalomandi õiguste jõustamine, ja et seda koostööd tuleb jätkata;

49. samas arvab, et tuleb suurendada Atlandi-ülese majanduskoostöö aruandekohustust, läbipaistvust ja ettearvatavust; arvab, et koosolekute ajakavad, päevakorrad, tegevuskavad ja eduaruanded peavad saama võimalikult varakult peamiste sidusrühmade heakskiidu ning seejärel tuleks need avaldada asjakohasel veebisaidil;

50. on seisukohal, et USA-l ja Euroopa Liidul on palju võimalusi ühiste seisukohtade ja algatuste vastuvõtmiseks rahvusvahelistel foorumitel, arvestades nende arvukaid ühiseid kaubandushuve, nagu näiteks toorainete mittediskrimineeriv kättesaadavus maailmaturul, intellektuaalomandi õiguste rakendamine ja ülemaailmse patendiõiguse ühtlustamine; leiab, et mõlema poole huvides on seda potentsiaali paremini ära kasutada;

51. oli mures USA uue, kaubavahetust takistava stiimulite seaduseelnõu pärast; märgib siiski, et seda on parandatud ja viidud kooskõlla WTO eeskirjadega, ning rõhutab tungival, et praegusele kriisile tuleb tingimata ühiselt vastu astuda, selle asemel et võtta vastu meetmeid ELi ja USA teineteisest isoleerimiseks;

52. pooldab finantsturgude järkjärgulist integreerimist vastastikuse tunnustamise kaudu koos praeguste reguleerivate raamistike teatava ühtlustamisega ja teatavate erandite lubamisega kõikjal, kus võimalik; tuletab meelde, et eduka integratsiooni aluspõhimõtted on vaba turulepääs, eeskirjade vastavus rahvusvahelistele standarditele, nende ühtne kohaldamine ja pidev dialoog turul osalejatega; kutsub ELi ja USA ametiasutusi mitte seadma tõkkeid sissetulevatele investeringutele ning mitte kehtestama eksterritoriaalse mõjuga õigusakte ilma eelneva konsulteerimise ja kokkuleppeta;

53. toetab investeerimist ja Atlandi-üleste finantsteenuste osutamist takistavate tõkete kaotamist ning pooldab ELi ja USA turgude paremat integreerimist, et nad suudaksid paremini konkureerida tekkivate turgudega, tingimusel et kehtestatakse rahuldav usaldatavusnormatiivide raamistik, et Atlandi ookeani ühel kaldal tekkiv kriis ei saaks mõjutada teisel pool Atlandit asuvaid riike;

54. märgib, et finantsturgude integreerimine ilma õiguslikku raamistikku ja järelevalvenorme samaaegselt läbi vaatamata raskendaks ametiasutustel tulemusliku järelevalve teostamist; pooldab seetõttu selliste eeskirjade vastuvõtmist, millega tagatakse konkurents, toodete, finantsasutuste ja turgude suurem läbipaistvus ja tulemuslik järelevalve ning luuakse ühised riskiohjamismudelid vastavalt 2008. aasta novembris G20 tippkohtumisel saavutatud kokkulepetele;

55. tunnistab, et USA järelevalveasutused on teinud edusamme Basel II lepingute rakendamisel suurpankade osas, kuid kahetseb, et püsivad teatavad korrigeerimist vajavad lahknevused, mis seavad Euroopa pankade Ameerika filiaalidele täiendava koormuse ja halvendavad nende konkurentsivõimet, ning märgib, et on veel mõningaid küsimusi (finantsvaldusettevõtjate ja väikepankade osas), milles tuleb võimalikult kiiresti selgus luua; seepärast soovib USA Kongressil kaaluda pangandus- ja kindlustussektoris ühtsema järelevalvestruktuuri loomist, et hõlbustada ELi ja USA vahelist kooskõlastamist;

56. nõuab järelevalveorganite tihedamat koostööd piiriüleste finantsasutuste tegevuse jälgimisel ning läbipaistmatutes ja koostööst keelduvates jurisdiktsioonides registreeritud finantsasutuste tegevuse tõkestamisel, ning nõuab nn maksuparadiiside kaotamist;

Neljapäev, 26. märts 2009

57. nõuab tungivalt, et ELi ja USA ametiasutused reguleeriksid reitinguagentuuride tegevust vastavalt ühiste põhimõtetele ja meetoditele, et taastada krediidireitingute kindlus ja usaldusväärsus; tuletab aga meelde, et EL peab välja töötama omaenda reguleeriva raamistiku, sest USA väärtpaberi- ja börsikomisjoni standardite eksterritoriaalne kohaldamine Euroopa turul tegutsevate USA asutuste suhtes ei oleks vastu võetav;

58. nõustub komisjoni seisukohaga, et krediiti väljastavatele asutustele tuleks teha kohustuslikuks väljaantavast krediidist teatava osa kinnipidamine, et sundida neid võtma enda kanda osa ülekantavatest riskidest; soovib, et seda küsimust käsitletak Atlandi-ülese dialoogi raames, et säilitada tingimuste võrdsus rahvusvahelisel tasandil ja piirata süsteemseid riske rahvusvahelistel finantsturgudel; on seisukohal, et tuleks heaks kiita riiklike investeerimisfondide tegevusjuhend;

59. kutsub uut kongressi üles muutma USA õigusakti, mis nõuab USAsse veetavate kaubakoormate 100 %-list skaneerimist, ja nõuab tungivalt, et USA teeks tihedat koostööd ELiga, et tagada tegelikul ohul põhineva mitmetasandilise lähenemisviisi rakendamine; märgib, et ohutu kaubandus on järjest rohkem lõimivas maailmamajanduses eriti oluline, kuid on seisukohal, et see kohmakas meede võib endast kujutada uut kaubandustõket, mis tekitab ettevõtjatele märkimisväärseid kulusid ning ei anna mingit kasu tarneahela ohutuse mõttes;

60. on seisukohal, et Atlandi-üleline majandusnõukogu võiks 100 %-lise skaneerimise teemal korraldada Brüsselis ja Washingtonis seminare, mille eesmärk on süvendada ELi ja USA õigusloojate vastastikust mõistmist ning aidata leida kõnealusele probleemile kiiret ja mõlemale poolele vastuvõetavat lahendust;

61. soovib Atlandi-ülese majandusnõukogu järgmisel kohtumisel arutada, kas oleks kasulik võtta nõukogu reguleerimisalasse rohkem tehnilisi küsimusi ja kas toimiva heitkoguste piiramise ja nendega kauplemise süsteemi saavutamiseks on vaja ELi ja USA tihedamat koostööd; soovib energiamahukate tööstusharude olemasolevaid ühiseid rahvusvahelisi võrdlusaluseid edasi arendada või kaasata need Atlandi-ülese majandusnõukogu protsessi;

*

* *

62. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Ameerika Ühendriikide presidendile ja Kongressile.

Turvalisuse ja põhivabaduste tugevdamine internetis

P6_TA(2009)0194

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule turvalisuse ja põhivabaduste tugevdamise kohta internetis (2008/2160(INI))

(2010/C 117 E/33)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse ettepanekut võtta vastu soovitus nõukogule, mille esitas Stavros Lambrinidis fraktsiooni PSE nimel turvalisuse ja põhiõiguste tugevdamise kohta internetis (B6–0302/2008);

— võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartat ning eriti selle sätteid isikuandmete kaitse, sõnavabaduse, era- ja perekonnaelu austamise kohta ning õiguse kohta vabadusele ja turvalisusele;

Neljapäev, 26. märts 2009

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta ⁽¹⁾, nõukogu 27. novembri 2008. aasta raamotsust 2008/977/JSK kriminaalasjades tehtava politsei- ja õigusalase koostöö raames töödeldavate isikuandmete kaitse kohta ⁽²⁾, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivi 2003/98/EÜ avaliku sektori valduses oleva teabe taaskasutamise kohta ⁽³⁾, komisjoni 13. novembri 2007. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul, direktiivi 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris ning määrust (EÜ) nr 2006/2004 tarbijakaitsealase koostöö kohta (KOM(2007)0698), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta direktiivi 2006/24/EÜ, mis käsitleb üldkasutatavate elektrooniliste sideteenuste või üldkasutatavate sidevõrkude pakkujate tegevusega kaasnevate või nende töödeldud andmete säilitamist ⁽⁴⁾ ning Euroopa Ühenduste Kohtu 10. veebruari 2009. aasta otsust kohtuasjas C-301/06 Iirimaa vs. parlament ja nõukogu;
 - võttes arvesse nõukogu 24. veebruari 2005. aasta raamotsust 2005/222/JSK infosüsteemide vastu suunatud rünnete kohta ⁽⁵⁾, nõukogu 28. mai 2001. aasta raamotsust 2001/413/JSK mittesularahaliste maksevahenditega seotud pettuste ja võltsimiste vastase võitluse kohta ⁽⁶⁾, nõukogu 28. novembri 2008. aasta raamotsust 2008/919/JSK, millega muudetakse raamotsust 2002/475/JSK terrorismivastase võitluse kohta ⁽⁷⁾, komisjoni 22. mai 2007. aasta teatist „Küberkuritegevuse vastase võitluse üldise poliitika kujundamine“ (KOM(2007)0267) ning hiljutisi algatusi raskete kuritegude ja terrorismi tuvastamiseks, nagu projekt „Võrgukontroll“ („Check the Web“);
 - võttes arvesse Euroopa Nõukogu, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) ja ÜRO raames tehtud tööd nii seoses kuritegevuse ja küberkuritegevuse vastu võitlemise kui ka põhiõiguste ja vabaduste kaitsega, sealhulgas internetis ⁽⁸⁾;
 - võttes arvesse Euroopa Kohtu erinevate instantside ja riiklike konstitutsioonikohtute viimaseid otsuseid selles küsimuses ja eelkõige Saksamaa Liitvabariigi Konstitutsioonikohtu otsust, milles tunnustatakse põhiõigust infotehnoloogiasüsteemide konfidentsiaalsuse ja puutumatuse kaitsele ⁽⁹⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 114 lõiget 3 ja artiklit 94;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust (A6-0103/2009),
- A. arvestades, et interneti areng tõendab, et sellest on saamas hädavajalik vahend demokraatlike algatuste edendamiseks, uus poliitilise arutelu toimumise koht (näiteks e-kampaaniad ja e-hääletamine), kogu maailmas oluline vahend sõnavabaduse edendamiseks (näiteks blogimine) ja majandustegevuse arendamiseks ning digitaalse kirjaoskuse ja teadmiste levitamise (e-õpe) edendamise mehhanism; arvestades, et internet annab igas eas inimestele üha enam võimalusi suhelda näiteks maailma eri paigus asuvate inimestega ja laiendab seega inimeste võimalusi tutvuda teiste kultuuridega ning parandab teiste inimeste ja teiste kultuuride mõistmist; arvestades, et internet laiendab ka üksikisikute uudisteallikate mitmekesisust, sest nüüd saavad nad juurdepääsu maailma eri osadest tulevatele uudistevoole;

⁽¹⁾ EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31.

⁽²⁾ ELT L 350, 30.12.2008, lk 60.

⁽³⁾ ELT L 345, 31.12.2003, lk 90.

⁽⁴⁾ ELT L 105, 13.4.2006, lk 54.

⁽⁵⁾ ELT L 69, 16.3.2005, lk 67.

⁽⁶⁾ EÜT L 149, 2.6.2001, lk 1.

⁽⁷⁾ ELT L 330, 9.12.2008, lk 21.

⁽⁸⁾ Nt: Euroopa Nõukogu 23. novembri 2001. aasta küberkuritegevuse konventsioon; Euroopa Nõukogu 28. jaanuari 1981. aasta konventsioon üksikisikute kaitse kohta isikuandmete automaattöötusel.

⁽⁹⁾ BVerfG, 1 BvR 370/07, 27.2.2008.

Neljapäev, 26. märts 2009

- B. arvestades, et valitsused ning üldsuse huvisid esindavad organisatsioonid ja institutsioonid peaksid tagama sobiva õigusliku raamistiku ja asjakohased tehnilised vahendid, et võimaldada kodanikel osaleda e-valitsuse rakenduste kaudu aktiivselt ja tõhusalt haldusprotsessides;
- C. arvestades, et internet annab tõelise tähenduse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 11 sätestatud sõnavabaduse mõistele, eriti mis puudutab selle riigipiiridest sõltumatut mõõdet;
- D. arvestades, et läbipaistvust, eraelu puutumatust ja interneti sidusrühmade vahelise usalduse keskkonda tuleks pidada hädavajalikeks elementideks, et luua internetti puudutav jätkusuutlik julgeolekunägemus;
- E. arvestades, et nii erasektori kui ka avaliku sektori osalejad võivad internetis edendada sõnavabadust ja eraelu puutumatust, kuid ühtlasi sellesse ka rohkem sekkuda ja seda piirata;
- F. arvestades, et pakutava vabaduse tõttu on internetti kasutatud ka platvormina, mille kaudu edastada vägivaldseid sõnumeid, nagu need, milles õhutatakse tahtlikult terrorirünnakutele, või teha kättesaadavaks vihkamist täis veebilehti, mis konkreetselt võivad kriminaalkuritegudele õhutada, ning arvestades, et küberkuritegevusest tulenevad ohud on üldiselt kogu maailmas suurenenud ning ohustavad üksikisikuid (kaasa arvatud lapsi) ja võrkusid;
- G. arvestades, et nendele kuritegudele tuleb astuda vastu tulemuslikult ja otsustavalt, ilma et muudetaks interneti põhimõtteliselt vaba ja avatud olemust;
- H. arvestades, et demokraatlikus ühiskonnas on kodanikud need, kellel on õigus jälgida ja arvustada igapäevaselt oma valitsuste ning neile teenuseid pakkuvate eraettevõtete tegevust ja veendumusi; arvestades, et tehnoloogiliselt kõrgetasemelised jälgimistehnikad, mille puhul puuduvad mõnikord kohaldamispiiranguid tagavad piisavad õiguslikud tagatised, ohustavad järjest enam seda põhimõtet;
- I. arvestades, et üksikisikutel on õigus ennast internetis vabalt väljendada (nt kasutajate loodud infosisu, blogid ja suhtlusvõrgustikud) ning et interneti otsingumootorid ja internetiteenuse pakkujad on teinud inimestele näiteks teiste isikute kohta teabe saamise palju lihtsamaks; arvestades, et on siiski olukordi, kus isikud soovivad andmebaasides salvestatud teavet kustutada; arvestades, et ettevõtted peavad seetõttu olema võimelised tagama, et inimestel on võimalik lasta kustutada oma isikuga seotud teave andmebaasidest;
- J. arvestades, et tehnoloogilised hüpped võimaldavad järjest enam kodanike tegevuse salajast ja üksikisikule peaaegu tuvastamatut jälgimist internetis; arvestades, et jälgimistehnoloogiate olemasolu üksi ei tohi automaatselt õigustada nende kasutamist, vaid et kodanike põhiõiguste kaitse ülekaalukas huvi peaks määrama kindlaks piirid ja täpsed asjaolud, mille korral ametivõimud või ettevõtted võivad selliseid tehnoloogiaid kasutada; arvestades, et internetikuritegevuse vastu võitlemine ja oht avatud demokraatlikule ühiskonnale, mida teatavad isikud ja organisatsioonid tekitavad, kui nad kasutavad internetti kodanike õiguste rikkumiseks, ei tohi tähendada, et liikmesriigid võtavad endale õiguse kuulata pealt ja jälgida kogu nende territooriumil toimuvat andmeedastust internetis, olgu siis tegemist oma riigi kodanike poolt või välisriikidest edastatud andmetega; arvestades, et kuritegevuse vastu võitlemine peab olema proportsionaalne kuriteo olemusega;
- K. arvestades, et identiteedivargus ja identiteedipettus on üha suurem probleem, millest ametiasutused, kodanikud ja ettevõtted alles hakkavad aru saama, ning see tekitab turvalisusküsimusi seoses interneti üha intensiivsema kasutamisega mitmesugustel eesmärkidel, kaasa arvatud kaubandus ja konfidentsiaalse teabe vahetamine;
- L. arvestades, et tuleks meelde tuletada, et tegelemisel selliste õigustega nagu sõnavabadus või eraelu austamine, võivad ametivõimud kehtestada piiranguid selliste õiguste teostamisele, kui need on kooskõlas õigusega ning demokraatlikus ühiskonnas vajalikud, proportsionaalsed ja asjakohased;

Neljapäev, 26. märts 2009

- M. arvestades, et internetis valitseb ühelt poolt ettevõtete ja valitsusasutuste ning teiselt poolt üksikkasutajate vahel suur võimu ja teadmiste lahknevus; arvestades, et seetõttu tuleb käivitada arutelu nõusoleku suhtes seatavate vajalike piirangute üle, nii selles osas, mille avalikustamist ettevõtted ja valitsused võivad kasutajatelt nõuda, kui ka selles osas, millisel määral üksikisikud peavad oma eraelu puutumatuses ja muudest põhiõigustest loobuma, et saada teavaid internetiteenuseid või muid privileege;
- N. arvestades, et oma ülemaailmse, avatud ja osalusliku olemuse tõttu valitseb internetis üldjuhul vabadus, kuid see ei välista vajadust mõelda järele (siseriiklikul ja rahvusvahelisel tasandil ning avalikus ja eraelus) selle üle, kuidas austada ja kaitsta internetikasutajate põhivabadusi ja turvalisust;
- O. arvestades, et paljud põhiõigused, mida internetimaailm ohustab, hõlmavad järgmisi õigusi, kuid ei piirdu nendega: eraelu austamine (kaasa arvatud õigus kustutada alatiseks oma digitaalne jälg), andmekaitse, sõnavabadus ja ühinemisevabadus, ajakirjandusvabadus, poliitilise eneseväljenduse vabadus ja osalemise vabadus, mittediskrimineerimine ja haridus; arvestades, et kõnealuste õiguste sisu, sealhulgas kõnealuste õiguste kohaldamisala ja -ulatus, õigustega tagatud kaitse tase ja keeld kõnealuseid õigusi rikkuda peab olema sätestatud inim- ja põhiõiguste kaitse eeskirjadega, mille tagavad liikmesriikide põhiseadused, rahvusvahelised inimõiguste lepingud, kaasa arvatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, ühenduse õiguse üldpõhimõtted ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta ning/või muud asjakohased siseriikliku, rahvusvahelise ja ühenduse õiguse sätted oma vastavas kohaldamisalas;
- P. arvestades, et kõik kaasatud ja internetis aktiivsed osalejad peaksid võtma asjakohase vastutuse ja osalema foorumitel, kus arutatakse internetitegevusega seotud pakilisi ja olulisi küsimusi, et leida ja edendada ühiseid lahendusi;
- Q. arvestades, et e-kirjaoskamatuses saab 21. sajandi uus kirjaoskamatus; arvestades, et kõigi kodanike jaoks internetile juurdepääsu tagamine on seetõttu samaväärne kõigi kodanike jaoks kooliharidusele juurdepääsu tagamisega ning arvestades, et sellist juurdepääsu ei tohiks valitsused või eraettevõtted karistuseks ära keelata; arvestades, et kõnealust juurdepääsu ei tohi kuritarvitada ja kasutada seda ebaseaduslike tegevuste jaoks; arvestades, et on oluline tegeleda selliste esilekerkivate küsimustega nagu võrgu neutraalsus, koostalitlusvõime, kõigi internetisõlmede ülemaailmne juurdepääsetavus ning avatud vormingute ja standardite kasutamine;
- R. arvestades, interneti rahvusvahelist, mitmekultuurilist ja eriti mitmekeelset olemust ei toeta veel täielikult tehniline infrastruktuur ja internetiprotokollid;
- S. arvestades, et käimasolevas internetiõiguste deklaratsiooni protsessis tuleb võtta arvesse kõiki selles valdkonnas korraldatud asjaomaseid teadusuuringuid ja projekte, sealhulgas hiljutisi ELi sellealaseid uuringuid ⁽¹⁾;
- T. arvestades, et majandustegevus on interneti edasiseks dünaamiliseks arenguks oluline, samal ajal kui interneti majanduslikku tõhusust tuleks vajaduse korral tagada ausa konkurentsi ja intellektuaalomandi õiguste proportsionaalse ja asjakohase kaitsmise teel;
- U. arvestades, et avaliku sektori teabe taaskasutamine, mis avab enneolematud võimalused loome- ja kultuurikatsetustele ning -vahetusele, ning intellektuaalomandi õiguste kaitse tuleks hoida tasakaalus,

⁽¹⁾ Vt ka hiljutist uuringut „Turvalisuse ja põhivabaduste tugevdamine internetis – küberkuritegevuse vastu võitlemise ELi poliitika”, kus esitatakse muu hulgas ka ettepanek võtta vastu mittesiduv internetiõiguste deklaratsioon.

Neljapäev, 26. märts 2009

- V. arvestades, et kogu maailmas avaldavad valitsused info- ja sidetehnoloogiasektori ettevõtetele järjest enam survet, et nad järgiksid siseriiklikke õigusakte ja poliitikaid viisil, mis võib olla vastuolus rahvusvaheliselt tunnustatud inimõigustega, nagu sõnavabadus ja eraelu puutumatus; arvestades, et sellele reageerimiseks on mitut sidusrühma hõlmavad ettevõtete, kodanikuühiskonna organisatsioonide (sealhulgas sõnavabaduse ja ajakirjandusvabaduse kaitsjad), investorite ja teadlaste rühmad loonud koostööpõhise lähenemisviisi, mille eesmärk on kaitsta ja edendada sõnavabadust ja eraelu puutumatumust info- ja sidetehnoloogiasektoris, ning käivitanud algatuse Global Network Initiative (ülemaailme võrgualgatus) ⁽¹⁾,
- W. arvestades, et ranged andmekaitse eeskirjad on ELi ja tema kodanike jaoks oluline mureküsimus, ning arvestades, et andmekaitset käsitleva direktiivi 95/46/EÜ põhjenduses 2 on selgelt sätestatud, et tehnoloogia, st „andmetöötlussüsteemid on loodud selleks, et teenida inimkonda”, ning selliseid süsteeme kasutades tuleb austada „põhiõigusi ja -vabadusi, eelkõige õigust eraelu puutumatusel, ning aidata kaasa majanduslikule ja sotsiaalsele arengule, kaubanduse laiendamisele ja üksikisikute heaolule”,
1. edastab nõukogule järgmised soovitusel:

Täielik ja turvaline juurdepääs internetile kõigi jaoks

- a) osaleda jõupingutustes interneti muutmisel oluliseks vahendiks kasutajatele õiguste andmisel, keskkonnaks, mis võimaldab altpoolt tulevate algatuste ning e-demokraatia arengut, tagades samas, et seatakse sisse olulised kaitsemeetmed, kuna selles sfääris võivad areneda uued kontrolli ja tsensuuri vormid; kasutajate vabadus ja eraelu puutumatus kaitse internetis peaks olema tõeline ja mitte illusoorne;
- b) tunnistada, et internet võib olla erakordne võimalus kodanikuaktiivsuse suurendamiseks ning selles suhtes on juurdepääs võrkudele ja sisule üks peamisi aspekte; soovitada, et seda teemat arendataks edasi eelduse alusel, et igal on õigus osaleda infoühiskonnas ning kõigi tasandite institutsioonidel ja sidusrühmadel on üldine kohustus sellele arengule kaasa aidata, seistes nii vastu elektroonilise ajastu kahele uuele väljakutsele – e-kirjaoskamatusel ja demokraatlikule väljaarvamisele ⁽²⁾;
- c) nõuda tungivalt, et liikmesriigid leiaksid seoses ühiskonna järjest kasvava teabealase teadlikkusega viise muuta otsuste tegemine läbipaistvamaks, võimaldades oma kodanikele paremat juurdepääsu valitsuse salvestatud infole, et kodanikud saaksid seda teavet kasutada, ning rakendada sama põhimõtet ka enda teabe puhul;
- d) tagada koos teiste asjaomaste osalejatega, et turvalisust, sõnavabadust ja eraelu puutumatus kaitset ning avatust internetis ei võetaks kui konkureerivaid eesmärke, vaid et neid käsitletakс samaaegselt kõikehõlmava nägemuse raames, mis arvestab piisavalt kõigi nende nõudmistega;
- e) tagada, et ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud ja ELi õigusaktides kajastuv alaealiste seaduslik õigus saada kahjustava mõju eest kaitset kajastuks täielikult kõigis meetmetes, vahendites ja otsustes, mille eesmärk on suurendada turvalisust ja vabadust internetis;

Kindel pühendumus võitlusele küberkuritegevusega

- f) kutsuda nõukogu eesistujariiki ja komisjoni üles mõtlema järele küberkuritegevuse vastu võitlemise kõikehõlmava strateegia üle ja töötama see välja, võttes muu hulgas arvesse Euroopa Nõukogu küberkuritegevust käsitlevat konventsiooni, ning mõtlema järele viiside üle, kuidas tegeleda identiteedivarguse ja -pettuse küsimusega ELi tasandil koostöös internetiteenuse pakkujate ja kasutajaorganisatsioonidega ning küberkuritegevuse vastu võitlevate politseiasutustega ning esitama ettepaneku selle kohta, kuidas korraldada teavituskampaaniaid ja hoida ära kõnealust kuritegevust, tagades samal ajal kõigile turvalise ja vaba internetikasutuse; nõuda ELi tugikeskuse loomist identiteedivarguse ja identiteedipettuse ohvrite abistamiseks;

⁽¹⁾ <http://www.globalnetworkinitiative.org/index.php>.

⁽²⁾ Euroopa Nõukogu 17. septembri 2008. aasta dokumendis „Internet – kriitiline ressurss kõigi jaoks” on samuti rõhutatud, et „võrdsuse ja osaluse tagamine ja edendamine interneti osas on oluline samm edasilikumisel võrdsuse ja osaluse alal ühiskonnas laiemalt”.

Neljapäev, 26. märts 2009

- g) ergutada järelemõtlemist era- ja avaliku sektori osalejate vajaliku koostöö üle selles valdkonnas ning õiguskaitsealase koostöö tõhustamise üle koos õiguskaitse- ja kohtuasutuste asjakohase koolitamisega, sealhulgas põhiõiguste kaitse küsimustes; tunnistada vajadust jagatud vastutuse järele ning kaasreguleerimise ja enesereguleerimise kasulikkust kui tõhusaid alternatiive või täiendavaid vahendeid tavapärastele õigusaktidele;
- h) tagada, et projekti „Võrgukontroll” raames tehtud töö ja hiljutised algatused, mille eesmärk on küberkuritegevust puudutava teabe ringluse parandamine, kaasa arvatud internetis toimepandud õiguserikkumistest teavitamiseks siseriiklike hoiatussüsteemide ja Euroopa hoiatussüsteemi loomine (küberkuritegevusalase Euroopa platvormi loomine Europol poolt), on vajalikud, proportsionaalsed ja asjakohased ning nendega kaasnevad kõik vajalikud kaitsemeetmed;
- i) nõuab tungivalt, et interneti kasutavate laste kaitseks ajakohastaksid liikmesriigid õigusakte eeskätt selleks, et lugeda kriminaalkuriteoks peibutamine (seksuaalsuhte eesmärgil kontakti otsimine internetis), nagu see on määratletud Euroopa Nõukogu 25. oktoobri 2007. aasta konventsioonis laste kaitsmise kohta seksuaalse ekspluateerimise ja kuritarvitamise eest;
- j) soodustada programme laste kaitsmiseks ja vanemate teavitamiseks uutest e-ohutudest, nagu on sätestatud ELi õiguses, ning viia läbi praegu olemasolevate programmide tulemuslikkuse hindamine; seda tehes tuleks pöörata erilist tähelepanu eeskätt lastele ja noortele suunatud online-mängudele;
- k) ergutada kõiki ELi arvutitootjaid installeerima eelnevalt lastekaitsetarkvara, mida saab hõlpsasti aktiveerida;
- l) jätkata tööd, et võtta vastu direktiiv kriminaalmeetmete kohta intellektuaalomandi õiguste jõustamiseks, lähtudes tänapäevastel innovaatilistel teadusuuringutel põhinevast hinnangust selle kohta, millisel määral see on vajalik ja proportsionaalne, ning keelustades nimetatud eesmärki järgides samal ajal kasutajate kõigi tegevuste süstemaatilise seire ja jälgimise internetis, ning tagades, et karistused on proportsionaalsed toime pandud rikkumistega; austada selles kontekstis ka üksikkasutajate sõna- ja ühinemisvabadust ning võidelda intellektuaalomandi õiguste rikkumisele ohutamise vastu internetis, kaasa arvatud intellektuaalomandi omanike endi kehtestatud teatavate ülemääraste juurdepääsupiirangute vastu;
- m) tagada, et vaieldavate poliitiliste veendumuste väljendamine internetis ei too kaasa kriminaalvastutusele võtmist;
- n) tagada, et ei oleks õigusakte ega tavadid, mis piiravad või kriminaliseerivad ajakirjanike ja meedia õigust koguda ja levitada infot teavitamise eesmärgil;

Pidev tähelepanu põhivabaduste absoluutsele kaitsele ja tõhusamale edendamisele internetis

- o) arvestada, et „digitaalne identiteet” on muutumas järjest rohkem meie isiksuse lahutamatuks osaks ning väärib seetõttu kohast ja tõhusat kaitsmist nii erasektori kui ka avaliku sektori osalejate sekkumiste eest – seepärast tuleb määratleda üksikisiku digitaalse identiteediga orgaaniliselt seotud andmekogum ja seda kaitsta, ning kõiki selle elemente tuleb käsitada võõrandamatu isikliku, mittemajandusliku ja mittekaubeldava õigusena; võtta nõuetekohaselt arvesse anonüümsuse, pseudonüümsuse ja teabevoogude kontrolli tähtsust eraelu puutumatuse jaoks ning tõsiasja, et kasutajatele tuleks anda vahendid ja neid harida eraelu tõhusaks kaitsmiseks, näiteks mitmesuguste eraelu puutumatust soodustavate tehnoloogiate abil;

Neljapäev, 26. märts 2009

- p) tagada, et liikmesriigid, kes kuuluvad pealt ja jälgivad andmeedastust, olgu siis tegemist oma riigi kodanike poolt või välisriikidest edastatud andmetega, peaksid seejuures rangelt kinni õigusaktides sätestatud tingimustest ja kaitsemeetmetest; kutsuda liikmesriike üles tagama, et kaugläbiotsimine, kui see on siseriikliku õigusega ette nähtud, viiakse läbi pädeva kohtuasutuse poolt väljastatud kehtiva läbiotsimismääruse alusel; märkida, et kaugläbiotsimise lihtsustatud menetlus on võrreldes otsese läbiotsimisega vastuvõetamatu, sest sellega rikutakse õigusriigi põhimõtet ja õigust eraelu puutumatusele;
- q) tunnistada ohtu, mida kujutavad endast teatavad interneti jälgimise ja kontrolli vormid, mille eesmärk on jälgida üksikisiku iga digitaalset sammu eesmärgiga koostada kasutajaprofiil ja omistada „skoore“; teha selgeks tõsiasi, et selliste tehnikate puhul tuleks alati hinnata nende vajalikkust ja nende proportsionaalsust seoses eesmärkidega, mida nende abil püütakse saavutada; rõhutada samuti vajadust kasutajate suurema teadlikkuse ja teadva nõusoleku järele nende isikuandmete jagamisega seotud e-tegevuste suhtes (näiteks suhtlusvõrgustike puhul);
- r) nõuda tungivalt, et liikmesriigid teeksid kindlaks kõik võrguseiret kasutavad asutused ning koostaksid üldsusele juurdepääsetavad iga-aastased aruanded võrguseire kohta, tagades nii õiguspärasuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse;
- s) vaadata üle ja määrata piirid nõusolekule, mida kas valitsused või eraettevõtted võivad kasutajatelt nõuda ja välja pigistada, et loovutada osa oma eraelu puutumatusest, kuna üksikkasutajate ja selliste institutsioonide läbirääkimispositsiooni ja teadmiste vahel valitseb selge tasakaalustamatus;
- t) piirata rangelt, määrata kindlaks ja reguleerida juhud, mil eraõiguslikelt internetiettevõtetele võib nõuda andmete edastamist valitsusasutustele, ning tagada, et kõnealuste andmete kasutamine valitsusasutuste poolt on allutatud kõige rangematele andmekaitsestandarditele; saavutada nimetatud protsessi tõhus kontroll ja hindamine;
- u) rõhutada, kui tähtis on asjaolu, et internetikasutajatel on võimalik edendada õigust taotleda oma isikuandmete alalist kustutamist interneti veebilehtedelt või kolmanda isiku mis tahes teabekandjalt; tagada, et internetiteenuse pakkujad, e-kaubanduse ettevõtted ja infoühiskonna teenistused austaksid kasutajate sellist otsust; tagada, et liikmesriigid näevad ette selle, et kodanikel on tõepoolest oma isikuandmetele juurdepääsemise õigus, mis hõlmab vajaduse korral selliste andmete kustutamist või veebilehtedelt eemaldamist;
- v) mõista hukka valitsuste kehtestatud tsensuur sisule, mida võib veebisaitidel otsida, eriti kui sellistel piirangutel võib olla „jahutav mõju“ poliitilisele kõnepruugile;
- w) kutsuda liikmesriike üles tagama, et avalik-õiguslikud ja erasektori organisatsioonid ei piiraks meelevaldselt sõnavabadust ning vältima kõiki seadusandlikke või haldusmeetmeid, millel võiks olla „jahutav mõju“ sõnavabaduse kõigile aspektidele;
- x) tuletada meelde, et isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele peab toimuma kooskõlas muu hulgas direktiivi 95/46/EÜ ja raamotsuse 2008/977/JSK sätetega;
- y) juhtida tähelepanu tõsiasjale, et „asjade interneti“ arendamisel ja raadiosagedustuvastuse süsteemide kasutamisel ei tohiks minna mööda andmekaitsest ega kodanike õiguste kaitsest;
- z) kutsuda liikmesriike üles kohaldama seoses internetiga nõuetekohaselt isikuandmete kaitset käsitlevat direktiivi 95/46/EÜ; tuletada liikmesriikidele meelde, et kõnealust direktiivi, eriti selle artiklit 8, kohaldatakse isikuandmete töötlemiseks kasutatavast tehnoloogiast olenemata ning direktiivis on sätestatud, et liikmesriigid peavad rikkumise korral nägema ette õiguse kasutada õiguskaitsevahendeid ja saada kompensatsiooni (artiklid 22, 23 ja 24);

Neljapäev, 26. märts 2009

- aa) soodustada internetiõiguste deklaratsiooni aluspõhimõtete lisamist internetiga seotud vahendite ja rakenduste alasesse uurimis- ja arendusprotsessi ning „eraelu kavandatud puutumatus” põhimõtte edendamist, vastavalt millele tuleks uute tehnoloogiliste arenduste elutsükklisse viia võimalikult varakult sisse eraelu puutumatus ja andmekaitse nõuded, tagades kodanikele kasutajasõbraliku keskkonna;
- ab) toetada ja nõuda Euroopa andmekaitseinspektori ja artikli 29 töörühma aktiivset kaasamist nende Euroopa õigusaktide väljatöötamisse, mis käsitlevad internetiga seotud tegevusi ja millel on võimalik mõju andmekaitsele;

Rahvusvahelised kohustused

- ac) manitseda kõiki interneti osalisi osalema käimasolevas internetiõiguste deklaratsiooni protsessis, mis rajaneb olemasolevatele põhiõigustele, edendab nende jõustamist ja soosib esilekerkivate põhimõtete tunnustamist; selles osas on juhtiv roll internetiõiguste deklaratsiooni dünaamilisel koalitsioonil;
- ad) tagada, et selles kontekstis kaalutakse mitmeid sidusrühmi hõlmavat, mitmetasandilist, protsessile suunatud algatust ning ülemaailmsete ja kohalike algatuste kombinatsiooni, et määrata kindlaks internetikasutajate õigused ja neid kaitsta, ning tagada seejuures protsessi legitiimsus, usaldusväärsus ja vastuvõetavus;
- ae) tunnistada, et interneti globaalne ja avatud olemus nõuab ülemaailmseid andmekaitse-, turva- ja sõnavabaduse standardeid; kutsuda liikmesriike ja komisjoni selles kontekstis üles algatama nimeetatud standardite koostamise; tervitada resolutsiooni kiire vajaduse kohta kaitsta eraelu puutumatus piirideta maailmas ning jõuda 15.–17. oktoobril 2008. aastal Strasbourgis toimunud andmekaitse ja eraelu puutumatus eest vastutavate volinike 30. rahvusvahelisel konverentsil ühise ettepanekuni kehtestada eraelu puutumatus ja andmekaitse rahvusvahelised standardid; nõuda tungivalt, et kõik ELi sidusrühmad (nii avalikus kui ka erasektoris) ühineksid kõnealuste kaalutlustega;
- af) rõhutada vajadust luua tõeline veebialane e-foorum, kus liidu kodanikud saavad osaleda interaktiivsemas arutelus poliitikakujundajatega ja muude institutsionaalsete sidusrühmadega;
- ag) soodustada ELi aktiivset osalemist erinevatel interneti ülemaailmseid ja paikseid aspekte käsitlevatel rahvusvahelistel foorumitel, nagu interneti valitsemise foorum;
- ah) osaleda koos kõigi asjaomaste ELi osalistega Euroopa interneti valitsemise foorumi loomisel, millel tehakse kokkuvõtte siseriiklikel interneti valitsemise foorumitel saadud kogemustest, mis toimiks piirkondliku keskusena ning vahendaks üleeuroopalisi küsimusi, seisukohti ja muresid tõhusamalt tulevastel rahvusvahelistel interneti valitsemise foorumitel,

*

* *

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule ja teavitamise eesmärgil komisjonile.

Neljapäev, 26. märts 2009

ELi strateegia laevade lammutamistavade parandamiseks

P6_TA(2009)0195

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta laevade lammutamistavade parandamiseks

(2010/C 117 E/34)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 22. mai 2007. aasta rohelist raamatut laevade parema lammutamise kohta (KOM(2007)0269);
 - võttes arvesse oma 21. mai 2008. aasta resolutsiooni, mis käsitleb rohelist raamatut laevade parema lammutamise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse komisjoni 19. novembri 2008. aasta teatist ELi strateegia kohta laevade lammutamistavade parandamiseks (KOM(2008)0767);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 2 ja 6, mille kohaselt tuleb keskkonnakaitse nõuded integreerida ühenduse erinevatesse poliitikavaldkondadesse, et edendada majandustegevuse keskkonnasäästlikku arengut;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 175;
 - võttes arvesse Baseli konventsiooni ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli kohta (Baseli konventsioon), mille ÜRO kiitis heaks 22. märtsil 1989. aastal kui raamistiku ohtlike jäätmete riikidevahelise veo reguleerimiseks;
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1013/2006 jäätmesaadetiste kohta ⁽²⁾ („jätmeveo määrus“);
 - võttes arvesse Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt 2009. aasta mais peetavat diplomaatilist konverentsi laevade ohutu ja keskkonda säästva ringlussevõtu konventsiooni (laevade ringlussevõtu konventsioon) teemal;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 108 lõiget 5,
- A. arvestades, et ollakse tõsiselt mures, et kui ELi tasandil hädavajalikke regulatiivmeetmeid ei võeta, muutuvad keskkonda kahjustavad ja inimväärikust alandavad tingimused, milles Lõuna-Aasias laevu lammutatakse, veelgi halvemaks;
- B. arvestades, et Baseli konventsioonis (pärast selle ratifitseerimist Euroopa Nõukogu poolt) tunnistatakse, et laev võib muutuda jäätmeks; arvestades, et seda võib siiski samal ajal teiste rahvusvaheliste eeskirjade kohaselt määratleda ka laevana, kusjuures suur osa laevaomanikke ei teavita praegu ametivõime oma kavatsusest kõrvaldada oma laevu; arvestades, et seepärast peaksid laevaomanikud aitama tagada teabe avalikustamist nende kavatsuse kohta laevad kõrvaldada ja laevade pardal olevate mis tahes ohtlike ainete kohta;
- C. arvestades, et jätmeveo määrust eiratakse pidevalt, ja arvestades, et tunnistatakse mugavuslipuriikide vastutus ja roll on mürgiste jäätmete ebaseadusliku väljaveoga võitlemisel suureks takistuseks;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0222.

⁽²⁾ ELT L 190, 12.7.2006, lk 1.

Neljapäev, 26. märts 2009

- D. arvestades, et ühekordse põhjaga naftatankerite üldise järkjärgulise käigust äravõtmise korras kasutuselt kõrvaldatavate laevade arv ja osaliselt majandusliku surutise tagajärjel praegu turult kõrvaldatavate vanade laevade hulk põhjustab standarditele mittevastavate rajatiste kontrollimatu kasvu Lõuna-Aasias, mis levib isegi Aafrika riikidesse, kui EL ei võta kiiresti konkreetseid meetmeid;
- E. arvestades, et randumismeetodina tuntud laevade lammutamise viis, mis tähendab laevade mõõnarannale ajamist, on kogu maailmas hukka mõistetud, sest see ei taga töötajate ohutust ega merekeskkonna tõhusat kaitset laevades olevate saasteainete eest,
1. juhib tähelepanu sellele, et eespool nimetatud parlamendi resolutsioon ja selles väljendatud seisukohad on endiselt kehtivad, ja rõhutab, et need seisukohad peaksid võimalusel kajastuma laevade ringlussevõtu konventsioonis, mis kavatakse vastu võtta 2009. aasta mais;
 2. juhib tähelepanu vajadusele käsitleda ringlussevõtu laevade olelusringi lahutamatu osana ning võtta seetõttu arvesse sellest tulenevaid nõudeid juba laevade projekteerimise, ehitamise ja seadistamise etapis;
 3. juhib tähelepanu sellele, et kasutuselt kõrvaldatud laevu tuleks sellistes laevades olevate ohtlike ainete tõttu käsitleda ohtlike jäätmetena ja seetõttu tuleks nende laevade suhtes kohaldada Baseli konventsiooni;
 4. tervitab ELi strateegiat laevade lammutamistavade parandamiseks; rõhutab siiski, et komisjon peab otstarbekusuuringute juurest kiiresti edasi liikuma ja pühendumise täielikult meetmetele, mis tagavad jäätmeveo määruuse tõhusa rakendamise; nõuab seoses sellega, et riikide sadama valdajad teostaksid rangemat kontrolli ja järelevalvet ning kutsuvad komisjoni üles esitama seda valdkonda käsitlevaid suuniseid;
 5. rõhutab, et aega oodata ei ole, ja nõuab konkreetseid ELi tasandil võetavaid regulatiivmeeteid, mis läheksid IMO kahetsusväärset nõrkadest abinõudest kaugemale;
 6. nõuab kasutuselt kõrvaldatud laevade puhul rakendatava nn randumismeetodi selgesõnalist keelamist ja on seisukohal, et Lõuna-Aasia riikidele ELi raamistikus osutatava igasuguse tehnilise abi eesmärk peaks samuti olema selle täiesti jätkusuutmatu ja äärmiselt puuduliku lammutusmeetodi kõrvaldamine;
 7. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid lepiksid kokku jõustumistingimustes, mis tagaksid laevade ringlussevõtu konventsiooni väga kiire kohaldamise;
 8. kutsuvad liikmesriike üles allkirjastama laevade ringlussevõtu konventsiooni ja ratifitseerima selle võimalikult kiiresti pärast kokkuleppe saavutamist IMO tasandil;
 9. kutsuvad komisjoni, liikmesriike ja laevaomanikke üles viivitamatult kohaldama laevade ringlussevõtu konventsiooni olulisi sätteid, et tagada järgmistel kuudel ja aastatel lammutusse saadetavate laevade ohutu ja keskkonnasäästlik käitlemine;
 10. rõhutab, et kui laevade ringlussevõtu konventsioon Hongkongis 2009. aasta mais vastu võetakse, tuleb hinnata, kas sellega tagatakse samaväärne kontrolli tase kui ELi jäätmesaadetiste määruusesse lisatud Baseli konventsiooniga ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli kohta;
 11. toetab komisjoni ettepanekuid lammutusrajatiste sõltumatu sertifitseerimis- ja kontrollisüsteemi kasutuselevõtu kohta; on seisukohal, et selliseid meetmeid on kiiresti vaja ning rõhutab, et igasugune ühenduse abi mereveo tuleks muuta sõltuvaks sellest, kas abisaaja kasutab selliseid sertifitseeritud rajatisi; tunneb sellega seoses heameelt Euroopa Meresõiduohutuse Ameti (EMSA) poolt välja töötatud standardite üle, sest need tähendavad õiges suunas liikumist, ent ootab, et lähitulevikus tehtaks positiivseid täiendusi;

Neljapäev, 26. märts 2009

12. kutsub komisjoni üles pakkuma oskusteabe edasiandmise ja tehnosiirde edendamiseks konkreetseid meetmeid, nagu ohutute ja keskkonnasäästlike ringlussevõtu rajatiste märgistussüsteemid, et aidata Lõuna-Aasia lammutusrajatistel pidada kinni rahvusvahelistest ohutus- ja keskkonnastandarditest, eelkõige laevade ringlussevõtu konventsioonis sätestatavatest standarditest; usub, et seda eesmärki tuleks arvesse võtta ka ELi arenguabipoliitika laiemas raamistikus lammutamisega seotud riikide suhtes;

13. ergutab igati ELi ja lammutamisega seotud Lõuna-Aasia riikide valitsuste vahelist dialoogi lammutamisrajatistes valitsevate töötingimuste, sealhulgas laste töö küsimuses;

14. nõuab sellise rahastamissüsteemi kasutuselevõttu, mis põhineb laevatööstuse poolt tasutavatel kohustuslikel maksetel ja mis on kooskõlas tootjavastutuse põhimõttega;

15. kutsub komisjoni üles selgelt määrama vastutava riigi, kelle jurisdiktsiooni alla jäätmete omanikud kuuluvad;

16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Türgi, Bangladesh, Hiina, Pakistani ja India valitsustele ning Rahvusvahelisele Mereorganisatsioonile.

Teisipäev, 24. märts 2009

III

(Ettevalmistavad aktid)

EUROOPA PARLAMENT

EÜ ja Nepali vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping *

P6_TA(2009)0146

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Nepali valitsuse vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2008)0041 – C6-0041/2009 – 2008/0017(CNS))

(2010/C 117 E/35)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2008)0041);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 80 lõiget 2 ja artikli 300 lõike 2 esimese lõigu esimest lauset;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0041/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51, artikli 83 lõiget 7 ja artikli 43 lõiget 1;
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0071/2009),
1. kiidab lepingu sõlmimise heaks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Nepali valitsusele.

Teisipäev, 24. märts 2009

Põllu- või metsamajanduslikud ratastraktorid (kodifitseeritud versioon) *I**

P6_TA(2009)0147

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite teatavate osade ja omaduste kohta (kodifitseeritud versioon) (KOM(2008)0690 – C6-0414/2008 – 2008/0213(COD))

(2010/C 117 E/36)

(Kaasotsustamismenetlus – kodifitseerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0690);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0414/2008);
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 80 ja 51;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0130/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt on kõnealuse ettepaneku puhul tegemist ainult olemasolevate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Teisipäev, 24. märts 2009

Ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (kodifitseeritud versioon) *

P6_TA(2009)0148

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (kodifitseeritud versioon) (KOM(2008)0842 – C6-0019/2009 – 2008/0235(CNS))

(2010/C 117 E/37)

(Nõuandemenetlus – kodifitseerimine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0842);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikleid 26, 37 ja 308, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0019/2009);
 - võttes arvesse 20. detsembri 1994. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide tekstide ametliku kodifitseerimise kiirendatud töömeetodi kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 80 ja 51;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0129/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt on kõnealuse ettepaneku puhul tegemist ainult olemasolevate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 102, 4.4.1996, lk 2.

Teisipäev, 24. märts 2009

Statistilise teabe kogumine Euroopa Keskpanga poolt *

P6_TA(2009)0149

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon soovitusel koostatud nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt (13411/2008 – C6-0351/2008 – 2008/0807(CNS))

(2010/C 117 E/38)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Keskpanga soovitusel nõukogule (13411/2008) ⁽¹⁾;
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 107 lõiget 6, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0351/2008);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A6-0119/2009),

1. kiidab Euroopa Keskpanga soovitusel muudetud kujul heaks;
2. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
3. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses Euroopa Keskpanga soovitusel oluliselt muuta;
4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja Euroopa Keskpan-gale.

EUROOPA KESKPANGA ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1

**Soovitus võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 7 a (uus)**

(7 a) Läbipaistvuse suurendamiseks tuleks EKPSi poolt finantsasutustelt kogutavad statistilised andmed muuta avalikult kättesaadavaks, kuid tagada tuleks andmete kaitse kõrge tase.

Muudatusettepanek 2

**Soovitus võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 7 b (uus)**

(7 b) Euroopa statistika väljatöötamisel, koostamisel ja levitamisel tuleks võtta arvesse parimaid tavasid ja asjakohaseid rahvusvahelisi soovitusi.

⁽¹⁾ ELT C 251, 3.10.2008, lk 1.

Teisipäev, 24. märts 2009

EUROOPA KESKPANGA ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 3**Soovitus võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 8**

(8) Lisaks on tähtis tagada tihe koostöö EKPSi ja Euroopa statistikasüsteemi vahel, eelkõige selleks, et edendada statistilistel eesmärkidel konfidentsiaalse teabe vahetamist nende kahe süsteemi vahel, pidades silmas asutamislepingu artiklit 285 ja EKPSi põhikirja artiklit 5.

(8) Lisaks on tähtis tagada tihe koostöö EKPSi ja Euroopa statistikasüsteemi vahel, **et vältida dubleerimist statistiliste andmete kogumisel**, eelkõige selleks, et edendada statistilistel eesmärkidel konfidentsiaalse teabe vahetamist nende kahe süsteemi vahel, pidades silmas asutamislepingu artiklit 285 ja EKPSi põhikirja artiklit 5.

Muudatusettepanek 4**Soovitus võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 1 – lõige 2 a (uus)**

Määrus (EÜ) nr 2533/98

Artikkel 2 a (uus)

(2 a) Lisatakse järgmine artikkel:*„Artikkel 2 a**Koostöö Euroopa statistikasüsteemiga*

Aruandluskoormuse vähendamiseks, dubleerimise vältimiseks ja Euroopa statistika koostamiseks ühtse lähene-misviisi tagamiseks teevad EKPS ja Euroopa statistika-süsteem tihedat koostööd, järgides samal ajal artiklis 3 sätestatud statistikaalaseid põhimõtteid.”

Muudatusettepanek 5**Soovitus võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 1 – punkt 4 – alapunkt g**

Määrus (EÜ) nr 2533/98

Artikkel 8 – lõiked 11 kuni 13

g) Lisatakse järgmised lõiked 11 kuni 13:**välja jäetud**

„11. Ilma et see piiraks riigisiseste sätete kohaldamist, mis reguleerivad käesoleva määrusega hõlmamata konfidentsiaalse statistilise teabe vahetamist, võib edastada konfidentsiaalset statistilist teavet EKPSi liikme, kes selle teabe kogus, ja Euroopa statistikasüsteemi asutuse vahel, kui see edastamine on vajalik Euroopa statistika väljatöötamiseks, tootmiseks või levitamiseks või selle kvaliteedi tõstmiseks EKPSi ja Euroopa statistikasüsteemi vastavates pädevusvaldkondades. Igaks teabe edastamiseks pärast esmast edastamist peab olema selle EKPSi liikme selgesõnaline luba, kes kõnealuse teabe kogus.

12. Kui konfidentsiaalseid andmeid vahetatakse Euroopa statistikasüsteemi asutuse ja EKPSi liikme vahel, võib neid andmeid kasutada ainult statistilistel eesmärkidel ning neile võib olla juurdepääs ainult statistikaga tegelevatel töötajatel oma konkreetse töövaldkonna piires.

Teisipäev, 24. märts 2009

EUROOPA KESKPANGA ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

13. Määruse (EÜ) nr [XX] artiklis 19 osutatud kaitsemeetmeid kohaldatakse seoses kõikide konfidentsiaalsete andmetega, mida vahetatakse Euroopa statistikasüsteemi asutuse ja EKPSi liikme vahel vastavalt lõigetele 11 ja 12 eespool ning määruse (EÜ) nr [XX] artikli 20 lõikele 1a. EKP avaldab igaaastase konfidentsiaalsusaruande meetmete kohta, mida ta on võtnud, tagamaks statistiliste andmete konfidentsiaalsuse;

Muudatusettepanek 6

Soovitus võtta vastu määrus – muutmisakt

Artikkel 1 – lõige 4 a (uus)

Määrus (EÜ) nr 2533/98

Artikkel 8 a (uus)

(4 a) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 8 a

Euroopa statistikasüsteemi ja EKPSi vaheline koostöö

1. Ilma et see piiraks siseriiklike sätete kohaldamist, mis reguleerivad käesoleva määrusega hõlmamata konfidentsiaalse statistilise teabe vahetamist, võib edastada konfidentsiaalset statistilist teavet EKPSi liikme, kes selle teabe kogus, ja Euroopa statistikasüsteemi asutuse vahel, kui see edastamine on vajalik Euroopa statistika, sealhulgas euroala statistika, väljatöötamiseks, tootmiseks või levitamiseks või selle kvaliteedi tõstmiseks EKPSi ja Euroopa statistikasüsteemi vastavates pädevusvaldkondades. Muuks andmete edastamiseks lisaks esimesele edastamisele on nõutav andmed kogunud EKPSi liikme selgesõnaline luba.

2. Kui konfidentsiaalseid andmeid vahetatakse Euroopa statistikasüsteemi asutuse ja EKPSi liikme vahel, võib neid andmeid kasutada ainult statistilistel eesmärkidel ning neile võib olla juurdepääs ainult statistikaga tegelevatel töötajatel oma konkreetse töövaldkonna piires.

3. Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määruse (EÜ) nr .../2009 Euroopa statistika kohta (*) artiklis 20 osutatud kaitse-eeskirju ja -meetmeid kohaldatakse seoses kõikide konfidentsiaalsete andmetega, mida vahetatakse Euroopa statistikasüsteemi asutuse ja EKPSi liikme vahel vastavalt käesoleva artikli lõigetele 1 ja 2 ning määruse (EÜ) nr .../2009 artikli 21 lõikele 2. EKP avaldab iga-aastase aruande statistiliste andmete konfidentsiaalsuse tagamiseks võetud meetmete kohta.

(*) ELT L ...”.

Teisipäev, 24. märts 2009

Kosmeetikatooded (uuestisõnastamine) *I**

P6_TA(2009)0158

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kosmeetikatoodete kohta (uuesti sõnastatud) (KOM(2008)0049 – C6-0053/2008 – 2008/0035(COD))

(2010/C 117 E/39)

(Kaasotsustamismenetlus - uuestisõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0049);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0053/2008);
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 80a lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 21. novembri 2008. aasta kirja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonile;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 80a ja 51;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust (A6-0484/2008),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele ning muudetud vastavalt alltoodud muudatusettepanekutele;
 2. võtab teadmiseks käesolevale resolutsioonile lisatud komisjoni avaldused;
 3. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 4. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Teisipäev, 24. märts 2009

P6_TC1-COD(2008)0035

Euroopa parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 24. märtsil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EÜ) nr .../2009 kosmeetikatoodete kohta (uuesti sõnastatud)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr ...) lõplikule kujule.)

LISA

Komisjoni avaldused

Komisjon võtab arvesse liikmesriikide muret seoses direktiivide uuestisõnastamisega ja muutumisega määrusteks.

Komisjon on arvamusel, et kui direktiivi kehtivad sätted on piisavalt selged, täpsed ja üksikasjalikud, siis võib olla võimalik muuta need uuestisõnastamise teel määruses otseselt kohaldatavateks säteteks. See kehtib eriti siis, kui kõne all olevad sätted on tehnilist laadi ning kõik liikmesriigid on need juba siseriiklikku õigusse täielikult üle võtnud.

Komisjon nõustub erinevaid esitatud arvamusi arvesse võttes sellega, et kosmeetikatoodete määruse spetsiifilist juhtumit ei kasutata pretsedendina asjaomase institutsioonidevahelise kokkuleppe tõlgendamisel.

Komisjon lubab enne määruse kohaldamise kuupäeva selgitada olukorda seoses internetis müüdavate kosmeetikatoodetega.

Nagu Euroopa Parlamendile, valmistab ka komisjonile muret asjaolu, et kosmeetikasektoris on võltsimisohu, mis võib suurendada ohtu inimeste tervisele. Seetõttu võtab komisjon meetmeid, et edendada võltsimise vastu võitlemisel liikmesriikide pädevate asutuste koostööd.

Komisjon koostab selgitava märkuse määruse üleminekusätete ja kohaldamise ajakava kohta (eriti seoses artiklitega 7, 8, 10 ja 12a).

Komisjon märgib, et nanomaterjalide ühtne mõiste on veel väljatöötamisel. Seetõttu kinnitab komisjon, et tulevastes ühenduse õigusaktides tuleks võtta arvesse arengut ühtse mõiste väljatöötamisel, ning märgib, et ettepanekus sisalduvad komiteemenetlused võimaldavad mõistet ettepaneku raames ka ajakohastada.

Teisipäev, 24. märts 2009

Biotsiidide turuleviimine *I**

P6_TA(2009)0159

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist, seoses teatavate tähtaegade pikendamisega (KOM(2008)0618 – C6-0346/2008 – 2008/0188(COD))

(2010/C 117 E/40)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0618);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0346/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit (A6-0076/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0188

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 24. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist, seoses teatavate tähtaegade pikendamisega

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (direktiiv 2009/107/EÜ) lõplikule kujule)

Teisipäev, 24. märts 2009

Tubakatoodete suhtes kohaldatava aktsiisimaksu struktuur ja määrad *

P6_TA(2009)0160

Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 92/79/EMÜ, 92/80/EMÜ ja 95/59/EÜ tubakatoodete suhtes kohaldatava aktsiisimaksu struktuuri ja määrade osas (KOM(2008)0459 – C6-0311/2008 – 2008/0150(CNS))

(2010/C 117 E/41)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0459);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 93, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0311/2008);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni raportit (A6-0121/2009),
- 1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
- 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
- 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
- 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
- 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt

Põhjendus 2

(2) Et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning samal ajal ka EÜ asutamislepingu artikliga 152 nõutav kõrgetasemeline tervisekaitse, ja pidades silmas, et ühendus on Maailma Tervishoiuorganisatsiooni tubakatoodete tarbimise piiramise raamkonventsiooni *osapool*, tuleks teha erinevaid muudatusi. Need muudatused peaksid arvesse võtma iga tubakatoote puhul valitsevat olukorda.

(2) Et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning samal ajal ka EÜ asutamislepingu artikliga 152 nõutav kõrgetasemeline tervisekaitse, ja pidades silmas, et ühendus on Maailma Tervishoiuorganisatsiooni tubakatoodete tarbimise piiramise raamkonventsiooni *osaline*, tuleks teha erinevaid muudatusi. Need muudatused peaksid **vajaduse korral** arvesse võtma **suitsetamiskeeldu ja** iga tubakatoote puhul valitsevat olukorda **ning peaksid täiendama tubakatoodete reklaami keeldu ja koolituskampaaniate käivitamist. Arvesse tuleks võtta ka vajadust võidelda salakaubaveoga kolmandatest riikidest ja organiseeritud kuritegevusega ning Schengeni piirkonna loomist ja laiendamist.**

Teisipäev, 24. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 2
Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt
Põhjendus 3

(3) Sigarettide puhul tuleks korda lihtsustada, et luua tootjate jaoks neutraalsed konkurentsitingimused, vähendada tubakaturu osadeks jaotatust ning rõhutada tervishoiueesmärke. Selleks tuleks loobuda levinuima hinnakategooria põhimõttest, võtta hinnaga seotud miinimumnõude aluseks kaalutud keskmine jaemüügihind ning kohaldada fikseeritud minimaalset maksu kõigi sigarettide suhtes. Samadel põhjustel peaks kasutama kaalutud keskmist jaemüügihinda etalonina ka koguselise aktsiisimaksu osakaalu arvutamisel maksude kogusummast.

(3) Sigarettide puhul tuleks korda lihtsustada, et luua tootjate jaoks neutraalsed konkurentsitingimused, vähendada tubakaturu osadeks jaotatust, tagada kõikide liikmesriikide, ELi tubakakasvatajate ja tubakatööstuse võrdne kohtlemine, rõhutada tervishoiueesmärke ning täita makromajanduslikke eesmärke, nagu madal inflatsioon, arvestades euroala laienemist ja hindade lähenemist. Selleks tuleks loobuda levinuima hinnakategooria põhimõttest; kõikide tubakatoodete aktsiisimaksu miinimumnõuet tuleks kõikides liikmesriikides 1. jaanuariks 2012 väljendada ainult igale tubakahiikule kehtestatud koguselise komponendina. Kaalutud keskmist jaemüügihinda peaks kasutama ainult etalonina koguselise aktsiisimaksu osakaalu arvutamisel maksude kogusummast. Liikmesriigid, kus tubakatoodetele kehtib kõrge aktsiisimaks, peaksid olema maksude suurendamisel mõõdukad, võttes arvesse maksumäärade ühtlustamise tähtsust siseturul.

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt
Põhjendus 5

(5) Sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud tubaka puhul tuleks ühenduse miinimumnõuded kehtestada viisil, mis annab sigarettidele esitatavate nõuetega sarnased tulemused. Selleks tuleks sätestada, et riiklikud maksustamistasemed peavad vastama jaemüügihinna protsendina väljendatud miinimumsummale ja kindlaksmääratud summana väljendatud miinimumsummale.

(5) Sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud tubaka puhul tuleks ühenduse miinimumnõuded kehtestada viisil, mis annab sigarettidele esitatavate nõuetega sarnased tulemused. Selleks tuleks sätestada, et riiklikud maksustamistasemed peavad 1. jaanuariks 2012 vastama igale tubakahiikule kehtestatud kindlaksmääratud summana väljendatud miinimumsummale.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt
Artikkel 1 – punkt 1
 Direktiiv 92/79/EMÜ
 Artikkel 2 – lõige 1 - esimene lõik

1. Liikmesriigid tagavad, et sigarettide aktsiisimaks (koguseline maks ja väärtuseline maks) moodustab vähemalt 57 % müüdüd sigarettide kaalutud keskmisest jaemüügihinnast. Olenemata kaalutud keskmisest jaemüügihinnast ei tohi see aktsiisimaks olla väiksem kui 64 eurot 1 000 sigareti kohta.

1. 1. jaanuariks 2012 tagavad liikmesriigid, et aktsiisimaks on kõikide sigarettitüüpide puhul vähemalt 64 eurot 1 000 sigareti kohta.

Teisipäev, 24. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 1 – punkt 1**

Direktiiv 92/79/EMÜ

Artikkel 2 – lõige 2

2. Alates 1. jaanuarist 2014 tagavad liikmesriigid, et **sigarettide** aktsiisimaks (**koguseline maks ja väärtuseline maks**) moodustab vähemalt **63 % müüdüd sigarettide kaalutud keskmisest jaemüügihinnast. Olenemata kaalutud keskmisest jaemüügihinnast ei tohi see aktsiisimaks olla väiksem kui 90 eurot 1 000 sigareti kohta.**

Liikmesriigid, kes määravad kaalutud keskmise jaemüügihinna alusel 1 000 sigareti kohta vähemalt 122 euro suuruse aktsiisimaksu, ei pea siiski esimeses lõigus sätestatud 63 % nõuet täitma.

2. Alates 1. jaanuarist 2014 tagavad **kõik** liikmesriigid, et **kõikide sigaretikategoriate** aktsiisimaks **on** vähemalt **75 eurot 1 000 sigareti kohta ehk 1. jaanuari 2010. aasta tase-
mest 8 euro võrra 1 000 sigareti kohta kõrgem.**

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 1 – punkt 1**

Direktiiv 92/79/EMÜ

Artikkel 2 – lõige 3

3. Kaalutud keskmine jaemüügihind määratakse kindlaks iga aasta **1. jaanuaril** n-1 aasta andmetest lähtudes, võttes aluseks **tarbimiseks ringlusse lubatud kogutoodangu** ja kõiki makse sisaldava hinna.

3. Kaalutud keskmine jaemüügihind määratakse kindlaks iga aasta **1. märtsil** n-1 aasta andmetest lähtudes, võttes aluseks **turule viidud koguhulga** ja kõiki makse sisaldava hinna.

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 1 – punkt 1**

Direktiiv 92/79/EMÜ

Artikkel 2 – lõige 5

5. Liikmesriigid tõstavad aktsiisimakse järk-järgult, et saavutada **lõikes 2** osutatud nõuete täitmine **vastavalt lõigetes 2 ja 4 sätestatud kuupäevadeks.**

5. Liikmesriigid tõstavad aktsiisimakse järk-järgult, et saavutada **lõikes 1** osutatud nõuete täitmine **1. jaanuariks 2012.**

Liikmesriigid, kus mõnele jaemüügi hinnakategooriale 1. jaanuaril 2009 kehtiv aktsiisimaks on kõrgem kui 64 eurot 1 000 sigareti kohta, ei vähenda oma aktsiisimaksu määra.

Muudatusettepanek 11**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 1 – punkt 1**

Direktiiv 92/79/EMÜ

Artikkel 2 – lõige 6 – esimene a lõik (uus)

Komisjon arvutab ja avaldab samal ajal teavitamise eesmärgil sigarettide ELi miinimumhinna, mis on väljendatud eurodes või mõnes muus liikmesriigi vääringus, liites aktsiisimäärad ja käibemaksu, mida kohaldatakse ühele teoreetilisele sigaretipakile, mille väärtus ilma maksudeta on 0 eurot.

Teisipäev, 24. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 1 – punkt 2**

Direktiiv 92/79/EMÜ

Artikkel 2a

artikkel 2a asendatakse järgmisega:**välja jäetud***„Artikkel 2a*

1. Kui liikmesriigis muutub sigarettide kaalutud keskmine hind, viies aktsiisimaksu allapoole vastavalt artikli 2 lõigetes 1 ja 2 osutatud taset, võib kõnealune liikmesriik loobuda selle aktsiisimaksu kohandamisest kuni hiljemalt muutumisele järgneva teise aasta 1. jaanuarini.

2. Kui liikmesriik suurendab sigarettide käibemaksu-määra, võib ta langetada aktsiisi taset summani, mis kaalutud keskmise jaemüügihinna protsendina väljendatuna võrdub samuti kaalutud keskmise jaemüügihinna protsendina väljendatud käibemaksu-määra suurenemise tasemega, isegi juhul, kui sellise kohanduse mõjul langeb aktsiisi tase allapoole vastavalt artikli 2 lõigetes 1 ja 2 sätestatud kaalutud keskmise jaemüügihinna protsendina väljendatud taset.

Liikmesriik tõstab siiski asjaomast aktsiisimaksu uuesti, et jõuda nende tasemeteni hiljemalt vähendamisele järgneva teise aasta 1. jaanuariks.”;

Muudatusettepanek 13**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Direktiiv 92/80/EMÜ

Artikkel 3 – lõige 1 – kaheksas ja üheksas lõik

Alates **1. jaanuarist 2010** peavad liikmesriigid kohaldama sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud tubaka suhtes aktsiisimaksu, mis **võrdub** vähemalt **38 %ga kõiki makse sisaldavast jaemüügihinnast ja vähemalt 43 euroga** kilogrammi kohta.

Alates **1. jaanuarist 2014** peavad liikmesriigid kohaldama sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud tubaka suhtes aktsiisimaksu, mis **on** vähemalt **50 eurot** kilogrammi kohta **või 1. jaanuari 2012. aasta määrast 6 % võrra kilogrammi kohta kõrgem.**

Alates **1. jaanuarist 2014** peavad liikmesriigid kohaldama sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud tubaka suhtes aktsiisimaksu, mis **võrdub** vähemalt **42 %ga kõiki makse sisaldavast jaemüügihinnast ja vähemalt 60 euroga** kilogrammi kohta.

Alates **1. jaanuarist 2012** kohaldavad liikmesriigid sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud tubaka suhtes aktsiisimaksu, mis **on** vähemalt **43 eurot** kilogrammi kohta **või 1. jaanuari 2010. aasta määrast 20 % võrra kilogrammi kohta kõrgem.**

Teisipäev, 24. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 14**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Direktiiv 92/80/EMÜ

Artikkel 3 – lõige 1 – kümnes ja üheteistkümnes lõik

Liikmesriigid tõstavad aktsiisimakse järk-järgult, et jõuda **üheksandas lõigus osutatud** uute nõueteeni **1. jaanuariks 2014**.

Liikmesriigid tõstavad aktsiisimakse järk-järgult, et jõuda **nende** uute miinimumnõueteeni.

Alates **1. jaanuarist 2010** peab aktsiisimaks, mis on väljendatud **protsendina**, summana kilogrammi või kindla arvu ühikute kohta, võrduma vähemalt järgmisega:

Alates **1. jaanuarist 2012** peab aktsiisimaks, mis on väljendatud summana kilogrammi või kindla arvu ühikute kohta, võrduma vähemalt järgmisega:

- a) sigarite ja sigarillode puhul: **5 % kõiki makse sisaldavast jaemüügihinnast või** 12 eurot 1 000 ühiku või kilogrammi kohta;
- b) muu suitsetamistubaka kui sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud suitsetamistubaka puhul: **20 % kõiki makse sisaldavast jaemüügihinnast või** 22 eurot kilogrammi kohta.

- a) sigarite ja sigarillode puhul 12 eurot 1 000 ühiku või kilogrammi kohta;
- b) muu suitsetamistubaka kui sigarettide keeramiseks mõeldud peeneks lõigatud suitsetamistubaka puhul: 22 eurot kilogrammi kohta.

Muudatusettepanek 15**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 3 – punkt 4 a (uus)**

Direktiiv 95/59/EÜ

Artikkel 9 – lõige 1 – kolmas lõik

(4 a) artikli 9 lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Teises lõigus sätestatu ei takista siiski hinnataseme kontrolli ja fikseeritud hindasid käsitlevate siseriiklike süsteemide rakendamist ega liikmesriigi pädeva asutuse poolt asjakohaste künnishinna meetmete rakendamist, mida kohaldatakse antud liikmesriigi tervishoiupoliitika raames kõigi tubakatoodete suhtes tubakatarbimise vähendamiseks, eriti noorte seas, tingimusel et see on kooskõlas ühenduse õigusaktidega.”

Muudatusettepanek 16**Ettepanek võtta vastu direktiiv – muutmisakt****Artikkel 3 – punkt 5**

Direktiiv 95/59/EÜ

Artikkel 16 – lõige 1

1. Aktsiisi koguseline komponent peab moodustama vähemalt 10 % ja **kõige rohkem 75 %** maksude kogusummast, mille moodustavad järgmised elemendid:

1. Aktsiisi koguseline komponent peab moodustama vähemalt 10 % **alates 1. jaanuarist 2012** ja **ei või olla suurem kui 55 %** maksude kogusummast, mille moodustavad järgmised elemendid:

- a) koguseline aktsiisimaks;
- b) väärtuseline aktsiisimaks ja kaalutud keskmise jaemüügihinna suhtes kehtestatud käibemaks.

- a) koguseline aktsiisimaks;
- b) väärtuseline aktsiisimaks ja kaalutud keskmise jaemüügihinna suhtes kehtestatud käibemaks.

Teisipäev, 24. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

Kaalutud keskmine jaemüügihind määratakse kindlaks iga aasta **1. jaanuaril** n-1 aasta andmetest lähtudes, võttes aluseks tarbimiseks turustatava kogutoodangu ja kõiki makse sisaldava hinna.

MUUDATUSETTEPANEK

Kaalutud keskmine jaemüügihind määratakse kindlaks iga aasta **1. märtsil** n-1 aasta andmetest lähtudes, võttes aluseks tarbimiseks turustatava kogutoodangu ja kõiki makse sisaldava hinna.

1 a. Aktsiisi koguseline komponent peab moodustama vähemalt 10 % alates 1. jaanuarist 2014 ja kõige rohkem 60 % maksude kogusummast, mille moodustavad järgmised elemendid:

- a) koguseline aktsiisimaks; ning
- b) väärtuseline aktsiisimaks ja kaalutud keskmise jaemüügihinna suhtes kehtestatud käibemaks.

Kaalutud keskmine jaemüügihind määratakse kindlaks iga aasta **1. märtsil** n-1 aasta andmetest lähtudes, võttes aluseks tarbimiseks turustatava kogutoodangu ja kõiki makse sisaldava hinna.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Ühised konsulaarjuhised: biomeetrilised tunnused ja viisataotlused ***II

P6_TA(2009)0167

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse viisasad käsitlevaid ühiseid konsulaarjuhiseid diplomaatilistele ja konsulaaresindustele seoses biomeetria kasutuselevõtmisega ning viisataotluste vastuvõtmise ja menetlemise korraldamise sätete lisamisega (5329/1/2009 – C6-0088/2009 – 2006/0088(COD))

(2010/C 117 E/42)

(Kaasotsustamismenetlus: teine lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu ühist seisukohta (5329/1/2009 – C6-0088/2009);
 - võttes arvesse oma esimese lugemise seisukohta ⁽¹⁾ Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud komisjoni ettepaneku (KOM(2006)0269) kohta;
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 67;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni soovitus teisele lugemisele (A6-0143/2009),
1. kiidab ühise seisukoha heaks;
 2. märgib, et õigusakt võetakse vastu kooskõlas ühise seisukohaga;
 3. teeb presidendile ülesandeks kirjutada koos nõukogu eesistujaga õigusaktile alla vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 254 lõikele 1;
 4. teeb peasekretärile ülesandeks pärast kõikide menetluste nõuetekohase läbiviimise kontrollimist õigusaktile alla kirjutada ja korraldada kokkuleppel nõukogu peasekretäri ja selle avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas*;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid, 10.7.2008, P6_TA(2008)0358.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Euroopa Investeerimispingale antav ühenduse tagatis *I**

P6_TA(2009)0168

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega Euroopa Investeerimispingale antakse ühenduse tagatis ühenduseväliste projektidele antavatest laenudest ja laenutagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks (KOM(2008)0910 – C6-0025/2009 – 2008/0268(COD))

(2010/C 117 E/43)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0910);
- võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 251 ja artikleid 179 ja 181a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0025/2009);
- võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
- võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit (A6-0109/2009),
 1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatab seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0268

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2009/EÜ, millega Euroopa Investeerimispingale antakse ühenduse tagatis ühenduseväliste projektidele antavatest laenudest ja laenutagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (otsus nr 633/2009/EÜ) lõplikule kujule.)

Kolmapäev, 25. märts 2009

Euroopa lennundussüsteemi toimivus ja säästvus *I**

P6_TA(2009)0169

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 549/2004, (EÜ) nr 550/2004, (EÜ) nr 551/2004 ja (EÜ) nr 552/2004, et parandada Euroopa lennundussüsteemi toimivust ja säästvust (KOM(2008)0388 – C6-0250/2008 – 2008/0127(COD))

(2010/C 117 E/44)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0388);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 80 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0250/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni arvamust (A6-0002/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0127

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 549/2004, (EÜ) nr 550/2004, (EÜ) nr 551/2004 ja (EÜ) nr 552/2004, et parandada Euroopa lennundussüsteemi toimivust ja jätkusuutlikkust

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr ...) lõplikule kujule.)

Kolmapäev, 25. märts 2009

Lennuväljad, lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused *I**

P6_TA(2009)0170

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/23/EÜ (KOM(2008)0390 – C6-0251/2008 – 2008/0128(COD))

(2010/C 117 E/45)

(Kaasotsustamismenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0390);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 80 lõiget 2, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0251/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A6-0515/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

P6_TC1-COD(2008)0128

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/23/EÜ

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõuadsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr ...) lõplikule kujule.)

Kolmapäev, 25. märts 2009

Uuendtoit ***I

P6_TA(2009)0171

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb uuendtoitu ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr XXX/XXXX (ühtne menetlus) (KOM(2007)0872 – C6-0027/2008 – 2008/0002(COD))

(2010/C 117 E/46)

(Kaasotsustamismenetlus – esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2007)0872);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artiklit 95, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0027/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ja siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni arvamusi (A6-0512/2008),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, mis käsitleb uuendtoitu ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1331/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 258/97

P6_TC1-COD(2008)0002

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 95,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut ||,

Kolmapäev, 25. märts 2009

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras ⁽²⁾,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse poliitika rakendamisel ja Euroopa Ühenduse asutamislepingut arvesse võttes tuleks tagada inimeste tervise ja tarbijakaitse, samuti loomade heaolu ja keskkonnakaitse kõrge tase. Lisaks tuleks alati kohaldada ettevaatuspõhimõtet, nagu see on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruses (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused ⁽³⁾.
- (2) Ühenduse poliitika elluviimisel tuleks tagada inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse, mida tuleks pidada tähtsamaks siseturu toimimisest.
- (3) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 13 selgitab, et ühendus ja liikmesriigid pööravad poliitika kujundamisel ja rakendamisel täit tähelepanu loomade heaolu nõuetele, kuna loomad on aistimisvõimelised olendid.
- (4) Ühenduse õigusaktide nõudeid tuleb kohaldada igasuguse ühenduses turuletoodava toidu, sealhulgas kolmandatest riikidest imporditava toidu suhtes.
- (5) Euroopa Parlament palus oma 3. septembri 2008. aasta resolutsioonis loomade toiduks kloonimise kohta ⁽⁴⁾ esitada komisjonil ettepanekud keelata toidu saamise eesmärgil (i) loomade kloonimine, (ii) kloonitud loomade või nende järeltulijate kasvatamine, (iii) kloonitud loomadest või nende järeltulijatest valmistatud liha- või piimatoodete turuleviimine ja (iv) kloonitud loomade, nende järeltulijate, kloonitud loomade või nende järeltulijate sperma ja embrüote ning kloonitud loomadest või nende järeltulijatest valmistatud liha- või piimatoodete import.
- (6) Komisjoni tekkivate ja hiljuti avastatud terviseriskide teaduskomitee (SCENIHR) võttis 28.–29. septembril 2005. aastal vastu arvamuse, milles järeldati, et riski hindamiseks vajalikes teadmistes on suured lüngad. Need hõlmavad teadmisi nanoosakeste omaduste kohta, nende tuvastamise ja mõõtmise kohta, doosi ja vastusreaktsiooni seose, inimorganismis ja keskkonnas käitumise ja säilivuse, ning kõigi nanoosakestega seonduvate toksikoloogia ja keskkonnatoksikoloogia aspektide kohta; lisaks juhib tähelepanu SCENIHRi arvamusele, milles jõutakse järeldusele, et „olemasolevad toksikoloogilised ja ökotoksikoloogilised meetodid ei tarvitse olla piisavad selleks, et tegeleda kõigi nanoosakestega seonduvate küsimustega”;
- (7) Ühenduse eeskirjad uuendtoidu kohta kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. jaanuari 1997. aasta määrusega (EÜ) nr 258/97 uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade kohta ⁽⁵⁾ ning komisjoni 20. septembri 2001. aasta määrusega (EÜ) nr 1852/2001, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt esitatava teabe avalikustamise ja kaitsmise üksikasjalikud eeskirjad ⁽⁶⁾. Selguse huvides tuleks määrus (EÜ) nr 258/97 kehtetuks tunnistada ja asendada see käesoleva määrusega; Käesolev määrus peab hõlmama meetmeid, mida siiani reguleeritakse määrusega (EÜ) nr 1852/2001.

⁽¹⁾ ELT C 224, 30.8.2008, lk 81.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta seisukoht.

⁽³⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

⁽⁴⁾ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0400.

⁽⁵⁾ EÜT L 43, 14.2.1997, lk 1. ||

⁽⁶⁾ EÜT L 253, 21.9.2001, lk 17.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- (8) Et tagada järjepidevus määrusega (EÜ) nr 258/97, tuleb toidu uuenduslikuna käsitlemise kriteeriumina säilitada olulisel määral ühenduses inimtoiduna kasutamise puudumine enne määruse (EÜ) nr 258/97 kohaldamiskuupäeva, st 15. maid 1997. **Ühenduses kasutamine tähendab liikmesriikides kasutamist, sõltumata nende Euroopa Liiduga ühinemise kuupäevast.**
- (9) Kehtivat uuendtoidu määratlust tuleks muuta **uudsuse kriteeriumide selgituse abil** selgemaks ja ajakohastada, asendades olemasolevad kategooriad viitega üldisemale toidu määratlusele || määruses (EÜ) nr 178/2002 ||.
- (10) **Käesoleva määruse tähenduses tuleks uudseks pidada toitu, mis on uue molekulaarstruktuuriga või mille algset molekulaarstruktuuri on tahtlikult muudetud, toitu, mis koosneb või on saanud mikroorganismidest, seentest või vetikatest, mikroorganismide uutest tüvedest, mille puhul puudub ohutu kasutamise kogemus, ning taimedes looduslikult esinevate ainete kontsentratsioonidest.**
- (11) Samuti tuleks selgitada, et toitu tuleb käsitada uudsena, kui rakendatud on tootmistehnoloogiat, mida varem ei ole kasutatud. Eelkõige peaks käesolev määrus hõlmama uusi tõuaretuse ja toiduainetootmisprotsesside tehnoloogiaid, mis mõjutavad toitu ja seega võivad mõjutada ka toiduohutust. Uuendtoit peaks seega hõlmama toitu, mis on toodetud ebatraditsiooniliste aretustehnikate abil kasvatatud taimedest ja loomadest ning toitu, mida on muudetud uute tootmisprotsesside abil, mis võivad toitu mõjutada, nt nanotehnoloogia ja nanoteadus. Traditsiooniliste aretustehnikate abil saadud uutest taimesortidest või loomatõugudest saadud toitu ei peaks käsitlema uuendtoiduna.
- (12) **Loomade kloonimine ei ole kooskõlas nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiivi 98/58/EÜ (mis käsitleb põllumajandusloomade kaitset) (1) lisa punktiga 20, milles sätestatakse, et sellist looduslikku või kunstlikku aretamist või aretusmeetodeid, mis põhjustavad või tõenäoliselt põhjustavad loomadele kannatusi või vigastusi, ei tohi kasutada. Kloonitud loomadest või nende järeltulijatest toodetud toitu ei tohi seetõttu ühenduse loetellu kanda.**
- (13) **Praegu olemasolevatest katsemeetoditest ei piisa nanomaterjalidega seotud ohtude hindamiseks. Kiiremas korras tuleks välja töötada nanomaterjalide katsemeetodid, kus ei kasutata loomi.**
- (14) **Teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühm esitas oma 16. jaanuari 2008. aasta arvamuses (nr 23) loomade toiduks kloonimise eetiliste aspektide kohta, et ta leiab, et puuduvad veenvad argumendid kloonidest ja nende järeltulijatest toidu tootmise õigustamiseks. Euroopa Toiduohutusameti teaduskomitee järeldas oma 15. juuli 2008. aasta arvamuses loomade kloonimise kohta (2), et märgatava osa kloonide tervis ja heaolu olid kahjustatud, sageli tõsiselt ja surmavalt.**
- (15) **Toiduainete pakendid tohiks sisaldada ainult neid nanomaterjale, mis on kantud heakskiidetud nanomaterjalide loetellu, millele lisatakse nende niisuguses pakendis sisalduvasse toitu või sisalduvale toidule ülekandumise piirmäär.**
- (16) **Kloonitud loomadest ja nende järeltulijatest valmistatud toit tuleks siiski käesoleva määruse reguleerimisalast välja jätta. Sellist toitu peaks reguleerima erimäärus, mis võetakse vastu kaasotsustamismenetluses, mitte ühtses loamenetluses. Komisjon peaks sellekohase õigusakti ettepaneku esitama enne käesoleva määruse rakendamise kuupäeva. Kuni kloonitud loomi käsitleva määruse jõustumiseni peaks kloonitud loomadest ja nende järeltulijatest toodetud toidu turuletoomise suhtes kehtima moratorium.**

(1) EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23.

(2) Euroopa Toiduohutusameti väljaanne (2008) 767, lk 32.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- (17) **Vastu** tuleks **█** võtta rakendusmeetmed, milles määratletakse **täiendavad** kriteeriumid, et lihtsustada hindamist, kas ainet on kasutatud ühenduses olulisel määral *inimtoiduna* enne 15. maid 1997. Kui toitu on enne nimetatud kuupäeva kasutatud ainult toidulisandina või toidulisandis *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuni 2002 aasta direktiivi 2002/46/EÜ (toidulisandeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)* ⁽¹⁾ tähenduses, võib seda pärast seda kuupäeva turustada samaks kasutuseks, ilma et seda käsitletaks uuendtoiduna. Siiski ei tuleks sellist kasutamist toidulisandina või toidulisandis võtta arvesse hindamisel, kas ainet on kasutatud ühenduses olulisel määral *inimtoiduna* enne 15. maid 1997. Seega tuleb asjaomase toidu muudeks kasutusviisideks, st peale toidulisandina kasutamise, taotleda luba kooskõlas käesoleva määrusega.
- (18) Uuendtoiduna ei käsitleta ühenduse turul olemasolevatest *toidukomponentidest* valmistatud uue koostisega toitu, eelkõige toitu, milles on muudetud nimetatud komponentide koostist või koguseid.
- (19) **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiivi 2001/83/EÜ (inimtervishoius kasutatavaid ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta)** ⁽²⁾ sätteid tuleks kohaldada, kui toodet, võttes arvesse kõiki selle omadusi, võib käsitada nii ravimina kui muu ühenduse õigusaktidega reguleeritava tootena. Sellisel juhul võib liikmesriik, kui ta sätestab vastavalt direktiivile 2001/83/EÜ, et aine on ravim, piirata niisuguse toote turule toomist vastavalt ühenduse õigusele.
- (20) Määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt lubatud uuendtoit peaks säilitama oma uuendtoidu staatuse, luba tuleb küsida sellise toidu kõigiks uuteks kasutusviisideks.
- (21) Ainult *toidutehnoloogilisel eesmärgil kasutatav* toit ja geneetiliselt muundatud toit ei tohiks kuuluda käesoleva määruse reguleerimisalasse **senikaua, kui niisugust toitu reguleeritakse ühenduse muude õigusaktide kohaselt lubade andmise ja ohutuse hindamisega**. Seega tuleb määruse reguleerimisalast välja arvata toit, mida kasutatakse ainult toidu lisaainena, mis kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1333/2008 (*toidu lisaainete kohta*) ⁽³⁾ reguleerimisalasse, || maitse- ja lõhnaained, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1334/2008 (*mis käsitleb toiduainetes kasutatavaid lõhna- ja maitseaineid ning teatavaid lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosi*) ⁽⁴⁾ reguleerimisalasse, || ekstrahendid, mis kuuluvad nõukogu 13. juuni 1988. aasta direktiivi 88/344/EMÜ (*toiduainete ja toidu koostisosade tootmisel kasutatavaid ekstrahente käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta*) reguleerimisalasse, ⁽⁵⁾ ensüümid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1332/2008 (*mis käsitleb toiduensüüme*) ⁽⁶⁾ reguleerimisalasse || ning geneetiliselt muundatud toit, mis kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1829/2003 (*geneetiliselt muundatud toidu ja sööda kohta*) reguleerimisalasse ⁽⁷⁾.
- (22) Vitamiinide ja mineraalainete kasutamist reguleeritakse konkreetsete valdkondlike toiduõigusaktidega. Seega tuleks käesoleva määruse reguleerimisalast välja arvata vitamiinid ja mineraalained, mis kuuluvad nõukogu 3. mai 1989. aasta direktiivi 89/398/EMÜ (*eritoiduks ettenähtud toiduaineid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta*), ⁽⁸⁾ || direktiivi 2002/46/EÜ || ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1925/2006 (*vitamiinide, mineraaltoitainete ja teatud muude ainete toidule lisamise kohta*) reguleerimisalasse ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ EÜT L 183, 12.7.2002, lk 51.

⁽²⁾ EÜT L 311, 28.11.2001, lk 67.

⁽³⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 16.

⁽⁴⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 34.

⁽⁵⁾ EÜT L 157, 24.6.1988, lk 28. ||

⁽⁶⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 7

⁽⁷⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 1. ||

⁽⁸⁾ EÜT L 186, 30.6.1989, lk 27. ||

⁽⁹⁾ ELT L 404, 30.12.2006, lk 26.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- (23) Eritoiduks, toiduainete rikastamiseks ja toidulisanditeks ettenähtud uuendtoitu peale vitamiinide ja mineraalainete tuleb hinnata vastavuses igasuguse uuendtoidu suhtes kohaldatavate ohutuskrriteeriumide ja nõuetega. Samal ajal peab nende suhtes jätkuvalt kohaldama direktiivis 89/398/EMÜ ning selle artikli 4 lõikes 1 ja I lisas viidatud direktiivides, direktiivis 2002/46/EÜ ja määruses (EÜ) nr 1925/2006 sätestatud eeskirju.
- (24) **Komisjon peaks kehtestama lihtsa ja läbipaistva menetluse juhtudeks, mil komisjonil ei ole teavet inimtoiduna kasutamise kohta enne 15. maid 1997. Liikmesriigid peaksid olema sellesse menetlusse kaasatud. Menetlus tuleks vastu võtta hiljemalt kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.**
- (25) Uuendtoitu võib ühenduses turustada ainult siis, kui see on ohutu ega eksita tarbijat. **Uuendtoidu ohutushindamise aluseks peaks olema ettevaatuspõhimõte, nagu see on sätestatud määruse (EÜ) nr 178/2002 artiklis 7.** Lisaks ei tohi see erineda asendatavast toidust sellisel määral, et selle tarbimine võib põhjustada tarbijale toitaine vaegust.
- (26) Ohutushindamise ja lubade andmise suhtes tuleb kohaldada ühtlustatud tsentraliseeritud menetlust, mis oleks tõhus, kiire ja läbipaistev. Edasist ühtlustamist arvestades peaksid erinevad loa andmise menetlused, uuendtoidu ohutuse hindamine ja nende ühenduse loetelusse kandmine toimuma vastavalt menetlusele, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määruses (EÜ) nr 1331/2008, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus ⁽¹⁾. **Uuendtoidu lubade väljastamisel tuleks võtta arvesse ka muid kõnealuse küsimusega seotud asjakohaseid, sealhulgas eetilisi, tegureid.**
- (27) **Vältimaks loomkatseid, tuleks käesoleva määruse kohaldamisel teha selgroogsete loomadega katseid ainult viimase abinõuna. Käesoleva määrusega tuleks tagada, et katsed selgroogsete loomadega viidaks miinimumini ja et välditaks topeltkatseid, ning tuleks edendada loomi mittekasutatavate katsemeetodite ja arukate katsestrateegiate kasutamist. Olemasolevaid selgroogseid loomi hõlmavatest uuringutest saadud tulemusi tuleks uuendtoidu väljatöötamise protsessis jagada. Samuti tuleb kooskõlas nõukogu 24. novembri 1986. aasta direktiiviga 86/609/EMÜ (katseteks ja muudel teaduslikel eesmärkidel kasutatavate loomade kaitsega seotud liikmesriikide õigus- ja haldusnormide ühtlustamise kohta) ⁽²⁾ selgroogseid loomi hõlmavad uuringud asendada, neid piirata või kasutada viimistletumaid uurimismeetodeid. Käesoleva määruse rakendamine peaks võimaluse korral põhinema sobivate alternatiivsete katsemeetodite kasutamisel. Hiljemalt seitse aastat pärast käesoleva määruse jõustumist peaks komisjon vaatama läbi selgroogseid loomi hõlmavate uuringute tulemuste andmekaitse nõuded ning neid vajaduse korral muutma.**
- (28) Samuti tuleb kehtestada uuendtoidu võimalike riskide hindamise kriteeriumid. Uuendtoidu ühtlustatud teadusliku hindamise tagamiseks peaks sellise hindamise läbi viima Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „amet“) **koostöös liikmesriikide ametiasutustega.**
- (29) **Loamenetluses tuleks riskihindamise osana käsitleda eetilisi ja keskkonnaaspekte. Neid aspekte peaksid hindama vastavalt teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühm ning Euroopa Keskkonnaagentuur.**
- (30) Menetluse lihtsustamiseks peaks taotlejatel olema võimalik esitada eri valdkondlike toiduõigusaktide reguleerimisalasse kuuluvate toitade puhul üks taotlus. Seetõttu tuleks määrust (EÜ) nr 1331/2008 vastavalt muuta.
- (31) Vajaduse korral ja toetudes ohutushinnangule tuleks kehtestada turustamisjärgse järelevalve nõuded uuendtoidu kasutamisele inimtoiduks.

⁽¹⁾ ELT L 354, 31.12.2008, lk 1.

⁽²⁾ EÜT L 358, 18.12.1986, lk 1.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- (32) Uuendtoidu kandmine ühenduse uuendtoidu loetellu ei tohi piirata võimalust hinnata toidule või sellega võrreldavale tootele lisatud või selle valmistamisel kasutatud aine kogutarbimise mõju vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1925/2006 artiklile 8.
- (33) Teatud tingimustel, et toetada uurimis- ja arendustegevust ning seega ka innovatsiooni põllumajanduslikus toidutööstuses, **tuleks kaitsta uuenduslike ideede algatajate investeeringuid käesoleva määruse kohast taotlust toetava info ja andmete kogumisel**. Uuendtoidu ühenduse loetellu kandmise toetuseks esitatud uusi teaduslikke tööendeid ja konfidentsiaalseid andmeid ei tohiks piiratud ajavahemiku jooksul kasutada teiste taotlejate kasuks ilma esimese taotleja nõusolekuta. Ühe taotleja esitatud teaduslike andmete kaitse ei tohiks takistada teistel taotlejatel taotleda uuendtoidu ühenduse loetellu kandmist nende oma teaduslike andmete põhjal. **Lisaks ei tohiks teaduslike andmete kaitse takistada läbipaistvust ja juurdepääsu teabele, mis on seotud uuendtoidu ohutuse hindamisel kasutatavate andmetega. Intellektuaalomandi õigusi tuleks sellegipoolest järgida.**
- (34) Uuendtoidu suhtes kehtivad üldised märgistamist käsitlevad nõuded, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiivis 2000/13/EÜ toidu märgistamist, esitlemist ja reklaami käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ⁽¹⁾. Teatud juhtudel võib olla vajalik sätestada täiendava märgistamise kohustus, eriti seoses toidu kirjelduse, allika või kasutustingimustega. Seega võib uuendtoidu kandmiseks ühenduse loetellu nõuda eritingimuste või märgistamise kohustuse järgimist.
- (35) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1924/2006 (toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta) ⁽²⁾ ühtlustatakse liikmesriikide toitumis- ja tervisealaseid väiteid käsitlevad sätted. Seega võib uuendtoitu käsitlevaid väiteid teha vaid kooskõlas nimetatud määrusega. **Kui taotleja soovib, et uuendtoit kannaks tervisealast väidet, millele tuleb anda luba vastavalt määruse (EÜ) nr 1924/2006 artiklile 17 või 18, ning kui uuendtoidu taotluses ja tervisealaste väidete loa taotluses taotletakse konfidentsiaalsete andmete kaitset, peaks taotleja nõudmisel andmekaitse periood mõlema taotluse puhul algama ühel ja samal ajal ning kulgema paralleelselt.**
- (36) Kolmandatest riikidest pärit traditsioonilise toidu ohutushindamise ja -korralduse puhul tuleb arvesse võtta toidu varasemat ohutut kasutamist päritoluriigis. Ohutu kasutamise kogemused ei hõlma muuks otstarbeks kui toiduks kasutamist ning kasutamist, mis ei ole seotud tavapärase toiduvalikuga. Kui liikmesriigid **ja/või** amet ei ole esitanud ohutuse kohta teaduslikult põhjendatud vastuväiteid, näiteks teave tervist kahjustavate mõjude kohta, **on** pärast sellisest kavatsusest teavitamist **▀** lubatud tuua toit ühenduse turule, **tingimusel et sellele puuduvad eetilised vastuväited.**
- (37) **Põhjendatud juhtudel tuleks** konsulteerida komisjoni 16. detsembri 1997. aasta otsusega (SEK(97)2404) loodud teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühmaga, et saada nõuandeid **uute tehnoloogiate kasutamise ja** uuendtoidu turuletoomisega seotud eetilistes küsimustes.
- (38) Määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt ühenduse turule toodud uuendtoit peab jääma turule. Määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt lubatud uuendtoit tuleb kanda käesoleva määrusega kehtestatud ühenduse uuendtoidu loetellu. Lisaks tuleb määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt esitatud taotlusi, mille kohta **ei ole esmase ohutushindamise aruannet vastavalt kõnealuse määruse artikli 6 lõikele 3 veel komisjonile edastatud, ning mille kohta on** enne käesoleva määruse kohaldamiskuupäeva **vajalik täiendav ohutushindamise aruanne vastavalt määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 6 lõikele 3 või 4**, käsitleda käesoleva määruse **reguleerimisalasse kuuluva taotlusena. Kui ametil ja liikmesriikidel tuleks esitada oma seisukoht, arvestavad nad esmase ohutushindamise tulemust. Muid määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 4 alusel enne käesoleva määruse kohaldamiskuupäeva esitatud taotlusi tuleks käsitleda määruse (EÜ) nr 258/97 sätete kohaselt.**

⁽¹⁾ EÜT L 109, 6.5.2000, lk 29. ▯

⁽²⁾ ELT L 404, 30.12.2006, lk 9. ▯

Kolmapäev, 25. märts 2009

- (39) Kuna liikmesriigid ei saa võetavate meetmete eesmärke täita ning seda saab paremini teha ühenduse tasandil, võib ühendus võtta meetmeid kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev otsus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (40) Liikmesriigid peavad kehtestama karistuste kohta eeskirjad, mida kohaldatakse kõnealuse määruse sätete rikkumise korral ning tagama kõnealuste sätete rakendamise kõigi vajalike meetmetega. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
- (41) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused ⁽¹⁾.
- (42) Eelkõige tuleb komisjonile anda volitused kehtestada kriteeriumid, et määrata kindlaks, kas ainet on kasutatud ühenduses olulisel määral *inimtoiduna* enne 15. maid 1997 või mitte. Kuna tegemist on üldmeetmetega, mille eesmärk on käesolevat määrust täiendada uute vähemoluliste sätetega, võetakse need vastu vastavalt otsuse 1999/468/EÜ artiklis 5a sätestatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.
- (43) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määruses (EÜ) nr 882/2004 (ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks) ⁽²⁾ on sätestatud üldised eeskirjad ametlike kontrollide korraldamiseks toidualaste õigusnormide täitmise kontrollimiseks. Seega peavad liikmesriigid käesoleva määruse järgimiseks läbi viima ametlikke kontrole kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Sissejuhatavad sätted

Artikkel 1

Sisu

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtlustatud eeskirjad uuendtoidu ühenduses turule toomiseks, et tagada inimeste **elu ja tervise, loomade tervise ja heaolu, keskkonna- ja tarbijate huvide kaitse** kõrge tase, kindlustades samal ajal **lähipaistvuse ja** siseturu tõhusa toimimise ning toetades uuendustegevust põllumajanduslikus toidutööstuses.

Artikkel 2

Reguleerimisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse uuendtoidu ühenduses turule toomise suhtes.
2. **Kui ei ole sätestatud teisiti, siis ei kohaldata** käesolevat määrust **█**:

a) toidu suhtes, mida kasutatakse:

- i) määruse (EÜ) nr **1333/2008** reguleerimisalasse kuuluvate toidu lisainetena;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23. ||

⁽²⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1. ||

Kolmapäev, 25. märts 2009

- ii) määruse (EÜ) nr **1334/2008** reguleerimisalasse kuuluvate lõhna- ja maitseainetena;
- iii) || direktiivi 88/344/EMÜ reguleerimisalasse kuuluvate toiduainete ja toidu koostisosade tootmisel kasutatavate ekstrahentidena;
- iv) määruse (EÜ) nr **1332/2008** reguleerimisalasse kuuluvate toiduensüümidenä;
- v) direktiivi 89/398/EMÜ, direktiivi 2002/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 1925/2006 reguleerimisalasse kuuluvate vitamiinide ja mineraalainetena, **välja arvatud juba heaks kiidetud vitamiinid ja mineraalained, mis on saadud valmistamismeetodite abil või kasutades uusi allikaid, mida ei võetud arvesse heakskiidu andmisel konkreetsete õigusaktide alusel, juhul kui need valmistamismeetodid või uued allikad põhjustavad olulisi muutusi, millele on viidatud artikli 3 lõike 2 punkti a alapunktis iii.**
- b) määruse (EÜ) nr 1829/2003 reguleerimisalasse kuuluva toidu suhtes;
- c) **kloonitud loomadest ja nende järeltulijatest toodetud toidu suhtes. Komisjon esitab enne ... (*) õigusakti ettepaneku, et keelata kloonitud loomadest ja nende järeltulijatest toodetud toidu turule toomine ühenduses. Ettepanek edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.**

3. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kohaldatakse käesolevat määrust toidu lisaainetele, toiduensüümidele, lõhna- ja maitseainetele ning teatavatele lõhna- ja maitseomadustega toidu koostisosadele, mille valmistamisel kasutatakse uut protsessi, mida ei ole kasutatud enne 15. maid 1997 ja mis põhjustab kõnealuse toidu koostise või struktuuri olulisi muutusi, näiteks nanotehnoloogiliselt toodetud materjalid.

4. Vajaduse korral võib vastavalt **artikli 20 lõikes 3** osutatud **kontrolliga regulatiivmenetlusele** kindlaks määrata, kas teatavat liiki toit või toidu koostisosa kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse. **Kui uuendtoidul võib olla inimorganismile ravimiga võrreldav mõju, palub komisjon Euroopa Ravimiametil (EMA) arvamust, kas see kuulub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 726/2004⁽¹⁾ reguleerimisalasse.**

Artikkel 3

Mõisted

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse määrusega (EÜ) nr 178/2002 kehtestatud mõisteid.
2. Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) „uuendtoit“ on:
 - i) toit, mida ei || kasutatud ühenduses olulisel määral inimitoiduna enne 15. maid 1997;

||

- ii) taimset või loomset päritolu toit, kui taime või looma suhtes on rakendatud ebatraditsioonilist aretustehnikat, mida ei || kasutatud enne 15. maid 1997; **välja arvatud kloonitud loomadest ja nende järeltulijatest toodetud toit;**

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamise kuupäeva.

(1) ELT L 136, 30.4.2004, lk 1.

Kolmapäev, 25. märts 2009

iii) toit, mille tootmisel on kasutatud protsessi, mida ei || kasutatud enne 15. maid 1997 ja mis põhjustab kõnealuse toidu koostise või struktuuri olulisi muutusi, mis mõjutavad selle toiteväärtust või ebasoovitavate ainete sisaldust või inimese ainevahetust;

iv) **toit, mis sisaldab nanotehnoloogiliselt toodetud materjale, mida ei kasutatud ühenduses enne 15. maid 1997 toidu tootmiseks, või toit, mis koosneb sellistest materjalidest.**

Kasutamine ainult toidulisandina või toidulisandis ei ole piisav tõendamaks, kas ainet on kasutatud ühenduses olulisel määral inimtoiduna enne 15. maid 1997. Kuid kui toitu kasutati enne nimetatud kuupäeva ainult toidulisandina või toidulisandis, võib seda pärast nimetatud kuupäeva ühenduses turule tuua samaks kasutuseks, ilma et seda käsitletaks uuendtoiduna. Lisakriteeriume, et hinnata, kas toitu kasutati ühenduses olulisel määral inimtoiduna enne 15. maid 1997, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, seda muu hulgas täiendades, võib vastu võtta vastavalt artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

b) „kolmandatest riikidest pärit traditsiooniline toit” – **loomulik, mitte-tehniliselt toodetud uuendtoit**, mida on toiduna kasutatud kolmandas riigis, st kõnealune toit on **vähemalt 25 aastat** ... (*) kuulunud ja kuulub endiselt suure osa riigi elanikkonna tavapärasesse toiduvalikusse ¶;

c) „toidu ohutu kasutamise kogemus” –, || kõnealuse toidu kasutamise ohutust on kinnitanud andmed koostise kohta ja kasutamise kogemused ning pidev kasutamine suure osa riigi elanikkonna tavapärasest toiduvalikus **vähemalt 30 aasta jooksul**;

d) „kloonitud loomad” – **loomad, kes on saanud mittesugulise kunstliku paljundamise meetodi abil, mille eesmärk on luua konkreetse looma geneetiliselt identne või peaaegu identne koopia**;

e) „kloonitud loomade järeltulijad” – **loomad, kes on saanud sugulise paljundamise teel, kui vähemalt üks eellastest on kloonitud loom**;

f) „nanotehnoloogiliselt toodetud materjal” tähendab kindlal eesmärgil valmistatud materjali, mille üks või enam mõõdet jäävad vahemikku 100 nm või vähem, või mis koosneb sisemiselt või pinnal funktsionaalselt eraldatud osakestest, millest paljude üks või enam mõõdet jäävad vahemikku 100 nm või vähem, sealhulgas struktuurid, aglomeraadid või kogumid, mille mõõtmed võivad jääda vahemikku üle 100 nm, kuid mis säilitavad nanoskaalale iseloomulikud omadused.

Nanoskaalale iseloomulike omaduste hulka kuuluvad:

i) **omadused, mis on seotud asjaomaste materjalide suure spetsiifilise pindalaga, ja/või**

ii) **konkreetsed füüsilis-keemilised omadused, mis erinevad sama materjali mitte-nanovormi omadustest.**

3. Arvestades mitmesuguste institutsioonide poolt rahvusvahelisel tasandil avaldatud nanomaterjali eri määratlusi, samuti nanotehnoloogia valdkonna pidevat tehnilist ja teaduslikku arengut, kohandab komisjon lõike 2 punkti f tehnika ja teaduse arenguga ja rahvusvahelisel tasandil edaspidi kokku lepivate määratlustega. Kõnealune meede, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, võetakse vastu vastavalt artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamise kuupäeva.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Artikkel 4

Teabe kogumine uuendtoidu klassifitseerimise kohta ■

1. Komisjon **kogub** liikmesriikidelt ja/või toidukäitlejatelt **või muudelt huvitatud isikutelt** andmeid, et määrata kindlaks, **kas toit kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse. Liikmesriigid, ettevõtjad ja muud huvitatud isikud edastavad komisjonile teavet selle kohta**, millises ulatuses on toitu ühenduses inimtoiduna kasutatud enne 15. maid 1997.
2. **Komisjon avaldab kõnealuse teabe, kogutud teabe põhjal tehtud järeldused ja neid toetavad mitte-konfidentsiaalsed andmed.**
3. **Rakendusmeetmed selle kohta, kuidas toimida juhtudel, kui komisjonil ei ole teavet aine kasutamise kohta inimtoiduna enne 15. maid 1997, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, seda muu hulgas täiendades, võetakse vastu vastavalt artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele hiljemalt ... (*)**.
4. Lõike 1 rakendusmeetmeid, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, seda muu hulgas seda täiendades, võetakse vastu vastavalt artikli 20 lõike 3 kohasele kontrolliga regulatiivmenetlusele.

II peatükk

Nõuded ja ühenduse uuendtoidu loetellu kandmine

Artikkel 5

Lubatud uuendoite käsitlev ühenduse loetelu

Turule võib tuua ainult lubatud uuendoite käsitlevasse ühenduse loetellu (|| „ühenduse loetelu”) kantud uuendoitu. **Komisjon hoiab ja avaldab ühenduse loetelu komisjoni veebisaidi selleks ettenähtud üldsusele kättesaadaval lehel.**

Artikkel 6

Nõuetele mittevastava uuendtoidu keelustamine

Kui uuendoit ei vasta käesoleva määruse nõuetele, siis seda turule ei tooda.

Artikkel 7

Ühenduse loetellu kandmise tingimused

1. Uuendtoidu võib kanda ühenduse loetellu vaid juhul, kui see vastab järgmistele tingimustele:
 - a) olemasolevate teaduslike tõendite kohaselt ei põhjusta see ■ probleeme tarbijate **ega loomade** tervisele, **mis tähendab, et riski hindamisel võetakse arvesse kumulatiivset ja koostoimelist mõju, samuti võimalikku kahjulikku mõju elanikkonna teatavatele rühmadele;**
 - b) see ■ ei eksita tarbijat;

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Kolmapäev, 25. märts 2009

- c) juhul kui see on ette nähtud teise toidu asendamiseks, ei erine see asendatavast toidust sellisel määral, et selle tavapärase tarbimine võiks põhjustada tarbijale toitainete vaegust;
- d) *hindamisel võetakse arvesse Euroopa Keskkonnaagentuuri arvamust selle kohta, mil määral on tootmisprotsessil ja tavapärasel tarbimisel kahjulik mõju keskkonnale;*
- e) *hindamisel võetakse arvesse teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühma arvamust eetiliste vastuväidete ulatuse kohta;*
- f) *uuendtoidule, mis võib avaldada kahjulikku mõju elanikkonna teatavatele rühmadele, antakse luba üksnes siis, kui rakendatakse erimeetmeid, mis ennetavad niisugust kahjulikku mõju;*
- g) *kui ohutu kasutamine seda nõuab, kehtestatakse uuendtoidule kui sellisele või uuendtoidule muu toiduaine või toiduainete kategooriate osana maksimaalse annuse tasemed;*
- h) *on hinnatud eri toiduainetes või toidu kategooriates kasutatava uuendtoidu kumulatiivset mõju.*

2. *Toitu, mille tootmisel on kasutatud protsessi, mis nõuab riski hindamise erimeetodeid (nt nanotehnoloogiliselt toodetud toit), ei tohi kanda ühenduse loetellu seni, kuni niisugused erimeetodid on kasutamiseks heaks kiidetud ning nende meetodite põhjal teostatud asjakohane ohutushinnang on näidanud, et asjaomase toidu kasutamine on ohutu.*

3. *Uuendtoidu võib ühenduse loetellu kanda vaid juhul, kui on olemas pädeva asutuse arvamus, mis kinnitab selle toidu ohutust tervisele.*

Kloonitud loomadest või nende järeltulijatest toodetud toitu ühenduse loetellu ei kanta.

4. *Kahtluse korral, näiteks kui teaduslik kindlus ei ole piisav või puuduvad teatud andmed, kohaldatakse ettevaatuspõhimõtet ning kõnealust toitu ei kanta ühenduse loetellu.*

Artikkel 8

Ühenduse loetelu sisu

1. *Ühenduse loetelu ajakohastatakse vastavalt määruses (EÜ) nr 1331/2008 sätestatud menetlusele ja komisjon avaldab selle oma veebisaidi asjaomasel lehel.*
2. *Uuendtoidu kandmine ühenduse loetellu hõlmab toidu kirjeldust kasutustingimusi:*
 - a) *toidu kirjeldust;*
 - b) *toidu kavandatavat kasutusviisi;*
 - c) *kasutustingimusi;*
 - d) *uuendtoidu ühenduse loetellu kandmise kuupäeva ja taotluse saamise kuupäeva;*

Kolmapäev, 25. märts 2009

- e) taotleja nime ja aadressi;
- f) vastavalt artiklis 13 sätestatud järelevalve nõuetele viimase inspekteerimise kuupäeva ja tulemusi;
- g) asjaolu, et kanne põhineb uutel teaduslikel tõenditel ja/või vastavalt artiklile 15 intellektuaalomandiõigustega kaitstud andmetel ||;
- h) asjaolu, et uuendtoitu võib turule tuua ainult punktis e täpsustatud taotleja, välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja saab loa ilma algse taotleja intellektuaalomandiõigustega kaitstud andmetele toetumata.

3. Turustamisjärgne järelevalve on nõutav igasuguse uuendtoidu osas. Igasugune uuendtoit, mis on turule lubatud, vaadatakse üle viie aasta tagant ning ka siis, kui ilmneb rohkem teaduslikke tõendeid. Järelevalve raames tuleks pöörata erilist tähelepanu suurimate tarbimiskogustega elanike kategooriatele.

4. Artikli 2 lõikes 3 nimetatud juhtudel tuleb ühtne menetlus läbi viia sõltumatult niisuguse aine senisest kasutamisest või loast, mille tootmiseks on kasutatud tavapärasest protsessi.

5. Kui uuendtoit sisaldab ainet, mille liigtarbimisega võib kaasneda risk inimeste tervisele, tuleb selle heakskiitmisel kehtestada ülempiir teatud toitudes või toiduainete kategooriates.

6. Kõik nanomaterjali kujul kasutatud koostisained peavad olema koostisainete loetelus selgelt märgitud. Koostisaine nimetusele peab sulgudes järgnema sõna „nano”.

7. Toodetel, mis on valmistatud geneetiliselt muundatud söödaga toidetud loomadest, peab olema märgistus „valmistatud geneetiliselt muundatud söödaga toidetud loomadest”.

8. Ühenduse loetelu ajakohastamine otsustatakse vastavalt artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.

||

9. Enne artiklis 15 sätestatud ajavahemiku lõppu ajakohastatakse ühenduse loetelu, muutes käesoleva määruse vähemolulisi sätteid vastavalt artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele sellisel moel, et juhul kui lubatud toit vastab endiselt käesolevas määruses sätestatud tingimustele, ei hõlma kanne enam käesoleva artikli lõike 2 punktis g osutatud teavet.

10. Selleks, et ajakohastada ühenduse loetelu, kandes sellesse uuendtoidu, kui uuendtoit ei sisalda sellist toitu, mille suhtes kohaldatakse andmekaitset vastavalt artiklile 15 ning:

- a) uuendtoit on koostise, ainevahetuse ja soovimatute ainete taseme poolest samaväärne olemasolevate toitudega, või
- b) uuendtoit koosneb toidust või sisaldab toitu, mis on ühenduses toiduna kasutamiseks varem heaks kiidetud, ning kui uue kavandatava kasutusviisi puhul ei ole alust eeldada, et selle tarbimine tarbijate, sealhulgas tundlike rühmade poolt märkimisväärselt suureneks,

Kolmapäev, 25. märts 2009

kohaldatakse käesoleva määruse artiklis 10 osutatud teatamise korda mutatis mutandis, erandina määruse (EÜ) nr 1331/2008 artikli 7 lõikest 3.

Artikkel 9

Uuendoidu ja toidu uuendkoostisosade märgistamine

Ilma et see piiraks direktiivi 2000/13/EÜ sätete ja nõuete kohaldamist, tuleb kogu uuendtoitu käsitlev eriteave märkida toote märgistuses, et tagada tarbijatele vajalik teave:

- a) igasugust turule toodud uuendtoitu müüakse selgesti eristatava, täpse ja kergesti loetava märgistusega, mis näitab, et tegemist on uuendtoiduga;
- b) kõik uuendtoidu omadused, nagu selle koostis, toiteväärtus ja õige kasutusviis peavad olema pakendil märgitud selgelt, täpselt, kergesti loetavalt ja arusaadaval viisil;
- c) uuendtoidu või toidu uuendkoostisosa kasutamine toidus leiduva aine või koostisosa asendamisel – ükskõik, kas toit on uuendtoiduga asendatud või mitte – peab olema märgistusel selgelt, täpselt, kergesti loetaval ja arusaadaval viisil.

Kui uuendtoit sisaldab ainet, mille liigtarbimisega võib inimeste tervisele kaasneda märkimisväärne risk, tuleb tarbijat sellest teavitada selge, täpse ja kergesti loetava märgistusega toidu pakendil.

Artikkel 10

Kolmandate riikide traditsiooniline toit

1. Toidukäitleja, kes kavatseb tuua ühenduse turule kolmandast riigist pärit traditsioonilise toidu, peab teatama sellest komisjonile, märkides ära toidu nime, koostise ja päritoluriigi.

Teatele peavad olema lisatud dokumenteeritud andmed toidu varasema ohutu kasutamise kohta **mis tahes** kolmandas riigis.

2. Komisjon edastab teate koos lõikes 1 osutatud tõenditega toidu varasema ohutu kasutamise kohta viivitamatult liikmesriikidele ja ametile **ning teeb selle oma veebisaidil avalikkusele kättesaadavaks**.

3. Nelja kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teate edastamist komisjoni poolt vastavalt lõikele 2 võivad liikmesriigid ja amet teatada komisjonile, et neil on asjaomase traditsioonilise toidu turule toomise suhtes teaduslikult põhjendatud vastuväiteid.

Sellisel juhul toitu ühenduse turule ei tooda ja kohaldatakse artikleid 5 kuni 8. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teadet käsitletakse määruse (EÜ) nr 1331/2008 artikli 3 lõikes 1 osutatud taotlusena. **Teise võimalusena võib taotleja otsustada teate tagasi võtta**.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Komisjon teatab sellest asjaomasele toidukäitlejale **liigse viivituse ja põhjuseid esitades mitte hiljem kui viie kuu jooksul pärast lõikes 1 osutatud teatamise kuupäeva.**

4. Kui teaduslikult põhjendatud vastuväiteid ohutuse kohta ei esitata ja asjaomasele toidukäitlejale selle kohta lõike 3 kohaselt teavet ei edastata, võib traditsioonilise toidu tuua ühenduse turule viis kuud pärast lõikes 1 osutatud teatamiskuupäeva.

5. Komisjon avaldab || kolmandate riikide selliste traditsiooniliste toitude loetelu, mida võib **See leheküljel on seotud leheküljega, mille on esitatud artiklis 5 osutatud uuendtoidu ühenduse loetelu, ning on sellelt leheküljelt ligipääsetav.**

6. Käesoleva artikli üksikasjalikud rakendussätted, mille eesmärk on muuta käesoleva määruse vähemolulisi sätteid, seda muu hulgas || täiendades, **võetakse vastu enne ... (*) vastavalt artikli 20 lõikes 3 osutatud kontrolliga regulatiivmenetlusele.**

Artikkel 11

Tehnilised juhised

Ilma et see piiraks määruse (EÜ) nr 1331/2008 artikli 9 lõike 1 punkti a sätete kohaldamist ning enne ... (*) teeb komisjon || vajaduse korral, tihedas koostöös ameti, toidukäitlejate ning väike- ja keskmise suurusega ettevõtjatega, kättesaadavaks tehnilised juhised ja vahendid, et aidata toidukäitlejaid, eelkõige väike- ja keskmise suurusega ettevõtjaid, käesoleva määruse alusel taotluste ettevalmistamisel ja esitamisel. Taotluse esitajad võivad tugineda komisjoni 29. juuli 1997. aasta soovitusel 97/618/EÜ⁽¹⁾ (mis käsitleb uuendtoidu ja toidu uuendkoostisosade turule toomise lubade taotlemiseks vajaliku teabe teaduslikke aspekte ja esitamist ning esmase ohutushindamise aruannete koostamist vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 258/97), kuni see asendatakse uute, muudetud tehniliste juhistega, mis koostatakse vastavalt käesolevale artiklile.

Tehnilised juhised ja vahendid avaldatakse hiljemalt ... (*) komisjoni veebisaidi selleks ettenähtud üldsusele kättesaadaval lehel.**

Artikkel 12

Ameti arvamus

Uuendtoidu ohutuse hindamisel amet, **tuginedes artiklis 6 esitatud nõuetele:**

a) **hindab, kas uus toit – sõltumata sellest, kas see on mõeldud juba turul oleva toidu asendamiseks või mitte – ohustab inimeste tervist kahjulike või mürgiste mõjudega, võttes samas arvesse ka mis tahes uute omaduste mõju;**

b) **võtab kolmandate riikide traditsioonilise toidu puhul arvesse toidu varasema ohutu kasutamise kogemusi.**

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamise kuupäeva.

(¹) EÜT L 253, 16.9.1997, lk 1.

(***) Kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva

Kolmapäev, 25. märts 2009

Eetiliste vastuväidete korral palutakse lisaks ohutuse hindamisele ka teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühma (EGE) arvamust.

Artikkel 13

Käitlejate kohustused

1. Komisjon **kehtestab** toiduohutuse põhjustel ja ameti arvamust arvestades **■** turustamisjärgse järelevalve nõuded. **Järelevalvet teostatakse viie aasta möödumisel uuendtoidu ühenduse loetelusse lisamise kuupäevast ning selle käigus võetakse arvesse nii toiduohutuse aspekte kui ka loomade tervise ja heaolu aspekte ning keskkonnamõju. Erilist tähelepanu tuleb pöörata suurimate tarbimiskogustega elanike kategooriatele.**

Järelevalvenõuded kehtivad ka juba turul oleva uuendtoidu suhtes, kaasa arvatud see, mis on heaks kiidetud määruse (EÜ) nr 258/97 artiklis 5 kirjeldatud lihtsustatud menetluses („teavitamine”).

Liikmesriigid määravad pädevad asutused, mis on turustamisjärgse järelevalve eest vastutavad.

2. Tootja **ja toidukäitleja teavitavad** komisjoni viivitamata:

- a) uutest teaduslikest või tehnilistest andmetest, mis võivad mõjutada uuendtoidu ohutu kasutamise hindamist;
- b) keeldudest või piirangutest, mille on kehtestanud selle kolmanda riigi pädevad asutused, kus uuendtoitu turustatakse.

Kõik toidukäitlejad teavitavad komisjoni ja selle liikmesriigi pädevaid asutusi, kus nad tegutsevad, mis tahes terviseprobleemidest, millest tarbijad või tarbijakaitse ühendused on neile teada andnud.

Liikmesriigi pädev asutus esitab komisjonile aruande kolme kuu jooksul pärast kontrolli läbiviimist. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande hiljemalt aasta jooksul pärast lõikes 1 nimetatud viieaastase perioodi lõppemist.

3. **Vältimaks loomkatseid, tehakse käesoleva määruse kohaldamisel selgroogsete loomadega katseid ainult viimase abinõuna. Edendatakse loomi mitte hõlmavaid katseid ja arukaid katsestrateegiaid.**

Artikkel 14

Eetika ja uute tehnoloogiate Euroopa töörühm

Vajaduse korral võib komisjon omal algatusel või liikmesriigi taotlusel konsulteerida eetika ja uute tehnoloogiate Euroopa töörühmaga teadusega seonduvates eetikaküsimustes ja eetika seisukohast olulist tähtsust omavate uute tehnoloogiate osas.

Komisjon teeb eetika ja uute tehnoloogiate Euroopa töörühma kõnealuse arvamuse avalikkusele kättesaadavaks.

Kolmapäev, 25. märts 2009

III peatükk

Üldsätted

Artikkel 15

Andmekaitse

1. Taotleja palvel, mida toetab taotlusele lisatud asjakohane ja kontrollitav teave, ei tohi taotluse toetuseks esitatud uusi teaduslikke tõendeid ja intellektuaalomandiõigustega kaitstud teaduslikke andmeid viie aasta jooksul alates uuendtoidu ühenduse loetellu kandmise kuupäevast kasutada teise taotluse põhjendamiseks, **välja arvatud juhul, kui hilisem taotleja on algse taotlejaga kokku leppinud, et neid andmeid ja teavet tohib kasutada, ja kui:**

- a) **algne taotleja deklareeris teaduslikud andmed ja muu teabe algse taotluse esitamise ajal intellektuaalomandiõigustega kaitstud andmetena; ja**
- b) **algse taotlejal oli algse taotluse esitamise ajal ainuõigus kasutada intellektuaalomandiõigustega kaitstud andmeid; ning**
- c) **uuendtoidule ei oleks saadud luba anda intellektuaalomandiõigustega kaitstud andmete esitamiseta algse taotleja poolt.**

2. **Andmed, mis on saadud täielikult või osaliselt ELi ja/või avalike asutuste rahastatavatest uurimisprojektidest, samuti riskiuuringutest (näiteks sööda- või toitumisuuringutest) saadud või nende uuringutega seotud andmed tuleb avaldada koos taotlusega ja teised taotlejad võivad neid vabalt kasutada.**

3. **Et vältida selgroogsetel loomadel tehtavate uuringute kordamist, tohib hilisem taotleja viidata selgroogseid loomi hõlmavatele uuringutele ja muudele uuringutele, mis võivad loomkatseid ära hoida. Andmete omanik võib küsida andmete kasutamise eest asjakohast hüvitist.**

Artikkel 16

Ühtlustatud andmekaitse

Sõltumata uuendtoidule vastavalt määruse (EÜ) nr 1331/2008 artiklitele 7 ja 14 antavast loast ning tervisealase väite loast vastavalt määruse (EÜ) nr 1924/2006 artiklitele 17, 18 ja 25, peab – juhul kui soovitakse saada uuendtoidu luba ja tervisealase väite luba selle uuendtoidu kohta ning andmekaitse on kummagi määruse sätete kohaselt põhjendatud ja taotleja nõuab andmekaitse kohaldamist – nende lubade andmise ja Euroopa Liidu Teatajas avaldamise kuupäev olema sama ning andmekaitseperiood kulgema paralleelselt.

Artikkel 17

Kontrollimeetmed

Käesoleva määruse täitmise tagamiseks tuleb viia läbi ametlikke kontrollid kooskõlas määrusega (EÜ) nr 882/2004.

Artikkel 18

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Ettenähtud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad nendest sätetest komisjonile hiljemalt **12 kuu jooksul** ning teatavad viivitamatult ka kõikidest hilisematest asjasepuutuvatest muudatustest.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Artikkel 19

Liikmesriikide privileegid

1. Kui uute andmete või olemasolevate andmete ümberhindamise tulemusena on liikmesriigil piisavalt põhjust arvata, et käesolevale määrusele vastava toidu või toidu koostisosa kasutamine ohustab inimeste tervist või keskkonda, võib kõnealune liikmesriik nimetatud toiduga või toidu koostisosaga kauplemist ja selle kasutamist oma territooriumil ajutiselt piirata või selle peatada. Ta teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab oma otsust.

2. Komisjon uurib tihedas koostöös Euroopa Toiduohutusametiga lõikes 1 viidatud põhjuseid niipea kui võimalik ning võtab vajalikud meetmed. Lõikes 1 nimetatud otsuse vastuvõtnud liikmesriik võib sellest kinni pidada kuni kõnealuste meetmete jõustumiseni.

Artikkel 20

Komitee

1. Komisjoni abistab määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 58 kohaselt moodustatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee^{||}.

2. Kui osutatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikli 5a lõikeid 1 kuni 4 ja artiklit 7, võttes arvesse selle otsuse artikli 8 sätteid.

Artikkel 21

Läbivaatamine

1. Hiljemalt ... (*) ja lähtudes omandatud kogemustest saadab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse ja eriti selle **artiklite 10 ja 15** rakendamise kohta, vajadusel koos ettepanekutega.

2. Hiljemalt ... (**) saadab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kloonimise teel saadud loomadest ja nende järeltulijatest toodetava toidu kõikide aspektide kohta ning esitab seejärel õigusakti ettepanekud, kui see on asjakohane.

Aruanne ja ettepanekud tehakse avalikkusele kättesaadavaks.

IV peatükk

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 22

Kehtetuks tunnistamine

Alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 258/97.

(*) Kolm aastat ja kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamist.

(**) Üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Artikkel 23

Ühenduse loetelu koostamine

Hiljemalt ... (*) koostab komisjon ühenduse loetelu, kandes sellesse **niisuguse** uuendtoidu, **mis on lubatud** määruse (EÜ) nr 258/97 kohaselt **ja mis kuulub käesoleva määruse reguleerimisalasse vastavalt artiklitele 2 ja 3**, vajadusel koos kõigi olemasolevate loa andmise tingimustega.

Artikkel 24

Üleminekumeetmed

|| Liikmesriigile määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 4 kohaselt esitatud taotlust uuendtoidu turule toomiseks, mille kohta ei ole **veel** enne ... (**) **komisjonile edastatud esmase ohutushindamise aruannet vastavalt sama määruse artikli 6 lõikele 3**, käsitletakse käesoleva määruse kohase taotlusena. **Muid määruse (EÜ) nr 258/97 artikli 3 lõike 4 ning artiklite 4 ja 5 alusel enne ... (**) esitatud taotlusi käsitletakse määruse (EÜ) nr 258/97 sätete kohaselt.**

I

Artikkel 25

Määruse (EÜ) nr 1331/2008 muutmine

Määrust (EÜ) nr 1331/2008 muudetakse järgmiselt:

1) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1331/2008, millega kehtestatakse toidu lisaainete, toiduensüümide ning toidu lõhna- ja maitseainete lubade andmise ühtne menetlus”;

2) artikli 1 lõike 1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„1. Käesoleva määrusega kehtestatakse hindamise ja lubade andmise ühtne menetlus (edaspidi „ühtne menetlus”) toiduainetes ja uuendtoidus kasutatud või kasutatavatele toidu lisaainetele, toiduensüümidele, lõhna- ja maitseainetele või lõhna- ja maitseainete lähteainetele (edaspidi „ained või tooted”), mis soodustab nende ainete vaba liikumist ühenduses ning inimeste tervise ning tarbijate huvide kaitse kõrget taset.”;

3) artikli 1 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Ühtse menetlusega määratakse kindlaks kord, mille alusel ajakohastatakse selliste ainete ja toodete loetelusid, mille turuletoomine ühenduses on lubatud vastavalt määrustele (EÜ) nr 1333/2008, (EÜ) nr 1332/2008, (EÜ) nr 1334/2008 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EÜ) nr.../2009, mis käsitleb uuendtoitu (edaspidi „valdkondlikud toidualased õigusaktid”).”;

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

(**) Kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamist.

Kolmapäev, 25. märts 2009

4) artikli 1 lõikes 3, artikli 2 lõigetes 1 ja 2, artikli 9 lõikes 2, artikli 12 lõikes 1 ja artiklis 13 asendatakse sõna „aine” või „ained” sõnadega „aine või toode” või „ained või tooted”;

5) artikli 2 pealkiri asendatakse järgmisega:

„Ühenduse poolt heakskiidetud ainete või toodete loetelu”;

6) artiklile 4 lisatakse järgmine lõige: „

3. Aine või tootega seotud üksiktaotluse võib esitada, et ajakohastada eri valdkondlike toidualaste õigusaktide reguleerimisalasse kuuluvaid ühenduse loetelusid, kui taotlus on kooskõlas iga valdkondliku toidualase õigusakti nõuetega.”;

7) artikli 6 lõike 1 algusse lisatakse järgmine lause:

„Teaduslikult põhjendatud ohutusprobleemide korral määratakse kindlaks ja nõutakse taotlejalt lisateavet riski hindamise kohta.”.

Artikkel 26

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub || kahekümnendal päeval || pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Määrust kohaldatakse alates ... (*).

Artiklit 23 kohaldatakse siiski alates ... (**).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

||,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

(*) Kuus kuud pärast käesoleva määruse avaldamise kuupäeva.

(**) Käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

Kolmapäev, 25. märts 2009

Osoonikihti kahandavad ained (uuestisõnastamine) *I**

P6_TA(2009)0172

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus osoonikihti kahandavate ainete kohta (uuestisõnastamine) (KOM(2008)0505 – C6-0297/2008 – 2008/0165(COD))

(2010/C 117 E/47)

(Kaasotsustamismenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2008)0505);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2, artiklit 133 ning artikli 175 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C6-0297/2008);
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ⁽¹⁾;
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 80 a lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 17. detsembri 2008. aasta kirja keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonile;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 80a, 51 ja 35;
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ja õiguskomisjoni arvamust(A6-0045/2009),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate tekstide kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi,
1. kiidab heaks komisjoni ettepaneku, mida on kohandatud vastavalt Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitudele ning muudetud vastavalt alltoodud muudatusettepanekutele;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

⁽¹⁾ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

Kolmapäev, 25. märts 2009

P6_TC1-COD(2008)0165

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta (uuestisõnastamine)

(Kuna Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele, vastab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht õigusakti (määrus (EÜ) nr 1005/2009) lõplikule kujule.)

EÜ ja Cariforumi riikide vaheline majanduspartnerlusleping ***

P6_TA(2009)0183

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu sõlmimise kohta ühelt poolt Cariforumi riikide ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (5211/2009 – KOM(2008)0156 – C6-0054/2009 – 2008/0061(AVC))

(2010/C 117 E/48)

(Nõusolekumenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega sõlmitakse majanduspartnerlusleping ühelt poolt Cariforumi riikide ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (KOM(2008)0156);
 - võttes arvesse majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Cariforumi riikide ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (5211/2009);
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt EÜ asutamislepingu artikli 57 lõikele 2, artikli 133 lõigetele 1 ja 5 ning artiklile 181 koostoimes artikli 300 lõike 3 teise lõiguga (C6-0054/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 75 ja artikli 83 lõiget 7;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi ja arengukomisjoni arvamust (A6-0117/2009),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja Cariforumi riikide valitsustele ja parlamentidele.

Kolmapäev, 25. märts 2009

EÜ ja Côte d'Ivoire'i vaheline vahepealne majanduspartnerlusleping ***

P6_TA(2009)0184

Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega sõlmitakse vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Côte d'Ivoire'i vahel (5535/2009 – KOM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC))

(2010/C 117 E/49)

(Nõusolekumenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2008)0439);
 - võttes arvesse majanduspartnerluslepingut ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (5535/2009);
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt EÜ asutamislepingu artiklitele 133 ja 181 koostoimes artikli 300 lõike 3 teise lõiguga (C6-0064/2009);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 75 ja artikli 83 lõiget 7;
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni soovitusi ja arengukomisjoni arvamust (A6-0144/2009),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide ja Côte d'Ivoire'i valitsustele ja parlamentidele.

Neljapäev, 26. märts 2009

Toiduabi jaotamine enim puudustkannatavatele isikutele (ühise turukorralduse ühtse määruse muutmise) *

P6_TA(2009)0188

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisäätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), seoses toiduabi jaotamisega ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele (KOM(2008)0563 – C6-0353/2008 – 2008/0183(CNS))

(2010/C 117 E/50)

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (KOM(2008)0563);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artiklit 37, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0353/2008);
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 51;
 - võttes arvesse põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni raportit ja regionaalarengukomisjoni arvamust (A6-0091/2009),
1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
 2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
 3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
 4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
 5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Põhjendus 1

(1) Nõukogu 10. detsembri 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 3730/87 (millega kehtestatakse sekkumisvarudest pärit ja ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele jaotamiseks mõeldud toiduainete määratud organisatsioonidele tarnimise üldeeskirjad), mis on seejärel kehtetuks tunnistatud ja lisatud nõukogu määrusse (EÜ) nr 1234/2007, on juba rohkem kui kahe aastakümne vältel sätestatud usaldusväärne alus ühenduses enim puudustkannatavate isikute toiduainetega varustamiseks.

(1) Nõukogu 10. detsembri 1987. aasta määrusega (EMÜ) nr 3730/87 (millega kehtestatakse sekkumisvarudest pärit ja ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele jaotamiseks mõeldud toiduainete määratud organisatsioonidele tarnimise üldeeskirjad), mis on seejärel kehtetuks tunnistatud ja lisatud nõukogu määrusse (EÜ) nr 1234/2007, on juba rohkem kui kahe aastakümne vältel sätestatud usaldusväärne alus ühenduses enim puudustkannatavate isikute toiduainetega varustamiseks **ning see on kaasa aidanud ELi piirkondade ühtekuuluvusele, vähendades majanduslikku ja sotsiaalset ebavõrdsust eri arengutasemega piirkondade vahel.**

Neljapäev, 26. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 2**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 2**

(2) Asutamislepingu artikli 33 lõikes 1 määratletud ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid hõlmavad turgude tasakaalustamist ja mõistliku hinnaga toodangu tarbijani jõudmise tagamist. Aastate jooksul abikava kohaselt rakendatud toiduabi jaotamine on aidanud saavutada mõlemat eesmärki ning on enim puudustkannatavate isikute toiduainetega varustuse ebakindlust vähendades tõestanud, et on oluline vahend, mille abil aidatakse tagada toiduainetega varustatus Euroopa Liidus, samal ajal sekkumisvarusid vähendades.

(2) Asutamislepingu artikli 33 lõikes 1 määratletud ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid hõlmavad turgude tasakaalustamist ja mõistliku hinnaga toodangu tarbijani jõudmise tagamist. Aastate jooksul abikava kohaselt rakendatud toiduabi jaotamine on aidanud saavutada mõlemat eesmärki ning on enim puudustkannatavate isikute toiduainetega varustuse ebakindlust vähendades tõestanud, et on oluline vahend, mille abil aidatakse tagada toiduainetega varustatus Euroopa Liidus, samal ajal sekkumisvarusid vähendades. **Puudustkannatavatele inimestele toiduabi jaotamise uue ühenduse kavaga tuleks ka edaspidi tagada, et järgitaks ühise põllumajanduspoliitika eesmäärke ja et see kava peab aitama saavutada ühtekuuluvuspoliitika eesmäärke nii, et kõikidele piirkondadele oleks tagatud tasakaalustatud, harmooniline ja jätkusuutlik areng.**

Muudatusettepanek 3**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 5**

(5) Praegune toiduabi jaotamise kava põhineb ühenduse sekkumisvarudest pärit toodete jaotamisel ja ajutiselt ka turult toiduainete ostmisel. **Ühise põllumajanduspoliitika järjestikused reformid ja tootjahindade soodus areng on viinud nii sekkumisvarude kui ka toiduainete valiku järkjärgulisele vähendamisele.** Järelikult peaks turult ostmised muutuma lisaks sekkumisvarudele abikava toiduainetega varustamise pidevaks allikaks juhul, kui sekkumisvarud ei ole kättesaadavad.

(5) Praegune toiduabi jaotamise kava põhineb ühenduse sekkumisvarudest pärit toodete jaotamisel ja ajutiselt ka turult toiduainete ostmisel. **Kasvavad pinged põllumajandustoorme maailmaturul ning tootmissuuniste ja ladustamise järk-järguline kaotamine, mida on rakendatud ühise põllumajanduspoliitika järjestikuste reformide käigus, on aga vähendanud liidu isevarustatust toiduainetega, seda nii saadaolevate toodete kvantiteedi kui ka valiku osas, samuti liidu võimet reageerida enim puudustkannatavate isikute vajadustele ning mis tahes toidukriisile või rahvusvahelisele spekulatsioonile. EL ei saa aga kord juba käivitatud programmi lõpetada päevapealt.** Järelikult peaks turult ostmised muutuma lisaks sekkumisvarudele abikava toiduainetega varustamise pidevaks allikaks juhul, kui sekkumisvarud ei ole kättesaadavad. **Turult tuleks oste teha konkurentsipõhimõtet järgides, kuid ühtlasi ühenduse toodete ostmist stimuleerides.**

Muudatusettepanek 4**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt
Põhjendus 6**

(6) Ühenduse abikava ei saa olla ainuke lahendus toiduabi suurenevale vajadusele ühenduses. Riiklike haldusasutuste rakendatud riiklikud tegevuskavad ja kodanikuühiskonna mobiliseerimine on enim puudustkannatavate isikute toiduga varustatuse tagamisel samavõrd olulised. Tugeva ühtekuuluvuspektiga ühenduse abikava võiks siiski olla mudel, kuidas enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotada, selle abil võiks aidata

(6) Ühenduse abikava ei saa olla ainuke lahendus toiduabi suurenevale vajadusele ühenduses. Riiklike haldusasutuste rakendatud riiklikud tegevuskavad ja kodanikuühiskonna mobiliseerimine on enim puudustkannatavate isikute toiduga varustatuse tagamisel samavõrd olulised. Tugeva ühtekuuluvuspektiga ühenduse abikava võiks siiski olla mudel, kuidas enim puudustkannatavatele isikutele, **eeskätt vähemarenenud piirkondades,**

Neljapäev, 26. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

luua koostoimet ning püüda innustada riiklikke ja eraalgatusi, et tagada abivajajate toiduga kindlustatus. Võttes lisaks sellele arvesse vähendatud kättesaadavate sekkumisvarude geograafilist hajutatust liikmesriikides, võib see kaasa aidata nende varude parimale kasutamisele. Ühenduse abikava ei peaks seepärast ühtegi sellist riiklikku tegevuskava piirama.

toiduabi jaotada, selle abil võiks aidata luua koostoimet ning püüda innustada riiklikke ja eraalgatusi, et tagada abivajajate toiduga kindlustatus. Võttes lisaks sellele arvesse vähendatud kättesaadavate sekkumisvarude geograafilist hajutatust liikmesriikides, võib see kaasa aidata nende varude parimale kasutamisele. Ühenduse abikava ei peaks seepärast ühtegi sellist riiklikku tegevuskava piirama.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Põhjendus 7

(7) Ühenduse abikava ühtekuuluvusaspекtist täielikuks kasusaamiseks, selleks loodud koostoimete tugevdamiseks ja otstarbekaks kavandamiseks peaksid liikmesriigid sätestama toiduabi jaotamise programmi kaasrahastamise. Tuleks kehtestada ühenduse kaasrahastamise ülemmäärad ning lisada ühenduse rahaline panus nõukogu määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikes 1 sätestatud Euroopa Põllumajanduse Arengu- ja Tagatisfondi tagatisrahastust (EAGF) rahastatavate abikõlblike meetmete loetelusse. Läbivaadatud abikava kohaldamise esimesel aastal tuleks kohaldada kõrgemaid kaasrahastamise määrasid, et tagada rahaliste vahendite pidev tõhus kasutamine ja kaasrahastamise järkjärguline kasutuselevõtmine, võimaldada sujuv üleminek ning vältida varude võimaliku puudumise tõttu abikava lõpetamist.

välja jäetud

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt

Põhjendus 9

(9) Kogemused on näidanud, et kõnealuse abikava haldamist tuleks teatavates punktides täiustada eelkõige selleks, et mitmeaastaste kavadega võimaldada pikemaajalisi perspektiive liikmesriikidele ja määratud organisatsioonidele. Seepärast peaks komisjon kehtestama abikava rakendamiseks kolmeaastased kavad, mis põhinevad komisjonile edastatud liikmesriikide taotlustel ja muul komisjoni poolt asjakohasena käsitataval teabel. Liikmesriigid peaksid iga kolmeaastase kava vältel esitama oma toidukaupade jaotamise abitaotlused riiklike toiduabi jaotamise programmide alusel, osutades oma eesmärkidele ja prioriteetidele enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotamisel. Komisjon peaks olemasolevate rahaliste vahendite jaotamiseks määratlema objektiivse meetodika.

(9) Kogemused on näidanud, et kõnealuse abikava haldamist tuleks teatavates punktides täiustada eelkõige selleks, et mitmeaastaste kavadega võimaldada pikemaajalisi perspektiive liikmesriikidele ja määratud organisatsioonidele. Seepärast peaks komisjon kehtestama abikava rakendamiseks kolmeaastased kavad, mis põhinevad komisjonile edastatud liikmesriikide taotlustel ja muul komisjoni poolt asjakohasena käsitataval teabel. Liikmesriigid peaksid iga kolmeaastase kava vältel esitama oma toidukaupade jaotamise abitaotlused riiklike toiduabi programmide alusel, osutades oma eesmärkidele ja prioriteetidele enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotamisel. Komisjon peaks olemasolevate rahaliste vahendite jaotamiseks määratlema objektiivse meetodika. **Erandolukorras, kui puudustkannatavate isikute arv on suurem, kui oli prognoositud, võivad liikmesriigid paluda komisjonil kavad läbi vaadata.**

Neljapäev, 26. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 8**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – lõige 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 1

1. Sekkumisvarudest pärit tooted tehakse kättesaadavaks või toidukaubad ostetakse turult selleks, et neid saaks liikmesriikide määratud organisatsioonide kaudu jaotada ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele.

Toidukaupu ostetakse turult üksnes juhul, kui toiduabi jaotamise kava jaoks sobivad sekkumisvarud ei ole kättesaadavad.

1. Sekkumisvarudest pärit tooted tehakse kättesaadavaks või **ühenduse päritolu** toidukaubad ostetakse turult, **eelistades kohapeal toodetud värskaid toiduaineid, nii** et neid saaks liikmesriikide määratud organisatsioonide kaudu jaotada ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele.

Ühenduse päritolu toidukaupu ostetakse turult üksnes juhul, kui toiduabi jaotamise kava jaoks sobivad sekkumisvarud ei ole kättesaadavad.

Muudatusettepanek 9**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 2

2. Abikavas osaleda soovivad liikmesriigid edastavad komisjonile riiklikud toiduabi **jaotamise** programmid, mis hõlmavad taotlusi kolmeaastase perioodi vältel jaotatavate toidukaupade koguste kohta ning muud asjakohast teavet.

Kolmeaastases kavas sätestatakse ühenduse eraldised iga aasta kohta liikmesriikide lõikes **ja liikmesriikide iga-aastase rahalise panuse miinimum**, mille komisjon määrab kindlaks vastavalt metoodikale, mis sätestatakse vastavalt artikli 43 punktile g vastu võetud rakenduseeskirjades. Programmi teise ja kolmanda aasta eraldised on soovituslikud. Abikavas osalevad liikmesriigid kinnitavad igal aastal lõikes 2 osutatud taotlused. Kõnealuste kinnitamiste järgselt teeb komisjon igal järgneval aastal otsuse lõpliku toetussumma kohta eelarves olemasolevate assigneerin-gute piires.

2. Abikavas osaleda soovivad liikmesriigid edastavad komisjonile riiklikud toiduabi programmid, mis hõlmavad **üksikasjalikke andmeid nende põhinäitajate ja -eesmärkide ning asjaomaste organisatsioonide kohta**, taotlusi kolmeaastase perioodi vältel jaotatavate toidukaupade koguste kohta ning muud asja-kohast teavet.

Kolmeaastases kavas sätestatakse ühenduse eraldised iga aasta kohta liikmesriikide lõikes, mille komisjon määrab kindlaks vastavalt metoodikale, mis sätestatakse vastavalt artikli 43 punktile g vastu võetud rakenduseeskirjades. Programmi teise ja kolmanda aasta eraldised on soovituslikud. Abikavas osalevad liikmesriigid kinnitavad igal aastal lõikes 2 osutatud taotlused. Kõnealuste kinnitamiste järgselt teeb komisjon igal järgneval aastal otsuse lõpliku toetussumma kohta eelarves olemasolevate assigneerin-gute piires.

Muudatusettepanek 10**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 3 – teine lõik

Neljapäev, 26. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 11**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 4 – kolmas a lõik (uus)

Need organisatsioonid panevad toiduainete jaotamise kohas välja infotahvli ning liikuvates jaotusüksustes isekleepuva plakati, millega juhitakse tähelepanu sellele, et need organisatsioonid on ühenduse toiduabi programmi vastuvõtjad. See teadanne on vahend, millega abi vastuvõtjaid teavitatakse sellest, et nad saavad abi ühenduselt.

Muudatusettepanek 12**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 5 – punkt b

b) teavitavad komisjoni **õigeaegselt** toiduabi jaotamise programmi mõjutavatest arengusuundumustest.

b) teavitavad komisjoni toiduabi jaotamise programmi mõjutavatest arengusuundumustest.

Muudatusettepanek 13**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 6 – esimene lõik – punkt b

b) turult ostetud toidukaupade kulud.

b) turult ostetud toidukaupade kulud **konkurentsipõhimõtet järgivate menetluste raames**.

Muudatusettepanek 14**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 6 – teine lõik – punkt b

b) toidukaupade **veokulud** ja otseselt abikava rakendamisega seotud määratud organisatsioonide halduskulud.

b) toidukaupade **veo- ja ladustamiskulud** ja otseselt abikava rakendamisega seotud määratud organisatsioonide halduskulud.

Muudatusettepanek 15**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 6 a (uus)

6 a. Kõikidele veo-, ladustamis- ja halduskuludele (sealhulgas sidekulud) kehtestavad liikmesriigid, vajaduse korral kohalike iseärasusi arvestades, ülempiiri, milleks on teatud protsendimäär ostetud või vahetatud toodete hinnast. Liikmesriigid jagavad finantsraamistiku vahendid nende kolme kuluüli vahel. Selles raamistikus kasutamata jäänud vahendid võib määrata toiduainete ostmiseks.

Neljapäev, 26. märts 2009

KOMISJONI ETTEPANEK

MUUDATUSETTEPANEK

Muudatusettepanek 16**Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 7 – esimene lõik

7. Ühendus **kaasrahastab** abikava abikõlblikke kulusid.7. Ühendus **rahastab** abikava abikõlblikke kulusid.**Muudatusettepanek 17****Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 7 – teine lõik – sissejuhatav osa

Ühenduse kaasrahastamise määr ei ületa:

välja jäetud**Muudatusettepanek 18****Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 7 – teine lõik – punkt a

a) 75 % abikõlblikest kuludest 1. jaanuaril 2010 algava kolmeaasta kava puhul või 85 % ajavahemikul 2007–2013 komisjoni otsuse 2006/596/EÜ I lisas loetletud Ühtekuuluvusfondist rahastamiseks abikõlblike liikmesriikide puhul;

välja jäetud**Muudatusettepanek 19****Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 1**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 27 – lõige 7 – teine lõik – punkt b

b) 50 % abikõlblikest kuludest järgmiste kolmeaasta kavade puhul või 75 % konkreetset aastal otsuse 2006/596/EÜ I lisas või järgmistes otsustes loetletud Ühtekuuluvusfondist rahastamiseks abikõlblike liikmesriikide puhul.

välja jäetud**Muudatusettepanek 20****Ettepanek võtta vastu määrus – muutmisakt****Artikkel 2 – punkt 3**

Määrus (EÜ) nr 1234/2007

Artikkel 184 – punkt 9

„9) Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2012 aruande artikliga 27 ettenähtud ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotamise kava kohaldamise kohta ning lisab sellele kõik asjakohased ettepanekud.”

„9) Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt 31. detsembriks 2011 aruande artikliga 27 ettenähtud ühenduses enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotamise kava kohaldamise kohta ning lisab sellele **ettepaneku võtta vastu otsus abikava jätkumise kohta pärast käesolevat rahastamisperioodi ja kõik muud vajalikud** asjakohased ettepanekud.”

2010/C 117 E/17	EÜ-Cariforumi riikide vaheline majanduspartnerlusleping Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Cariforumi riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel	101
2010/C 117 E/18	EÜ ja Côte d'Ivoire'i vaheline vahepealne majanduspartnerlusleping Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Côte d'Ivoire'i ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel	106
2010/C 117 E/19	Vahepealne majanduspartnerlusleping EÜ ja Ghana vahel Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Ghana ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel	112
2010/C 117 E/20	EÜ ja Vaikse ookeani piirkonna riikide majanduspartnerluse vaheleping Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon Vaikse ookeani piirkonna riikide ja Euroopa Ühenduse vahelise majanduspartnerluse vahelepingu kohta	118
2010/C 117 E/21	Vahepealne majanduspartnerlusleping EÜ ja Lõuna-Aafrika Arengühenduse (SADC) majanduspartnerluslepingu riikide vahel Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt SADCi majanduspartnerluslepinguga liitunud riikide vahelise vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta	124
2010/C 117 E/22	EÜ ning Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide vaheline majanduspartnerlusleping Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahelepingu kohta, millega kehtestatakse raamistik ühelt poolt Ida- ja Lõuna-Aafrika riikide ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahelise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks	129
2010/C 117 E/23	EÜ ja Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide vaheline majanduspartnerlusleping Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon raamlepingu kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Ida-Aafrika Ühenduse partnerriikide vahelise majanduspartnerluslepingu sõlmimiseks	135
2010/C 117 E/24	EÜ ja Kesk-Aafrika vaheline vahepealne majanduspartnerlusleping Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon vahepealse majanduspartnerluslepingu kohta ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Kesk-Aafrika vahel	141
2010/C 117 E/25	Euroopa Investeeringuspanga ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga 2007. aasta aruanded Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon Euroopa Investeeringuspanga ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga 2007. aasta aastaaruannete kohta (2008/2155(INI))	147
2010/C 117 E/26	Autotööstuse tulevik Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta resolutsioon autotööstuse tuleviku kohta	157
Neljapäev, 26. märts 2009		
2010/C 117 E/27	Valge raamat EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisega tekitatud kahju hüvitamise kohta Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon valge raamatu „EÜ konkurentsieeskirjade rikkumisest tekkinud kahjude hüvitamise kohta” teemal (2008/2154(INI))	161

<u>Teatis nr</u>	Sisukord (jätkub)	Lehekül
2010/C 117 E/28	ELi ja India vabakaubandusleping Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon ELi ja India vahelise vabakaubanduslepingu kohta (2008/2135(INI))	166
2010/C 117 E/29	Alltöövõtjate sotsiaalne vastutus tootmisahelas Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon alltöövõtjate sotsiaalse vastutuse kohta tootmisahelas (2008/2249(INI))	176
2010/C 117 E/30	Toiduainete hinnad Euroopas Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon toiduainete hindade kohta Euroopas (2008/2175(INI))	180
2010/C 117 E/31	Hispaania ulatusliku linnaehituse mõju Euroopa kodanike õigustele, keskkonnale ja ELi õiguse kohaldamisele Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon Hispaania ulatusliku linnaehituse mõju kohta Euroopa kodanike õigustele, keskkonnale ja ELi õiguse kohaldamisele (saadud petitsioonide põhjal) (2008/2248(INI))	189
2010/C 117 E/32	Atlandi-üleste suhete olukord pärast valimisi USAs Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon Atlandi-üleste suhete olukorra kohta pärast valimisi Ameerika Ühendriikides (2008/2199(INI))	198
2010/C 117 E/33	Turvalisuse ja põhivabaduste tugevdamine internetis Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta soovitus nõukogule turvalisuse ja põhivabaduste tugevdamise kohta internetis (2008/2160(INI))	206
2010/C 117 E/34	ELi strateegia laevade lammutamistavade parandamiseks Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta resolutsioon ELi strateegia kohta laevade lammutamistavade parandamiseks	214

III Ettevalmistavad aktid

Euroopa Parlament

Teisipäev, 24. märts 2009

2010/C 117 E/35	EÜ ja Nepali vaheline teatavaid lennundusküsimusi käsitlev leping * Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Nepali valitsuse vahelise teatavaid lennundusküsimusi käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2008)0041 – C6-0041/2009 – 2008/0017(CNS))	217
2010/C 117 E/36	Põllu- või metsamajanduslikud ratastraktorid (kodifitseeritud versioon) ***I Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv põllu- või metsamajanduslike ratastraktorite teatavate osade ja omaduste kohta (kodifitseeritud versioon) (KOM(2008)0690 – C6-0414/2008 – 2008/0213(COD))	218
2010/C 117 E/37	Ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (kodifitseeritud versioon) * Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega kehtestatakse ühenduse tollimaksuvabastuse süsteem (kodifitseeritud versioon) (KOM(2008)0842 – C6-0019/2009 – 2008/0235(CNS))	219

2010/C 117 E/38	Statistilise teabe kogumine Euroopa Keskpanga poolt *	
	Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon soovitusel kohta nõukogu määruse kohta, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt (13411/2008 – C6-0351/2008 – 2008/0807(CNS))	220
2010/C 117 E/39	Kosmeetikatooted (uuestisõnastamine) ***I	
	Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus kosmeetikatoodete kohta (uuesti sõnastatud) (KOM(2008)0049 – C6-0053/2008 – 2008/0035(COD))	223
	P6_TC1-COD(2008)0035	
	Euroopa parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 24. märtsil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus (EÜ) nr .../2009 kosmeetikatoodete kohta (uuesti sõnastatud)	224
	LISA	224
2010/C 117 E/40	Biotsiidide turuleviimine ***I	
	Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist, seoses teatavate tähtaegade pikendamisega (KOM(2008)0618 – C6-0346/2008 – 2008/0188(COD))	225
	P6_TC1-COD(2008)0188	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 24. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/.../EÜ, millega muudetakse direktiivi 98/8/EÜ, mis käsitleb biotsiidide turuleviimist, seoses teatavate tähtaegade pikendamisega	225
2010/C 117 E/41	Tubakatoodete suhtes kohaldatava aktsiisimaksu struktuur ja määrad *	
	Euroopa Parlamendi 24. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiive 92/79/EMÜ, 92/80/EMÜ ja 95/59/EÜ tubakatoodete suhtes kohaldatava aktsiisimaksu struktuuri ja määrade osas (KOM(2008)0459 – C6-0311/2008 – 2008/0150(CNS))	226
Kolmapäev, 25. märts 2009		
2010/C 117 E/42	Ühised konsulaarjuhised: biomeetriselised tunnused ja viisatootlused ***II	
	Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse viisasad käsitlevaid ühiseid konsulaarjuhiseid diplomaatilistele ja konsulaaresindustele seoses biomeetria kasutuselevõtmisega ning viisatootluste vastuvõtmise ja menetlemise korraldamise sätete lisamisega (5329/1/2009 – C6-0088/2009 – 2006/0088(COD))	232
2010/C 117 E/43	Euroopa Investeerimispingale antav ühenduse tagatis ***I	
	Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega Euroopa Investeerimispingale antakse ühenduse ühendusevälistele projektidele antavatest laenudest ja laenu tagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks (KOM(2008)0910 – C6-0025/2009 – 2008/0268(COD))	233
	P6_TC1-COD(2008)0268	
	Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr .../2009/EÜ, millega Euroopa Investeerimispingale antakse ühenduse ühendusevälistele projektidele antavatest laenudest ja laenu tagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks	233

2010/C 117 E/44	<p>Euroopa lennundussüsteemi toimivus ja säästvus ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 549/2004, (EÜ) nr 550/2004, (EÜ) nr 551/2004 ja (EÜ) nr 552/2004, et parandada Euroopa lennundussüsteemi toimivust ja säästvust (KOM(2008)0388 – C6-0250/2008 – 2008/0127(COD)) 234</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0127</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 549/2004, (EÜ) nr 550/2004, (EÜ) nr 551/2004 ja (EÜ) nr 552/2004, et parandada Euroopa lennundussüsteemi toimivust ja jätkusuutlikkust 234</p>
2010/C 117 E/45	<p>Lennuväljad, lennuliikluse korraldamine ja aeronavigatsiooniteenused ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/23/EÜ (KOM(2008)0390 – C6-0251/2008 – 2008/0128(COD)) 235</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0128</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal, eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 216/2008 lennuväljade, lennuliikluse korraldamise ja aeronavigatsiooniteenuste valdkonnas ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/23/EÜ 235</p>
2010/C 117 E/46	<p>Uuendtoit ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb uuendtoitu ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr XXX/XXXX (ühtne menetlus) (KOM(2007)0872 – C6-0027/2008 – 2008/0002(COD)) 236</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009, mis käsitleb uuendtoitu ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1331/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 258/97 236</p>
2010/C 117 E/47	<p>Osoonikihti kahandavad ained (uuestisõnastamine) ***I</p> <p>Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus osoonikihti kahandavate ainete kohta (uuestisõnastamine) (KOM(2008)0505 – C6-0297/2008 – 2008/0165(COD)) 255</p> <p>P6_TC1-COD(2008)0165</p> <p>Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 25. märtsil 2009. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr .../2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta (uuestisõnastamine) 256</p>
2010/C 117 E/48	<p>EÜ ja Cariforumi riikide vaheline majanduspartnerlusleping ***</p> <p>Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus majanduspartnerluslepingu sõlmimise kohta ühelt poolt Cariforumi riikide ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel (5211/2009 – KOM(2008)0156 – C6-0054/2009 – 2008/0061(AVC)) ... 256</p>
2010/C 117 E/49	<p>EÜ ja Côte d'Ivoire'i vaheline vahepealne majanduspartnerlusleping ***</p> <p>Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega sõlmatakse vahepealne majanduspartnerlusleping ühelt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Côte d'Ivoire'i vahel (5335/2009 – KOM(2008)0439 – C6-0064/2009 – 2008/0136(AVC)) 257</p>

Neljapäev, 26. märts 2009

2010/C 117 E/50

Toiduabi jaotamine enim puudustkannatavatele isikutele (ühise turukorralduse ühtse määruse muutmine) *

Euroopa Parlamendi 26. märtsi 2009. aasta õigusloomega seotud resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), seoses toiduabi jaotamisega ühendes enim puudustkannatavatele isikutele (KOM(2008)0563 – C6-0353/2008 – 2008/0183(CNS)) 258

Menetluste selgitus

- * Nõuandemenetlus
- **I Koostöömenetlus, esimene lugemine
- **II Koostöömenetlus, teine lugemine
- *** Nõusolekumenetlus
- ***I Kaasotsustamismenetlus, esimene lugemine
- ***II Kaasotsustamismenetlus, teine lugemine
- ***III Kaasotsustamismenetlus, kolmas lugemine

(Menetlus põhineb Euroopa Komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Poliitilised muudatused: uus või muudetud tekst on märgistatud paksus kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ¶.

Teenistuste tehnilised parandused ja kohandused: uus või muudetud tekst on märgistatud tavalises kaldkirjas, välja jäetud tekst on tähistatud sümboliga ||.

Tellimishinnad aastal 2010 (ilma käibemaksuta, sisaldavad tavalise saatmise kulusid)

<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	1 100 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria paberkandjal + CD-ROMil aastane väljaanne	ELi 22 ametlikus keeles	1 200 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L-seeria väljaanne ainult paberkandjal	ELi 22 ametlikus keeles	770 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> L- ja C-seeria igakuiselt ja kumulatiivselt CD-ROMil	ELi 22 ametlikus keeles	400 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) CD-ROMil, kaks väljaannet nädalas	mitmekeelne: ELi 23 ametlikus keeles	300 eurot aastas
<i>Euroopa Liidu Teataja</i> C-seeria – värbamiskonkursid	konkursside keeled	50 eurot aastas

Euroopa Liidu Teatajat saab tellida Euroopa Liidu 22 ametlikus keeles. Teataja on jaotatud L-seeriaks (õigusaktid) ja C-seeriaks (teave ja teatised).

Iga keeleversioon tuleb tellida eraldi.

Vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 920/2005, mis avaldati ELTs L 156 18. juunil 2005 ja milles sätestatakse, et Euroopa Liidu institutsioonid ei ole ajutiselt kohustatud koostama ja avaldama kõiki õigusakte iiri keeles, müüakse ELT iirikeelseid väljaandeid eraldi.

Euroopa Liidu Teataja lisa (S-seeria – avalikud hanked ja pakkumismenetlused) tellimus sisaldab kõiki 23 keeleversiooni ühel mitmekeelsel CD-ROMil.

Soovi korral saab koos *Euroopa Liidu Teataja* tellimusega mitmesuguseid *Euroopa Liidu Teataja* kaasandeid. Kaasannete ilmumisest teavitatakse tellijaid teadaande vahendusel, mis avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

CD-ROM asendatakse 2010. aasta jooksul DVDga.

Müük ja tellimused

Erinevate tasuliste perioodikaväljaannete tellimusi, k.a *Euroopa Liidu Teataja* tellimust, saab vormistada meie edasimüüjate kaudu. Edasimüüjate nimekiri on kättesaadav järgmisel veebilehel:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm

EUR-Lexi (<http://eur-lex.europa.eu>) kaudu pakutakse otsest ja tasuta juurdepääsu Euroopa Liidu õigusaktidele. Nimetatud veebilehel saab tutvuda *Euroopa Liidu Teatajaga* ning ka lepingute, õigusaktide, kohtupraktika ja ettevalmistatavate õigusaktidega.

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab veebilehelt <http://europa.eu>

